

5621/02.06.01.03/2024

Salon kaupunki

Tilinpäätös 2024

Sisällysluettelo

I Toimintakertomus	4
1. Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	4
1.1. Kaupunginjohtajan katsaus	4
1.2. Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	7
1.2.1. Organisaatio 31.12.2024	7
1.2.2. Toimielimet 1.1.-31.12.2024	8
1.2.2.1. Kaupunginvaltuusto	8
1.2.2.2. Kaupunginhallitus	9
1.2.2.3. Kaupungin lauta- ja johtokunnat	9
1.2.2.4. Muut toimielimet	11
1.2.2.5. Kaupungin edustus kuntayhtymissä	12
1.3. Yleinen ja Salon alueen taloudellinen kehitys	13
1.3.1. Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa	19
1.3.2. Kaupungin henkilöstö	25
1.3.3. Riskienhallinta	27
1.3.4. Ympäristötekijät	28
1.4. Sisäisen valvonnan arviointi 2025	30
1.4.1. Sisäisen valvonnan säädökset	30
1.4.2. Sisäisen valvonnan tehtävät	31
1.4.3. Keskeiset johtopäätökset ja sisäisen valvonnan kehittäminen taloussuunnittelukaudella	31
1.4.4. Sisäinen tarkastus	33
1.5. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	34
1.5.1. Tilikauden tuloksen muodostuminen	34
1.5.2. Toiminnan rahoitus	44
1.6. Rahoitusasema ja sen muutokset	48
1.7. Kokonaistulot ja -menot (ulkoiset)	51
1.8. Kaupunkikonsernin toiminta ja talous	51
1.8.1. Yhdistelmä konsernitilinpäätöksen sisältyvistä yhteisöistä	51
1.8.2. Konsernin toiminnan ohjaus	52
1.8.3. Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	52
1.8.4. Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	53
1.8.5. Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut	53
1.8.6. Konsernirahoituslaskelma ja sen tunnusluvut	54
1.8.7. Konsernitase ja sen tunnusluvut	55
1.9. Ehdotus tilikauden tuloksen käsittelystä	57
2. Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen	58
2.2. Konserniyhtiöt	58
2.2.1. Salon Vuokratalot Oy	58
2.2.2. Yrityssalo Oy	60
2.2.3. Salon Kaukolämpö Oy	63
2.2.4. Salon seudun koulutuskuntayhtymä	65
2.2.5. Salon Iot Park Oy	66
2.3. Tarkastuslautakunta	68
2.4. Keskusvaalilautakunta	69
2.5. Kaupunginvaltuusto	71
2.6. Kaupunginhallitus	72
2.6.1. Sisäinen valvonta	72
2.6.2. Konsernipalvelut	74
2.6.2.1. Hallintopalvelut	74
2.6.2.2. Talouspalvelut	78
2.6.2.3. Henkilöstöpalvelut	80
2.6.3. Kaupunginhallituksen tuloslaskelma, ulkoinen	83
2.6.3. Kaupunginhallituksen tuloslaskelma, ulkoinen ja sisäinen	83
2.7. Sivistyspalvelut	84
2.7.1. Sivistyspalveluiden hallinto	84
2.7.2. Varhaiskasvatuspalvelut	85
2.7.3. Opetuspalvelut	88
2.7.3.1. Perusopetuspalvelut	88
2.7.3.2. Lukiokoulutus	90
2.7.3.3. Nuorisopalvelut	92
2.7.4. Opistopalvelut	94
2.7.4.1. Kansalaisopisto	94
2.7.4.2. Musiikkiopisto	96
2.7.5. Opetuslautakunnan tuloslaskelma, ulkoinen	97
2.7.6. Opetuslautakunnan tuloslaskelma, ulkoinen ja sisäinen	98
2.7.7. Vapaa-ajan palvelut	99

2.7.8.	Kulttuuripalvelut.....	100
2.7.8.1.	Yleiset kulttuuripalvelut	100
2.7.8.2.	Museopalvelut	102
2.7.8.3.	Kirjastopalvelut.....	105
2.7.9.	Liikuntapalvelut.....	107
2.7.10.	Vapaa-ajan lautakunnan tuloslaskelma, ulkoinen	111
2.7.11.	Vapaa-ajan lautakunnan tuloslaskelma, ulkoinen ja sisäinen	112
2.8.	Elinvoimapalvelut.....	113
2.8.1.	Elinvoimapalvelujen hallinto.....	113
2.8.2.	Maankäyttöpalvelut	114
2.8.3.	Elinkeinopalvelut	117
2.8.3.1.	Liikennepalvelut	117
2.8.3.2.	Kaupungin kehittäminen	119
2.8.3.3.	Työllisyyspalvelut	121
2.8.4.	Elinvoimajaoston tuloslaskelma, ulkoinen	124
2.8.5.	Elinvoimajaoston tuloslaskelma, ulkoinen ja sisäinen	124
2.9.	Rakennus- ja ympäristövalvonta	125
2.9.1.	Rakennus- ja ympäristövalvonta	125
2.9.2.	Rakennusvalvonta	126
2.9.3.	Ympäristönsuojelu	129
2.9.4.	Ympäristöterveydenhuolto	131
2.9.5.	Maaseutupalvelut	133
2.9.6.	Rakennus- ja ympäristölautakunnan tuloslaskelma, ulkoinen	134
2.9.7.	Rakennus- ja ympäristölautakunnan tuloslaskelma, ulkoinen ja sisäinen	135
2.10.	Tekniset palvelut.....	135
2.10.1.	Tekniset palvelut hallinto	135
2.10.2.	Infrapalvelut	136
2.10.3.	Tilapalvelut.....	139
2.10.4.	Ravitsemis- ja puhtaanapitopalvelut.....	141
2.10.5.	Teknisen lautakunnan tuloslaskelma, ulkoinen.....	144
2.10.6.	Teknisen lautakunnan tuloslaskelma, ulkoinen ja sisäinen	145
II	Talousarvion toteutuminen	146
3.	Toimintatuottojen ja menojen toteutuminen.....	146
4.	Tuloslaskelmaosan toteutuminen	147
5.	Investointiosan toteutuminen	149
6.	Rahoitusosan toteutuminen.....	158
7.	Yhteenvedo valtuuston hyväksymistä määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta.....	159
III	Tilinpäätöslaskelmat	161
8.	Tuloslaskelma.....	161
9.	Rahoituslaskelma.....	162
10.	Tase	163
11.	Konsernituloslaskelma.....	165
12.	Konsernirahoituslaskelma	166
13.	Konsernitase	167
IV	Tilinpäätöksen liitetiedot.....	168
14.	Tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot 1-5	168
15.	Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	170
16.	Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot 6-16	172
17.	Taseen vastaavia koskevat liitetiedot 17-24.....	175
18.	Taseen vastattavia koskevat liitetiedot 25-33	178
19.	Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot 34-41	181
20.	Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkiota ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot 42-46.....	184
21.	Liikelaitos Salon Veden tilinpäätös vuodelta 2024	185
22.	Liikelaitoksen vaikutus kunnan tilikauden tuloksen muodostumiseen	209
23.	Liikelaitoksen vaikutus kunnan toiminnan rahoitukseen	210
24.	Muut eriytetyt laskelmat.....	211
25.	Luettelot ja selvitykset	214
25.1.	Tilinpäätökseen sisältyvien tunnuslukujen laskentakaavat	214
25.2.	Sisäiset tulot ja menot	220
26.	Luettelo kirjanpitokirjoista	222
27.	Tilinpäätöksen allekirjoitus.....	223

I Toimintakertomus

1. Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

1.1. Kaupunginjohtajan katsaus

Vuosi 2024 oli edeltäjiensä tapaan muutoksen vuosi. Hyvinvointialueuudistuksen jälkeinen organisaatio saatiin vihdoin täysimääräisesti käyntiin ja valmistautuminen vuoden 2025 alusta käynnistyvään työ- ja elinkeinopalvelujen uudistukseen kiihtyi. Salon kaupunki, Someron kaupunki, Koski TL:n kunta ja Marttilan kunta muodostivat 1.1.2025 alkaen yhteisen työllisyysalueen, jonka vastuukuntana toimii Salon kaupunki. Alueen kunnat huolehtivat jatkossa yhteistyössä myös kotouttamispalveluiden järjestämisestä.

Taloudellisesti vuosi oli ennakoitua parempi, mikä liennyttää hieman tulevien vuosien painetta, mutta taloudellisesti epävarmat ajat jatkuvat lähitulevaisuudessakin. Vuoden 2022 helmikuussa alkanut Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan jatkui edelleen, ja sodan seurauksena Saloon on tullut paljon ukrainalaisia tilapäisen suojelun oleskeluluvalla. Vuoden lopussa jo yhteensä 719 ukrainalaista oli hakenut kotikuntaa Salosta. Tämä näkyy palvelutarpeena muun muassa työllisyys- ja kotoutumispalveluissa sekä sivistyspalveluissa.

Vuoteen 2024 kuului olennaisena osana myös edunvalvonta, jonka keskiössä olivat Salon sairaalan yöpäivystyksen lakkauttamiseen liittyvä päätöksenteko ja Länsirataan liittyvät rahoituskysymykset.

Talouslukuista lyhyesti

Vuoden 2024 tilinpäätöksen ylijäämäksi muodostui 4 miljoonaa euroa. Ennakoitua parempaan tulokseen vaikuttivat talousarviota paremmin toteutuneet tuotot sekä vastaavasti arvioitua hieman pienemmät toimintakulut. Nyt ja aikaisempina vuosina kertynyt ylijäämä toimii tarpeellisenä puskurina, kun taloustilanne näyttää ennusteiden valossa seuraavina vuosina heikkenevän.

Kaupungin ulkoiset toimintatuotot olivat 38,6 miljoonaa euroa ja ulkoiset toimintakulut 158,8 miljoonaa euroa. Menoiltaan suurimman toimialan eli sivistyspalveluiden osuus ulkoisista toimintamenoista oli opetuslautakunnan osalta noin 77 miljoonaa ja vapaa-aikapalveluiden osalta vajaat 8 miljoonaa euroa eli yhteensä 54 prosenttia kaikista ulkoisista menoista. Elinvoimapaalveluiden toimialan osuus ulkoisista menoista oli 13 prosenttia ja teknisen 21 prosenttia.

Kaupunki lyhensi vuoden 2024 aikana lainojaan noin 1,4 miljoonalla eurolla. Lainaa on nyt 59,1 miljoonaa euroa eli 1 161 euroa asukasta kohden. Keskimäärin kunnissa on lainaa asukasta kohden noin 3 495 euroa eli asukaskohtainen lainamäärämme on huomattavasti alle maan keskiarvon.

Salo investoi vuoden aikana noin 19,2 miljoonalla. Suurimmat yksittäiset investoinnit olivat Armfeltin koulun entisen lukio-osan korjaus sekä Tehdaskadun kiertoliittymän rakentaminen.

Salossa toimi vuoden aikana talouden suunnittelun kansalaispaneeli, jonka tehtävänä oli perehtyä tarkastuslautakunnan arviointikertomuksen kehittämiseen sekä kaupungin tulevaisuusinvestointien pohtimiseen. Paneeli kokoontui vuoden aikana seitsemän kertaa ja antoi useita suosituksia toimintaan. Tarkastuslautakunta otti heti vuoden 2023 toimintaa koskevaan arviointiinsa näistä muutamia. Investointien osalta osa suosituksista eteni jo vuoden 2025 talousarvioon.

Uusi organisaatio ja henkilöstö

Salon kaupungin organisaatiouudistus saatiin valmiiksi ja tammikuusta alkaen kaupungissa oli neljä toimialaa: konsernipalvelut, sivistyspalvelut, elinvoimapaalvelut ja tekniset palvelut. Vuoden kokemuksella kaupunkikehityspalveluiden jakaminen kahdeksi toimialaksi on ollut onnistunut ratkaisu. Toimialojen keskeisiin asioihin voit perehtyä lisää tämän tilinpäätöksen sivuilta.

Työvoimapula on todellisuutta myös kunnissa. Salon kaupungissa on edelleen rekrytointihaasteita moniin tehtäviin, jotka ovat kriittisiä myös palvelutuotantomme kannalta. Kaupunki panostaa jatkuvasti veto- ja pitovoimaansa työnantajana.

Vuoden aikana uudistettiin kaupungin henkilökohtaisen lisän arviointikriteerejä, joiden perusteella tehdyt arvionnit alkoivat vuoden 2024 lopulla. Arviointi toteutettiin käytännössä koko kaupungin henkilöstön osalta, mikä on ollut esihenkilöiltä mittava ponnistus. Henkilökohtaisen lisän arviointi valmistuu kokonaisuudessaan kuluvan vuoden alkukuukausina.

Vuoden aikana toteutettiin kaksi työhyvinvointia mittaavaa QWL-kyselyä. Olemme panostaneet esihenkilötyön kehittämiseen ja työhyvinvointia tukeviin toimenpiteisiin, mikä näkyy QWL-indeksien paranemisena vuosien saatossa.

Kaupunkistrategia ja kehittäminen

Vuosi 2024 oli ensimmäinen vuosi, jonka toimintaa arvioidaan Avaimet kaikkiin oviin -strategian mittareiden valossa. Kuten tilinpäätöksen liitteenä olevasta strategiaraportista voidaan havaita, useat toimenpiteet ovat vuoden aikana edenneet suotuisasti.

Salossa valmistaudutaan vuoden 2028 asuntomessuihin, joiden valmistelutyöt käynnistyivät vuoden aikana. Messuihin liittyvien kaavojen valmistelu on meneillään ja asuntomessujen projektipäällikön rekrytointi saatiin käynnistettyä joulukuussa. Asuntomessut on yksi keskeisistä strategian kärkihankkeen Mahdollistava maankäyttö toimenpiteistä.

Yhtenä kärkihankkeena on kehittää Saloa tapahtumakaupunkina. Vuoden aikana Salossa tutkittiin tapahtumien vaikuttavuutta alueen elinvoimaan ja hyvinvointiin. Tutkimuksessa oli mukana neljä suurta tapahtumaa: Salo Volley, Salo Friends & Music, Kurpitsaviikot ja Iltatorit. Kyselyt todentavat sen, että tapahtumilla on merkittäviä vaikutuksia niin alueen talouteen kuin sosiaaliseen kestävyyteen ja hyvinvointiin. Tapahtumien Salo -kärkihankkeessa ideoitiin myös uutta tapahtumatarjontaa ja helmikuussa järjestettiin ensimmäistä kertaa täysin uudenlainen hyvinvointitapahtuma Avantoralli.

Hyvinvointialueuudistuksen myötä kuntien vastuu kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä lisääntyi. Tämän työn osalta suuntaviivoja on täsmennetty muun muassa ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelmalla sekä ehkäisevän päihdetyön sekä mielenterveyden edistämisen suunnitelmilla vuosille 2024–2025. Ensimmäistä kertaa Salossa toteutettu aikuisväestöön kohdistunut laaja Terve Suomi -tutkimus antoi tulevaisuuden hyvinvointityölle paljon aiheita, joista raportoidaan tarkemmin keväällä 2025 valmistuvassa kaupungin vuosien 2021–2025 hyvinvointikertomuksessa.

Kiinteästi hyvinvoinnin edistämiseen liittyvää osallisuus- ja yhteisöllisyystyötä on tehty erityisesti kesäkuussa käynnistyneen Elävät ja yhteisölliset kylät- kärkihankkeen puitteissa. Hankkeen ensimmäisiin toimenpiteisiin kuului jalkautuminen kylien kesätapahtumiin sekä kuntalaisten vapaamuotoiset kuulemiset lähikirjastoissa. Kyläläisten toiveiden pohjalta on ryhdytty heti myös konkreettisiin toimiin ja yhdessä yhdistysten kanssa järjestettiin joulunavaustapahtumat Kiikalassa sekä Kiskossa, ja Perniössä käynnistyi yhteisötilan suunnittelu. Kaupungin hyvinvointisuunnitelmaan kirjattua osallisuusmallia valmisteltiin kaupungin sisäisen työryhmän toimesta ja valmistuu kevään 2025 aikana.

Kehittyvä kaupunki tarvitse investointeja. Vuoden 2025 talousarvioon varattiin talousarvokäsittelyssä joulukuussa määrärahoja merkittäviin investointeihin kuten Uskelan kouluun, jäähalliin sekä korjausvelan kiristämiseen. Useat elinvoimainvestoinnit etenivät talousarviokouksesta tarve- ja hankeselvityksiin. Tästä on hyvä jatkaa työtä elinvoimaisen Salon rakentamisessa.

Anna-Kristiina Korhonen
Kaupunginjohtaja

Salon tilinpäätös 2024

Asukasluku 12/2024

50 867

Henkilöstömäärä
12/2024

1 891

Työttömyysprosentti
12/2024

11,7

Verotulot

113,5 M€

Toimintakulut

158,8 M€

Valtionosuudet

26,2 M€

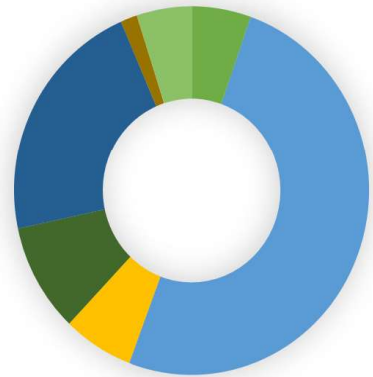
Tilikauden ylijäämä

4,0 M€

Toimintatuotot

38,6 M€

Toimintakulut

- Kaupunginvaltuusto ja -hallitus 5 %
- Opetuslautakunta 50 %
- Vapaa-ajan lautakunta 6 %
- Elinvoimajaosto 10 %
- Tekninen lautakunta 22 %
- Rakennus- ja ympäristölautakunta 2 %
- Vesihuoltolaitoksen johtokunta 5 %

Velka **59,1 M€** 1 161 €/asukas

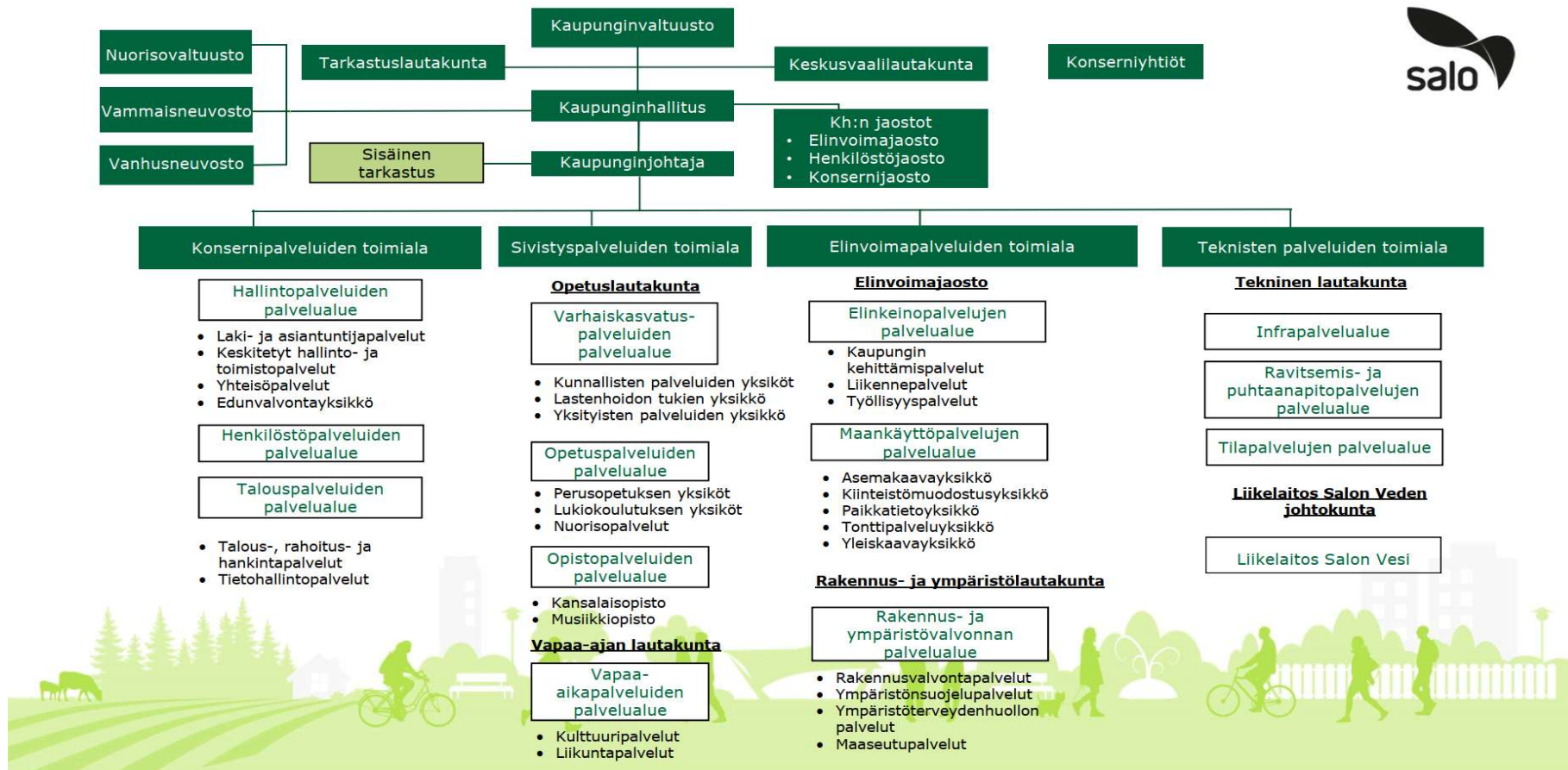
Investoinnit

19,2 M€

1.2. Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

1.2.1. Organisaatio 31.12.2024

1.2.2. Toimielimet 1.1.-31.12.2024

1.2.2.1. Kaupunginvaltuusto

Kaupunginvaltuustoon toimintavuoden aikana kuuluneet henkilöt

Suku- ja etunimi	Syntymävuosi	Valtuustoryhmä
Puheenjohtaja		
Tamminen Heikki	1982	PS
Valtuuston 1. varapuheenjohtaja		
Parttimaa Satu	1972	SDP
Valtuuston 2. varapuheenjohtaja		
Suonio-Peltosalo Elina	1961	KOK
Valtuuston 3. varapuheenjohtaja		
Uusitalo Ilkka	1968	KESK
Jäsenet:		
Alanko Kaarlo	1950	SDP
Alaranta Johannes	1978	KESK
Anttila Jarkko	1981	SDP
Friberg Osmo	1966	KOK PS KORJ. 10.4.2025. MK. HL 51 §.
Halkilahti Jaakko	1967	KESK
Hellsberg Ralf	1959	KOK
Hellström Pia 5.3.-31.12.2024	1972	SDP KORJ. 10.4.2025. MK. HL 51 §.
Hellström Pia 5.3.-31.10.2024	1972	SDP
Hellström Pia 1.11.2024 alkaen	1972	VIHR
Huittinen Ulla	1961	KESK
Hyttinen Marjatta	1946	KOK
Härri Anna	1984	VIHR
Järvinen Janne	1971	PS
Karhulahti Arttu	1984	KOK
Karnisto-Toivonen Saija 1.1.- 4.3.2024	1980	SDP
Keto-oja Piia	1973	SDP
Koskinen Heimo	1975	PS
Laitinen Mika	1973	PS
Lehti Timo	1959	KESK
Leivonen Sanna	1981	PS
Lundén Mikko	1979	PS
Lundström Sanna	1977	KOK
Lähteenmäki Timo	1960	VAS
Mänkäri Marjaana	1962	KESK
Määttänen Asko	1969	KESK
Nikkanen Saku	1977	SDP
Nummenpalo Mika	1968	LIIK
Nummentalo Juhani	1959	KOK
Nyyssönen Jonna	1973	VIHR
Olkinuora Antti	1959	PS
Paassilta Simo	1943	SDP
Palohonka Kaisa	1982	SDP
Puopolo Saija-Reetta	1975	VIHR
Riski Johanna	1971	KESK
Rissanen Petteri	1971	PS
Ruokonen Marja	1952	VAS
Räike Kalle	1977	KOK
Saari Ismo	1947	KESK
Sadeharju Eetu	1993	SDP KORJ. 10.4.2025. MK. HL 51 §.
Salomaa Pekka	1961	KESK
Sarhola Mika	1990	PS
Schneider Kai	1960	VIHR
Siikonen Stina	1984	KOK
Tammi Timo	1953	SDP
Tapio Marko	1967	KOK
Vesa Simo	1955	SDP
Vierjoki-Väätäinen Karoliina	1989	KESK
Väistö Janne	1972	KOK
Wallius Jerina	1977	KOK PS KORJ. 10.4.2025. MK. HL 51 §.
Yli-Jama Anna-Leena	1970	KOK

Valtuuston vaalilautakunta

Varsinainen jäsen	
Karhulahti Arttu	puheenjohtaja
Karnisto-Toivonen Saija	1.varapuheenjohtaja
Nyyssönen Jonna	
Rissanen Petteri	
Uusitalo Ilkka	

Henkilökohtaiset varajäsenet vastaavassa järjestyksessä

Räike Kalle
 Alanko Kaarle
 Ruokonen Marja
 Leivonen Sanna
 Nummenpalo Mika

1.2.2.2. Kaupunginhallitus

Suku- ja etunimi	Syntymävuosi	Puolue
Puheenjohtaja		
Paassilta Simo	1943	SDP
1. varapuheenjohtaja		
Nummentalo Juhani	1959	KOK
2.varapuheenjohtaja		
Riski Johanna	1971	KESK
3.varapuheenjohtaja		
Friberg Osmo	1966	PS
Jäsenet:		
Aaltonen Anu	1968	KOK
Alaranta Johannes	1978	KESK
Anttila Jarkko	1981	SDP
Huittinen Ulla	1961	KESK
Härri Anna	1984	VIHR
Lundén Mikko	1979	PS
Olkinuora Antti	1959	PS
Palohonka Kaisa	1982	SDP
Yli-Jama Anna-Leena	1970	KOK
Henkilökohtaiset varajäsenet vastaavassa järjestyksessä		
Sadeharju Eetu	1993	SDP
Karhulahti Arttu	1984	KOK
Mänkäri Marjaana	1962	KESK
Koskinen Heimo	1975	PS
Lundström Sanna	1977	KOK
Lehti Timo	1959	KESK
Poikela Marko	1978	SDP
Määttänen Asko	1969	KESK
Nyyssönen Jonna	1973	VIHR
Wallius Jerina	1977	PS
Järvinen Janne	1971	PS
Keto-oja Piia	1973	SDP
Siikonen Stina	1984	KOK

1.2.2.3. Kaupungin lauta- ja johtokunnat**Keskusvaalilautakunta**

Tuominen Liisa	puheenjohtaja
Laiho Jari J.	varapuheenjohtaja
Koskinen Elina	
Leivonen Keijo	
Suominen Satu	

Opetuslautakunta

Mänkäri Marjaana
 Lehtinen Päivi
 Pajulo Esa
 Pihakivi Sanna
 Halkilahti Jaakko
 Hurve Anne
 Huttunen Jukka
 Jokinen Kirsi-Maria
 Merivirta Laura
 Sadeharju Eetu 1.1.–4.3.2024
 Poikela Marko 5.3.2024–31.12.2024
 Salko Petri
 Seitz Elina
 Suominen Olli-Pekka
 Olkinuora Antti
 Drin Rrustemi

puheenjohtaja
 1. varapuheenjohtaja
 2. varapuheenjohtaja
 3. varapuheenjohtaja

kaupunginhallituksen edustaja
 nuorisovaltuuston edustaja

Rakennus- ja ympäristölautakunta

Leivonen Sanna
 Hellsberg Ralf
 Määttänen Asko
 Fontell Matti
 Hellström Pia 1.1.2024–2.12.2024
 Järvinen Janne
 Kjellman Saga
 Kotilainen Riika
 Laine Elina
 Meisola Sari 3.–31.12.2024
 Ojanperä Asmo
 Puopolo Saija-Reetta
 Saari Ismo
 Sarhola Mika
 Virtanen Mikko
 Mäki-Teeri Markku
 Riski Johanna
 Özen Teemu

puheenjohtaja
 1. varapuheenjohtaja
 2. varapuheenjohtaja

Someron kaupunkia edustava jäsen (ymp.th. asiat)
 Someron kaupunkia edustava jäsen (ymp.th. asiat)
 kaupunginhallituksen edustaja
 nuorisovaltuuston edustaja

Tarkastuslautakunta

Väistö Janne
 Salomaa Pekka 1.1.–5.2.2024
 Ruokonen Marja 6.2.–31.12.2024
 Tammi Timo
 Hägerth Jarmo
 Hänninen Mika
 Järvinen Ari 6.2.–31.12.2024
 Kirves-Järvinen Taina
 Lindstedt Marja-Liisa
 Pesonen Sari
 Ruokonen Marja 1.1.–5.2.2024
 Sohlman Jutta
 Tuominen Marita

puheenjohtaja
 1. varapuheenjohtaja
 1. varapuheenjohtaja
 2. varapuheenjohtaja

jäsen

Tekninen lautakunta

Kanerva Tauno
 Lehtinen Päivi
 Tapio Marko
 Helenius Aune
 Hyttinen Marjatta
 Kymäläinen Maija
 Lehti Pasi
 Nummenpalo Mika

puheenjohtaja
 1. varapuheenjohtaja
 2. varapuheenjohtaja

Suominen Satu
 Turtiainen Taro
 Vesa Simo
 Järvinen Aku

nuorisovaltuuston edustaja

Vapaa-ajan lautakunta

Keto-oja Piia
 Rissanen Petteri
 Jaakkola Mikko
 Alanko Kaarlo
 Björkstrand Juha
 Blomqvist Mia
 Hirvimäki Jani
 Järvinen Anne
 Karp Maria
 Laaksonen Arttu
 Leppähaara Marja
 Martyugova Sofia
 Vierjoki-Väätäinen Karoliina
 Yli-Jama Anna-Leena
 Hatakka Riku

puheenjohtaja
 1. varapuheenjohtaja
 2. varapuheenjohtaja

kaupunginhallituksen edustaja
 nuorisovaltuuston edustaja

Yhteistoimintaelin

Palohonka Kaisa
 Virtanen Riina
 Aarnio Jyrki
 Heikurinen Tanja
 Lepistö Tanja
 Lampainen Marja
 Liimatainen Anne
 Rask Mari
 Tuomela Asta
 Tuominen Hannele
 Olkinuora Antti

puheenjohtaja
 varapuheenjohtaja

kaupunginhallituksen edustaja

1.2.2.4.

Muut toimielimet

Liikelaitos Salon Veden johtokunta

Wallius Jerina
 Hellsberg Ralf
 Aaltonen Teemu
 Eskola Jouni
 Ilola Marika
 Lindholm Sanna
 Tammi Timo

puheenjohtaja
 varapuheenjohtaja

Varsinais-Suomen käräjäoikeuden lautamiehet

Jussila Mikko
 Kara Lasse
 Makkonen Sinikka
 Nummila Mika
 Palohonka Kaisa

Kiinteistötoimitusten uskotut miehet

Hänninen Mika
 Ilmarinen Kristiina
 Järvinen Ari
 Kinnunen Kasper
 Mäntylä Päivi
 Ojanperä Asmo
 Peltonen Aimo
 Pihtlahti Kristiina
 Riihikankare Ari-Heikki
 Saarinen Kari
 Saarinen Seija

Siikonen Stina
 Suominen Lasse
 Vallittu Pertti
 Virtanen Timo
 Yli-Liipola Hanna

Poliisilaitoksen neuvottelukunta

Jantunen Olavi

Salon palvelutalosaätiön hallitus

Pertti Vallittu, puheenjohtaja
 Blomqvist Mia
 Kara Lasse
 Ylä-Kotola Pia

Uskelan opintorahastosäätiön hallitus

Breilin Olli-Pekka (valintakausi 2023-2034)
 Halkilahti Jaakko (valintakausi 2015-2026)
 Iltanen Maija (valintakausi 2015-2026)
 Kara Lasse (valintakausi 2019-2030)
 Lehmussaari Pia (valintakausi 2015-2026)
 Merilä Jarkko (valintakausi 2023-2034)
 Tuominen Kimmo (valintakausi 2019-2030)

Lounais-Suomen jätehuoltolautakunta

Nieminen Raimo
 Breilin Mikko
 Veck Heidi

asiantuntija

1.2.2.5. Kaupungin edustus kuntayhtymissä

Salon seudun koulutuskuntayhtymän valtuusto

Kalevo Juha
 Karhulahti Arttu
 Laaksonen Arttu
 Lautiala Arja
 Leppähaara Marja
 Lindstedt Marja-Liisa
 Mgvdeladze Marina
 Mänki Laura
 Sarhola Mika

1.3. Yleinen ja Salon alueen taloudellinen kehitys

Yleinen taloudellinen kehitys

Valtiovarainministeriön ennakkoarvion mukaan bruttokansantuote supistui 0,3 prosenttia vuonna 2024. Suomen talous on käännekohdassa ja näkymä on kohti nopeampaa kasvua. Talous kasvoi vuoden 2024 jokaisella neljänneksellä edellisestä. Inflaatio on talttunut, korot ovat alentuneet ja kotitalouksien ostovoima kasvaa. Lisäksi asuntojen kauppa on piristynyt, rakentamisen alamäki on päättynyt ja työikäisen väestön määrä kasvaa maahanmuuton ansiosta. Kuitenkin kuluttajien ja elinkeinoelämän luottamus tulevaisuuteen on keskimääräistä heikompaa. Kotitalouksien osalta uskoa heikentää työttömyyden pelko. Geopoliittiset jännitteet ja kauppasodan uhka ovat kasvaneet.

Maailman talouden näkymät ovat varovaisen positiiviset, mutta niitä varjostavat merkittävät riskit. Kasvu on säilynyt kohtuullisen vahvana huolimatta kauppapoliittisista jännitteistä ja geopoliittisista haasteista. Euroalueella inflaation hidastuminen, reaalityulojen kasvu ja korkojen lasku tukevat elpymistä, mutta Saksan teollisuuden vaikeudet ja poliittiset riskit keskeisissä maissa luovat epävarmuutta ja heikentävät kasvunäkymiä. Yhdysvalloissa vahva työllisyystilanne ylläpitää yksityistä kulutusta. Kiinassa viennin elpyminen ja elvyttävä talouspolitiikka tukevat taloutta, mutta kotimaisen kysynnän heikkous ja deflaation uhka varjostavat näkymiä. Keskeinen uhka maailmantalouden kasvulle on Yhdysvaltojen tuleva kauppapolitiikka ja muiden maiden vastaus siihen.

Suomen viennin kasvu vauhdittuu, mutta odotettua hitaammin, sillä euroalueen vaimea talouskasvu jarruttaa erityisesti tavaraviennin kysyntää. Palveluiden viennin kasvu sen sijaan on jo nopeutunut. Viennin kasvusta huolimatta nettoviennin vaikutus talouskasvuun jää tulevina vuosina pieneksi, sillä myös tuonti kasvaa reippaasti investointien lisääntymisen myötä.

Työllisyysaste laski vuodesta 2023 noin 1,3 prosenttia, mikä johtuu erityisesti teollisuuden ja rakentamisen työllisyyden heikkenemisestä. Osaavan työvoiman puute hillitsee irtisanomisia, mutta avoimet työpaikat vähenevät ja työttömyys kasvaa laaja-alaisesti. Vuonna 2025 työmarkkinat alkavat elpyä, mutta työttömyyden lasku on hidasta. Talouden vahvistuksessa vuosina 2026-2027 työllisyys paranee ja työllisyysaste kääntyy nousuun. Kasvua tukevat hallituksen työvoiman tarjontaa lisäävät toimet ja lisääntynyt maahanmuutto. Työikäisen väestön kasvu maahanmuuton seurauksena lisää työvoimaa ja työllisyyttä pitkällä aikavälillä. Työttömien määrä kasvoi vuonna 2024 erityisesti rakennus- ja asiantuntija-ammateissa ja työttömyysaste oli 8,3 prosenttia, mikä on noin 1,1 prosenttia enemmän kuin vuonna 2023. Työttömyysasteen arvioidaan nousevan vuonna 2025 8,4 prosenttiin, mutta kääntyvän laskuun vuodesta 2026 alkaen.

Vuonna 2024 kansallisella kuluttajahintaindeksillä mitattuna keskimääräinen inflaatio oli 1,6 prosenttia. Inflaatio on hidastunut ja pysyy lähivuosina maltillisena. Vuonna 2025 inflaation arvioidaan olevan 1,1 prosenttia, vuonna 2026 1,4 prosenttia ja vuonna 2027 1,8 prosenttia. Korkojen laskiessa omistusasumisen vaikutukset inflaatioon kääntyvät negatiiviseksi, mikä hidastaa inflaatiota vuonna 2025. Palveluiden hintojen nousu ylläpitää inflaatiota, mutta muutoin hintapaineet ovat varsin maltilliset. Energian hintojen lasku ja korkojen aleneminen edesauttavat inflaation hidastumista.

Kuntahallinnossa kulutusmenojen kasvu jatkuu tulevina vuosina melko ripeänä, mikä aiheutuu pääasiassa hintojen noususta. Hintojen nousun lisäksi kulutusmenojen volyymi kasvaa poikkeuksellisesti vuonna 2025 TE-palvelu-uudistuksesta johtuen. Työllisyyskehitys vaikuttaa uudistuksen jälkeen entistä enemmän kuntien talouteen, mikä tekee kuntahallinnosta herkemman suhdannevaihteluille. Inflaatio on palannut maltilliselle tasolle, mutta vuosina 2025-2027 kunta-alan ansiokehityksen oletetaan olevan talouden yleistä ansiokehitystä hieman nopeampaa kunta-alalle sovitun palkkausjärjestelmien kehittämisohjelman vuoksi. Kunta-alan palkkasopimukset päättyvät keväällä 2025, ja siksi sopimusratkaisut tuleville vuosille selviävät vasta myöhemmin. Palkkaratkaisuilla on suuri merkitys kuntahallinnon kustannuskehitykselle, sillä henkilöstökulut muodostavat nykyisin sen suurimman kuluerän. Kuntien tehtävät painottuvat koulutus- ja sivistyspalveluihin, joiden yhteenlaskettu palvelutarve on laskeva. Oppilaiden määrän väheneminen ei kuitenkaan tarkoita sitä, että opetuksen järjestämisen kustannuksia saataisiin pienennettyä samaa tahtia.

Verotulot ovat kuntien merkittävin tulonlähde. Kuntien talousnäkömien heikkenemisen ennakointiin heijastuvan kuntiin verotonkorotuspaineina, mutta veroprocenttia vuodelle 2025 nostaneita kuntia oli vain noin viidennes kunnista. Keskimääräinen kunnallisvero vuonna 2025 on 7,59 prosenttia. Selvää on, ettei verorahoitus riitä kuntahallinnon kasvaviin

menopaineisiin. Kuntien sopeutustoimet painottunevatkin menojen kasvua hillitseviin toimiin, mihin viittaa myös se, että syksyn aikana monet kunnat ovat ilmoittaneet yt-neuvotteluista.

(Lähde: Valtiovarainministeriön julkaisu 2024:68)

Vuoden 2024 ennakkollisten tilinpäätösanalyysien perusteella kuntatien talous heikkeni vahvojen vuosien jälkeen, mutta tulos pysyi kuitenkin positiivisena ollen 1,1 miljardia euroa. Talouden heikkeneminen taustalla on sote-uudistukseen liittyvien kertaluonteisten erien poistuminen, mikä on nähtävissä erityisesti verotulojen sekä osin valtionosuuksien vähene-misenä. Verotulojen väheneminen ja toimintakulujen kasvu jäivät kuitenkin ennakoitua pie-nemmiksi, mikä edesauttoi tilanteen pysymistä kohtalaisen hyvänä.

Kuntien vuosikate heikkeni vuodesta 2023 ja vuosikate riitti kattamaan poistot, muttei net-toinvestointeja. Verotulot vähenivät 3,4 prosenttia ja valtionosuudet 6,6 prosenttia. Alusta-vien tietojen mukaan vuonna 2024 negatiivisen tuloksen teki 88 kuntaa, kun edellisenä vuonna tulo oli negatiivinen 49 kunnassa. Negatiiviset tulokset kohdistuivat kaikkiin kunta-kokoryhmiin.

Tilinpäätösarvioiden mukaan kuntien ulkoiset toimintakulut kasvoivat edellisen vuoden tilin-päätöksiin verrattuna 1,1 prosenttia toteutuen noin 20,3 miljardin euron suuruisina. Eniten kasvoivat palvelujen ostot (2,9 prosenttia). Henkilöstökulut kasvoivat 1,3 prosenttia. Kun-tien sopeuttamisohjelmat sekä työttömyysvakuutusmaksun keveneminen hillitsivät kulu-kasvua. Toimintatuotot laskivat tilinpäätösarvioiden mukaan edellisen vuoden tilinpäätöksiin verrattuna noin 0,5 prosenttia toteutuen noin 5,8 miljardin euron suuruisina.

Kuntien verotulojen kokonaismäärä laski 0,49 miljardia euroa vuodesta 2023. Tästä kun-nallisverojen osuus oli 0,41 miljardia euroa ja yhteisöverojen osuus 0,31 miljardia euroa. Kiinteistöverojen määrä kasvoi noin 0,13 miljardia euroa. Aiempina vuosina yhteisöveron määrä on ylittänyt kiinteistöverojen määrän, mutta hyvinvointialueuudistuksen yhteydessä tilanne muuttui. Verotulojen määrä supistui kokonaisuudessaan 13,96 miljardiin euroon, kun vuonna 2023 määrä oli 14,45 miljardia euroa. Sote-uudistuksesta johtuen vertailuvuosi 2023 oli verohäntien vuoksi poikkeuksellisen korkea.

Valtionosuuksien kokonaismäärä supistui 3,4 miljardiin euroon, kun vuonna 2023 määrä oli 3,6 miljardia euroa. Sote-uudistukseen liittyvien valtionosuuksien lopullisten laskelmien mukaan kunnille maksettiin liikaa valtionosuuksia vuonna 2023 yhteensä noin 0,5 miljardia euroa. Tätä pysyvää 0,5 miljardin euron vähennystä valtionosuuksissa kompensoitiin mää-räaikaisella 192 miljoonan euron valtionosuuden lisäyksellä vuonna 2024. Tämä erä tullaan perimään kunnilta takaisin vuosina 2025-2027. Lisäksi vuonna 2023 liikaa maksetut valti-onosuudet vähennetään kuntien valtionosuuksista vuosina 2025-2027.

Kuntien vuosikate heikkeni 1,01 miljardia euroa vuodesta 2023 ja suurinta heikentyminen oli yli 20.000 asukkaan kunnissa. Tilikauden tulokset heikkenivät kaikissa kuntakokoryh-missä (pl. 2.000 – 5.000 asukkaan kunnat).

Kuntien investoinnit pysyivät korkealla tasolla ollen noin 4,8 miljardia euroa vuonna 2024. Rahavirta oli negatiivinen, koska käyttötulot eivät riittäneet kaikkien investointien rahoitta-miseen. Kuntien lainakanta kasvoi väli vuosien jälkeen yhteensä noin 0,7 miljardilla eurolla. Lainamäärä väheni alle 5.000 asukkaan kunnissa ja kasvoi kaikissa muissa kunnissa.

Manner-Suomen kuntien ja kuntayhtymien vuoden 2024 tilinpäätösarvioiden tiedot on ra-portoitu Valtiokonttorin automaattisen talousraportoinnin kautta. Tietojen osalta on huomi-oitava, että 9 kuntaa ja 5 kuntayhtymää ei raportoinut tietojaan määräajassa Valtiokontto-rille, ja puuttuvien tietojen osalta laskelmissa on käytetty vuoden 2024 elokuun tilinpää-tösennusteen tietoja. Tiedoissa on lisäksi havaittavissa myös muita puutteita ja epävar-muustekijöitä, joten niihin tulee suhtautua varauksellisella. Lopulliset vuoden 2024 tilinpää-tökset saadaan huhtikuun puolivälissä.

(Lähde: Valtiokonttori, Valtiovarainministeriö, Kuntaliitto)

Vuosi 2024 oli kunnissa toinen vuosi historiallisen hyvinvointialueuudistuksen jälkeen ja vuoden aikana kunnissa valmistauduttiin jälleen uuteen uudistukseen. Vuoden 2025 alusta alkaen kunnille ja kuntien muodostamille yhteistoiminta-alueille siirtyi vastuu työ- ja elin-keinopalveluiden järjestämisestä ja samalla kuntien rahoitusvastuuta työttömyysetuuksista laajennettiin koskemaan työmarkkinatuen lisäksi myös perus- ja ansiopäivärahaa. Jat-kossa työllisyyskehityksellä on entistä suurempi vaikutus kuntatalouteen ja siksi kuntata-lous on aiempaa herkempi suhdannevaihteluille. Tilinpäätöksen laadinnan hetkellä kaikkiin

talouden ennusteisiin sisältyy paljon epävarmuutta. Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan jatkuu edelleen, tämän lisäksi geopoliittiset jännitteet ja kauppasodan uhka ovat kasvaneet.

Kaupunki teki vuonna 2024 4,0 miljoonaa euroa positiivisen tuloksen. Vuonna 2023 ylijäämä oli 16,1 miljoonaa euroa ja vuonna 2022 ylijäämä oli 9,0 miljoonaa euroa. Vuoden 2024 positiivisen tuloksen jälkeen taseessa olevat kertyneet ylijäämät nousevat 48,6 miljoonaan euroon. Ennakoitua parempaan tulokseen vaikuttivat talousarviota paremmin toteutuneet tuotot ja verotulot sekä vastaavasti arvioitua hieman pienemmät toimintakulut.

Kunnallisverotulot pysyivät lähes vuoden 2023 tasolla ja toteutuivat 89,1 miljoonan euron suuruisina. Salossa työttömien määrä kasvoi 136 henkilöllä, mutta verotettava tulo kasvoi +1,8 prosenttia vuodesta 2023. Myös työttömyysturvamaksun alennus vaikutti verotuloihin positiivisesti. Sote-uudistuksesta johtuen vertailuvuosi 2023 oli verohäntien vuoksi poikkeuksellisen korkea. Yhteisöverot toteutuivat 10,1 miljoonan euron suuruisena ja vähenivät edellisvuodesta 2,9 miljoonaa euroa. Yhteisöverotulon laskuun on vaikuttanut talouden alavireisyys ja kunnille maksettava yhteisövero verovuonna 2023 pieneni yli 35 prosentilla koko maassa. Tämän taustalla on osin myös yhteisöveron heikko kokonaiskehitys. Kiinteistöverot toteutuivat 14,2 miljoonan euron suuruisina ja laskivat 1,2 miljoonaa euroa vuodesta 2023. Lasku johtuu pääosin heinäkuussa verovuosien 2021-2023 kiinteistöverotilityksiin tehdyistä oikaisuksista, joiden yhteisvaikutus oli 1,7 miljoonaa euroa negatiivinen. Kokoomaan tasolla kiinteistöverotulot kasvoivat johtuen vuoden 2024 alussa voimaan tulleesta kiinteistöverolain muutoksesta, jossa maapohjan yleinen kiinteistöveroprosentti eriytettiin yleisestä kiinteistöveroprosentista ja sen vaihteluvälin alarajaa korotettiin 0,93 prosentista 1,3 prosenttiin. Myös kiinteistöveron rakennuskustannusindeksin nousu ja siitä aiheutunut rakennusten jälleenhankinta-arvojen korotus kasvatti kiinteistöveron tuottoa vuonna 2024.

Valtionosuudet toteutuivat 26,2 miljoonan euron suuruisina. Valtionosuudet laskivat edellisvuodesta 2,1 miljoonaa euroa eli 7,4 prosenttia pääsääntöisesti johtuen sote-kustannusten rahoitusmallista. Sote-uudistukseen liittyvien valtionosuuksien lopullisten laskelmien mukaan kunnille maksettiin liikaa valtionosuuksia vuonna 2023 yhteensä noin 0,5 miljardia euroa. Tätä pysyvää 0,5 miljardin euron vähennystä valtionosuuksissa kompensoitiin määräaikaisella 192 miljoonan euron valtionosuuden lisäyksellä vuonna 2024. Tämä erä tullaan perimään kunnilta takaisin vuosina 2025-2027. Lisäksi vuonna 2023 liikaa maksetut valtionosuudet vähennetään kuntien valtionosuuksista vuosina 2025-2027.

Vuonna 2023 toimintatuottoja kertyi 38,6 miljoonaa euroa. Toimintatuotot kasvoivat noin 0,6 miljoonaa euroa eli 1,6 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna. Toimintatuottojen kasvuun vaikutti erityisesti kotouttamiseen saatujen korvausten kasvaminen edellisvuodesta.

Toimintakulut toteutuivat 158,8 miljoonan euron suuruisina ja kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna 5,7 miljoonaa euroa eli 3,7 prosenttia. Vuonna 2024 kaupungin toimintakuluista henkilöstökulut olivat yhteensä 97,1 miljoonaa euroa ja kasvua edelliseen vuoteen 2,1 miljoonaa euroa eli 2,2 prosenttia. Henkilöstökustannukset ovat nousseet valtakunnalliset palkkatarkistusten myötä. Palvelujen ostot olivat vuonna 2024 yhteensä 36,0 miljoonaa euroa ja kasvua oli 2,4 miljoonaa euroa verrattuna edelliseen vuoteen.

Kaupungin vuosikate oli positiivinen 19,7 miljoonaa euroa. Kun poistot ja arvonalennukset ovat 16,2 miljoonaa euroa niin kaupungin talous oli vuonna 2024 tasapainossa. Tilikauden ylijäämäksi muodostui 4,0 miljoonaa euroa. Taseeseen on kertynyt ylijäämää edellisiltä vuosilta yhteensä 44,5 miljoonaa euroa, joka tarkoittaa sitä, että vuoden 2024 tilikauden positiivisella tuloksella taseen ylijäämä kasvaa 48,6 miljoonaan euroon eli 953 euroa per asukas (asukasmäärä 50.867).

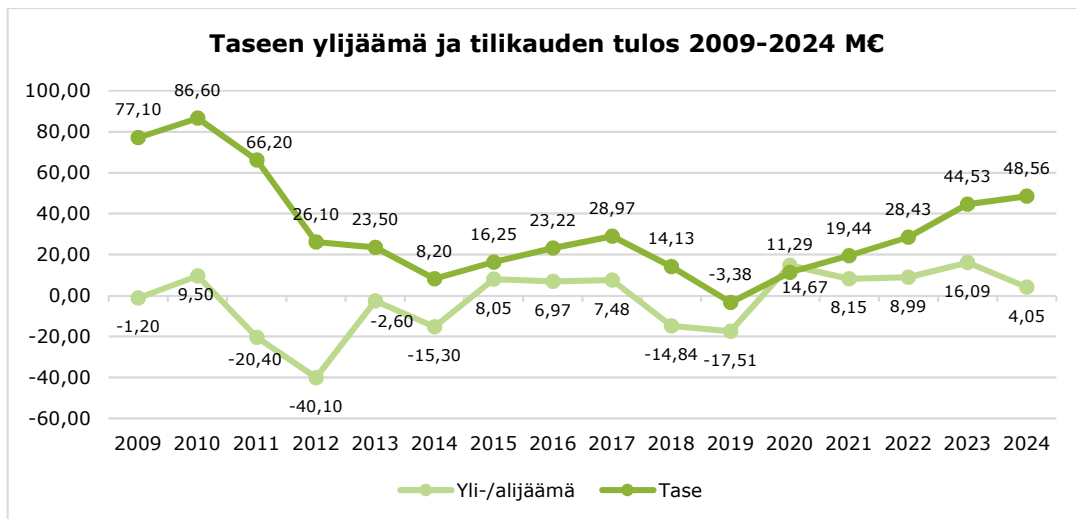
Investointeja rahoitettiin 19,2 miljoonalla eurolla, joka oli 8,1 miljoonaa euroa enemmän kuin vuonna 2023. Talousarvion bruttoinvestoinnit alittuivat 3,7 miljoonalla eurolla. Vuoden aikana toteutettiin lukuisia korjausinvestointeja, joissa keskeisenä tavoitteena on muun muassa nopeasti kasvavan korjausvelan hillitseminen. Muutetun talousarvion alitus johtui monista syistä, kuten lupaprosesseihin liittyvistä haasteista sekä aikataulullista siirtymistä vuoden vaihteen yli. Myös projektinjohto- ja valvontaresurssienvaje vaikutti hyvin hankkeiden toteutumiseen.

Kaupungin lainakanta pieneni 1,4 miljoonaa euroa vuoden aikana. Lainamäärä vuoden lopussa on 59,1 miljoonaa euroa ja lainaa per asukas on yhteensä 1.157 euroa. Konsernin lainakanta pieneni 1,9 miljoonaa euroa vuoden aikana ja lainaa per asukas on yhteensä 1.612 euroa.

Manner-Suomen kuntien keskimääräinen lainakanta kasvoi ja oli vuoden 2024 alustavien tunnuslukujen perusteella 3 495 euroa per asukas ja konsernin (vuosi 2023) 6.968 euroa per asukas, näihin verrattuna kaupungin lainakanta on alhainen. Alla olevassa taulukossa on esitetty kaupungin vuoden 2024 tilinpäätöksen tunnusluvut.

	TP2024	TP2023	Muutos
asukasluku	50 867	51 097	-230
työttömyys-%	11,7	11,0	0,7
henkilöstömäärä	1 891	1 908	-17
henkilötyövuodet	1 832	1 846	-14
toimintatulot (ulk.), M€	38,6	38,0	0,6
toimintamenot (ulk.), M€	158,8	153,1	5,7
henkilöstökulut, M€	97,1	95,0	2,1
palvelujen ostot (ulk.), M€	36,0	33,6	2,4
toimintakate, M€	-120,2	-115,1	-5,1
verotulot, M€	113,5	117,7	-4,2
valtionosuudet, M€	26,2	28,3	-2,1
vuosikate, M€	19,7	32,7	-13,0
tilikauden ylijäämä/alijäämä, M€	4,0	16,1	-12,1
investoinnit, brutto M€	19,2	11,1	8,1
investoinnit, netto M€	18,3	10,7	7,6
poistot, M€	16,1	16,1	0,0
lainamäärä 31.12. M€	59,1	60,5	-1,4
lainaa €/asukas	1 161	1 184	-23
konserni tilik. Yli-/alijäämä, M€	5,1	16,2	-11,1
konsernilainakanta 31.12., M€	82,0	83,9	-1,9
konsernilaina €/asukas	1 612	1 643	-31

Vuoden 2024 tilinpäätöksen tunnusluvuilla tilikauden ylijäämä on 4,0 miljoonaa euroa ja taseeseen kertynyt ylijäämä 48,6 miljoonaa euroa. Alla olevassa taulukossa on esitetty taseen ylijäämän ja tilikauden tuloksen kehitys ajalla 2009-2024.

Työllisyys- ja väestökehitys

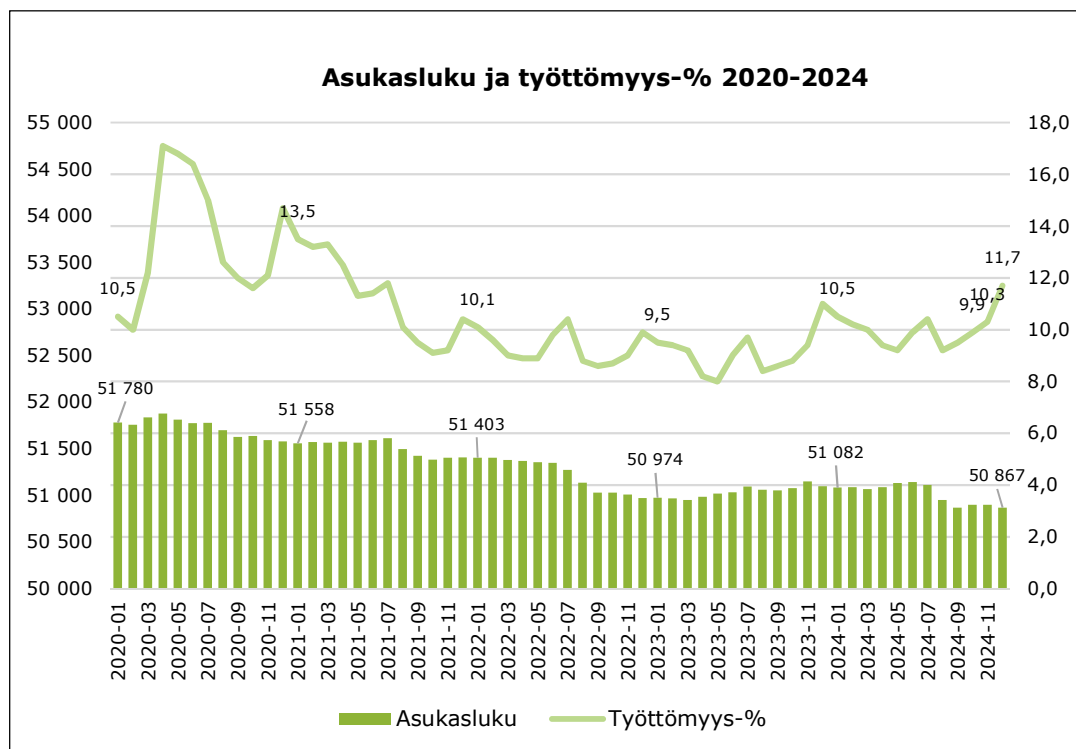
Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen katsauksen mukaan Salossa työvoiman määrä oli joulukuussa 23.041 henkilöä, laskua vuoden takaiseen -197 henkilöä. Työttömyysaste oli Salossa vuonna 2024 10 prosenttia (koko maa 10,8 %).

Vuoden lopussa Salossa oli 2.697 työtöntä työnhakijaa ja työttömyysprosentti oli 11,7 (koko maa 12 %). Vuotta aiemmasta työttömien määrä on kasvanut edelleen 136 henkilöä eli 5 prosenttia. Lomautettujen määrä oli 331 henkilöä ja siinä laskua vuoden takaiseen oli -88 henkilöä. Työttömien miesten määrä oli koko Varsinais-Suomessa naisia isompi, myös Salossa oli 1.569 miestä ja 1.127 naista työttömänä työnhakijana. Kaupungin maksama työmarkkinatuki oli vuonna 2024 yhteensä 2,9 miljoonaa euroa, eli 0,1 miljoonaa euroa vähemmän kuin vuonna 2023.

Avointen työpaikkojen määrä nousi joulukuussa 2024 vuoden takaiseen nähden. Työpaikkoja oli joulukuussa 296, eli 63 enemmän kuin 12/2023, mutta kahden vuoden takaiseen verraten määrä oli lähes sama (282).

Pitkäaikaistyöttömien määrä oli selvässä nousussa vuonna 2024 etenkin loppuvuodesta. Joulukuussa pitkäaikaistyöttömiä oli Salossa 735 eli nousua vuoden takaiseen oli jopa 174. Myös nuorisotyöttömyys nousi ollen loppuvuodesta 320, mikä oli 29 enemmän kuin vuosi sitten.

Joulukuussa 2024 Salon asukasluku oli 50.867. Vuoden aikana asukasluku laski 230 henkilöllä. Laskusta huolimatta Salon väestönkehitykseen on vaikuttanut myönteisesti tilapäisen suojelun piirissä olevat ukrainalaiset, jotka ovat hakeneet kotikuntamerkin Saloon. Tähän mennessä kohderyhmästä noin 700 henkilöä on tullut salolaiseksi (nousua vuoden takaiseen noin 200).

Arvio tulevasta Salon talouden kehityksestä

Vuosi 2024 oli kunnissa toinen vuosi historiallisen hyvinvointialueuudistuksen jälkeen ja vuoden aikana kunnissa valmistauduttiin jälleen uuteen uudistukseen. Vuoden 2025 alusta alkaen kunnille ja kuntien muodostamille yhteistoiminta-alueille siirtyy vastuu työ- ja elinkeinopalveluiden järjestämisestä, ja samalla kuntien rahoitusvastuuta työttömyysetuuksista laajennetaan koskemaan työmarkkinatuen lisäksi myös perus- ja ansiopäivärahaa. Jatkossa työllisyyskehityksellä on entistä suurempi vaikutus kuntatalouteen ja siksi kuntatalous on aiempaa herkempi suhdannevaihteluille. Tilinpäätöksen laadinnan hetkellä kaikkiin talouden ennusteisiin sisältyy paljon epävarmuutta. Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan jatkuu edelleen, tämän lisäksi geopoliittiset jännitteet ja kauppasodan uhka ovat kasvaneet.

Vuoden 2025 alusta alkaen TE-uudistus vaikuttaa merkittävästi kaupungin toiminnallisiin vastuisiin, kun työvoimapolveluiden järjestämisvastuu sekä työttömyysturvan laajentuva rahoitusvastuu siirtyy valtiolta kunnille. Salon kaupunki, Someron kaupunki, Koski TL:n kunta ja Marttilan kunta ovat muodostavat 1.1.2025 alkaen yhteisen työllisyysalueen, jonka vastuukuntana Salon kaupunki toimii. Salon kaupunki vastaa palveluiden tuottamisesta sekä ottaa vastaan liikkeenluovutuksessa valtiolta siirtyvät työntekijät. TE-uudistuksen lisäksi kotoutumislain kokonaisuudistus tuo kunnille uusia lakisääteisiä tehtäviä, joiden tavoitteena on vahvistaa maahanmuuttaneiden työllisyyttä, työllisyyttä tukevia valmiuksia, kielitaitoa ja osallisuutta yhteiskuntaan. Alueen kunnat huolehtivat jatkossa yhteistyössä myös kotouttamispalveluiden järjestämisestä.

Kaupungin toimintakulut ovat kasvaneet viimeisten vuosien aikana. Vuoden 2023 osalta toimintakulujen lasku johtuu hyvinvointialueuudistuksen aiheuttamasta muutoksesta. Ukrainasta sotaa pakenevien henkilöiden palvelujen järjestäminen on lisännyt kuntien

kustannuksia esimerkiksi varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa, joskin valmistavan opetuksen aiemmin kasvanut määrä tasaantui vuoden 2024 aikana. Vuonna 2025 toimintakulujen volyymi kasvaa TE-palvelu-uudistuksen takia. Lisäksi tulevana vuosina kunta-alan ansiokehityksen oletetaan olevan talouden yleistä ansiokehitystä hieman nopeampaa kunta-alalle aiemmin sovitun palkkausjärjestelmien kehittämisohjelman vuoksi. Kunta-alan palkkasopimukset päättyvät keväällä 2025 ja siksi sopimusratkaisut tuleville vuosille selviävät vasta myöhemmin. Sote-uudistuksen jälkeen kuntien tehtävät painottuvat entistä vahvemmin varhaiskasvatukseen ja koulutukseen, joiden yhteenlaskettu palvelutarve on laskeva koko 2010-luvun jatkuneen syntyvyyden alenemisen vuoksi. Kuitenkaan oppilaiden määrän väheneminen ei tarkoita sitä, että opetuksen järjestämisen kustannukset laskisivat samalla tahdilla. Lisäksi jatkossa työllisyyskehityksellä on entistä suurempi vaikutus kuntatalouteen ja siksi kuntatalous on aiempaa herkempi suhdannevaihteluille.

Seuraavina vuosina suurin muutos kaupungin toiminnassa ja taloudessa liittyy hyvinvointialueelle vuokrattujen kiinteistöjen siirtymäajan päättymiseen. Sote-uudistuksen yhteydessä hyvinvointialueiden tuli vuokrata sote-kiinteistöt vähintään kolmeksi vuodeksi ja vuodesta 2026 alkaen vuokrasopimukset voidaan irtisanoa. Mikäli vuokrausta edelleen jatketaan, pitää kuntien yhtiöittää omistukseensa jääneet sote-kiinteistöt.

Kaupungin kustannuksista suurin osa syntyy sivistyspalveluiden toimialan alaisista palveluista. Haasteensa taloudelle ja toiminnalle luovat toimintamenojen kasvu, joka aiheutuu pääasiassa hintojen noususta sekä kunta-alan yleistä ansiokehitystä hieman nopeammasta ansiokehityksestä, työvoiman saatavuusongelmat ja palvelutarpeen laskeminen varhaiskasvatuksen ja koulutuksen osalta, joka johtuu koko 2010-luvun jatkuneesta syntyvyyden alenemisesta. Lisäksi jatkossa työllisyyskehityksellä on entistä suurempi vaikutus kuntatalouteen ja siksi kuntatalous on aiempaa herkempi suhdannevaihteluille.

Kaupungin investointitaso on ollut vuosia Salon kokoiselle kunnalle maltillinen. Tulevana vuosina investointitasot tulevat vääjäämättä kasvamaan korjausvelan kasautuessa alhaisen investointivuosien jälkeen. Vuoden 2025 talousarvioon varattiin talousarviokäsittelyssä joulukuussa määrärahoja merkittäviin investointeihin kuten Uskelan kouluun, jäähalliin sekä korjausvelan kirimiseen. Kasvavien investointien vaikutus rahoitukseen ei kuitenkaan tällä hetkellä uhkaa kaupungin taloutta keskimääräistä alhaisemman lainakannan takia, mutta investointitasojen noustessa tulee varautua myös poistotason kasvuun, joka vaikuttaa tilikauden tuloksen muodostumiseen.

Suunnitelmakaudella yksittäiset taloussuunnitelmavuodet eivät ole tämän hetkisten arvioiden mukaan tasapainossa talouden osalta, mutta ottaen huomioon taseeseen kertyneen ylijäämän, on taloussuunnitelmakausi tasapainossa. Suunnitelmavuosiin kohdistuu epävarmuustekijöitä muun muassa mahdollisen tulevan kuntien rahoitusjärjestelmäuudistuksen osalta. Lisäksi käynnissä olevan kiinteistöverouudistuksen mahdollisia vaikutuksia ei vielä voida arvioida. Hallitusohjelmaan sisältyy myös kuntien normituksen keventämisohjelma, jonka tavoitteena on vahvistaa kuntien toimintaedellytyksiä sekä edistää kuntien uudistumista ja kuntien erilaisuuden huomioimista. Kunta-alan palkkasopimukset päättyvät keväällä 2025 ja siksi sopimusratkaisut tuleville vuosille selviävät vasta myöhemmin. Hallitusohjelman mukaan kuntien rahoituksen ja valtionosuusjärjestelmän kokonaisuus uudistetaan vastaamaan kuntien uutta roolia ja sote- sekä TE-uudistuksen jälkeistä tilannetta. Uuden lainsäädännön oli tarkoitus tulla voimaan vuoden 2026 alusta alkaen, mutta loka-kuussa 2024 Valtiovarainministeriö tiedotti, että valtionosuusuudistus siirtyy vuodella eteenpäin.

Kestävä talous tuleville suunnitelmakausille lähtee siitä, että talous on tasapainossa eli vuosikate on vähintään poistojen tasolla. Vetovoimaisen kasvukaupungin elinvoiman ylläpitäminen edellyttää merkittäviä infra- ja palvelurakennelainastoja. Korvausinvestoinnit rahoitetaan poistoilla, mutta elinvoimainvestoinnit voidaan rahoittaa pitkäaikaisella lainalla. Kaupungin lainamäärä asukasta kohti on maan keskimääräistä tasoa alempi. Talousarviovuodelle 2025 korkokustannuksia on hieman laskettu johtuen alhaisesta lainamäärästä. Korkokustannusten arvioinnissa on kuitenkin huomioitu mahdollinen lainamäärän kasvu sekä mahdollinen korkotason nousu.

Vuoden 2024 talousarvio oli ensimmäinen, joka laadittiin kaupunginvaltuuston vuoden 2022 joulukuussa hyväksymän Avaimet kaikkiin oviin -kaupunkistrategian tavoitteiden ympärille. Uuden strategian kolme painopistettä ovat elinvoimainen Salo, hyvinvoiva Salo ja kestävä talouden Salo. Strategiaan on sisällytetty kärkihankkeita, jotka tukevat päämäärien saavuttamista ja muodostavat teemoiltaan erilaisia kokonaisuuksia. Tilinpäätöksen liitteeksi on laadittu erillinen strategiaraportti.

Oheisessa taulukossa on kaupungin tilikauden yli-/alijäämä sekä taseen ylijäämän toteutuma vuosina 2009 - 2024 ja taloussuunnitelma 2025–2027.

1.3.1. Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa

Talous- ja tuloperusteiden muutokset

Tuloveroprosentit olivat aiemmin prosentin sadasosan tarkkuudella, mutta vuonna 2024 ne tuli määrätä 0,10 prosenttiyksikön tarkkuudella. Vuoden 2023 tuloveroprosentti oli 8,11 ja vuonna 2024 tuloveroprosentti oli 8,1.

Yleisen maapojan kiinteistöveron alarajaa korotettiin lainsäädännöllä 0,93 prosentista 1,30 prosenttiin vuodesta 2024 alkaen. Tämä edellytti maapohjan veroprosentin eriyttämistä yleisestä kiinteistöveroprosentista. Kiinteistöveroprosentit olivat seuraavat: yleinen 0,93, maapohja 1,3, vakinaiset asunrakennukset 0,55, muut asuinrakennukset 1,30, voimalaitokset 2,50 ja rakentamaton rakennuspaikka 3,00.

Olennaiset organisaatiomuutokset

Vuoden 2024 alussa tapahtuneet organisaatiomuutokset perustuivat aiemmin tehtyyn päätökseen.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 12.6.2023 § 43 Salon kaupungin organisaation uudistamisen ja uuden organisaation mukaisen hallintosäännön § 44. Organisaatiouudistuksessa hallintopalveluiden toimiala ja talous- ja henkilöstöpalveluiden toimiala yhdistettiin konsernipalveluiden toimialaksi, joka päätöksen mukaan aloitti toimintansa 1.8.2023. Toimiala muodostuu kolmesta palvelualueesta, hallinto- talous- ja henkilöstöpalveluista. Samassa yhteydessä tietohallintopalvelut siirtyivät hallintopalveluista talouspalveluiden palvelualueelle.

Konsernipalveluiden lisäksi muut toimialat ovat sivistyspalveluiden toimiala, elinvoimapaalveluiden toimiala ja teknisten palveluiden toimiala, jotka aloittivat toimintansa 1.1.2024. Sivistyspalveluiden toimiala jakautuu neljään palvelualueeseen, jotka ovat varhaiskasvatuspäivätoiminta, opetuspalvelut, opistopalvelut ja vapaa-aikapalvelut. Uudistuksen yhteydessä kansalaisopisto siirtyi vapaa-ajanlautakunnan alaisista palveluista opetuslautakunnan alaisiin palveluihin. Elinvoimapaalveluiden toimiala jakautuu kolmeen palvelualueeseen, jotka ovat elinkeinopalvelut, maankäyttöpalvelut sekä rakennus- ja ympäristövalvonnan palvelut. Teknisten palveluiden toimiala jakautuu neljään palvelualueeseen, jotka ovat yleisten alueiden ylläpito ja kehittäminen, tilapalvelut, ravitsemis- ja puhtaanapitopalvelut sekä liikelaitos Salon Vesi.

Sivistyspalveluiden toimialalla toimii opetuslautakunta ja vapaa-aikalautakunta. Elinvoima- palveluiden toimialalle perustettiin kaupunginhallituksen alainen elinvoimajaosto. Teknisten palveluiden toimialalle perustettiin tekninen lautakunta. Aiemmin toiminut kaupunkikehitys- lautakunta lakkautettiin.

Tilinpäätös on laadittu noudattaen organisaatorakennetta, joka tuli voimaan 1.1.2024.

Merkittävimmät poikkeamat tilinpäätösvouden talousarvioon

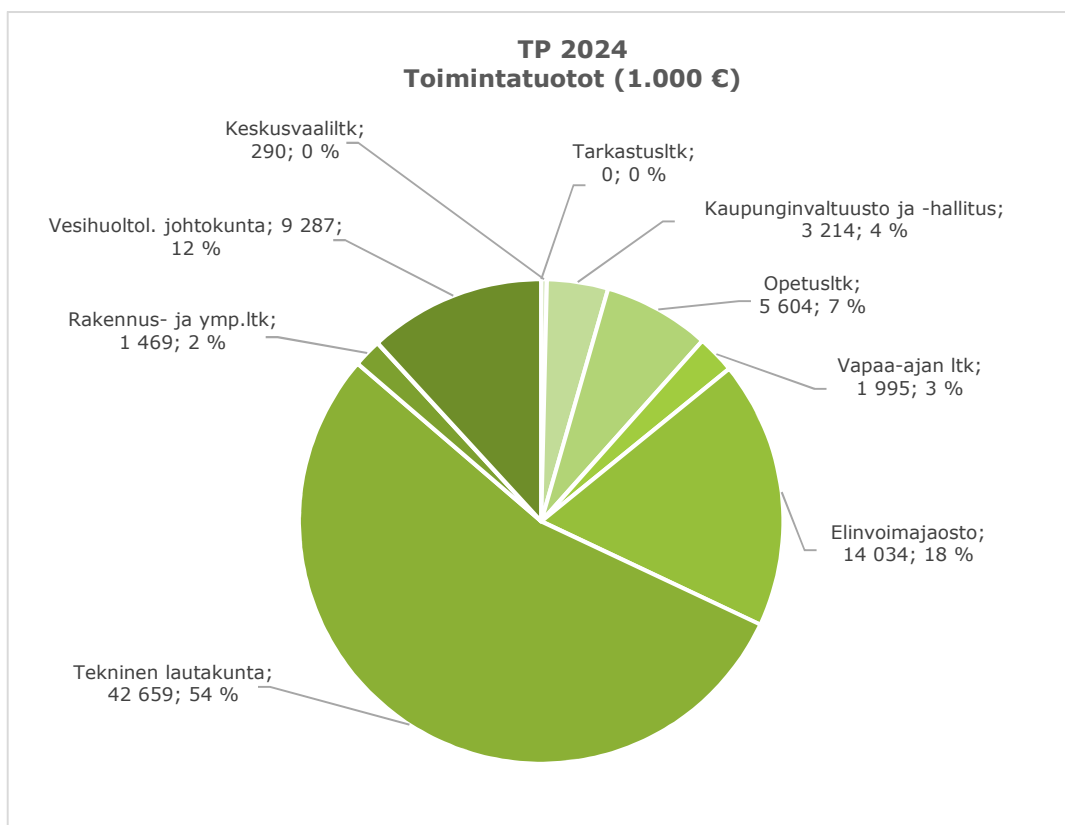
Kaupunginvaltuusto on tehnyt päätöksiä vuoden 2024 talousarvion tulo- ja menoarvioihin seuraavasti:

- 4.12.2023 § 96 Lisämääräraha 950.000 euroa Salon Kuntakiinteistöt Oy:n lainan myöntämiseen sekä siitä aiheutuviin kuluihin ja saman verran pitkäaikaisten lainojen lisäyksiin
- 5.2.2024 § 3 Lisämääräraha 210.000 euroa opetuslautakunnan käyttötalouteen Torikadun väistötilan hankintaan ja saman verran pitkäaikaisten lainojen lisäyksiin
- 10.6.2024 § 38 Lisämääräraha investointiprojektille 9434 Tehdaskadun / Tehdaskujan / Meriniitynkadun kiertoliittymä ja saman verran pitkäaikaisten lainojen lisäyksiin
- 2.9.2024 § 63 Lisämääräraha omavelkaisen takauksen kattamiseen ja saman verran pitkäaikaisten lainojen lisäyksiin
- 21.10.2024 § 79 teknisen lautakunnan toimintatuottojen vähennys 200.000 euroa sekä toimintakulujen lisäys 950.000 euroa, Liikelaitos Salon veden toimintakulujen lisäys 500.000 euroa ja saman verran pitkäaikaisten lainojen lisäyksiin
- 10.3.2025 § 15 Määrärahaylitykset vuoden 2024 talousarvioon

Kaupungin toteutuneet toimintakulut ja -tuotot sekä olennaiset talousarviopoikkeamat

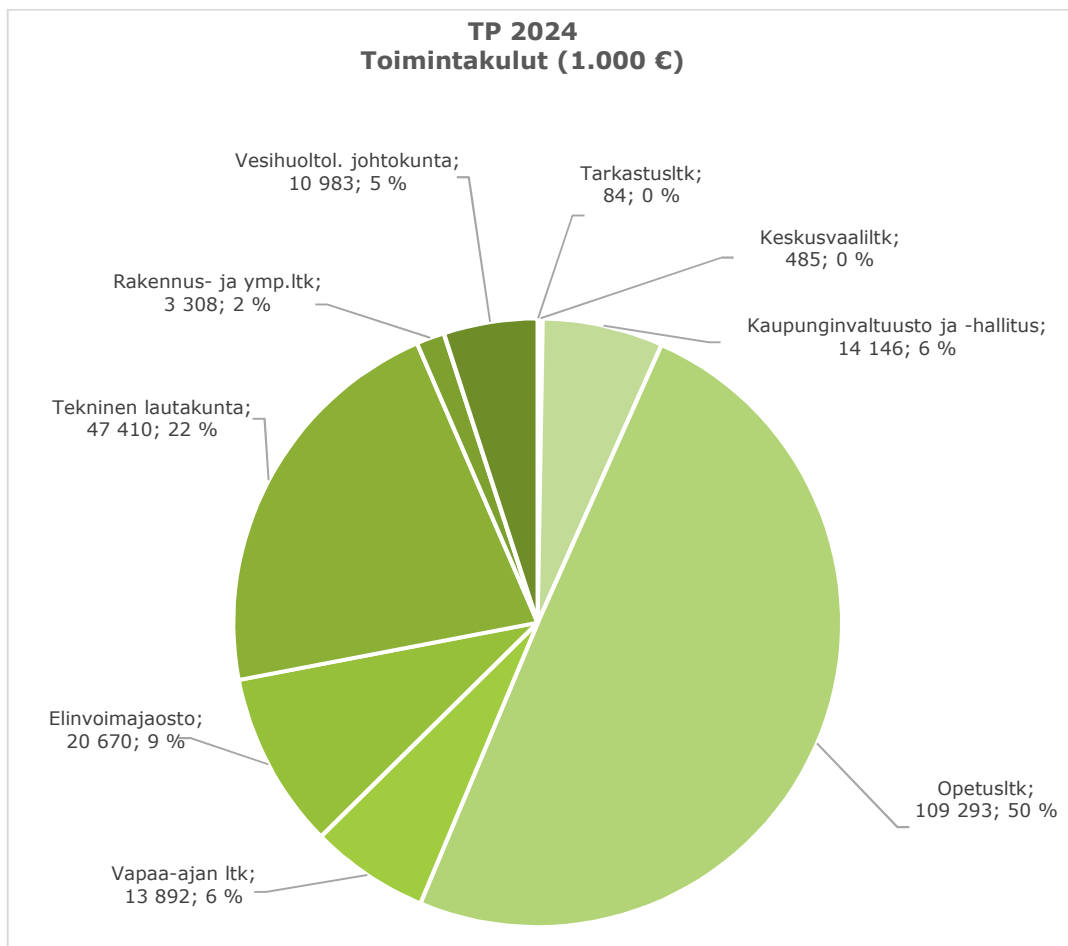
Toimintatuottoja (ulkoisia ja sisäisiä) kertyi kaupungin tasolla yhteensä 78,5 miljoonaa euroa, joka on 2,6 miljoonaa euroa yli muutetun talousarvion. Myyntituotot ylittivät talousarvion 1,1 miljoonaa euroa ja maksutuotot ylittivät 0,4 miljoonaa euroa. Tuet ja avustukset ylittivät talousarvion 0,5 miljoonaa euroa ja muut toimintatuotot ylittivät talousarvion 0,7 miljoonaa euroa. Pysyvien vastaavien luovutusvoittoja kirjattiin vuonna 2024 yhteensä 0,5 miljoonaa euroa.

Alla olevassa taulukossa on esitetty toimintatuottojen (ulkoinen ja sisäinen) jakautuminen palvelualueittain vuonna 2024.

Kaupungin toimintakulut (ulkoiset ja sisäiset) olivat yhteensä 198,7 miljoonaa euroa. Toimintakulut alittivat muutetun talousarvion 1,1 miljoonaa. Henkilöstökulut alittivat muutetun talousarvion 0,3 miljoonaa euroa ja palvelujen ostot alittivat sen 0,5 miljoonaa euroa. Aineet, tarvikkeet ja tavarat alittivat muutetun talousarvion 0,3 miljoonaa euroa ja avustukset alittivat sen 0,5 miljoonaa euroa. Muut toimintakulut ylittivät muutetun talousarvion 0,6 miljoonaa euroa.

Alla olevassa taulukossa on esitetty toimintakulujen (ulkoinen ja sisäinen) jakautuminen toimielimittäin vuonna 2024.

Kaupunginhallituksen alaisten palveluiden ulkoiset toimintakulut olivat yhteensä 10,9 miljoonaa euroa ja alittivat muutetun talousarvion 1,1 miljoonaa euroa. Ulkoiset toimintatuotot toteutuivat 1,0 miljoonan euron suuruisena ja olivat lähes muutetun talousarvion tasolla. Ulkoinen toimintakate toteutui -9,9 miljoonan euron suuruisena ja 1,1 miljoonaa euroa parempana kuin muutetussa talousarviossa. Henkilöstökulut toteutuivat 0,4 miljoonaa euroa ja palvelujen ostot 0,9 miljoonaa euroa paremmin kuin muutettu talousarvio. Työterveyshuollon määrärahat 0,8 miljoonaa euroa oli varattu keskitetysti kaupunginhallituksen talousarvioon, josta ne vuoden aikana siirrettiin käytön mukaan kunkin yksikön talousarvioon.

Sivistyspalveluissa Vartsalan uusi kouluyksikkö ja Perniön yhtenäiskoulu aloittivat toimintansa elokuussa. Valmistavan opetuksen aiemmin kasvanut määrä tasaantui vuoden 2024 aikana. Varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa olevien lapsien määrä pysyi samansuuruisena verrattuna edelliseen vuoteen, perusopetuksen lapsimäärä on laskenut. Yhteiskunnalliset muutokset heijastuvat suoraan nuoriin ja nuoriin aikuisiin. Nuorisopalveluissa aloitettiin systemaattinen työskentely vieraskielisten nuorten ja nuortain aikuisten kanssa yhteistyössä kaupungin maahanmuuttopalveluiden kanssa.

Opetuslautakunnan alaisten palveluiden ulkoiset toimintakulut olivat vuoden 2024 tilinpäätöksessä 77,4 miljoonaa euroa ja alittivat muutetun talousarvion noin 0,4 miljoonaa euroa. Kasvua vuodesta 2023 yhteensä 1,6 miljoonaa euroa. Varhaiskasvatuksen toimintakulut olivat 27,2 miljoonaa euroa ja perusopetuksen 38,2 miljoonaa euroa. Varhaiskasvatuksen toimintakulut kasvoivat vuodesta 2023 noin 0,2 miljoonaa euroa, perusopetuksen 0,8

miljoonaa euroa, lukiokoulutuksen 0,2 miljoonaa euroa, nuorisotoimen 0,2 miljoonaa euroa, kansalaisopiston 0,1 miljoonaa euroa ja musiikkiopiston kasvoivat 0,03 miljoonaa euroa.

Ulkoiset toimintatuotot opetuslautakunnalla olivat 5,5 miljoonaa euroa ylittäen muutetun talousarvion noin 0,5 miljoonaa euroa. Laskua edellisestä vuodesta noin 0,7 miljoonaa euroa. Lasku johtuu pääosin hankeavustuksista, joita toteutui yhteensä 2,0 miljoonaa euroa kun toteuma vuonna 2023 oli 3, miljoonaa euroa. Opetuslautakunnan ulkoinen toimintakate oli -71,8 miljoonaa euroa ja toteutui lähes muutetun talousarvion mukaisena.

Vapaa-aikapalveluissa kulttuuriohjelma ja Salon Urheilupuiston yleiskaavasunnitelma valmistuivat. Myös Urheilupuistoon sijoittuvan uuden jäähallin rakentamisaikataulusta tehtiin päätös loppuvuodesta 2024. Vapaa-ajan lautakunnan alaisten palveluiden ulkoiset toimintakulut olivat 8,0 miljoonaa euroa ja toimintatuotot 1,8 miljoonaa euroa. Toimintatuotot ylittivät muutetun talousarvion noin 0,2 miljoonaa euroa ja toimintakulut alittivat muutetun talousarvion noin 0,2 miljoonaa euroa. Vapaa-ajan lautakunnan ulkoinen toimintakate oli -6,2 miljoonaa euroa ja alitti muutetun talousarvion 0,5 miljoonaa euroa.

Elinvoimapalvelut aloitti toimintansa uutena toimialana 2024 alussa ja varsinkin alkuvuoden toimintaa sävytti voimakkaasti toimialan toiminnan käynnistämiseen liittyvät asiat. Kaupunginhallituksen elinvoimajaosto aloitti niin ikään toiminnan uutena toimielimenä. Salon työllisyysalue aloitti toimintansa vuoden 2025 alussa, mutta jo vuoden 2024 aikana hyväksyttiin sopimus yhteisen työllisyysalueen perustamisesta. Vuoden lopussa valmisteltiin myös kuntien yhteistyötä kotoutumispalvelujen hoitamisesta samalla yhteistyömallilla.

Elinvoimajaoston alaisten palveluiden ulkoiset toimintakulut olivat vuonna 2024 noin 20,0 miljoonaa euroa ja toimintatuotot 9,4 miljoonaa euroa. Jaoston ulkoinen toimintakate oli -10,6 miljoonaa euroa ja alitti muutetun talousarvion noin 3,2 miljoonaa euroa. Maankäyttöpäalveluiden ulkoiset toimintatuotot ylittivät talousarvion 0,6 miljoonaa euroa, liikennepalveluiden ulkoiset toimintakulut alittivat talousarvion noin 0,8 miljoonaa euroa ja työllisyyspalveluiden ulkoiset toimintatuotot ylittivät muutetun talousarvion 0,9 miljoonaa euroa ja toimintakulut alittivat muutetun talousarvion 0,5 miljoonaa euroa. Työllistämistukipalkat 1,4 miljoonaa euroa oli varattu keskitetysti elinvoimajaoston talousarvioon, josta ne vuoden aikana käytön mukaan jaettiin kunkin yksikön talousarvioon.

Maankäyttöpäalveluissa maa- ja vesialueiden vuokrat toteutuivat 0,4 miljoonaa euroa paremmin kuin muutetussa talousarviossa. Liikennepäalveluissa joukkoliikenteessä varauduttiin suurempiin indeksikorotuksiin kuin mitä loppujen lopuksi toteutui, lisäksi talousarviossa oli varauduttu erityisoppilaiden kuljetustarpeen lisääntymiseen sekä hyvinvointialueen käynnistymisen jälkeisiin kustannusvaikutuksiin. Kustannusten nousut eivät kuitenkaan realisoituneet. Työllisyyspalveluissa maahanmuuttajien kotouttamiseen liittyviä korvauksia saatiin 0,6 miljoonaa euroa arvioitua enemmän, lisäksi valtio myönsi TE-palvelu-uudistuksen muutokulujen kattamiseen laskennallista korvausta 0,3 miljoonaa euroa. Toimintakulujen osalta työllistämistukipalkat toteutuivat 0,2 miljoonaa euroa pienempinä ja työmarkkinatuen kuntaosuus 0,15 miljoonaa euroa pienempinä muutettuun talousarvioon verrattuna.

Rakennusvalvonnassa valmistauduttiin vuoden aikana uuden rakentamislain voimaantuloon. Alkuvuodesta oli tarkastajavajetta ja henkilöstössä on tapahtunut vaihdoksia vuoden aikana. Eläinlääkäripulasta johtuen sijaisten saaminen oli ajoittain hankalaa ja aiheutti paljon ylimääräistä järjestelytyötä. Salon kaupungin uudet ympäristönsuojelumääräykset hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa helmikuussa ja ne tulivat voimaan kesäkuussa. Rakennus- ja ympäristölautakunnan alaisten palvelujen ulkoiset toimintakulut olivat 3,1 miljoonaa euroa ja toimintatuotot 1,4 miljoonaa euroa. Ulkoinen toimintakate oli -1,7 miljoonaa euroa ja toteutui lähes talousarvion mukaisesti.

Tekniset palvelut aloittivat omana toimialanaan vuoden 2024 alusta, jolloin kaupunkikehityspalvelut jakaantui elinvoimapalveluihin ja teknisiin palveluihin. Vuoden aikana tekniset palvelut on kehittänyt omat johtamis-, raportointi-, ja päätöksentekokäytännöt ja samalla pyrittiin selkiyttämään vastuunjakoa sekä toimialan sisällä että suhteessa kaupungin muihin toimialoihin ja palveluihin.

Teknisten lautakunnan alaisten palveluiden ulkoiset toimintakulut olivat vuonna 2024 noin 32,9 miljoonaa euroa ja toimintatuotot 10,7 miljoonaa euroa. Ulkoinen toimintakate oli -22,1 miljoonaa euroa ja ylitti muutetun talousarvion 0,8 miljoonaa euroa. Toimintatuottojen osalta vuokratuotot eivät toteutuneet arvioidun mukaisesti, vaikka tuotto-odotusta niiden osalta syksyllä laskettiin. Alhaisempaan toteumaan vaikutti muun muassa vuokralaskutukseen tehdyt sopimustarkistukset. Toimialan alkuvuotta värittivät normaalia

ankarammat sääolosuhteet, joista aiheutui kohonneita kustannuksia kiinteistöjen lämmityksessä sekä liikenneväylien ja yleisten alueiden kunnossapidossa. Vuoden aikaan toteutettiin lukuisia vuosikorjauksia ja korjausinvestointeja, joissa keskeisinä tavoitteina ovat olleet nopeasti kasvavan korjausvelan hillitseminen, energiansäästö sekä tilojen sisäilmaolosuhteiden parantaminen.

Liikelaitos Salon Veden toimintakatteen toteuma vuodelta 2024 on 2,4 miljoonaa euroa, kun muutettu talousarvio oli 3,1 miljoonaa euroa. Vuoden 2024 toimintakate alittaa siten muutetun talousarvion toimintakatteen 0,7 miljoonalla eurolla. Poistojen ja rahoituskulujen jälkeen tilikauden alijäämäksi muodostui -1,7 miljoonaa euroa.

Toimintatuotot ylittivät talousarvion noin 0,2 miljoonaa euroa. Veden myynti oli hieman suurempaa kuin talousarviossa ennakoitu ja 2023 toteuma. Laskutetun veden määrä kasvoi viime vuodesta 3 prosenttia ja laskutetun jäteveden määrä noin 1 prosenttia. Toimintakulut ylittyivät yhteensä 0,9 miljoonaa euroa verrattuna muutettuun talousarvioon. Toimintakulujen osalta ylitykset selittyvät suurelta osin sillä, että tehtiin aiempien vuosien tekevätkönnossapitotöitä. Vuoden 2024 talousarviossa oli varauduttu melko pieneen kulujen nousuun vuodesta 2023 materiaalien ja palveluiden osalta. Lisäys ei ollut riittävä, ja pakottavia huoltoja, korjauksia, kunnossapitotöitä, varaosatäydennyksiä ja turvallisuuden edellyttämiä parannuksia tehtiin tätä enemmän. Kulunousua on kaikkien toimintojen eli vedentuotannon, jätevedenpuhdistuksen ja verkostojen osalta, mutta erityisesti pumppaamoiden ja puhdistamoiden kunnossapitoa on tehty euromääräisesti enemmän. Lisäksi osa ylityksistä aiheutui vahinkotapausten hoitoon liittyvistä kuluista sekä ICT-kuluista liittyen vuoden 2024 aikana käyttöönotettuihin merkittäviin verkostonhallinnan, kunnossapidon, tiedolla johtamisen ja häiriötiedotuksen tietojärjestelmiin.

Kaupunginvaltuuston asettamien toiminnallisten tavoitteiden sekä käyttötalousosan, tulolaskelmaosan, investointiosan ja rahoitusosan toteutumisvertailut esitetään luvussa Talousarvion toteutuminen.

Verot ja valtionosuudet

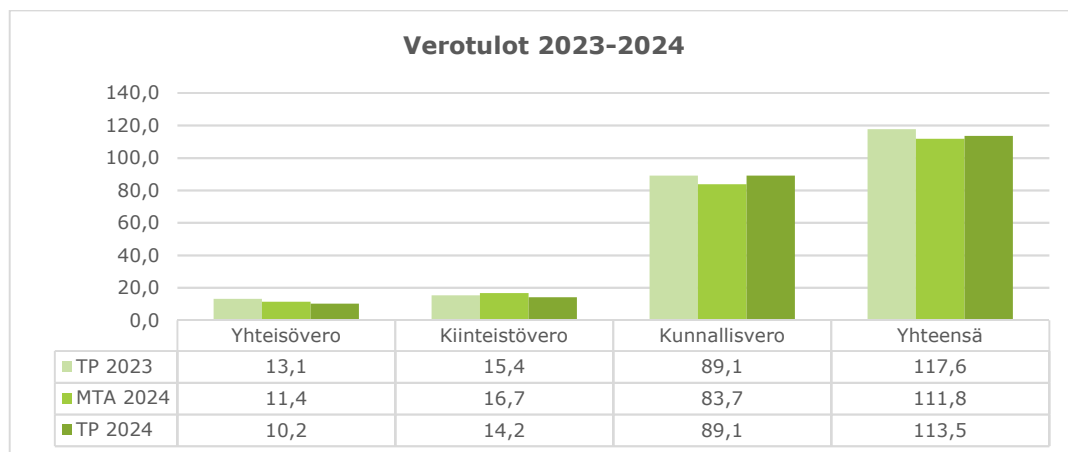
Talousarviota 2024 laadittaessa verotulokehityksen arvioitiin ennusteiden mukaan olevan 111,9 miljoonaa euroa. Veroennustekehikkoa päivitettiin syyskuussa huomioiden Verohallinnon syyskuun alussa julkaisema ennakkotieto valmistuvasta vuoden 2023 verotuksesta. Verotuloennuste vuodelle 2024 oli syyskuun julkaisun tilanteessa hieman vajaa 115 miljoonaa euroa. Verotulot eivät kuitenkaan kehittyneet arvion mukaisesti ja toteutuivat 113,5 miljoonan euron suuruisina. Verotulot toteutuivat 4,2 miljoonaa euroa pienempinä kuin edellisvuotena ja ylittivät muutetun talousarvion 1,6 miljoonaa euroa.

Verotulojen muutettua talousarviota parempi toteuma johtui pääsääntöisesti kunnallisverojen odotettua suuremmasta kertymästä vuodelle 2024. Kunnallisveroja kertyi 89,1 miljoonaa euroa ylittäen muutetun talousarvion 5,4 miljoonalla eurolla. Työttömien määrä kasvoi 136 henkilöllä, mutta verotettava tulo kasvoi +1,8 prosenttia vuodesta 2023. Myös työttömyysturvamaksun alennus vaikutti verotuloihin positiivisesti. Vuoteen 2023 verrattuna kunnallisverotulot pysyivät lähes samalla tasolla. Sote-uudistuksesta johtuen vertailuvuosi 2023 oli verohäntien vuoksi poikkeuksellisen korkea.

Yhteisöverot toteutuivat 10,2 miljoonan euron suuruisena ja alittivat muutetun talousarvion 1,3 miljoonaa euroa. Yhteisöverotulon laskuun on vaikuttanut talouden alavireisyys ja kunnille maksettava yhteisövero verovuonna 2023 pieneni yli 35 prosentilla koko maassa. Tämän taustalla on osin myös yhteisöveron heikko kokonaiskehitys.

Kiinteistöverot toteutuivat 14,2 miljoonan euron suuruisina ja alittivat muutetun talousarvion 2,5 miljoonaa euroa. Lasku johtuu pääosin heinäkuussa verovuosien 2021-2023 kiinteistöverotilityksiin tehdyistä oikaisuksista, joiden yhteisvaikutus oli 1,7 miljoonaa euroa negatiivinen. Kokomaan tasolla kiinteistöverotulot kasvoivat johtuen vuoden 2024 alussa voimaan tulleesta kiinteistöverolain muutoksesta, jossa maapohjan yleinen kiinteistöveroprosentti eriytettiin yleisestä kiinteistöveroprosentista ja sen vaihteluvälin alarajaa korotettiin 0,93 prosentista 1,3 prosenttiin. Myös kiinteistöveron rakennuskustannusindeksin nousu ja siitä aiheutunut rakennusten jälleenhankinta-arvojen korotus kasvatti kiinteistöveron tuottoa vuonna 2024.

Alla olevassa taulukossa on eritelty verotulot vuodelta 2023, muutettu talousarvio 2024 ja toteuma vuodelta 2024.

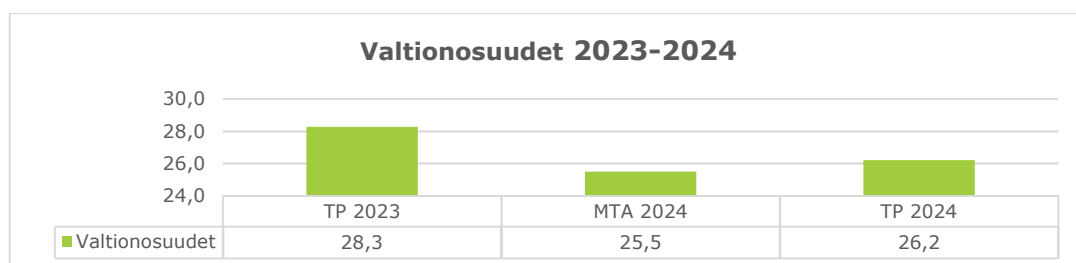

Valtionosuuksia saatiin yhteensä 26,2 miljoonaa euroa, joka on 0,7 miljoonaa euroa yli muutetun talousarvion. Valtiovarainministeriö teki 26.6.2024 päätökset kunnan peruspalvelujen valtionosuuden muuttamisesta vuodelle 2024 sekä kuntien kotikuntakorvauksen perusosan korjaamisesta vuodelle 2024. Päätösten mukaan valtiovarainministeriö palautti kunnille yhdistysoikeusavustuksiin varattua käyttämätöntä määrärahaa 1,80 euroa asukasta kohden. Lisäksi päätöksen mukaan kunnilla hyvinvointialueille siirtyneiden sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen kustannusten tarkentumisen perusteella jäkikäteistarkistuksesta johtuvaa rahoituksen lisäsiirron määrää ja kuntakohtaista sote-uudistuksen vaikutuksia tasaavia rahoituseriä muutettiin.

Valtiovarainministeriö tarkisti kunnilla hyvinvointialueille siirtyneiden tulojen määrän koko maan tasolla eurolleen siirtyviä kuluja vastaavaksi vuoden 2022 taloustietojen valmistuttua syksyllä 2023. Tulojen ja kustannusten erotus otettiin huomioon kuntien valtionosuudessa vuodesta 2024 alkaen. Koko maan tasolla tehdyn tarkistuksen perusteella kuntien valtionosuuksiin osoitettiin noin 500 miljoonan euron lisäsiirtotarve. Vuoden 2023 valtionosuusien jälkikäteistarkistuksessa havaitut liikaa maksetut valtionosuudet peritään kunnilta takaisin vuosina 2025-2027 tasasuuruksina erinä. Vuonna 2024 kunnille kompensoitiin lisäsiirtotarpeiden aiheuttamaa muutosta. Tämä määräaikainen lisäys valtionosuuksiin peritään kunnilta takaisin vuosina 2025-2027 tasasuuruksina erinä.

Jälkikäteistarkistuksesta johtuva valtionosuuden lisäsiirtotarve Salon kaupungin osalta oli yhteensä 4,6 miljoonaa euroa. Vuonna 2023 ns. liikaa maksettu valtionosuus vähentää kolmen vuoden ajan Salon kaupungin valtionosuuksista vuodesta 2024 alkaen reilu 1,5 miljoonaa euroa vuodessa. Vuonna 2024 maksettu määräaikainen lisäys kompensoimaan lisäsiirtotarpeen muutosta oli Salon kaupungin osalta 1,8 miljoonaa euroa.

Alla olevassa taulukossa on eritelty valtionosuudet vuodelta 2023, muutettu talousarvio 2024 ja toteuma vuodelta 2024.

Poistot ja arvonalentumiset

Poistot on kirjattu kaupunginvaltuuston 7.12.2009 § 194 hyväksymän poistosuunnitelman mukaan. Muutetussa talousarviossa suunnitelman mukaisiksi poistoiksi oli varattu 16,1 miljoonaa euroa ja lopulliseen tuloslaskelmaan kirjattiin suunnitelman mukaisia poistoja 16,2 miljoonaa euroa. Vuonna 2023 poistot toteutuivat 16,1 miljoonan euron suuruisina. Arvonalentumisia kirjattiin vuonna 2024 yhteensä 0,04 miljoonaa euroa ja vuonna 2023 yhteensä 1,6 miljoonaa euroa.

Satunnaiset erät

Satunnaisia eriä ei kirjattu.

Tilikauden yli-/alijäämä

Muutetun talousarvion alijäämä oli 2,2 miljoonaa euroa. Tilikauden ylijäämä toteutui 6,2 miljoonaa euroa positiivisemmin kuin muutettu talousarvio. Tilikauden ylijäämäksi muodostui 4,0 miljoonaa euroa.

Investoinnit

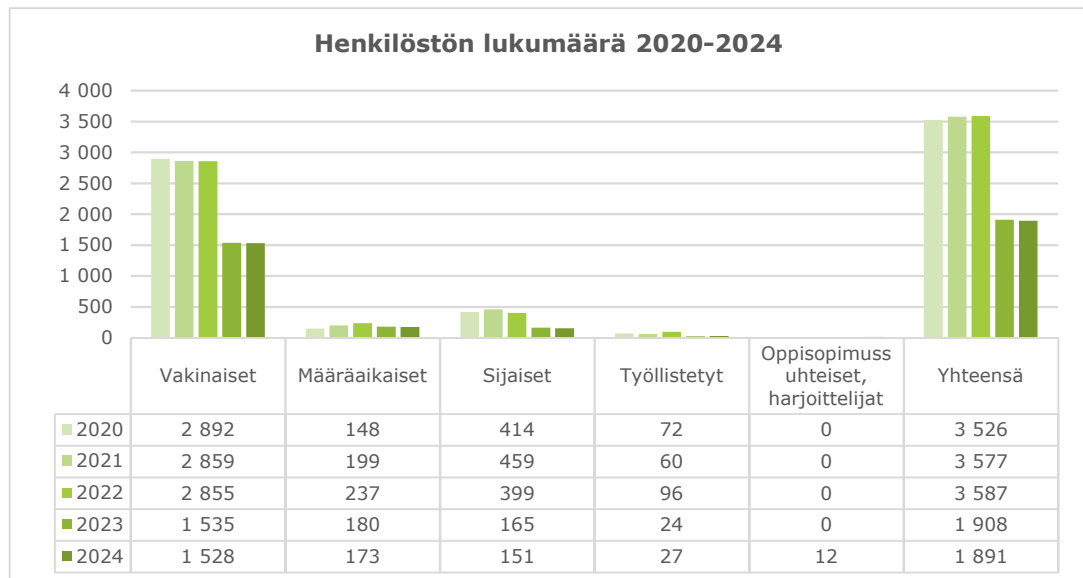
Bruttoinvestointimenoja kirjattiin 19,2 miljoonaa euroa, joka alitti muutetun talousarvion 3,7 miljoonalla eurolla.

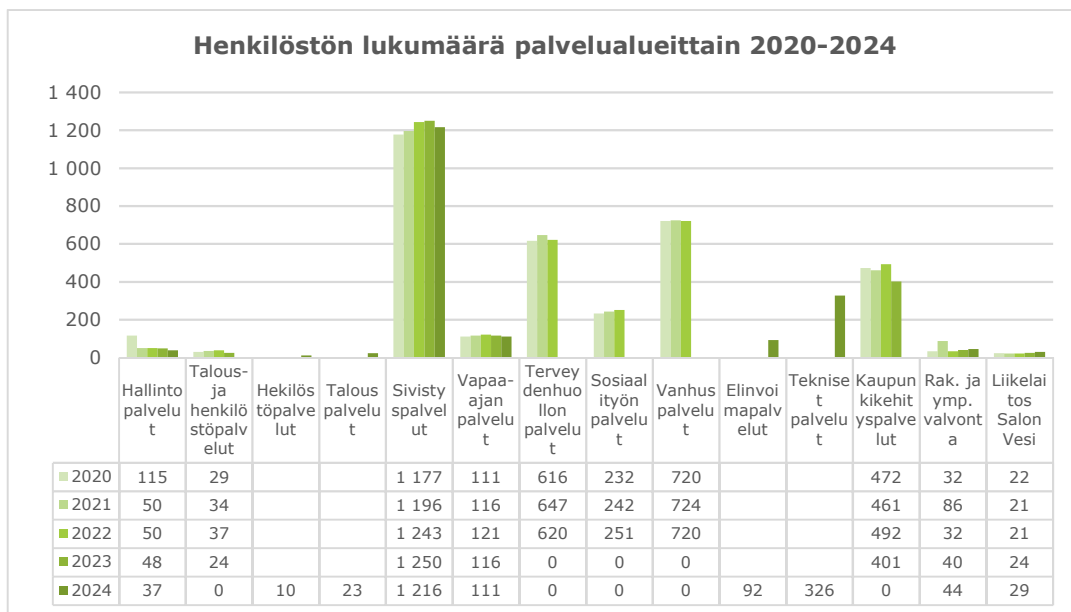
Korvausinvestointeja toteutui 13,8 miljoonaa euroa, laajennusinvestointeja 0,5 miljoonaa euroa ja uusinvestointeja 4,9 miljoonaa euroa.

1.3.2. Kaupungin henkilöstö

Koko kaupungissa työskenteli vuoden 2024 lopussa 1.891 henkilöä (1.908). Vakinaisen henkilöstön määrä 31.12.2024 oli 1.528 henkilöä (1.535) ja määräaikaisen henkilöstön määrä 363 henkilöä (369). Henkilötyövuosia tehtiin 1.832 (1.846).

Alla olevassa taulukossa on esitetty henkilöstön lukumäärät vuosina 2020-2024. Lisäksi Salon kaupungilla työskenteli muutamia henkilöitä oppisopimuksella ja muissa harjoittelijan tehtävissä. Heidän lukumääränsä on mukana vuosien 2020-2023 henkilöstön kokonaislukumäärässä. Alimmassa taulukossa on esitetty henkilöstölukumäärät palvelualueittain vuosina 2020-2024.

Sairauspoissaoloja vuoden aikana oli 30.962 päivää, mikä on 16,9 kalenteripäivää / htv2. Vuonna 2023 vastaavat luvut olivat 31.764 päivää ja 17,2 kalenteripäivää / htv2. Henkilötyövuosia kuvaavat luvut ovat keskenään vertailukelpoisia.

Kaupungin henkilöstökulut olivat yhteensä 97,1 miljoonaa euroa ja kasvoivat 2,1 miljoonaa euroa edelliseen vuoteen verrattuna eli 2,2 prosenttia.

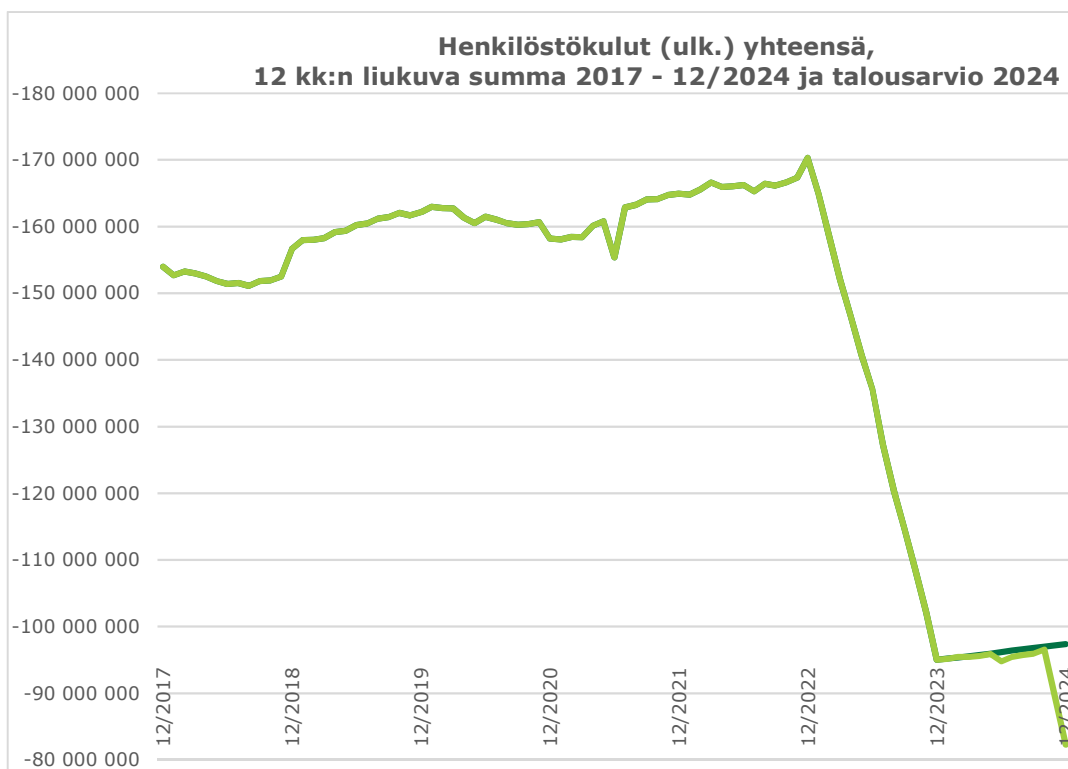
Alla olevassa taulukossa on esitetty henkilöstökustannukset vuosilta 2020-2024 ja vertailu vuoden 2023 muutettuun talousarvioon.

Henkilökustannukset (1 000 euroa)	TP2020	TP2021	TP2022	TP2023	MTA2024	TP2024
Palkat ja palkkiot	126 176	131 496	136 743	76 241	78 623	78 083
Muutos%	-2,7 %	4,2 %	4,0 %	-44,2 %	3,1 %	-0,7 %
Eläkekulut	27 690	28 730	28 603	15 892	16 556	16 562
Muut henkilöstösivukulut	4 351	4 699	4 952	2 886	2 226	2 496
Henkilöstökulut yhteensä	158 217	164 925	170 298	95 019	97 405	97 141
Muutos%	-2,4 %	4,2 %	3,3 %	-44,2 %	2,5 %	-0,3 %

Henkilöstökustannuksia vertaillessa aiempiin vuosiin tulee ottaa huomioon, että vuoden 2023 alussa Varsinais-Suomen hyvinvointialueelle siirtyi 1.661 viranhaltijaa/työntekijää.

Salon kaupungin henkilöstöä koskevista tarkemmista tiedoista ja tunnusluvuista vuodelta 2024 on laadittu oma erillinen henkilöstökertomus.

Alla olevassa taulukossa on esitetty henkilöstökulujen kehitys ajalla 2017-2024

Salon kaupungin henkilöstöä koskevista tarkemmista tiedoista ja tunnusluvuista vuodelta 2024 on laadittu oma erillinen henkilöstökertomus.

1.3.3. Riskienhallinta

Kaupunginhallituksen hyväksymän riskienhallinnan toimintaohjeessa on määritelty, että riskienhallinta ja sisäinen valvonta ovat osa koko kaupungin toimintavuoden aikaisia prosesseja ja osa jokapäiväistä toimintaa. Käytännön riskienhallintatyötä tehdään toimialoilla esihenkilöiden toimesta. Riskienhallintasuunnitelmat päivitetään talousarvion laadinnan yhteydessä ja tilinpäätöksen yhteydessä palvelualueet raportoivat riskien mahdollisesta toteutumisesta ja niihin liittyvistä hallintakeinoista.

Vuoden 2025 talousarvion laadinnan yhteydessä palvelualueet päivittivät jälleen riskienhallintasuunnitelmansa ja ne olivat osana talousarviota tiedoksi lautakunnille. Riskienhallintatyöryhmä koosti palvelualueiden riskienhallintasuunnitelmista koko kaupunkitasoisien yhteenvedon. Vaikuttavuudeltaan ja todennäköisyydeltään eli riskiarvoltaan suurimmiksi arvioidut riskit on nostettu tarkasteluun kaupunkitasoisina riskeinä.

Valmiuteen liittyvä työ

Varautumisen arjen häiriötilanteisiin on tarkoitus huomioida normaalin toimintojen suunnittelun yhteydessä. Vuoden aikana tehtiin valmiussuunnitelman yleisen osan päivitystyö.

Varautumisen johtoryhmä kokoontui pääsääntöisesti joka toinen viikko.

Syksyllä osallistuttiin Lounais-Suomen Lounais24-valmiusharjoitukseen ja valtakunnalliseen Taisto-harjoitukseen.

Työsuojeluriskit

Työsuojelutoimikunta kokoontui vuoden aikana seitsemän kertaa. Vuoden aikana keskeistä oli työsuojelun yhteistoimintahenkilöiden muutokset, Wpron ja Kempron käyttöönoton jatkaminen sekä uusien ohjeiden laatiminen Työsuojeluun liittyvien vaarojen kartoittamisesta ja koneriskeistä, Ohje kemikaalisten tekijöiden käyttöön ja arviointiin sekä ohje esihenkilötyön riskien arviointiin, Toimintaohje kemiallisten altisteiden syöpävaarasta tai uhasta liisäntymisterveydelle tai muiden kemikaalien käsittelystä vakavien vaaratilanteiden ja onnettomuuksien varalle, Ohje ASA-rekisteriin ilmoittaminen syöpävaarallisista ja perimään vaikuttavista aineista ja menetelmistä, Ohje henkilösuojausten käyttö rakennustoissa ja ohje kesäajan helletyöstä. Lisäksi työterveyshuollosta saatiin Kriisipurkuohje. Lisäksi otettiin käyttöön pilottina Työturvallisuushavaintojen palkitsemiskokeilu lukuvuonna 2024-2025.

Sisäilmatyö jatkui edelleen vuoden aikana. Kaupungin omat sisäilma-kohteet vähenivät edelleen. Työsuojelu oli aktiivisesti mukana eri kohdekohtaisissa sisäilma-työryhmissä työsuojelupäällikön toimiessa puheenjohtajana ja kyseessä olevan palvelualueen työsuojeluvastuutetun toimiessa sihteerinä.

Kentältä tulleeisiin havaintoihin epäasiallisesta ja haasteellisesta käytöksestä (asiakkaat, huoltajat, omaiset) on myös reagoitu. Väkivallan uhkatilanteiden määrät olivat edelleen suuria. Suurin osa uhkatilanteista tapahtuu lasten ja nuorten kanssa toimittaessa.

Salon kaupungin vakuutusyhtiö on ollut vuonna 2024 IF Vahinkovakuutusyhtiö Oyj. Vakuutettaviin kohteisiin ja vakuutusturvaan ei ole tehty erityisiä muutoksia vuoden 2024 aikana. Kaupungin kannalta merkittävin vakuutuskohde on lakisääteinen tapaturmavakuutus, jonka kohteena on kaupungin henkilöstö. Ilmoituksia tapaturmista tehtiin vuonna 2024 (2023) Vakuutusyhtiö Ifin 130 (124).

Rahoitus- ja sijoitustoiminnan riskit

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 2.12.2024 § 88 Salon kaupungin Varallisuuden hoidon sekä rahoitus- ja sijoitustoiminnan periaatteet. Periaatteissa on käsitelty rahoitus- ja sijoitustoimintaan liittyviä riskejä sekä määritelty niihin liittyvät riskienhallintakeinot.

Varallisuuden hoidon sekä rahoitus- ja sijoitustoiminnan periaatteiden mukaan korkoriskiä hallitaan hajauttamalla lainasalkkua kiinteä- ja vaihtuvakorkoihin lainoihin, lainajakaumalla sekä korkosuojauksilla. Suojauksilla voidaan hallita tai poistaa esim. korkojen nousun haitallisia vaikutuksia. Vaihtuvakorkoinen laina voidaan koronvaihtosopimuksella muuttaa kiinteäkorkoiseksi, jolloin korkokustannusten ennakoitavuus paranee. Suojaussopimus on erillinen sopimus, jolla suojataan yksi tai useampi laina tai tietty osa lainasalkusta tai tuleva rahoitustarve ennen sen nostamisajankohtaa.

Korkoriskin hallitsemiseksi ja suojautuakseen lainojen korkovaihteluilta kaupunki on tehnyt koronvaihtosopimuksen. Korkoriskin hallinnalla pyritään pienentämään kaupungin korkomenoja ja parantamaan niiden ennustettavuutta.

1.3.4. Ympäristötekijät

Salon kaupungin ilmasto- ja ympäristöohjelman edistyminen 2021–2024

Ohjelmasta lyhyesti

Salon kaupungin vuonna 2021 laaditussa ilmasto- ja ympäristöohjelmassa on neljä päätaavoitetta: hiilineutraalius 2035, kiertotalouden edistäminen, kukoistava luonnon monimuotoisuus sekä lähivesistä huolehtiminen. Tavoitteisiin pääsemiseksi ohjelmaan on kirjattu 85 toimenpidettä. Tähän katsaukseen on tiivistetty toimenpiteitä, joilla Salon kaupunki on edistänyt ilmasto- ja ympäristöohjelmaan kirjattuja tavoitteita eri palvelualueillaan sekä konserniyhtiöissään. Nykyinen ohjelmakausi päättyy vuonna 2025.

Salon kaupunkiorganisaatio

Kaupungin tilapalveluissa on toteutettu energiaa säästäviä toimenpiteitä ja hyödynnetty mahdollisuuksien mukaan uusiutuvaa energiaa kaupungin kiinteistöissä. Vuonna 2024 kilpailutettu sähköenergian hankinta mahdollistaa hiilineutraalin sekä alkuperätakuusähkön hankinnan. Sähkösopimus on voimassa 2025–2028. Kaupungin kiinteistöissä vähennettiin vuotuista lämmitysöljyn tarvetta noin 63 m³ lämmitystapamuutoksin.

Ravitsemis- ja puhtaanapitopalveluissa on edistetty ruokalistojen ilmasto- ja ympäristöystävällisyyttä sekä tehty systemaattista kehitystyötä ruokahävikin vähentämiseksi kirjaamalla päivittäin elintarvikehävikki ja punnitsemalla biojäte. Hävikkiruokien jakelua on selvitetty ja siitä on tulossa kokeilu keväällä 2025.

Kaupungin **maankäytössä** ja **kaavoituksessa** on huomioitu ilmastovaikutukset osana suunnittelua ja Jokaisessa kaavahankkeessa tehdään ilmastovaikutusten arviointi hyödyn-tämällä Ilmastokestävän kaavoituksen tarkistuslistaa (KILVA). Asemakaavatyössä painote-taan yhdyskuntarakenteen täydennystä, joukkoliikenteen kehittämistä sekä hulevesien hal-lintaa. Alkuvuodesta 2025 voimaan astuu uusi metsäohjelma, joka tukee ilmastomuutok-sen hillintää, luonnon monimuotoisuutta ja vesistöjen suojelua. Ennallistamistoimia on

käynnistetty, ja vierasrajien torjunta jatkuu viheralueilla. Salon kaupunki on aktiivisesti mukana kehittämässä Korvenmäen yritysalueella kestävä kiertotalousliiketoimintaa vauhdittaakseen. Kiertotalouden edistäminen on yksi kaupungin strategisista kärkihankkeista. Kaupungin vanhasta lumenkaatopaikasta on kehitetty virkistysalue ja uusi, ympäristövaikutukset huomioiva lumenkaatopaikka otetaan käyttöön talvella 2025.

Liikennepalveluissa joukkoliikenteen houkuttavuutta on kehitetty muun muassa maksutomien kampanja jaksojen avulla. Vuonna 2024 kilpailutettiin oppilas- ja palvelukuljetukset ja kesästä 2025 alkaen palveluliikenteen lähipäivät yhdistetään kouluautojen reitteihin.

Salon kaupungilla tehdään jatkuvaa kehitystyötä kevyen liikenteen edistämiseksi, esimerkiksi parantamalla pyöriteitä sekä opasteita ja lisäämällä katoksia.

Rakennusvalvonta edistää kestävä kehitystä muun muassa hyödyntämällä luvituksessa sekä korjausrakentamisessa sähköistä järjestelmää. Rakennusjärjestyksessä tehdään maalämpö- ja aurinkoenergiainkitojen luvituksista mahdollisimman mutkatonta.

Infrapalveluissa viheralueiden hoitotasoa tarkastellaan jatkuvasti. Lisäksi on istutettu kadunvarsiniittyjä ja kaadettujen puiden runkoja hyödynnetty lahoppuna. Salon kaupunki on torjunut vieraslajeja alueellaan.

Kehittämispalveluihin on perustettu määräaikainen kestävä kehityksen koordinaattorin tehtävä, edistettiin vastuullisten tapahtumien kehittämistä ja kiertotalouden vauhdittamista Salon seudulla.

Yhteisöpalveluissa on lisätty ilmasto- ja ympäristöaiheista viestintää osana kaupungin strategiaviestintää sekä kehitetty viestinnän saavutettavuutta.

Salon kaupungilla on kartoitettu hiilineutraaleja hankintoja tapauskohtaisesti ja elintarvikkeiden hankintaan on lisätty vastuullisuuskriteerejä. Hiilineutraalien hankintojen määrää on kasvatettu ja vuonna 2024 sähköenergian ja painatuspalveluiden hiilineutraalit kuljetuspalvelut. Myös päästöttömyys, materiaalien kierrätettävyyden ja ympäristövaikutukset huomioitiin yhä useammissa hankinnoissa. Salon kaupungin **henkilöstöpalveluiden** mahdollistamat laajat etätyömahdollisuudet ovat vähentäneet työmatkaliikenteen tarvetta.

Sivistyspalveluissa ilmasto- ja ympäristöasiat on huomioitu laajasti opetussisällöissä sekä arjen toiminnassa. Kestävä kehityksen tavoitteet on kirjattu koulujen työsuunnitelmiin. Menetelminä on hyödynnetty muun muassa luonnossa oppimista ja oppilaitoksissa on kiinnitetty huomiota kierrätykseen sekä kierrätysmateriaalien hyödyntämiseen. Kansalaisopisto on tarjonnut kurssia kestävä kehityksen aiheista sekä järjestänyt etäkursseja.

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluissa on huomioitu ympäristön merkitys hyvinvoinnille lisäämällä tietoutta muun muassa tiedonvälityksen ja taiteen keinoin. **Kirjastossa** on lisätty ihmisten ympäristötietoutta ajankohtaisten teemanostojen avulla. **Kulttuuripalveluissa** on hyödynnetty digitaalisia alustoja sekä tarjottu kulttuuria paikallisesti. **Liikuntapalveluissa** on edistetty hyötyliikuntaa luonnossa ja korostettu luontoarvoja ympäristörakentamisessa. Salon kaupunki palkkasi luontoliikuntamestarin, jonka tehtävänä on edistää kuntalaisten terveyttä ja tutustuttaa ihmisiä Salon kulttuurihistoriaan ja monimuotoiseen luontoon.

Ympäristönsuojelupalveluissa on edistetty lisäksi luonnon monimuotoisuutta ja vesistöjen tilaa useilla eri hankkeilla. Merkittävimmistä hankkeista luettavissa lisää tietoja tämän tilinpäätöksen Ympäristönsuojelun osiosta sivulta 129.

Salon kaupungilla on jatkuvasti käynnissä ulkopuolista rahoitusta saavia **ilmasto- ja ympäristöhankkeita**. Vesistöjen tilan parantamista edistetään strategian mukaisesti. Käynnissä on Halikonlahti 2024–2025 -selvityshanke ja rahoitusta on haettu muun muassa Uskelanjoen valuma-alueen kehittämiseen. Vuosina 2022–2024 käynnissä olleen Kohti hiilineutraalia Saloa 2035 -hankkeen puitteissa järjestettiin ensimmäinen Salon maaseutufoorumi, jossa keskusteltiin maatalouselinkeinon kestävästä kehittämisestä. Hankkeessa tuotettiin myös ilmasto- ja ympäristöjohtamisen opas.

Liikelaitos Salon Vesi otti käyttöönsä verkoston kunnonhallinnan mahdollistavan verkko-tietojärjestelmän. Jätevesiverkoston vuotavuustutkimuksia ja korjauksia on lisätty, mutta vaikutukset eivät vielä näy vuotavuuden määrissä. Vuoden 2024 alussa käynnistyi Kokonaisvaltainen kaupunkivesien riskienhallinta Salossa -hanke (KaVeRi), joka on koko kaupungin yhteinen, Salon Veden vetämä hanke. Hankkeen tavoitteena on vähentää vesistökuormitusta, parantaa kokonaisvaltaisesti kaupunkivesien hallintaa sekä vähentää

jätevesiviemäröinnin ylivuotohaittoja. Ympäristöministeriö rahoittaa hanketta 87 600 eurolla vesiensuojelun tehostamisohjelmasta. Hanke päättyy keväällä 2025.

Konserniyhtiöt

Salon kaukolämpö Oy on parantanut kaukolämpöverkon energiatehokkuutta jatkuvasti, muun muassa tuotannon- ja jakelunoptimointijärjestelmän avulla. Kaukolämpökaivojen lämpöhävikin vähentämiseksi tehdyillä toimenpiteillä säästetään arviolta 40–50 MWh vuodessa. Yhden lämpökeskuksen osalta siirryttiin biopohjaisen öljyn käyttöön.

Lounavoima Oy on porannut maalämpökaivoja Korvenmäen ekovoimalaitoksen yhteyteen ilmastopäästöjen vähentämiseksi. Lämpövarastohankkeessa on porattu viisi kuudesta syvä-lämpökaivosta. Tavoitteena on saada kaikki kaivot hyödynnettyä hukkalämmön talteen-otossa vuoden 2025 aikana. Vuoden 2024 kaksi käytössä olevaa kaivoa tuottivat kaukolämpöverkkoon sähköä 1 030 MWh.

Yrityssalo Oy:ssä on edistetty kestävästä yritystoiminnan syntymistä Salon seudulle. Salon Korvenmäen yritysalueesta kehitetään Lounapuiston kiertotalouspuistoa. Yrityssalossa alkoi syksyllä 2024 Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n kanssa toteutettava yhteishanke 'Biokaasusta kasvua 2024–2026', jonka tavoitteena on kehittää alueelle biokaasun toimijaverkoston sekä pohjustaa tulevaisuuden kiertotaloutta ja hiilineutraaliutta tukevaa liiketoimintaa.

Lounais-Suomen Jätehuolto Oy (jäljempänä LSJH) on laajentanut jätejakeiden keräystä Salossa. Biojätteen keräys siirtyi LSJH:lle vuoden 2024 alusta alkaen ja biojätteen keräysvelvoite laajeni Salon 10 000 asukkaan taajama-alueen asuinkiinteistöihin. Salosta kerättiin 2024 vuonna 1 378 tonnia biojätettä kiinteistöjen jäteastioista. Myös pakkausjätteiden keräys ja kuljetus on siirtynyt LSJH:n järjestämäksi. Jätteenkuljetukset on suunniteltu logistisesti tehokkaiksi ja ne tehdään EURO6-päästöluokituksen mukaisella, uusiutuvilla polttoaineilla kulkevalla kalustolla. LSJH on laatinut vuoden 2024 aikana Salon kiinteistöjen jätevesijärjestelmien selvityksen, jonka on määrä valmistua vuoden 2025 alkupuolella.

Salon Vuokratalot Oy:n toiminnan lähtökohtana on ollut energiatehokkuus, jota toteutetaan kohdekohtaisesti erilaisin teknisillä ratkaisuilla kunkin kohteen erityispiirteet huomioon ottaen. Energiatehokkuustoimet ovat koostuvat pääasiassa remonttien yhteydessä tehdyistä uudistuksista, kuten lämmitystapamuutoksista vanhempiin kohteisiin, joilla on vielä pitkä elinkaari edessään. Vuonna 2025 käynnistyy uuden energiatehokkaan kerrostalon rakennushanke.

Ympäristönsuojelu

Vuosi 2024 oli **ympäristönsuojelun toimialalla** valvonnan osalta tavanomainen, eikä huomattavia ympäristövahinkoja tapahtunut. Maa-ainesten ottoon liittyvien lupien haku pysyi vilkkaana ja ympäristölupien käsittelymäärä lisääntyi.

Valtion KAJAK-hankkeen selvitysvaihe Orijärven kaivoksen alueella päättyi ja alueella todettiin kunnostustöiden tarve. Koska kyseessä on ns. isännätön kohde, kunnostusvastuu on kaupungilla.

1.4. Sisäisen valvonnan arviointi 2025

1.4.1. Sisäisen valvonnan säädökset

Kaupunginhallitus vastaa kokonaisvaltaisen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä koko kaupunkikonsernissa. Hallintosäännössä on määritelty lauta- ja johtokuntien, kaupunginjohtajan ja esihenkilöiden vastuut sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta.

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt vuonna 2013 sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet ja näiden pohjalta on kaupunginhallitus hyväksynyt yksityiskohtaisemman sisäisen valvonnan ohjeen vuonna 2014. Kaupunginhallitus on hyväksynyt vuonna 2017 riskienhallinnan toimintaohjeen.

1.4.2. Sisäisen valvonnan tehtävät

Kaupunginvaltuuston hyväksymien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteiden mukaan sisäisen valvonnan tehtävät ovat:

- varmistaa kaupungin arvojen, eettisten periaatteiden ja hyvän hallinnon perusteiden noudattaminen
- edistää organisaation voimavarojen tehokasta ja taloudellista käyttöä
- varmistaa kaupungin tulojen perintä
- taata kaupungin omaisuuden huolellinen hoito
- varmistaa tietojärjestelmien tarkoituksenmukaisuus ja tietoturvallisuus
- taata esitettävien tietojen oikeellisuus, luotettavuus ja ajantasaisuus
- valvoa sovellettavien lakien sekä kaupungin omien sääntöjen ja ohjeiden noudattamista

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan on tarkoitus varmistaa, että kaupungin toiminta on lainmukaista sekä taloudellista ja tuloksellista. Sisäisen valvonnan toteuttaminen on keskeisesti esihenkilöiden työtehtävä. Sisäisen valvonnan kehittämiseen liittyviä rutiineja on korostettu vuoden aikana toteutettujen tarkastusten yhteydessä esihenkilöille.

1.4.3 Keskeiset johtopäätökset ja sisäisen valvonnan kehittäminen taloussuunnittelukaudella

Sisäisen valvonnan selonteon laatimisen tueksi toimialueen ja palvelualueen johtajille lähetettiin kysely, joka aiempien vuosien tapaan sisälsi melko laajan joukon kysymyksiä sisäisen valvonnan toteuttamisesta. Kysely toimitettiin yhteensä 17 henkilölle, joista 15 vastasi kyselyyn. Vastausprosentti oli 88 prosenttia.

Vastaajia ohjeistettiin käymään kyselyn kysymyksiä läpi palvelualueensa johtoryhmissä mahdollisimman laajan näkemyksen saamiseksi. Näin osaltaan lisätään esihenkilöiden tietämystä sisäisen valvonnan järjestämisestä ja vastuista asiassa.

Kyselyssä arvioitiin ohjeiden tuntemusta ja noudattamista, johtamisen ja sisäisen valvonnan järjestämistä, tavoitteiden asettamista ja seurantaa, riskienhallintaa, informaation ja kommunikaation toteutumista sekä muita sisäisen valvonnan kannalta keskeisiksi arvioituja asioita. Kyselyssä oli kaikkiaan 32 kysymystä, joihin vastaukset tuli antaa asteikolla 1-5 ja lisäksi oli vastausvaihtoehdot en osaa sanoa tai ei koske johtamaani palvelua.

Aiempien vuosien tapaan oli kyselyn lopussa lisäksi kaksi kysymystä koskien hyvinvointialueen kanssa tehtävää yhteistyötä ja siihen mahdollisesti liittyviä riskejä, joita vastaajat arvioivat toiminnassa olevan. Kyseessä olivat avoimet vastaukset, joissa vastaajat voivat tuoda esiin oman näkemyksensä.

Kyselyn lopussa oli lisäksi mahdollista antaa sanallista palautetta kyselystä. Näiden palautteiden perusteella jatkokehitetään kyselyä edelleen. Erityisesti vastauksissa on toivottu tietoa siitä, mihin saadut tulokset johtavat. Riskienhallintatyöryhmä tulee kevään 2025 aikana käsittelemään esiin nousseita asioita.

Seuraavassa tuodaan esiin erityisesti niitä asiakokonaisuuksia, joissa vastausten keskiarvot olivat kyselyn alhaisimmat (ka. alle 4). Tällöin on keskimääräisesti arvioitu, että toiminta on kohtuullisella tai sitä heikommalla tasolla.

Kyselyssä tiedusteltiin, ovatko kaupungin nykyiset säännöt ja ohjeet riittävänä tukena ja asianmukaisia yksikön johtamisen ja hallinnon järjestämiseksi (ka. 3,9). Sääntöjä ja ohjeita on määrällisesti paljon ja haaste on niiden ajan tasalla pysyminen sekä mahdollisesti epävarmuus siitä, ovatko kaikki ohjeet tiedossa ja huomioitu toiminnassa. Lisäksi kuntien toimintaa ohjaavaan lainsäädäntöön ja asetuksiin tulee usein muutoksia nopealla aikataululla ja niiden päivittäminen kaupungin omaan ohjeistukseen vaatii ripeää asian valmistelua ja haltuunottoa. Muutoksia on usein ja määrällisesti paljon ja ne vaikuttavat kaupungin eri ohjeisiin ja toimintakäytäntöihin. Ohjeiden kouluttamista ja tiedottamista tulee tehostaa.

Edellisen vuoden vastaavassa kyselyssä nousi esiin, että osa vastaajista totesi, ettei ohjeiden, sääntöjen ja menettelytapojen noudattamatta jättäminen koske omaa palvelualueutta tai ei osannut vastata asiaan. Tämän vuoden vastauksissa tilanne on jo huomattavasti paremmalla tasolla (ka. 4,5), sillä vastausten perusteella ohjeita, sääntöjä ja menettelytapoja noudatetaan pääsääntöisesti hyvin tai erinomaisesti.

Aiempien vuosien kyselyssä on keskeiseksi ongelmaksi noussut tietojärjestelmien luotettavuus (ka. 3,8) ja se, että tietojärjestelmät tukisivat toimintaa (ka. 3,3). Nämä ovat

edelleen toiminnan kannalta keskeiset haasteet kyselyn tulosten perusteella. Käynnissä on hanke, jonka tavoitteena on ollut kehittää tiedolla johtamista. Hanke on pitkäkestoinen ja tuloksia ei vielä täysin ole olemassa, joten siitä syystä nämä asiat koetaan edelleen haasteelliseksi. Kokonaisuudessaan käytettävissä olevan tiedon, tietojärjestelmien ja tiedolla johtamisen kehittäminen on keskeinen kehittämiskohde kaupungissa. Osin tiedolla johtamiseen liittyy myös se, että sisäisen tiedon kulun järjestämisessä arvioitiin olevan vielä kehitettävää, jotta ylimmällä johdolla olisi luotettavaa, ajantasaista ja riittävää tietoa päätöksenteon tueksi (ka. 3,6). Henkilöstön osalta työtehtäviensä hoitamiseen käytettävissä oleva luotettavan, ajantasaisen ja riittävän tiedon on arvioitu olevan paremmalla tasolla (ka. 3,8) samoin kuin kaupungin kaikesta päätöksenteosta saatavilla olevan tiedon riittävyys, oikeellisuus ja ajantasaisuus (ka. 3,9).

Kaupungin yhteinen riskienhallinta on vastauksissa saanut keskiarvon 3,8. Riskien hallintaan liittyviä asioita käsitellään talousarvion ja tilinpäätöksen yhteydessä, mutta muilta osin asia koetaan arjesta erillään olevaksi. Poikkeustilanteet ja niihin varautuminen on ollut viime vuosina esillä huomattavasti aiempaa enemmän ja tietoisuus näistä asioista on lisääntynyt ja sitä myöden mahdollisesti myös puutteet ja kehittämiskohteet ovat tulleet aiempaa paremmin tietoisuuteen. Poikkeustilanteiden toimintatapojen tiedossa olo yksikön henkilöstöllä on arvioitu olevan keskiarvoltaan tasolla 3,8.

Kehittämiskohteita jatkossa ovat myös yksiköiden toiminnan dokumentointi, seuranta- ja raportointikäytäntöjen riittävyys ja asianmukaisuus (ka. 3,7) sekä yksikön sopimushallinta ja seuranta (ka. 3,4), joissa on ollut kyselyn alhaisimpia tuloksia.

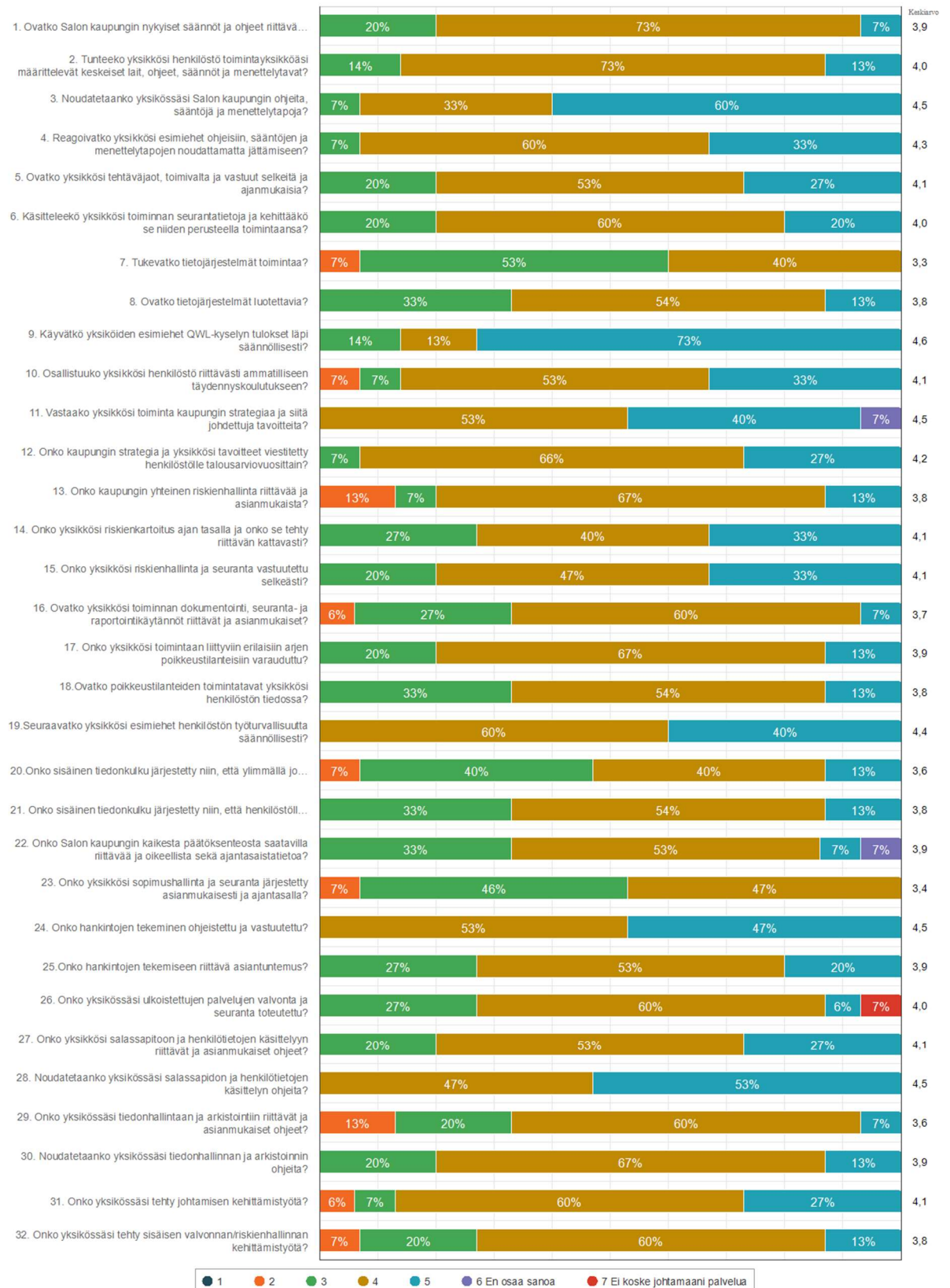
Hankintojen tekemisen asiantuntijuus on arvioitu olevan keskiarvoltaan 3,9. Hankintojen toteuttamiseen on aiemmin kaupungin hallinnossa kiinnitetty erityistä huomiota ja järjestetty myös koulusta ja lisätty tietämystä hankintojen toteuttamisesta. Kokonaisuutena kyseessä on asiakokonaisuus, jonka toteuttaminen koetaan yksiköissä haasteelliseksi. Haasteelliseksi asiakokonaisuudeksi on koettu myös tiedonhallintaan ja arkistointiin liittyvät asiat (ka. 3,6). ja ohjeiden noudattamisen taso yksiköissä on keskiarvoltaan 3,9.

Kysymykseen, onko yksiköissä tehty sisäisen valvonnan/riskienhallinnan kehittämistyötä, on annettu vastauksissa keskiarvoksi 3,8. Yli puolet vastaajista on todennut yksiköissä aiemmin havaitun sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan epäkohtia. Positiivista on, että vastaajien mukaan havaitut epäkohdat on joko korjattu tai korjaustoimenpiteet ovat työn alla. Epäkohtien tarkemmassa kuvauksessa on tuotu esiin konkreettisia ongelmia esimerkiksi ohjeiden noudattamisessa, hankinnoissa, sopimuksissa tai urakoissa. Toisaalta sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan epäkohdaksi on nostettu esiin myös se, että esihenkilöllä ei välttämättä ole riittävästi mahdollisuuksia seurata toimintaa johtuen heikosta raportoinnista tai tietojen puuttumisesta johtuen. Nämä havainnot korostavat entisestään tiedolla johtamisen työkalujen tärkeyttä, jotta esihenkilöt pystyvät tosiasiallisesti suorittamaan valvontatehtäviensä. Sisäinen valvonta on jatkuvaa ja jatkuvasti kehittyvää työtä. Kokonaisuuden kehittäminen vaatii siis edelleen huomiota.

Osalla vastaajista ei oman yksikön toiminta ole sellaista, että hyvinvointialueen kanssa tehtäisiin yhteistyötä tai olisi yhdyspintoja kyseiseen toimintaan. Toisaalta ne, joiden toiminoissa tehdään yhteistyötä hyvinvointialueen kanssa, ovat todenneet, että yhteistyö on lähtenyt hitaan alun jälkeen kohtuullisesti liikkeelle. Parannettavaa toki vielä on, mutta selkeästi todetaan, että edistymistä on tapahtunut.

Ongelmalliseksi on arvioitu hyvinvointialueella tapahtuvat muutokset ja henkilöstöratkaisut, jolloin sieltä on haasteellista saada tukea yhteiseen toimintaan. Lisäksi kaivattaisiin enemmän pitkän aikavälin yhteistä suunnittelua, kun tällä hetkellä asioita ratkaistaan pitkälti asia kerrallaan ilman laajempaa suunnittelua.

Alla olevassa taulukossa on kokonaisuudessaan nähtävissä yhteenveto kyselyn tuloksista.

1.4.4. Sisäinen tarkastus

Sisäinen tarkastus toimii kaupunginjohtajan alaisuudessa ja toteuttaa omalta osaltaan sisäistä valvontaa sekä kohdentaa siihen vuosisuunnitelma mukaisia tarkastuksia. Yksikön asema ja tehtävät on määritelty hallintosäännössä. Sisäisen tarkastuksen henkilöstö on sisäinen tarkastaja ja tarkastusasiantuntija.

Sisäisen tarkastuksen toimintaohje on päivitetty kaupunginhallituksen päätöksellä 17.6.2024 § 211.

Vuoden 2024 aikana läpikäytyjä asiakokonaisuuksia ovat olleet kaupungin koulukuljetusten päätöksentekoprosessi, palkkioiden maksatusprosessi, maa-alueiden vuokrausten päätöksenteko ja laskutus sekä kaupunkitasoiset tuoteryhmäkohtaiset hankinnat. Kaupungin käteiskassojen tarkastus suoritetaan ohjeistuksen mukaisesti vuoden aikana. Vuoden 2024 vuosisuunnitelman sisältynyt oppilaskoneiden hallintaa koskeva tarkastus valmistuu vuoden 2025 puolella.

Sisäinen tarkastus seuraa vuosittain niiden yhteisöjen ja vesiosuuskuntien taloudellisen tilanteen kehittymistä, joille kaupunki on myöntänyt lainojen takausta. Takausten määrä on taloudellisesti merkittävä ja niihin liittyy riskejä. Vuonna 2024 lainojen takausten yhteydessä tarkasteltiin lainojen vakuuksiin ja omaisuuden hallintaan liittyvää kokonaisuutta.

Tarkastusten havainnot ja sisäisen valvonnan kehittämiskohteet on käyty läpi tarkastuksen yhteydessä asianomaisten yksiköiden vastuhenkilöiden kanssa toiminnan kehittämiseksi. Kaupunginjohtaja ja sisäinen tarkastaja käyvät yhdessä läpi ajankohtaiset asiat ja sopivat tapauskohtaisesti jatkotyöskentelystä ja tarkastuksissa tehtyjen havaintojen edellyttämistä toimenpiteistä. Erityisistä havainnoista raportoidaan välittömästi kaupunginhallitukselle.

Tarkastuksissa tehtyjen suositusten toteutumista arvioidaan tarkastuksiin suoritettavissa jälkitarkastuksissa ja tarvittaessa seuranta jatketaan, mikäli toiminnassa on edelleen kehittämistä. Loppuvuonna otettiin käyttöön käytäntö, jossa tarkastuskohteilta pyydetään palaute tarkastuksen jälkeen. Saadut palautteet huomioidaan yksikön toiminnan edelleen kehittämiseksi. Sisäisen tarkastuksen toimintaa on vuoden aikana kehitetty dokumentoimalla tarkastusten toteuttaminen aiempaa perusteellisemmin. Tarkastusraportteihin on laadittu johdon yhteenveto ja taulukko keskeisistä havainnoista ja suosituksista. Tähän liitetään tarkastuskohteen vastine ja suunnitellut toimenpiteet aikatauluineen. Näin on saatavissa yhdellä silmäyksellä kokonaiskuva tarkastuksen keskeisistä asioista. Näin edistetään tarkastuksista raportointia johdolle ja sitä hyödynnetään myös hallitukselle raportoinnissa.

1.5. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

1.5.1. Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2024	2023
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	38 646	38 000
Toimintakulut	-158 834	-153 090
Toimintakate	-120 189	-115 090
Verotulot	113 494	117 700
Valtionosuudet	26 212	28 262
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	836	555
Muut rahoitustuotot	858	2 566
Korkokulut	-1 516	-1 319
Muut rahoituskulut	-19	-2
Vuosikate	19 677	32 672
Poistot ja arvonalentumiset	-16 166	-17 680
Satunnaiset erät	0	566
Tilikauden tulos	3 511	15 559
Tilinpäätössiirrot	535	535
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	4 046	16 093

	2024	2023
	1 000 €	1 000 €
Tuloslaskelman tunnusluvut		
Toimintatuotot / Toimintakulut, %	24,3	24,8
Vuosikate / Poistot, %	121,7	184,8
Vuosikate, €/asukas	387	639
Asukasmäärä	50 867	51 097

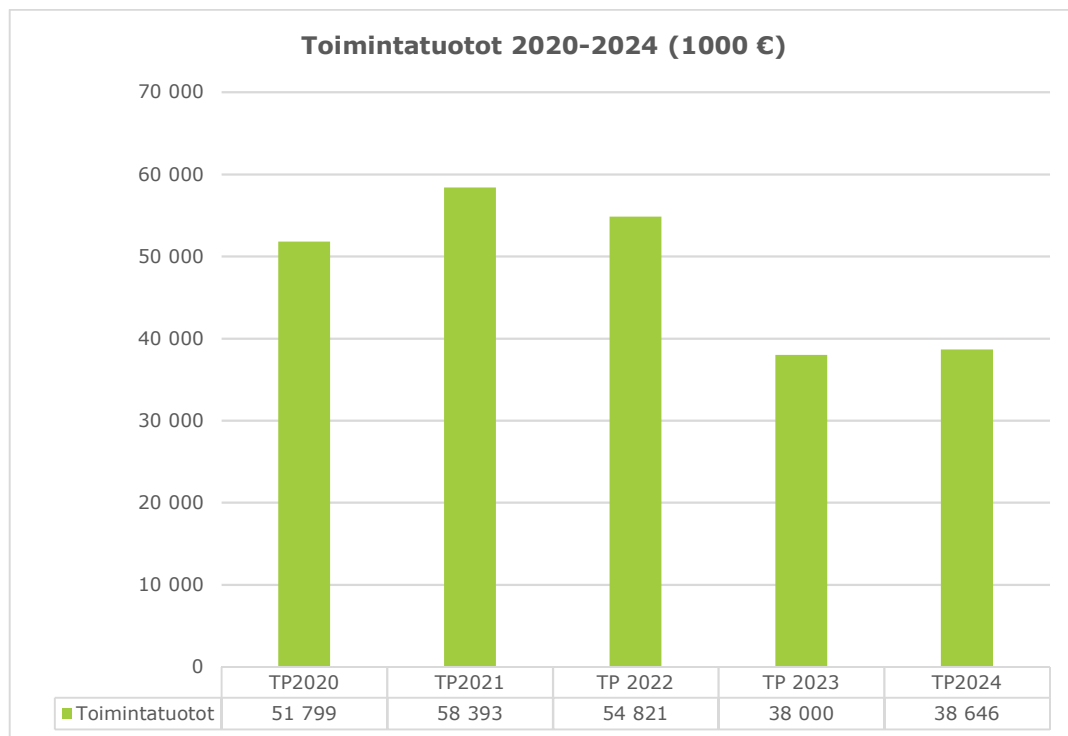
Toimintatuotot

Toimintatuotot toteutuivat 38,6 miljoonan euron suuruisena ja kasvoivat noin 0,6 miljoonaa euroa eli 1,6 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna. Maahanmuuttajien kotouttamiseen liittyviä korvauksia saatiin noin 1,0 miljoonaa euroa enemmän kuin vuonna 2023. Valtio myönsi korvauksen TE-palvelut 2024 -uudistuksen toimeenpanosta aiheutuviin muutostannuksiin. Salon kaupunki sai tätä laskennallista korvausta yhteensä 0,3 miljoonaa euroa. Rakennusten vuokratuotot laskivat noin 0,4 miljoonaa euroa johtuen muun muassa vuokralaskutukseen tehdyistä sopimustarkistuksista. Pysyvien vastaavien luovutusvoittoja kirjattiin vuonna 2024 yhteensä 0,5 miljoonaa euroa.

Hyvinvointialueuudistuksen yhteydessä vuodesta 2023 alkaen kunnilta poistuivat sote-perusteiset asiakasmaksut, myyntituotot sekä muut toimintatuotot. Vuosien 2021 ja 2022 osalta tulee huomioda, että valtio maksoi kunnille koronaan liittyvän avustuksen valtionavustuksena, joka kirjautuu toimintatuottoihin. Vuonna 2020 vastaavat tuet kunnille maksettiin valtionosuuksien mukana. Toimintatuotot pitävät sisällään vuonna 2022 koronasta aiheutuneisiin lisäkustannuksiin myönnetyn avustuksen, jonka suuruus oli yhteensä 4 miljoonaa euroa. Vuonna 2021 koronaan liittyvän avustuksen suuruus oli 7,6 miljoonaa euroa.

Sosiaali-, terveys- sekä pelastuspalveluiden siirtyminen pois Salon kaupungilta 1.1.2023 alkaen vaikutti toimintatuottoihin vähentävästi 25,8 miljoonaa euroa (2022). Edellä mainitusta syystä toimintatuotot vuosilta 2020-2022 eivät ole vertailukelpoisia vuosien 2023-2024 kanssa.

Alla olevassa taulukossa ulkoisten toimintatuottojen kehitys vuosina 2020-2024.

Toimintakulut

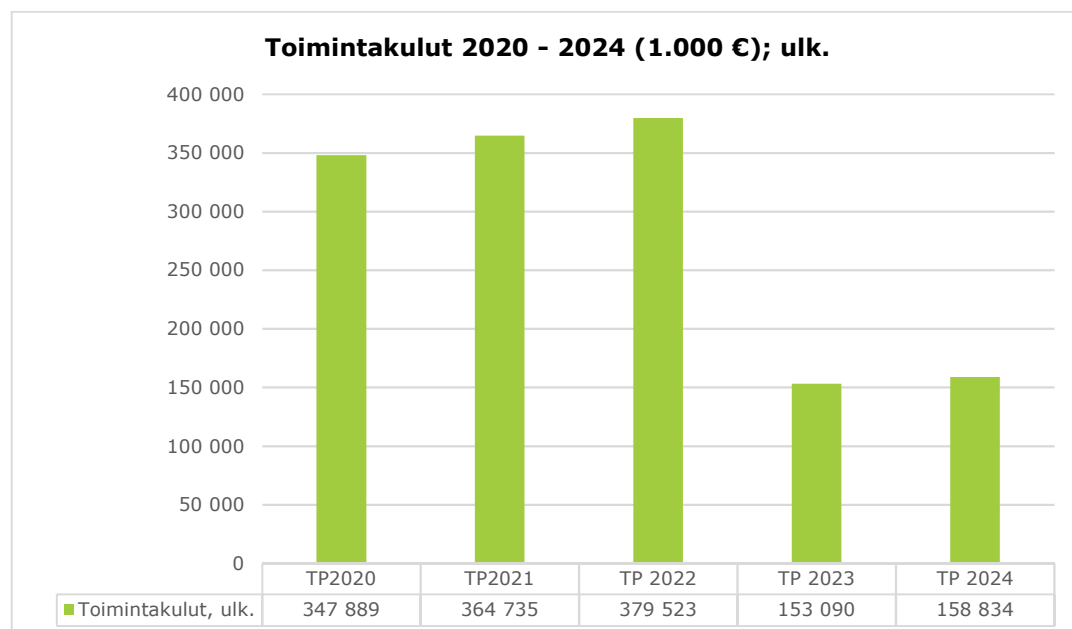
Toimintakulut toteutuivat 158,8 miljoonan euron suuruisina ja kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna 5,7 miljoonaa euroa eli 3,8 prosenttia. Vuonna 2024 hintojen nousu ja kasvavat työvoimakustannukset ovat vaikuttaneet toimintakulujen kasvuun. Kunta-alan sopimusratkaisut kasvattivat henkilöstökustannuksia vuoteen 2023 verrattuna. Kaupungin

toimintakuluista suurimmat kululajit ovat henkilöstökulut 97,1 miljoonaa euroa ja palvelujen ostot 36,0 miljoonaa euroa.

Toimintakulujen osalta vuosi 2020 oli poikkeuksellinen, kun toimintakulut vähenivät, muutoin toimintakulut ovat vuosittain kasvaneet (pl. sote-uudistuksen vaikutukset 2023). Vuonna 2020 toimintakulujen vähenemisen taustalla oli erityisesti henkilöstökulujen ja erikoissairaanhoidon kustannusten pieneneminen. Vuoden 2023 osalta toimintakulujen lasku johtuu hyvinvointialueuudistuksen aiheuttamasta muutoksesta. Uudistuksen yhteydessä kaupungin toimintakuluista poistuivat sosiaali-, terveys- sekä pelastuspalveluiden kustannukset. Kaupungin kokonaiskustannusten laskusta sosiaali- ja terveystalouden kustannusten osuus oli 225,1 miljoonaa euroa (vrt. 2022). Tuolloin toimintakulujen kasvun vaikutukset jäivät hyvinvointialueuudistuksen aiheuttamien muutosten alle. Ukrainasta sotaa pakenevien henkilöiden palvelujen järjestäminen on lisännyt kuntien kustannuksia esimerkiksi varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa, joskin valmistavan opetuksen määrä on tasaantunut vuoden 2024 aikana.

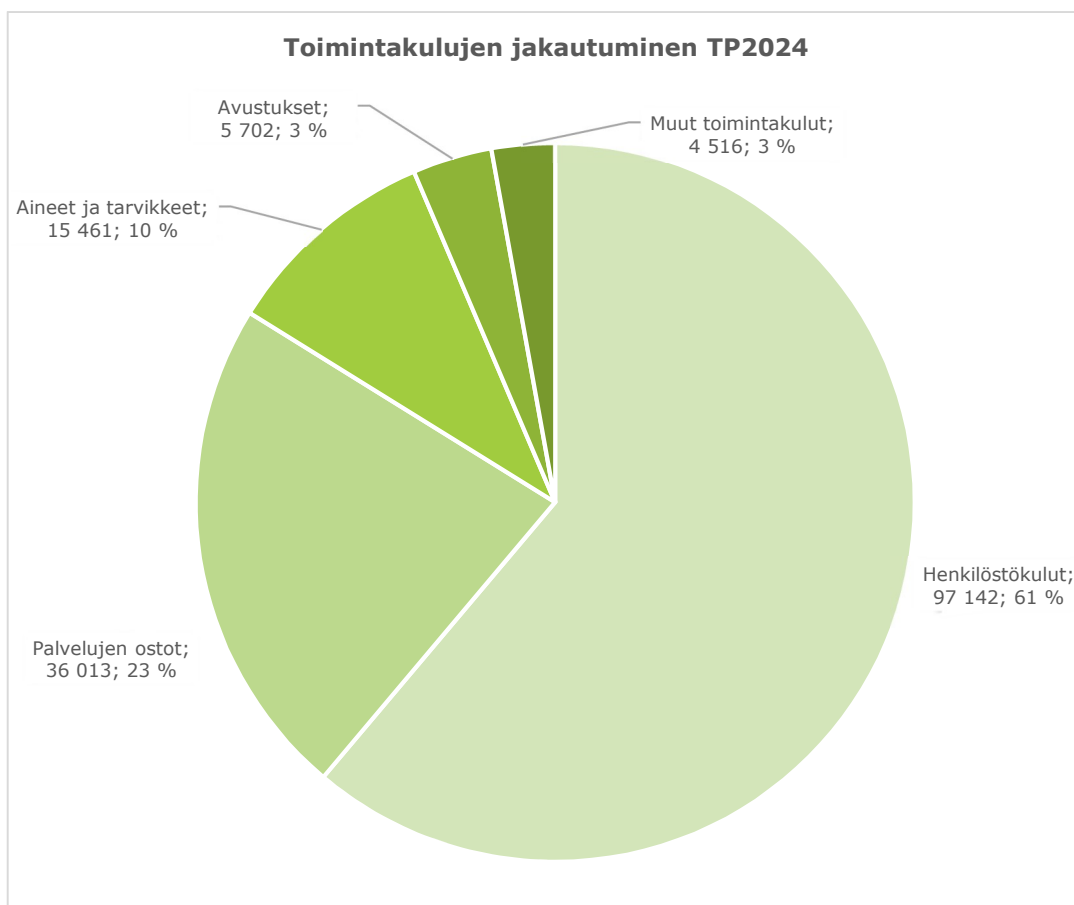
Sote-uudistuksen aiheuttamista muutoksista johtuen toimintakulut vuosilta 2020-2022 eivät ole vertailukelpoisia vuosien 2023-2024 kanssa.

Alla olevassa taulukossa on esitetty ulkoiset toimintakulut vuosina 2020-2024.

Alla olevassa taulukossa on esitetty ulkoisten toimintakulujen jakautuminen kululajeittain vuosina 2020-2024 (1.000 euroa).

	TP2020	TP2021	TP2022	TP2023	TP2024
Henkilöstökulut	158 217	164 925	170 298	95 019	97 142
Palvelujen ostot (pl. esh)	78 678	87 170	93 359	33 607	36 013
Aineet ja tarvikkeet	18 854	20 230	21 584	14 975	15 461
Avustukset	18 050	15 103	13 848	5 967	5 702
Muut toimintakulut	5 490	5 700	6 924	3 521	4 516
Yhteensä	279 289	293 127	306 013	153 090	158 834

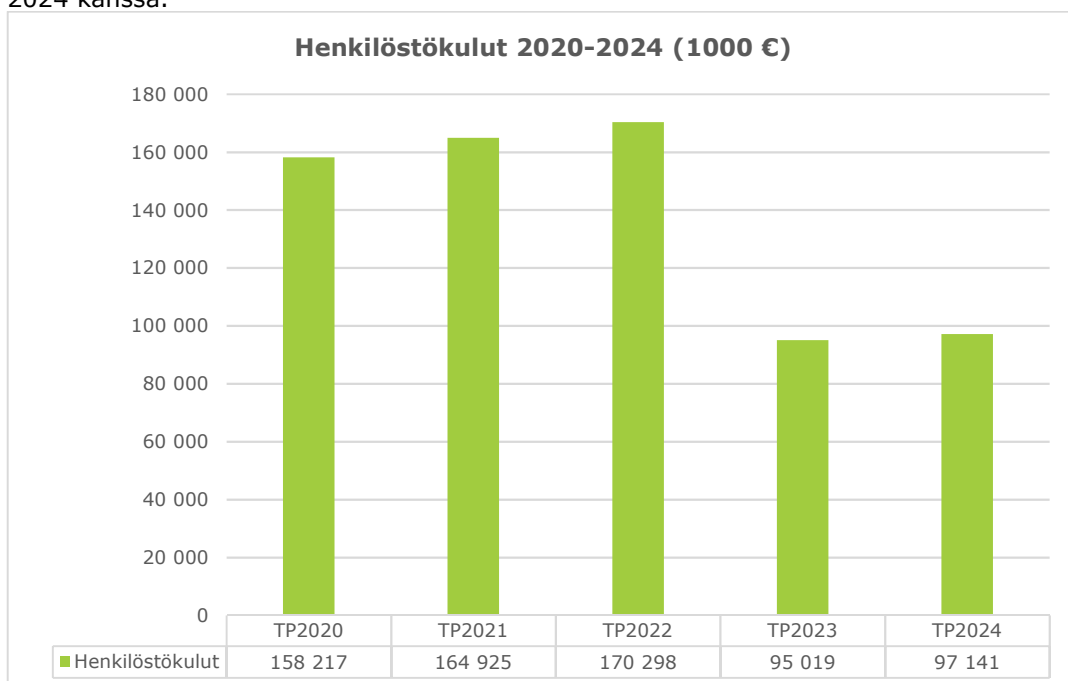

Henkilöstökulut

Kaupungin henkilöstökulut olivat yhteensä 97,1 miljoonaa euroa ja kasvoivat 2,1 miljoonaa euroa eli 2,2 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna. Kunta-alan sopimusratkaisut kasvattivat henkilöstökustannuksia vuoteen 2023 verrattuna.

Koko kaupungissa työskenteli vuoden 2024 lopussa 1.891 henkilöä (1.908). Vakinaisen henkilöstön määrä 31.12.2024 oli 1.528 henkilöä (1.535) ja määräaikaisen henkilöstön määrä 363 henkilöä (369). Henkilötyövuosia tehtiin 1.832 (1.846).

Vuoden 2023 alussa Varsinais-Suomen hyvinvointialueelle siirtyi 1.661 viranhaltijaa/työntekijää, joista 1.324 oli vakituksessa ja 337 määräaikaisessa palvelussuhteessa. Edellä mainituista syistä henkilöstökulut vuosilta 2020-2022 eivät ole vertailukelpoisia vuosien 2023-2024 kanssa.

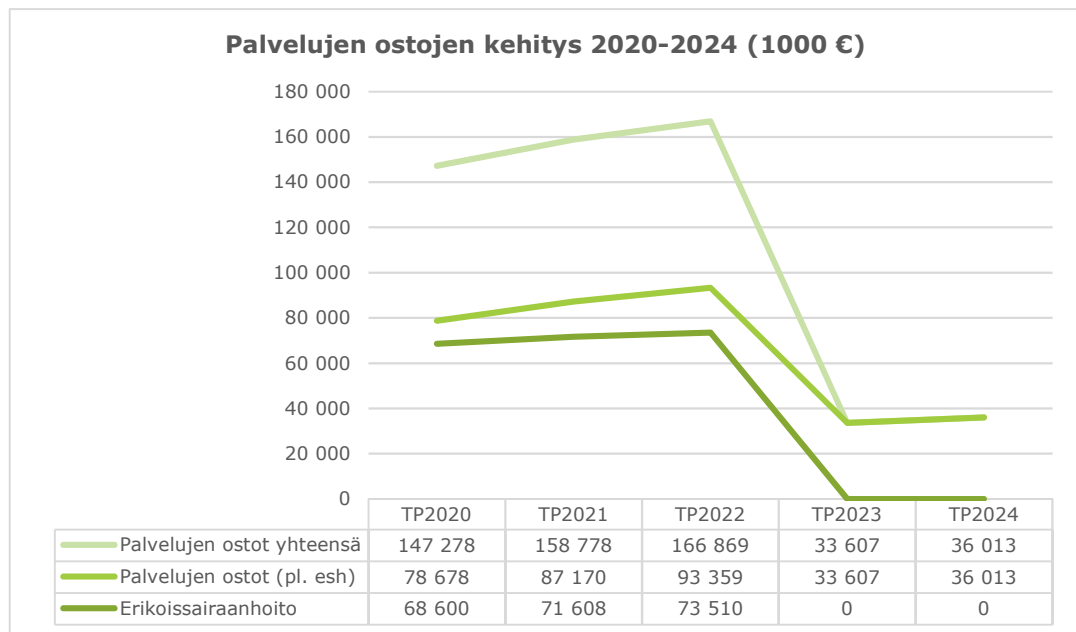
Palvelujen ostot

Palvelujen ostot olivat vuonna 2024 yhteensä 36,0 miljoonaa euroa. Palvelujen ostot kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna 2,4 miljoonaa euroa eli 7,2 prosenttia. ICT-palveluiden kustannukset kasvoivat 0,6 miljoonaa euroa. Rakennusten ja alueiden rakentamis- ja kunnossapitopalveluiden kustannukset nousivat 0,5 miljoonaa euroa ja koneiden, kaluston ja laitteiden rakentamis- ja kunnossapitopalveluiden kustannukset nousivat 0,2 miljoonaa euroa. Haasteellinen alkutalvi aiheutti infrapalveluissa kasvua kunnossapidon kustannuksiin lumenaurauksen, hiekoituksen ja kevään työläämmän hiekanpoiston myötä.

Vuoden 2021 alusta alkaen tapahtui kirjaustavan muutos. Aiemmin palveluseteleistä aiheutuneet kustannukset kirjattiin avustuksiin, kun ne vuoden 2021 alusta alkaen kirjataan palvelujen ostoihin. Palvelusetelien kustannukset olivat vuonna 2024 yhteensä 3,6 miljoonaa euroa ja nousivat vuodesta 2023 0,1 miljoonaa euroa.

Palvelujen ostojen lasku vuoden 2023 osalta johtuu hyvinvointialueuudistuksen aiheuttamasta muutoksesta. Uudistuksen yhteydessä kaupungin toimintakuluista poistuivat sosiaali-, terveys- sekä pelastuspalveluiden kustannukset. Palvelujen ostojen osalta sosiaali- ja terveyslautakunnan kustannusten osuus oli noin 129 miljoonaa euroa (vty. 2022). Palvelujen ostojen hintojen nousujen vaikutukset jäivät hyvinvointialueuudistuksen aiheuttamien muutosten alle. Edellä mainituista syistä palvelujen ostot vuosilta 2020-2022 eivät ole vertailukelpoisia vuosien 2023-2024 kanssa.

Alla olevassa taulukossa on esitetty palvelujen ostojen kehitys viimeiseltä viideltä vuodelta.

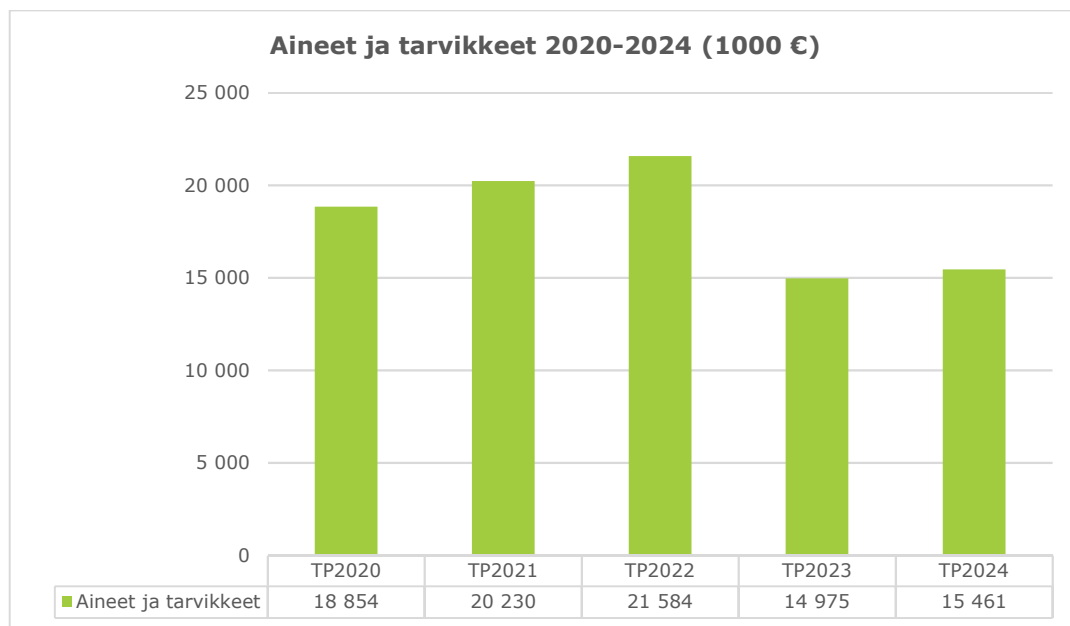

Aineet ja tarvikkeet

Aineet ja tarvikkeet toteutuivat 15,5 miljoonan euron suuruisina ja kasvoivat noin 0,5 miljoonaa euroa edelliseen vuoteen verrattuna. Kaupungin suurimpia aineisiin ja tarvikkeisiin kuuluvia ostoja ovat elintarvikkeet, lämmitys ja sähkö. Kasvua elintarvikkeiden osalta oli 0,1 miljoonaa euroa, sähkön osalta 0,3 miljoonaa euroa ja rakennus- ja muiden materiaalien osalta yhteensä 0,5 miljoonaa euroa edelliseen vuoteen verrattuna. Keskimääräistä kylmempi talvi aiheutti lisäkustannuksia sähkön osalta. Lämmityskustannukset laskivat 0,3 miljoonaa euroa edelliseen vuoteen verrattuna. Aineiden ja tarvikkeiden markkinoilla tapahtuvat hinnanvaihtelut heijastuvat suoraan kaupungin kustannuksiin. Myös ilmasto-olosuhteet aiheuttavat vaihtelua lämmön ja sähkön kulutuksessa eri vuosina.

Kustannusten lasku vuodesta 2023 johtuu hyvinvointialueuudistuksen aiheuttamasta muutoksesta. Aineiden ja tarvikkeiden ostojen osalta sosiaali- ja terveyslautakunnan kustannusten osuus oli noin 6,8 miljoonaa euroa (vrt. 2022). Hintojen nousujen vaikutukset jäivät hyvinvointialueuudistuksen aiheuttamien muutosten alle. Edellä mainituista syistä aineiden ja tarvikkeiden ostot vuosilta 2020-2022 eivät ole vertailukelpoisia vuosien 2023-2024 kanssa.

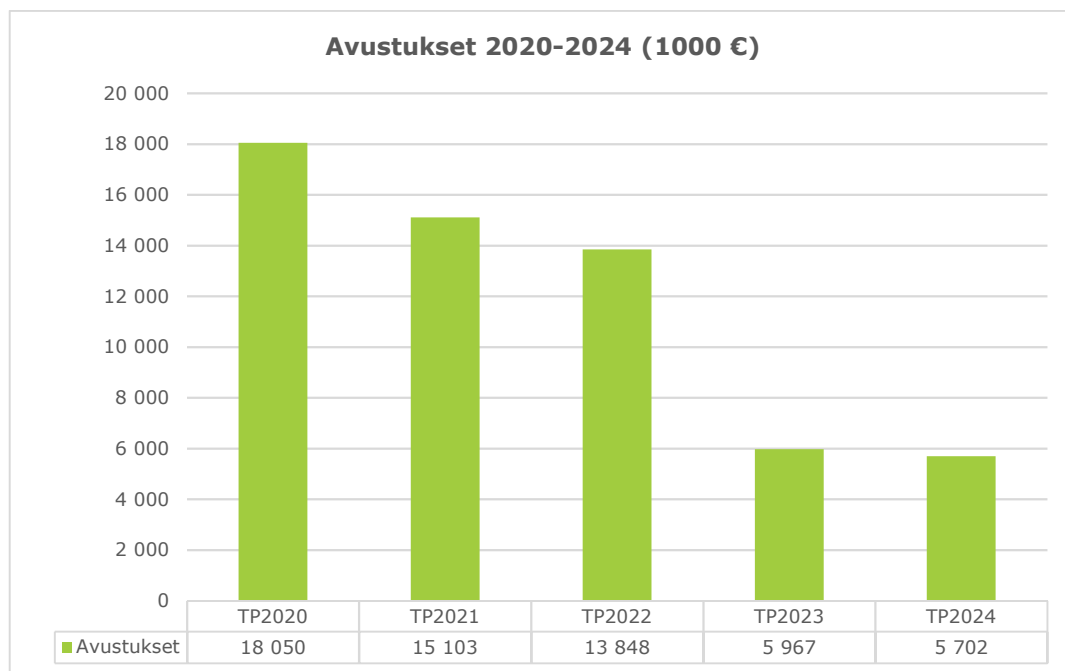
Alla olevassa taulukossa on esitetty aineiden ja tarvikkeiden kustannukset vuosina 2020-2024.

Avustukset

Avustukset toteutuivat 5,7 miljoonan euron suuruisina ja vähenivät noin 0,3 miljoonaa euroa edelliseen vuoteen verrattuna. Lasten kotihoidontuki laski 0,2 miljoonaa euroa vuodesta 2023. Työmarkkinatuen kuntaosuus laski 0,1 miljoonaa euroa edelliseen vuoteen verrattuna ollen yhteensä 2,9 miljoonaa euroa. Vuoden 2021 alusta alkaen palveluseteleistä aiheutuneet kustannukset kirjataan palvelujen ostoihin, kun ne sitä ennen kirjattiin avustuksiin. Palvelusetelien kustannukset olivat vuonna 2024 yhteensä 3,6 miljoonaa euroa ja nousivat vuodesta 2023 0,1 miljoonaa euroa.

Avustusten lasku vuodesta 2023 johtuu hyvinvointialueuudistuksen aiheuttamasta muutoksesta, jolloin avustuskustannuksista poistui kokonaan mm. omaishoidon tuki ja vammaisavustukset, yhteensä noin 6,1 miljoonaa euroa. Edellä mainitusta syystä avustusten kustannukset vuosilta 2020-2022 eivät ole vertailukelpoisia vuosien 2023-2024 kanssa.

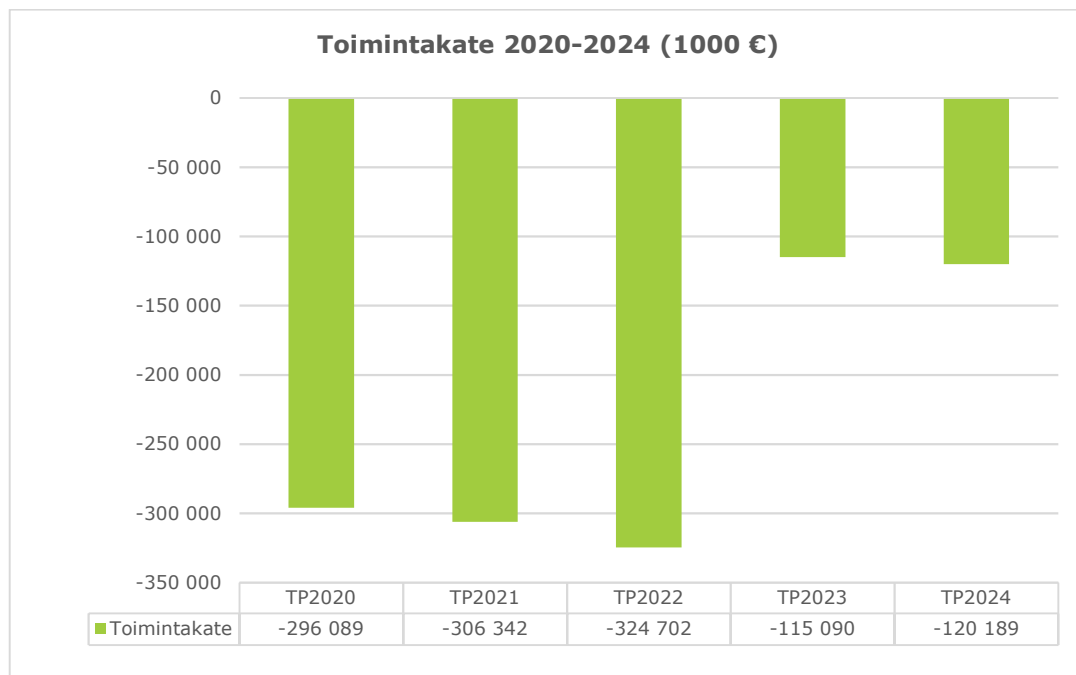

Toimintakate

Toimintakate osoittaa, kuinka paljon toimintakuluista jää niistä vähennettyjen toimintatuotosten jälkeen katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla. Toimintakate tilinpäätösvuonna oli -120,2 miljoonaa euroa. Toimintakate laski 5,1 miljoonaa euroa.

Toimintatuotot kattavat 24,3 prosenttia toimintakuluista. Tunnusluku hieman pieneni edelliseen vuoteen verrattuna. Alla olevassa taulukossa on esitetty toimintakatteen kehitys vuosina 2019-2023.

Alla olevassa taulukossa on esitetty toimintakatteen kehitys vuosina 2019-2024.

Verotulot ja valtionosuudet

	2020	2021	2022	2023	2024
Tulovero-%	20,75	20,75	20,75	8,11	8,1
Kiinteistövero-%					
yleinen	0,93	0,93	0,93	0,93	0,93
yleinen maapohja	0,93	0,93	0,93	1,3	1,3
vakituinen asuinrakennus	0,55	0,55	0,55	0,55	0,55
muut asuinrakennukset	1,30	1,30	1,30	1,30	1,30
voimalaitokset	2,50	2,50	2,50	2,50	2,50
rakentamaton rakennuspaikka	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00
yleishyödyllinen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Tuloveroprosentit määrättiin aiemmin prosentin sadasosan tarkkuudella, mutta vuonna 2024 ne tuli määrätä 0,10 %-yksikön tarkkuudella. Kaupungin tuloveroprosentti vuonna 2023 oli 8,11 ja vuonna tuloveroprosentti oli 8,1. Yleisen maapohjan kiinteistöveron alarajaa korotettiin lainsäädännöllä 0,93 prosentista 1,30 prosenttiin vuodesta 2024 alkaen. Tämä edellytti maapohjan veroprosentin eriyttämistä yleisestä kiinteistöveroprosentista. Verotuloja kertyi vuonna 2024 yhteensä 113,5 miljoonaa euroa. Vähennystä edellisvuoteen verrattuna oli 4,2 miljoonaa euroa eli 3,6 prosenttia.

Kunnallisverotulot pysyivät lähes vuoden 2023 tasolla ja toteutuivat 89,1 miljoonan euron suuruusina. Työttömien määrä kasvoi 136 henkilöllä, mutta verotettava tulo kasvoi +1,8 prosenttia vuodesta 2023. Myös työttömyysturvamaksun alennus vaikutti verotuloihin positiivisesti. Sote-uudistuksesta johtuen vertailuvuosi 2023 oli verohäntien vuoksi poikkeuksellisen korkea.

Yhteisöverot toteutuivat 10,2 miljoonan euron suuruusina ja vähenivät edellisvuodesta 2,9 miljoonaa euroa. Yhteisöverotulon laskuun on vaikuttanut talouden alavireisyys ja kunnille maksettava yhteisövero verovuonna 2023 pieneni yli 35 prosentilla koko maassa. Tämän taustalla on osin myös yhteisöveron heikko kokonaiskehitys.

Kiinteistöverot toteutuivat 14,2 miljoonan euron suuruisina ja laskivat 1,2 miljoonaa euroa vuodesta 2023. Lasku johtuu pääosin heinäkuussa verovuosien 2021-2023 kiinteistöverotililyksiin tehdyistä oikaisuksista, joiden yhteisvaikutus oli 1,7 miljoonaa euroa negatiivinen. Kokoomaan tasolla kiinteistöverotulot kasvoivat johtuen vuoden 2024 alussa voimaan tulleen kiinteistöverolain muutoksesta, jossa maapohjan yleinen kiinteistöveroprosentti eriytettiin yleisestä kiinteistöveroprosentista ja sen vaihteluvälin alarajaa korotettiin 0,93 prosentista 1,3 prosenttiin. Myös kiinteistöveron rakennuskustannusindeksin nousu ja siitä aiheutunut rakennusten jälleenhankinta-arvojen korotus kasvatti kiinteistöveron tuottoa vuonna 2024.

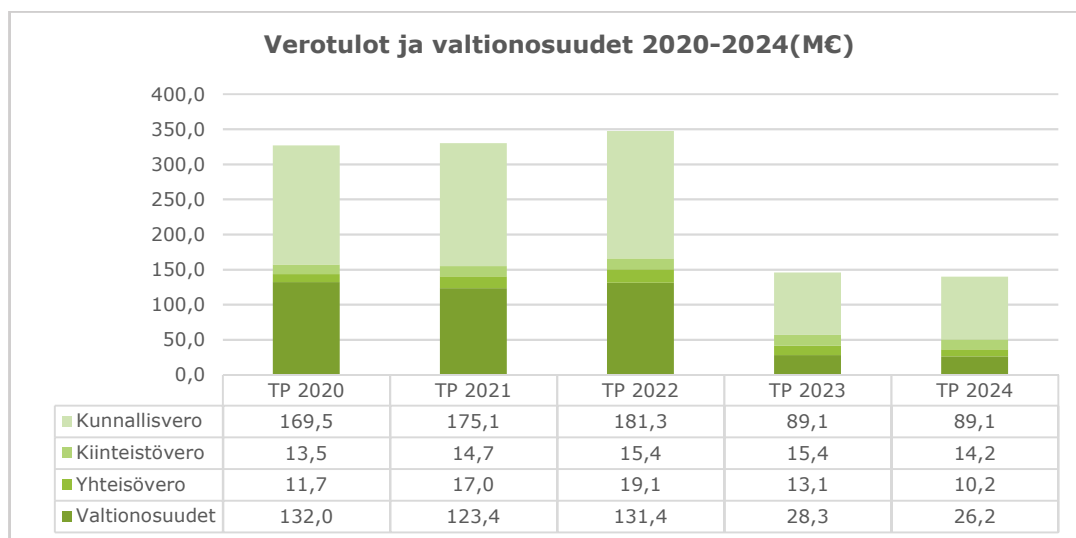
Talousarviota 2024 laadittaessa verotulokehityksen arvioitiin ennusteiden mukaan olevan 111,9 miljoonaa euroa. Veroennustekehikkoa päivitettiin syyskuussa huomioiden Verohallinnon syyskuun alussa julkaisema ennakkotieto valmistuvasta vuoden 2023 verotuksesta. Verotuloennuste vuodelle 2024 oli syyskuun julkaisun tilanteessa yhteensä hieman vajaa 115 miljoonaa euroa. Verotulot eivät kuitenkaan kehittyneet arvion mukaisesti ja toteutuivat 113,5 miljoonan euron suuruisina. Verotulot toteutuivat 4,2 miljoonaa euroa pienempinä kuin edellisvuotena ja ylittivät muutetun talousarvion 1,6 miljoonaa euroa.

Verotulojen muutettua talousarviota parempi toteuma johtui pääsääntöisesti kunnallisverojen odotettua suuremmasta kertymästä vuodelle 2024. Kunnallisveroja kertyi 89,1 miljoonaa euroa ylittäen muutetun talousarvion 5,4 miljoonalla eurolla. Vuoteen 2023 verrattuna kunnallisverotulot pysyivät lähes samalla tasolla.

Valtionosuudet toteutuivat 26,2 miljoonan euron suuruisina. Valtionosuudet vähenivät edellisvuodesta 2,1 miljoonaa euroa. Valtiovarainministeriö tarkisti kunnilta hyvinvointialueille siirtyneiden tulojen määrän koko maan tasolla eurolleen siirtyviä kuluja vastaavaksi vuoden 2022 taloustietojen valmistuttua syksyllä 2023. Tulojen ja kustannusten erotus otettiin huomioon kuntien valtionosuudessa vuodesta 2024 alkaen. Koko maan tasolla tehdyn tarkistuksen perusteella kuntien valtionosuuksiin osoitettiin noin 500 miljoonan euron lisäsiirtotarve. Vuoden 2023 valtionosuuksien jälkikätestarkastuksessa havaitut liikaa maksetut valtionosuudet peritään kunnilta takaisin vuosina 2025-2027 tasasuuruusina erinä. Vuonna 2024 kunnille kompensoitiin lisäsiirtotarpeiden aiheuttamaa muutosta. Tämä määräaikainen lisäys valtionosuuksiin peritään kunnilta takaisin vuosina 2025-2027 tasasuuruusina erinä.

Jälkikätestarkistuksesta johtuva valtionosuuden lisäsiirtotarve Salon kaupungin osalta oli yhteensä 4,6 miljoonaa euroa. Vuonna 2023 ns. liikaa maksettu valtionosuus vähentää kolmen vuoden ajan Salon kaupungin valtionosuuksista vuodesta 2024 alkaen reilu 1,5 miljoonaa euroa vuodessa. Vuonna 2024 maksettu määräaikainen lisäys kompensoimaan lisäsiirtotarpeen muutosta oli Salon kaupungin osalta 1,8 miljoonaa euroa.

Alla olevassa taulukossa on verotulojen ja valtionosuuksien kehitys vuosina 2020-2024.

Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä toteutuivat 0,16 miljoonan euron suuruisina ja pienenevät edellisestä vuodesta 1,6 miljoonaa euroa. Rahoitustuottoja nosti vuonna 2023 Salon Kaukolämmön maksama 2 miljoonan euron osinkotuotto. Vuonna 2024 osinkotuotot olivat yhteensä 0,8 miljoonaa euroa. Rahoituskulut nousivat noin 0,2 miljoonaa euroa johtuen

markkinakorkojen noususta. Koronvaihtosopimus pienensi korkokustannuksia vuonna 2024 yhteensä 0,7 miljoonaa euroa ja vuonna 2023 yhteensä 0,6 miljoonaa euroa.

Vuosikate

Vuosikate on tilinpäätöksessä positiivinen 19,7 miljoonaa euroa. Laskua viime vuoteen verrattuna on 13,0 miljoonaa euroa. Tilinpäätöksessä vuosikate on keskeinen arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä. Perusoletus on, että mikäli vuosikate on vähintään siitä vähennettävien poistojen suuruinen, kunnan tulorahoitus on riittävä. Kun tulorahoituksen riittävyyttä mittaava tunnusluku on 100 prosenttia, oletetaan kunnan tulorahoituksen olevan riittävä. Kaupungin vuosikate vuonna 2024 oli 122 prosenttia poistoista, joten talous tällä mittarilla laskettuna on tasapainossa.

Poistot

Poistot on kirjattu kaupunginvaltuuston 7.12.2009 § 194 hyväksymän poistosuunnitelman mukaan. Muutetussa talousarviossa suunnitelman mukaisiksi poistoiksi oli varattu 16,1 miljoonaa euroa ja lopulliseen tuloslaskelmaan kirjattiin suunnitelman mukaisia poistoja ja arvonalentumisia 16,2 miljoonaa euroa. Poistot ovat lähes samalla tasolla kuin vuonna 2023, jolloin poistot toteutuivat 16,1 miljoonan euron suuruisina.

Satunnaiset erät

Satunnaisia erä ei kirjattu.

Tilikauden yli-/alijäämä

Vuonna 2023 toimintatuottoja kertyi 38,6 miljoonaa euroa ja kuluja kirjattiin 158,8 miljoonaa euroa. Salon kaupungin vuosikate oli 19,7 miljoonaa euroa positiivinen. Kun poistot ja arvon alennukset ovat 16,2 miljoonaa euroa niin kaupungin talous on tasapainossa. Tilikauden tulos on 3,5 miljoonaa euroa ylijäämäinen ja ylijäämä poistoero-kirjausten jälkeen 4,0 miljoonaa euroa. Tilikauden ylijäämä muuttui edelliseen vuoteen verrattuna -12,1 miljoonaa euroa.

Vuonna 2023 tilikauden ylijäämä oli 16,1 miljoonaa euroa ja vuonna 2022 tilikauden ylijäämä oli 9,0 miljoonaa euroa. Taseeseen oli kertynyt ylijäämää edellisiltä vuosilta yhteensä 44,5 miljoonaa euroa. Tästä olennaiset omaisuuden luovutusvoitot vuonna 2015 Liikelaitos Salon kaukolämpölaitoksen yhtiöittäminen Salon Kaukolämpö Oy:ksi (6,0 miljoonaa euroa) ja vuonna 2018 neljän eri tytäryhteisön purkaminen kaupungin taseeseen (2,1 miljoonaa euroa), investointivaraukset 31.12. (-9,3 miljoonaa euroa) ja Liikelaitos Salon Veden peruspääoman muodostamisessa huomioitu edellisten tilikausien yli-/alijäämän liitoskuntien vesilaitosten 31.3.2004 puretut rahastopääomat (2,2 miljoonaa euroa). Vuoden 2024 tilikauden positiivisella tuloksella taseen ylijäämä kasvaa 48,6 miljoonaan euroon eli 995 euroa per asukas (asukasmäärä 50 867). Ennakoitua parempaan tulokseen vaikuttivat talousarviota paremmin toteutuneet tuotot ja verotulot sekä vastaavasti arvioitua hieman pienemmät toimintakulut.

Seuraavina vuosina suurin muutos kaupungin toiminnassa ja taloudessa liittyy hyvinvointialueille vuokrattujen kiinteistöjen siirtymäajan päättymiseen. Sote-uudistuksen yhteydessä hyvinvointialueiden tuli vuokrata sote-kiinteistöt vähintään kolmeksi vuodeksi ja vuodesta 2026 alkaen vuokrasopimukset voidaan irtisanoa. Mikäli vuokrausta edelleen jatketaan, pitää kuntien yhtiöittää omistukseensa jääneet sote-kiinteistöt.

Kaupungin kustannuksista suurin osa syntyy sivistyspalveluiden toimialan alaisista palveluista. Haasteensa taloudelle ja toiminnalle luovat toimintamenojen kasvu, joka aiheutuu pääasiassa hintojen noususta sekä kunta-alan yleistä ansiokehitystä hieman nopeammasta ansiokehityksestä, työvoiman saatavuusongelmat ja palvelutarpeen laskeminen varhaiskasvatuksen ja koulutuksen osalta, joka johtuu koko 2010-luvun jatkuneesta syntyvyyden alenemisestä. Lisäksi jatkossa työllisyyskehityksellä on entistä suurempi vaikutus kuntatalouteen ja siksi kuntatalous on aiempaa herkempi suhdannevaihteluille.

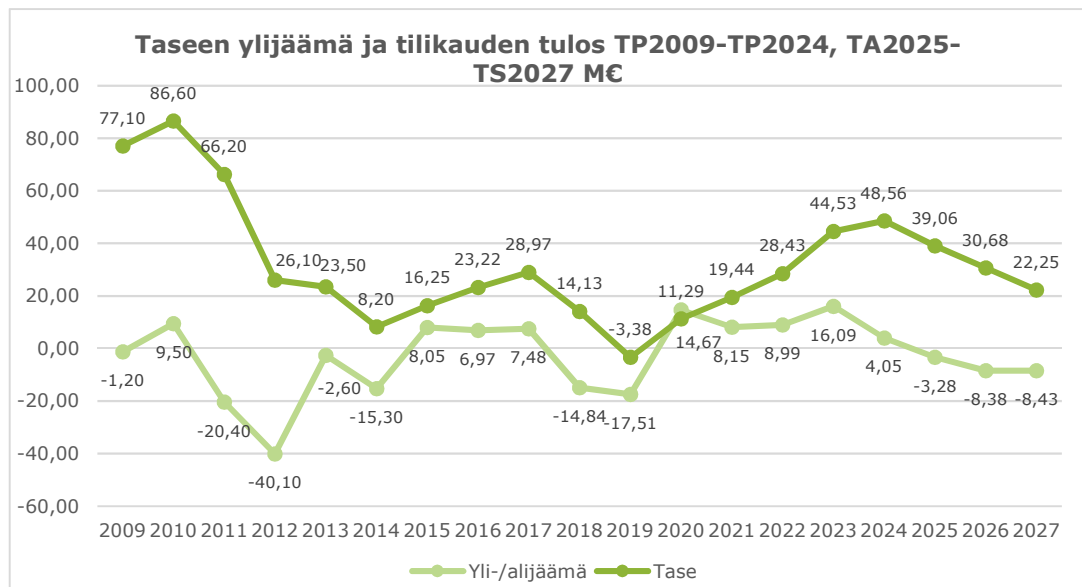
Kaupungin investointitaso on ollut vuosia Salon kokoiselle kunnalle maltillinen. Tulevina vuosina investointitasot tulevat vääjäämättä kasvamaan korjausvelan kasautuessa alhaisen investointivuosien jälkeen. Kasvavien investointien vaikutus rahoitukseen ei kuitenkaan tällä hetkellä uhkaa kaupungin taloutta keskimääräistä alhaisemman lainakannan takia, mutta investointitasojen noustessa tulee varautua myös poistotason kasvuun, joka vaikuttaa tilikauden tuloksen muodostumiseen.

Suunnitelmakaudella yksittäiset taloussuunnitelmavuodet eivät ole tämän hetkisten arvioiden mukaan tasapainossa talouden osalta, mutta ottaen huomioon taseeseen kertyneen ylijäämän, on taloussuunnitelmakausi tasapainossa. Suunnitelmavuosiin kohdistuu epävarmuustekijöitä muun muassa mahdollisen tulevan kuntien rahoitusjärjestelmäuudistuksen osalta. Hallitusohjelman mukaan kuntien rahoituksen ja valtionosuusjärjestelmän kokonaisuus uudistetaan vastaamaan kuntien uutta roolia ja sote- sekä TE-uudistuksen jälkeistä tilannetta. Uuden lainsäädännön oli tarkoitus tulla voimaan vuoden 2026 alusta alkaen, mutta lokakuussa 2024 Valtiovarainministeriö tiedotti, että valtionosuusuudistus siirtyy vuodelle eteenpäin. Lisäksi käynnissä olevan kiinteistöverouudistuksen mahdollisia vaikutuksia ei vielä voida arvioida. Hallitusohjelmaan sisältyy myös kuntien normituksen keventämisohjelma, jonka tavoitteena on vahvistaa kuntien toimintaedellytyksiä sekä edistää kuntien uudistumista ja kuntien erilaisuuden huomioimista. Kunta-alan palkkasopimukset päättyvät keväällä 2025 ja siksi sopimusratkaisut tuleville vuosille selviävät vasta myöhemmin.

Kestävä talous tuleville suunnitelmakausille lähtee sitä, että talous on tasapainossa eli vuosikate on vähintään poistojen tasolla. Vetovoimaisen kasvukaupungin elinvoiman ylläpitäminen edellyttää merkittäviä infra- ja palvelurakennelainastoja. Korvausinvestoinnit rahoitetaan poistoilla, mutta elinvoimainvestoinnit voidaan rahoittaa pitkäaikaisella lainalla. Kaupungin lainamäärä asukasta kohti on maan keskimääräistä tasoa alempi. Talousarviovuodelle 2025 korkokustannuksia on hieman laskettu johtuen alhaisesta lainamäärästä. Korkokustannusten arvioinnissa on kuitenkin huomioitu mahdollinen lainamäärän kasvu sekä mahdollinen korkotason nousu.

Vuoden 2024 talousarvio oli ensimmäinen, joka laadittiin kaupunginvaltuuston vuoden 2022 joulukuussa hyväksymän Avaimet kaikkiin oviin kaupunkistrategian tavoitteiden ympärille. Uuden strategian kolme painopistettä ovat elinvoimainen Salo, hyvinvoiva Salo ja kestävä talouden Salo. Strategiaan on sisällytetty kärkihankkeita, jotka tukevat päämäärien saavuttamista ja muodostavat teemoiltaan erilaisia kokonaisuuksia. Tilinpäätöksen liitteeksi on laadittu erillinen strategiaraportti.

Alla olevassa taulukossa on kaupungin tilikauden yli-/alijäämä sekä taseen ylijäämän toteutuma vuosina 2009 - 2023 ja taloussuunnitelma 2024–2026.

1.5.2. Toiminnan rahoitus

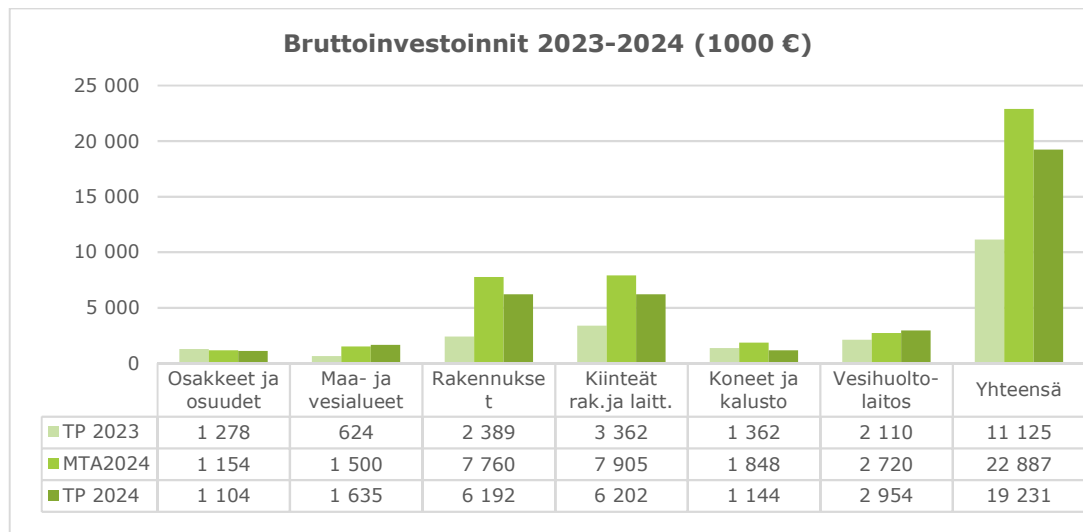
Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2024 1 000 €	2023 1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	19 677	32 672
Satunnaiset erät	0	566
Tulorahoituksen korjauserät	-599	70
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-19 231	-11 125
Rahoitusosuudet investointimenoihin	20	299
Pysyvien vastaav.hyödykkeiden luovutustulot	1 287	227
Toiminnan ja investointien rahavirta	1 154	22 710
Rahoituksen rahavirta		
Antolainojen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-1 136	0
Antolainasaamisten vähennys	628	344
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-6 790	-14 693
Lyhytaikaisten lainojen muutos	5 372	-15 216
Oman pääoman muutokset	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	1 404	-10 370
Rahoituksen rahavirta	-523	-39 935
Rahavarojen muutos	631	-17 225
Rahavarat 31.12.	9 805	9 174
Rahavarat 1.1.	9 174	26 399
Rahoituslaskelman tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta €	56 328 967,97	41 426 874,20
Investointien tulorahoitus, %	102,4	301,8
Laskennallinen lainanhoitokate	2,4	3,8
Lainanhoitokate	2,6	2,1
Kassan riittävyys, pv	19	19
Asukasmäärä	50 867	51 097

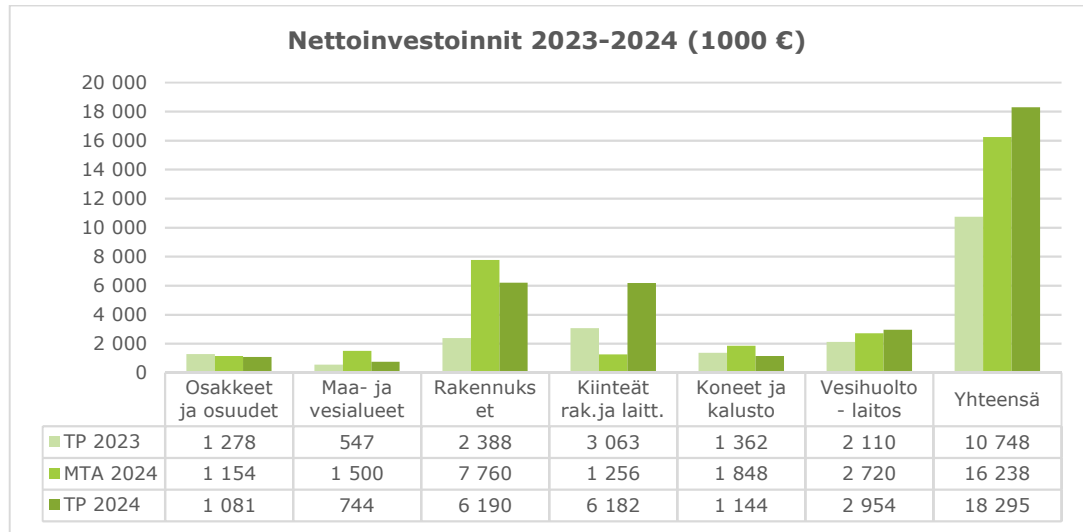
Investoinnit

Investointien kokonaiskulut tilinpäätösvoonna olivat 19,2 miljoonaa euroa ja nettokulut pysyvien vastaavien luovutustulot huomioiden olivat 17,9 miljoonaa euroa. Investointien kokonaiskulut alittivat muutetun talousarvion noin 3,7 miljoonaa euroa ja kasvoivat vuodesta 2023 8,1 miljoonaa euroa. Vuoden aikana toteutettiin lukuisia korjausinvestointeja, joissa keskeisenä tavoitteena on muun muassa nopeasti kasvavan korjausvelan hillitseminen. Muutetun talousarvion alitus johtui monista syistä, kuten lupaprosesseihin liittyvistä haasteista sekä aikataulullista siirtymistä vuoden vaihteen yli. Myös projektinjohto- ja valvonta-resurssienvaje vaikutti hyvin hankkeiden toteutumiseen.

Alla olevassa taulukossa on esitetty kaupungin bruttoinvestointien vertailu vuodelta 2023, muutettu talousarvio vuodelta 2024 ja toteuma vuonna 2024.

Alla olevassa taulukossa on esitetty kaupungin nettoinvestointien vertailu vuodelta 2023, muutettu talousarvio vuodelta 2024 ja toteuma vuonna 2024.

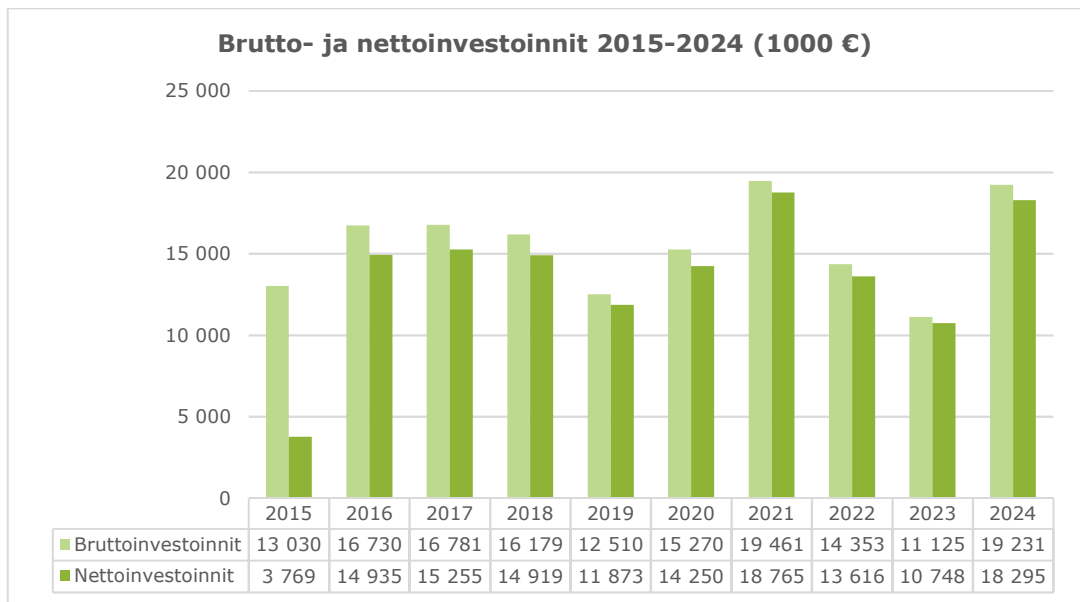

Rakennusinvestoinnit olivat vuonna 2024 yhteensä 6,2 miljoonaa euroa. Merkittävimpiä hankkeita olivat Armfeltin koulun entisen lukio-osan korjaus 3,0 miljoonaa euroa ja rakennusten sisäilma- ja energiansäästökorjaukset sekä lämmitystapamuutokset yhteensä 1,3 miljoonaa euroa. Uimahallin vesikaton korjaukseen käytettiin 0,4 miljoonaa euroa, Pajulan koulun liikuntasalin julkisivun korjaukseen 0,2 miljoonaa euroa ja Kiikalan vanhustentalojen vesikattojen saneeraukseen 0,2 miljoonaa euroa.

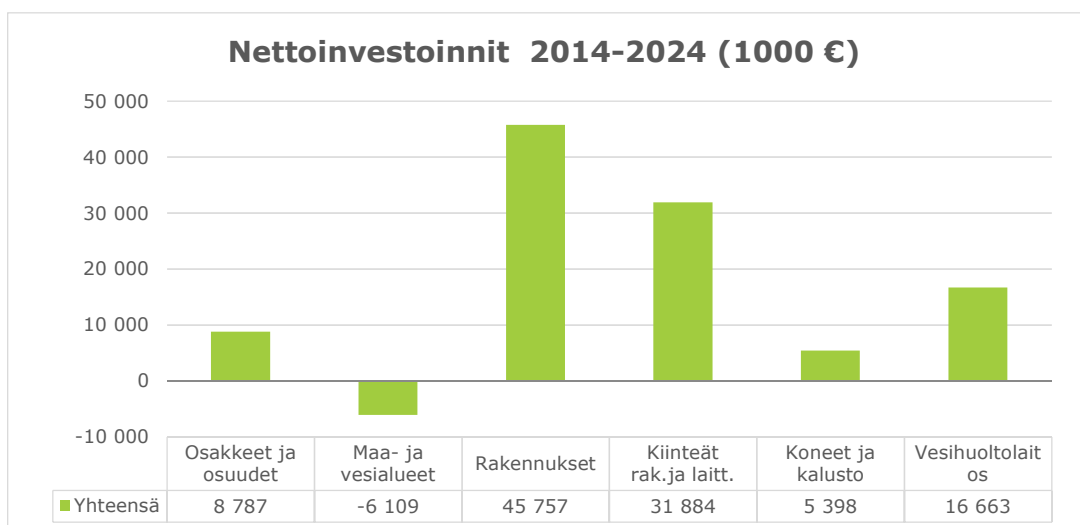
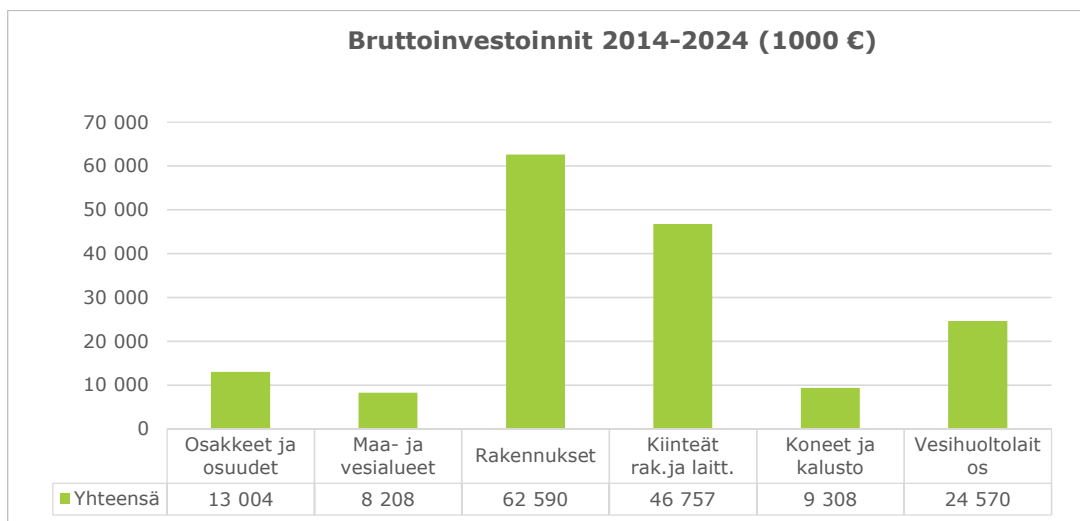
Kiinteät rakenteet ja laitteet olivat vuonna 2024 yhteensä 6,2 miljoonaa euroa. Tehdaskadun kiertoliittymän rakentamiseen käytettiin 1,0 miljoonaa euroa, katujen ja teiden asfaltointiin käytettiin yhteensä 0,9 miljoonaa euroa, Inkerinkatu-Kirkkokatu välisen katualueen saneeraukseen 0,7 miljoonaa euroa, lumenkaatopaikan rakentamiseen 0,7 miljoonaa euroa ja torin sähköistykseen uusimiseen 0,2 miljoonaa euroa. Puistojen, leikkipaikkojen sekä koulujen ja päiväkotien pihojen kunnostamiseen käytettiin yhteensä 0,7 miljoonaa euroa ja Urheilupuiston tekonurmikentän kunnostamiseen 0,4 miljoonaa euroa.

Vesihuoltolaitoksen investointihankkeita toteutettiin 3,0 miljoonaa eurolla. Suurimpana hankkeena oli keskusjätevedenpuhdistamon saneeraus 0,7 miljoonaa euroa, muita hankkeita olivat viemäriverkoston saneeraus 0,5 miljoonaa euroa sekä vedenottamoiden saneeraus ja perusparannus 0,3 miljoonaa euroa.

Alla olevassa taulukossa on esitetty Salon kaupungin investointikulujen kehitys vuosina 2015-2024.

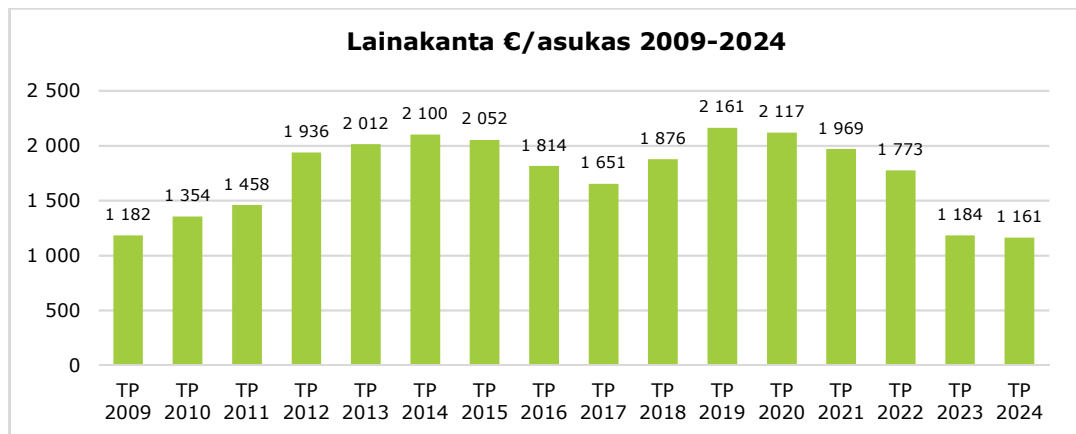
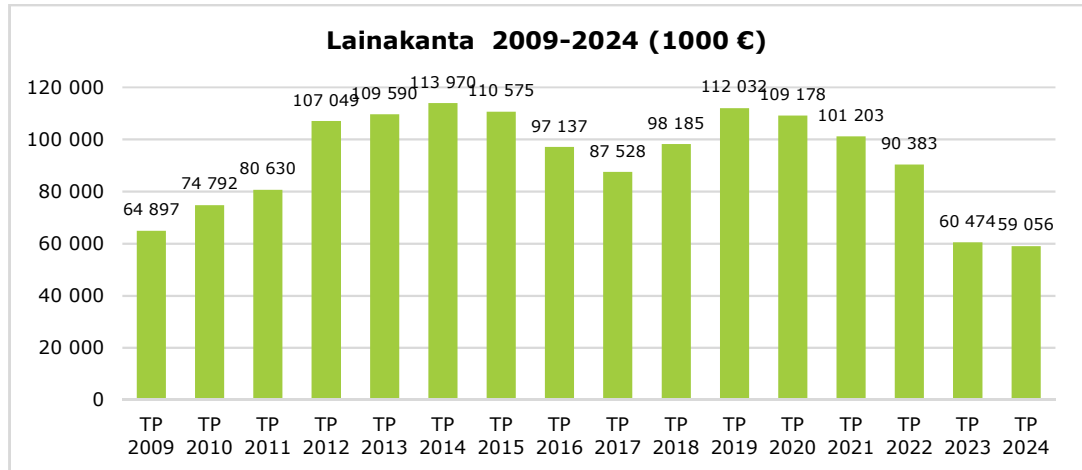
Alla olevassa taulukossa on esitetty brutto- ja nettoinvestointien kumulatiivinen kehitys ta-
seryhmittäin vuosien 2014-2024 aikana, vesihuoltolaitos omana pylväänään.

Lainakanta

Pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin 6,8 miljoonalla eurolla. Lyhytaikaisten lainojen (kuntatodistukset) määrä nousi 5 miljoonaa euroa. Lyhytaikaisia kuntatodistuslainoja on vuoden 2024 lopussa yhteensä 35,0 miljoonaa euroa.

Lainakanta vuoden 2024 lopussa on 59,1 miljoonaa euroa eli 1.161 euroa per asukas. Lainakanta väheni tilinpäätösvouden aikana 60,5 miljoonasta eurosta 59,1 miljoonaan euroon eli 1,4 miljoonaa euroa. Asukaskohtainen lainamäärä väheni 23 euroa per asukas. Lainamäärän vähenemistä selittää, että talous oli tasapainossa vuonna 2024.

Rahoituslaskelman tunnusluvuissa positiivinen toiminnan ja investointien rahavirta kertoo, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassanvahvistamiseen. Negatiivinen luku tarkoittaa, että menoja on jouduttu kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä tai ottamalla lisää lainaa. Toiminnan ja investointien rahavirta oli 1,2 miljoonaa euroa positiivinen.

Tunnuslukuista toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta seuraa investointien omarahoituksen toteutumista tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden aikana. Kumulatiivisen viiden vuoden rahavirran pitäisi olla positiivinen, jotta omarahoituksella olisi pystytty kattamaan investoinnit tällä aikavälillä. Tilinpäätöksen tunnusluku on positiivinen.

Tilinpäätöksen investointien tulorahoitus 102,4 prosenttia osoittaa, että investoinnit on pystytty rahoittamaan tulorahoituksella.

Lainanhoitokate mittaa tulorahoituksen riittävyyttä vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Mikäli tunnusluku on yli 2, kunnan lainanhoitokyky on hyvä, tyydyttävä, kun tunnusluku on 1-2 ja heikko, kun tunnusluku on alle 1. Lainanhoitokate tilinpäätösvoonna oli 2,6 joten kaupungin lainanhoitokyky oli hyvä.

Maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivässä. Rahan riittävyys oli 19 päivää.

Alla olevassa taulukossa on esitetty rahat ja pankkisaamiset kuukausittain vuosilta 2023-2024.

Maksuvalmiutta parannettiin vuoden aikana nostamalla tarvittaessa kuntatodistustulainoja. Kuntatodistustulainoja oli vuoden lopussa yhteensä 35,0 miljoonaa euroa. Suhteellinen velkaantuneisuus nousi 46,9 prosentista 48,1 prosenttiin.

Antolainat

Sosiaalinen luototus siirtyi vuodesta 2023 alkaen hyvinvointialueiden toiminnaksi eikä kaupunki enää jatkossa voi myöntää sosiaalista luottoa. Kaupunginvaltuusto päätti kokouksessaan 4.12.2023 § 96 myöntää Salon Kuntakiinteistöt Oy:lle 0,9 miljoonan euron lainan.

1.6. Rahoitusasema ja sen muutokset

Tase ja sen tunnusluvut

Vastaavaa	2024 1 000 €	2023 1 000 €
Pysyvät vastaavat	339 115	336 477
Aineettomat hyödykkeet	0	0
Muut pitkävaikutteiset menot	0	0
Aineelliset hyödykkeet	289 725	288 652
Maa- ja vesialueet	111 816	111 071
Rakennukset	104 332	106 806
Kiinteät rakenteet ja laitteet	64 984	65 075
Koneet ja kalusto	2 530	2 488
Muut aineelliset hyödykkeet	736	743
Ennakkomaksut ja keskener.hankinnat	5 328	2 469
Sijoitukset	49 390	47 825
Osakkeet ja osuudet	25 260	24 183
Osakkuusyhteisöosuudet	5 607	5 626
Muut lainasaamiset	18 524	18 015
Toimeksiantojen varat	1 403	1 275
Valtion toimeksiannot	702	823
Lahjoitusrahastojen varat	700	452
Vaihtuvat vastaavat	18 435	17 760
Vaihto-omaisuus	0	18
Aineet ja tarvikkeet	0	18
Saamiset	8 630	8 568
Lyhytaikaiset saamiset	8 630	8 568
Myyntisaamiset	5 877	5 836
Muut saamiset	356	470
Siirtosaamiset	2 397	2 261
	2024	2023

Vastaavaa

	1 000 €	1 000 €
Rahoitusarvopaperit	13	13
Osakkeet ja osuudet	13	13
Rahat ja pankkisaamiset	9 792	9 161

Vastaavaa

358 953	355 512
----------------	----------------

Vastattavaa

	2024 1 000 €	2023 1 000 €
Oma pääoma	261 488	257 443
Peruspääoma	211 374	211 374
Muut omat rahastot	1 544	1 544
Edellisten kausien ylijäämä (alijäämä)	44 526	28 432
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	4 046	16 093
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	7 717	8 252
Poistoero	7 717	8 252
Pakolliset varaukset	462,3	690
Muut pakolliset varaukset	462,3	690
Toimeksiantojen pääomat	2 598	1 403
Valtion toimeksiannot	702	823
Lahjoitusrahastojen pääomat	1 888	580
Muut toimeksiantojen pääomat	8	0
Vieras pääoma	86 687	87 724
Pitkäaikainen	19 566	25 653
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	16 754	23 173
Saadut ennakot	2	2
Ostovelat	263	550
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	2 548	1 928
Lyhytaikainen	67 121	62 071
Joukkovelkakirjalainat	35 000	30 000
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	6 419	6 790
Lainat muilta luotonantajilta	883	511
Saadut ennakot	957	1 463
Ostovelat	8 903	8 814
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	1 581	1 627
Siirtovelat	13 378	12 866

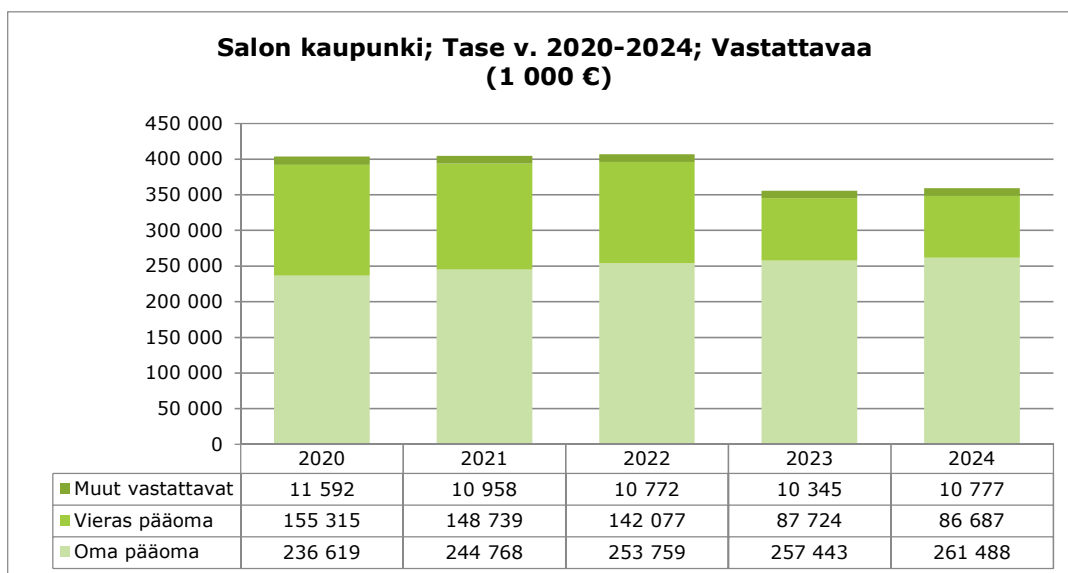
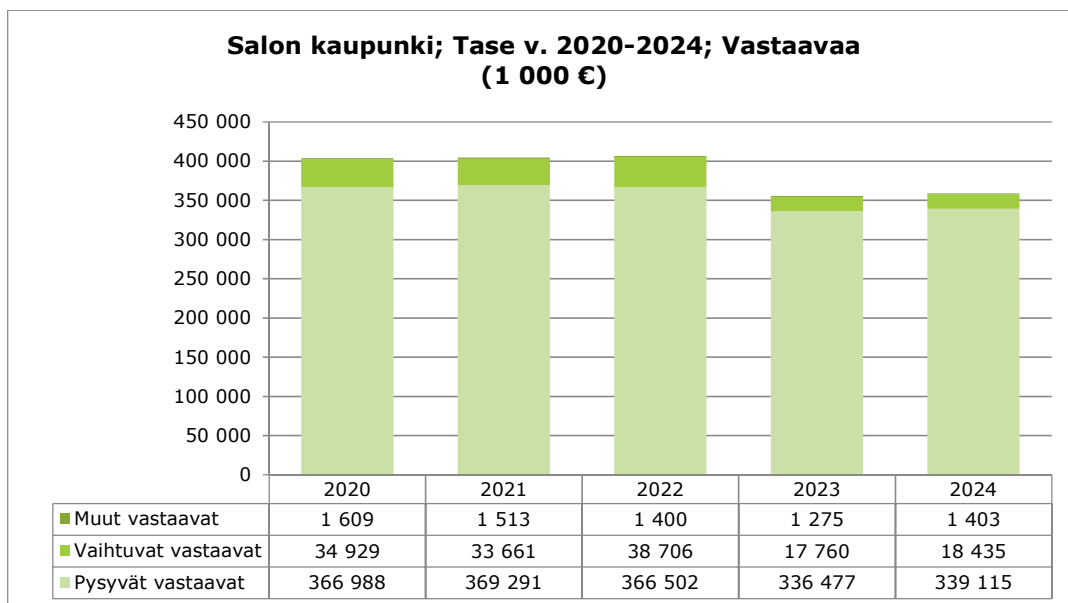
Vastattavaa

358 953	355 512
----------------	----------------

Taseen tunnusluvut

Omavaraisuusaste, %	75,2	75,0
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	48,1	46,9
Kertynyt yli/-alijäämä, 1000€	48 571	44 526
Kertynyt yli/-alijäämä, €/asukas	955	871
Lainakanta 31.12., 1000€	59 056	60 474
Lainakanta 31.12., €/asukas	1 161	1 184
Lainat ja vuokravastuut 31.12.	64 124 445	63 135 061
Lainat ja vuokravastuut 31.12., €/asukas	1 261	1 236
Lainasaamiset, 1000€	18 524	18 015
Asukasmäärä	50 867	51 097
Henkilöstömäärä	1 891	1 908

Alla olevissa taulukoissa on esitetty kaupungin taseen kehitys vuosina 2020–2024.

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääräistä 70 prosentin omavaraisuutta. 50 tai sitä alempi prosenttiluku merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta. Tilinpäätöksessä kaupungin omavaraisuusaste on 75,2 prosenttia. Tulos on yli tavoitetason ja tunnusluku parani 0,2 prosenttiyksikköä verraten edelliseen vuoteen.

Kaupungin suhteellinen velkaantuneisuus kertoo, kuinka suuri osuus käyttötuloista tarvittaisiin velkojen maksuun kerralla. Mitä pienempi tunnusluku, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella. Tunnusluku ei kuitenkaan saisi ylittää 50 prosenttia. Velkojen maksuun kerralla tarvittaisiin 48,1 prosenttia kaupungin käyttötuloista. Luku on heikentynyt 1,2 prosenttiyksikköä edelliseen vuoteen verrattuna.

Kaupungin lainamäärä vuoden lopussa on 59,1 miljoonaa euroa. Lainojen määrä on vähentynyt 1,4 miljoonaa euroa vuoden takaisesta. Lainamäärän laskua selittää se, että talous on vuonna 2024 ollut kestävällä tasolla. Vuosikate on positiivinen, joten käyttötaloutta ei ole jouduttu rahoittamaan lainarahalla. Pitkäaikaisia lainoja on lyhennetty 6,4 miljoonalla eurolla. Lyhytaikaisia kuntatodistuslainoja on yhteensä 35,0 miljoonaa euroa, jossa lisäystä 5 miljoonaa euroa viime vuoteen verrattuna. Kokonaislainamäärä asukasta kohden on 1.161 euroa. Asukaskohtainen lainamäärä on 23 euroa pienempi kuin edellisenä vuonna.

1.7. Kokonaistulot ja -menot (ulkoiset)

Tulot	2024 1 000 €	%	Menot	2024 1 000 €	%
Varsinainen toiminta	179 585	96,1 %	Varsinainen toiminta	160 507	85,5 %
Toimintatuotot	38 646	20,7 %	Toimintakulut	158 834	84,6 %
Verotulot	113 494	60,7 %	- Valmistus omaan käyttöön	0	0,0 %
Valtionosuudet	26 212	14,0 %	Korkokulut	1 516	0,8 %
Korkotulot	836	0,4 %	Muut rahoituskulut	19	0,0 %
Muut rahoitustuotot	858	0,5 %	Satunnaiset kulut	0	0,0 %
Satunnaiset tuotot	0	0,0 %	Tulorahoituksen korjauserät		
Tulorahoituksen korjauserät			+/- Pakollisten varausten muutos	228	0,1 %
- Eläkevaraukset	0	0,0 %	- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot	-90	0,0 %
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	-461	-0,2 %			0,0 %
Investoinnit	1 307	0,7 %	Investoinnit	19 231	10,2 %
Rahoitusos. investointimenoihin	20	0,0 %	Investointimenot	19 231	10,2 %
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 287	0,7 %			
Rahoitustoiminta	6 000	3,2 %	Rahoitustoiminta	7 926	4,2 %
Antolainasaamisten vähennykset	628	0,3 %	Antolainasaamisten lisäykset	1 136	0,6 %
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0,0 %	Pitkäaikaisten lainojen vähennys	6 790	3,6 %
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	5 372	2,9 %	Lyhytaikaisten lainojen vähennys	0	0,0 %
Oman pääoman lisäykset	0	0,0 %	Oman pääoman vähennykset	0	0,0 %
Kokonaistulot yhteensä	186 892	100,0 %	Kokonaismenot yhteensä	187 664	100,0 %

1.8. Kaupunkikonsernin toiminta ja talous

1.8.1. Yhdistelmä konsernitilinpäätöksen sisältyvistä yhteisöistä

	Kunta	Omistus%
Kuntayhtymät		
Salon seudun koulutuskuntayhtymä	Salo	88,84615
Varsinais-Suomen Kiinteistökuntayhtymä	Salo	35,11171
Varsinais-Suomen liitto	Turku	10,74424
Tytäryhteisöt		
Koy Halikonrinne	Salo	100,00
Koy Ollefore	Salo	51,33
Koy Tiilitehtaanpiha	Salo	100,00
Koy Tiipilä	Salo	71,83
Tiipilän Lämpö Oy (Koy Tiipilän tytär)	Salo	0,00
	(Yhdistely 55,81)	
Salon Vuokratalot Oy	Salo	100,00
Salon Jääliikuntahalli Oy	Salo	74,18
Yrityssalo Oy	Salo	100,00
Salon Kaukolämpö Oy	Salo	100,00
Koy Hirviluhta	Salo	100,00
Salon Palvelutalosaatiö sr	Salo	92,00
Salon Kuntakiinteistöt Oy	Salo	100,00
Osakkuusyhteisöt		
As Oy Merisärki	Salo	24,15
Koy Inkerenkurvi	Salo	45,07
Salon seudun työkeskus Oy	Salo	49,60
As Oy Makasiinintie	Salo	33,33
Salon IoT Park Oy	Salo	36,00
Lounavoima Oy	Salo	0,00
	(Yhdistely 50,00)	

1.8.2. Konsernin toiminnan ohjaus

Salon kaupungin voimassa oleva konserniohje on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 22.5.2017 § 44 ja kaupunginvaltuusto on tämän jälkeen hyväksynyt konserniohjeeseen muutoksia 21.6.2021 § 73 ja 13.6.2022 § 47. Kaupunginvaltuusto hyväksyi 10.6.2024 § 46 päivitetyn konserniohjeen liitteen, joka tuli voimaan heti.

Konserniohjeen liitteessä on määritelty yhteisöjen yhtiökokousedustajien sekä hallitusedustajien määräävät tahot kaupunkiorganisaation sisällä sekä viranhaltijayhteyshenkilöt liitteessä mainituille yhteisöille. Viranhaltijayhteyshenkilöiden tehtävänä on toimia tiedonvälittäjinä kaupungin eri toimijoiden ja konserniohjeessa mainittujen yhteisöjen välillä ja siten edistää yhteistyötä kaupungin ja yhteisöjen välillä.

Konserniohjeen tarkoitus on parantaa kaupungin omistuksessa olevien yhtiöiden kannattavuutta ja kilpailukykyä, niiden välistä tiedonkulkua ja omistajaohjausta, karsia toimintojen päällekkäisyyttä ja lisätä toimintojen tehokkuutta sekä riskienhallintaa ja näin edistää konsernin kokonaisuutena. Konserniohjeen tavoitteena on yhdenmukaistaa menettelytapoja ja tehostaa kuntakonsernin johtamisen edellytyksiä siten, että kuntakonsernia ja kunnan muuta toimintaa voidaan johtaa kokonaisuutena yhtenäisin periaattein ja kunnan kokonaisuus huomioon ottaen.

Kaupunginhallituksen konsernijaosto, jonka tehtävänä on mm. konserniohjaus ja -valvonta, on kokoontunut 8 kertaa vuonna 2024. Konsernivalvontaa ja omistajaohjausta koordinoiva sisäinen konserniryhmä on toiminut aktiivisesti vuoden aikana.

Ostot, jotka tehtiin sidosyksikköasemassa olevilta yhtiöiltä vuonna 2024:

Yhtiö	Omistusosuus	Ostot/vuosi
Nuera Palvelut Oy (ent. Saratia Oy)	1,61 %	1.300.000 euroa
Länsirannikon työterveys Oy	6,0 %	1.000.000 euroa
Waltti Solutions Oy	1,99 %	100.000 euroa
Kuntien Tiera Oy	1,80 %	50.000 euroa
Monetra Oulu Oy	1 osake	40.000 euroa
Lounais-Suomen Jätehuolto Oy	19,73 %	40.000 euroa
Koha-Suomi Oy	2,79 %	10.000 euroa
Puro Tekstiilihuoltopalvelut Oy	21 osaketta	10.000 euroa

Kaupunginvaltuusto valitsee edustajat kuntayhtymien valtuustoihin. Kaupunginhallitus, kaupunginjohtaja tai nimetyt johtavat viranhaltijat valitsevat edustajat tytäryhteisöjen yhtiökokouksiin ja nimeää ehdokkaat hallituksen jäseniksi konserniohjeen mukaisesti. Kaupunginhallitus ja nimetyt viranhaltijat ovat antaneet tarvittaessa toimintaohjeita tytäryhteisöjen hallintoon valituille edustajille. Talousarviossa 2024 asetettiin tavoitteet ja mittarit keskeisille strategisille yhteisöille. Tavoitteiden toteumasta on raportoitu kaupunginvaltuustolle maaliskuun, kesäkuun ja syyskuun tilanteen mukaan.

1.8.3. Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Vuonna 2023 perustettiin Salon Kuntakiinteistöt Oy -niminen yhtiö, jonka perustamisesta kaupunginvaltuusto päätti kokouksessaan 23.10.2023 § 78. Yhtiöllä ei ollut vuonna 2023 ollut lainkaan toimintaa vaan yhtiön toiminta käynnistyi vuonna 2024. Yhtiön toimialana on omistaa, hallita, markkinoida, vuokrata ja myydä Salon kaupungin alueella kiinteistöjä tai rakennuksia. Perustamispäätös liittyi aiemmin Kiskon vanhustentukiyhdistys ry:n omistamaan kiinteistöön, jonka Salon Kuntakiinteistöt Oy osti vuonna 2024. Salon kaupunginvaltuusto päätti 4.12.2023 § 96 myöntää yhtiölle lainaa kiinteistön ostamista varten. Yhtiö vuokraa hankkimansa toimitilat liikehuoneiston vuokrauksena edelleen. Tulevaisuudessa yhtiölle voidaan siirtää omistukseen tai hallintaan muitakin Salon kaupungin omistamia kiinteistöjä tai rakennuksia, joissa kaupungin suora omistus ei markkinaneutraaliteetin ja siitä seuraavan yhtiöittämisvelvoitteen vuoksi enää ole mahdollista.

Salon Kaukolämpö Oy:n ykköshanke on ollut Lounavoiman lämpövaraston rakentaminen. Hanke koostuu kolmesta erillisestä rakennusvaiheesta. Kaksi ensimmäistä vaihetta on rakennettu ja kolmannen vaiheen investoinnista päätettiin kesäkuussa. Varastosta puolet (kolme kaivoa) on käytössä lämmityskaudella 2024–2025. Kolmannen vaiheen kolmesta kaivosta kaksi on porattu ja kolmas porauksessa. Kolmas vaihe saadaan käyttöön lämmityskaudelle 2025–2026. Yhtiön toimitusjohtajana kevästä 2021 toiminut Petri Onikki päätti luopua tehtävästään Salon Kaukolämmön johdossa ja keskittyy jatkossa Lounavoima Oy:n johtamiseen. Uutena toimitusjohtajana aloitti 4.12.2024 Janne Arko.

Salon IoT Park Oy:n kampuksen liiketoiminta jatkoi kasvuaan vuoden 2024 aikana. Uusia asiakkaita on muuttanut kampukselle ja nykyisille asiakkaille on toteutettu heidän tarpeisiinsa sopivampia tiloja. Merkittävin uusi vuokralainen oli LEDiLin muutto kampukselle huhtikuussa 2024. Lisäksi Varha siirsi yksiköitään Ylhäistentieltä kampukselle väistötiloihin. Yhtiön liikevaihto kasvoi 12,4 prosenttia vuonna 2024 ylittäen budjetoidun liikevaihdon 6,9 prosentilla. Verottaja teki päätöksen kampuksen kiinteistöveroista koskien verovuosia 2021-2024. Verottajan päätöksellä on positiivinen kertaluontoinen 1,7 milj. euron vaikutus kampuksen tulokseen tilikaudelle 2024. Yhtiö täsmensi ohjeistusta korjausten käsittelystä kirjanpidossa vastaamaan verotuksen ohjeistusta.

Salon Vuokratalot Oy toteutti joulukuussa 2023 Salon Kaupungin ohjeistuksen mukaisesti liiketoiminnan siirron OP Koti Lounaismaan Oy:n kanssa siten, että aiemmin Salon Vuokratalojen asioita hoitanut henkilöstö siirtyi Salon Vuokratalojen palvelukseen 1.4.2024 lukien. Salon Vuokratalojen hallitukseen valittiin yhtiöjärjestyksen mukaisesti yhteensä viisi jäsentä, joista asukasedustajia valittiin kaksi asukasdemokratialain edellyttämällä tavalla. Hallitus valitsi yhtiöjärjestyksen edellyttämällä tavalla keskuudestaan puheenjohtajan konserniohjauksen mukaisesti.

Kaupunginvaltuusto päätti 4.3.2024 § 18, että Kiinteistö Oy Halikonrinne, Kiinteistö Oy Hirviluhta ja Kiinteistö Oy Tiilitehtaanpiha fuusioidaan Salon Vuokratalot Oy:öön osakeyhtiölainmukaisesti. Varsinainen sulautuminen siirtyi vuoden 2025 puolelle.

Salon kaupungilla on edelleen muutamia yksittäisiä asunto-osakkeita ja asuntoja, joiden osalta on sovittu periaate, että ne laitetaan myyntiin sitä mukaa, kun ne vapautuvat. Vuonna 2024 myytiin muutamia yksittäisiä asunto-osakkeita. Asunto-osakkeiden ja asuntojen jatkotoimenpiteistä on olemassa kohdekohtainen suunnitelma, jonka mukaisesti osakkeiden ja asuntojen myyntejä valmistellaan toimielinten päätettäväksi.

1.8.4. Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Konserniohjaus sekä sen vastuut on kirjattu hallintosääntöön ja konserniohjeeseen. Konsernivalvontaa on hoitanut kaupunginhallitus, konsernijaosto, konsernijohto ja sisäinen konserniryhmä sekä kaupungin nimeämät yhtiökokousedustajat ja yhtiöiden hallituksiin valitut jäsenet. Myös toimialoilla yksittäiset asiantuntijaviranhaltijat ovat käytännön työssään ohjanneet konserniyhteisöjä. Työtä on koordinoanut sisäinen konserniryhmä.

Konsernijaoston kokouksissa on käsitelty strategisten yhtiöiden ja yhteisöjen sekä muiden tytäryhteisöjen ajankohtaiskatsauksia.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi kokouksessaan 2.9.2024 § 60 Salon kaupungin omistajapolitiikan. Omistajapolitiikka on osa kunnan strategista johtamista ja se sisältää periaatteet, joilla johdetaan, ohjataan ja valvotaan kunnan toimintaa. Omistajapolitiikalla linjataan muun muassa se, missä yhteyksissä kunta on mukana omistajana ja sijoittajana ja mitä kunta omistajuudella tavoittelee. Omistajapolitiittiset linjaukset konkretisoituvat kunnan johdolle ja konserniyhteisöille asetettuina tavoitteina sekä esimerkiksi rahoitus- ja investointipäätöksinä.

1.8.5. Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut

Konsernitilinpäätös noudattaa rakenteeltaan peruskunnan tilinpäätöstä. Konsernitilinpäätös sisältää konsernituloslaskelman, konsernin rahoituslaskelman ja konsernitaseen. Konsernitilinpäätöksen tunnusluvut ovat samat kuin peruskunnalla.

Konsernituloslaskelma

	2024	2023
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	64 569	63 949
Toimintakulut	-197 024	-189 039
Osuus osakkuusyht. voitosta (tappiosta)	-254	224
Toimintakate	-132 710	-124 866
Verotulot	113 108	117 323
Valtionosuudet	46 366	46 915
Korkotuotot	212	82
Muut rahoitustuotot	752	613
Korkokulut -	-2 077	-1 815
Muut rahoituskulut -	-38	-22
**Rahoitustuotot ja kulut yht.	-38	-1 143
Vuosikate	25 613	38 230
Suunnitelman mukaiset poistot	-20 177	-20 331
Omistuksen eliminointierot	0	0
Arvon alentumiset	-226	-1 623
Satunnaiset erät	0	566
Tilikauden tulos	5 209	16 842
Tilinpäätössiirrot	0	0
Tilikauden verot	-223	-459
Laskennalliset verot	120	-212
Vähemmistöosuudet	9	-5
Tilikauden ylijäämä+ / alijäämä-	5 114	16 166
Konsernituloslaskelman tunnusluvut		
Toimintatuotot / Toimintakulut, %	32,8	33,8
Vuosikate / Poistot, %	125,5	174,1
Vuosikate, €/asukas	503,5	748,2
Asukasmäärä	50 867	51 097

Konsernin tilikauden ylijäämä on 5,1 miljoonaa euroa ja muutos edellisen vuoteen on 11,6 miljoonaa euroa negatiivinen. Toimintatuotoilla katetaan 32,8 prosenttia toimintakuluista. Vuosikate tilinpäätösvuonna oli 25,6 miljoonaa euroa ja se laski 12,6 miljoonaa euroa viime vuoteen verrattuna. Vuosikate kattaa 20,2 miljoonan euron suunnitelman mukaiset poistot, joten tulorahoitus on ollut riittävä.

1.8.6. Konsernirahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2024	2023
	1 000 €	1 000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	25 613	38 230
Satunnaiset erät	0	566
Tilikauden verot	-223	-459
Tulorahoituksen korjauserät	-419	-242
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-24 576	-19 775
Rahoitusosuudet investointimenoihin	20	299
Pysyvien vastaavien luovutustulot	4 267	327
Toiminnan ja investointien rahavirta	4 681	18 947

	2024 1 000 €	2023 1 000 €
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-7	0
Antolainasaamisten vähennykset	102	4
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 500	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-9 412	-17 568
Lyhytaikaisten lainojen muutos	5 000	-10 272
Oman pääoman muutokset	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja po muutos	1 067	12
Vaihto-omaisuuden muutos	-76	-137
Saamisten muutos	-610	4 023
Korottomien velkojen muutos	-202	-14 097
Rahoituksen rahavirta	-1 640	-38 033
Rahavarojen muutos	3 041	-19 087
Rahavarat 31.12.	23 636	20 595
Rahavarat 1.1.	20 595	39 681
	3 041	-19 087

Konsernin rahoituslaskelman tunnusluvut

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä viideltä vuodelta, €	42 128 872,96	31 637 327,10
Investointien tulorahoitus, %	104,3	196,3
Laskennallinen lainanhoitokate	2,2	3,3
Lainanhoitokate	2,4	2,1
Kassan riittävyys, pv	37	33

Konsernin investointien kokonaismenot tilinpäätösvuonna olivat 24,6 miljoonaa euroa ja nettoinvestoinnit sisältäen pysyvien vastaavien luovutustulot olivat 20,3 miljoonaa euroa. Vuosikate kattoi nettoinvestoinnit, toiminnan ja investointien rahavirta oli 4,9 miljoonaa euroa positiivinen. Luku kertoo, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassanvahvistamiseen. Konsernin lainakanta oli yhteensä 59,1 miljoonaa euroa ja laskua edelliseen vuoteen 1,4 miljoonaa euroa.

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta seuraa investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Kumulatiivisen viiden vuoden rahavirran pitäisi olla positiivinen, jotta omarahoituksella olisi pystytty kattamaan investoinnit tällä aikavälillä. Tilinpäätöksen 2024 tunnusluku on positiivinen 42,1 miljoonaa euroa ja on parantunut edellisestä vuodesta.

Investointien tulorahoitusprosentti 104,3 prosenttia osoittaa, että investoinnit on pystytty rahoittamaan kokonaan tulorahoituksella. Laskennallisen lainanhoitokatteen tunnusluku on 2,2 ja tunnusluku on hyvä, kun se on yli 2 ja tyydyttävä, kun se on 1-2.

1.8.7. Konsernitase ja sen tunnusluvut

	2024 1 000 €	2023 1 000 €
Vastaavaa		
Pysyvät vastaavat	380 335	380 354
Aineettomat hyödykkeet	76	216
Aineettomat oikeudet	11	22
Muut pitkävaikutteiset menot	65	68
Enn.maksut ja keskeneräiset hyödykkeet	0	125
Aineelliset hyödykkeet	350 098	350 558
Maa- ja vesialueet	114 311	113 574
Rakennukset	150 403	154 779
Kiinteät rakenteet ja laitteet	64 989	65 234
Koneet ja kalusto	4 350	4 629
Muut aineelliset hyödykkeet	9 690	9 693
Enn.maksut ja keskeneräiset	6 356	2 649

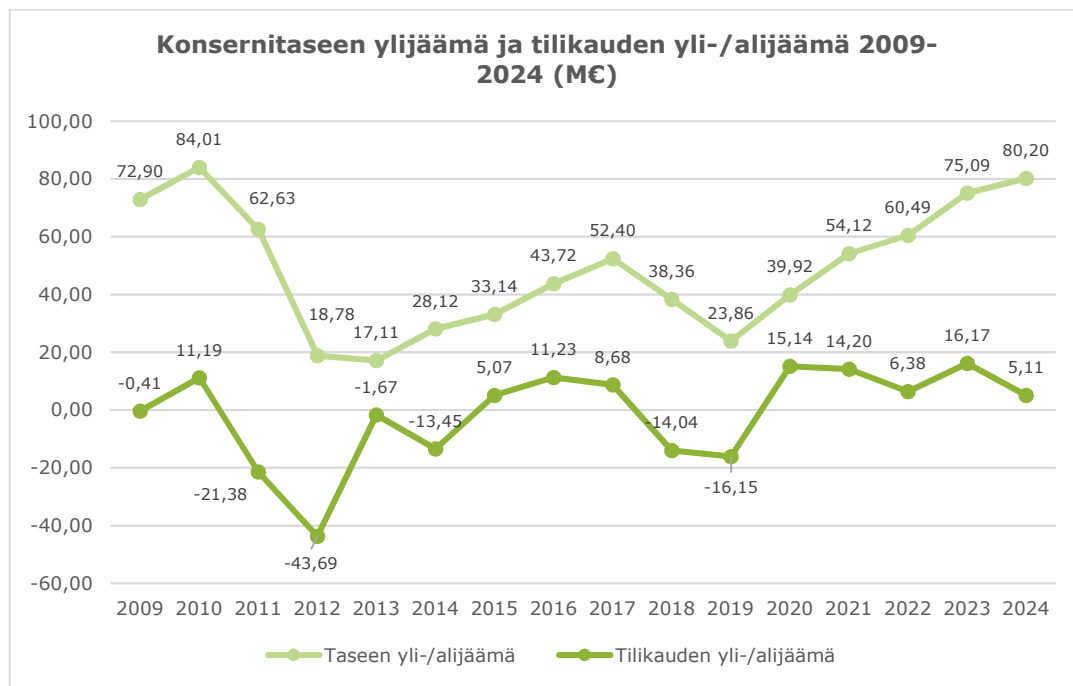
	2024	2023
	1 000 €	1 000 €
Sijoitukset	30 161	29 580
Osakkuusyhteisöosuudet	16 537	14 511
Muut osakkeet ja osuudet	8 126	9 477
Muut lainasaamiset	4 652	4 704
Muut saamiset	844	888
Toimeksiantojen varat	3 023	3 413
Vaihtuvat vastaavat	35 729	32 001
Vaihto-omaisuus	254	178
Saamiset	11 839	11 228
Pitkäaikaiset saamiset	0	0
Lyhytaikaiset saamiset	11 839	11 228
Rahoitusarvopaperit	6 802	4 658
Rahat ja pankkisaamiset	16 834	15 936
Vastaavaa yhteensä	419 087	415 767
	2023	2023
	1 000 €	1 000 €
Vastattavaa		
Oma pääoma	293 469	288 355
Peruspääoma	211 374	211 374
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma	42	42
Muut omat rahastot	1 847	1 847
Edellisten tilikausien yli- /alijäämä	75 093	58 927
Tilikauden yli-/ alijäämä	5 114	16 166
Vähemmistöosuudet	178	187
Pakolliset varaukset	462	690
Eläkevaraukset	0	0
Muut pakolliset varaukset	462	690
Toimeksiantojen pääomat	4 218	3 541
Vieras pääoma	120 759	122 995
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	37 879	44 517
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	5 839	5 535
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	44 136	39 410
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	32 906	33 533
Vastattavaa yhteensä	419 087	415 767
Konsernitaseen tunnusluvut		
Omavaraisuusaste %	70,3	69,7
Suhteellinen velkaantuneisuus %	53,4	53,2
Kertynyt ylijäämä+ /alijäämä, 1000€	80 207	75 093
Kertynyt ylijäämä+ /alijäämä, €/asukas	1 577	1 470
Konsernin lainakanta 31.12., 1000€	82 015	83 927
Konsernin lainat, €/asukas	1 612	1 643
Lainat ja vuokravastuut 31.12.	90 127 846	89 832 658
Konsernin lainat ja vuokravastuut, €/asukas	1 772	1 758
Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000€	4 652	4 704
Asukasmäärä	50 867	51 097
Henkilöstömäärä	2 151	2 186

Omavaraisuusaste mittaa konsernin vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Omavaraisuuden tavoitetasona voidaan pitää 50 prosentin ylittävää omavaraisuutta. Konsernin omavaraisuusaste on edellisen vuoden aikana hieman parantunut sen ollessa 70,3 prosenttia. Omavaraisuusaste ylittää tavoitetason.

Suhteellinen velkaantuneisuus kertoo, kuinka paljon konsernin käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun, jos velat maksettaisiin kerralla. Mitä pienempi suhteellisen velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet konsernilla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella. Velkojen maksuun kerralla pitäisi käyttää hieman yli puolet eli 53,4 prosenttia käyttötuloista. Tunnusluku on heikentynyt hieman viime vuodesta.

Tilikauden ylijäämä oli 5,1 miljoonaa euroa. Konsernitaseessa on kertynyttä ylijäämää tilinpäätösvuosi mukaan lukien 80,2 miljoonaa euroa. Vuoden lopussa lainaa oli 82,0 miljoonaa euroa ja se väheni 1,9 miljoonalla eurolla edelliseen tilinpäätökseen verrattuna. Konsernilla on lainoja 1.612 euroa asukasta kohden, kun se vuoden 2023 tilinpäätöksessä oli 1.643.

Konsernin taseen ylijäämän kehitys vuosina 2009–2024

Vuosien 2009–2013 luvut eivät ole vertailukelpoisia vuosien 2014–2023 kanssa kirjaustavan muutoksista johtuen.

1.9. Ehdotus tilikauden tuloksen käsittelystä

Salon kaupungin vuoden 2024 tilikauden tuloksesta ehdotetaan tehtäväksi seuraavat tilinpäätössiirrot:

Tilikauden tulos	3.511.101,16 €
Poistoeron lisäys	0,00 €
Poistoeron vähennys	534.524,46 €
Varausten muutos	0,00 €

Tilikauden ylijäämä 4.045.625,62 €

Tilikauden ylijäämä 4.045.625,62 euroa esitetään siirrettäväksi oman pääomaan edellisten tilikausien yli-/alijäämättilille.

2. Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

2.2. Konserniyhtiöt

2.2.1. Salon Vuokratalot Oy

Omistus: Salon kaupunki 100 %.

Toiminta-ajatus

Yhtiön toimialana on vuokra-asuntojen ylläpitäminen. Yhtiön toiminta-ajatuksena on koh-tuuhintaisten asuntojen tarjoaminen kunnan eri alueilla.

Kytkeä kaupungin strategiaan

Yhtiö toteuttaa kaupungin strategiaa asukkaiden hyvinvointia koskevien tavoitteiden osalta. Tarjoamme monipuolisia asumismuotoja edullisesta ja laadultaan hyvästä asuntokannasta. Asumisviihtyvyyden lisääminen on tärkeää yhtiön kilpailukyyn parantamiseksi. Asunnot pidetään hyvässä kunnossa jatkuvan remontoinnin avulla. Asumisviihtyvyyttä pyritään li-säämään korostamalla yhteisöllisyyttä, hyvinvoinnin huomioon ottamista ja yhteisten peli-sääntöjen noudattamista.

Salon kaupungin asuntopoliittisen ohjelman visiona on, että kaupungin kaikille asukkaille olisi tarjolla heidän elämäntilanteeseensa sopiva asunto sekä viihtyisä ja toimiva asuinym-päristö. Visio tukee Salon kaupungin strategista tavoitetta suunnata alueen voimavarat kaupungin elinvoiman palauttamiseen, työpaikkojen lisäämiseen ja väestön kasvuun sekä tulevaisuuden kilpailukyyn edistämiseen.

Kaupungin tavoitteena on mahdollistaa kohtuuhintainen ja monimuotoinen asuminen eri asukasryhmille. Tällä hetkellä kotikuntastatuksen hakijoiden määrä on lisännyt merkittä-västi asunnonhakijoiden määrää etenkin Salon keskusta-alueella. Tulevaisuuden asumistar-peisiin erityisesti ikäihmisten ja muiden erityisryhmien osalta kaupungin tulee varautua var-mistamalla laadukas asuminen ja palveluiden järjestäminen, keinoina esteettömyyden var-mistaminen sekä asunnottomuuden ehkäisy. Yhtiö selvittää myös uudisrakentamisen mah-dollisuuksia.

Yleiset tavoitteet vuodelle 2024

Talouden hoidon peruspilarina on omakustannusperiaate, jonka perusteella yhtiö kerää va-rat, joilla yhtiö ylläpitää rakennusten kuntoa, suorittaa peruskorjaamista sekä asuntojen korjauksia vahinkojen sattuessa. Tuottojen pitää kattaa ylläpitokustannukset ja lainojen ly-hennykset ja korot.

Kaupungin omistamaa vuokra-asumista tulee kehittää alueilla, joissa luonnolliseen kysyn-tään perustuvat vuokratulot kattavat asuntojen ylläpitokustannukset. Tämä tarkoittaa Sa-lon Vuokratalot Oy:n kannalta sitä, että toiminnan on oltava taloudellisesti kannattavaa ja tarpeettomista ja kannattamattomista kohteista luovutaan. Näistä kohteista pyydetään erikseen konserniohjeen mukaista ennakokäsitystä. Tavoitteena on kannustaa myös asu-kastoimikuntien aktiivisuutta, jolla mahdollisesti lisättäisiin asukasviihtyvyyttä ja yhteen-kuuluvuutta. Luoda henki ”tämä on meidän yhteinen asuinympäristö”, jossa haluamme viih-tyä. Alueelliset asukastoimikuntien kokoukset pidettiin keväällä 2024.

Merkittäviä kehittämistoimia

Uuden noin 40 asuntoa käsittävän kerrostalon rakentamisesta on aloitettu hankesuunnit-telu. Talon sijainniksi on kaavailtu eri tonttivaihtoehtoja. Tontit ovat selvittelyssä yhtiön henkilöstön toimesta. Hankesuunnittelun tarkempi aikataulu, koko hankkeen edelleen esit-tely ja käynnistäminen on näillä näkymin mahdollista vuoden 2025 aikana. Ensimmäisellä hankkeella korvattaisiin poistuvaa asuntokantaa ja sen jälkeen jatkuu suunnittelu muun asuntokannan lisäämiseksi.

Salon Vuokratalojen strategia on päivitetty. Yhtiön kotisivut on kokonaan uudistettu ja lop-pukesästä on otettu käyttöön sähköinen asuntohakemus, ja muut sähköiset ilmoitukset

kuten häiriöilmoitus, irtisanomisilmoitus jne. PTS eli kuntoarvioiden pohjalta muodostettava 10 vuoden pitkän tähtäimen suunnitelman laatiminen on aloitettu.

Merkittävimmät hankinnat on kilpailutettu hankintalain mukaisesti ja työ etenee edelleen jatkuvana prosessina. Salon Vuokratalojen käytössä olevien taloushallinto- ja isännöintiohjelmistojen hankintaprosessi on aloitettu. Tämä kehityshanke on Salon Vuokrataloille erittäin merkittävä.

Kiinteistökannan kartoitus on suoritettu ja myyntilistalle, purettavaksi tai peruskorjattavaksi aiotuista kohteista pyydetään konsernijaoston ennakkokantaa 3 – 4 kohteen osalta vuosittain.

PTS eli Kuntoarvioiden pohjalta muodostettava 10 vuoden pitkän tähtäimen suunnitelma on päivitetty.

Toiminnalliset tavoitteet	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Käyttöaste	91	93	92
Vaihtuvuus	15	21	20
Henkilöstömäärä 31.12.	1	1	8
Taloudelliset tavoitteet			
Liikevaihto (€)	9 018 990	8 600 000	8 975 517
Liikevoitto (€)	46,91	40	37,65
Tilikauden tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja (€)	939 683	500 000	-561 542
Nettoinvestoinnit (€)		680 000	1 253 000
Korkotulot kaupungille (€)	171 768	35 000	204 694
Vakavaraisuus			
Velan määrä (€)	18 052 871	16 400 000	16 349 286
Lainat kaupungilta (€)	4 122 413	4 122 000	4 122 413
Omavaraisuusaste %	38	40	40

Olennaiset tapahtumat 2024

Yhtiön talous on toteutunut talousarvion ja tehtyjen päätösten mukaisesti.

Joulukuussa 2023 toteutettiin Salon Kaupungin ohjeistuksen mukaisesti liiketoiminnan siirto OP Koti Lounaismaan Oy:n kanssa siten, että aiemmin Salon Vuokratalojen asioita hoitanut henkilöstö on siirtynyt Salon Vuokratalojen palvelukseen 1.4.2024 lukien. Yhtiön oman isännöinnin toiminta jatkui siirron jälkeenkin nykyisissä tiloissa kuten asiakaspalvelukin, eli asiakkaalle päin ei asiointi muuttunut. Ainoastaan sähköpostiosoitteemme muuttuivat muotoon. etunimi.sukunimi@salonvuokratalot.fi

Tilikauden aikana jatkettiin edelleen korjausvelan purkamista, merkittävimmät olivat Portimonkatu 6.n, Sillanpäänkatu 7.n, Portimonkatu 3.n käyttövesiputkistojen uusiminen sekä muita LVI-korjauksia kuten lämmönvaihtimien uusimisia ja ilmanvaihtojen korjauksia ja puhdistuksia useammassa eri kohteessa. Korjaukset rahoitettiin tulorahoituksella ja aiempien vuosien säästöillä.

Huhti-toukokuun 2024 aikana järjestettiin asukaskokoukset ja niissä pyrittiin motivoimaan asukkaita ryhtymään ehdolle asukasedustajaksi Salon Vuokratalojen hallitukseen sekä aktivoitumaan omiin asukastoimikuntiin ja näille toimikunnille myönnetään pieni toiminta-avustus.

Salon Vuokratalojen hallitukseen valittiin ennen kesäkuun loppua pidettävässä yhtiökokouksessa yhtiöjärjestyksen mukaisesti yhteensä viisi jäsentä, joista asukasedustajia valittiin kaksi asukasdemokratialain edellyttämällä tavalla. Hallitus valitsi yhtiöjärjestyksen edellyttämällä tavalla keskuudestaan puheenjohtajan konserniohjauksen mukaisesti. Hallitus järjestäytyi 31.5.2024

Tämänhetkinen hallituksen kokoonpano:

Mika Mannervesi	puheenjohtaja
Antti Mäkelä	jäsen
Maria Kulmala	jäsen
Roni Lidman	asukasjäsen
Kirsti Lahti	asukasjäsen

Salon Vuokratalot Oy:öön on fuusioitu Salon Kaupungin kokonaan omistamat Kiinteistöyhtiöt (Halikonrinne, Tiilitehtaanpiha ja Hirviluhta). Sulautumismenettely on rekisteröity 4.2.2025 ja saadaan päätökseen kevään 2025 aikana.

2.2.2. Yrityssalo Oy

Omistus: Salon kaupunki 100 %

Yhtiön toiminta-ajatus

Edistää Salon alueen yritysten kasvua ja kehittymistä sekä uusien yritysten sijoittumista alueelle. Yhtiön toimialana on tuottaa elinkeinopalveluita Salon alueen yrityksille ja yrittäjille.

Kytkeä kaupungin strategiaan

Salon kaupungin strategisen tavoitteen mukaisesti Salosta tulee Suomen yritysystävällisin kunta. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi Yrityssalo kehittää jatkuvasti palveluitaan niin, että ne parhaiten vastaavat alueen yritysten tarpeita.

Yleiset tavoitteet vuodelle 2024

Elinvoimainen Salo - Elinvoimainen Salo on Suomen yritysystävällisin kaupunki, joka houkuttelee niin uusia asukkaita kuin yrityksiäkin. Työnantajien saatavilla on kasvun turvaamiseksi riittävästi osaavaa henkilöstöä. Kaupunki edistää yritysten mahdollisuuksia luoda lisää työpaikkoja ja löytää osaajia. Kaupunki huolehtii yritysten tarvitsemista puitteista ja menestymisen edellytyksistä kaavoituksella ja osaavan työvoiman löytämisestä tukevilla palveluilla. Elinvoima kumpuaa niin vireästä maaseudusta kuin viihtyisästä keskustastakin.

Yrityssalon tavoitteena on:

- Edistää osaavan ja ammattitaitoisen työvoiman saatavuutta ja työperäistä maahanmuuttoa yhdessä yritysten ja muiden toimijoiden kanssa.
- Lisätä Salon alueen yritysten työpaikkojen tunnettavuutta ja edesauttaa yritysten rekrytointeja

Kestävän talouden Salo - Kestävän talouden Salossa verotulopohjaa vahvistavat menestyvät yritykset sekä muuttovoitto. Talouden tasapainoa edistävät kustannustehokkaat, vaikuttavat ja ennaltaehkäisevät palvelut. Salo toimii ekologisesti, sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävästi.

Kaupungin elinkeinoelämä monipuolistuu ja vuoropuhelu vahvistuu. Yritysten menestys ja korkea työllisyys vahvistavat kaupungin tulopohjaa.

Yrityssalon tavoitteena on:

- Kehittää yritysten toimintaedellytyksiä sekä edesauttaa uusien yritysten ja työpaikkojen syntyä.
- Lisätä Salon tunnettavuutta yritysten sijoittumispaikkana
- Kehittää palveluitaan kustannustehokkaammaksi ja parantaa niiden saavutettavuutta
- Lisätä alueen yritysten välistä yhteistyötä

Hyvinvoiva Salo - Salo tarjoaa sekä nykyisille että uusille asukkailleen mahdollisuuksia työhön ja yrittäjyyteen, hyvään elämään ja jatkuvaan oppimiseen.

Yrityssalon tavoitteena on:

- Yrittämistä harkitsevat tai sitä aloittavat saavat laadukkaita palveluja kannattavan yritystoiminnan käynnistämiseksi.

Osaava ja kansainvälinen Salo kärkihanke - Salossa huolehditaan työvoiman saatavuudesta koulutuspolkujen sujuvuudella, osaavan ulkomaisen työvoiman houkuttelulla ja hyvällä oppilaitosyhteistyöllä sekä toiselle että korkeasteelle. Osaamisen ja kansainvälisyyden kärkihanke edistää kuntalaisten hyvinvointia ja kehittää Salon elinvoimaa ja kasvumahdollisuuksia.

Yrityssalon tavoitteena on:

- Salon alueen yritysten tunnettavuus lisääntyy lähimaakuntien toisen- ja korkeasteen oppilaiden ja oppilaitosten keskuudessa.
- Yrityssalo yhteistyössä muiden kaupunkien ja alueen yritysten kanssa muodostaa verkostoja yritysten kansainvälistymisen ja kansainvälisten rekrytointien edistämiseksi.

Kiertotalouden edelläkävijä kärkihanke - Lounavoiman ekovoimalaitos mahdollistaa kiertotalouden pitkäjänteisen kehittämistyön Salossa. Voimalaitoksen ympärille on mahdollista rakentaa uusia innovaatioita ja yritystoimintaa. Keskinäinen vuoropuhelu kiertotalouden eri toimijoiden kesken on olennaista suotuisan lopputuloksen löytymiseksi. Kaupunki huolehtii sujuvista luvituksista ja maankäyttöön liittyvistä prosesseista.

Yrityssalon tavoitteena on:

- Lounapuiston alueen tunnettavuus yritysten sijoittumispaikkana lisääntyy
- Lounapuistoon sijoittuu monipuolisesti erilaisia yrityksiä muodostaen paikallisia- ja alueellisia ekosysteemejä.

TE-palveluiden uudistus - Salon kaupunki on mukana työllisyyden kuntakokeilussa, mikä antaa hyvän pohjan TE-palveluiden uudistuksen läpiviennille.

Yrityssalon tavoitteena on:

- Yrityssalo osallistuu aktiivisesti Salon työllisyysalueen palvelujen suunnitteluun tavoitteena, että työnantajapalvelut paremmin auttavat yrityksiä heidän rekrytointitarpeistaan

	TP2022	TA 2024	TP 2024
Toiminnalliset tavoitteet			
Määritellään EPO-tiimissä			
Henkilöstömäärä 31.12.	10	12	13
Taloudelliset tavoitteet			
Liikevaihto (€)	929 952	950 000	1 046 190
Liikevoitto (€)	2 408	0	26
Tilikauden tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja (milj. €)	3 028	0	10
Nettoinvestoinnit (€)	0	0	0
Korkotulot kaupungille (milj. €)	0	0	0
Vakavaraisuus			
Velan määrä (€)	216 062	250 000	263 356
Lainat kaupungilta (milj. €)	0	0	0
Omavaraisuusaste %	74	74	72

Olenneiset tapahtumat 1-12/2024:

Yrityssalon toimenpiteet ja toteuma on kuvattu erillisessä liitteessä 1.

Liite 1

Keskeinen tavoite	Tavoitteiden saavuttaminen 1-12 / 2024	Merkittävät poikkeamat ja riskit
Elinvoimainen Salo - Yrityssalon tavoitteena on: • Edistää osaavan ja ammattitaitoisen työvoiman saatavuutta ja työperäistä maahanmuuttoa yhdessä yritysten ja muiden toimijoiden kanssa. • Lisätä Salon alueen yritysten työpaikkojen tunnettavuutta ja edesauttaa yritysten rekrytointeja	Yrityssalon Töihin Saloon -sivuston avulla alueen yritysten avoimille työpaikkailmoituksille on saatu laajaa näkyvyyttä potentiaalisten uusien työntekijöiden keskuudessa. Yrityssalo on toteuttanut some-markkinointikampanjan eri somealustoilla alueen avoimien työpaikkojen ja Töihin Saloon -sivuston näkyvyyden lisäämiseksi. Yrityssalo on yhdessä alueen muiden toimijoiden kanssa toteuttanut tammikuun ja lokakuun loppuilla Töihin Saloon rekrytointitapahtumat. Yrityssalo on myös osallistunut verkostojen eri rekrytointitapahtumiin (mm. Metallia Salosta). Yrityssalo on järjestänyt työnantajille infotilaisuuksia monikulttuurisuudesta ja vieraskielisen työvoiman saatavuudesta ja rekrytoinnista seudulla.	

	Yrityssalo on järjestänyt yritysten ja Turun AMK:n opiskelijoiden matchmaking tapahtuman tammi-kuussa.	
Kestävän talouden Salo - Yrityssalon tavoitteena on: - Kehittää yritysten toimintaedellytyksiä sekä edesauttaa uusien yritysten ja työpaikkojen syntyä. - Lisätä Salon tunnettavuutta yritysten sijoittumispaikkana - Kehittää palveluitaan kustannustehokkaammaksi ja parantaa niiden saavutettavuutta - Lisätä alueen yritysten välistä yhteistyötä	Yrityssalo on edesauttanut uusien yritysten syntyä ja tarjonnut alkavan yrityksen neuvontaa sekä järjestänyt tilaisuuksia suomeksi ja englanniksi. Yrityssalon neuvontapalvelut ja avoimet tilaisuudet ovat tukeneet yritysten kasvua ja liiketoiminnan kehittämistä, digitalisaation ja tekoälyn hyödyntäminen, siirtymistä kohti vihreää siirtymää sekä kestävän kehityksen huomioimista omassa liiketoiminnassa. Nämä auttanut yrityksiä sopeutumaan muuttuviin markkinatilanteisiin ja parantanut niiden toimintaedellytyksiä. Yrityssalo on valmistellut ja käynnistänyt alueellisia yhteishankkeita, jotka keskittyvät yritysten mm. biotalouteen (Lounapuisto), kansainvälistymiseen (matkailu) ja elintarvikkeiden jatkojalostamiseen. Yrityssalo on valmistellut kahta kansainvälistä hanketta ja jättänyt kaksi hakemusta yhteistyökumppanien kanssa. Lisäksi Yrityssalo on koordinoitunut aktiivisesti yritysyhteistyötä (mm. matkailu, ruoka) Yrityssalo on koonnut pohjoismaiden markkinoista kiinnostuneen yritysryhmän ja suunnittelee ryhmän kanssa yhteisiä toimenpiteitä. Salon tunnettuuden lisäämiseksi Yrityssalo on toteuttanut markkinointikampanjoita, jotka tuovat esille Salon vahvuuksia yritysten sijoittumispaikkana. Yrityssalo on ottanut käyttöön ja myös kehittänyt digitaalisia palveluja, kuten TAITAVA tekoälysovelluksen, joiden avulla yritykset ja yrittäjät voivat saada neuvontaa ja tietoa ajasta ja paikasta riippumatta.	
Hyvinvoiva Salo - Yrityssalon tavoitteena on: Yrittämistä harkitsevat tai sitä aloittavat saavat laadukkaita palveluja kannattavan yritystoiminnan käynnistämiseksi.	Yrittäjyyttä suunnitteleville, aloittaville ja aloittaneille uusille yrittäjille on toteutettu 1-12 2024 henkilökoh- taisia neuvontatapahtumia 316 kpl. Ryhmäpalveluna on toteutettu alkavien yrittäjien INFOwwebinaareja 22 kpl ja STARTTAAMOvalmennuksia (4 litaa/valmennus) 2 kpl, joihin yhteensä on osallistunut 191 henkilöä. Yrityssalon Taitava-tekoälyavustaja vastasi maahanmuuttajataustaisten henkilöiden kielihaasteisiin tarjoamalla palveluita näiden äidinkielellä.	
Osaava ja kansainvälinen Salo kärkihanke - Yrityssalon tavoitteena on: - Salon alueen yritysten tunnettavuus lisääntyy lähimaakuntien toisen- ja korkea-asteen oppilaiden ja oppilaitosten keskuudessa. - Yrityssalo yhteistyössä muiden kaupunkien ja alueen yritysten kanssa muodostaa verkostoja yritysten kansainvälistymisen ja kansainvälisten rekrytointien edistämiseksi.	Yrityssalo on kerännyt tietoa lähialueiden koulutuksesta ja opiskelijamääristä ja suunnitellut Salon alueen yritysten näkyvyyden lisäämistä oppilaitoksissa. Yrityssalo on toteuttanut Turun AMK:n ja salolaisten teknologiayritysten matchmaking -tapahtuman, jossa 30 insinööriopiskelijaa vieraili yrityksissä.	
Kiertotalouden edelläkävijä kärkihanke - Yrityssalon tavoitteena on: - Lounapuiston alueen tunnettavuus yritysten sijoittumispaikkana lisääntyy - Lounapuistoon sijoittuu monipuolisesti erilaisia yrityksiä muodostaen paikallisia- ja alueellisia ekosysteemejä.	Yrityssalo on käynnistänyt uuden biotaloushankkeen, jonka tavoitteena on koota biotalouden ekosysteemin toimijoita ekosysteemiin sekä edistää teollisen mitta- kaavan biokaasutuotannon käynnistymistä alueella. www.lounapuisto.fi -sivusto on kehitetty lisäämään sijoittujien mielenkiintoa alueelle.	

	Yrityssalo koordinoi Lounapuisto -kehittämistiimin toimintaa kuten toimintasuunnitelman laatiminen, säännölliset kk-palaverit, Lounapuisto -aamukahvien järjestäminen jne.	
TE-palveluiden uudistus - Yrityssalon tavoitteena on: Yrityssalo osallistuu aktiivisesti Salon työllisyysalueen palvelujen suunnitteluun tavoitteena, että työnantajapalvelut paremmin auttavat yrityksiä heidän rekrytointitarpeissaan	Yrityssalo on ollut mukana eri työryhmissä ja verkostoissa osallistuen aktiivisesti työnantajapalvelujen suunnitteluun ja työnantajanäkökulman huomioimiseen. Yrityssalo on ollut kehittämässä alueellisen ennakoinnin toimintamallia ja työkaluja ennakointitiedon keräämiseksi.	

2.2.3. Salon Kaukolämpö Oy

Omistus: Salon kaupunki 100 %.

Toiminta-ajatus

Yhtiön toimialana on energian tuotanto, hankinta, siirto, jakelu ja myynti sekä energia-alan kunnossapito -, suunnittelu- ja urakointipalvelut ja muu energia -alan liiketoiminta.

Yhtiö voi harjoittaa liiketoimintaansa tytä- ja osakkuusyhtiöissä sekä yhteisyrityksissä. Yhtiö voi toimintaansa varten omistaa ja hallita osakkeita, osuuksia ja kiinteistöjä sekä käydä niillä kauppaa ja vuokrata niitä. (Salon Kaukolämpö Oy:n yhtiöjärjestys 2014).

Yhtiön toiminta-ajatuksena on harjoittaa toimialansa mukaista toimintaa Salon kaupungin konsernin kokonaisedun kannalta parhaalla mahdollisella tavalla osakeyhtiön toimintaedellytykset huomioiden. Yhtiö omistaa yhdessä Lounais-Suomen Jätehuolto Oy:n kanssa Manakala-periaatteella toimivan Lounavoima Oy:n, jonka omistama Korvenmäen ekovoimalaitos tuottaa pääosan yhtiön tarvitsemasta lämpöenergiasta.

Kytkeä kaupungin strategiaan

Salon yhtenä kärkihankkeena on olla kiertotalouden edelläkävijä. Lounavoima ja ympärille rakentuva Lounapuisto mahdollistavat kiertotalouden pitkäjänteisen kehittämistyön Sallossa.

Yleiset tavoitteet vuodelle 2024

Kaukolämmön kulutusmaksu nousi 1.2.2024

Lämmöntoimituksessa ei ollut asiakkaille näkyviä keskeytyksiä pois lukien normaaleista kunnossapitotoista aiheutuvia lyhyitä keskeytyksiä.

Vuonna 2024 liitettiin kaukolämpöön 29 uutta asiakasta sekä vahvistettiin kaukolämmön runkoverkkoa uusimalla vanhaa verkkoa ja sulkuventtiilikaivoja saneeraamalla.

Yhtiö maksaa vuosittain tuloa kaupungille korkoina kaupungilta saaduista lainoista. Yhtiö voi maksaa osinkoa hyvästä tuloksesta, jos investointitarpeiden jälkeen se on mahdollista. Yhtiö maksoi osinkoa kaupungille 200 000 euroa.

Merkittäviä kehittämistoimia:

Talouden ja hallinnon järjestelmien uudistaminen.

- Uusi taloushallintajärjestelmä Netvisor saatiin käyttöön alkuvuodesta. Kaikki maksuliikenne ja laskutus tapahtuu Netvisorin kautta.

Kaukolämmön menoveden lämpötilan automaattinen/älykäs ohjaus

- Kaukolämmöntuotannon ja -jakelun optimointijärjestelmä on saatu tuotannolliseen käyttöön. Järjestelmän kehittämistä jatketaan edelleen.

Asiakasmittausten uudistus

- Uudet asiakasmittarit ja luentajärjestelmä saatiin kilpailutettua. Uusien mittareiden asennus on meneillään.

Lämpövaraston käyttöönotto ja kolmannen vaiheen rakentamisesta päättäminen

- Kaukolämmön hallitus teki päätöksen kolmannen vaiheen rahoituksesta kesäkuussa. Lämpövaraston ensimmäiset kaivot ovat olleet koekäytössä. Lämpövarasto valmistuu kokonaisuudessaan vuoden 2025 aikana ja tuotannollisessa käytössä talvella 2025-2026.

Laadulliset tavoitteet	TP 2022	TA 2024	TP 2024
Toimitusvarmuus - toimituskatkoksia 0 h/v	0	0	1
Toiminnalliset tavoitteet			
Laskutettu energia GWh	196,4	197	199,56
Laskutus €/MWh (alv 0 %)	61,04	62,11	62,42
Henkilöstömäärä 31.12.	7 + tja(40%)	8,5 + tja(40%)	8
Taloudelliset tavoitteet			
Liikevaihto (€)	17 126 999	14 250 000	13 931 008
Tilikauden tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja (€)	5 963 138	1 490 000	1 047 880
Nettoinvestoinnit (€)	627 678	690 000	-124 343
Korkotulot kaupungille (€)	345 795	320 000	458 672
Vakavaraisuus			
Velan määrä (€)	12 012 753	10 461 104	13 069 380
Lainat kaupungilta (milj. €)	9 867 666	9 188 766	8 849 316
Omavaraisuusaste %	25,2	>30	36,4

Olennaiset tapahtumat 2024

Talousarvio toteutui tilikaudella 2024 hyvin myynnin ja kustannusten osalta vaikka alkuvuosi oli hyvinkin kylmä. Tammikuun myynti oli 34 prosenttia suurempi kuin budjetoitu ja helmikuun 5,8 prosenttia. Lämmön hankinnankustannukset pysyivät budjetoidussa.

Lounavoiman sähkön myynnin tuloutus alitti budjetoidun. Kesällä sähkön hinta oli alhainen ja siten myös tuloutus pieni. Sähkön tuloutukseen vaikutti myös huhtikuinen muuntajavaurio, jonka vuoksi sähkön tuotanto oli pysähdyksissä n. kuukauden.

Kaukolämpöverkkoa rakennettiin vuonna 2024 yhteensä 1.860 m. Vuoden lopussa asiakkaita kaukolämpöverkossa oli 1.330 kpl. Yhtiön tilausteho vuoden lopussa oli 134 MW.

Merkittävistä kehittämistoimista talouden ja hallinnon järjestelmät saatiin kesään mennessä käyttöön ja merkittävimpänä niistä taloushallinnon muuttaminen Fivaldistä Netvisorin. Myös kaukolämmön automaattinen ja älykäs ohjaus on ollut koko vuoden koekäytössä ja toimii hyvin. Asiakasmittausten uudistus etenee ja mittareiden vaihto alkoi vuoden 2025 puolella.

Yhtiön ykköshanke on ollut Lounavoiman lämpövaraston rakentaminen. Hanke koostuu kolmesta erillisestä rakennusvaiheesta. Kaksi ensimmäistä vaihetta on rakennettu ja kolmannen vaiheen investoinnista päätettiin kesäkuussa. Varastosta puolet (kolme kaivoa) on käytössä lämmityskaudella 2024–2025. Kolmannen vaiheen kolmesta kaivosta kaksi on porattu ja kolmas porauksessa. Kolmas vaihe saadaan käyttöön lämmityskaudelle 2025–2026.

Huhtikuussa laiterikko Lounavoimalla aiheutti ekovoimalaitoksen nopean pysäytyksen. Toimituskatkon aikana yhtiön Meriniityn varayksikkö vikaantui, josta aiheutui usean tunnin vajoaus lämmön tuotannossa ja toimituksessa.

Yhtiön hallitus on kokoontunut kuusi kertaa. Kesäkuussa pidettiin hallituksen strategiaseminaari ja yhtiön strategiasta päätettiin syyskuun kokouksessa.

Yhtiön toimitusjohtajana kevästä 2021 toiminut Petri Onikki päätti luopua tehtävästään Salon Kaukolämmön johdossa ja keskittyä jatkossa Lounavoima Oy:n johtamiseen.

Uutena toimitusjohtajana aloitti 4.12.2024 Janne Arko

2.2.4. Salon seudun koulutuskuntayhtymä

Toiminta-ajatus

Toimialana on ammatillinen koulutus. Toiminta-ajatuksena on osaamista työelämän tarpeisiin.

Kytkeä kaupungin strategiaan

SSKKY:n omaan tulostulokorttiin kirjatut strategiset painopisteet tavoitteineen tukevat kaupungin strategian painopistealueita. Pedagogiset ratkaisut liittyvät kokonaisuutena sujuvien prosessien painopistealueeseen. Työelämäpalaute ja opiskelijoiden työllistymisen mittaavat olennaisesti aktiivisen yrittäjyyden toteutumista. Palveluiden tuottamisen indikaattorit mittaavat kestävästä taloudesta. Ammattiylpeuden painopistealueella on läheinen yhteys osaavaan henkilöstöön.

Yleiset tavoitteet vuodelle 2024

2.200 opiskelijavuotta, tutkintojen määrän nostaminen 840:een, tutkinnon osien suorituspäämäärä 7.200, työnantajapalautteen parantaminen 4,3:een, työllistymisen ja jatko-opintoihin siirtymisen määrän nosto 84 prosenttiin.

Merkittäviä kehittämistoimia:

Strategisten painopisteiden eli opetus ja oppiminen, työyhteisö, sekä tieto elementtien tasapainoinen kehittäminen.

Tiedon hyväksikäyttö: Raportoinnin kehittäminen tutkintokohtaiseksi, Raportointitiedon seuraaminen, Nopea reagointi - toimenpiteet raportointitiedon perusteella. Alueellisen ennakointimallin toteuttaminen.

Henkilökunnan osaamisen varmistaminen: Tulevaisuuden osaamistarpeet, Ennakointiakatemian työn tulokset. www.ennakointiakatemia.fi

Vastuullisuustoimenpiteet: Vaski hankkeen tulosten hyödyntäminen päivittäisessä toiminnassa, Strapetsi hankkeeseen osallistuminen, Työelämäyhteistyö

Laadulliset ja toiminnalliset tavoitteet	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Liitteenä oleva tulostulokortti			
Henkilöstömäärä 31.12.	249	260	228
Taloudelliset tavoitteet			
Liikevaihto (€)	22 651 000	23 405 000	24 736 000
Toimintakate (€)	1 434 000	1 188 000	3 439 000
Tilikauden tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja (milj. €)	-535 000	-703 000	1 408 000
Nettoinvestoinnit (€)	2 434 000	1 192 000	1 111 000
Korkotulot kaupungille (milj. €)	0	0	0
Vakavaraisuus			
Velan määrä (€)	2 400 000	2 267 667	2 266 667
Lainat kaupungilta (milj. €)	0	0	0
Omavaraisuusaste %	86 %	85 %	86 %

Olennaiset tapahtumat 2024

SSKKY tulokortti 2024					
STRATEGINEN PAINOPISTE	INDIKAATTORI	MITTARI	2024		2023
			Tavoite	Toteutuma	Toteutuma
Opetus ja opiskelu	Opiskelijapalaute	Kansallinen amispalaute (alkupalaute 1/4, loppupalaute 3/4 - vähintään)	4,4	4,4	4,4
	Työelämäpalaute	Valtakunnallinen työelämäpalaute (työpaikka- ja työpaikkaohjaajakyselyn keskiarvo)	4,3	4,3	4,2
	Hakeutuminen koulutukseen	Aloittavien OKM-rahoitteisten tutkinnon ja/tai tutkinnon osien suorittajien määrä (vähintään)	1500	2027	1972
		Opiskelijavuodet (vähintään)	2200	2468	2295
		Opiskelijavirtauma (indikaattori - ei tavoitearvoa)		4670	4366
	Opiskelijoiden sijoittuminen	1 vuosi tutkinnon jälkeen päätoimiset työlliset + päätoimiset opiskelijat + työlliset opiskelijat	84 %	77 %	81 %
Työyhteisö	Henkilöstön vaihtuvuus	Päättynneiden toistaiseksi voimassa olevien palvelussuhteiden määrä / henkilökunnan kokonaismäärä vuoden lopussa (enintään)	10 %	5 %	5 %
	Henkilöstön tyytyväisyys	Henkilöstökysely. Asteikko 1..5. (vähintään)	3,7	3,6	3,5
	Henkilöstön kehittäminen	Oman osaamisen kehittämiseen osallistuneiden osuus kaikista työntekijöistä	100 %	100 %	100 %
Tieto	Ympäristövaikutukset	CO ₂ eq päästöt/henkilö (henkilömäärä = toteutuneet henkilötyövuodet + toteutuneet opiskelijavuodet), kg	320	397 *	464
	Laatu	Suurten (yli tuhat tavoitteellista opiskelijavuotta) monialaisten ammatillisen koulutuksen järjestäjien opiskelijavuotta kohti saama suorite- ja vaikuttavuusrahoitus	6	9	10
	Kustannukset	Toimintakate (vähintään)	5 %	14 %	6 %
	Tutkintojen suorittaminen	Suoritettujen koko tutkintojen määrä (vähintään)	840	954	789
		Läpäisyaste (3 vuotta opintojen aloittamisesta, vähintään)	65 %	64 %	62 %
	Tutkinnon osien suorittaminen	Suoritettut tutkinnon osat (vähintään kpl)	7200	8815	7300
	Keskeyttäminen	Keskeyttäneiden osuus kaikista opiskelijoista (enintään)	10 %	11 %	13 %

* Tavoite on laskettu opiskelijavirtauman ja henkilötyövuosien summan perusteella, toteutuma opiskelijavuosien ja henkilötyövuosien summan perusteella.

2.2.5. Salon Iot Park Oy

Omistus: Salon kaupungin osakkuusyhteisö 36 %

Toiminta-ajatus

Yhtiön toimialana on omistaa ja hallita Salon kaupungissa sijaitsevaa kiinteistöä, vuokrata kiinteistöä ja sen tiloja sekä luovuttaa kiinteistön käyttöoikeuksia. Yhtiö voi tuottaa aula-, posti- ja cateringpalveluita, start up -valmennuksen palveluita, huolehtia yritysten tukipalveluiden organisoinnista sekä tuottaa asiakkaittensa toimintaa tukevia palveluja. Lisäksi yhtiö voi tuottaa ja tarjota liiketoimintaa tukevaa tutkimusta, koulutusta, yritysrahoitusta, tapahtumia ja muita yhteistyöhankkeita. Yhtiön toiminta-ajatuksena on kehittää Salo IoT Campuksesta maailmanluokan innovaatioyhteisö.

Kytkeä kaupungin strategiaan

Salon IoT Campuksen menestys tuo elinvoimaa, työpaikkoja ja asukkaita Salon kaupunkiin. Salo IoT Campus tukee Salon kaupunkistrategia 2030 työavaimen strategisia tavoitteita. Salo IoT Campus pyrkii houkuttelemaan Saloon uusia yrityksiä ja huipputaloutta sekä tarjoaa yrityksille palveluja ja edellytyksiä kasvun ja kehittymisen tueksi. Kampus on luonut Saloon oman älykkään teknologian ekosysteemin.

Yleiset tavoitteet vuodelle 2024

Kasvattaa yritysmäärää kampuksella ja vastata kampuksella jo olevien ja kampukselle tulevien yritysten tarpeisiin kehittämällä tiloja ja palveluja kampuksella. Luoda tila- ja palvelumahdollisuuksia uusille yrityksille ja toimialoille.

Merkittäviä kehittämistoimia:

Salo IoT Campuksen koko tulee kasvamaan vuoden 2024 aikana niin asiakasyritys-, työntekijämäärän kuin käytössä olevien tilojenkin suhteen.

Myynnin tavoitteena on saada kasvatettua kaikkien asiakassegmenttien määrää; start-up yritykset, kasvuyritykset, ankkurit, oppilaitokset ja palvelut. Kampuksen tilojen modernisoinnalla mahdollistetaan alkuperäiskuntoisten avotoimistojen vuokraus.

Kampuksella toimiva ylläpito- ja palveluverkosto on luotu ja sen laatua ja tehokkuutta mitataan säännöllisesti. Vuoden 2024 aikana nostetaan ravintola- ja tarjoilupalveluiden tasoa vastaamaan tavoitteita. Kampuksen asiakasyritysten päättäjiltä saama NPS (suositteluindeksi) on erittäin hyvällä tasolla ja tavoitteena on säilyttää saavutettu taso. Ylläpidon tavoitteeksi on asetettu laadun lisäksi palvelumyynti asiakkaille sekä kustannus- ja energiansäästö.

Laadulliset tavoitteet	TP 2023	TA 2024	TP 2024
Asiakastyytyväisyys, NPS	69,4	60,0	76,6
Henkilöstömäärä 31.12.	4	4	4
Taloudelliset tavoitteet			
Liikevaihto (€)	7 170 042	7 526 800	8 063 293
Käyttökate (€)	3 610 923	2 312 800	4 246 041
Liikevoitto (€)	2 832 027	1 462 800	3 265 396
Tilikauden tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja (€)	2 422 919	1 024 800	2 781 767
Vakavaraisuus			
Velan määrä (t€)	11 046	12 700	9 941
Lainat kaupungilta (milj. €)	4,5	4,5	4,5

Olennaiset tapahtumat 2024

Kampuksen liiketoiminta jatkoi kasvuaan vuoden 2024 aikana. Uusia asiakkaita on muuttanut kampukselle ja nykyisille asiakkaille on toteutettu heidän tarpeisiinsa sopivampia tiloja.

Vuokrasopimuksia solmittiin vuoden 2024 aikana 22 kpl, koskien 4 623 m². Näistä uusia vuokrauksia oli 14 kpl, loppujen ollessa joko kampuksen sisäisiä muuttoja tai lisätilan vuokrauksia. Sopimuksia päättyi 14 kpl koskien 1 388 m²:ä. Tilojen käyttöaste nousi 59,6%:iin, edellisen vuodenvaihteen 55,6%:sta.

Merkittävin uusi vuokralainen oli LEDiLin muutto kampukselle huhtikuussa 2024. Heille vuokrattiin yhteensä 1 565m² tilat, jotka jakautuvat toimisto- ja laboratoriotiloihin. Ledilin vuokralaismuutostyö valmistui huhtikuussa aikataulun mukaisesti alittaen budjetin. Lisäksi Varha siirsi yksiköitään Ylhäistentieltä kampukselle väistötöihin.

Ravintola Factory saneerasi Kuutioon ravintolan ja avasi lounasravintolan maaliskuussa. Ravintola on saavuttanut kävijätavoitteensa ja houkuttellut merkittävästi uusia lounastajia myös kampuksen ulkopuolelta laadukkaana ruokansa ja aktiivisen markkinointinsa avulla.

Kampuksella aloitti elokuussa T:mi Justiina tarjoten kotiin kuljetettua lämmintä ateriapalvelua vanhuksille. Justiina hyödyntää Kiilan keittiötä. Päätoimintansa lisäksi he ovat sitoutuneet tarjoamaan opiskelijoille Kela-tukeen oikeuttavaa opiskelijalounasta lukukausien aikana alkaen elokuusta 2024. Samoihin tiloihin kohdistuva vuokrasopimus Salon kaupungin kanssa päättyi toukokuussa.

Yhtiön liikevaihto kasvoi 12,4 % vuonna 2024 ylittäen budjetoidun liikevaihdon 6,9 %:lla.

Verottaja teki päätöksen kampuksen kiinteistöveroista koskien verovuotia 2021-2024. Verottajan päätöksellä on positiivinen kertaluontoinen 1,7 milj. euron vaikutus kampuksen tulokseen tilikaudelle 2024. Tämä näkyy tuloksen merkittävänä ylittymisenä budjetoituun verrattuna.

Yhtiö täsmensi ohjeistusta korjausten käsittelystä kirjanpidossa vastaamaan verotuksen ohjeistusta. Vuoden 2024 tilinpäätöksessä aiemmin investointeina aktivoituja projekteja kirjattiin tilinpäätökseen päätöksen mukaisesti kuluina yli 900.000 euroa.

Kampuksen suosittelijoiden osuus (NPS) nousi vuoden takaisesta ollen 76,6 asiakastyytyväisyysmittauksessa.

2.3. Tarkastuslautakunta

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Tarkastuslautakunta on kokoontunut vuoden 2024 aikana 15 kertaa. Tarkastuslautakunta on toteuttanut valtuustokauden alussa laadittua työohjelmaa ja vuoden 2024 arviointityö on kohdentunut elinvoimapaalveluiden ja teknisten palveluiden toimialalle sekä lisäksi Liikelaitos Salon Veden toimintaan ja konsernipalveluiden toimialalta hallinto-, henkilöstö- ja talouspalveluihin. Näihin liittyvien viranhaltijoiden kuulemisten lisäksi kokouksissa on ollut kuultavana kaupungin viranhaltijajohtoa niin henkilöstöasioista kuin kaupungin talouden ja ajankohtaisten asioiden osalta.

Tarkastuslautakunnan perinteinen katselmuskierros toteutettiin keväällä 2024. Katselmuskierroksen teemaksi otettiin salolaisten nuorten hyvinvointi. Tutustumiskohteet olivat Salon seudun koulutuskuntayhtymä, Salon lukio sekä nuorisopalvelut ja siellä erityisesti Steissin tarjoamat palvelut. Katselmuskierroksella saatiin kattava kuva salolaisten nuorten toisen asteen opiskeluun ja heidän vapaa-ajan toimintaan sekä tukitoimiin, mitä nuorille on tarjolla.

Tarkastuslautakunta on osallistunut tarkastus- ja arviointitoimintaan liittyviin koulutuksiin. Tarkastuslautakunta on työssään noudattanut laatimiaan arviointiperiaatteita. Suoritettujen kuulemisten ja katselmuksen perusteella tarkastuslautakunta valmistelee vuosittaisen arviointikertomuksen, jossa arvioidaan strategisten tavoitteiden toteutumista ja talouden seurantaan. Arviointikertomus laaditaan valtuuston päätöksenteon tueksi sekä tiedoksi kuntalaisille.

Tarkastuslautakunnan tavoitteena on ollut valtuustokauden alusta alkaen kuntalaisten tietoisuuden lisääminen arviointikertomuksesta ja ylipäänsä kunnan toiminnasta.

Tarkastuslautakunta teki kaupunginvaltuustolle kyselyn arviointikertomuksessa esiin nostettujen asioiden hyödyntämisestä ja kehittämisajatuksista, jotka huomioidaan vuoden 2024 arviointikertomuksen laadinnassa ja tiedotuksessa. Tiedotuksen kehittämiseksi tarkastuslautakunta aloitti syyskaudella käytännön, jossa kokouksen jälkeen laaditaan tiedote keskeisistä kokouksessa käsitellyistä asioista.

Tarkastuslautakunta on ollut lisäksi mukana Sitran rahoittamassa kuntalaisosallistamista lisäävässä hankkeessa. Hankkeen yhtenä osana oli kehittää arviointikertomusta aiempaa informatiivisemmaksi.

Tilintarkastuspalveluiden hankinta oli kilpailutettu vuosille 2023-2024 ja palveluntuottajan kanssa oli laadittu sopimus. Tarkastuslautakunnan esityksen mukaisesti valtuusto päätti 2.9.2024 § 64 purkaa sopimuksen päättymään heti. Tilintarkastuspalveluiden hankinta kilpailutettiin vuosille 2024-2026 ja tilintarkastuspalvelut hankittiin BDO Auditor Oy:ltä. Vas- tuullisen tilintarkastaja on JHT, KHT Sari Isaksson.

Riskit ja epävarmuustekijät

Tarkastuslautakunta on jakanut hallinnon seurantavastuut jäsenten kesken sekä vastuuttanut arviointikertomuksen laadinnan eri osa-alueet sen varmistamiseksi, että valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumisen arviointi toteutuu kattavasti. Riskinä voi olla, että lautakunta ei saada riittävästi tietoa ja olennaisia havaintoja jää tekemättä.

Tuloslaskelma, ulkoinen

10 Tarkastusltk	TA2024	MRM2024	MTA2024	TP2024	Jäljellä 2024	Tot%	TP2023
Toimintakulut	-125 296	0	-125 296	-76 466	-48 830	61,0	-63 717
Henkilöstökulut	-42 263	0	-42 263	-32 083	-10 180	75,9	-18 810
Palkat ja palkkiot	-41 031	0	-41 031	-30 112	-10 919	73,4	-17 370
Henkilösivukulut	-1 232	0	-1 232	-1 971	739	160,0	-1 440
Eläkekulut	-1 208	0	-1 208	-1 909	701	158,0	-1 429
Muut henkilösivukulut	-24	0	-24	-62	38	258,3	-11
Palvelujen ostot	-80 110	0	-80 110	-44 375	-35 735	55,4	-44 333
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	-8	8	*****	-72
Muut toimintakulut	-2 923	0	-2 923	0	-2 923	0,0	-502

10 Tarkastusltk	TA2024	MRM2024	MTA2024	TP2024	Jäljellä 2024	Tot%	TP2023
Toimintakate	-125 296	0	-125 296	-76 466	-48 830	61,0	-63 717
Vuosikate	-125 296	0	-125 296	-76 466	-48 830	61,0	-63 717
Tilikauden tulos	-125 296	0	-125 296	-76 466	-48 830	61,0	-63 717
Tilikauden yli-jäämä (alij.)	-125 296	0	-125 296	-76 466	-48 830	61,0	-63 717

Tuloslaskelma, ulkoinen ja sisäinen

10 Tarkastusltk	TA2024	MRM2024	MTA2024	TP2024	Jäljellä 2024	Tot%	TP2023
Toimintakulut	-129 700	0	-129 700	-81 716	-47 984	63,0	-68 452
Henkilöstökulut	-42 263	0	-42 263	-32 083	-10 180	75,9	-18 810
Palkat ja palkkiot	-41 031	0	-41 031	-30 112	-10 919	73,4	-17 370
Henkilösivukulut	-1 232	0	-1 232	-1 971	739	160,0	-1 440
Eläkekulut	-1 208	0	-1 208	-1 909	701	158,0	-1 429
Muut henkilösivukulut	-24	0	-24	-62	38	258,3	-11
Palvelujen ostot	-82 114	0	-82 114	-47 221	-34 893	57,5	-46 663
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	-8	8	*****	-72
Muut toimintakulut	-5 323	0	-5 323	-2 404	-2 919	45,2	-2 906
Toimintakate	-129 700	0	-129 700	-81 716	-47 984	63,0	-68 452
Vuosikate	-129 700	0	-129 700	-81 716	-47 984	63,0	-68 452
Tilikauden tulos	-129 700	0	-129 700	-81 716	-47 984	63,0	-68 452
Tilikauden yli-jäämä (alij.)	-129 700	0	-129 700	-81 716	-47 984	63,0	-68 452

Toiminta- ja tilastotiedot

	TA 2024	MRM 2024	MTA 2024	TP 2024	TP 2023
Toiminta					
Arviointitoiminta					
Kokoukset	14		14	15	13
Arviointipäivät	1		1	1	1
Arviointikohteet	8		8	8	4
Lautakunnan kulut €	82 790	0	82 790	40 245	34 689
€/kokous	5 914		5 914	2 683	2 668
Ostopalvelupäivät	10		10		8
Ostopalvelun kulut €	6 700	0	6 700	0	4 333
€/päivä	670		670		542
Tilintarkastuspalvelu					
Ostopalveluna hankitut tilintarkastuspäivät	60		60	75	54
Kulut €	40 210	0	40 210	41 471	29 430
€/päivä	670		670	553	545

2.4. Keskusvaalilautakunta

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Vuonna 2024 on järjestetty presidentinvaali sekä europarlamenttivaalit. Keskusvaalilautakunta on vastannut vaalien järjestämiseen liittyvistä keskusvaalilautakunnan tehtävistä Salon kaupungissa ja tehnyt tältä osin tarvittavat päätökset ja toimet. Vaalien järjestämiseen osallistuu laaja-alaisesti huomattava määrä kaupunkikonsernin henkilöstöä. Keskusvaalilautakunta on lisäksi vuoden 2024 aikana tehnyt soveltuvien osin tarvittavat päätökset ja toimet vuonna 2025 järjestettäviä alue- ja kuntavaaleja varten.

Riskit ja epävarmuustekijät

Vaaliorganisaatio näyttyyt jossakin määrin haavoittuvana henkilöstöressurssien osalta ja olemassa olevan tietotaidon välittäminen vaaleja organisoivalle henkilöstölle pysyy olennaisena huomiopisteenä. Erityisesti vuoden 2025 alue- ja kuntavaalien osalta huomiota vaativana seikkana ja tietynasteisena riskinä on myös tunnistettu vaalien toimielimien muodostamiseen ja kokoonpanoihin liittyvät kelpoisuus- ja esteellisyyskysymykset. Tietynlaisena epävarmuustekijänä voidaan lisäksi tunnistaa samanaikaisesti järjestettävien alue- ja

kuntavaalien järjestämisen kustannuksien osalta pelkästään aluevaaleista johtuvien kustannuksien kaupungille korvaamisen yksityiskohdat, sillä tarkemman sääntelyn ja sitovan ohjeistuksen puuttuessa kustannuksien korvaamisesta sopiminen jää kaupungin ja hyvinvointialueen väliseksi asiaksi.

Tuloslaskelma, ulkoinen

11 Keskusvaaliltk	TA2024	MRM2024	MTA2024	TP2024	Jäljellä 2024	Tot%	TP2023
Toimintatuotot	270 000	0	270 000	289 927	-19 927	107,4	97 202
Myyntituotot	270 000	0	270 000	289 927	-19 927	107,4	97 202
Toimintakulut	-423 314	0	-423 314	-409 889	-13 425	96,8	-147 814
Henkilöstökulut	-365 814	0	-365 814	-361 767	-4 047	98,9	-120 989
Palkat ja palkkiot	-324 450	0	-324 450	-322 428	-2 022	99,4	-106 413
Henkilösivukulut	-41 364	0	-41 364	-39 340	-2 024	95,1	-14 576
Eläkekulut	-36 098	0	-36 098	-33 849	-2 249	93,8	-12 327
Muut henkilösivukulut	-5 266	0	-5 266	-5 491	225	104,3	-2 249
Palvelujen ostot	-31 000	0	-31 000	-34 086	3 086	110,0	-13 116
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-11 000	0	-11 000	-3 036	-7 964	27,6	-5 692
Muut toimintakulut	-15 500	0	-15 500	-11 000	-4 500	71,0	-8 017
Toimintakate	-153 314	0	-153 314	-119 962	-33 352	78,2	-50 611
Vuosikate	-153 314	0	-153 314	-119 962	-33 352	78,2	-50 611
Tilikauden tulos	-153 314	0	-153 314	-119 962	-33 352	78,2	-50 611
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-153 314	0	-153 314	-119 962	-33 352	78,2	-50 611

Tuloslaskelma, ulkoinen ja sisäinen

11 Keskusvaaliltk	TA2024	MRM2024	MTA2024	TP2024	Jäljellä 2024	Tot%	TP2023
Toimintatuotot	270 000	0	270 000	289 927	-19 927	107,4	97 202
Myyntituotot	270 000	0	270 000	289 927	-19 927	107,4	97 202
Toimintakulut	-458 654	0	-458 654	-464 136	5 482	101,2	-185 840
Henkilöstökulut	-365 814	0	-365 814	-361 767	-4 047	98,9	-120 989
Palkat ja palkkiot	-324 450	0	-324 450	-322 428	-2 022	99,4	-106 413
Henkilösivukulut	-41 364	0	-41 364	-39 340	-2 024	95,1	-14 576
Eläkekulut	-36 098	0	-36 098	-33 849	-2 249	93,8	-12 327
Muut henkilösivukulut	-5 266	0	-5 266	-5 491	225	104,3	-2 249
Palvelujen ostot	-66 340	0	-66 340	-68 294	1 954	102,9	-46 630
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-11 000	0	-11 000	-4 299	-6 701	39,1	-6 823
Muut toimintakulut	-15 500	0	-15 500	-29 775	14 275	192,1	-11 398
Toimintakate	-188 654	0	-188 654	-174 208	-14 446	92,3	-88 638
Vuosikate	-188 654	0	-188 654	-174 208	-14 446	92,3	-88 638
Tilikauden tulos	-188 654	0	-188 654	-174 208	-14 446	92,3	-88 638
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-188 654	0	-188 654	-174 208	-14 446	92,3	-88 638

Toiminta- ja tilastotiedot

	TA 2024	MRM 2024	MTA 2024	TP 2024	TP 2023
Toiminta					
Valtiolliset vaalit					
Kulut €	458 654	0	458 654	461 425	181 943
€ \ äänioikeutettu	10,96		10,96	11,10	4,35
Tuotot €	270 000	0	270 000	289 927	97 202
Aluevaalit					
Kulut €	20	0	20	2 711	3 896
€ \ äänioikeutettu	0,00		0,00	0,07	0,00
Tuotot €					
Äänioikeutettu	41 849		41 849	41 574	41 849

2.5. Kaupunginvaltuusto

Tuloslaskelma, ulkoinen

12 Kaupunginvaltuusto	TA2024	MRM2024	MTA2024	TP2024	Jäljellä 2024	Tot%	TP2023
Toimintakulut	-309 762	0	-309 762	-174 674	-135 088	56,4	-171 253
Henkilöstökulut	-200 342	0	-200 342	-117 779	-82 563	58,8	-85 960
Palkat ja palkkiot	-196 267	0	-196 267	-109 492	-86 775	55,8	-78 485
Henkilösivukulut	-4 075	0	-4 075	-8 287	4 212	203,4	-7 475
Eläkekulut	-3 924	0	-3 924	-7 869	3 945	200,5	-7 194
Muut henkilösivukulut	-151	0	-151	-419	268	277,4	-280
Palvelujen ostot	-92 950	0	-92 950	-22 226	-70 724	23,9	-26 722
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-14 370	0	-14 370	-10 225	-4 145	71,2	-35 787
Muut toimintakulut	-2 100	0	-2 100	-24 443	22 343	164,0	-22 784
Toimintakate	-309 762	0	-309 762	-174 674	-135 088	56,4	-171 253
Vuosikate	-309 762	0	-309 762	-174 674	-135 088	56,4	-171 253
Tilikauden tulos	-309 762	0	-309 762	-174 674	-135 088	56,4	-171 253
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-309 762	0	-309 762	-174 674	-135 088	56,4	-171 253

Tuloslaskelma, ulkoinen ja sisäinen

12 Kaupunginvaltuusto	TA2024	MRM2024	MTA2024	TP2024	Jäljellä 2024	Tot%	TP2023
Toimintakulut	-412 658	0	-412 658	-285 018	-127 640	69,1	-279 992
Henkilöstökulut	-200 342	0	-200 342	-117 779	-82 563	58,8	-85 960
Palkat ja palkkiot	-196 267	0	-196 267	-109 492	-86 775	55,8	-78 485
Henkilösivukulut	-4 075	0	-4 075	-8 287	4 212	203,4	-7 475
Eläkekulut	-3 924	0	-3 924	-7 869	3 945	200,5	-7 194
Muut henkilösivukulut	-151	0	-151	-419	268	277,4	-280
Palvelujen ostot	-135 516	0	-135 516	-72 233	-63 283	53,3	-75 108
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-14 370	0	-14 370	-10 227	-4 143	71,2	-35 803
Muut toimintakulut	-62 430	0	-62 430	-84 780	22 350	135,8	-83 120
Toimintakate	-412 658	0	-412 658	-285 018	-127 640	69,1	-279 992
Vuosikate	-412 658	0	-412 658	-285 018	-127 640	69,1	-279 992
Tilikauden tulos	-412 658	0	-412 658	-285 018	-127 640	69,1	-279 992
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-412 658	0	-412 658	-285 018	-127 640	69,1	-279 992

Toiminta- ja tilastotiedot

	TA 2024	MRM 2024	MTA 2024	TP 2024	TP 2023
Toiminta					
120 Kaupunginvaltuusto					
Kokoukset ja seminaarit, pj:n kokoukset	20		20	16	21
Käsitellyt asiat	120		120	103	97
Kulut €	409 658	0	409 658	281 445	275 432
€/asiat	3 414		3 414	2 732	2 840
€/kokous	20 483		20 483	17 590	13 116
Kevan tasausmaksu					
Kulut €	3 000		3 000	3 573	4 560

2.6. Kaupunginhallitus

2.6.1. Sisäinen valvonta

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Sisäinen tarkastus toimii kaupunginjohtajan alaisuudessa ja toteuttaa omalta osaltaan sisäistä valvontaa sekä kohdentaa siihen vuosisuunnitelma mukaisia tarkastuksia. Yksikön asema ja tehtävät on määritelty hallintosäännössä. Sisäisen tarkastuksen henkilöstö on sisäinen tarkastaja ja tarkastusasiiantuntija.

Sisäisen tarkastuksen toimintaohje on päivitetty kaupunginhallituksen päätöksellä 17.6.2024 § 211.

Vuoden 2024 aikana läpikäytyjä asiakokonaisuuksia ovat olleet kaupungin koulukuljetusten päätöksentekoprosessi, palkkioiden maksatusprosessi, maa-alueiden vuokrausten päätöksenteko ja laskutus sekä kaupunkitasoiset tuoteryhmäkohtaiset hankinnat. Kaupungin käteiskassojen tarkastus suoritetaan ohjeistuksen mukaisesti vuoden aikana. Vuoden 2024 vuosisuunnitelman sisältynyt oppilaskoneiden hallintaa koskeva tarkastus valmistuu vuoden 2025 puolella.

Sisäinen tarkastus seuraa vuosittain niiden yhteisöjen ja vesiosuuskuntien taloudellisen tilanteen kehittymistä, joille kaupunki on myöntänyt lainojen takausta. Takausten määrä on taloudellisesti merkittävä ja niihin liittyy riskejä. Vuonna 2024 lainojen takausten yhteydessä tarkasteltiin lainojen vakuuksiin ja omaisuuden hallintaan liittyvää kokonaisuutta.

Tarkastusten havainnot ja sisäisen valvonnan kehittämiskohteet on käyty läpi tarkastuksen yhteydessä asianomaisten yksiköiden vastuuhenkilöiden kanssa toiminnan kehittämiseksi. Kaupunginjohtaja ja sisäinen tarkastaja käyvät yhdessä läpi ajankohtaiset asiat ja sopivat tapauskohtaisesti jatkotyöskentelystä ja tarkastuksissa tehtyjen havaintojen edellyttämistä toimenpiteistä. Erityisistä havainnoista raportoidaan välittömästi kaupunginhallitukselle.

Tarkastuksissa tehtyjen suositusten toteutumista arvioidaan tarkastuksiin suoritettavissa jälkitarkastuksissa ja tarvittaessa seuranta jatketaan, mikäli toiminnassa on edelleen kehittämistä. Loppuvuonna otettiin käyttöön käytäntö, jossa tarkastuskohteilta pyydetään palaute tarkastuksen jälkeen. Saadut palautteet huomioidaan yksikön toiminnan edelleen kehittämiseksi. Sisäisen tarkastuksen toimintaa on vuoden aikana kehitetty dokumentoimalla tarkastusten toteuttaminen aiempaa perusteellisemmin. Tarkastusraportteihin on laadittu johdon yhteenveto ja taulukko keskeisistä havainnoista ja suosituksista. Tähän liitetään tarkastuskohteen vastine ja suunnitellut toimenpiteet aikatauluineen. Näin on saatavissa yhdellä silmäyksellä kokonaiskuva tarkastuksen keskeisistä asioista. Näin edistetään tarkastuksista raportointia johdolle ja sitä hyödynnetään myös hallitukselle raportoinnissa.

Riskit ja epävarmuustekijät

Sisäisen tarkastuksen riskinä on se, että tarkastukset eivät kohdennu oleellisiin asioihin tai niiden yhteydessä ei havaita kaikkia olennaisia asioita.

Tuloslaskelma, ulkoinen

130 Kaupungin-hallitus	TA2024	MRM2024	MTA2024	TP2024	Jäljellä 2024	Tot%	TP2023
Toimintatuotot	109 250	5 202	114 452	54 172	60 279	47,3	257 363
Myyntituotot	3 240	0	3 240	3 316	-76	102,3	40 812
Tuet ja avustukset	0	5 202	5 202	31 462	-26 260	604,8	136 170
Muut toimintatuotot	106 010	0	106 010	19 395	86 615	18,3	80 380
Toimintakulut	-1 583 970	-461 358	-2 045 328	-1 927 089	-118 240	94,2	-1 854 603
Henkilöstökulut	-643 520	0	-643 520	-470 930	-172 590	73,2	-449 249
Palkat ja palkkiot	-518 420	0	-518 420	-371 656	-146 764	71,7	-251 751
Henkilösivukulut	-125 100	0	-125 100	-99 274	-25 826	79,4	-197 498
Eläkekulut	-115 800	0	-115 800	-77 251	-38 549	66,7	-135 506
Muut henkilösivukulut	-9 300	0	-9 300	-22 024	12 724	236,8	-61 992
Palvelujen ostot	-899 780	-9 358	-909 138	-725 402	-183 736	79,8	-642 844

130 Kaupungin-hallitus	TA2024	MRM2024	MTA2024	TP2024	Jäljellä 2024	Tot%	TP2023
Aineet, tarvik- keet ja tavarat	-14 040	0	-14 040	-34 641	20 601	246,7	-65 480
Avustukset	-18 150	0	-18 150	-22 110	3 960	121,8	-38 631
Muut toimintakulut	-8 480	-452 000	-460 480	-674 005	213 525	146,4	-658 399
Toimintakate	-1 474 720	-456 156	-1 930 876	-1 872 916	-57 960	97,0	-1 597 240
Verotulot	111 851 000	0	111 851 000	113 493 942	-1 642 942	101,5	117 699 999
Valtionosuudet	25 469 563	0	25 469 563	26 212 047	-742 484	102,9	28 261 679
Rahoitustuotot ja - kulut	1 470 630	0	1 470 630	1 722 834	-252 204	117,1	3 364 041
Korkotuotot	545 830	0	545 830	835 520	-289 690	153,1	554 954
Muut rahoitus- tuotot	2 826 990	0	2 826 990	2 421 292	405 698	85,6	4 128 820
Korkokulut	-1 900 000	0	-1 900 000	-1 515 927	-384 073	79,8	-1 319 017
Muut rahoituskulut	-2 190	0	-2 190	-18 051	15 861	824,3	-715
Vuosikate	137 316 473	-456 156	136 860 317	139 555 907	-2 695 590	102,0	147 728 479
Poistot ja arvonalen- tumiset	0	0	0	-24 746	24 746	*****	0
Arvonalentumiset	0	0	0	-24 746	24 746	*****	0
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0	0,0	566 067
Satunnaiset tuotot	0	0	0	0	0	0,0	566 067
Tilikauden tulos	137 316 473	-456 156	136 860 317	139 531 161	-2 670 844	102,0	148 294 546
Poistoeron muutos	461 670	0	461 670	461 672	-2	100,0	461 672
Tilikauden yli- jäämä (alij.)	137 778 143	-456 156	137 321 987	139 992 833	-2 670 846	101,9	148 756 218

Toiminta- ja tilastotiedot

	TA 2024	MRM 2024	MTA 2024	TP 2024	TP 2023
Toiminta					
Kaupunginhallitus					
Kh:n, jaostojen, työryhmien ja vaikutta- mistoimielinten kokoukset	100		100	99	105
Käsitellyt asiat	1 000		1 000	775	720
Kulut €	433 881	50 000	483 881	192 916	477 787
Takaustappiot €		402 000	402 000	487 507	
€/asia	434		484	249	664
€/kokous	4 339		4 839	1 949	4 550
Tuotot €	105 570		105 570	40 514	259
Kevan tasausmaksu					
Kulut €	58 790		58 790	31 698	4 695
Kaupungin yleisjohto					
Kulut €	246 285	4 703	250 988	239 567	247 326
Tuotot €		2 614	2 614	3 228	
Vakituista henkilökuntaa	1		1	1	1
Tietosuoja					
Kulut €	48 234	1 417	49 651	67 597	66 463
Tuotot €	1 600	788	2 388	4 322	3 001
Vakituista henkilökuntaa	0,55			0,55	0,5
Sisäinen tarkastus					
Kulut €	159 514	3 210	162 724	157 721	147 105
Tuotot €		1 785	1 785	2 204	
Vakinaista henkilöstöä	2		2,00	2	
Väestönsuojelu					
Kulut €	70 000		70 000	16 217	39 579
Toiminnan tukeminen					
Tuettuja yhdistyksiä	40		40	29	31
Kulut €	134 610	28	134 638	250 912	137 321
Tuotot €		15	15	15	
€/yhdistys (keskimäärin)	3 365		3 366	8 652	4 430
Jäsenyydet					
Suomen kuntaliitto	152 200		152 200	106 112	107 131
Varsinais-Suomen liitto	425 030		425 030	416 928	361 142
Muut yhdistykset	32 830		32 830	29 870	69 055
Kulut €	610 060		610 060	552 910	537 328

	TA 2024	MRM 2024	MTA 2024	TP 2024	TP 2023
Sote- ja maakuntauudistus					
Kulut €	50		50	240 318	308 525
Tuotot €				800	244 022
Tyhjänä ja vajaakäytössä olevat tilat:					
Omat tilat					
Tilojen m ²	27 497		27 497	28 943	31 902
Kulut €	2 070 030		2 070 030	2 274 775	2 004 687
€/m ² /kk	6,27		6,27	6,55	5,24
Tuotot €	2 080		2 080	3 090	8 290
Muilta vuokratut tilat					
Kivikausikeskus kulut €					48 077
Tuotot €					1 847
Talotoimikunta					
Kulut €	11 480		11 480	893	4 765

2.6.2. Konsernipalvelut

2.6.2.1. Hallintopalvelut

2.6.2.1.1. Laki ja asiantuntijapalvelut

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Laki- ja asiantuntijapalvelut tuottavat päätöksenteon tuen palvelut asioiden valmistelun elinkaaren aikana hallintoteknisesti ja sisällöllisesti. Tehtäviin kuuluu kaupunkitasoinen ennakollinen ja jälkikäteinen oikeuspalvelu, vaalien järjestämisvastuu, tietosuojatyö, koulutus, kokouksissa ja työryhmissä avustaminen, sekä päätöksien täytäntöönpanoon liittyvät tehtävät. Henkilöstöresurssi on pysynyt vakiintuneena tällä tilikaudella. Työtyytyväisyydestä on huolehdittu tiheällä kehityskeskustelusyklillä ja seuraamalla ja reagoimalla työelämän laadun kyselyn tuloksiin.

Riskit ja epävarmuustekijät

Palvelutuotantoon liittyy jonkin verran henkilöstöresurssiriskiä, jota saadaan tosin eliminoida ristiinsijaistuksilla. Muuttuvan sääntelyn ja toimialojen käytänteiden oikeellisuuden varmistaminen edellyttää riittävää seurantaa ja läsnäoloa toimialojen arkipäivässä. Uutena asiatyypinä tuleva tekoälyn ja automatiikan hallinta, sekä myös lisääntyvä vastuullisuustietous edellyttävät ymmärryksen lisäämistä niistä. Ajoittain nousevat monimutkaisemmat valmistelutehtävät sitovat henkilöresursseja, jota ei todellisuudessa pystytä riittävässä määrin vapauttamaan paikoin ohuehkoista asiantuntijajoukosta muiden tehtävien kärsimättä.

2.6.2.1.2. Keskitetyt hallinto- ja toimistopalvelut

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Keskitetyt hallinto- ja toimistopalvelut tuottavat päätöksenteon ja palvelutuotannon hallinnollisia asiantuntija- ja tukipalveluja henkilöstö- ja toimielinorganisaatiolle ja vastaavat luottamushenkilöorganisaation toimintaympäristöstä. Keskitettyihin hallinto- ja toimistopalveluihin kuuluvat kirjaamo, toimistopalvelut, kaupunginarkisto ja tiedonhallinta, Halikon virastotalon hallintopalvelut, monistamo-, postitus- ja vahtimestaripalvelut sekä kaupungintalon ja Halikon virastotalon infopisteet. Edellä mainitut tukipalvelut on pystytty tuottamaan vuoden 2024 aina laadukkaasti ja ilman suuria häiriötekijöitä.

Alkuvuoden 2024 aikana järjestettiin henkilöstölle kattavasti tiedonhallinnan koulutuksia, joiden aineistot ja tallenteet ovat jälkikäteenkin henkilöstön käytettävissä. Asianhallintajärjestelmä Dynastyn koulutuksia järjestetään vuosittain jatkuvan tuen lisäksi säännöllisesti ja vuonna 2024 Dynasty-koulutuksia järjestettiin 20 kpl.

Asiakirjajulkaisuuskuvaus hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 11.3.2024 ja julkaistiin sen jälkeen myös verkkosivuilla. Tiedonhallintamallityötä jatkettiin edelleen yhteistyössä tietohallinnon ja toimialojen kanssa. Työtä tehdään Digiturvamalli-työkaluilla, johon kerätään tiedot koko kaupungin toimintaprosesseista, tietovarannoista, tietoaineistoista ja tietojärjestelmistä. Kokonaisuutena tiedonhallintamallin arvioidaan valmistuvan kevään 2025 aikana, jonka jälkeen siirrytään mallin jatkuvaluonteiseen ylläpitovaiheeseen.

Varsinais-Suomen hyvinvointialueen ja Salon kaupungin välisen sopimuksen mukaisia tietoa-aineistojen siirtotoimenpiteitä on saatu jäsenneltyä ja vietyä eteenpäin, mutta samalla on löytynyt uusia ratkaistavia asioita. Sopimusta jatkettiin kesäkuussa 2024 vuodella eteenpäin.

Riskit ja epävarmuustekijät

Merkittävimpien riskien vuodelle 2024 arvioitiin liittyvän henkilöresurssien riittävyyteen ja henkilövaihdoksiin. Henkilövaihdosten osalta riski toteutui, mutta tilanne saatiin vakautettua loppuvuotta kohden. Käynnissä oleva Dynasty 6.4 -tietokantojen migraatiotyö Dynasty 10 -versioon aiheuttaa riskin ja epävarmuutta 6.4 tietokannassa olevien tietojen käytettävyyteen. Riski on tunnistettu ja sen hallintaan pyritään löytämään ratkaisu järjestelmätoimittajan kanssa.

2.6.2.1.3. Yhteisöpalvelut

Yhteisöpalveluihin kuuluvat kaupungin viestintä ja markkinointi sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kokonaiskoordinointi mukaan lukien ehkäisevä päihde- ja mielenterveysyö, ikäkeskustoiminta sekä osallisuuden ja yhteisöllisyyden edistäminen.

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Yhteisöpalvelujen yhtenä keskeisenä tavoitteena oli organisaatiouudistuksen jälkeisen toiminnan vakiinnuttaminen ja sisäisten yhteistyömuotojen kehittäminen kaupungin muiden palvelualueiden kanssa.

Viestinnän ja markkinoinnin osalta yhteistyötä on tehty erityisesti elinvoimapaalvelujen kanssa. Yhteistyön keskiössä ovat olleet muun muassa TE-palvelu- ja kotoutumislain kokonaisuudistukseen (KOTO24) liittyvä muutosviestintä, asuntomessujen hakuun ja toteutukseen liittyvät toimenpiteet sekä strategiaviestinnän ja tapahtumamarkkinoinnin kehittäminen. Yhteistyötä on tehty tiiviisti myös henkilöstöpalvelujen kanssa rekrytointiviestinnän ja laajemmin työnantajamielikuvan kehittämisessä.

TE-uudistuksen osalta tehtiin säännöllistä monikanavaista muutosviestintää henkilö-, työnantaja- ja yritysasiakkaille mm. uutiskirjeen muodossa, ja aloitettiin työllisyyspalveluiden verkkosivujen uudistustyö. KOTO24-uudistukseen liittyen julkaistiin uudet maahanmuuttajille suunnatut verkkosivut ja käynnistettiin maahanmuuttaja- ja kotoutumistyön viestinnän toimintamalli. Lisäksi molempiin uudistuksiin liittyen julkaistiin kuukausittain Salon työllisyysalueen luottamushenkilöille suunnattu ajankohtaiskatsaus.

Saavutettavaa ja monikulttuurista verkkoviestintää edistettiin valmistelemalla tekoälyyn perustuvan käännösohjelman käyttöönottoa. Viestintävastuiden ja -prosessien määrittelyä, sisäisen viestinnän kehittämistä ja sähköisen lomakepalvelun käyttöönoton valmistelua jatkettiin. Kehitystyötä tehtiin myös elinvoimajaoston ja tarkastuslautakunnan päätöksentekoviestinnän osalta. Vastuu kaupungin markkinointiyhteistyömallin valmistelusta siirtyi elinvoimapaalveluille, ja valmistelutyötä jatkettiin yhdessä.

Markkinoinnin osalta tehtiin kohdennettua digimarkkinointia, sisältöyhteistyötä, natiivimainontaa, suoramarkkinointia sekä vaikuttajamarkkinointia. Yhteistyössä yritysten sekä yhteistyökumppanien kanssa tuotettiin materiaaleja sekä osallistuttiin neljälle eri messuille Helsingissä sekä Turussa.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kokonaisuudessa vuoden 2024 aikana luotiin rakenteita ja toimintamalleja hyte- ja ehkäisevän päihde- ja mielenterveyshyönteistyön sekä ikäkeskustoiminnan osalta. Elävät ja yhteisölliset kylät -kärkihanke käynnistyi suunnitellusti kesäkuussa, ja osallisuusmallin valmistelu aloitettiin. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kokonaisuudessa kiinnitettiin erityistä huomiota hyvinvointiviestinnän kehittämiseen ja lisäämiseen. Hyvinvoinnin edistämisen avustusten myöntöperiaatteet hyväksyttiin ja avustukset jaettiin uusilla periaatteilla. Hyväksyttiin ehkäisevän päihdetyön ja mielenterveyden edistämisen suunnitelmat vuosille 2024–2025 sekä päivitettiin ikääntyneiden hyvinvointisuunnitelma vuosille 2024–2025 päivitettiin. Hanketyötä tehtiin mm. mielenterveyden osaamisen ja yhteistyön ja lasten ja nuorten ravitsemusterveyden edistämiseksi.

Riskit ja epävarmuustekijät

Viestinnässä ja markkinoinnissa merkittävimmät riskit liittyvät häiriö- ja poikkeustilanteisiin, jolloin viestintäkanavien käyttö häiriintyy tai keskeytyy kokonaan. Arjen työssä koko ajan lisääntyvä viestinnän regulaatio vie aikaa toiminnan kehittämiseltä. Viestinnän murros ja sen

mukanaan tuoma kehitys, kuten esimerkiksi informaatiovaikuttamisen lisääntyminen ja sosiaalisen median kanavien eriytyminen, on vaikeasti ennakoitavissa, mikä edellyttää jatkuvaa varuillaanoloa ja oman osaamisen kehittämistä.

Yhteisiin toimintamalleihin liittyvä työ hyvinvointialueiden kanssa on edelleen kesken. Hyvinvointialueiden taloustilanteen heikentyessä erityisesti ennaltaehkäisevän toiminnan edellytykset heikkenevät. Myös kolmannen sektorin avustusten leikkaussuunnitelmat lisäävät painetta kaupungin suuntaan. Oman toiminnan keskeisenä haasteena on, että hyvinvoinnin edistämisen toimenpiteet eivät tavoita niitä kaikkein eniten tarvitsevia.

2.6.2.1.4. Edunvalvonta

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Edunvalvonnassa hoidetaan edunvalvontatehtäviä holhoustoimilain (442/1999) mukaisesti. Holhoustoimen tarkoituksena on valvoa niiden henkilöiden etua ja oikeutta, jotka eivät va- jaavaltaisuuden, sairauden, poissaolon tai muun syyn vuoksi voi itse pitää huolta taloudellisista asioistaan. Uusi yleisen edunvalvojan virka täytettiin alkuvuodesta. Toimintaa on pyritty kehittämään ja tehostamaan esimerkiksi kehittämällä työhön liittyviä prosesseja sekä asiakastietojärjestelmän ja muiden järjestelmien avulla.

Riskit ja epävarmuustekijät

Edunvalvonnassa merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät liittyvät henkilöstöön sekä järjestelmiin.

Tuloslaskelma, ulkoinen

142 Hallintopalvelut	TA2024	MRM2024	MTA2024	TP2024	Jäljellä 2024	Tot%	TP2023
Toimintatuotot	598 500	18 073	616 573	606 957	9 616	98,4	511 678
Myyntituotot	445 590	0	445 590	450 587	-4 997	101,1	450 138
Tuet ja avustukset	152 500	18 073	170 573	151 207	19 365	88,6	57 029
Muut toimintatuotot					1		
	410	0	410	5 162	-4 752	259,1	4 511
Toimintakulut	-3 913 489	-41 112	-3 954 601	-3 694 134	-260 466	93,4	-3 158 222
Henkilöstökulut	-2 252 879	-22 836	-2 275 715	-2 324 825	49 110	102,2	-1 996 419
Palkat ja palkkiot	-1 821 091	-18 980	-1 840 071	-1 875 844	35 773	101,9	-1 618 480
Henkilösivukulut	-431 788	-3 856	-435 644	-448 981	13 337	103,1	-377 940
Eläkekulut	-379 363	-3 856	-383 219	-389 858	6 638	101,7	-321 026
Muut henkilösivukulut	-52 425	0	-52 425	-59 124	6 699	112,8	-56 914
Palvelujen ostot	-1 023 490	-18 276	-1 041 766	-685 488	-356 278	65,8	-779 804
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-80 640	0	-80 640	-79 321	-1 319	98,4	-87 987
Avustukset	-400 000	0	-400 000	-456 431	56 431	114,1	-184 291
Muut toimintakulut	-156 480	0	-156 480	-148 069	-8 411	94,6	-109 721
Toimintakate	-3 314 989	-23 039	-3 338 028	-3 087 178	-250 850	92,5	-2 646 544
Vuosikate	-3 314 989	-23 039	-3 338 028	-3 087 178	-250 850	92,5	-2 646 544
Tilikauden tulos	-3 314 989	-23 039	-3 338 028	-3 087 178	-250 850	92,5	-2 646 544
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-3 314 989	-23 039	-3 338 028	-3 087 178	-250 850	92,5	-2 646 544

Toiminta- ja tilastotiedot

Toiminta	TA 2024	MRM 2024	MTA 2024	TP 2024	TP 2023
Hallinto- ja asiantuntijapalvelut					
Kulut €	543 800	3 318	547 118	617 149	557 193
Vakinaista henkilöstöä	6		5,45	5,45	6
Tuotot €	30 000	1 354	31 354	27 764	73 332
Infotietona Kevan tasausmaksu					
Kulut €	57 980		57 980	67 031	50 088
Lakipalvelut					
Kulut €	301 705	1 351	303 056	213 741	205 938
Vakinaista henkilöstöä	2		2	2	2
€/tunti	187,13	0,84	187,97	132,57	127,73
Tuotot €	10 410	752	11 162	13 989	9 304

Toiminta	TA 2024	MRM 2024	MTA 2024	TP 2024	TP 2023
Palvelupisteet					
Kulut €	149 005	786	149 791	138 789	120 440
Vakinaista henkilöstöä	2,9		2,9	2,9	2,7
Tuotot €	6 000	437	6 437	7 598	5 632
Tukipalvelujen yksiköt:					
Arkisto					
Tiedonohjaussuunnitelman tehtäväluokat, joihin tehty tarkastettuja ja hyväksytyjä muutoksia/v	150		150	200	330
Pysyvästi ja pitkään säilytettävien arkistoaineistojen määrä päätearkistossa /hm	3 500		3 500	3 500	3 500
Määräajan säilytettävien paperiasiakirjojen hävittäminen arkistosta /kg/v	1 500		1 500	1 700	7 686
Pysyvästi ja pitkään säilytettävien asiakirjojen määrä sähköisessä arkistossa/kpl	202 500		202 500	247 000	213 860
Tietopalveluhaut päätearkistossa/v	300		300	340	351
Kulut €	410 247	783	411 030	413 401	337 788
Tuotot €	50 170	435	50 605	33 927	41
Vakinaista henkilöstöä	3		3	3	3
Kirjaamo					
Kuulutukset kpl/v	650		650	551	
Uusien asioiden määrä/avaukset kpl /v	5 500		5 500	5 800	5 525
Keskeneräisten asioiden määrä kpl/v	Seuranta päätynyt				
Kulut €	146 699	978	147 677	149 373	144 733
Tuotot €		544	544	672	
Vakinaista henkilöstöä	3		3	3	3
Toimistopalvelut					
Kokousten määrä	180		180	145	147
Tuotot €	155 146	327	155 473	61 365	56 260
		673	673	225	
Vakinaista henkilöstöä	2		2	3	3
Halikon toimistopalvelut					
Rakennuspiirustusten arkistointipalvelu/asiakas	1 790		1 790	1 622	1 508
Vuokratut alueet kpl	450		450	382	462
Viranhaltijapäätösten valmistelu kpl	60		60	61	67
Kulut €	117 767	1 188	118 955	120 315	189 616
		661	661	817	
Vakinaista henkilöstöä	4		4	2	4
Monistamo					
Kopioiden määrä	165 000			199 495	208 986
Kulut €	30 770		30 770		57 728
€/kopio	0,19			0,00	0,28
Vakinaista henkilöstöä	0			0	0
Tuotot €	46 350	348	46 698	3 447	72 062
Postitus- ja vahtimestaripalvelut					
Lähetetty posti kpl	19 770		19 770	16 880	14 884
Kulut €	145 738	628	146 366	186 962	52 349
€/kpl	7,37		7,40	11,08	3,52
Vakinaista henkilöstöä	1		1	1	1
Tuotot €	47 850		47 850	68 417	39 199
Ajokerrat	7 384		7 384	7 228	7 384
Kulut €					74 458
€/ajokerta					10,08
Vakinaista henkilöstöä	1		1	1	1
Tuotot €	64 720		64 720	94 481	55 774
Viestintä ja markkinointi					
Viestintä	Erittely tarkemmin alla				
Kulut €	512 722	25 252	537 974	463 057	494 903
Kaupunkitiedotteita, joista 1 laajempi kesäasukasjakelu	5		5	5	
Kaupunkitiedotteiden painosmäärä	158 000		158 000	154 030	
Kulut €	96 500		96 500	76 690	
€/kaupunkitiedote	19 300		19 300	15 338	
Ulkoisten verkkopalvelujen käyttäjämäärä	562 100		562 100	431 971	
Verkkopalveluiden ylläpito ja kehitys kulut €	27 000		27 000	15 570	
Vakinaista henkilöstöä	3		3	3	3
Määräaikaista henkilöstöä	1		1	1	
Tuotot €	18 000		18 000	35 371	24 312

Toiminta	TA 2024	MRM 2024	MTA 2024	TP 2024	TP 2023
Markkinointi					
Kulut €	Erittely tarkemmin alla				582 662
Sosiaalisen median pääkanavien (ml. Visit-Salo= yhteenlaskettu vuotuinen sitoutuminen)	1 030 000		1 030 000	461 000	
Markkinointiyhteistyö (sis. palkitsemiset) kulut €	220 000		220 000	285 667	
Markkinointiyhteistyösopimukset ja palkitsemiset, toimijoita	70		70	70	
Toimenpiteet, materiaalit, yhteistyö ja Tapahtumien Salo kulut €	225 312		225 312	255 490	
Vakinaista henkilöstöä	1		1	1	1
Määräaikaista henkilöstöä	1		1		1
Tuotot €	35 000	9 254	44 254	22 216	38 641
Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen					
Kaupungille jäävät sote -palvelut (siirtyvät sote -palveluilta 1.1.2023)					
Kulut €					0
Tuotot €					
Hyte-koordinointi					
Kulut €	Erittely tarkemmin alla				205 228
Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen kulut €	110 318	514	110 832	100 850	
Avustettuja yhdistyksiä	30		30	28	
Avustukset €	175 000		175 000	170 764	
Osallisuuden edistäminen:					
Osallistuvan budjetoinnin ehdotukset	50		50	40	
Kulut €	208 488		208 488	154 930	
Tuotot €	51 000		51 000	49 538	
Ehkäisevä päihde- ja mielenterveystyö kulut €	72 341		72 341	71 823	
Ikäkeskustoiminta kulut €	115 154		115 154	91 812	
Tuotot €	51 500	286	51 786	48 470	
Vakinaista henkilöstöä	2		2	2	1
Määräaikaista henkilöstöä	1		1	2	
Edunvalvonta					
Kulut €	360 228	5 988	366 216	332 773	296 212
Tuotot €	330 000	3 329	333 329	369 773	357 233
Vakituista henkilökuntaa	5		5	5	5

2.6.2.2. Talouspalvelut

2.6.2.2.1. Talous- rahoitus- ja hankintapalvelut

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Talouden raportointiin liittyvää kehittämisprojektia edistettiin vuoden aikana. Projektin tavoitteena on muun muassa luoda automaattisesti päivittyvät raportit sekä toimivat raportointijärjestelmät, jotka tukevat omalta osaltaan tiedolla johtamisen kehittämistä. Kehittämistyö talouden raportoinnin osalta jatkuu vuonna 2025.

Talouspalveluissa vuoden aikana tapahtuneet henkilöstövaihdokset ja sijaisjärjestelyt vaikuttivat työntekijöiden jaksamiseen sekä talouspalveluiden toimintaan. Kehittämistehtäviä ei pystytty henkilöstöresurssien vajauksesta johtuen edistämään toivotussa aikataulussa henkilöstön keskittyessä perustehtävien toteuttamiseen.

Salon kaupungin laskutus- ja perintäohjeen sisältöä selkeytettiin, päivitettiin sekä täsmennettiin ja kaupunginhallitus hyväksyi laskutus- ja perintäohjeet kokouksessaan syyskuussa. Kaupunginvaltuusto päätti joulukuun kokouksessaan kaupungin varallisuuden hoidon sekä rahoitus- ja sijoitustoiminnan periaatteet.

Kaupunginhallitus hyväksyi Salon kaupungin hankintapoliittisen ohjelman vuosille 2024-2028 kokouksessaan 2.9.2024. Hankintapoliittinen ohjelma kaudelle 2024-2028 hyväksyttiin elokuussa 2024. Ohjelmakausi on alussa ja siten tavoitteet eivät ole vielä suurelta osin toteutuneet. Hankintapoliittisen ohjelman vieminen palvelualueille on myös vielä kesken. Osaa tavoitteista on kuitenkin toteutettu ja esimerkiksi hiilineutraaleja hankintoja on kilpailutettu. Käyttäjiä on myös osallistettu hankinnoissa.

Salon kaupungissa on kilpailutettu ja valmisteltu vuonna 2024 edelleen paljon hankintoja, noin 80 kpl. Kilpailutusten määrä on edelleen melko suuri varattuihin resursseihin nähden.

Hankintapalvelujen resursseissa oli vajausta henkilöstömuutoksista johtuen, mikä vaikutti siihen, että hankintojen kehittämiseen ei jäänyt aikaa.

Riskit ja epävarmuustekijät

Talouspalveluissa suurimmat riskit liittyvät henkilöstö- ja järjestelmäriskihin. Työtehtävien uudelleen järjestelemisellä ja luomalla toimivia sijaisjärjestelyitä on pyritty parantamaan prosessien sujuvuutta ja työntekijöiden jaksamista.

2.6.2.2.2. Tietohallinto

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Tietohallinto tuottaa kaupungin toimialoille, kaupunkikonsernille ja toimielimille tieto- ja viestintätekniikan infrastruktuurin sekä vastaa sen ylläpidosta, tuesta ja kehittämisestä. Tietohallinto on myös mukana operatiivisten tietojärjestelmien, kuntalaisille suunnattujen sähköisten asiointipalvelujen sekä prosessien digitalisoinnin kehittämisessä yhdessä palvelualueiden kanssa. Keskeisimmät palvelut ovat tukipalvelut, konesali- ja kapasiteettipalvelut, päätelaitepalvelut, tietoliikennepalvelut, puhe- ja viestintäpalvelut, tulostuspalvelut sekä tietojärjestelmäpalvelut.

Tietoturvallisuuden kehittämistä jatkettiin edelleen ja tiedonhallintalain mukaisten toimien täytäntöönpanoa edistettiin. Tiedonhallintamallin kuvaaminen on loppusuoralla. Työasemapalvelut saatiin viimein uusittua kolmen kilpailutuskierron sekä markkinaoikeuskäsittelyn jälkeen. Myös puhepalvelut kilpailutettiin ja palvelinpalveluiden uusimiseen tähtäävät selvitystyöt on käynnistetty. Keskitetyn tietovaraston kehittämistä on jatkettu ja päätelaitehallintaan liittyviä uudistuksia on aloitettu.

TE-uudistus on myös aiheuttanut tekemistä tukipalveluihin, tietoliikenteeseen, raportointiin sekä eri järjestelmien käyttöönottoihin liittyen.

Varha ei päässyt vieläkään täysin irti kaupungin ICT-ympäristöstä, vaan käytti osittain edelleen kaupungin työasemia, verkkoja ja palvelimia.

Riskit ja epävarmuustekijät

Henkilöstöresurssien riittävyys aiheutti edelleen haasteita. Liian suuri osa resursseista kuuluu jatkuvien palveluiden tuottamiseen, tukipalveluun sekä järjestelmien ylläpitämiseen. Kehittämishankkeet pitkittyvät tai siirtyvät tulevaisuuteen resurssipulan vuoksi.

Tuloslaskelma, ulkoinen

151 Talouspalvelut	TA2024	MRM2024	MTA2024	TP2024	Jäljellä 2024	Tot%	TP2023
Toimintatuotot	122 150	15 078	137 228	297 877	-160 649	217,1	674 738
Myyntituotot	88 150	0	88 150	270 103	-181 953	306,4	641 340
Tuet ja avustukset	0	15 078	15 078	16 419	-1 341	108,9	1 359
Muut toimintatuotot	34 000	0	34 000	11 356	22 644	33,4	32 039
Toimintakulut	-4 274 261	-29 146	-4 303 407	-3 781 541	-521 865	87,9	-3 678 813
Henkilöstökulut	-1 722 111	-18 940	-1 741 051	-1 457 041	-284 010	83,7	-1 562 959
Palkat ja palkkiot	-1 385 818	-15 750	-1 401 568	-1 156 418	-245 150	82,5	-1 250 606
Henkilösivukulut	-336 293	-3 190	-339 483	-300 624	-38 859	88,6	-312 354
Eläkekulut	-296 662	-3 190	-299 852	-263 675	-36 177	87,9	-266 715
Muut henkilösivukulut	-39 631	0	-39 631	-36 949	-2 682	93,2	-45 639
Palvelujen ostot	-2 381 790	-10 206	-2 391 996	-2 244 588	-147 408	93,8	-2 002 464
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7 160	0	-7 160	-2 593	-4 567	36,2	-9 648
Muut toimintakulut	-163 200	0	-163 200	-77 319	-85 881	47,4	-103 743
Toimintakate	-4 152 111	-14 068	-4 166 179	-3 483 664	-682 515	83,6	-3 004 075
Vuosikate	-4 152 111	-14 068	-4 166 179	-3 483 664	-682 515	83,6	-3 004 075
Tilikauden tulos	-4 152 111	-14 068	-4 166 179	-3 483 664	-682 515	83,6	-3 004 075
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-4 152 111	-14 068	-4 166 179	-3 483 664	-682 515	83,6	-3 004 075

Toiminta- ja tilastotiedot

	TA 2024	MRM 2024	MTA 2024	TP 2024	TP 2023
Toiminta					
Talousspalvelujen hallinto					
Kulut €	554 291	1529	555 820	468 754	403 429
Pankkipalvelut kulut €	106 000	0	106 000	40831	66 037
Vakinaista henkilöstöä	6			6	5
Tuotot €	30 000	2 270	32 270	28 660	21 227
Kevan tasausmaksu					
Kulut €	18 960	0	18 960	9 412	8 334
Kuntastrategiset palvelut					
Kulut €	0	0	0	0	103 826
Toimialojen keskitetyt talousspalvelut					
Kulut €	205 251	1 703	206 954	334 388	331 210
€/tunti	42,32	0,35	42,67	68,94	40,97
Vakinaista henkilöstöä	3	3	3	3	5
Tuotot €	20 000	2 368	22 368	28 488	27 493
Kunnallisverotus					
Kulut €	600 000	0	600 000	578 840	535 275
€/asukas	11,49	0,00	11,49	11,09	10,25
Rahoituspalvelut					
Kulut €	52 000	0	52 000	15 948	34 326
Tuotot €	34 500	0	34 500	11 470	32 166
Taloussuunnittelu					
Kulut €	274 194	491	274 685	152 412	114 314
€/tunti	84,80	0,15	84,95	47,14	35,35
Tuotot €	5 000	274	5 274	7 770	5 107
Vakinaista henkilöstöä	2	2	2	2	2
Hankintapalvelut					
Kulut €	179 054	489	179 543	138 835	141 718
€/tunti	55,37		#JAKO/0!	42,94	43,83
Tuotot €	10 210	272	10 482	11 635	11 130
Vakinaista henkilöstöä	2			2	2
Tietohallinto	Siirtynyt hallintopalveluista 1.8.2023				
Työasemien määrä	7 580	7 580	7 580	7 922	
Kulut €	2 391 045	24 933	2 415 978	2 141 727	
€/työasema	315	3	319	270	
Vakinaista henkilöstöä	10			10	
Tuotot €	2 105 574	9 894	2 115 468	2 227 524	

2.6.2.3. Henkilöstöpalvelut**Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat**

Vuoden 2024 henkilöstöhallinnollinen suur-urakka oli henkilökohtaisen lisän järjestelmän uudistaminen. Henkilökohtaisen lisän periaatteet on neuvoteltava kunnallisen virka- ja työehtosopimuksen pääsopimuksen mukaisesti. Tämä tarkoittaa, että ennen kuin kunnan tai kuntayhtymän asianomainen viranomainen päättää viranhaltijoiden/työntekijöiden kannalta merkittävistä virka- tai työehtosopimuksen harkinnanvaraisten määräysten soveltamista koskevista yleisistä periaatteista tai perusteista, pitää asiasta pyydettyä käydä neuvottelut asianomaisten pääsopijajärjestöjen edustajien kanssa. Näissä neuvotteluissa pitää pyrkiä mahdollisuuksien mukaan yksimielisyyteen edellä mainittujen sopimusmääräysten täytäntöönpanoa koskevista yleisistä periaatteista ja perusteista. Neuvotteluista tulee, jos jokin neuvotteluosapuoli sitä vaatii, laatia pöytäkirja, josta käy ilmi osapuolten näkemykset mahdollisine perusteluineen. Henkilökohtaista lisää koskevat neuvottelut aloitettiin 29.2.2024 ja ne päättyivät yksimielisinä 5.9.2024. Kaikkiaan neuvottelutapaamisia oli 14. Henkilöstöjaosto päätti uusista henkilökohtaisen lisän periaatteista ja ohjeista 29.9.2024 ja ne astuivat voimaan 1.10.2024. Uudistus merkitsi sitä, että jokainen yli kuusi kuukautta kaupungin palveluksessa ollut viranhaltija/työntekijä arvioitiin uusien henkilökohtaisen lisän periaatteilla ja ohjeilla. Koko esihenkilökunta velvoitettiin osallistumaan uuden heko-lisän koulutukseen, joita järjestettiin yhdeksän. Uudet henkilökohtaiset lisät tulevat maksuun 1.1.2025 lukien ja pääosin ne ovat maksussa maaliskuun palkanmaksun yhteydessä vuonna 2025. Ajoitus heko-lisän kokonaisuudistukselle oli erinomainen, sillä vuoden 2025 alussa koko kuntakenttää odottaa tasopalkkauudistus, joka murtaa aiemman, n. 20 vuotta käytössä olleen tehtävänvaativuuden arviointiin perustuvan palkkajärjestelmän.

Jos henkilökohtaisen lisän uudistaminen kohdistui toteutusvaiheessa keskeisimmin esihenkilöiden työpanokseen, oli vuosi 2024 muutoinkin esihenkilötyön kehittämispainotteinen. Kaupungissa pilotoitiin FCG:n Digikanava "Esihenkilön tuki" -sähköisen koulutuslun käyttöä. Kaikille esihenkilöille avattiin käyttöoikeus sähköisen materiaalin käyttöön ja esihenkilöt pystyivät oman aikataulunsa mukaan suorittamaan henkilöstöhallinnollisiin

seikkoihin liittyviä koulutusosioita. Toisena kokeiluna tarjottiin kymmenelle esihenkilölle mahdollisuus suorittaa FCG:n ”Esihenkilöpässikoulutus”. Koulutus sai hyvän vastaanoton ja toimintatapaa tullaan jatkamaan vuonna 2025. Näiden lisäksi esihenkilötyötä tuettiin kaupunginjohtajan johtamisiltapäivien annilla, esihenkilöinfoilla, esihenkilöklinikoilla ja esihenkilöiden iltapäiväkahveilla.

Esihenkilötyön vaarojen kartoitustyö aloitettiin syksyllä. Kartoitus on ensimmäinen laatuaan. Vaarakyselyn jälkeen vastauksista tehtiin koosteet toimialoille ja isoimmille palvelualueille. Niiden avulla on tavoitteena tehdä esihenkilötyön toimialan / palvelualueen ja koko kaupungin esihenkilötyön riskien arviointi toimenpidesuunnitelmineen. Vuoden päättyessä työ oli vielä kesken.

Osana työnantajamielikuvan kirkastamista kaupungin työpaikkoja hakeneille henkilöille on vuoden 2024 aikana lähetetty linkki kyselyyn, jonka vastausten tarkoituksena on kehittää työntekijäkokemusta osana työnantajamielikuvaa. Hakijakyselyyn vastasi 278 hakijaa, mikä on 5,2 prosenttia kaikista hakijoista. Ensimmäisen raportin (30.4.2024) perusteella rekrytointiprosessia muutettiin hieman. Muutokset koskivat erityisesti rekrytointiviestintää hakuprosessin aikana. Vuoden 2024 raportissa hakijoiden kokemus riittävästä tiedottamisesta hakuprosessin aikana oli 57 prosenttia. Työpaikkailmoitus koettiin houkuttelevaksi 86 prosenttisesti ja ilmoituksen tietojen riittävyys oli 78 prosenttia. Mielikuva Salon kaupungista työnantajana asteikolla 4-10 oli 7,7 ja mediaani 8. Arvot nousivat jo hieman osavuoden raporttiin verrattuna, mutta seuranta jatketaan edelleen.

Vuoden 2024 aikana julkaistiin 591 rekrytointia, joista vakinaisia oli 220 ja määräaikaista 371. Virkasuhteita näistä oli 140 ja työsopimussuhteita 451. Sisäinen rekrytointi oli käytössä 145 haussa. Hakijoita kaikkien toimialojen kaikissa rekrytoinneissa oli 5.334.

Työllisyyspalveluiden TE2025-uudistusta valmisteltiin koko vuosi ja etenkin syksyllä suunnittelutyössä painottui valtiolta siirtyvän henkilöstön (alun perin 46 HTV) vastaanottamiseen valmistautuminen. Lisäksi loppuvuodesta tehtiin rekrytointeja TE-palveluihin ja neuvoteltiin Someron kaupungin liikkeenluovutuksesta koskien yhtä työntekijää. Myös KOTO24-uudistuksen valmistelussa päästiin alkuun. Syksyllä 2024 työllisyyspalveluissa työskenteli 54 työntekijää, joista 10 oli vakinaisia, 22 määräaikaista ja 22 oli valtiolta kuntakokeiluun siirtyneitä. Henkilöstöstä 30 HTV työskenteli työllisyyden kuntakokeilussa. Merkittävän muutoksen toimintaan toi organisaatiouudistuksessa kotoutumispalvelujen siirtyminen osaksi työllisyyspalvelujen toimintaa, vaikkakin maahanmuuttajien ohjaus- ja neuvontapalvelut sekä TE-palveluiden kotoutumistoiminta olivat jo entuudestaan työllisyyspalveluiden toimintaa.

Loppuvuonna 2022 kaupungille toimitettiin kuntalaisaloite sukupuolineutraaleista ammattinimikkeistä. Koska tuolloin organisaatiouudistus oli jo vireillä, aloitteen toteutus kytkettiin siihen ja hallintosääntöuudistukseen. Viranhaltijoita koskevat nimikkeen muutokset päätettiin henkilöstöjaostossa 15.12.2023. Muutos koski kahta nimikettä, joissa viroissa oli neljä viranhaltijaa. Muutokset astuivat voimaan 1.1.2024. Työntekijöitä koskevat nimikkeenmuutokset tehtiin 1.1.2024 voimaan tuleen hallintosäännön mukaisesti toimialajohtajien päätöksillä. Nimikemuutokset astuivat voimaan 1.3.2024 ja 1.4.2024. Käytännössä aloite tarkoitti mies-loppuisten nimikkeiden muuttamista sukupuolineutraaleiksi. Elinvoimapaalveluiden toimialalla muutokset koskivat 4 virkanimikettä ja 2 työsopimussuhteisen nimikettä, teknisten palveluiden toimialalla 77 työsopimussuhdetta ja sivistyspalveluiden toimialalla 7 työsopimussuhdetta.

Riskit ja epävarmuustekijät

Henkilöstöpalveluiden suurimmat riskit liittyvät henkilöstö- ja järjestelmäriskeihin. Vuonna 2024 valmistelussa ollut raportointiuudistus ei henkilöstöhallinnon tietojen osalta edennyt suunnittelua pidemmälle. Useasta syystä jo monta vuotta kestänyt poikkeustilanne on johdannut henkilöstöhallinnollisten prosessiriskien aktivoitumiseen.

Tuloslaskelma, ulkoinen

160 Henkilöstö- palvelut	TA2024	MRM2024	MTA2024	TP2024	Jäljellä 2024	Tot%	TP2023
Toimintatuotot	609 740	-467 106	142 634	58 886	83 748	41,3	395 391
Myyntituotot	69 740	0	69 740	25 911	43 829	37,2	41 367
Tuet ja avustukset	540 000	-467 106	72 894	32 975	39 919	45,2	365 393
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0	-11 369
Toimintakulut	-2 488 655	838 807	-1 649 848	-1 466 017	-183 830	88,9	-2 471 373
Henkilöstökulut	-964 225	0	-964 225	-999 517	35 292	103,7	-1 024 840
Palkat ja palkkiot	-765 764	0	-765 764	-805 135	39 371	105,1	-802 289
Henkilösivukulut	-198 461	0	-198 461	-194 382	-4 079	97,9	-222 551
Eläkekulut	-176 066	0	-176 066	-167 746	-8 320	95,3	-192 251
Muut henkilösivu- kulut	-22 395	0	-22 395	-26 636	4 241	118,9	-30 300
Palvelujen ostot	-1 484 880	838 807	-646 073	-436 270	-209 802	67,5	-1 414 686
Aineet, tarvik- keet ja tavarat	-15 250	0	-15 250	-6 005	-9 245	39,4	-8 816
Avustukset	0	0	0	-500	500	*****	0
Muut toimintakulut	-24 300	0	-24 300	-23 724	-576	97,6	-23 032
Toimintakate	-1 878 915	371 701	-1 507 214	-1 407 131	-100 083	93,4	-2 075 981
Vuosikate	-1 878 915	371 701	-1 507 214	-1 407 131	-100 083	93,4	-2 075 981
Tilikauden tulos	-1 878 915	371 701	-1 507 214	-1 407 131	-100 083	93,4	-2 075 981
Tilikauden yli- jäämä (alij.)	-1 878 915	371 701	-1 507 214	-1 407 131	-100 083	93,4	-2 075 981

Toiminta- ja tilastotiedot

	TA 2024	MRM 2024	MTA 2024	TP 2024	TP 2023
Toiminta					
Kaupungin työntekijöitä	1 700	1 891	1 891	1 891	1 908
Henkilöstöpalvelujen hallinto					
Kulut €	627 838	2 544	630 382	577 049	597 019
Eläkkeet kulut €	1 000	0	1 000	833	791
Vakinaista henkilöstöä	7	7	7	7	6
Tuotot €	10 000	1 418	11 418	10 773	7 142
Infotietona Kevan tasausmaksu					
Kulut €	37 760	0	37 760	31 544	51 561
Työsuojelu					
Kulut €	266 508	1 085	267 593	250 673	239 100
€/työntekijä	156,77	0,57	141,51	132,56	125,31
Vakinaista henkilöstöä	3	3	3	3	3
Tuotot €	4 500	604	5 104	5 944	3 691
Rekrytointiyksikkö					
Kulut €	167 996	503	168 499	165 038	151 753
€/työntekijä	98,82	0,27	89,11	87,28	79,54
Vakinaista henkilöstöä	3	2	2	2	2
Tuotot €	3 420	280	3 700	2 955	2 115
Luottamusmiehet (yhteistoiminta)					
Kulut €	150 751	767	151 518	176 307	168 893
€/työntekijä	88,68	0,41	80,13	93,23	88,52
Pääluottamusmiehiä,	6	6	6	6	6
joista palkanmaksu henkilöstöpalveluista	2,2	2,4	2,4	2,4	2,2
Tuotot €	42 070	428	42 498	3 222	2 363
Työhyvinvoinnin edistäminen					
Kulut €	460 788	293	461 081	329 715	317 123
€/työntekijä	271,05	0,15	243,83	174,36	166,21
Tuotot €	9 150	163	9 313	7 596	6 583
Vakinaista henkilöstöä	1	1	1	1	1
Yhteinen koulutus					
Kulut €	50 000	0	50 000	17 832	236
Koulutuskorvaus €	70 600	0	70 600	60 288	95 140
Koulutuskorvaus €/työntekijä	41,53		37,33	31,88	49,86
Työterveyspalvelut					
Kulut €	846 200	-844 000	2 200	38 392	1 074 078
Netto €/työntekijä	221	-198	1	8	412
Tuotot (Kelan työterveyshuollon korvaus) €	470 000	-470 000	0	23 173	288 449

2.6.3. Kaupunginhallituksen tuloslaskelma, ulkoinen

13 Kaupunginhallitus	TA2024	MRM2024	MTA2024	TP2024	Jäljellä 2024	Tot%	TP2023
Toimintatuotot	1 439 640	-428 754	1 010 886	1 017 892	-7 006	100,7	1 839 170
Myyntituotot	606 720	0	606 720	749 916	-143 196	123,6	1 173 657
Tuet ja avustukset	692 500	-428 754	263 746	232 063	31 683	88,0	559 951
Muut toimintatuotot	140 420	0	140 420	35 913	104 507	25,6	105 561
Toimintakulut	-12 260 375	307 192	-11 953 183	-10 868 782	-1 084 401	90,9	-11 163 011
Henkilöstökulut	-5 582 735	-41 776	-5 624 511	-5 252 313	-372 198	93,4	-5 033 467
Palkat ja palkkiot	-4 491 093	-34 730	-4 525 823	-4 209 052	-316 771	93,0	-3 923 125
Henkilösivukulut	-1 091 642	-7 046	-1 098 688	-1 043 261	-55 427	95,0	-1 110 343
Eläkekulut	-967 891	-7 046	-974 937	-898 530	-76 408	92,2	-915 497
Muut henkilösivukulut	-123 751	0	-123 751	-144 732	20 981	117,0	-194 845
Palvelujen ostot	-5 789 940	800 968	-4 988 972	-4 091 749	-897 223	82,0	-4 839 798
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-117 090	0	-117 090	-122 561	5 471	104,7	-171 930
Avustukset	-418 150	0	-418 150	-479 041	60 891	114,6	-222 921
Muut toimintakulut	-352 460	-452 000	-804 460	-923 118	118 658	114,8	-894 895
Toimintakate	-10 820 735	-121 562	-10 942 297	-9 850 890	-1 091 408	90,0	-9 323 841
Verotulot	111 851 000	0	111 851 000	113 493 942	-1 642 942	101,5	117 699 999
Valtionosuudet	25 469 563	0	25 469 563	26 212 047	-742 484	102,9	28 261 679
Rahoitustuotot ja -kulut	1 470 630	0	1 470 630	1 722 834	-252 204	117,1	3 364 041
Korkotuotot	545 830	0	545 830	835 520	-289 690	153,1	554 954
Muut rahoitus-							
tuotot	2 826 990	0	2 826 990	2 421 292	405 698	85,6	4 128 820
Korkokulut	-1 900 000	0	-1 900 000	-1 515 927	-384 073	79,8	-1 319 017
Muut rahoituskulut	-2 190	0	-2 190	-18 051	15 861	824,3	-715
Vuosikate	127 970 458	-121 562	127 848 896	131 577 933	-3 729 038	102,9	140 001 878
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	-24 746	24 746	*****	0
Arvonalentumiset	0	0	0	-24 746	24 746	*****	0
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0	0,0	566 067
Satunnaiset tuotot	0	0	0	0	0	0,0	566 067
Tilikauden tulos	127 970 458	-121 562	127 848 896	131 553 187	-3 704 292	102,9	140 567 945
Poistoeron muutos	461 670	0	461 670	461 672	-2	100,0	461 672
Tilikauden ylijäämä (alij.)	128 432 128	-121 562	128 310 566	132 014 859	-3 704 294	102,9	141 029 617

2.6.3. Kaupunginhallituksen tuloslaskelma, ulkoinen ja sisäinen

13 Kaupunginhallitus	TA2024	MRM2024	MTA2024	TP2024	Jäljellä 2024	Tot%	TP2023
Toimintatuotot	3 665 274	-428 754	3 236 520	3 214 025	22 495	99,3	3 693 949
Myyntituotot	2 832 354	0	2 832 354	2 946 049	-113 695	104,0	3 028 380
Tuet ja avustukset	692 500	-428 754	263 746	232 063	31 683	88,0	559 951
Muut toimintatuotot	140 420	0	140 420	35 913	104 507	25,6	105 618
Toimintakulut	-14 899 787	307 192	-14 592 595	-13 861 127	-731 468	95,0	-13 715 512
Henkilöstökulut	-5 582 735	-41 776	-5 624 511	-5 252 313	-372 198	93,4	-5 033 467
Palkat ja palkkiot	-4 491 093	-34 730	-4 525 823	-4 209 052	-316 771	93,0	-3 923 125
Henkilösivukulut	-1 091 642	-7 046	-1 098 688	-1 043 261	-55 427	95,0	-1 110 343
Eläkekulut	-967 891	-7 046	-974 937	-898 530	-76 408	92,2	-915 497
Muut henkilösivukulut	-123 751	0	-123 751	-144 732	20 981	117,0	-194 845
Palvelujen ostot	-5 903 122	800 968	-5 102 154	-4 248 414	-853 740	83,3	-4 984 884
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-117 090	0	-117 090	-127 748	10 658	109,1	-175 048
Avustukset	-418 150	0	-418 150	-479 041	60 891	114,6	-222 921
Muut toimintakulut	-2 878 690	-452 000	-3 330 690	-3 753 610	422 920	112,7	-3 299 191
Toimintakate	-11 234 513	-121 562	-11 356 075	-10 647 101	-708 974	93,8	-10 021 563

13 Kaupunginhal- litus	TA2024	MRM2024	MTA2024	TP2024	Jäljellä 2024	Tot%	TP2023
Verotulot	111 851 000	0	111 851 000	113 493 942	-1 642 942	101,5	117 699 999
Valtionosuudet	25 469 563	0	25 469 563	26 212 047	-742 484	102,9	28 261 679
Rahoitustuotot ja - kulut	1 470 630	0	1 470 630	1 722 834	-252 204	117,1	3 364 041
Korkotuotot	545 830	0	545 830	835 520	-289 690	153,1	554 954
Muut rahoitus- tuotot	2 826 990	0	2 826 990	2 421 292	405 698	85,6	4 128 820
Korkokulut	-1 900 000	0	-1 900 000	-1 515 927	-384 073	79,8	-1 319 017
Muut rahoituskulut	-2 190	0	-2 190	-18 051	15 861	824,3	-715
Vuosikate	127 556 680	-121 562	127 435 118	130 781 721	-3 346 604	102,6	139 304 156
Poistot ja arvonalen- tumiset	0	0	0	-24 746	24 746	*****	0
Arvonalentumiset	0	0	0	-24 746	24 746	*****	0
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0	0,0	566 067
Satunnaiset tuotot	0	0	0	0	0	0,0	566 067
Tilikauden tulos	127 556 680	-121 562	127 435 118	130 756 975	-3 321 858	102,6	139 870 223
Poistoeron muutos	461 670	0	461 670	461 672	-2	100,0	461 672
Tilikauden yli- jäämä (ali.)	128 018 350	-121 562	127 896 788	131 218 647	-3 321 860	102,6	140 331 895

2.7. Sivistyspalvelut

2.7.1. Sivistyspalveluiden hallinto

Kehityskatsaus ja olennaisimmat tapahtumat

Lapsiystävällinen kunta toimintasuunnitelman mukainen kehittämistyö eteni suunnitelmien mukaisesti ja lasten osallisuuden vuosikello on tehty sekä lapsivaikutusten arvioinnit ovat käytössä sivistyspalveluissa.

Nuorisopalvelujen Steissillä aloitettiin päiväleirikoulukokeilu koululaisten kesäaikana.

Riskit ja epävarmuustekijät

Asiakasmaksutuottojen heikko ennustettavuus varhaiskasvatuksessa.

Lukiolain muutoksen vaikutukset lukiodien rahoitukseen.

Vapaan sivistystyön rahoitus pohjan heikkeneminen.

Tuloslaskelma, ulkoinen

3001 Sivistyspal- veluiden hallinto	TA2024	MRM2024	MTA2024	TP2024	Jäljellä 2024	Tot%	TP2023
Toimintatuotot	0	4 798	4 798	5 925	-1 127	123,5	0
Tuet ja avustukset	0	4 798	4 798	5 925	-1 127	123,5	0
Toimintakulut	-256 310	-8 599	-264 909	-201 213	-63 695	76,0	-177 734
Henkilöstökulut	-173 490	0	-173 490	-171 695	-1 795	99,0	-145 820
Palkat ja palkkiot	-146 977	0	-146 977	-141 915	-5 062	96,6	-120 378
Henkilösivukulut	-26 513	0	-26 513	-29 780	3 267	112,3	-25 441
Eläkekulut	-23 225	0	-23 225	-25 443	2 218	109,5	-21 421
Muut henkilösivu- kulut	-3 288	0	-3 288	-4 337	1 049	131,9	-4 021
Palvelujen ostot	-75 270	-8 599	-83 869	-25 964	-57 905	31,0	-27 882
Aineet, tarvik- keet ja tavarat	-6 200	0	-6 200	-788	-5 412	12,7	-1 171
Muut toimintakulut	-1 350	0	-1 350	-2 767	1 417	205,0	-2 861
Toimintakate	-256 310	-3 801	-260 111	-195 289	-64 822	75,1	-177 734

3001 Sivistyspalveluiden hallinto	TA2024	MRM2024	MTA2024	TP2024	Jäljellä 2024	Tot%	TP2023
Vuosikate	-256 310	-3 801	-260 111	-195 289	-64 822	75,1	-177 734
Tilikauden tulos	-256 310	-3 801	-260 111	-195 289	-64 822	75,1	-177 734
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-256 310	-3 801	-260 111	-195 289	-64 822	75,1	-177 734

Toiminta- ja tilastotiedot

	TA 2024	MRM 2024	MTA 2024	TP 2024	TP 2023
Toiminta					
Opetuslautakunta					
Kokoukset	10		10	17	12
Käsitellyt asiat	110		110	131	101
Kulut €	40 879		40 879	28 216	20 597
€/käsitelty asia	372		372	215	204
€/kokous	4 088		4 088	1 660	1 716
Infotietona Kevan tasausmaksu, vuodesta 2023 alkaen					
Kulut €	3 070		3 070	3 129	2 614
Opetustoimen hallinto					
Kulut €	229 093	3 801	232 894	179 339	168 009
Vakituista henkilöstöä					3

2.7.2. Varhaiskasvatuspalvelut

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa olevien lasten määrä on pysynyt samansuuruisena verrattuna edelliseen vuoteen. Yksityisen varhaiskasvatuksen osuus on noin 17 prosenttia. Syksyllä 2024 aloitti Tupurissa yksi palvelusetelillä toimiva yksityinen ryhmäperhepäiväkoti. Tammenrinteellä toimineen Tupurin päiväkodin tuhouduttua tulipalossa huhtikuussa 2024 päiväkodin toiminta siirrettiin väistötiloihin Anjalan yksikköön. Tupurin koulusta saatiin luokkatiloja päiväkodin käyttöön esioppilaille.

Torikadun päiväkodin toiminta lakkautettiin Torikadulla kesäkuussa. Lapset olivat ensin ryhmittäin väistötiloissa lähipäiväkodeissa ja varsinaiset väistötilat Hakastaronkatu 6:ssa otettiin käyttöön syyskuun alussa.

Varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa olevien lasten poissaolojen määrä on lisääntynyt. Osittain lisääntyneet poissaolot selittynevät perhevapaa uudistuksen tuomista mahdollisuuksista käyttää joustavasti perhevapaita, jolloin lapsi on poissa varhaiskasvatuksessa.

Kotihoidon ja yksityisen hoidon tuen saajien määrä on vähentynyt. Vastaavasti pienten alle kolmevuotiaiden osuus on edelleenkin lisääntynyt varhaiskasvatuksessa.

Varhaiskasvatuksen järjestämiskustannukset ovat nousseet viime vuosien aikana. Kustannusnousun takana on monta eri tekijää; varhaiskasvatuksen kuluja ovat lisänneet useat lainsäädännön ja toimintaympäristön muutokset. Esimerkiksi asiakasmaksulainsäädännön muutokset ja asiakasmaksujen indeksitarkistus 1.8.2024 ovat vähentäneet maksutuottoja ja varhaiskasvatuksen tuen lakimuutos ja varhaiskasvatuksen mitoitussäätelyn tarkentaminen ovat lisänneet kustannuksia.

Varhaiskasvatuksen sijaispooliin palkattiin alueelliseksi varahenkilöstöresurssiksi yhteensä 15 työntekijää. Sijaispoolin vaikutus on näkynyt äkillisten sijaisrekrytointien vähenemisenä ja henkilöstön työhyvinvoinnin on lisääntymisenä. Vakinaisilla sijaishenkilöillä on suuri merkitys ja vaikutus myös lapsiin. Tutut aikuiset luovat turvaa ja lisäävät lasten hyvinvointia. Sijaispooli on myös mahdollistanut päiväkodin varajohtajalle 1-2 viikottaista työpäivää, jolloin hän on ollut vapautettuna lapsiryhmätyöstä varhaiskasvatuksen yksiköiden hallinnollisen työmäärän jakamiseen yhdessä päiväkotien johtajien kanssa.

Vuoden 2024 lopussa alkoi valmistautuminen esiopetusta koskevan perusopetuslain tuen uudistuksen valmistelun muutoksiin 1.8.2025.

Riskit ja epävarmuustekijät

Korkeakoulutetun henkilöstön rekrytointihaasteet ovat vaikeuttaneet lakisääteisen, henkilöstömitoituksella määritellyn, toiminnan järjestämistä.

Asiakasmaksutuottojen laskeva trendi ja heikko ennustettavuus.

Tuloslaskelma, ulkoinen

3110 Varhaiskasvatuspalvelut	TA2024	MRM2024	MTA2024	TP2024	Jäljellä 2024	Tot%	TP2023
Toimintatuotot	1 450 620	181 437	1 632 057	1 648 842	-16 786	101,0	2 536 329
Myyntituotot	180 320	0	180 320	160 681	19 639	89,1	98 573
Maksutuotot	910 000	0	910 000	883 971	26 029	97,1	1 005 909
Tuet ja avustukset	359 300	181 437	540 737	572 749	-32 013	105,9	1 430 572
Muut toimintatuotot	1 000	0	1 000	31 441	-30 441	3 144,1	1 274
Toimintakulut	-26 189 021	-586 951	-26 775 972	-27 204 667	428 695	101,6	-27 023 295
Henkilöstökulut	-19 638 231	-162 124	-19 800 355	-20 376 799	576 445	102,9	-20 174 218
Palkat ja palkkiot	-15 859 702	-134 782	-15 994 484	-16 396 204	401 720	102,5	-16 263 680
Henkilösivukulut	-3 778 529	-27 342	-3 805 871	-3 980 595	174 724	104,6	-3 910 538
Eläkekulut	-3 320 483	-27 342	-3 347 825	-3 450 924	103 099	103,1	-3 309 081
Muut henkilösivukulut	-458 046	0	-458 046	-529 672	71 626	115,6	-601 457
Palvelujen ostot	-4 418 520	-244 827	-4 663 347	-5 036 822	373 475	108,0	-4 589 204
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-386 280	-20 000	-406 280	-234 550	-171 730	57,7	-495 869
Avustukset	-1 602 000	0	-1 602 000	-1 311 538	-290 462	81,9	-1 600 221
Muut toimintakulut	-143 990	-160 000	-303 990	-244 957	-59 033	80,6	-163 782
Toimintakate	-24 738 401	-405 514	-25 143 915	-25 555 825	411 910	101,6	-24 486 967
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	-1	1	*****	0
Muut rahoitus- tuotot	0	0	0	-1	1	*****	0
Vuosikate	-24 738 401	-405 514	-25 143 915	-25 555 826	411 911	101,6	-24 486 967
Poistot ja arvonalentumiset	-85 890	0	-85 890	-85 895	5	100,0	-85 895
Suunnitelman muk. poistot	-85 890	0	-85 890	-85 895	5	100,0	-85 895
Tilikauden tulos	-24 824 291	-405 514	-25 229 805	-25 641 720	411 915	101,6	-24 572 861
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-24 824 291	-405 514	-25 229 805	-25 641 720	411 915	101,6	-24 572 861

Toiminta- ja tilastotiedot

	TA 2024	MRM 2024	MTA 2024	TP 2024	TP 2023
Toiminta					
Osaston hallinto					
Kulut €	354 500		354 500	339 879	274 350
Vakinaista henkilöstöä	5,5		5,5	5	5
Infotietona Kevan tasausmaksu, vuodesta 2023 alkaen					
Kulut €	512 550		512 550	532 895	456 364
Projektit					
Projektien määrä	6		6	6	8
Kulut €	339 274		339 274	600 781	1 604 761
Henkilöstöä	22		22	25	28
Tuotot €	305 000		305 000	361 254	1 175 910
Palveluohjaus ja yksityisen varhaiskasvatuksen valvonta					
Asiakkaat	2 218		2 218	2 395	2 524
Kulut €	130 000		130 000	135 951	109 740
€/asiakas	58,61		58,61	56,76	43,48
Vakinaista henkilöstöä	2		2	2	2

	TA 2024	MRM 2024	MTA 2024	TP 2024	TP 2023
Päiväkotihoido					
Lapsia 31.12	1 353		1 353	1 429	1 432
Läsnäolopäivät täysinä päivinä	219 500		219 500	224 389	224 129
Kulut €	23 208 806	560 594	24 281 950	24 691 073	22 489 524
€/lapsi	17 104		17 947	17 279	15 705
€/läsnäolopäivä	105,73		110,62	110,04	100,34
Täyttöaste	90 %		90 %	88 %	89 %
Vakinaista henkilöstöä	352		352	367	351
Palveluseteleillä ostettavat päiväko- tipaikat	225		225	221	243
Kulut €	2 383 800		2 383 800	2 767 986	2 735 605
€/paikka	10 595		10 595	12 525	11 258
Ostopalveluna hankitut hoitopaikat	11		11	10	4
Kulut €	255 000		255 000	246 496	207 670
€/lapsi	23 182		23 182	24 650	51 918
Päivähoidon tuotot yhteensä €	1 051 320	165 487	1 218 107	1 184 785	1 288 791
Esiopetus					
Oppilaita 31.12	352		352	361	360
Läsnäolopäivät	72 000		72 000	60 349	66 629
Kulut €	2 415 293	13 885	2 429 178	2 363 201	2 310 364
€/lapsi	6 862		6 901	6 546	6 418
€/läsnäolopäivä	33,55		33,74	39,16	34,68
Vakinaista henkilöstöä	27		27	28	28
Ostopalveluna hankitut esiopetuspai- kat	33		33	29	36
Kulut €	86 000		86 000	148 238	164 284
€/oppilas	2 606		2 606	5 112	4 563
Esiopetuksen tuotot yhteensä €	53 000	9 032	62 032	50 699	13 608
Perhepäivähoito					
Lapsia 31.12	60		60	59	60
Läsnäolopäivät täysinä päivinä	9 400		9 400	8 082	8 921
Kulut €	684 837	8 886	693 723	800 124	1 560 233
€/lapsi (keskiarvo 1.1 ja 31.12]	11 414		11 562	13 561	26 004
€/läsnäolopäivä	72,86		73,80	99,00	174,89
Vakinaista henkilöstöä	22		22	22	22
Täyttöaste	87 %		87 %	86 %	84 %
Palveluseteleillä ostettavat ryhmä- perhepäivähoitopaikat	64		64	63	63
Kulut €	900 000		900 000	766 378	721 597
€/hoitopaikka	14 063		14 063	12 165	11 454
Perhepäivähoidon tuotot yhteensä €	40 000	4 943	44 943	49 663	56 470
Muu varhaiskasvatus: Avoin päiväkotik, kerho- ja leikkitoi- minta					
Käyntikerrat	7 300		7 300	8 758	7 987
Kulut €	564 468	3 586	568 054	345 051	381 233
€/käyntikerta	77,32		77,82	39,40	47,73
Vakinaista henkilöstöä	9		9	9	9
Tuotot €		1 975	1 975	2 441	1 550
Koti- ja yksityisenhoidontuki ja kun- talisä:					
Kotihoidontuen ja osittaisen hoitorahan hakijat 31.12	325		325	253	262
Lapsia 31.12.	390		390	284	300
Kulut €	1 450 000		1 450 000	1 229 441	1 488 632
€/asiakas	4 462		4 462	4 859	5 682
€/lapsi	3 718		3 718	4 329	4 962
Yksityisenhoidontuen ja kuntalisän hakijat 31.12	15		15	9	16
Lapsia 31.12.	16		16	11	17
Kulut €	152 000		152 000	82 096	111 590
€/hakija	10 133		10 133	9 122	6 974
€/lapsi	9 500		9 500	7 463	6 564
Tilastotiedot					
Lasten päiväkodit					
Päiväkodit 31.12.	Lukumäärä			24	24
Hoitopaikat 31.12.	Paikka			1 918	1 911
Esiopetus					
Esiopetuksen oppilaita 20.9.	Oppilas			364	360
Esiopetustuntien lukumäärä				22 320	21 960
Esikoulun kuljetusoppilaiden määrä				57	52
Perhepäivähoito					
Perhepäivähoitajien lkm 31.12.	Lukumäärä			18	18
Hoitopaikat 31.12.	Paikka			70	72

2.7.3. Opetuspalvelut

2.7.3.1. Perusopetuspalvelut

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Perusopetuspalvelut tuottivat perusopetuksen opetussuunnitelman mukaista opetusta. Opetuksen ja oppimisen jatkuvaa kehittämistä toteutettiin Oppiva Salo – kehittämisohjelman mukaisesti. Kehittämisohjelman uuden tavoitteet otettiin käyttöön 1.8.2024.

Vartsalan uusi kouluyksikkö aloitti toimintansa 1.8.2024 Mustamäen koulun alaisuudessa. Yksikössä on lukuvuonna 2024-2025 kuusi oppilasta. Ryhmässä työskentelee luokanopettaja ja koulunkäyntiohjaaja. Perniön yhtenäiskoulu aloitti toimintansa 1.8.2024. Koulua johtaa rehtori ja apulaisrehtori. Henkilöstölle järjestettiin yhteinen kehittämisspäivä, jossa työskenneltiin yhtenäiskoulun toimintakulttuurin kehittämiseksi. Yhtenäiskoulun toiminnan tavoitteena on yhtenäisen oppimispolun toteutuminen ja tukeminen sekä yhtenäisen perusopetuksen järjestäminen.

Valmistavan opetuksen ryhmiä aloitti 1.8.2024 viisi. Valmistavan opetuksen aiemmin kasvanut määrä on tasaantunut vuoden 2024 aikana. Valmistavan opetuksen ryhmiä oli lukuvuoden alkaessa Armfeltin, Hermannin, Uskelan ja Ollikkalan kouluissa.

Syksyn 2024 aikana aloitettiin valmistautuminen perusopetuslain muutoksiin ja oppimisen tuen uudistuksen toteuttamisen valmistelu. Kasvatuksen ja opetuksen koordinaattori aloitti uudessa tehtävässä 1.8.2024 ja hänen tehtäviinsä kuuluu mm. uudistuksen toimeenpanon valmistelu.

Riskit ja epävarmuustekijät

Laskeva lapsimäärä ilmeni lukuvuoden 2023-2024 päättyessä tarpeena sijoittaa yksi luokanopettaja toiseen kouluun. Lisäksi pienten opetusryhmien oppitunteja yhdistettiin tarkoituksenmukaisiksi kokonaisuuksiksi lukuvuodelle 2024-2025.

Osaan erityisluokanopettajien ja erityisopettajien tehtävistä oli haasteita rekrytoida päteviä opettajia. Lastensuojeluyksiköiden opetusryhmissä ilmeni erityistä rekrytointihaastetta. Oppilaiden vaativa erityisen tuen tarve edellyttää henkilöstöltä korkeaa ammatillista osaamista.

Tuloslaskelma, ulkoinen

3200 Perusopetus	TA2024	MRM2024	MTA2024	TP2024	Jäljellä 2024	Tot%	TP2023
Toimintatuotot	1 859 300	141 051	2 000 351	2 610 793	-610 443	130,5	2 311 406
Myyntituotot	950 000	0	950 000	960 639	-10 639	101,1	917 066
Maksutuotot	295 000	0	295 000	721 895	-426 895	244,7	300 582
Tuet ja avustukset	604 300	141 051	745 351	921 803	-176 453	123,7	1 069 756
Muut toimintatuotot	10 000	0	10 000	6 456	3 544	64,6	24 002
Toimintakulut	-37 996 539	-265 908	-38 262 447	-38 224 887	-37 559	99,9	-37 388 524
Henkilöstökulut	-33 021 449	-47 018	-33 068 467	-33 028 516	-39 951	99,9	-33 073 246
Palkat ja palkkiot	-26 710 848	-39 097	-26 749 945	-26 772 255	22 310	100,1	-26 643 122
Henkilösivukulut	-6 310 601	-7 921	-6 318 522	-6 256 261	-62 261	99,0	-6 430 125
Eläkekulut	-5 548 590	-7 921	-5 556 511	-5 405 448	-151 063	97,3	-5 415 529
Muut henkilösivukulut	-762 011	0	-762 011	-850 813	88 802	111,7	-1 014 596
Palvelujen ostot	-2 649 550	-218 890	-2 868 440	-3 050 410	181 970	106,3	-2 595 245
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 095 470	0	-1 095 470	-1 056 154	-39 316	96,4	-1 016 869
Avustukset	0	0	0	0	0	0,0	-990
Muut toimintakulut	-1 230 070	0	-1 230 070	-1 089 808	-140 262	88,6	-702 175
Toimintakate	-36 137 239	-124 857	-36 262 096	-35 614 094	-648 002	98,2	-35 077 118

3200 Perusopetus	TA2024	MRM2024	MTA2024	TP2024	Jäljellä 2024	Tot%	TP2023
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	-14	14	*****	-23
Muut rahoituskulut	0	0	0	-14	14	*****	-23
Vuosikate	-36 137 239	-124 857	-36 262 096	-35 614 108	-647 988	98,2	-35 077 141
Poistot ja arvonalentumiset	-302 690	0	-302 690	-606 240	303 550	200,3	-291 228
Suunnitelman muk. poistot	-302 690	0	-302 690	-606 240	303 550	200,3	-291 228
Tilikauden tulos	-36 439 929	-124 857	-36 564 786	-36 220 348	-344 438	99,1	-35 368 369
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-36 439 929	-124 857	-36 564 786	-36 220 348	-344 438	99,1	-35 368 369

Toiminta- ja tilastotiedot

	TA 2024	MRM 2024	MTA 2024	TP 2024	TP 2023
Toiminta					
Infotietona osaston hallinto					
Vakinaista henkilöstöä	4,5		4,5	4,5	4
Kulut €	311 500		311 500	351 893	299 748
Infotietona Kevan tasausmaksu					
Kulut €	865 990		865 990	718 850	772 753
Projektit					
Kulut €	628 206	3 928	632 134	938 557	1 306 300
Tuotot €	550 000	1 360	551 360	538 510	859 160
Perusopetus, yleisopetus					
Oppilaita	4 258		4 258	4 162	4 259
Kulut €	42 733 625	227 049	41 254 634	44 806 871	43 834 025
€/oppilas	10 044		9 689	10 766	10 292
Opetushenkilöstöä	336		336	336	336
Oppilaita/opettaja	13		13	12	13
Opetusryhmien keskikoko	18		18	18	18
tuotot €	83 480	129 459	212 939	342 398	250 873
Opetus ostopalveluna					
Kulut €	1 485 000		1 485 000	1 820 526	1 558 164
Oppilaita	45		45	65	46
€/oppilas	33 000		33 000	28 008	33 873
Tuotot €	950 000		950 000	960 289	716 006
Perusopetus, erityisluokat					
Oppilaita	327		327	331	328
Kulut €	7 900 000	15 703	7 915 703	4 150 382	5 369 575
€/oppilas	24 159		24 207	12 539	16 371
Opetushenkilöstöä	45		45	45	45
Oppilaita/opettaja	7		7	7	7
Opetusryhmien keskikoko	9		9	9	9
Perusopetus, erityiskoulut					
Hakastaro ja Uskelan koulu, Anjalankadun yksikkö					
Oppilaita	106		106	97	107
Kulut €	2 918 441	14 124	2 932 565	2 810 123	2 826 138
€ / oppilas	27 532		27 666	28 970	26 413
Opetushenkilöstöä	16		16	16	16
Oppilaita/opettaja	7		7	6	7
Opetusryhmien keskikoko	9		9	8	9
Tuotot €	0	7 373	7 373	9 453	2 258
Aamu- ja iltapäivätoiminta					
Osallistujien määrä	362		362	384	354
Kulut €	1 082 805	5 103	1 087 908	1 194 141	1 148 782
€/osallistuja	2 991		3 005	3 110	3 245
Toimintatuntien määrä	28 900		28 900	38 916	29 733
€/toimintatunti	37,47		37,64	30,69	38,64
Ohjaava henkilöstö	30		30	30	30
Osallistujia/ohjaaja	12		12	13	12
Tuotot €	295 000	2 859	297 859	725 400	500 581
Oppilaiden kokonaismäärä	4 691	0	4 691	4 590	4 694

	TA 2024	MRM 2024	MTA 2024	TP 2024	TP 2023
Tilastotiedot					
Peruskoulut					
Opetustoiminta					
Oppilasmäärä yhteensä 20.9.	Henkilö			4 590	4 694
Perusopetusryhmiä yhteensä	Lukumäärä			280	237
Opettajien viikkotuntikertymä	Lukumäärä				
Perusopetuksen opetustunnit	Lukumäärä				
Kuljetusoppilaat yhteensä	Henkilö			1 321	1 431
Oppivelvolliset yhteensä	Henkilö			4 655	4 740
muissa kouluissa	Henkilö			65	46
Peruskoulun päättäneet yht.	Henkilö			556	597
Oman kunnan lukioon menneet	Henkilö			262	269
Ammatilliseen koulutukseen menneet	Henkilö			246	272
Muu (esim. lisäopetus)	Henkilö			27	28
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet	Lukumäärä			2	1

2.7.3.2. Lukiokoulutus

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Lukiokoulutusta toteutettiin opetussuunnitelman mukaisesti. Kehittämistyössä on keskitytty opiskelijoiden yksilöllisen tuen kehittämiseen ja ohjauksen tehostamiseen, yksilöllisten ja joustavien opintopolkujen mahdollistamiseen, opiskelijoiden hyvinvoinnin vahvistamiseen ja henkilöstön osaamisesta ja työhyvinvoinnista huolehtimiseen. Lukiokoulutus oli aktiivisesti mukana erilaisissa kehittämisverkostoissa ja -hankkeissa.

Salon lukiossa aloitti 1.8.2024 yhteisöpedagogi. Tämä uusi tehtävä on tukenut ja kehittänyt lukion yhteisöllistä työtä. Yhteisöpedagogin avulla pystytään ehkäisemään syrjäytymistä ja yksinäisyyttä, tarjoamaan matalan kynnyksen tukea ja lisäämään opiskelijoiden osallisuutta ja aktiivisuutta.

Riskit ja epävarmuustekijät

Lukioiden opettajien opetusvelvollisuuksien täyttäminen edellyttää jatkuvaa yhteistä suunnittelua ja resurssien käytön tarkastelua. Suunnittelu ja tarkastelu edellyttää lukiokoulutuksen resurssien käyttöä kaupunkitasoisesti eri yksiköiden välillä. Suunnittelu toteutetaan lukioiden rehtorien yhteistyönä.

Opiskelijat tarvitsevat riittävää tukea opiskeluidensa edistämiseen ja suorittamiseen. Lukiolain muutokset edellyttävät toimintakulttuurin ja erityisopetuksen kehittämistä. Lukiolain muutokset tuottavat muutoksia myös lukioiden rahoitukseen.

Tuloslaskelma, ulkoinen

3300 Lukiokoulu-	TA2024	MRM2024	MTA2024	TP2024	Jäljellä 2024	Tot%	TP2023
tus							
Toimintatuotot	125 600	13 342	138 942	231 223	-92 281	166,4	308 301
Myyntituotot	2 000	0	2 000	2 291	-291	114,5	1 465
Maksutuotot	0	0	0	3 484	-3 484	*****	5 180
Tuet ja avustukset	100 000	13 342	113 342	211 919	-98 577	187,0	284 779
Muut toimintatuotot	23 600	0	23 600	13 530	10 070	57,3	16 877
Toimintakulut	-6 206 559	-23 935	-6 230 494	-6 296 440	65 947	101,1	-6 105 455
Henkilöstökulut	-5 136 839	0	-5 136 839	-5 353 169	216 330	104,2	-5 340 264
Palkat ja palkkiot	-4 163 505	0	-4 163 505	-4 351 150	187 645	104,5	-4 331 434
Henkilösivukulut	-973 334	0	-973 334	-1 002 020	28 686	102,9	-1 008 830
Eläkekulut	-855 032	0	-855 032	-864 709	9 677	101,1	-848 335
Muut henkilösivukulut	-118 302	0	-118 302	-137 311	19 009	116,1	-160 495
Palvelujen ostot	-140 380	-23 935	-164 315	-328 418	164 103	199,9	-277 275
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-715 640	0	-715 640	-417 596	-298 044	58,4	-339 903
Avustukset	0	0	0	-130	130	*****	0
Muut toimintakulut	-213 700	0	-213 700	-197 127	-16 573	92,2	-148 014
Toimintakate	-6 080 959	-10 593	-6 091 552	-6 065 217	-26 335	99,6	-5 797 154

3300 Lukiokoulu-	TA2024	MRM2024	MTA2024	TP2024	Jäljellä 2024	Tot%	TP2023
Rahoitustuotot ja -							
kulut	0	0	0	-475	475	*****	0
Muut rahoituskulut	0	0	0	-475	475	*****	0
Vuosikate	-6 080 959	-10 593	-6 091 552	-6 065 692	-25 860	99,6	-5 797 154
Poistot ja arvonalen-							
tumiset	-32 000	0	-32 000	0	-32 000	0,0	0
Suunnitel-							
man muk. poistot	-32 000	0	-32 000	0	-32 000	0,0	0
Tilikauden tulos	-6 112 959	-10 593	-6 123 552	-6 065 692	-57 860	99,1	-5 797 154
Tilikauden yli-							
jäämä (alij.)	-6 112 959	-10 593	-6 123 552	-6 065 692	-57 860	99,1	-5 797 154

Toiminta- ja tilastotiedot

	TA 2024	MRM 2024	MTA 2024	TP 2024	TP 2023
Toiminta					
Osaston hallinto					
Vakinaista henkilöstöä	0,85		0,85	0,85	0,85
Kulut €	100 000		100 000	102 015	83 300
Infotietona Kevan tasausmaksu					
Kulut €	127 680		127 680	115 077	109 431
Projektit					
Projektien määrä	3		3	6	3
Kulut €	120 000		120 000	219 176	302 606
Henkilöstöä					1
Tuotot €	100 000		100 000	187 339	278 455
Lukio					
Opiskelijoita yhteensä	862		862	847	853
Lukion varsinaiset opiskelijat	860		860	844	850
Aineopiskelijat	2		2	3	1
Ammatillisen tutkinnon suorittajat	0		0	0	0
Kulut €	7 888 479	23 291	7 911 770	7 904 959	7 628 263
€/varsinainen opiskelija	9 151		9 178	9 338	8 943
Opetuskurssien lukumäärä	1 071		1 071	1 063	980
€/opetuskurssi	7 366		7 387	7 436	7 788
Kurssia/opiskelija (lukion päättävät)				311	78
Opetushenkilöstöä (pääkoulun mukaan)	55		55	57	56
Hallinto henkilöstö (rehtorit ja kanslistit)	4,2		4,2	5,2	5,2
Tuotot €	32 290	12 983	45 273	47 960	30 963
Aikuislukio					
Opiskelijoita yhteensä	63		63	80	67
Kulut €	205 356	644	206 000	169 668	184 010
Lukion varsinaiset opiskelijat	27		27	22	32
Aineopiskelijat	36		36	58	35
€/varsinainen opiskelija (sis. perusasteen opisk.)	7 606		7 630	7 712	5 750
Opetustunnit	1 300		1 300	1 250	1 200
€/opetustunti	158		0	0	147
Suoritettu kurssi/opiskelija	44		44	44	44
Opetushenkilöstöä/toistaiseksi otetut	1		1	1	1
Opetushenkilöstö/määräaikaiset	10		10	12	11
Hallinto henkilöstö (rehtorit ja kanslistit)	1		1	1	1
Kokonaisopiskelijamäärä/opettaja	10		10	7	6
Tuotot €	0	359	359	4 534	5 573
Tilastotiedot					
Lukiot					
Opetustoiminta					
Lukiot / päivälukiot					
Opetustoiminta					
Opiskelijamäärä yhteensä 20.9.	Lukumäärä			843	853
Lukiokoulutuksen opetustunnit*	Lukumäärä			40 231	37 264
Opettajien viikkotuntikertymä (päivälukiot)	Lukumäärä			1 062	984
Lukion päättäneet yhteensä	Lukumäärä			239	303
Aikuislukio					
Opetustoiminta					
Opiskelijamäärä yhteensä 20.09.	Lukumäärä			80	67
Aikuislukion opetustunnit	Lukumäärä			1 250	1200
Aikuislukion päättäneet/lukioaste	Lukumäärä			17	15

*Päivälukioiden opetustunnit / laskentakaava: 38 x opettajien viikkotuntikertymä + tukiovetustunnit

2.7.3.3. Nuorisopalvelut

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Nuorisopalveluissa avoimen nuorisotyön keskeisiä toimintamuutoksia oli lasten ja nuorten loma-aikojen palveluiden saatavuus. Uutena palvelu oli ns. päiväleirikokeilu Nuorisokeskus Steissillä 1-3 luokkalaisille lapsille kesäkuun ensimmäisellä viikolla.

Liikennepuisto palveli v. 2024 pidempään, toimintakausi alkoi toukokuussa ja loppui elokuun lopulla. Liikennepuisto sai paljon positiivista palautetta ja palveluun oltiin tyytyväisiä: liikennepuiston toiminnan kehittämisessä oli kuunneltu lapsia ja nuoria ja ns. palautejärjestelmää jatketaan systemaattisena tulevinakin vuosina.

Etsivässä nuorisotyössä yhteistyösopimus A-klinikkasäätiön kanssa loppui v. 2024 heinäkuussa. Salon kaupungin tarpeen mukaisesti etsivässä nuorisotyössä aloitettiin systemaattinen työskentely vieraskielisten nuorten ja nuorten aikuisten kanssa yhteistyönä kaupungin maahanmuuttopalveluiden kanssa.

Nuorisopalvelut järjesti nuorisovaltuustovaalit yhteisvoimin kaikissa Salon perusopetuksen yläkouluissa ja 2. asteen oppilaitoksissa.

Riskit ja epävarmuustekijät

Muutokset työllistämisasioissa sekä hyvinvointialueen palveluissa vaikuttavat suoraan nuorten työpajatoimintaan sekä etsivään nuorisotyöhön, mm. päihdepalvelut eivät enää ole ns. lähipalveluita. Yhteiskunnalliset muutokset heijastuvat suoraan nuoriin ja nuoriin aikuisiin.

Ulkopuolisen rahoituksen väheneminen on joka vuotinen epävarmuustekijä palveluissa, joiden kustannuksia katetaan ns. ulkopuolisella rahoituksella.

Tuloslaskelma, ulkoinen

3360 Nuorisotoimi	TA2024	MRM2024	MTA2024	TP2024	Jäljellä 2024	Tot%	TP2023
Toimintatuotot	656 200	10 705	666 905	428 353	238 552	64,2	485 433
Myyntituotot	48 400	0	48 400	32 731	15 669	67,6	38 003
Tuet ja avustukset	605 300	10 705	616 005	393 162	222 843	63,8	445 321
Muut toimintatuotot	2 500	0	2 500	2 460	40	98,4	2 109
Toimintakulut	-2 572 938	-23 306	-2 596 244	-2 587 365	-8 879	99,7	-2 382 858
Henkilöstökulut	-1 978 168	-10 780	-1 988 948	-1 989 627	679	100,0	-1 790 386
Palkat ja palkkiot	-1 611 897	-8 960	-1 620 857	-1 609 008	-11 849	99,3	-1 447 175
Henkilösivukulut	-366 271	-1 820	-368 091	-380 619	12 528	103,4	-343 211
Eläkekulut	-320 492	-1 820	-322 312	-329 862	7 550	102,3	-291 193
Muut henkilösivukulut	-45 779	0	-45 779	-50 757	4 978	110,9	-52 018
Palvelujen ostot	-221 190	-12 526	-233 716	-236 247	2 531	101,1	-224 993
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-87 440	0	-87 440	-81 932	-5 508	93,7	-87 370
Avustukset	-102 000	0	-102 000	-92 300	-9 700	90,5	-92 600
Muut toimintakulut	-184 140	0	-184 140	-187 260	3 120	101,7	-187 508
Toimintakate	-1 916 738	-12 602	-1 929 340	-2 159 013	229 673	111,9	-1 897 425
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	0	0,0	-746
Muut rahoituskulut	0	0	0	0	0	0,0	-746
Vuosikate	-1 916 738	-12 602	-1 929 340	-2 159 013	229 673	111,9	-1 898 171
Poistot ja arvonalentumiset	-10 140	0	-10 140	-10 136	-4	100,0	-10 136
Suunnitelman muk. poistot	-10 140	0	-10 140	-10 136	-4	100,0	-10 136
Tilikauden tulos	-1 926 878	-12 602	-1 939 480	-2 169 148	229 669	111,8	-1 908 307
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-1 926 878	-12 602	-1 939 480	-2 169 148	229 669	111,8	-1 908 307

Toiminta- ja tilastotiedot

	TA 2024	MRM 2024	MTA 2024	TP 2024	TP 2023
Toiminta					
Osaston hallinto					
Vakinaista henkilöstöä	2		2	2	2
Kulut €	189 132	984	190 116	164 193	162 935
Tuotot €	0	548	548	677	0
Infotietona Kevan tasausmaksu					
Kulut €	39 860		39 860	42 711	35 226
Nuorisovaltuusto					
jäseniä	15		15	15	15
Kokoukset	11		11	12	11
Projektit					
Projektien määrä	4		4	5	5
Kulut €	504 105	2 187	506 292	647 986	602 460
Henkilöstöä	10		10	10	10
Tuotot €	517 000	2 547	519 547	375 785	423 976
Myönnetyt toimintatuet ja avustukset					
Tuettujen yhteisöjen toimijoiden määrä	2 200		2 200	2 396	2 384
Kulut €	32 000		32 000	31 865	32 228
€/toimija	14,55		14,55	13,30	13,52
Nuorten työllistäminen:					
Kaupungin työllistämät nuoret	130		130	124	123
Kulut €	219 562	2 066	221 628	164 750	164 734
€/nuori	1 689		1 705	1 329	1 339
Yritysten kesätyöll.tuella työllistämät nuoret	230		230	204	194
Kulut €	70 000		70 000	61 200	60 600
€/nuori	304		304	300	312
Nuorisotyön lähipalvelut:					
Nuorisotyö, tapahtumat, leirit, retket, bänditoiminta					
Kulut €	1 172 457	4 824	1 177 281	1 162 289	1 064 105
€/alle 29 v	85,46		85,81	85,17	81,36
Vakinaista henkilöstöä	11		11	11	11
Tuotot €	112 200	2 646	114 846	35 376	45 708
Leirikeskus					
Käyttövuo-rokaudet/oma käyttö	65		65	66	72
Käyttövuo-rokaudet/ulkopuolisten käyttö	110		110	98	104
Kulut €	27 010		27 010	28 502	28 994
€/käyttövuo-rokausi	154		154	174	165
Erityisnuorisotyö:					
Etsivätyö, yksilötyö, ryhmätoiminta					
Kulut €	122 559	319	122 878	114 155	121 709
Vakinaista henkilöstöä	5		5	5	5
Työpajatoiminta					
Osallistuneiden määrä	130		130	122	112
Kulut €	510 933	12 926	523 859	510 047	449 562
€/osallistuja	3 930		4 030	4 181	4 014
Vakinaista henkilöstöä	8		8	8	8
Tuotot €	27 000	4 964	31 964	20 156	18 169
Kulut/alle 29-vuotias asukas €	207,56		209,26	211,42	205,47
Alle 29-vuotiaat	13 720		13 720	13 646	13 079
Tilastotiedot					
Nuorisotilat					
Nuorisotilat	Osallistujat			20 978	30 154
Retket					
Retket	Lukumäärä			7	73
Retket	Osallistujat			276	552
Leirit					
Yöleirit	Lukumäärä			14	23
Yöleirit	Osallistujat			149	236
Päiväleirittoiminta	Lukumäärä			1	0
Päiväleirittoiminta	Osallistujat			40	0
Avustukset					
Avustetut yhteisöt	Lukumäärä			20	20
Jaetut avustukset	€			32 000	32 288
Avustukset asukasta kohti	€/asukas			0,63	0,63

2.7.4. Opistopalvelut

2.7.4.1. Kansalaisopisto

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Opiskelijoiden jatkuvan oppimisen ja osallisuuden edistäminen toteutui suunnitellusti. Osallistujamäärä pysyi edellisen vuoden tasolla. Osallisuutta edistettiin järjestämällä näyttelyitä ja avointen ovien päiviä, työnäytöksiä ja esittelytilaisuuksia. Teatteritaiteessa toteutettiin esityksiä, joiden aiheen ja sisällön osallistujat tuottivat itse. Mielen hyvinvointia tuettiin kä-sillä tekemisellä ja ryhmässä yhdessä opiskelemalla. Kuvataiteessa uusia kurssisisältöjä, jotka tuovat taiteen terapeuttisen ja voimauttavan luonteen esille. Lapsiystävällinen kunta -mallin toimenpiteiden nivominen opiston toimintaan ja tavoitteisiin ja koettujen hyvinvointi-vaikutusten arviointi osana palautekyselyä tukivat kestävää elämäntapaa, yhdenvertai-suutta ja monikulttuurisuutta. Taloudellista savutettavuutta parannettiin alentamalla 827 osallistujan kurssimaksua OPH:n opintoasetelillä. Opintotarjonnan monipuolisuutta ja laatua ylläpidettiin, uudistettiin ja toteutettiin hyvin saavutettavana tarjoamalla 900 kurssia, joista toteutui 754. Uusina mm. koneneulontaa, soveltavan kuvataiteen kursseja, taidegrafiikkaa ja perhemuskari. Yksilö-, pari- ja pienryhmäopetus kasvoi kysynnän myötä. Osaamisperus-teisia kursseja toteutui kielten yksilöopetuksessa ja taiteen perusopetuksessa. Aikuisten perusopetus toteutui suunnitellusti ja edellisen vuoden tasolla. Kotoutumisajan ylittäneille maahanmuuttajille suunnattu hanke päättyi ja tulokset ylittivät tavoitteet. Opistopalvelujen yhteistyö syveni ja monipuolistui toimintavuoden aikana. Työllisyyspalvelujen kanssa toteu-tettiin koulutuksia ja suunniteltiin TE -uudistuksen myötä tulevaa yhteistyötä. Waltin kanssa tehtiin monipuolista yhteistyötä. Taidemuseon ja Samu:n kanssa tehtävää yhteistyötä vah-vistettiin. Kurpitsaviikoilla Ghoulish Gala, opiston ensembleryhmän yhteistyöproduktio Ri-kalanmäen krouvin kanssa.

Riskit ja epävarmuustekijät

Opiston sivistystehtävän toteuttamisen edellytykset heikkenevät

- Valtionosuuden leikkaamisen negatiivisia vaikutuksia ennalta ehkäistiin jättämällä tai-teen perusopetus tarjonnan supistamisen ulkopuolelle. Tarjontaa supistettiin osin ly-hentämällä kursseja, mistä on tullut negatiivista palautetta.

Vapaan sivistystyön rahoituspohja heikkenee

- Valtionosuudella tuettavien opetustuntien määrää pudotettiin 1684 tunnilla. Kaupunki ei leikannut rahoitusta samassa suhteessa, joten vaikutus toimintaan jäi vähäiseksi.

Kestävyyden vaaliminen ei onnistu, koettu hyvinvointi ei kasva tai jakautuu yhä epätasai-semmin

- Kestävää kehitystä tuettiin kurssien ohjelmissa, yleisötilaisuuksilla, järjestämällä taka-konttikirppis ja laajentamalla kirjakierrätystä oppikirjoihin. Liikunnan oppimisympäris-töjä kehitettiin hankkimalla tanssisalin tangot ja penkit kierrätettynä. Hyvinvointivaiku-tusten arviointia jatkettiin osana kurssien palautekyselyä. Tarve yksilölliseen ohjauk-seen vaikuttaa kasvavan.

Tuloslaskelma, ulkoinen

4600 Kansalais-opisto	TA2024	MRM2024	MTA2024	TP2024	Jäljellä 2024	Tot%	TP2023
Toimintatuotot	416 750	8 378	425 128	444 214	-19 086	104,5	440 056
Myyntituotot	30 250	0	30 250	44 256	-14 006	146,3	37 102
Maksutuotot	350 000	0	350 000	356 252	-6 252	101,8	371 039
Tuet ja avustukset	35 000	8 378	43 378	42 938	440	99,0	31 052
Muut toimintatuotot	1 500	0	1 500	768	732	51,2	863
Toimintakulut	-1 706 717	-15 047	-1 721 764	-1 818 064	96 300	105,6	-1 735 680
Henkilöstökulut	-1 497 467	0	-1 497 467	-1 609 452	111 985	107,5	-1 548 389
Palkat ja palkkiot	-1 216 796	0	-1 216 796	-1 315 501	98 705	108,1	-1 260 781
Henkilösivukulut	-280 671	0	-280 671	-293 951	13 280	104,7	-287 609
Eläkekulut	-246 114	0	-246 114	-254 017	7 903	103,2	-241 795
Muut henkilösivu-kulut	-34 557	0	-34 557	-39 934	5 377	115,6	-45 813
Palvelujen ostot	-140 600	-15 047	-155 647	-147 258	-8 389	94,6	-119 688
Aineet, tarvik-keet ja tavarat	-37 500	0	-37 500	-35 376	-2 124	94,3	-39 687
Muut toimintakulut	-31 150	0	-31 150	-25 977	-5 173	83,4	-27 916
Toimintakate	-1 289 967	-6 669	-1 296 636	-1 373 849	77 213	106,0	-1 295 625

4600 Kansalaisopisto	TA2024	MRM2024	MTA2024	TP2024	Jäljellä 2024	Tot%	TP2023
Vuosikate	-1 289 967	-6 669	-1 296 636	-1 373 849	77 213	106,0	-1 295 625
Poistot ja arvonalentumiset	-26 660	0	-26 660	-26 659	-1	100,0	-26 659
Suunnitelman muk. poistot	-26 660	0	-26 660	-26 659	-1	100,0	-26 659
Tilikauden tulos	-1 316 627	-6 669	-1 323 296	-1 400 509	77 213	105,8	-1 322 284
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-1 316 627	-6 669	-1 323 296	-1 400 509	77 213	105,8	-1 322 284

Toiminta- ja tilastotiedot

	TA 2024	MRM 2024	MTA 2024	TP 2024	TP 2023
Toiminta					
Infotietona Kevan tasausmaksu					
Kulut €	34 270		34 270	34 971	35 570
Opiskelijat netto	4 600		4 600	4 483	4 487
Kulut €	1 992 543	13 156	2 005 699	2 123 020	2 079 293
€/opiskelija	433		436	474	463
Opetustunnit	20 000		20 000	16 097	16 942
€/opetustunti	99,63		100,28	131,89	122,73
Kurssilaisia (brutto)	9 300		9 300	9 769	8 971
€/kurssilainen	214		216	217	232
Taiteen perusopetus					
Kurssilaisia (brutto)	430		430	617	653
kursseja	70		70	56	58
Opetushenkilöstöä (päätoimiset)	10		10	10	10
Hallinto henkilöstö (rehtorit ja kanslistit)	4,5		5	4,5	4,5
Tuotot €	370 750	7 326	378 076	405 401	418 903
Netto €	1 621 793	5 830	1 627 623	1 717 619	1 660 390
Netto €/asukas	31,43		32,00	33,77	32,49
Maahanmuuttajakoulutus					
Opiskelijat (netto)	275		275	341	331
Kulut €	267 845	1 891	269 736	261 164	233 667
€/opiskelija	974		981	766	706
Opetustunnit	2 900		2 900	3 367	3 264
€/opetustunti	92		93	78	72
Kurssilaiset (brutto)	660		660	840	789
Tuotot €	46 000	1 052	47 052	65 336	50 216
Netto €	221 845	839	222 684	195 828	183 451
Netto €/asukas	4,33		4,38	3,85	3,59
Kansalaisopisto yhteensä, netto €/asukas	-35,73		-36,38	-37,62	-36,09
Tilastotiedot					
Kansalaisopisto					
Opetustoiminta					
Toimipisteet	Lukumäärä			60	60
Opiskelijat yhteensä	Henkilö			4 823	4 817
miehet	Henkilö			1 147	1 144
naiset	Henkilö			3 676	3 673
alle 20-vuotiaat*	Henkilö			928	1 033
Opetustunnit vuodessa	Tunti			19 464	20 206
Edellisestä eriteltynä					
Taiteen perusopetus					
Kuvataide	Kursseja/osall.			25/270	26/271
Käsityö	Kursseja/osall.			8/71	9/87
Teatteri ja sirkus	Kursseja/osall.			21/253	22/284
Tanssi	Kursseja/osall.			2/23	1/11
Opetustunnit vuodessa	Tunti			1 738	1 642

2.7.4.2. Musiikkiopisto

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Musiikkiopisto antoi taiteen perusopetuksen musiikin laajan oppimäärän mukaista opetusta pääasiassa lapsille ja nuorille. Varhaisiän musiikkikasvatusta annettiin musiikkileikkikoulu- ja soitinvalmennusopetuksena. Kevään 2024 oppilasvalinta toteutettiin soitinopetuksen osalta videohaulla ja yksinlauluun järjestettiin pääsykoetilaisuus. Vapaaksi jääneitä paikkoja täydennettiin ilmoittautumisten perusteella.

Musiikkiopiston oppilaat ovat esiintyneet säännöllisesti erilaisissa oppilasilloissa ja -konser-teissa ja toteuttaneet näin opetussuunnitelmassa mainittua esiintymistoimintaa. Koko musiikkiopiston yhteisiä lukuvuoden kohokohtia olivat Uskelan kirkossa järjestetty soiva kevät-juhla ja jo perinteinen Kauneimmat joululaulut -tilaisuus.

Yhdessä kansalaisopiston kanssa toteutetun Luovuutta politiikkaan -tapahtumaviikon aikana päättäjiä kutsuttiin tutustumaan toimintaan. Musiikkiopiston soittotunneille osallistuivat mm. salolaiset kansanedustajat Mikko Lundén ja Saku Nikkanen. Kulttuurikasvatussuunnitelma Nappula vei musiikkiopistolaiset vierailulle Torikadun, Anisten ja Mesikämmenen päiväkoteihin sekä syksyllä Suomensjärven, Toijan, Kiikalan ja Muurlan päiväkoteihin. Lapsen oikeuksien päivänä musiikkiopistolla oli mahdollisuus kokeilla eri soittimia soitinesittelykonsertin jälkeen.

Yhteistyö musiikkipainotteisen perusopetuksen kanssa syveni, kun keväällä 2. luokkalaisilla oli ensimmäistä kertaa mahdollisuus pyrkiä samalla pääsykokeella sekä musiikkiopiston että musiikkiluokkien oppilaaksi. Uskelan koulun musiikkiluokkien ja musiikkiopiston suuri lasten-musiikkikonsertti tavoitti huhtikuussa 1.200 kuulijaa.

Musiikkiopiston puhallinorkesterit esiintyivät maaliskuussa yhdessä Turun konservatorion puhaltajien kanssa Sigyn-salissa Turussa ja Uskelan koulussa, jonne kuulijoita saapui mm. Uskelan, Alhaisten ja Pajulan kouluista. Musiikkiopiston jousiorkesterit järjestivät yhteistyössä Raaseporin ja Töölön musiikkiopistojen kanssa Äänisilta-projektin, joka huipentui marras-kuun alussa yhteiskonserttiin Karjaalla Salossa vietetyn harjoitusleirin jälkeen.

Suomen musiikkioppilaitosten liitto käynnisti elokuussa musiikkiopistojen johdolle suunnatun koulutuskokonaisuuden, johon Salon musiikkiopisto valittiin mukaan. Länsirannikon musiikkiopistojen (Rauma, Vakka-Suomi, Naantali, Paimio ja Salo) välinen yhteistyö jatkui rehtori-forumin säännöllisen toiminnan myötä.

Riskit ja epävarmuustekijät

Oppilasmäärän pysyminen nykytasolla mahdollistaa sen, että oppiainevalikoima on kattava ja opetusta voidaan kehittää. Toimintavuoden aikana kokonaisoppilasmäärä säilyi vakiintuneella tasolla, mutta musiikkileikkikouluun osallistuvien alle kouluikäisten lasten lukumäärä on laskusuunnassa.

Musiikkiharrastuksen saavutettavuutta on tärkeää kehittää. Nykyisten vapaaoppilaspaikka-kriteerien ulkopuolelle jää oppilaita, joiden kohdalla musiikkiharrastuksen jatko on epävarmaa perheiden heikentyneen taloustilanteen vuoksi.

Tuloslaskelma, ulkoinen

3350 Musiikkiopisto	TA2024	MRM2024	MTA2024	TP2024	Jäljellä 2024	Tot%	TP2023
Toimintatuotot	166 500	2 503	169 003	169 518	-515	100,3	168 909
Myyntituotot	6 000	0	6 000	7 575	-1 575	126,2	7 968
Maksutuotot	160 000	0	160 000	158 585	1 415	99,1	160 744
Tuet ja avustukset	0	2 503	2 503	3 088	-585	123,4	0
Muut toimintatuotot	500	0	500	270	230	54,0	198
Toimintakulut	-1 099 496	-4 492	-1 103 988	-1 049 103	-54 885	95,0	-1 021 417
Henkilöstökulut	-1 003 466	0	-1 003 466	-984 721	-18 745	98,1	-961 100
Palkat ja palkkiot	-819 579	0	-819 579	-805 709	-13 870	98,3	-782 347
Henkilösivukulut	-183 887	0	-183 887	-179 012	-4 875	97,3	-178 753
Eläkekulut	-160 609	0	-160 609	-155 071	-5 538	96,6	-151 167
Muut henkilösivukulut	-23 278	0	-23 278	-23 941	663	102,8	-27 586

3350 Musiik-kiopisto	TA2024	MRM2024	MTA2024	TP2024	Jäljellä 2024	Tot%	TP2023
Palvelujen ostot	-58 430	-4 492	-62 922	-47 671	-15 251	75,8	-39 785
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-30 000	0	-30 000	-13 077	-16 923	43,6	-13 246
Muut toimintakulut	-7 600	0	-7 600	-3 634	-3 966	47,8	-7 286
Toimintakate	-932 996	-1 989	-934 985	-879 585	-55 400	94,1	-852 508
Vuosikate	-932 996	-1 989	-934 985	-879 585	-55 400	94,1	-852 508
Tilikauden tulos	-932 996	-1 989	-934 985	-879 585	-55 400	94,1	-852 508
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-932 996	-1 989	-934 985	-879 585	-55 400	94,1	-852 508

Toiminta- ja tilastotiedot

	TA 2024	MRM 2024	MTA 2024	TP 2024	TP 2023
Toiminta					
Opiskelijat	396		396	389	395
josta musiikkileikkikoululaisia	88		88	67	88
valmennus- perus- ja syventävien opintojen opiskelijoita	308		308	322	307
Kulut €	1 246 892	4 492	1 251 384	1 196 048	1 167 316
€/opiskelija	3 149		3 160	3 075	2 955
Opetustunnit	13 500		13 500	13 385	13 435
€/opetustunti	92,36		92,70	89,36	86,89
Opetushenkilöstöä	20		20	20	20
Tuotot €	166 500	2 503	169 003	170 643	169 873
Infotietona Kevan tasausmaksu					
Kulut €	17 920		17 920	20 191	17 394
Tilastotiedot Musiikkiopisto Opetustoiminta (20.9. laskentapäivänä)					
Musiikkileikkikoulu					
Oppilaat	Henkilö			67	88
Perus- ja opistoaste ja soit.valm					
Oppilaat	Henkilö			322	307
Kaikki oppilaat yhteensä	Henkilö			389	395
Kaikki opetustunnit vuodessa	Tunti			13 385	13 435

2.7.5. Opetuslautakunnan tuloslaskelma, ulkoinen

	TA2024	MRM2024	MTA2024	TP2024	Jäljellä 2024	Tot%	TP2023
Toimintatuotot	4 674 970	362 213	5 037 183	5 538 869	-501 686	110,0	6 250 434
Myyntituotot	1 216 970	0	1 216 970	1 208 172	8 798	99,3	1 100 177
Maksutuotot	1 715 000	0	1 715 000	2 124 187	-409 187	123,9	1 843 454
Tuet ja avustukset	1 703 900	362 213	2 066 113	2 151 585	-85 471	104,1	3 261 480
Muut toimintatuotot	39 100	0	39 100	54 926	-15 826	140,5	45 323
Toimintakulut	-76 027 580	-928 238	-76 955 818	-77 381 741	425 923	100,6	-75 834 964
Henkilöstökulut	-62 449 110	-219 922	-62 669 032	-63 513 979	844 947	101,3	-63 033 424
Palkat ja palkkiot	-50 529 304	-182 839	-50 712 143	-51 391 742	679 599	101,3	-50 848 916
Henkilösivukulut	-11 919 806	-37 083	-11 956 889	-12 122 237	165 348	101,4	-12 184 507
Eläkekulut	-10 474 545	-37 083	-10 511 628	-10 485 473	-26 155	99,8	-10 278 521
Muut henkilösivukulut	-1 445 261	0	-1 445 261	-1 636 764	191 503	113,3	-1 905 986
Palvelujen ostot	-7 703 940	-528 316	-8 232 256	-8 872 790	640 534	107,8	-7 874 073
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 358 530	-20 000	-2 378 530	-1 839 473	-539 057	77,3	-1 994 115
Avustukset	-1 704 000	0	-1 704 000	-1 403 968	-300 032	82,4	-1 693 811
Muut toimintakulut	-1 812 000	-160 000	-1 972 000	-1 751 530	-220 470	88,8	-1 239 542
Toimintakate	-71 352 610	-566 024	-71 918 634	-71 842 871	-75 763	99,9	-69 584 531

	TA2024	MRM2024	MTA2024	TP2024	Jäljellä 2024	Tot%	TP2023
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	-490	490	*****	-770
Muut rahoitus- tuotot	0	0	0	-1	1	*****	0
Muut rahoitus- kulut	0	0	0	-489	489	*****	-770
Vuosikate	-71 352 610	-566 024	-71 918 634	-71 843 362	-75 273	99,9	-69 585 300
Poistot ja arvonalen- tumiset	-457 380	0	-457 380	-728 929	271 549	159,4	-413 917
Suunnitel- man muk. poistot	-457 380	0	-457 380	-728 929	271 549	159,4	-413 917
Tilikauden tulos	-71 809 990	-566 024	-72 376 014	-72 572 291	196 277	100,3	-69 999 218
Tilikauden yli- jäämä (alij.)	-71 809 990	-566 024	-72 376 014	-72 572 291	196 277	100,3	-69 999 218

2.7.6. Opetuslautakunnan tuloslaskelma, ulkoinen ja sisäinen

	TA2024	MRM2024	MTA2024	TP2024	Jäljellä 2024	Tot%	TP2023
Toimintatuotot	4 700 840	362 213	5 063 053	5 603 850	-540 796	110,7	6 307 042
Myyntituotot	1 216 970	0	1 216 970	1 237 653	-20 683	101,7	1 131 506
Maksutuotot	1 715 000	0	1 715 000	2 124 187	-409 187	123,9	1 843 454
Tuet ja avustuk- set	1 703 900	362 213	2 066 113	2 151 585	-85 471	104,1	3 261 480
Muut toiminta- tuotot	64 970	0	64 970	90 426	-25 456	139,2	70 602
							-104 759
Toimintakulut	-105 123 450	-928 238	-106 051 688	-106 422 283	370 595	100,3	570
Henkilöstökulut	-62 449 110	-219 922	-62 669 032	-63 513 979	844 947	101,3	-63 033 424
Palkat ja palk- kiot	-50 529 304	-182 839	-50 712 143	-51 391 742	679 599	101,3	-50 848 916
Henkilösivukulut	-11 919 806	-37 083	-11 956 889	-12 122 237	165 348	101,4	-12 184 507
Eläkekulut	-10 474 545	-37 083	-10 511 628	-10 485 473	-26 155	99,8	-10 278 521
Muut henkilösi- vukulut	-1 445 261	0	-1 445 261	-1 636 764	191 503	113,3	-1 905 986
Palvelujen ostot	-26 232 700	-528 316	-26 761 016	-27 279 022	518 006	101,9	-26 094 759
Aineet, tarvik- keet ja tavarat	-2 358 530	-20 000	-2 378 530	-1 857 997	-520 533	78,1	-2 015 084
Avustukset	-1 704 000	0	-1 704 000	-1 403 968	-300 032	82,4	-1 693 811
Muut toimintaku- lut	-12 379 110	-160 000	-12 539 110	-12 367 317	-171 793	98,6	-11 922 492
Toimintakate	-100 422 610	-566 024	-100 988 634	-100 818 433	-170 201	99,8	-98 452 528
Rahoitus- tuotot ja -kulut	0	0	0	-490	490	*****	-770
Muut rahoitus- tuotot	0	0	0	-1	1	*****	0
Muut rahoitus- kulut	0	0	0	-489	489	*****	-770
Vuosikate	-100 422 610	-566 024	-100 988 634	-100 818 924	-169 711	99,8	-98 453 298
Poistot ja arvonalen- tumisot	-457 380	0	-457 380	-728 929	271 549	159,4	-413 917
Suunnitel- man muk. poistot	-457 380	0	-457 380	-728 929	271 549	159,4	-413 917
Tilikauden tulos	-100 879 990	-566 024	-101 446 014	-101 547 853	101 839	100,1	-98 867 215
Tilikauden yli- jäämä (alij.)	-100 879 990	-566 024	-101 446 014	-101 547 853	101 839	100,1	-98 867 215

2.7.7. Vapaa-ajan palvelut

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Vuoden 2024 keskeisiin tavoitteisiin lukeutui vapaa-ajan palveluiden osalta yleisen hyvinvoinnin edistämisen lisäksi niiden kattava saavutettavuus ja saatavuus. Palvelutavoitteiden osalta kiinnitettiin huomiota kulttuuripalveluiden palveluresurssien lisäämiseen erityisesti museopalveluissa. Valtionkonttorin myöntämien testamenttivarain rekrytoitiin mm. kulttuuriluotsi ja liikuntapalveluihin luontoliikuntamestari, joiden turvin saatettiin käynnistää kulttuuriluotsitoiminta ja Salon luontoliikunnan suunnittelu.

Kulttuuriohjelma sekä Salon Urheilupuiston yleiskaavasunnitelma valmistuivat toimintavuoden tavoitteiden mukaisesti. Myös Urheilupuistoon sijoittuvan uuden jäähallin rakentamisaikataulusta tehtiin päätös loppuvuodesta 2024.

Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Vuoden 2024 toiminnan osalta hyvinvointipalveluja tukevien vapaa-aikapalveluiden riittämätön henkilöstöresurssointi vältettiin rekrytoimalla erityisesti museopalveluihin henkilöstöä.

Tuloslaskelma, ulkoinen

4001 Vapaa aika-palvelut	TA2024	MRM2024	MTA2024	TP2024	Jäljellä 2024	Tot%	TP2023
Toimintatuotot	0	121	121	150	-29	124,0	0
Tuet ja avustukset	0	121	121	150	-29	124,0	0
Toimintakulut	-103 995	-218	-104 213	-47 500	-56 713	45,6	-42 531
Henkilöstökulut	-42 365	0	-42 365	-40 822	-1 543	96,4	-36 499
Palkat ja palkkiot	-37 989	0	-37 989	-35 583	-2 406	93,7	-31 158
Henkilösivukulut	-4 376	0	-4 376	-5 239	863	119,7	-5 341
Eläkekulut	-3 839	0	-3 839	-4 798	959	125,0	-4 777
Muut henkilösivukulut	-537	0	-537	-441	-96	82,1	-564
Palvelujen ostot	-36 530	-218	-36 748	-6 599	-30 148	18,0	-5 925
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-100	0	-100	0	-100	0,0	-36
Muut toimintakulut	-25 000	0	-25 000	-79	-24 921	0,3	-71
Toimintakate	-103 995	-97	-104 092	-47 350	-56 742	45,5	-42 531
Vuosikate	-103 995	-97	-104 092	-47 350	-56 742	45,5	-42 531
Tilikauden tulos	-103 995	-97	-104 092	-47 350	-56 742	45,5	-42 531
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-103 995	-97	-104 092	-47 350	-56 742	45,5	-42 531

Toiminta- ja tilastotiedot

	TA 2024	MRM 2024	MTA 2024	TP 2024	TP 2023
Toiminta					
Vapaa-aika lautakunta					
Kokoukset	11		11	10	11
Käsitellyt asiat	90		90	93	91
Kulut €	29 426		29 426	23 589	19 434
€/käsitelty asia	327		327	254	214
€/kokous	2 675		2 675	2 359	1 767
Vapaa-ajan palvelujen hallinto					
Kulut €	75 099	218	75 317	24 314	24 213
Vakituista henkilöstöä	0,3		0,3	0,3	0,3
Infotietona Kevan tasausmaksu					
Kulut €	550		550	912	1 350

2.7.8. Kulttuuripalvelut

2.7.8.1. Yleiset kulttuuripalvelut

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Yleiset kulttuuripalvelut toteuttavat kuntien kulttuuritoimintalain (166/2019) mukaista toimintaa. Vuoden aikana eri puolilla Saloa järjestettiin lähes 800 tapahtumaa tai tilaisuutta, joissa oli kävijöitä yhteensä noin 72.500 kävijää. Määrät on kerätty sekä omasta että yleisten kulttuuripalveluiden rahoituksen piirissä olevasta toiminnasta (kulttuurin yleis-, kohde- ja idea- ja tilatuen avustukset, ostopalvelut ja yhteistyösopimukset). Kävijämäärän lasku vuodesta 2023 (noin 96.000 kävijää) selittyy osin teattereiden omien suurproduktioiden puutteella, Wiurilan kesän pienemmällä toteutuksella ja muilla vuosien välisillä eroilla. Toimintaa toteutettiin yhteistyössä kaupungin eri palvelualueiden, noin 50 paikallisen kulttuuri- ja taideyhdistyksen sekä yli 50 muun toimijan tai taiteilijan kanssa.

Vuoden 2024 talousarviossa merkittävimmiksi riskeiksi nimettiin se, että strategisten päämäärien ja kärkihankkeiden edistäminen ei toteudu puutteellisten rakenteiden, resurssien niukkuuden ja asenneilmapiirin vuoksi, sekä se, että kulttuurin ja taiteen vaikutuksia kaupunkikehitykseen, elinvoimaan ja kuntalaisten hyvinvoinnin edistämiseen ei tunnusteta kaupunkiorganisaation sisällä. Näihin vastattiin osaltaan sillä, että yleisten kulttuuripalveluiden, museopalveluiden ja kirjastopalveluiden johtoon rekrytoitiin kulttuuripäällikkö, joka aloitti työssään elokuun alussa. Kulttuuripäällikkö toimii kulttuurin eri palveluiden lähiesihenkilönä. Syyskaudella käynnistyi uuden organisaation mukainen toiminta ja kehitystyö, jossa pystyttiin aiempaa vahvemmin vastaamaan strategisiin haasteisiin ja lisäämään kulttuurin näkyvyyttä kuntaorganisaation sisällä.

Talousarvioon sisältyviin painopisteisiin vastattiin seuraavasti:

Salon kulttuuriohjelman valmiiksi saattaminen (elinvoimainen Salo)

- Vuoden lopulla saatiin julkaistua ”Kulttuuri yhdistää – Salon kulttuuriohjelma 2025-2030”. Kulttuuriohjelman laatimiseen osallistui eri tavoin noin tuhat ihmistä, joiden ideoista ja yhteisistä työpajoista saatiin ohjelman pohjamateriaali. Ohjelman runkona ovat 1) Kulttuurin vahva kivijalka – kulttuurin ja taiteen tilojen ja toimintaedellytysten parantaminen, 2) Kulttuuri kulkee ja liikuttaa – kulttuurin monipuolisuuden ja saavutettavuuden lisääminen, sekä 3) Rohkeus tehdä uusia juttuja, tehdä yhdessä, tehdä toisin – yhteistyön edistäminen ja sujuvoittaminen.

Kulttuurihyvinvointia edistävien palveluiden kehittäminen ja säännönmukaistaminen, Kulttuurikaveri-vapaaehtoistoiminnan käynnistäminen (hyvinvoiva Salo)

- Kulttuuriluotsi-toimintaa suunnittelemaan saatiin perintövaroin kulttuurisuunnittelija, jonka toimesta käynnistettiin kulttuuritapahtumiin osallistumista helpottavien kulttuuriluotsien koulutus ja toiminta. Vapaaehtoisten kulttuuriluotsien tehtävänä on madaltaa kynnystä osallistua kulttuuritoimintaan silloin, kun harrastaminen jostain syystä koetaan hankalaksi.

Kokeilukulttuurin edistäminen uusilla rahoitus- ja toimintamalleilla (tapahtumien Salo)

- Uudeksi avustusmuodoksi kehitettiin idea- ja tilatuki, johon varattiin pieni osa kulttuurin avustusbudjetista. Avustussumma yhtä hakemusta kohti rajattiin 500 euroon ja sitä jaettiin hakuajoista riippumatta viranhaltijapäätöksillä.

Lähikulttuuripalveluiden ja kiertuetoiminnan kehittäminen (elävät ja yhteisölliset kylät)

- Taidetarjottimen avulla vietiin toimintaa eri puolille Saloa, parannettiin viihtyvyyttä ja tavoitettiin uusia yleisöjä. Esimerkiksi kesämuusikot vierailivat mahdollisuuksien mukaan myös vanhustyön kohteissa ja osallistavan budjetoinnin kautta saatiin kulttuurisäilytöjä myös kirjastoihin ja kyliin.
- Kulttuurituottaja oli yhteisökoordinaattorin mukana eri kylissä keskustelemassa ja keräämässä palautetta.
- Paikallinen yhteistyö vahvisti alueen taiteen ja kulttuurin ammattilaisten työllistymismahdollisuuksia ja loi monipuolista tarjontaa Salon eri alueiden ihmisille.

Lastenkulttuuripalveluiden kehittäminen Lapsiystävällinen kunta -ohjelman tavoitteiden mukaisesti

- Salon kaupunki on mukana UNICEFin Lapsiystävällinen kunta -toimintamallissa. Toimintamallin eteneminen ja sen monialaiset työryhmät ovat tehneet lastenkulttuurin ja kulttuurikasvatussuunnitelman asioita näkyvämmäksi kaupungin sisällä. Lisäksi on syvennetty yhteistyötä muiden kohdeyleisön kanssa työskentelevien tahojen kanssa. Osaltaan työ tukee myös HYTE-kertoimen paranemista.

Merkittävimmät riskit

Kulttuuripalveluiden kehittäminen vaatii sekä varoja että yli hallintoalueiden menevää yhteistyötä. Valtion päätökset ovat olleet kulttuurin rahoitukselle ja kulttuuri-ilmapiiirille haasteellisia, joten kaupungin omaan päätöksentekoon kohdistuu suuria odotuksia. Lisäksi esimerkiksi avustusjärjestelmien kehittäminen ja osin myös kulttuurin toimintaedellytyksiin liittyvät yleiset tilajärjestelyt vaativat laajaa yhteistyötä. Salon ja sen alueella olevien entisten kuntien perinteet tekevät yhtenäisten toimintatapojen muodostamisen vaikeaksi. Lisäksi yksittäiset uudet ratkaisut esimerkiksi kaupungin tilojen vuokraamisesta eivät aina ole toisaalla sovittujen toimintatapojen mukaisia.

Tuloslaskelma, ulkoinen

4010 Yleiset kulttuuripalvelut	TA2024	MRM2024	MTA2024	TP2024	Jäljellä 2024	Tot%	TP2023
Toimintatuotot	5 000	1 283	6 283	47 039	-40 755	748,6	14 137
Myyntituotot	5 000	0	5 000	4 062	938	81,2	3 865
Tuet ja avustukset	0	1 283	1 283	42 977	-41 694	3 348,5	9 186
Muut toimintatuotot	0	0	0	0	0	0,0	1 086
Toimintakulut	-718 880	-1 415	-720 295	-678 478	-41 817	94,2	-531 324
Henkilöstökulut	-243 450	0	-243 450	-209 051	-34 399	85,9	-147 120
Palkat ja palkkiot	-173 563	0	-173 563	-165 252	-8 311	95,2	-115 680
Henkilösivukulut	-69 887	0	-69 887	-43 799	-26 088	62,7	-31 440
Eläkekulut	-64 957	0	-64 957	-38 799	-26 158	59,7	-26 987
Muut henkilösivukulut	-4 930	0	-4 930	-5 000	70	101,4	-4 453
Palvelujen ostot	-210 130	-1 415	-211 545	-210 374	-1 171	99,4	-155 415
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 500	0	-2 500	-5 544	3 044	221,7	-1 447
Avustukset	-260 000	0	-260 000	-251 700	-8 300	96,8	-226 400
Muut toimintakulut	-2 800	0	-2 800	-1 809	-991	64,6	-942
Toimintakate	-713 880	-131	-714 011	-631 439	-82 572	88,4	-517 187
Vuosikate	-713 880	-131	-714 011	-631 439	-82 572	88,4	-517 187
Tilikauden tulos	-713 880	-131	-714 011	-631 439	-82 572	88,4	-517 187
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-713 880	-131	-714 011	-631 439	-82 572	88,4	-517 187

Toiminta- ja tilastotiedot

	TA 2024	MRM 2024	MTA 2024	TP 2024	TP 2023
Toiminta					
Osaston hallinto					
Kulut €	140 614		140 614	75 154	24 301
Infotietona Kevan tasausmaksu					
Kulut €	34 740		34 740	35 342	26 724
Myönnettyt toimintatuet ja avustukset					
Kulut €	260 000		260 000	251 700	226 400
Yleiset kulttuuripalvelut:					
Kulttuuritapahtumat ja -tilaisuudet					
Tapahtumat ja tilaisuudet	400		400	796	807
Kävijämäärä	55 000		55 000	73 594	96 000
Kulut €	338 338	1 415	339 753	379 911	336 567
€/tapahtumat, tilaisuudet	846		849	477	417
€/kävijä	6,15		6,18	5,16	3,51
Vakinaista henkilöstöä	3		3	3	2
Tuotot €	5 000	1 283	6 283	47 039	14 137
€/asukas	6,52		6,52	6,54	6,31
Tilastotiedot					
Yleiset kulttuuripalvelut					
Palvelusopimusten tilaisuudet					
Tilaisuudet	Lukumäärä			193	196
Osallistuneet	Henkilö			23 053	28 331
Muut tilaisuudet					
Tilaisuudet	Lukumäärä			601	611
Osallistuneet	Henkilö			49 488	67 669

	TA 2024	MRM 2024	MTA 2024	TP 2024	TP 2023
Opastettuja retkiä	Kpl			0	0
Osallistuneet	Henkilö			0	0
Avustukset					
Avustetut kohteet (yleis- ja kohdeav.)	Lukumäärä			55	
Jaetut avustukset yhteensä	1 000 €			251 700 €	226 400 €
Jaetut avustukset asukasta kohti	€ / asukas			5	5

2.7.8.2. Museopalvelut

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Museopalvelujen toiminta-ajatus on edistää Salossa kuvataiteen ja kulttuuriperinnön säilymistä, kehittymistä ja esille saattamista. Samalla museopalvelut vahvistaa ihmisen identiteetin kasvua ja muotoutumista.

Salon museoissa 2024 toiminnallisesti painopiste oli kokoelmatyössä niin taidemuseossa kuin historiallisessa museossa. Ostopalveluina hankittiin mm. kokoelmien inventointiin ja huoltoon liittyvää työtä, näyttelyrakentamista ja museopedagogista yleisötyötä. Yhdistyksiltä hankittiin ostopalveluna paikallismuseoiden kesäaukipitoa. Investointina toteutettiin urheilupuistossa sijaitsevan Ilo-veistoksen laaja konservointityö. Sen sijaan Perniön museon asevitriinien uudistamiseen varattu investointiraha ei riittänyt vitriinien hankkimiseen ja investointi jouduttiin siirtämään vuodelle 2025. Näyttelyistä ja tapahtumista viestitettiin vuoden aikana eri sähköisillä alustoilla ja printtimediassa. Yleisöllä oli vapaa pääsy joka kuukauden ensimmäinen perjantai elektroniikkamuseoon ja taidemuseon näyttelyihin. Museopalvelujen tuotto-odotukset toteutuivat, vaikka taidemuseon kävijämäärä jäi hieman alle odotusten (23.937/25.000). Alkuvuodesta taidemuseon markkinointi sakkasi henkilöstökriisin vuoksi pahasti. Historiallinen museo puolestaan saavutti kävijäennätyksensä (19.857), erityisesti Kurpitsaviikko-tapahtuman siivittämänä. Historiallinen museo on kuuden viime vuoden aikana yli kaksinkertaistanut kävijämääränsä.

Museopalveluiden painopisteet 2024 oli talousarviossa määritelty seuraavasti:

Sisällöntuotannossa perustoiminnan ylläpitäminen esine- ja työterveysturvallisesti.

- Vuoden alkua leimasi edellisen vuoden 2023 lopussa voimakkaasti kriisiytynyt henkilöstötilanne. Näyttelytuotannot saatiin valmiiksi ajallaan, mutta työn määrä työntekijää kohden oli kohtuuton. Tuotantojen vaikeus tai prosessin haavoittuvaisuus eivät kaikilta osin välittyneet asiakaskokemukseen. Henkilöstötilanteeseen saatiin hieman helpotusta kevään kuluessa, kun päästiin rekrytoimaan uusia työntekijöitä. Uuden henkilökunnan ohjaamisen ja perehdyttämisen sekä yllättävien henkilöstöpoikkeamien vuoksi työ museopalveluissa on läpi vuoden ollut rikkonaista.

Yleisötyön uusien kumppanuuksien vakiinnuttaminen ja poikkihallinnolliset, palvelua vahvistavat ja monipuolistavat käytännöt

- Poikkihallinnollisia palvelua vahvistavia ja monipuolistavia käytäntöjä jatkettiin edelleen kansalaisopiston ja nuorisopalveluiden kanssa, käytäntöjen vakiinnuttaminen vaatii odotettua enemmän aikaa, eivätkä toimintavuodet ole sisällöltään toistensa kaltaisia. Kursisisältöjen vaihtuessa rutiinimuotoinen yhteistyö ei synny nopeasti. Uusi yhteistyökumppani taidemuseon kahvilatoiminnan vahvistukseksi löydettiin Salon seudun ammattiopistosta.

Kokoelmien hallinnointi

- Museoiden yhteisvarastohankkeen rakennussuunnittelua edistettiin investointivaroin ja hankesuunnitelma alustavine arkkitehtipiirroksineen hyväksyttiin vapaa-ajan lautakunnassa tammikuussa 2024. Kevään aikana historiallisen museon suurikokoiset esineet käytiin kokonaisuutena lävitse niiden nykyisissä säilytyspaikoissa, sillä säilytysjärjestelmän ja rakennuksen lopullisen pinta-alan laskeminen edellytti yksityiskohtaisempaa tietoa mitä aiemmin oli saatavilla. Hankesuunnitelma päivitettiin ja hyväksyttiin lautakunnassa syyskuussa 2024. Hanketta ei kuitenkaan voitu hakea OKM:n kulttuuritilojen investointiohjelmaan, sillä varastosta ei tehty lopullista rakentamispäätöstä vuoden aikana. Sen sijaan se lisättiin talousarvion yhteydessä kaupungin investointiohjelmaan vuosille 2026-2027. Varaston jatkosuunnittelulle varattiin rahaa investointisuunnitelmassa vuodelle 2025 100.000 euroa, sillä hankkeesta puuttuu edelleen LVIS-suunnittelu, joka alkaa keväällä 2025.
- Varhan alueelle sijoitettujen taideteosten talletuskäytäntöjen uudistamista edistettiin suunnitelmien mukaan ja kaupungin ulkoveistoksille teetettiin julkisen taiteen huoltosuunnitelma. Julkinen taide huomioitiin myös Salon urheilupuiston uudessa yleissuunnitelmassa sekä Kt 52 tiesuunnittelussa. Tehdaskadun kiertoliittymän alueelle

mahdollisesti sijoitettavan julkisen taideteoksen hankinnan valmistelua jatketaan, kun kiertoliittymän alueen toimintaympäristö on suunnittelun ja rakentamisen myötä selkiytynyt.

- Salon historiallinen museo otti loppuvuodesta vastaan museoiden välisenä kokoelmasiirtona Varhan alueelta Lasarettimuseon kokoelman Märyn sairaalan esineistöä. Pieni osa esineistöstä on esillä Halikon museossa Piipun juurella -näyttelyssä, mutta valtaosa noin 800 esineen kokoelmasta siirtyi pakattuina museon väliaikaiseen varastotilaan.

Paikallismuseosuunnitelman ja elektroniikkamuseon kehityssuunnitelman edistäminen

- Henkilöstömuutoksien ja tätä myötä työprosessien rikkoutumisen vuoksi paikallismuseosuunnitelman edistämiseen päästiin käsiksi vasta aivan loppuvuodesta 2024. Suunnitelman valmistelu on aloitettu kuulemalla kotiseutuyhdistyksiä ja muita yhteistyökumppaneita. Myös elektroniikkamuseon kehityssuunnitelman laatimista on henkilöstövajeen vuoksi pitänyt siirtää vuodelle 2025.

Merkittävimmät riskit

Museopalveluiden painopisteet 2024 oli talousarviossa määritelty seuraavasti:

Museoesineistön säilytysolosuhteet ovat puutteelliset, esineistöä tuhoutuu ja kulttuuriperintöä menetetään. Tilojen huono kunto ja esineistön hajallaan olo vaikeuttavat työtä merkittävästi.

- Riski toteutuu käytännössä koko ajan. Nykyisten säilytystilojen huono kunto ja esineistön hajallaan olo vaikeuttavat ja hidastavat työtä merkittävästi. Historiallisen museon kokoelmasta ei saada valmistettua näyttelysisältöjä ja sen käsittely on erittäin hankalaa. Kiikalan museon inventointia ei edelleenkään ole pystytty terveysturvallisesti järjestämään.

Hyvin niukoilla henkilöstöresursseilla toimittaessa taidemuseon laadukkaiden näyttelysisältöjen ja brändin säilyttäminen on vaikeaa: henkilöstö uupuu, poissaolot lisääntyvät ja museon avoinna pitäminen vaarantuu. Käytännössä aukipito on museonjohtajan ja intendentin tuottaman ohjelmiston varassa ja työaikaa sisältötuotantoon on aivan liian niukalti.

- Riski toteutui vuoden 2023 lopussa ja taidemuseon toimintakyky kokonaisuudessaan oli vakavasti uhattuna joulukuussa 2023. Henkilöstövajetta paikkaamaan palkattiin perintövaroin vuoden 2024 alussa näyttelyamanuenssi, joka vakinaistettiin vuoden 2025 alussa. Henkilöstökriisi näkyi edelleen museon toiminnassa läpi vuoden 2024, mutta tilanne on hiljalleen korjaantumassa.

Elektroniikkamuseon toiminta on jatkuvasti vain yhden henkilön varassa ja aukipito tapahtui pelkästään työllisyyspalveluiden mahdollistamalla määräaikaishenkilöillä.

- Talousarvion 2024 yhteydessä elektroniikkamuseoon saatiin vakinainen museoassistentti, joka aloitti työn huhtikuussa 2024. Häntä avusti museon avoinna pidossa kerrallaan kaksi työllistettyä ja loppuvuodesta yksi työharjoittelija. Työllistettyjen saaminen kaupungin palveluihin lakkasi vuoden lopussa 2024 ja aiheuttaa toiminnan uudelleen muokkausta, elektroniikkamuseon avoinnapitoa varten rekrytoidaan toinen museoassistentti kevään 2025 aikana.

Tuloslaskelma, ulkoinen

4020 Museopalvelut	TA2024	MRM2024	MTA2024	TP2024	Jäljellä 2024	Tot%	TP2023
Toimintatuotot	207 380	54 788	262 168	291 452	-29 284	111,2	331 919
Myyntituotot	25 000	0	25 000	31 278	-6 278	125,1	31 008
Tuet ja avustukset	79 080	54 788	133 868	124 090	9 778	92,7	107 569
Muut toimintatuotot	103 300	0	103 300	136 083	-32 783	131,7	193 341
Toimintakulut	-1 257 416	-128 515	-1 385 931	-1 288 393	-97 538	93,0	-1 281 247
Henkilöstökulut	-641 878	-121 919	-763 797	-770 411	6 614	100,9	-680 438
Palkat ja palkkiot	-533 785	-101 364	-635 149	-616 356	-18 793	97,0	-547 431
Henkilösivukulut	-108 093	-20 555	-128 648	-154 056	25 407	119,7	-133 007
Eläkekulut	-92 933	-20 555	-113 488	-134 746	21 258	118,7	-113 234
Muut henkilösivukulut	-15 160	0	-15 160	-19 309	4 149	127,4	-19 772
Palvelujen ostot	-358 490	-6 596	-365 086	-287 522	-77 563	78,8	-332 275
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-120 220	0	-120 220	-110 497	-9 723	91,9	-121 993
Muut toimintakulut	-136 828	0	-136 828	-119 962	-16 866	87,7	-146 541
Toimintakate	-1 050 036	-73 727	-1 123 763	-996 941	-126 822	88,7	-949 328

4020 Museopalvelut	TA2024	MRM2024	MTA2024	TP2024	Jäljellä 2024	Tot%	TP2023
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	-80	80	*****	0
Muut rahoituskulut	0	0	0	-80	80	*****	0
Vuosikate	-1 050 036	-73 727	-1 123 763	-997 021	-126 742	88,7	-949 328
Poistot ja arvonalentumiset	-38 730	0	-38 730	-39 469	739	101,9	-62 379
Suunnitelman muk. poistot	-38 730	0	-38 730	-39 469	739	101,9	-62 379
Tilikauden tulos	-1 088 766	-73 727	-1 162 493	-1 036 490	-126 003	89,2	-1 011 707
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-1 088 766	-73 727	-1 162 493	-1 036 490	-126 003	89,2	-1 011 707

Toiminta- ja tilastotiedot

	TA 2024	MRM 2024	MTA 2024	TP 2024	TP 2023
Toiminta					
Museopalvelut:					
Taidemuseopalvelut					
Kävijämäärä	25 000		25 000	23 937	28 987
Aukiolopäivät	260		260	235	263
Näyttely ja yleisötyö €	314 040		314 040	514 584	529 795
Taidekokoelmatyö €	140 329		140 329	105 613	103 954
Museoinfra €, josta					
Kiinteistömenot €	174 770		174 770	174 762	175 612
Markkinointi ja viestintä €	28 000		28 000	33 120	32 413
Ansaittu näkyvyys*	400 000		400 000	582 000	1 130 000
Vakinaista henkilöstöä	5		5	5	5
Kulut €	771 584	72 394	843 978	834 853	831 090
€/kävijä	30,86		33,76	34,88	28,67
€/asukas	15,10		16,52	16,41	16,26
Tuotot €	155 080	32 114	187 194	221 538	268 315
€/kävijä	6,20		7,49	9,26	9,26
€/asukas	3,04		3,66	4,36	5,25
Taidekokoelmatyö					
Kokoelman teosmäärä (sis. luonnokset)	2 490		2 490	2 540	2 506
Kokoelmasta kunnan tiloissa esillä	52 %		52 %	41 %	43 %
Vakinaista henkilöstöä	1		1	1	1
Samu, tuotanto- ja kulttuurihistorialliset museopalvelut					
Kävijämäärä	14 000		14 000	19 857	18 029
Aukiolopäivät (laskentatavan muutos 2021)	200		200	57	184
Näyttely ja yleisötyö €	331 470		331 470	200 924	250 506
Kokoelmatyö €	3 800		3 800	10 459	2 385
Museoinfra €, josta					
Kiinteistömenot	156 610		156 610	169 577	168 812
Markkinointi ja viestintä	14 500		14 500	21 316	18 085
Ansaittu näkyvyys	37 000		37 000	176 000	37 880
Vakinaista henkilöstöä	2		2	3	3
Kulut €	668 707	54 777	723 484	619 460	595 979
€/kävijä	47,76		51,68	31,20	33,06
€/asukas	13,09		14,16	12,18	11,66
Tuotot €	52 300	21 925	74 225	69 808	55 858
€/kävijä	3,74		5,30	3,52	3,10
€/asukas	1,02		1,45	1,37	1,09
Kokoelmien kokonaismäärä, josta	75 328		75 328	76 301	75 395
luetteloidut esineet ja valokuvat	41 000		41 000,00	42 390	41 268
Digitoidut esineet ja valokuvat	36 926		36 926	40 554	39 056
Vakinaista henkilöstöä	1		1,00	1	
Museot yhteiset					
Tuotot €	0	750	750	925	8 147
Henkilöstökulut	112 258		112 258	113 715	135 379
Palvelut, aineet, tarvikkeet ja tavarat ja muut toimintakulut	10 650	1 344	11 994	9 182	7 108
Kulut €	124 759	1 344	126 103	126 306	144 130

	TA 2024	MRM 2024	MTA 2024	TP 2024	TP 2023
Tilastotiedot					
Salon Taidemuseo Veturitalli					
Aukiolopäivät	Päivä			235	263
Kävijät	Henkilö			23 937	28 987
Museoiden järjestämät näyttelyt	Lukumäärä			6	6
SAMU Salon historiallinen museo					
Aukiolopäivät	Päivä			57	184
Kävijät	Henkilö			19 857	18 029
Museoiden järjestämät näyttelyt	Lukumäärä			4	4

2.7.8.3. Kirjastopalvelut

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Vuonna 2024 kirjaston palveluita tarjottiin pääkirjaston lisäksi yhdeksässä lähikirjastossa ja yhdessä kirjastoautossa sekä kolmessa koulukirjastossa (Kuusjoki, Suomusjärvi ja Särkisalo). Lähikirjastojen omatoimipalvelut tuovat joustavuutta kuntalaisten kirjastoasiointiin. Kirjaston toiminnassa on edelleen keskiössä eri-ikäisten kansalaisten lukemisen edistäminen ja välineiden tarjoaminen itsensä kehittämiseen niin opiskelun kuin vapaa-ajan harrasteiden kautta. Kuntalaisille annetaan yhtäläiset mahdollisuudet päivittäisten asioiden hoitamiseen kirjaston tietokoneita käyttämällä. Asiakkaila on kirjaston palveluiden avulla mahdollisuus päästä ajantasaisen tiedon äärelle. Tarvittaessa asiakkaita opastetaan mahdollisuuksien mukaan sähköisessä asioimisessa.

Kävijätilastot kertovat, kuinka eri puolilla kaupunkia sijaitsevista lähikirjastoissa asiointi oli vilkasta iltaisin ja viikonloppuisin. Asiakaspalautteiden perusteella asiakkaat pitivät tärkeänä myös mahdollisuutta asioida henkilökunnan kanssa. Vuonna 2024 kirjastoissa tehtiin aktiivista kokoelmanhoitotyötä. Uutuusien hankkimisen lisäksi huonokuntoista ja vanhaa aineistoa poistettiin. Ajantasaisen kokoelman ylläpitäminen vaatii jatkuvaa, aktiivista työskentelyä. Aineiston lainaamisen lisäksi kirjastoissa järjestettiin kirjaston ja tiedonhankinnan opetusta, tapahtumia ja näyttelyitä. Osa näistä opetustilaisuuksista tapahtui koulujen ja oppilaitosten kanssa tehtävän yhteistyön puitteissa. Kouluyhteistyötä kehitetään jatkuvasti ja työ saa uusia muotoja. Osana tätä toimintaa pedagoginen kirjastonhoitaja aloitti työnsä vuoden 2024 lopussa. Vuoden 2024 maaliskuussa päättyi Opetushallituksen rahoittama lukemisen edistämishanke, johon Salon lisäksi osallistuivat Lieto, Sauvo, Somero ja Taivassalo. Hankkeen koordinoituvuudesta vastasi Kirjan talo ry. Hankkeen puitteissa kunnissa järjestettiin erilaisia tapahtumia sekä koulutusta kirjastojen ja koulujen opettajille.

Monien tapahtumien ja näyttelyiden järjestämisestä kirjastoissa vastasi ulkopuolinen taho. Kirjasto tarjosi esiintyjille ja näytteilleasettajille tilat. Osa esityksistä ja näyttelyistä oli kirjaston tilaamia. Esimerkkeinä mainittakoon helmikuussa järjestetty arkeologi Jussi Kinnusen luento ja syyskuussa pidetty Virva Garamin ja Olli Varosen konsertti (musiikillinen esitelmä).

Kirjastoautopalveluissa reitit ajettiin yhdellä autolla viiden viikon vuoroissa. Syyskaudella reittejä siirryttiin ajamaan neljän viikon vuoroissa. Käytöstä poistettu Halikon kirjastoauto myytiin syksyllä huutokaupassa 30.000 eurolla.

Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Henkilöstön riittävyys ja jaksaminen asettivat haasteita toimintavuoden aikana palveluiden järjestämiselle. Kokonaisuutena palvelut toimivat hyvin ajoittaisista kirjaston käyttöjärjestelmän ja tietoverkkojen häiriöistä sekä sähkökatkoista huolimatta. Ilmenneet häiriöt ovat ilmenneet yleensä joko paikallisella tasolla tai koko Vaski-kirjastojen alueella. Kirjastopalveluiden toimintavarmuutta lisättiin toukokuussa tehdyillä käyttöjärjestelmän päivityksillä. Niiden aikana kirjastot olivat kiinni. Tuolloin järjestettiin henkilöstön kehittämispäivä. Pääkirjaston ja lähikirjastojen henkilöstöillä oli omat sisältönsä työhyvinvoinnin kehittämiseksi. Käytyjen keskustelujen aiheina olivat sairauspoissaolojen ehkäiseminen, kuormituksen vähentäminen ja tehtäväkuvien kehittäminen. Keväällä 2024 pääkirjaston henkilöstö osallistui kaupungin henkilöstöpalveluiden mahdollistamaan työnohjaukseen.

Tuloslaskelma, ulkoinen

4110 Kirjastopal- velut	TA2024	MRM2024	MTA2024	TP2024	Jäljellä 2024	Tot%	TP2023
Toimintatuotot	90 920	29 903	120 823	129 365	-8 542	107,1	125 642
Myyntituotot	9 000	0	9 000	10 683	-1 683	118,7	9 204
Maksutuotot	20 000	0	20 000	27 349	-7 349	136,7	13 005
Tuet ja avustukset	21 920	29 903	51 823	48 194	3 629	93,0	82 781
Muut toimintatuotot	40 000	0	40 000	43 138	-3 138	107,8	20 653
Toimintakulut	-2 403 174	-69 744	-2 472 918	-2 382 613	-90 306	96,3	-2 356 152
Henkilöstökulut	-1 636 949	-53 468	-1 690 417	-1 681 887	-8 530	99,5	-1 667 207
Palkat ja palkkiot	-1 320 739	-44 451	-1 365 190	-1 354 299	-10 891	99,2	-1 345 943
Henkilösivukulut	-316 210	-9 017	-325 227	-327 588	2 361	100,7	-321 264
Eläkekulut	-278 701	-9 017	-287 718	-283 490	-4 228	98,5	-272 702
Muut henkilösivu- kulut	-37 509	0	-37 509	-44 098	6 589	117,6	-48 562
Palvelujen ostot	-236 265	-16 276	-252 541	-206 927	-45 614	81,9	-225 827
Aineet, tarvik- keet ja tavarat	-494 930	0	-494 930	-453 855	-41 075	91,7	-432 787
Muut toimintakulut	-35 030	0	-35 030	-39 943	4 913	114,0	-30 331
Toimintakate	-2 312 254	-39 841	-2 352 095	-2 253 248	-98 847	95,8	-2 230 510
Vuosikate	-2 312 254	-39 841	-2 352 095	-2 253 248	-98 847	95,8	-2 230 510
Poistot ja arvonalen- tumiset	-79 630	0	-79 630	-56 023	-23 607	70,4	-27 963
Suunnitel- man muk. poistot	-79 630	0	-79 630	-56 023	-23 607	70,4	-27 963
Tilikauden tulos	-2 391 884	-39 841	-2 431 725	-2 309 270	-122 455	95,0	-2 258 472
Tilikauden yli- jäämä (alij.)	-2 391 884	-39 841	-2 431 725	-2 309 270	-122 455	95,0	-2 258 472

Toiminta- ja tilastotiedot

	TA 2024	MRM 2024	MTA 2024	TP 2024	TP 2023
Toiminta					
Osaston hallinto					
Kulut €	251 410		251 410	201 432	197 956
Vakinaista henkilöstöä	3		3	3	3
Infotietona Kevan tasausmaksu					
Kulut €	48 760		48 760	47 134	45 022
Pääkirjasto					
Kokoelmat	240 000		240 000	207 971	209 734
Tapahtumat, kirjailijavierailut	25		25	73	64
Näyttelyt	20		20	14	14
Ryhmäkäynnit, tiedonhaun opetus jne. ker- rat	80		80	21	80
Ryhmäkäynnit, tiedonhaun opetus jne. osallistujat	860		860	699	1 416
Kulut €	1 879 568	47 666	1 927 234	1 937 793	1 815 952
Lainat	500 000		500 000	408 575	496 703
€/laina	3,76		3,85	4,74	3,66
Käynnit	239 000		239 000	83 146	84 486
€/käynti	7,86		8,06	23,31	21,49
Vakinaista henkilöstöä	21		21	21	21
Tuotot €	91 000	29 903	120 903	129 552	125 722
Lähikirjastot					
Kokoelmat	183 325		183 325	174 401	175 389
Tapahtumat, kirjailijavierailut	80		80	110	82
Näyttelyt	55		55	24	30
Ryhmäkäynnit, tiedonhaun opetus jne. ker- rat	240		240	98	95
Ryhmäkäynnit, tiedonhaun opetus jne. osallistujat	1 600		1 600	1 167	1 340
Kulut €	1 012 764	20 978	1 033 742	1 011 846	1 132 188
Lainat	350 000		350 000	296 670	274 791
€/laina	2,89		2,95	3,41	4,12
Käynnit	200 000		200 000	163 943	156 312
€/käynti	5,06		5,17	6,17	7,24
Vakinaista henkilöstöä	11		11	11	11

	TA 2024	MRM 2024	MTA 2024	TP 2024	TP 2023
Kirjastoautot					
Kokoelmat	24 175		24 175	20 882	23 100
Kulut €	164 616	1 100	165 716	154 266	131 951
Lainat	100 000		100 000	85 118	97 824
€/laina	1,65		1,66	1,81	1,35
Käynnit	60 000		60 000	34 000	38 237
€/käynti	2,74		2,76	4,54	3,45
Vakinaista henkilöstöä	3		3	3	3
Tilastotiedot					
Toimipisteet					
Pääkirjasto	Lukumäärä			1	1
Lähikirjastot	Lukumäärä			9	9
Kirjastoautot	Lukumäärä			1	2
Kirjastoaineisto					
Kirjojen hankinta vuoden aikana	Lukumäärä			15 066	15 160
E-aineistojen hankinta vuoden aikana	Lukumäärä			875	446
Kirjoja yhteensä 31.12.	Lukumäärä			348 602	349 749
Kirjat/asukas	Lukumäärä			6,82	6,86
E-aineiston hankinta vuoden aikana	Lukumäärä			875	446
Muun aineiston hankinta vuoden aikana	Lukumäärä			319	505
Kirjojen ja muun aineiston poisto vuoden aikana	Lukumäärä			19 268	20 028
Muun aineisto yhteensä 31.12.	Lukumäärä			50 021	47 038
Lehtivuositerrit yhteensä	Lukumäärä			2 298	2 740
aikakauslehtivuositerrit	Lukumäärä			2 235	2 678
sanomalehtivuositerrit	Lukumäärä			63	62
Lainaustoiminta					
Lainaaajia yhteensä	Henkilö			19 141	14 394
Lainaaajia kunnan asukkaista	%			37	28
Lainauksia yhteensä	Lukumäärä			867 852	945 092
e-aineistojen käyttökerrat (lainaus)	Lukumäärä			77 489	75 774
pääkirjasto	Lukumäärä			408 575	420 929
lähikirjastot	Lukumäärä			296 670	274 791
kirjastoauto	Lukumäärä			85 118	97 824
Vaski yhteistyö					
Aineistoa lainattu muille	Lukumäärä			153 515	143 115
Aineistoa lainattu meille	Lukumäärä			104 565	104 928
Kaukopalvelu					
Saapuneet tilaukset yhteensä	Lukumäärä			89	17
Lähetetyt tilaukset yhteensä	Lukumäärä			135	1
Muut kirjastopalvelut					
Kirjaston käytön opetus	Lukumäärä			178	175
Osallistuneet	Henkilö			1 866	2 756
Kirjastossa järjestetyt tapahtumat	Lukumäärä			183	190
Osallistuneet	Henkilö			2 955	2 118

2.7.9. Liikuntapalvelut

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Liikuntapalveluiden toiminta nojaa liikuntalakiin (v.2015) ja sen asetukseen liikuntapalveluiden tuottamisesta. Vuoden 2024 osalta liikuntatoiminnan toteutuminen painopisteiden suunnassa onnistui varsin hyvin. Liikuntatilojen ja- palveluiden saatavuus pystyttiin pitämään edellisten vuosien tasolla kohonneista toiminta- ja tuotantokustannuksista huolimatta. Liikunnan verkostoyhteistyötä erityisesti Varhan ja kaupungin muiden palvelusektorien kanssa toteutui suunnitellusti. Strategisista keskeisistä liikuntapalveluiden v. 2024 tavoitteista Urheilupuisto yleissuunnittelu ja luontoliikuntapalveluiden kehittäminen saatiin hyvään alkuun.

Liikuntatoiminta ja liikuntaneuvonta 2024

- Ikääntyneiden liikuntatoiminnan vuosi sisälsi paljon voimaan ja tasapainoon liittyvää toimintaa Voimaa Vanhuuteen – ohjelman mukaisesti. Kevätkaudella uusia kursseja olivat tuoliyoogakurssit ja terve selkä kurssit. Syyskaudella lisäsimme suosittuja senioritanssikursseja sekä Voitas (voima- tasapaino) tehoharjoittelukursseja. Erillisenä teemana syyskaudella nostettiin ikääntyneiden tasapainon tärkeys, sen ylläpito ja parantaminen. Nettisivuilla julkaistiin viikoittain uusi tasapainoliike, jotka olivat kaikkien kuntalaisten käytettävissä.
- Hyvä yhteistyö Varhan kanssa liikuntaneuvottavien ohjautumisessa jatkui ja liikuntaneuvottavien määrä kasvoi edellisestä vuodesta. Varhan kautta ohjautui 189 uutta kuntalaista liikuntaneuvontaan. Kaikkiin yläkouluihin jalkautunut koulu pt toiminta

tavoitti 84 yläkouluikäistä nuorta, jotka osallistuivat nuorten. Uusien liikuntaneuvottavien määrä kokonaisuudessaan oli 273, mikä on 68 prosenttia enemmän kuin vuonna 2023. Elintapaohjaus - liikuntaneuvonnan pilotti, joka on työikäisille esidiabeetikoille kohdennettu HVA ja kuntien yhdyspinnalla toteutettava toimintamalli käynnistyi keväällä. Pilotin tarkoitus on muuttaa toimintakulttuuria ennaltaehkäisevään suuntaan. Varhassa vuoden aikana tapahtuneiden monien muutosten vuoksi, pilotti ei päässyt vielä vuoden 2024 aikana kunnolla käynnistymään asiakasohjautuvuuden haasteista johtuen, mutta toimintamallia jatketaan ja tarkennetaan.

- Syyskuun alussa käynnistyi seurayhteistyönä ekaluokkalaisille tarkoitettu pilottikokeilu nimeltä Ykköspassi. Ykköspassi – toiminnassa järjestettiin matalan kynnyksen maksutonta monipuolista liikuntaa ekaluokkalaisille, ilman tiettyyn lajiin sitoutumista. Toimintaa järjestettiin neljässä toimipisteessä samaan aikaan, neljänä eri iltana. Syksyn aikana käyntikertoja kertyi 404. Kauden lopussa ekaluokkalaisten vanhemmille lähetettiin Wilman kautta palautekysely. Vastaajien lapsista 36 prosenttia kävi toiminnassa useammin kuin kerran viikossa, 36 prosenttia kävi kerran viikossa ja 21 prosenttia ei osallistunut toimintaan. Suurimmat syyt, ettei toimintaan osallistuttu olivat muiden menojen päällekkäisyys tai lapsen väsymys. Yleisesti toiminnalle toivottiin jatkoa.
- 1.10. avattiin uimahallilla esteetön kuntosali, jossa kuntosalilaitteet toimivat paineilimatekniikalla. Sali soveltuu erityisesti senioriliikuntaan, kuntosaliharjoittelua aloitteleville henkilöille, kuntoutukseen ja kuntoutuksen jatkoksi. Esteettömän kuntosalin käyttäjiksi rekisteröityi ensimmäisen kolmen kuukauden aikana 434 käyttäjää, jotka olivat hankkineet laitteiden käyttöä helpottavan älykortin. Käyntikertoja salilla älykorttia käyttäneistä asiakkaista kirjattiin kolmessa kuukaudessa 3.404. Liikuntapalveluiden liikunnanohjaajat olivat auttamassa ja neuvomassa salilla kävijöitä 24 eri päivystysajankohtana ja järjestimme salille 5 erillistä tutustumiskäyntiä. Esteettömän kuntosalin helppokäyttöisyys ja harjoittelun turvallisuus on innoittanut monia uusia kuntalaisia lihaskuntoharjoittelun pariin.
- Liikuntapalveluiden isot perinteiset vuosittaiset superlauantai ja Halloweenpolku tapahtumat saivat täydennystä uusista luontoliikuntaretkistä sekä OSBU budjetoinnin kautta rahoitusta saaneista LIVE – vesijumpista. Kaikkiaan erilaisia yksittäisiä koulutus- ja ohjaustilaisuuksia järjestettiin vuoden aikana 45 kappaletta.

Liikuntatilat ja -alueet

Liikuntapalveluiden ylläpitämissä tiloissa ja alueilla järjestettiin monenlaisia tapahtumia vuoden 2024 aikana.

- Urheilupuiston alueella järjestettiin mm. Salon Seiska, Salo Volley, Salo Horse show, Hymystä Hymyyn-turnaus, Superviikot, SuperLauantai, Toshiba lämpöpumppu Open, Pm-sisulisäviestit, Liikunnan opettajien opintopäivät, KLL valtakunnallinen jalkapallon lopputurnaus sekä isommalla alueella järjestävä And1-turnaus.
- Näiden tapahtumien lisäksi kentillä ja saleissa pelattiin yli 1.500 eri ikäluokkien peliä sekä kymmeniä tuhansia harjoitustunteja eri lajien osalta.
- Latujen kunnossapitoon saatiin uutta kalustoa loppuvuodesta uuden traktorin, mönkärin ja lumenpainatusrullien muodossa, mutta valitettavasti olosuhteet eivät enää loppuvuodesta olleet suotuisat, jotta niitä oltaisiin päästy heti testaamaan.

Liikuntarakentaminen

- Urheilupuiston tekonurmi sai uuden pinnoitteen ja vanha pinnoite sai uuden kodin Perniöstä. Uusi tekonurmi on 100 prosenttisesti kierrätettävä ja sillä on FIFA Quality Pro-sertifiointi, joka täyttää pääsarjatasonkin vaatimukset.
- Jäähallin kylmätekniikkakontin uusiminen jäi toteutumatta, sillä kaikki saadut tarjoukset ylittivät investoinnille varatut määrärahat. Muurlan kuntoradalle uusittiin valaisimet ja pylvää sekä laitettiin ulkokuntoiluvälinekatokseen valaistus, lisäksi reitin opasteet uusittiin yleisten reittiopasteiden ohjeistuksen mukaisiksi.

Uimarannat

- Uimarannat ovat kesäkauden osalta sulkeutuneet viimeistään syyskuussa jokainen. Kesän 2024 aikana saunoilla kävijöitä oli yhteensä 17.243 henkilöä, joista saunamaksuja kerättiin 41.327,50 euroa. Talviuintikausi käynnistyi vilkkaana syys-lokakuussa.
- Kirakan uimarannalle hankittiin uusi laiturijäiden rikkoman tilalle. Naarjärven laiturin uusimisen urakointi kilpailutettiin ja urakan toteutus loka-marraskuun aikana. Samalla rannan puustoa poistettiin ja muotoiltiin kulkua huomioiden esteellisiä käyttäjiä.

Liikuntahallit

- Salohallissa toimintaa oli vuoden alusta loppuun mennessä seuraavasti. Yksittäisiä liigaotteluita 54 kpl, turnauksia järjestettiin 30 kpl. Naisten Futsal maajoukkue pelasi kolmen maan turnauksen ja Vakiotanssin SM-kilpailut toteutettiin Salohallissa. Tähän päälle lukuisat harjoitusvuorot eri tiloissa. Lisäksi hallissa järjestettiin muita tapahtumia 13 kpl. Kesällä Salohallin parketti hiottiin, viivat maalattiin ja lakattiin.
- Alkuvuodesta toteutettu Urheilutalon kosteus- ja kuntokartoitus antoi valitettavan tuloksen, kun lopulliset tulokset saatiin elokuussa. Vanhempi osa, jossa sijaitsi liikunta-toimisto, peilisali ja alakerran tilat suljettiin vuoden loppuun mennessä terveystarkastajan päätöksellä. Liikuntatoimiston työntekijät siirtyivät elokuussa Ylhäistentien toimipisteeseen, josta myös saadaan korvaavia tiloja peilisalin liikkujille. Uudempi osa eli palloilusali käyttöä voidaan jatkaa halliin tehtävien toimenpiteiden jälkeen, jos terveystarkastaja hyväksyy toimenpiteet riittävinä.

Uimahalli

- Uimahallin kesätauolla tehtiin pieniä korjauksia, mm. saunojen paneelit uusittiin ja rikinäisiä laattoja vaihdettiin pienistä altaista. Hallin vesikaton korjaus alkoi heinäkuussa, joka valmistui joulukuun alussa. Syyskuun aikana uimahallin liikuntatila muutui esteettömäksi kuntosaliksi, jonka avaus tapahtui lokakuun alusta. Esteetön kuntosali on osoittautunut suosioltaan suureksi, kolmen kuukauden aikana myytiin yli 400 laitekorttia. Hallin kävijämäärä vuoden 2024 aikana oli 217.998 henkilöä.

Kuntosalit

- Kuntosalien kalustoa uusitaan pienten hankintojen osalta ja korjattiin vanhaa laitteistoa. Kaupungin tiloissa olevien kuntosalilaitteiden käyttöikä joiltain osin onkin uusimisen tarpeessa. Uusimista toteutettiin mm. Ollikkalan kuntosaliin mm. uusi ristiveto-talja. Lisäksi uusittiin aerobisia laitteita, joita sijoitettiin eri kuntosaleihin tarpeen mukaan, ensisijaisesti Ollikkalaan, uimahalliin ja Halikkoon.

Luontoliikunta/luonnon virkistyskäyttö

- Uusi luontoliikuntamestari aloitti huhtikuussa 2024. Luontopolkujen ja -reittien kunnossapidon selkeyttämiseksi liikuntapalvelut ottivat kyseisten kohteiden ylläpitovuorun alleen. Lisäksi selvitettiin epäselvien luontorakenteiden vastuita yhteistyössä kaupungin eri toimialojen kanssa. Retkeilyreittien ja luontopolkujen kehittämistä olosuhteiden mm. uusien opasteiden ja reittipohjien kunnostusten osalta käynnistettiin. Kuntalaisia osallistettiin luontoliikunnan kehittämiskyselyn avulla ja samalla luonnon virkistyskäytön kehittämissuunnitelman laadintaprosessi käynnistyi. Halikonlahden esteettömän polun kunnostukseen haettiin valtionavustusta ja kaupunki lähti mukaan kattavat pyöräilyverkotot yhteistyöllä -hankkeeseen.

Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Merkittävimpien riskien osalta mm. liikuntakiinteistöjen kunnossapitoon kiinnitettiin huomiota v. 2024 aloittamalla mm. Salohallin sekä uimahallin peruskunnostustöitä ja Urheilutalon kuntotutkimus sekä mahdollisen korvaavien tilojen tarpeiden selvitystyö.

Tuloslaskelma, ulkoinen

4510 Liikuntapalvelut	TA2024	MRM2024	MTA2024	TP2024	Jäljellä 2024	Tot%	TP2023
Toimintatuotot	1 149 870	38 875	1 188 745	1 349 902	-161 157	113,6	1 151 381
Myyntituotot	850 100	0	850 100	923 452	-73 352	108,6	897 474
Tuet ja avustukset	55 600	38 875	94 475	118 771	-24 295	125,7	24 988
Muut toimintatuotot	244 170	0	244 170	307 679	-63 509	126,0	228 919
Toimintakulut	-3 450 853	-94 059	-3 544 912	-3 602 301	57 388	101,6	-3 330 660
Henkilöstökulut	-1 994 293	-74 545	-2 068 838	-2 118 388	49 550	102,4	-2 046 152
Palkat ja palkkiot	-1 565 790	-61 977	-1 627 767	-1 702 189	74 422	104,6	-1 616 092
Henkilösivukulut	-428 503	-12 568	-441 071	-416 199	-24 871	94,4	-430 060
Eläkekulut	-384 033	-12 568	-396 601	-363 462	-33 139	91,6	-373 314
Muut henkilösivukulut	-44 470	0	-44 470	-52 737	8 267	118,6	-56 747
Palvelujen ostot	-721 810	-19 514	-741 324	-784 913	43 588	105,9	-637 722

4510 Liikuntapalvelut	TA2024	MRM2024	MTA2024	TP2024	Jäljellä 2024	Tot%	TP2023
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-455 150	0	-455 150	-469 445	14 295	103,1	-412 782
Avustukset	-172 000	0	-172 000	-173 772	1 772	101,0	-171 051
Muut toimintakulut	-107 600	0	-107 600	-55 783	-51 817	51,8	-62 953
Toimintakate	-2 300 983	-55 184	-2 356 167	-2 252 399	-103 768	95,6	-2 179 278
Vuosikate	-2 300 983	-55 184	-2 356 167	-2 252 399	-103 768	95,6	-2 179 278
Poistot ja arvonalentumiset	-489 810	0	-489 810	-493 200	3 390	100,7	-383 294
Suunnitelman muk. poistot	-489 810	0	-489 810	-493 200	3 390	100,7	-383 294
Tilikauden tulos	-2 790 793	-55 184	-2 845 977	-2 745 599	-100 378	96,5	-2 562 572
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-2 790 793	-55 184	-2 845 977	-2 745 599	-100 378	96,5	-2 562 572

Toiminta- ja tilastotiedot

	TA 2024	MRM 2024	MTA 2024	TP 2024	TP 2023
Toiminta					
Osaston hallinto					
Kulut €	359 472		359 472	245 389	284 664
Vakinaista henkilöstöä	5		5	5	5
Tuotot €	3 920	1 351	5 271	1 669	0
Infotietona Kevan tasausmaksu					
Kulut €	111 430		111 430	70 495	96 722
Myönnetty toimintatuet					
Seuroja ja järjestöjä	112		112	126	114
Tuettuja seuroja kpl	70		70	45	48
Harjoituskertoja	252 500		252 500	286 351	275 308
Kulut €	122 000		122 000	123 643	122 983
€/ tuettu seura	1 743		1 743	2 748	2 562
€/asukas	2,39		2,39	2,43	2,41
Ulkoliikuntapaikat					
Liikuntapaikkoja kpl kesäkaudella 1.4-31.10	116		116	116	118
Liikuntapaikkoja kpl talvikaudella 1.11-31.3	43		43	43	39
Oman toiminnan kulut €	870 000		1 012 693	1 136 849	1 002 867
Ostopalvelujen kulut €	391 746	5 926	397 672	354 219	378 973
Kulut yhteensä €	1 327 470	82 895	1 410 365	1 491 068	1 381 840
kesäkausi €	540 000		540 000	759 386	691 695
talvikausi €	787 470	82 895	870 365	731 682	690 145
€/kesäliikuntapaikka	4 655		4 655	6 546	5 862
€/talviliikuntapaikka	18 313		20 241	17 016	17 696
Vakinaista henkilöstöä	10		10	10	9
€/asukas	25,98		27,60	29,31	27,04
Tuotot €	10 500	31 303	41 803	62 805	50 804
Jäähallit					
Aukiolotunnit (ei sis. halliyhtiön tunteja)	3 393		3 393	3 600	3 600
Kulut € (sis. halliyhtiön kuluja)	376 751	1 631	378 382	430 023	406 349
Kaupungin jäähallin kulut	306 349		306 349	371 068	253 063
€/aukiolotunti	90,29		90,29	103,07	70,30
Varausaste %	90 %		90 %	86 %	84 %
Vakinaista henkilöstöä	3		3	3	3
Tuotot €	106 800	907	107 707	131 180	113 020
Uimahalli					
Aukiolotunnit vuodessa	3 722		3 722	3 720	3 722
Kävijämäärä	220 000		220 000	217 998	214 801
Kulut €	1 730 479	5 147	1 735 626	1 818 864	1 976 728
€/aukiolotunti	465		466	489	531
€/asiakas	7,87		7,89	8,34	9,20
Vakinaista henkilöstöä	10		10	10	11
Tuotot €	562 800	2 866	565 666	596 671	588 880
Saunalliset uimarannat					
Aukiolotunnit	7		7	7	7
Kulut €	3 100		3 100	2 960	3 100
€/aukiolotunti	181 480		181 480	183 312	146 837
€/aukiolotunti	58,54		58,54	61,93	47,37
Tuotot €	58 300		58 300	78 798	101 734

	TA 2024	MRM 2024	MTA 2024	TP 2024	TP 2023
Uimapaikat	8		8	8	8
Kulut €	10 470	11	10 481	19 356	10 250
€/uimaranta	1 309		1 310	2 420	1 281
Tuotot €					
Liikuntahallit ja kuntosalit:					
Aukiolotunnit vuodessa	23 000		23 000	24 200	23 000
Kulut €	1 609 498	1 535	1 611 033	1 614 098	1 647 365
€/aukiolotunti	69,98		70,04	66,70	71,62
Vakinaista henkilöstöä	3		3	3	3
Varausaste %	90 %		90 %	90 %	90 %
Tuotot €	208 250	854	209 104	227 884	174 477
Valvomattomat kuntosalit	8		8	12	8
Kulut €	276 200		276 200	281 745	263 740
€/kuntosali	34 525		34 525	23 479	32 968
Tuotot €	65 900		65 900	103 549	97 334
Koulujen salit	24		24	24	24
Aukiolotunnit/vuosi	56 500		56 500	54 000	56 765
Kulut €	709 120		709 120	739 780	748 966
€/aukiolotunti	12,55		12,55	13,70	13,19
Varausaste%, illat ja viikonloput	80 %		80 %	80 %	80 %
Vakinaista henkilöstöä	0		0	0	0
Tuotot €	64 450		64 450	118 181	80 320
Ohjattu liikuntatoiminta					
Oman toiminnan kulut €	364 473	2 840	367 313	357 885	304 923
Palvelujen ostot €	118 230		118 230	152 534	74 816
Kulut yhteensä €	482 703	2 840	485 543	510 419	379 739
Asiakkaita	65 000		65 000	58 343	55 974
Ryhmiä	440		440	426	422
€/asiakas	7,43		7,47	8,75	6,78
€/ryhmä	1 097		1 104	1 198	900
Vakinaista henkilöstöä	6		6	6	6
Määräaikaista henkilöstöä (henkilötyövuosina)	2,0		2,0		1,5
Tuotot €	205 600	1 590	207 190	204 806	128 510
Tilastotiedot					
Ohjattu liikuntatoimi ja - tapahtumat					
Lasten ja erityislasten ohj.liikunta	käynti			16 036	18 452
Työikäisten ohjattu liikunta	käynti			9 217	8 254
Eläk.vamm.pitkäaikaissairaat ohj.liikunta	käynti			23 695	21 434
Liikuntatapahtumiin osallistuneet	käynti			9 395	7 834
Ohjattu liikuntatoiminta yhteensä	käynti			58 343	55 974
Liikuntapaikat 31.12.					
Ulkokentät ja liikuntapuistot	Lukumäärä			120	120
Sisäliikuntatilat	Lukumäärä			55	54
Vesiliikuntapaikat	Lukumäärä			22	22
Maastoliikuntapaikat	Lukumäärä			28	28
Veneily, ilmailu ja moottoriurheilu	Lukumäärä			1	1
Liikuntapaikat yhteensä	Lukumäärä			226	225
Uimarantojen saunojen käyttö	kävijät			37 243	34 631
Sisäliikuntapaikkojen käyttö					
Uimahalli	kävijät			217 998	214 801
Jäähalli	kävijät			36 713	36 762
Liikuntahalli (vain Salohalli)	kävijät			127 700	124 033
Ollikkalan kuntosali	kävijät			27 514	26 464
Sisäliikuntapaikkojen kävijät yht.	kävijät			409 925	402 060

2.7.10. Vapaa-ajan lautakunnan tuloslaskelma, ulkoinen

	TA2024	MRM2024	MTA2024	TP2024	Jäljellä 2024	Tot%	TP2023
Toimintatuotot	1 453 170	124 971	1 578 141	1 817 907	-239 766	115,2	1 623 080
Myyntituotot	889 100	0	889 100	969 475	-80 375	109,0	941 551
Maksutuotot	20 000	0	20 000	27 349	-7 349	136,7	13 005
Tuet ja avustukset	156 600	124 971	281 571	334 182	-52 611	118,7	224 524
Muut toimintatuotot	387 470	0	387 470	486 901	-99 431	125,7	443 999
Toimintakulut	-7 934 318	-293 951	-8 228 269	-7 999 284	-228 985	97,2	-7 541 914
Henkilöstökulut	-4 558 935	-249 932	-4 808 867	-4 820 560	11 693	100,2	-4 577 415
Palkat ja palkkiot	-3 631 866	-207 792	-3 839 658	-3 873 679	34 020	100,9	-3 656 304
Henkilösivukulut	-927 069	-42 140	-969 209	-946 881	-22 328	97,7	-921 112
Eläkekulut	-824 463	-42 140	-866 603	-825 295	-41 307	95,2	-791 014
Muut henkilösivukulut	-102 606	0	-102 606	-121 586	18 980	118,5	-130 098

	TA2024	MRM2024	MTA2024	TP2024	Jäljellä 2024	Tot%	TP2023
Palvelujen ostot	-1 563 225	-44 019	-1 607 244	-1 496 336	-110 908	93,1	-1 357 164
Aineet, tarvik- keet ja tavarat	-1 072 900	0	-1 072 900	-1 039 340	-33 560	96,9	-969 046
Avustukset	-432 000	0	-432 000	-425 472	-6 528	98,5	-397 451
Muut toimintakulut	-307 258	0	-307 258	-217 576	-89 682	70,8	-240 838
Toimintakate	-6 481 148	-168 980	-6 650 128	-6 181 377	-468 751	93,0	-5 918 834
Rahoitustuotot ja - kulut	0	0	0	-80	80	*****	0
Muut rahoituskulut	0	0	0	-80	80	*****	0
Vuosikate	-6 481 148	-168 980	-6 650 128	-6 181 457	-468 671	93,0	-5 918 834
Poistot ja arvonalen- tumiset	-608 170	0	-608 170	-588 691	-19 479	96,8	-473 636
Suunnitel- man muk. poistot	-608 170	0	-608 170	-588 691	-19 479	96,8	-473 636
Tilikauden tulos	-7 089 318	-168 980	-7 258 298	-6 770 148	-488 150	93,3	-6 392 470
Tilikauden yli- jäämä (alij.)	-7 089 318	-168 980	-7 258 298	-6 770 148	-488 150	93,3	-6 392 470

2.7.11. Vapaa-ajan lautakunnan tuloslaskelma, ulkoinen ja sisäinen

	TA2024	MRM2024	MTA2024	TP2024	Jäljellä 2024	Tot%	TP2023
Toimintatuotot	1 589 900	124 971	1 714 871	1 994 552	-279 681	116,3	1 807 258
Myyntituotot	933 100	0	933 100	1 007 580	-74 480	108,0	979 253
Maksutuotot	20 000	0	20 000	27 349	-7 349	136,7	13 005
Tuet ja avustukset	156 600	124 971	281 571	334 182	-52 611	118,7	224 524
Muut toimintatuotot	480 200	0	480 200	625 440	-145 240	130,2	590 476
Toimintakulut	-12 902 528	-293 951	-13 196 479	-13 098 323	-98 156	99,3	-12 822 899
Henkilöstökulut	-4 558 935	-249 932	-4 808 867	-4 820 560	11 693	100,2	-4 577 415
Palkat ja palkkiot	-3 631 866	-207 792	-3 839 658	-3 873 679	34 020	100,9	-3 656 304
Henkilösivukulut	-927 069	-42 140	-969 209	-946 881	-22 328	97,7	-921 112
Eläkekulut	-824 463	-42 140	-866 603	-825 295	-41 307	95,2	-791 014
Muut henkilösivu- kulut	-102 606	0	-102 606	-121 586	18 980	118,5	-130 098
Palvelujen ostot	-2 619 495	-44 019	-2 663 514	-2 623 511	-40 003	98,5	-2 512 666
Aineet, tarvik- keet ja tavarat	-1 072 900	0	-1 072 900	-1 042 720	-30 180	97,2	-971 327
Avustukset	-432 000	0	-432 000	-425 472	-6 528	98,5	-397 451
Muut toimintakulut	-4 219 198	0	-4 219 198	-4 186 061	-33 137	99,2	-4 364 040
Toimintakate	-11 312 628	-168 980	-11 481 608	-11 103 771	-377 837	96,7	-11 015 641
Rahoitustuotot ja - kulut	0	0	0	-80	80	*****	0
Muut rahoituskulut	0	0	0	-80	80	*****	0
Vuosikate	-11 312 628	-168 980	-11 481 608	-11 103 851	-377 757	96,7	-11 015 641
Poistot ja arvonalen- tumiset	-608 170	0	-608 170	-588 691	-19 479	96,8	-473 636
Suunnitel- man muk. poistot	-608 170	0	-608 170	-588 691	-19 479	96,8	-473 636
Tilikauden tulos	-11 920 798	-168 980	-12 089 778	-11 692 542	-397 236	96,7	-11 489 277
Tilikauden yli- jäämä (alij.)	-11 920 798	-168 980	-12 089 778	-11 692 542	-397 236	96,7	-11 489 277

2.8. Elinvoimapalvelut

2.8.1. Elinvoimapalvelujen hallinto

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Elinvoimapalvelut aloitti uutena toimialana vuoden 2024 alussa ja varsinkin alkuvuoden toimintaa sävyttikin voimakkaasti toimialan toiminnan käynnistämiseen liittyvät asiat. Kaupunginhallituksen elinvoimajaosto aloitti niin ikään toimintansa uutena toimielimenä. Toimialan viranomaistoimielimenä jatkoi edelleen rakennus- ja ympäristölautakunta. Elinvoiman käsitettä tarkasteltiin ja erilaisia elinvoiman tunnuslukuja tunnusteltiin sekä toimialan johtoryhmä että koko henkilöstön yhteisissä tapaamisissa, joissa myös esiteltiin toisillemme omia tekemisiämme.

Ukrainan tilanteen aiheuttamat vaikutukset jatkuivat vuoden mittaan muuttuen valitettavasti pysyvämmäksi ja vakiintuneemmaksi tilanteeksi. Erilaisiin arjen häiriö- ja poikkeustilanteisiin varautuminen jatkui ja sen merkitys on ymmärretty laajasti. Salon yleinen taloudellinen tilanne ja toimeliaisuus on monen tunnusluvun mukaan hyvällä tasolla, mutta yleinen suhdanne- ja maailmantilanne painoivat kehityksen suuntaa valitettavasti huonompaan.

Työllisyystilanne heikkeni vuoden loppua kohti, vaikka toki vielä ollaan kaukana huonoimpien aikojen lukemista. Henkilöstötilannetta on saatu parannettua, vaikka jotkut avaintehävät ovat edelleen täyttämättä.

Salon työllisyysalue aloitti toimintansa virallisesti 1.1.2025, mutta jo vuoden 2024 aikana hyväksyttiin Salon kaupungin lisäksi Someron kaupungin sekä Koski TI ja Marttilan kuntien valtuustoissa sopimus yhteisen työllisyysalueen perustamisesta ja elinvoimajaoston kokoonpanoa täydennettiin näiden kuntien nimeämällä edustajilla. Vuoden lopussa valmisteltiin myös kuntien yhteistyötä kotoutumispalvelujen hoitamisesta samalla yhteistyömallilla, jolla työllisyyspalvelut hoidetaan ja sopimuksen hyväksymiskäsittely saatiin kunnissa käynnistymään.

Riskit ja epävarmuustekijät

Talousarvion yhteydessä käsiteltiin toimialan riskejä ja epävarmuustekijöitä palvelu- ja vastualueiden tasolla, jolla jäljempänä myös arvioidaan niiden toteutumista ja hallintaa. Toimialan hallinnon tasolla voidaan todeta, että jälkikäteen arvioituna toimialan käynnistäminen ja organisaatiomuutokseen liittyvät käynnistymisvaikeudet olivat pelättyä pienempiä ja voidaan niistä todeta, että toiminta on päässyt käynnistymisvaiheesta eteenpäin.

Tuloslaskelma, ulkoinen

5000 Elinvoimapalvelut hallinto	TA2024	MRM2024	MTA2024	TP2024	Jäljellä 2024	Tot%	TP2023
Toimintatuotot	0	422	422	522	-100	123,7	6 555
Maksutuotot	0	0	0	0	0	0,0	6 555
Tuet ja avustukset	0	422	422	522	-100	123,7	0
Toimintakulut	-220 985	-758	-221 743	-189 950	-31 793	85,7	-212 841
Henkilöstökulut	-139 285	0	-139 285	-151 651	12 366	108,9	-139 087
Palkat ja palkkiot	-117 196	0	-117 196	-128 700	11 504	109,8	-114 437
Henkilösivukulut	-22 089	0	-22 089	-22 951	862	103,9	-24 650
Eläkekulut	-19 213	0	-19 213	-19 610	397	102,1	-21 045
Muut henkilösivukulut	-2 876	0	-2 876	-3 341	465	116,2	-3 606
Palvelujen ostot	-63 150	-758	-63 908	-22 503	-41 405	35,2	-50 109
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 000	0	-1 000	-243	-757	24,3	-7 072
Avustukset	-12 000	0	-12 000	-12 000	0	100,0	-12 000
Muut toimintakulut	-5 550	0	-5 550	-3 554	-1 996	64,0	-4 573
Toimintakate	-220 985	-336	-221 321	-189 428	-31 893	85,6	-206 286
Vuosikate	-220 985	-336	-221 321	-189 428	-31 893	85,6	-206 286
Tilikauden tulos	-220 985	-336	-221 321	-189 428	-31 893	85,6	-206 286
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-220 985	-336	-221 321	-189 428	-31 893	85,6	-206 286

Toiminta- ja tilastotiedot

	TA 2024	MRM 2024	MTA 2024	TP 2024	TP 2023
Toiminta	Elinvoimapalvelujen toimiala aloittanut 1.1.2024				
Elinvoimajaosto	11		11	12	12
Kokoukset ja seminaarit	140		140	153	207
Käsitellyt asiat	35 393		35 393	47 490	40 179
Kulut €	0	422	422	522	
Tuotot €	3 218		3 218	3 958	3 348
€/kokous					
Toimialahallinto	190 176		190 176	146 382	177 922
Kulut €	0	0	0	0	6 555
Tuotot €	1		1	1	1
Vakinaista henkilöstöä					
Kevan tasausmaksu, vuodesta 2023 alkaen			0		
Kulut €	1 580		1 580	2 173	4 033

2.8.2. Maankäyttöpalvelut**Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat**

Kaavoitusohjelman mukaisia kaavahankkeita ja niihin liittyviä maankäyttösopimuksia on viety hyvin eteenpäin. Hankkeiden edistämistä hidastaneet, kaavoituksen henkilökunnassa tapahtuneet vaihdokset helpottivat loppuvuodesta. Avoimet tehtävät onnistuttiin täyttämään. Perehdyttäminen vei edelleen merkittävästi aikaa ja resursseja.

Asuntomessujen hakemista ja siihen liittyviä Salon keskustan kaavoitustarpeita suunniteltiin intensiivisesti. Loppuvuodesta Asuntomessut hyväksyi Salon asuntomessuhakemuksen vuodelle 2028. Keskustan kehittämistä ja uusien asuntojen rakentamismahdollisuuksia tuettiin eri kaavahankkein.

Yleiskaavoituksen resursseja ohjattiin strategian mukaisiin osayleiskaavatoihin. Yritysalueiden tulevia laajentamistarpeita edistettiin osayleiskaavojen ja asemakaavojen laadinnalla mm. Riikin, Lakianummi-Korvenmäen sekä Suomensjärven moottoritie liittymäalueille.

Myös ruukkikylien kehittymisen mahdollistavia kaavoja, sopimuksia ja kiinteistöjärjestelyjä saatiin päätöskäsittelyyn. Urheilupuiston yleissuunnitelma ja Salonjoen rantojen suunnitelma valmistui. Kaupungille laadittiin metsäohjelma uuden metsäsuunnitelman laadinnan pohjaksi. Länsiradan asemakaavamuutoksien valmistelu ja osallistuminen Kantatie 52 tie-suunnitelman laatimiseen jatkui.

Raakamaata hankittiin kaupungille maapoliittisen ohjausryhmän linjausten mukaisesti. Uuden poliisitalon rakentaminen mahdollistettiin kaavoituksen, maankäyttösopimuksen ja tontinluovutuksen avulla.

Suunnittelutarveharkintaa ja poikkeamista edellyttäviä hankkeita oli runsaasti ja näihin liittyvällä neuvonta- ja ohjaustarpeella oli iso työllistävä vaikutus. Maankäytön suunnitteluun liittyvä palvelutarve pysyi edelleen korkealla tasolla aurinkovoimahankkeisiin ja palvelurakentamiseen liittyen. Rantakaavoja valmisteltiin hallinnolliseen käsittelyyn.

Tonttien varaustilanne oli suunnilleen edellisen vuoden tasolla. Kiinteistönmuodostuksessa on keskitytty lohkomaan asemakaavan mukaisia katualueita kaupungin omistukseen. Yksityisteiden kunnossapitoavustuspäätösten toimeenpano tehtiin. Osoitteiden osalta on käyty läpi osoitejärjestelmän periaatteiden vastaisia osoitteita. Rakentamattomien rakennuspaikkojen tarkistus kiinteistöverotusta varten suoritettiin määräajassa. Loimaan kaupungille on edelleen myyty lakisääteisiä kiinteistöinsinöörin palveluja.

Uudet ilmakuvat ja muu paikkatietoaineisto oli suunnittelijoiden aktiivisessa käytössä. 3D-kaupunkimallin tekemistä jatkettiin mallintamalla rakennuksia aiemmin kerätyn drone-aineiston pohjalta.

Riskit ja epävarmuustekijät

Taloudelliset ja toiminnalliset riskit ovat vähäisiä ja ne ovat hallinnassa.

Tuloslaskelma, ulkoinen

5100 Maankäyttöpalvelut	TA2024	MRM2024	MTA2024	TP2024	Jäljellä 2024	Tot%	TP2023
Toimintatuotot	4 582 800	16 346	4 599 146	5 240 240	-641 095	113,9	4 522 492
Myyntituotot	379 900	0	379 900	513 489	-133 589	135,2	258 762
Maksutuotot	49 900	0	49 900	97 642	-47 742	195,7	137 720
Tuet ja avustukset	0	16 346	16 346	19 057	-2 711	116,6	2 175
Muut toimintatuotot	4 153 000	0	4 153 000	4 610 053	-457 053	111,0	4 123 836
Toimintakulut	-3 242 507	-34 569	-3 277 076	-3 165 944	-111 131	96,6	-2 579 988
Henkilöstökulut	-2 107 067	-13 840	-2 120 907	-1 833 149	-287 758	86,4	-1 646 151
Palkat ja palkkiot	-1 714 019	-11 510	-1 725 529	-1 478 422	-247 107	85,7	-1 330 939
Henkilösivukulut	-393 048	-2 330	-395 378	-354 727	-40 651	89,7	-315 212
Eläkekulut	-344 370	-2 330	-346 700	-307 575	-39 125	88,7	-266 802
Muut henkilösivukulut	-48 678	0	-48 678	-47 152	-1 526	96,9	-48 410
Palvelujen ostot	-536 960	-20 729	-557 689	-556 402	-1 287	99,8	-377 811
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-23 010	0	-23 010	-26 484	3 474	115,1	-18 468
Avustukset	-445 000	0	-445 000	-430 152	-14 848	96,7	-437 395
Muut toimintakulut	-130 470	0	-130 470	-319 758	189 288	245,1	-100 163
Toimintakate	1 340 293	-18 223	1 322 070	2 074 296	-752 226	156,9	1 942 504
Vuosikate	1 340 293	-18 223	1 322 070	2 074 296	-752 226	156,9	1 942 504
Poistot ja arvonalentumiset	-114 380	0	-114 380	-78 879	-35 501	69,0	-8 401
Suunnitelman muk. poistot	-114 380	0	-114 380	-71 299	-43 081	62,3	-8 401
Arvonalentumiset	0	0	0	-7 580	7 580	*****	0
Tilikauden tulos	1 225 913	-18 223	1 207 690	1 995 417	-787 727	165,2	1 934 103
Tilikauden yli- jäämä (alij.)	1 225 913	-18 223	1 207 690	1 995 417	-787 727	165,2	1 934 103

Toiminta- ja tilastotiedot

	TA 2024	MRM 2024	MTA 2024	TP 2024	TP 2023
Toiminta					
Maankäyttöpalvelujen hallinto					
Kulut €	161 700	13 840	175 540	73 162	
Tuotot		4 800	4 800	4 797	
Vakituista henkilöstöä	1,1		1,1	1,1	
Kiinteistö- ja mittauspalvelu:					
Kevan tasausmaksu, vuodesta 2023 alkaen					
Kulut €	45 960		45 960	50 627	40 654
Myönnettyt toimintatuet					
Yksityistiekulut €	474 231	273	474 504	474 439	475 019
josta avustuksia	445 000		445 000	429 512	437 395
Avustettavia teitä km	920		920	944	963
€/km	515		516	503	493
Tuotot		152	152	188	
Tonttipalvelut:					
Maa- ja vesialueet					
Kulut €	558 658	3 036	561 694	678 567	508 944
Kaupungin pinta-ala (km ²)	2 100		2 100	2 100	2 100
€/ km ²	266		267	0	242
Tonttien varaus (kpl/v)	15		15	17	34
Luovutusilmoitukset (kpl/v)	750		750	805	787
Vakinaista henkilöstöä	3,5		3,5	3,5	3,5
Tonttivuokratuotot €	4 169 400	1 692	4 171 092	4 637 316	4 115 598
Talousmetsät					
Metsää (ha)	2 500		2 500	2 520	2 505
Kulut €	181 959	1 420	183 379	193 221	139 768
Vakinaista henkilöstöä	2,5		2,5	2,5	2,5

	TA 2024	MRM 2024	MTA 2024	TP 2024	TP 2023
Kuluista 55% kohdistuu talousmetsiin ja 45 % muihin ammattitaitoa vaativiin tehtäviin					
Kulut €/ha	40,03		40,34	42,17	30,69
Tuotot €/ha	130		130	170	79
Tuotot €	324 000	791	324 791	427 327	198 348
Kiinteistönmuodostuspalvelu:					
Kulut €	211 178	2 659	213 837	240 267	221 903
Toimitusmääräykset kpl	40		40	40	50
Kaupanhavvistuksia kpl	25		25	27	30
Osoitteenmuutospäätöksiä kpl	40		40	56	50
Palvelutapahtumien määrä /vuosi	2 000		2 040	2 000	2 000
€/toimenpide	100,32		99,69	113,17	104,18
Vakinaista henkilöstöä	4		4	3,9	4
Tuotot €	35 500	1 481	36 981	52 122	45 124
Paikkatietopalvelut:					
Kulut €	528 168	4 520	532 688	529 243	464 820
Mittaustapahtumien lukumäärä kpl/v	830		830	850	820
Koulutus- ja opastustapahtumien määrä kpl	200		200	195	180
Ylläpidettävää opaskarttaa km ²	2 100		2 100	2 100	2 100
€/kaupungin km ²	251,51		253,66	252,02	221,34
Vakinaista henkilöstöä	6		6	6	6
Tuotot €	23 900	2 518	26 418	32 891	43 884
Kaupunkisuunnittelu:					
Oma kaupunkisuunnittelu					
Kulut €	1 079 741	8 821	1 088 562	987 082	808 862
Vakinaista henkilöstöä	15		1 088 577	13	11
Tuotot €	30 000	4 913	34 913	87 163	120 689
€/asukas	20,34		20,42	17,44	13,34
Ostopalveluna hankittu suunnittelu					
Kulut €	125 000		125 000	68 594	39 790
€/asukas	2,42		2,42	1,33	0,77
Tilastotiedot					
Maankäyttöpalvelut, kiinteistö- ja mitauspalvelut					
Maastoon merk. asemakaavakorttelit	Lukumäärä			0	0
Valmistellut asema- ja rakennuskaava-alueen pohjakartat	Hehtaari			0	0
Tehdyt kaavoitukseen liittyvät maaperätutkimukset	Hehtaari			0	0
Kartoitetut, vaaitut ja maastoon merkityt kaavatie- ja vesihuoltolinjat yhteensä	Km			0	0
Tehdyt teiden ja vesihuollon rakentamiseen liittyvät maaperätutkimukset yht.	Km			5	0
Hyväksyttyjä tonttijakoja	Lukumäärä			4	9
Tontinmittaustoimituksissa muod. tontteja	Lukumäärä			15	22
Rakennuspaikan maalle merkitsemisiä	Lukumäärä			33	48
Maa- ja metsätilat					
Kunnan om. maa- ja metsätalousmaa yhteensä 31.12.	Hehtaari			3 585	3 565
siitä: viljeltyä peltoa	Hehtaari			1 062	1 060
kasvullista metsää	Hehtaari			2 523	2 505
Kunnan omistamat sora-alueet	Hehtaari			0	0
Vuokralle annettujen alueiden pinta-ala	Hehtaari			776	775
Metsän myynti kertomusvuonna yht.	Kiinto-m ³			9 600	4 400
arvo	1 000 €			426	198
Metsän perusparannus-, raivaus- ja ojitustöitä tehty kertomusvuonna	Hehtaari			2	2
Vuokralle annetut alueet 31.12.					
Asuntotontit/-rakennuspaikat	Lukumäärä			7	9
niiden: pinta-ala	Hehtaari			1,5	1,9
Teollisuustontit/-rakennuspaikat	Lukumäärä			2	1
niiden: pinta-ala	Hehtaari			1,7	1,7
Muut tontit/rakennuspaikat	Lukumäärä			0	3
niiden: pinta-ala	Hehtaari			0,0	1,6

	TA 2024	MRM 2024	MTA 2024	TP 2024	TP 2023
Maankäyttöpalvelut, kaavoitus					
Kaavoitus					
Voimaan tulleet kaavat kertomus-					
vuonna					
Asemakaavat	Hehtaari			2,3	32,8
Asemakaavan muutokset	Hehtaari			26,7	21,3
Rantakaavat	Hehtaari			18,1	-
Rantakaavan muutokset	Hehtaari			24,1	-
Osayleiskaavat	Hehtaari			0	-23
Osayleiskaavan muutokset	Hehtaari			0	426
Kaavoitettu maa-alue yht. 31.12.2024					
Asema- ja rakennuskaava-aluetta	Hehtaari			6 279	6 277
Rantakaava-aluetta	Hehtaari			3 787	3 769
Osayleiskaava-aluetta	Hehtaari			51 937	51 937

2.8.3. Elinkeinopalvelut

2.8.3.1. Liikennepalvelut

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Liikennepalvelujen vastuulla olevat kuljetukset toteutuivat suunnitellusti alkuvuoden la-koista ja haastavista keliolosuhteista huolimatta. Iltaliikennekokeilu jatkoi koko vuoden. Vuosi 2024 oli liikennepalveluissa hankintojen vuosi. Yksikön vastuulla olevista kuljetuspal-veluista valmisteltiin kilpailutukseen joukkoliikenteen kolmea kokonaisuutta lukuun otta-matta kaikki kuljetukset. Kehittämistyö keskittyikin hankintojen moniulotteiseen suunnitte-luun ilmasto- ja ympäristönäkökulmineen, markkinavuoropuheluineen sekä lapsivaikutusar-vioineen. Oppilaskuljetusten osalta osallistuttiin valtakunnallisen Koululiitu -menetelmän kehittämiseen sekä opetus- ja kulttuuriministeriön selvitykseen esi- ja perusopetuksen kou-lumatkaetuuden mahdollisen laajentumisen vaikutuksista vuoroasumistilanteissa. Myös joukkoliikenteen peruspalvelutason taustaselvitystyö käynnistettiin. Hankintavalmisteluissa ja peruspalvelun valmistelutyössä hyödynnettiin konsultteja.

Joukkoliikenteen matkamäärät jatkoivat kasvuaan vuoteen 2023 verrattuna sekä Paikussa (+ 5,5 %) että palveluliikenteessä (+ 9,5 %). Myös opiskelijoiden KELA:n koulumatkatukili-pulla tekemät matkat lisääntyivät. Erityisen ilahduttavaa oli kausilipuilla tehtyjen matkojen määrän kasvu. Lähes joka viides Paikku-matka tehtiin vuonna 2024 kausilipuilla, kun vuonna 2023 kausilippumatkoja oli noin joka kymmenes. Kausilippumatkustuksen suhteelli-nen lisääntyminen on myös tärkeä indikaattori siitä, että entistä useampi salolainen on siir-tynyt joukkoliikenteen säännölliseksi käyttäjäksi kaupungin joukkoliikenteelle asetettujen strategisten tavoitteiden mukaisesti. Matkamäärien positiivisen kehityksen myötä myös ta-lousarvioon asetettu toimintatuottotavoite saavutettiin. Näin siitä huolimatta, että joukkoli-iikenteen valtionavustusta saatiin arvioitua vähemmän. Valtionavustuksen vajetta kompensoi kertaluonteinen liikaa maksetun veron palautus aikaisemmilta vuosilta.

Liikennepalvelujen palveluostoihin varatut määrärahat alittuivat. Joukkoliikenteen osalta säästö syntyi pääosin arvioitua pienemmistä kuljetushintojen indeksikorotuksista sekä hen-kilöstövajeen vuoksi toteuttamatta jääneistä kokeiluista. Oppilaskuljetusten osalta talousar-viossa oli varauduttu indeksikorotusten ja erityisoppilaiden kuljetustarpeen lisääntymisen lisäksi edelleen myös hyvinvointialueen käynnistymisen jälkimaininkien kustannusvaikutuk-siin. Kustannusnousu ei realisoitunut, sillä liikennepalveluissa on tehtävänkuvia uudelleen organisoinnin myötä voitu kohdentaa lisäresurssia oppilaskuljetuksiin. Lisäresurssi on mah-dollistanut kuljetusten reittisuunnittelun aikaisempaa tarkemman valvonnan, ja sitä kautta kuljetusten tehostumisen, jolloin pääosin vältettiin myös lisäkaluston tarve. Myös indek-sinousu jäi odotettua merkittävästi pienemmäksi. Kun samaan aikaan tilausajoissa kuljetet-tävien oppilaiden määrä vähentyi, jäivät oppilaskuljetusten kustannukset nousun sijaan vuoden 2023 kustannuksia alhaisemmiksi. Ateriakuljetusten osalta kustannukset säilyvät vuoden 2023 tasolla.

Riskit ja epävarmuustekijät

Keskeinen sisäinen riski liittyi henkilöstöön jaksamiseen ja yksikön haavoittuvuuteen pois-saolotilanteissa. Vajaamiehitys lisäsi henkilöstön valmiiksi huolestuttavalla tasolla olevaa työkuormitusta. Myöskään kehittämistoimia ja kokeiluja ei voitu suunnitellusti edistää, vaan arjessa oli priorisoitava peruspalvelujen häiriötön toimivuus ja kriittisten hankintojen val-mistelu.

Joukkoliikenteen osalta riskinä on, että positiivinen kehitys katkeaa. Näin siksi, että Paikun positiivisen matkustuskehityksen vuoksi olemassa oleva joukkoliikenteen kalustomäärä ja vuorotarjonta eivät kyenneet enää suosituilla linjoilla vastaamaan kuntalaisten tarpeisiin esim. sujuvista vaihtoyhteyksistä keskustassa. Nykyisellä palvelutasolla ei palvelun tasoa säily houkuttelevana, vaan täysinäisten vuorojen myöhästymiset lisääntyvät. Lisäksi ELY-keskuksen huoltovastuulla olevien teiden talvikunnossapidon puutteet heijastuivat Paikkuliikenteeseen aiheuttaen ylimääräisiä vuorojen myöhästelyjä ja peruuntumisia, mitkä matkustajien näkökulmasta heikensivät Paikun luotettavuutta.

Vuoden 2024 talousarviota laadittaessa kaupungin kuljetuspalvelujen kustannuksiin kohdistui merkittävänä epävarmuustekijänä epävakaa maailmantilanteen vaikutus. Epävarmuus ei realisoitunut kustannusnousuna, mutta säilyy edelleen kustannusriskinä.

Tuloslaskelma, ulkoinen

6100 Liikennepalvelut	TA2024	MRM2024	MTA2024	TP2024	Jäljellä 2024	Tot%	TP2023
Toimintatuotot	1 220 000	2 143	1 222 143	1 249 765	-27 621	102,3	1 290 261
Myyntituotot	640 000	0	640 000	664 731	-24 731	103,9	651 410
Tuet ja avustukset	270 000	2 143	272 143	258 713	13 431	95,1	308 636
Muut toimintatuotot	310 000	0	310 000	326 321	-16 321	105,3	330 214
Toimintakulut	-8 740 319	-3 850	-8 744 169	-7 936 121	-808 048	90,8	-7 761 123
Henkilöstökulut	-446 369	0	-446 369	-496 939	50 570	111,3	-397 996
Palkat ja palkkiot	-281 279	0	-281 279	-285 399	4 120	101,5	-239 801
Henkilösivukulut	-165 090	0	-165 090	-211 541	46 451	128,1	-158 195
Eläkekulut	-157 100	0	-157 100	-202 265	45 165	128,7	-149 311
Muut henkilösivukulut	-7 990	0	-7 990	-9 275	1 285	116,1	-8 885
Palvelujen ostot	-8 258 400	-3 850	-8 262 250	-7 419 844	-842 406	89,8	-7 333 676
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-24 500	0	-24 500	-5 855	-18 645	23,9	-4 533
Muut toimintakulut	-11 050	0	-11 050	-13 482	2 432	122,0	-24 918
Toimintakate	-7 520 319	-1 707	-7 522 026	-6 686 356	-835 669	88,9	-6 470 862
Vuosikate	-7 520 319	-1 707	-7 522 026	-6 686 356	-835 669	88,9	-6 470 862
Tilikauden tulos	-7 520 319	-1 707	-7 522 026	-6 686 356	-835 669	88,9	-6 470 862
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-7 520 319	-1 707	-7 522 026	-6 686 356	-835 669	88,9	-6 470 862

Toiminta- ja tilastotiedot

	TA 2024	MRM 2024	MTA 2024	TP 2024	TP 2023
Toiminta					
Infotietona					
Kevan tasausmaksu, vuodesta 2023 alkaen					
Kulut €	108 130		108 130	150 305	106 544
Joukkoliikenne					
Tehtyjen matkojen määrä yhteensä	620 000		620 000	661 322	626 255
josta oppilaiden matkoja	200 000		200 000	185 223	193 747
Kulut €	4 944 650	1 887	4 946 537	4 617 922	4 382 951
Joukkoliikenteen tuki €	270 000		270 000	255 289	308 636
Muut tuet €		2 143	2 143	3 516	
Lipputulot €	940 000	0	940 000	998 508	984 473
Liikennepalvelujen arvoliput €				0	
Tuotto oppilaista joukkoliikenteessä €	1 185 050		1 185 050	1 185 050	1 285 778
€/matka netto	4,11		4,12	3,30	2,88
Joukkoliikenteessä kulkevia oppilaita	843		843	769	839
Kulut €/oppilas/v	1 406		1 406	1 541	1 533
Tilausliikenne					
Tilausliikenteessä kuljetettavia asiakkaita					
Tilausliikenteessä kuljetettavia oppilaita					
	591		591	552	588
Kulut €	3 411 101	1 556	3 412 657	3 010 291	3 084 078
Tuotto muista asiakkaista tilausliikenteessä €	10 000		10 000	6 800	9 079
Tuotto oppilaista tilausliikenteessä €	3 425 170		3 425 170	3 090 635	3 146 746
Kulut €/asiakas/v					
Kulut €/oppilas/v	5 755		5 757	5 441	5 230

	TA 2024	MRM 2024	MTA 2024	TP 2024	TP 2023
Ateriakuljetukset					
Kuljetettavia aterioita (2022 asti kotihoidonaterioita)	1 490 000		1 490 000	1 873 662	2 409 049
Kulut €	407 212	407	407 619	331 147	316 430
Tuotot €	424 950		424 950	340 803	325 096
Kulut €/ateria/v	0,27		0,27	0,18	0,13
Vakinaista henkilöstöä	5		5	5	5

2.8.3.2. Kaupungin kehittäminen

Kehittämispalvelut syntyivät vuoden 2024 alussa, kun palveluun siirtyi uutta henkilöstöä talous- ja yhteisöpalveluiden piiristä. Torivalvoja liittyi tiimiin syyskuussa. Kehittämispalveluiden toiminta on lähtenyt käyntiin hyvin ja innokkaasti.

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Tapahtumien Salo ja tori

Vuoden 2024 aikana on toteutettu tapahtumien vaikuttavuustutkimus, joka tuo näkyväksi tapahtumien merkityksen aluetaloudelle ja alueen yrityksille. Tutkimusten mukaan myös sosiaaliset indikaattorit ovat salolaisten tapahtumien kohdalla korkeat ja esimerkiksi turvallisuus on korkealla tasolla.

Salon kauppatorin sähkösaniteeraus toteutettiin vuonna 2024. Saneerauksella parannettiin torin käytettävyyttä erilaisissa tapahtumissa, helpotettiin sähkön saantia kauppapaikoille sekä parannettiin esteettömyyttä, kun sähköä saa lähempää. Syysmyrskyssä kauppatorin esiintymislavan katos kaatui, minkä johdosta talviaikana lavaa ei ole voinut käyttää.

Osaava ja kansainvälinen Salo

Salo on jatkanut aktiivista yhteistyötään alueen oppilaitosten kanssa. Turun Yliopiston, Turun ammattikorkeakoulun ja Salon Seudun Koulutuskuntayhtymän kanssa on käynnissä aktiivinen yhteistyö ja mm. erilaisia hankekumppanuuksia.

Salon amerikkalaisen ystävyyskaupungin kanssa jatkettiin aikuisvaihto-ohjelmaa; syyskuussa kahdeksan st. anthonylaista vietti viikon Salossa asuen paikallisissa perheissä. Vierailun aikana paljastettiin St. Anthonylle omistettu puu ja siihen liittyvä kyltti Kylmälahteenpuistossa.

Osallistuttiin Puchheimin kaupunginjohtajan järjestämään neljän maan kokoukseen Saksa ja Puchheimissa että Passaussa. Aloitettiin Puchheimin ja Salon välinen aikuisvaihto-ohjelma.

Minneapolisissa kaupunkammarin kanssa jatkettiin yhteistyötä, Salossa vieraili Minneapolisissa kaupunkammarin edustaja.

Wuhanin kaupungin valtuuskunta vieraili Salossa juhlistamassa Salon ja Wuhanin kymmenen vuotta kestänyttä ystävyyskaupunkisuhdetta. Salossa vieraili myös kaksi kiinalaista opettajaryhmää tutustumassa Salon lukioon ja Moision kouluun.

Aloitettiin yhteistyö Taiwanin Helsingin edustuston kanssa.

Turun ammattikorkeakoulun englanninkielisessä sosionomikoulutuksessa aloitti syksyllä 30 opiskelijaa pääasiassa Nepalista ja Intiasta. Jatkettiin yhteistyötä Turun ammattikorkeakoulun kanssa kansainvälisten opiskelijoiden asumiseen, työntekoon ja harjoittelupaikkoihin liittyvien asioiden edistämiseksi.

Salon lukiossa kolme vuotta opiskelleet vietnamilaiset vaihto-opiskelijat valmistuivat ylioppilaisiksi. Molemmat jatkoivat opintojaan Suomessa.

Osallistuttiin Kuntaliiton EU- ja kv-verkoston työhön sekä Varsinais-Suomen kunnat ja EU-rahoitustyöryhmään.

Maahanmuuttajaneuvosto kokoontui viisi kertaa. Varsinais-Suomen maahanmuuttoasiain toimikunta kokoontui kaksi kertaa.

Edistettiin Salon kaupungin kotoutumispalvelujen rakentamista ja kehittämistyötä.

Kestävä kehitys ja kiertotalous

Salon kaupunki on edistänyt strategisia ympäristö- ja kiertotaloustavoitteitaan ilmasto- ja ympäristöohjelmansa mukaisesti eri palvelualueillaan. Ohjelmaa edistettiin muun muassa järjestämällä kaupunginvaltuustolle ilmasto- ja ympäristöohjelman sisältöön liittyvä koulu- tus.

Salon kaupunki vähensi energiankulutusta kiinteistöissään muun muassa lämmitystapa- muutoksin. Öljylämmityksestä on tarkoitus luopua kokonaan vuoden 2025 aikana.

Salon kaupunki edistää vesiensuojelun strategista teemaa selvitysten, kunnostusten ja hankkeiden myötä. Tavoitteena on löytää yhdessä sidosryhmien kanssa tapoja vesistökuor- mituksen vähentämiseksi esim. Halikonlahdella ja Uskelanjoessa.

Salon kaupunki on edistänyt kiertotalouden edelläkävijyyttä kartoittamalla erilaisia hanke- kokonaisuuksia, joiden avulla kiertotaloutta voitaisiin edistää laajassa mittakaavassa. Kier- totalouden teemassa tehdään tiivistä yhteistyötä konserniyhteisön muiden toimijoiden ku- ten Yrityssalon ja Lounavoiman kanssa.

Verkostot ja suhdetoiminta

Salo on mukana useissa kaupunkiverkostoissa, joista uusimpana vuoden aikana liittyttiin Kasvukaupunkiverkostoon. Verkostossa on mukana keskisuuria kaupunkeja. Myös C21 ja Seutukaupunkiverkosto kokoontuvat säännöllisesti.

Kaupungin elinvoimaohjelman valmistelu aloitettiin yritysten illassa marraskuussa, jossa kuultiin puheenvuorot Kuntaliitolta ja Elinkeinoelämän Keskusliitolta. Elinvoimaohjelman taustaksi käytiin työpajakeskusteluja, joiden pohjalta ohjelmatyö alkoi. Yritysten ja kau- pungin yhteistyön foorumi on myös EPO-toimikunta, joka kokoontui vuoden aikana joitain kertoja.

Uutena avauksena kaupunki järjesti maaliskuussa maatalouden sidosryhmäfoorumin, jonka kohderyhmänä ovat salolaiset maatalousyrittäjät. Ensimmäinen foorumi onnistui hyvin ja palaute siitä oli positiivista. Vuoden 2025 foorumin valmistelu alkoi syksyllä ja tavoitteena on entistä suurempi osallistujajoukko.

Riskit ja epävarmuustekijät

Palvelun keskeiset riskit liittyvät henkilöriskeihin, sillä yhtä toimintoa hoitaa lähtökohtaisesti yksi henkilö. Tämä on riski erityisesti äkillisissä poissaoloissa, jota on minimoitu mm. hy- vällä sisäisellä tiedonkululla ja tarpeellisilla sijaistusvastoilla.

Tuloslaskelma, ulkoinen

6500 Kaupungin kehittäminen	TA2024	MRM2024	MTA2024	TP2024	Jäljellä 2024	Tot%	TP2023
Toimintatuotot	190 350	10 265	200 615	157 250	43 365	78,4	203 313
Myyntituotot	1 900	0	1 900	5 899	-3 999	310,5	4 370
Tuet ja avustukset	84 000	10 265	94 265	52 158	42 107	55,3	101 595
Muut toimintatuotot	104 450	0	104 450	99 193	5 257	95,0	97 348
Toimintakulut	-2 188 831	-4 177	-2 193 008	-1 936 484	-256 524	88,3	-1 715 603
Henkilöstökulut	-552 621	0	-552 621	-450 130	-102 491	81,5	-489 142
Palkat ja palkkiot	-444 433	0	-444 433	-347 134	-97 299	78,1	-383 840
Henkilösivukulut	-108 188	0	-108 188	-102 996	-5 192	95,2	-105 302
Eläkekulut	-95 807	0	-95 807	-91 970	-3 837	96,0	-89 401
Muut henkilösivu- kulut	-12 381	0	-12 381	-11 026	-1 355	89,1	-15 901
Palvelujen ostot	-1 477 840	-4 177	-1 482 017	-1 440 311	-41 706	97,2	-1 186 031
Aineet, tarvik- keet ja tavarat	-38 620	0	-38 620	-24 019	-14 601	62,2	-19 266
Avustukset	-96 790	0	-96 790	-12 800	-83 990	13,2	-14 049
Muut toimintakulut	-22 960	0	-22 960	-9 223	-13 737	40,2	-7 115
Toimintakate	-1 998 481	6 088	-1 992 393	-1 779 234	-213 159	89,3	-1 512 291
Vuosikate	-1 998 481	6 088	-1 992 393	-1 779 234	-213 159	89,3	-1 512 291

6500 Kaupungin kehittäminen	TA2024	MRM2024	MTA2024	TP2024	Jäljellä 2024	Tot%	TP2023
Poistot ja arvonalentumiset	-7 450	0	-7 450	-116	-7 334	1,6	-136
Suunnitelman muk. poistot	-7 450	0	-7 450	-116	-7 334	1,6	-136
Tilikauden tulos	-2 005 931	6 088	-1 999 843	-1 779 350	-220 493	89,0	-1 512 427
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-2 005 931	6 088	-1 999 843	-1 779 350	-220 493	89,0	-1 512 427

Toiminta- ja tilastotiedot

	TA 2024	MRM 2024	MTA 2024	TP 2024	TP 2023
Toiminta					
Osaston hallinto ja strateginen suunnittelu					
Kulut €	130 379	247 8 078	130 626 8 078	162 567 8 110	100 958
Vakinaista henkilöstöä				2	0
Infotietona					
Kevan tasausmaksu, vuodesta 2023 alkaen					
Kulut €	84 990		84 990	108 719	82 429
Elinkeinokehittäminen					
Kulut €	185 161	905	186 066	196 726	253 910
Vakituista henkilökuntaa	2		2	1	1
Tuotot €		504	504	2 224	-4410
Ostopalveluiden hankinta					
Yrityssalo Oy:					
Perusrahoitus	750 000		750 000	750 000	645 800
Hankkeet	150 000		150 000	150 000	131 200
Markkinointi	72 000		72 000	72 000	60 000
Turun Yliopisto	200 000		200 000	171 776	150 802
Muut yhteistoimintaosuudet	20 000		20 000	13 493	
Kulut €	1 192 000	0	1 192 000	1 157 270	837 000
Toimintatuet ja avustukset					
Maaseudun toimintaryhmät	82 790		82 790	0	0
Kulut yhteensä €	82 790	0	82 790	0	0
Torialueet					
Kulut €	154 286	820	155 106	229 664	146 610
Tuotot €	106 350	456	106 806	108 426	106 129
Kansainvälinen toiminta					
Kulut €	194 644	596	195 240	118 845	128 556
Tuotot €		331	331	792	-4 637
Kuntastrategiset palvelut					
Kulut €	164 736	420	165 156	93 580	103 826
Tuotot €		234	234	290	
Projektit ja hankkeet					
Määrä kpl				4	4
Projektien Kulut yhteensä €:	410 535	1 190	411 725	198 453	418 383
Strateginen suunnittelu kulut €	122 665	1 190	123 855	19 402	187 143
Työllistäminen Kulut €					231 240
Työllisyysyksikkö:					
Työllisyys Hankkeet	287 870		287 870	179 051	
Projektien Tuotot yhteensä €:	314 672	663	315 335	247 165	280 088
Strateginen suunnittelu	84 000	663	84 663	37 788	106 232
Työllistäminen tuotot €					173 856
Työllisyys Hankkeet	230 672		230 672	209 377	
Netto €	-95 863	-527	-96 390	48 712	-138 295
Henkilöstöä					

2.8.3.3. Työllisyyspalvelut

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Työllisyyspalveluissa valmistauduttiin TE-palveluiden siirtoon valtiolta kuntiin. Mittavaa valmistelutyötä tehtiin mm. talouden, henkilöstön, palvelujen, organisaatiomallin, johtamismallin, viestinnän, tilasuunnittelun, hallinnon, tietojärjestelmien, riskienhallinnan, kuntayhteistyön ja verkostoyhteistyön osalta. Valmistelussa oli huomattava työmäärä ja tiukka aikataulu, mutta loppuvuodesta oltiin jo hyvässä valmiudessa kriittisten toimintojen osalta.

uusien tehtävien vastaanottamiseen. Ajatuksena on ollut kuitenkin Salon työllisyysalueen suunnittelutyön jatkaminen edelleen vuoden vaihteen jälkeen.

Työllisyyden edistämisen kuntakokeilun (v. 2021-2024) viimeinen vuosi sujui pääosin tavoitteiden mukaisesti, mutta loppuvuodesta tapahtunut työllisyystilanteen heikentyminen heijastui kokeilun asiakasmääriin. TE-toimiston heikentynyt määrärahatilanne hankaloitti palveluihin pääsyä siten, että esimerkiksi kotoutumiskoulutuksen jono kasvoi yli sataan henkilöön. TE-toimiston tilanne aiheutti myös resurssivajetta niin TE-toimiston, kuin kuntakokeilunkin puolella. Kuntakokeilun viimeinen vuosi oli käytännössä valmistautumista tulevaan TE-uudistukseen.

Salon kaupungin palkkatukityöllistämisen viimeinen vuosi sujui suunnitellusti. Yhdistyksiin edelleen sijoittamista koskeva väljennys auttoi paikkojen löytymisessä. Palkkatukityöllistäminen toteutettiin alkuvuosipainotteisesti, mutta ennen syyskuun lakimuutoksia päästiin vielä aloittamaan uusia työsuhteita.

Vuoden 2024 organisaatiomuutoksessa kotoutumispalvelut sijoituivat työllisyyspalveluihin. Muutos ei tapahtunut käytännössä riittävän ennakkoidusti, joten toiminnan suunnittelu jouduttiin tekemään nopeasti alkuvuoden aikana. Ukrainalaisten runsas määrä muiden kotoutujien lisäksi on aiheuttanut valtavaa painetta kotoutumispalvelujen asiakastyöhön. Tilanne on saatu erilaisilla toimenpiteillä kuitenkin melko hyvin hallintaan, mutta henkilöstöressusin niukkuus aiheutti kuormitusta henkilöstölle. Jonkin verran helpotusta tilanteeseen saatiin kesken vuotta esitettyjen lisäresurssien lisäksi kahdella käynnistyneellä hankkeella. Kotosalon hanke starttasi 2/2024 tavoitteenaan erityisesti ukrainalaisten työllistyminen. Yhteisöllisen kotoutumisen startilla (YKS) on päästy 6/2024 alkaen kehittämään ja tukemaan alkuvaiheen kotoutumista.

TE-uudistuksen lisäksi toinen merkittävä muutos on ollut KOTO24-uudistus eli kotoutumislain kokonaisuudistus 1.1.2025 alkaen, johon tehtiin myös oma valmistautumistyö yhdessä työllisyysalueen kuntien (Somero, Koski Tl. ja Marttila) kanssa. Tuloksena tästä oli yhteinen suunnitelma kotoutumisohjelman muodossa ja sopimusluonnos, jossa Salon kaupunki järjestää jatkossa kotoutumispalvelut kunnille.

Riskit ja epävarmuustekijät

Riskiksi arvioitu työllisyyskehityksen muutos alkoi näkymään jo loppukeväästä, mutta vahvemmin syksyllä 2024, jolloin mm. lomautettujen määrä kasvoi. Odottamatonta oli se, että tilanne heijastuu lähes kaikille toimialoille. Pitkäaikaistyöttömyyden ja nuorten työttömyiden määrät myös kasvoivat. TE-rahoituksen heikentyminen oli tiedossa, mutta se osoittautui odotettua rajummaksi aiheuttaen haasteita kuntakokeilun viimeiseen toimintavuoteen, mutta aiheuttaen jatkossa myös monen tyyppistä palveluvelkaa tulevalle työvoimaviranomaiselle. Heikentynyt työllisyyskehitys aiheuttaa osaltaan haastavan alun Salon työllisyysalueelle.

Työllisyyspalvelujen toimintaan on liittynyt huomattava määrä muutoksia jo vuosien ajan. Tämä yhdistettynä kuntakokeiluun, hankkeisiin ja runsaslukaiseen määräaikaiseen henkilöstöön on tuottanut eräänlaisen välitilan, joka tuo epävarmuutta ja kuormittaa henkilöstöä. Tilanne paranee vuonna 2025, kun vihdoinkin päästään pysyvämpiin ratkaisuihin. Siihen pääseminen edellyttää kuitenkin vielä muutoksia, jotka voivat ison työmäärän lisäksi osaltaan aiheuttaa jonkin verran lisäkuormitusta henkilöstölle. Muutostilanteissa henkilöstön jaksamiseen ja hyvään henkilöstöjohtamiseen tuleekin edelleen kiinnittää huomiota.

Sotaa pakooneita ukrainalaisia oli Salossa suhteellisen paljon muuhun maahan verrattuna ja he hakivat kotikuntamerkitöjä myös ahkerasti (1/2025 yht. 744 henkilöä). Tehokkaalla asiakaspalvelulla HelppoSalossa, kuntakokeilussa ja hankkeissa autettiin heitä monenlaisissa palvelutarpeissa, joista päälimmäisinä olivat työllistymiseen, koulutukseen, asumiseen, etuuksiin ja oleskelulupa- ja sotaan liittyvät kysymykset. Avun tarve on kuitenkin edelleen kova ja tilanne voi heijastua erilaisina palvelutarpeina vielä vuosien ajan, mikäli henkilöt päättävät jäädä pysyvästi Saloon. Koska ukrainalaisilla on vielä epävarmuutta pysyvästä jäämisestä Salon seudulle, etenee kotoutuminen ja integroituminen osalla hiitaasti. Tässä erityinen huoli on liittynyt nuoriin ja heidän sopeutumiseensa Suomessa.

Tuloslaskelma, ulkoinen

6520 Työllisyys- palvelut	TA2024	MRM2024	MTA2024	TP2024	Jäljellä 2024	Tot%	TP2023
Toimintatuotot	2 164 572	-278 794	1 885 778	2 737 217	-851 440	145,2	1 851 353
Myyntituotot	1 075 000	0	1 075 000	1 714 060	-639 060	159,4	721 915
Tuet ja avustukset	1 025 672	-278 794	746 878	980 815	-233 937	131,3	1 065 542
Muut toimintatuotot	63 900	0	63 900	42 342	21 558	66,3	63 896
Toimintakulut	-7 950 158	687 291	-7 262 867	-6 728 790	-534 077	92,6	-7 256 403
Henkilöstökulut	-3 249 195	717 373	-2 531 822	-2 309 379	-222 443	91,2	-2 623 745
Palkat ja palkkiot	-2 647 916	596 422	-2 051 494	-1 851 160	-200 333	90,2	-2 116 390
Henkilösivukulut	-601 279	120 951	-480 328	-458 219	-22 109	95,4	-507 355
Eläkekulut	-526 082	120 951	-405 131	-397 983	-7 148	98,2	-427 387
Muut henkilösivu- kulut	-75 197	0	-75 197	-60 236	-14 961	80,1	-79 969
Palvelujen ostot	-1 106 490	-30 082	-1 136 572	-1 099 462	-37 110	96,7	-991 500
Aineet, tarvik- keet ja tavarat	-199 250	0	-199 250	-193 000	-6 250	96,9	-177 508
Avustukset	-3 067 240	0	-3 067 240	-2 917 850	-149 390	95,1	-3 174 690
Muut toimintakulut	-327 983	0	-327 983	-209 099	-118 884	63,8	-288 959
Toimintakate	-5 785 586	408 496	-5 377 090	-3 991 572	-1 385 517	74,2	-5 405 050
Vuosikate	-5 785 586	408 496	-5 377 090	-3 991 572	-1 385 517	74,2	-5 405 050
Poistot ja arvonalen- tumiset	-50	0	-50	-52	2	103,6	-52
Suunnitel- man muk. poistot	-50	0	-50	-52	2	103,6	-52
Tilikauden tulos	-5 785 636	408 496	-5 377 140	-3 991 624	-1 385 515	74,2	-5 405 102
Tilikauden yli- jäämä (alij.)	-5 785 636	408 496	-5 377 140	-3 991 624	-1 385 515	74,2	-5 405 102

Toiminta- ja tilastotiedot

	TA 2024	MRM 2024	MTA 2024	TP 2024	TP 2023
Toiminta					
Työllisyyspalvelut					
Työllisyyspalvelut:					
Kulut €	427 783	100 174	527 957	425 996	452 929
Vakituista henkilöstöä	9		9	10	6,5
Tuotot €	63 900	35 474	99 374	81 235	94 451
Te 2025 palvelut					
Kulut €	208433		208433	267 738	
Tuotot €				395 812	
Vakituista henkilöstöä	14			0	
Työllisyyden kuntakokeilu:					
Asiakkaita	2 800		2 800	3 100	3100
Kulut €	644 192	7 022	651 214	655 394	606 737
Tuotot €	0	3 911	3 911	4 830	
€/asiakas	230		230	211	196
Henkilöstöä	29		29	30	31
Palkkatukipaikat:					
Työllistettävien määrä	94		94	106	126
Kulut €	1 672 076	-1 184 699	487 377	317 290	882 036
Tuotot €	700 000	-484 868	215 132	140 735	664 870
Kulut €/työllistetty	17 883		5 213	2 993	7 000
Waltin työpajat:					
Asiakkaita	150		150	130	150
Kulut €	663 466	376 502	1 039 968	1 031 788	936 731
€/asiakas	4 423		4 423	7 937	6 245
Tuotot €	75 000	161 939	236 939	262 849	238 624
Maahanmuuttajien kotouttaminen					
Kulut €	344 370	13 710	358 080	292 393	357 986
Tuotot €	1 095 000	4 750	1 099 750	1 658 633	679 069
Salon Seudun Työkeskus Oy					
Kulut €	721 000		721 000	739 493	759 818
Tuotot €			0	0	

	TA 2024	MRM 2024	MTA 2024	TP 2024	TP 2023
Työmarkkinatuen kuntaosuus Kelalle					
Pitkäaikaistyöttömiä 31.12			0	735	561
Kunnan osarahoittaman työmarkkinatuen piirissä	1 176		1 176	588	
Aktivointi kulut €	0		0	0	61 033
Työmarkkinatuen kuntaosuus Kelalle €	3 064 940		3 064 940	2 917 850	3 026 721
€/työtön	2 606		2 606	3 970	5 504
Tuotot €	0		0		16 031

2.8.4. Elinvoimajaoston tuloslaskelma, ulkoinen

	TA2024	MRM2024	MTA2024	TP2024	Jäljellä 2024	Tot%	TP2023
Toimintatuotot	8 157 722	-249 619	7 908 103	9 384 994	-1 476 891	118,7	7 873 974
Myyntituotot	2 096 800	0	2 096 800	2 898 179	-801 379	138,2	1 636 458
Maksutuotot	49 900	0	49 900	97 642	-47 742	195,7	144 275
Tuet ja avustukset	1 379 672	-249 619	1 130 053	1 311 264	-181 211	116,0	1 477 948
Muut toimintatuotot	4 631 350	0	4 631 350	5 077 909	-446 559	109,6	4 615 294
Toimintakulut	-22 342 800	643 937	-21 698 863	-19 957 289	-1 741 574	92,0	-19 525 958
Henkilöstökulut	-6 494 537	703 533	-5 791 004	-5 241 248	-549 756	90,5	-5 296 121
Palkat ja palkkiot	-5 204 843	584 912	-4 619 931	-4 090 814	-529 116	88,5	-4 185 406
Henkilösivukulut	-1 289 694	118 621	-1 171 073	-1 150 434	-20 639	98,2	-1 110 715
Eläkekulut	-1 142 572	118 621	-1 023 951	-1 019 403	-4 548	99,6	-953 946
Muut henkilösivukulut	-147 122	0	-147 122	-131 031	-16 091	89,1	-156 770
Palvelujen ostot	-11 442 840	-59 596	-11 502 436	-10 538 522	-963 914	91,6	-9 939 128
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-286 380	0	-286 380	-249 602	-36 778	87,2	-226 847
Avustukset	-3 621 030	0	-3 621 030	-3 372 802	-248 228	93,1	-3 638 133
Muut toimintakulut	-498 013	0	-498 013	-555 115	57 102	111,5	-425 728
Toimintakate	-14 185 078	394 319	-13 790 759	-10 572 295	-3 218 465	76,7	-11 651 984
Vuosikate	-14 185 078	394 319	-13 790 759	-10 572 295	-3 218 465	76,7	-11 651 984
Poistot ja arvonalentumiset	-121 880	0	-121 880	-79 046	-42 834	64,9	-8 590
Suunnitelman muk. poistot	-121 880	0	-121 880	-71 467	-50 413	58,6	-8 590
Arvonalentumiset	0	0	0	-7 580	7 580	*****	0
Tilikauden tulos	-14 306 958	394 319	-13 912 639	-10 651 341	-3 261 298	76,6	-11 660 574
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-14 306 958	394 319	-13 912 639	-10 651 341	-3 261 298	76,6	-11 660 574

2.8.5. Elinvoimajaoston tuloslaskelma, ulkoinen ja sisäinen

	TA2024	MRM2024	MTA2024	TP2024	Jäljellä 2024	Tot%	TP2023
Toimintatuotot	13 192 892	-249 619	12 943 273	14 034 026	-1 090 753	108,4	12 668 123
Myyntituotot	7 131 970	0	7 131 970	7 545 665	-413 695	105,8	6 428 676
Maksutuotot	49 900	0	49 900	99 086	-49 186	198,6	145 085
Tuet ja avustukset	1 379 672	-249 619	1 130 053	1 311 264	-181 211	116,0	1 477 948
Muut toimintatuotot	4 631 350	0	4 631 350	5 078 011	-446 661	109,6	4 616 415
Toimintakulut	-22 569 958	643 937	-21 926 021	-20 202 852	-1 723 169	92,1	-19 775 391
Henkilöstökulut	-6 494 537	703 533	-5 791 004	-5 241 248	-549 756	90,5	-5 296 121
Palkat ja palkkiot	-5 204 843	584 912	-4 619 931	-4 090 814	-529 116	88,5	-4 185 406
Henkilösivukulut	-1 289 694	118 621	-1 171 073	-1 150 434	-20 639	98,2	-1 110 715
Eläkekulut	-1 142 572	118 621	-1 023 951	-1 019 403	-4 548	99,6	-953 946
Muut henkilösivukulut	-147 122	0	-147 122	-131 031	-16 091	89,1	-156 770
Palvelujen ostot	-11 551 553	-59 596	-11 611 149	-10 662 294	-948 854	91,8	-10 061 190
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-286 380	0	-286 380	-258 746	-27 634	90,4	-230 593
Avustukset	-3 621 030	0	-3 621 030	-3 372 802	-248 228	93,1	-3 638 133
Muut toimintakulut	-616 458	0	-616 458	-667 762	51 304	108,3	-549 354
Toimintakate	-9 377 066	394 319	-8 982 747	-6 168 826	-2 813 922	68,7	-7 107 268
Vuosikate	-9 377 066	394 319	-8 982 747	-6 168 826	-2 813 922	68,7	-7 107 268

	TA2024	MRM2024	MTA2024	TP2024	Jäljellä 2024	Tot%	TP2023
Poistot ja arvonalen- tumiset	-121 880	0	-121 880	-79 046	-42 834	64,9	-8 590
Suunnitel- man muk. poistot	-121 880	0	-121 880	-71 467	-50 413	58,6	-8 590
Arvonalentumiset	0	0	0	-7 580	7 580	*****	0
Tilikauden tulos	-9 498 946	394 319	-9 104 627	-6 247 872	-2 856 755	68,6	-7 115 857
Tilikauden yli- jäämä (alij.)	-9 498 946	394 319	-9 104 627	-6 247 872	-2 856 755	68,6	-7 115 857

2.9. Rakennus- ja ympäristövalvonta

2.9.1. Rakennus- ja ympäristövalvonta

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Rakennusvalvonnassa valmistauduttiin uuden rakentamislain voimaantuloon. Alkuvuodesta oli tarkastajavajetta ja henkilöstössä on tapahtunut vaihdoksia vuoden aikana.

Salon kaupungin uudet ympäristönsuojelumääräykset hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 5.2.2024 § 6 ja ne tulivat voimaan 1.6.2024. Edistämishankkeista mm. Holstenkosken padon purkuhanke päättyi ja Nairassuon ennallistamista jatkava Helmikunnat 3 alkoi.

Ympäristöterveydenhuollossa valmistauduttiin pitkäaikaisen esihenkilön vaihtumiseen. Ympäristöterveyspäällikkö Riitta Suutarin jatkajaksi valittiin eläinlääketieteen lisensiaatti ELL Noora Hinkka. Pieneläinpäivystys kilpailutettiin Varsinais-Suomen alueella ja uudeksi toiminnanharjoittajaksi valittiin Papuvet Oy. Kesäkuussa Salossa selvitettiin laajaa ruokamyrkytyssepidemiaa, joka vaati runsaasti elintarvikevalvonnan resursseja

Maaseutupalvelut muutti Halikon virastotaloon loppukesällä. Viljelijöiden tukihakuun ja ilmoituksiin tarkoitettu Vipumobiili otettiin käyttöön. Saloon kohdistunut maataloustukihauun laadunvalvonta työlisti kesän ja loppuvuoden aikana sekä viljelijöitä että hallintoa. Laadunvalvonnan myötä Salon maaseutupalvelut saivat selvitetäväkseen noin 1.000 hallinnan tarkastusta muun työn lisäksi.

Riskit ja epävarmuustekijät

Yllättävät ja ennakoimattomat työtehtävät (mm. maatalouden laadunvalvonta ja ruokamyrkytyssepidemia) edellyttävät nopeaa reagoitua ja joustavuutta. Huoltovarmuuskeskus ohjeisti valtakunnallisesti kaikkia rakennusvalvontoja kriittisten kohteiden asiakirjojen suojaamisesta hybridivaikuttamiselta. Varautumista erilaisiin kriisitilanteisiin myös harjoiteltiin vuoden mittaan ja valmiussuunnittelua kehitettiin eteenpäin.

Eläinlääkäripulasta johtuen sijaisten saaminen on ajoittain ollut hankalaa ja aiheuttanut paljon ylimääräistä järjestelytyötä. Kesäkuussa 2024 kaupungin molempiin valvontaeläinlääkärin virkoihin oli rekrytointi käynnissä, mutta se johti vain yhden valvontaeläinlääkärin viran täyttööseen osa-aikaisesti. Kesän aikana ei kaupungilla ollut valvontaeläinlääkäriresurssia ollenkaan käytävissä ja akuutit valvontatehtävät hoidettiin kaupungineläinlääkärien ja ympäristöterveyspäällikön voimin. Uuden rekrytointiprosessin myötä myös toinen valvontaeläinlääkärin virka saatiin täytettyä 1.1.2025 alkaen. Syksyn 2024 aikana kyseistä virkaa hoidettiin sijaisjärjestelyin.

Tuloslaskelma, ulkoinen

7000 Rakennus ja ymp.valvonta	TA2024	MRM2024	MTA2024	TP2024	Jäljellä 2024	Tot%	TP2023
Toimintatuotot	0	1	1	1	0	100,0	0
Tuet ja avustukset	0	1	1	1	0	100,0	0
Toimintakulut	-45 519	-3	-45 522	-44 127	-1 394	96,9	-26 127
Henkilöstökulut	-31 989	0	-31 989	-32 096	107	100,3	-13 205
Palkat ja palkkiot	-29 938	0	-29 938	-29 256	-682	97,7	-12 133
Henkilösivukulut	-2 051	0	-2 051	-2 840	789	138,5	-1 072
Eläkekulut	-1 794	0	-1 794	-2 531	737	141,1	-845
Muut henkilösivukulut	-257	0	-257	-308	51	120,0	-227
Palvelujen ostot	-12 030	-3	-12 033	-12 032	-1	100,0	-8 487
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	0	0	0	0	0,0	-29
Muut toimintakulut	-1 500	0	-1 500	0	-1 500	0,0	-4 406
Toimintakate	-45 519	-1	-45 520	-44 126	-1 394	96,9	-26 127
Vuosikate	-45 519	-1	-45 520	-44 126	-1 394	96,9	-26 127
Tilikauden tulos	-45 519	-1	-45 520	-44 126	-1 394	96,9	-26 127
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-45 519	-1	-45 520	-44 126	-1 394	96,9	-26 127

Toiminta- ja tilastotiedot

	TA 2024	MRM 2024	MTA 2024	TP 2024	TP 2023
Toiminta					
Rakennus- ja ympäristölautakunta					
Kokoukset	10		10	11	9
Käsitellyt asiat	150		150	155	135
Kulut €	33 395		33 395	30 288	22 667
€/asia	223		223	195	168
€/kokous	3 340		3 340	2 753	2 519
Osaston hallinto					
Kulut €	12 924	3	12 927	16 743	5 255
Vakinaista henkilöstöä				0,1	0,1
Infotietona Kevan tasausmaksu					
Kulut €	41 630		41 630	53 173	34 996

2.9.2. Rakennusvalvonta**Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat****Rakentamisen luvittaminen**

Vireille tulleet luvat	631 kpl	(2023: 534 kpl)
Käsitellyt luvat	527 kpl	(2023: 477 kpl)
Keskikäsittelyaika*	29 vrk	(2023: 23 vrk)
Katselmukset	1.077 kpl	(2023: 1.073 kpl)

*Huomioitavaa on, että tilastollinen käsittelyaika sisältää mm. lausuntoajat ja myös sen ajan, jonka asiakas käyttää luvan täydentämiseen.

Rakennetun ympäristön valvonta

(mm. luvaton rakentaminen, luvan/määräysten vastainen rakentaminen, rumentava ulko-varastointi, hulevesihaitat yms.)

Vireille tulleet uudet valvontakohteet	104 kpl	(2023: 59 kpl)
Käsitellyt valvontakohteet	74 kpl	(2023: 83 kpl)
Keskikäsittelyaika*	119 vrk	(2023: 227 vrk)

*Indeksiinomainen. Hallintopakko lakisääteisenä menettelynä on prosessina aikaa vievä.

Lupapiste Kauppa ja Digitointi

Myydyt asiakirjat	1.854 kpl	(2023: 2.102 kpl)
Digitoidut luvat	1.353 kpl	(2023: 1.477 kpl)
Digitoidut asiakirjat	17.746 kpl	(2023: 20.098 kpl)

Lupapiste Neuvontapyynnöt*

Keskimääräinen vastausaika

6 vrk

Lukumäärä yhteensä

80 kpl

* Huom.! Raportointi otettu käyttöön 1.6.2024 eteenpäin.

Uusi Rakentamislaki

Uusi rakentamislaki hyväksyttiin viiveellä eduskunnassa maaliskuussa 2023. Lakiin alettiin valmistella korjaussarjaksi kutsuttua muutosta pian lain alkuperäisen hyväksymisen jälkeen. Korjaussarja hyväksyttiin eduskunnassa joulukuussa 2024. Laki astui pääosin voimaan 1.1.2025. Rakentamislain uudistaminen jatkuu edelleen ja tuunaussarjaksi kutsuttu muutos on valmisteilla. Runsas määrä rakentamislain mukaisia asetuksia on edelleen antamatta, koska asetuksia ei ole voitu valmistella lakimuutoksen ollessa vireillä. Lisäksi pääministeri Orpon hallitusohjelmaan kirjattu rakennusvalvontauudistus on käynnistynyt loppuvuonna 2024 valmistelutyöryhmän perustamisella. Tavoitteena on valtakunnallinen rakennusvalvontauudistus, jota koskeva lainsäädäntöuudistus valmistuisi ja toimeenpano aloitettaiiin vielä tällä hallituskaudella. Samaa aikaan rakennusvalvontojen tulee jatkaa rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä annetun lain toimeenpanoon (RYHTI).

Keskeneräinen ja puutteellinen lainsäädäntö on hankaloittanut merkittävästi rakentamislain toimeenpanoa ja siihen valmistautumista. Lakia muutettiin keskeisiltä osin vain hetki ennen lain voimaantuloa, joten lain soveltamiselle ja tulkitsemiselle on näiltä osin jäänyt hyvin vähän aikaa.

Salon rakennusvalvonta osallistui ympäristöministeriön ja kuntaliiton organisoimaan ”Rakentamislain toimeenpanon tukiprojektiin” 31.5.2023-31.12.2024. Projekti toteutettiin klinkkatyöskentelynä ja projektissa valmisteltiin mm. yhteistä rakennusjärjestys- ja taksamallia. Lisäksi rakennusvalvonta on osallistunut aktiivisesti erilaisiin lakiuudistusta koskeviin tiedotus-, koulutus- ja keskustelutilaisuuksiin.

Kuntien tulee uusia lakimuutoksen vuoksi mm. hallintosääntö, taksa, delegointipäätökset ja rakennusjärjestys. Rakennusjärjestyksen uusimiselle on laissa annettu kahden vuoden siirtymäaika. Rakennus- ja ympäristölautakunta päätti kokouksessaan 2.10.2024 § 113 rakennusjärjestyksen uusimistyön käynnistämisestä ja työryhmän nimeämisestä. Salon kaupunginvaltuusto hyväksyi uudistetun hallintosäännön kokouksessaan 2.12.2024 § 95 ja rakennus- ja ympäristölautakunta päätti kokouksessaan 11.12.2024 uudesta rakennusvalvontaviranomaisen taksasta (§ 144) ja -delegoinneista (§ 145).

Muita keskeisiä lakimuutoksesta johtuvia muutoksia rakennusvalvonnan prosesseihin ovat olleet mm. lupatyyppien muutos, päätösten antaminen kuuluttamalla ja muutoksenhakuun liittyvät muutokset. Rakennuslupa, toimenpidelupa sekä toimenpideilmoitus korvautuvat uudessa laissa yhdellä lupamuodolla, eli rakentamisluvalla. Uudessa laissa lupapäätökset annetaan kuuluttamalla, kun aikaisemmin päätökset on annettu julkipanolalla. Oikaisuvaatimuksen muutoksenhakuaika pitenee 14 vuorokaudesta 30 vuorokauteen ja jatkossa oikaisuvaatimukset käsittelee alkuperäisen päätöksen tehnyt viranhaltija. Päätös-, kuulutus- ja muutoksenhakupohjat ja prosessit on tullut uudistaa em. muutosten johdosta.

Lakimuutoksen johdosta on rakennusvalvonnan ohjelmistoihin tullut tehdä lain edellyttämät muutokset. Uuden lain tulkitseminen on osoittautunut haastavaksi, mikä on hankaloittanut ohjauksen ja neuvonnan antamista kuntalaisille ja muille viranomaisille sekä yhteistyökumppaneille, joilla on rajapintaa rakennusvalvonnan kanssa.

Digitointiprojekti 2024

Vuonna 2023 aloitettua rakennusvalvonnan paperiarkiston digitoinnin ulkoistamishanketta jatkettiin vuonna 2024. Hankinnan arvo jäi budjetin vuoksi edelleen vähäisen hankinnan rajan alle. Ulkoisena palveluna digitointi noin 180 lupaa (2023: 200 lupaa).

Henkilöstö/rekrytointi

Alkuvuonna on ollut niin ennakoitua kuin ennakoimatontakin henkilöstövajetta etenkin tarkastajien osalta. Tarkastusinsinööriin rekrytointi jouduttiin aloittamaan alusta helmikuussa. Uusi tarkastusinsinööri aloitti huhtikuussa. Rakennusvalvonnassa oli rakennusarkkitehtiopiskelija (AMK) harjoittelijana touko-kesäkuussa. Lupasihteerin sijaisen rekrytointi aloitettiin toukokuussa ja sijainen aloitti elokuussa. Tarkastusrakennusmestarin rekrytointi aloitettiin syyskuussa ja uusi tarkastusrakennusmestari aloitti joulukuun alussa.

Muuta

Rakennustyön keskeyttämisiä käsiteltiin rakennus- ja ympäristölautakunnassa yksi (1) kappale vuonna 2024 (2023: 0 kpl). Kaavalausuntoja rakennusvalvontaviranomainen antoi vuonna 2024 yhteensä kahdeksan (8) kappaletta (2023: 5 kpl). Yhdyskuntateknisten laiteiden sijoittamislupahakemuksia ei käsitelty yhtään kappaletta rakennus- ja ympäristölautakunnassa vuonna 2024 (2023: 4 kpl).

Riskit ja epävarmuustekijät

Uusi rakentamislaki on osoittautunut lainvalmistelun osalta puutteelliseksi monelta osin. Laki on ollut keskeisiltä osin muutettavana aivan lain voimaantulon kynnyksellä. Rakennusvalvonnoille on jäänyt kohtuuttoman vähän aikaa valmistautua lain voimaantumiseen. Asetuksien valmistelu on ministeriössä ja valtioneuvostossa kesken. Edelleen itse laissa on keskeisiä epävarmuuksia, jotka vaikuttavat valtakunnallisesti jopa lupien oikeusvarmuuteen. Yleisesti lain tulkinta on ollut haastavaa ja lainsäätäjän pykäläkohtainen tahtotila jää usein epäselväksi. Pysyviä tulkintoja saadaan vasta oikeuskäytännön myötä, mikä vie vuosia. Selvää on, että kaikki tämä on hankaloittanut ja tulee hankaloittamaan rakennusvalvontojen toimintaa laajasti.

Rakentamisessa on ollut valtakunnallisesti jyrkkää taantumaa, joten rakennuslupien määrän ja niistä kertyvien tuottojen ennakoitiin oli haastavaa. Rakennuslupia on Salossa kuitenkin haettu enemmän kuin edellisenä vuonna ja luvista kertyneitä tuloja on myös ollut enemmän kuin edellisenä vuonna. Lupatuotoissa päästiin noin 90 prosenttiin talousarviossa arvioidusta.

Digitoinnissa on viimeistään nyt havaittu, ettei ulkopuolisilla toimijoilla voi edellyttää rakennusvalvonnan pysyväisarkistointiin liittyvää kansallissarkiston määrittelemää ja arkistolain säätlemää asiakirjojen järjestämistä, nimeämistä tai metatiedottamista. Jatkossa ulkoisissa hankinnoissa kannattaa keskittyä ainoastaan aineiston skannaamiseen koko digitoinnin ja pysyväisarkistoinnin sijaan. Tämä lisää oman työn osuutta, ja riskinä ja epävarmuutena on määräaikainen vaihtuva henkilökunta ja sen osaamisen perehdyttäminen ja toisaalta pysyvän henkilökunnan riittäminen projektien tuomaan lisätyöhön.

Henkilöstön vaihtuvuus on lisännyt perehdyttämisen tarvetta ja rekrytoinnit vievät aikaa muulta toiminnalta. Alkuvuonna oli henkilöstövajetta, joka on vaikuttanut mm. lupien käsittelyaikoihin. Tuntumana on, että luvan hakijat eivät tällä hetkellä kiirehdi heiltä edellytettävän luvan täydennysten kanssa, toisin sanoen aloittamisella ei ole tällä hetkellä samanlaista kiirettä kuin aikaisemmin. Myös tämä pidentää lupien käsittelyaikaa, eikä rakennusvalvonta voi vaikuttaa asiaan.

Tuloslaskelma, ulkoinen

7005 Rakennusvalvonta	TA2024	MRM2024	MTA2024	TP2024	Jäljellä 2024	Tot%	TP2023
Toimintatuotot	351 000	21 852	372 852	337 719	35 132	90,6	253 996
Myyntituotot	6 000	0	6 000	7 535	-1 535	125,6	10 559
Maksutuotot	345 000	0	345 000	307 673	37 327	89,2	243 437
Tuet ja avustukset	0	21 852	21 852	22 511	-659	103,0	0
Toimintakulut	-767 244	-40 590	-807 834	-802 408	-5 426	99,3	-656 592
Henkilöstökulut	-597 344	-35 531	-632 875	-665 402	32 527	105,1	-516 185
Palkat ja palkkiot	-488 477	-29 542	-518 019	-540 443	22 424	104,3	-421 698
Henkilösivukulut	-108 867	-5 989	-114 856	-124 959	10 103	108,8	-94 487
Eläkekulut	-94 994	-5 989	-100 983	-108 186	7 203	107,1	-80 426
Muut henkilösivukulut	-13 873	0	-13 873	-16 773	2 900	120,9	-14 061
Palvelujen ostot	-149 130	-5 059	-154 189	-117 938	-36 251	76,5	-128 563
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 550	0	-6 550	-9 189	2 639	140,3	-4 019
Muut toimintakulut	-14 220	0	-14 220	-9 878	-4 342	69,5	-7 825
Toimintakate	-416 244	-18 738	-434 982	-464 688	29 706	106,8	-402 595
Vuosikate	-416 244	-18 738	-434 982	-464 688	29 706	106,8	-402 595
Tilikauden tulos	-416 244	-18 738	-434 982	-464 688	29 706	106,8	-402 595
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-416 244	-18 738	-434 982	-464 688	29 706	106,8	-402 595

Toiminta- ja tilastotiedot

	TA 2024	MRM 2024	MTA 2024	TP 2024	TP 2023
Toiminta					
Rakennusvalvonta					
Käsitellyt rakentamisen luvat, kpl	550		550	527	477
Käsitellyt valvontakohteet, kpl	120		120	74	83
Kulut €	802 960	40 590	843 550	838 246	691 529
€/käsitelty lupa	1 241		1 534	1 352	1 232
€/käsitelty valvontakohte	1 004		1 054	1 699	1 250
Vakinaista henkilöstöä	10,0		10,0	10,0	8,3
Tuotot €	351 000	21 852	372 852	350 827	273 156
Tilastotiedot					
Myönnettyt luvat yhteensä	Lukumäärä			527	477
uudisrakennuslupia	Lukumäärä			113	108
muutoslupia	Lukumäärä			155	95
muuta lupia	Lukumäärä			259	274
Luvissa myönn. rakenn.yht.	Lukumäärä			377	316
asuinrakennukset	Lukumäärä			19	21
liikerakennukset	Lukumäärä			0	1
teollisuusrakennukset	Lukumäärä			7	6
maatalouden tuotantorak.	Lukumäärä			17	5
vapaa-ajan rakennukset	Lukumäärä			13	10
muut rakennukset	Lukumäärä			321	273
Luvissa myönn. asunnot yht.	Lukumäärä			35	74
pientalo-, paritaloasunnot	Lukumäärä			25	25
rivitaloasunnot	Lukumäärä			8	12
kerrostaloasunnot	Lukumäärä			2	35
muut asunnot	Lukumäärä			0	2
Uudisrakennuslupien tilavuus	1000 m ³			138	65
Uudisrakennuslupien kerrosala	1000 m ²			28	16
Valmistuneet rakennukset yht.	Lukumäärä			440	455
Valmistuneet asunnot yht.	Lukumäärä			37	48
pientalo-, paritaloasunnot	Lukumäärä			27	24
rivitaloasunnot	Lukumäärä			6	1
kerrostaloasunnot	Lukumäärä			2	21
muut asunnot	Lukumäärä			2	2
Valmist. rakennusten tilavuus	1000 m ³			176	223
Valmist. rakennusten kerrosala	1000 m ²			37	41
Tarkastuskäynnit	Lukumäärä			1 077	1 073

2.9.3. Ympäristönsuojelu**Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat**

Ympäristönsuojelu toimi suuren osan vuodesta täydellä henkilöstöllä. Maaliskuussa aloitti uudessa virassa ympäristönsuojelusuunnittelija, jonka tehtävät keskittyvät edistämistehtäviin ja vesilain valvontaan. Ympäristönsuojelussa oli vuoden aikana kolme palkatonta AMK-opiskelijaa suorittamassa opintoihinsa kuuluvaa harjoittelua. Kaupungin mahdollistamaa etättyövaihtoehtoa käytettiin ympäristönsuojelussa runsaasti.

Lupa- ja valvonta-asiat:

Vuoden aikana myönnettiin kolme ympäristölupaa, joista kaksi oli olemassa olevan luvan muutoksia. Yhteiskäsittelylupia myönnettiin kaksi ja maa-aineslupia kaksi. Lisäksi käsiteltiin yksi eläinsuojan ilmoitus. Vuoden lopussa vireillä oli yksi maa-aineslupahakemus ja yksi eläinsuojan ilmoitus. Maa-aineslupien loppumaisemointeja hyväksyttiin 7 kpl. Rakennus- ja ympäristölautakunta käsitteli vuoden aikana 53 ympäristönsuojelun asiaa, joista 19 oli lausuntoja muille viranomaisille.

Ympäristönsuojelussa tehtiin vuoden aikana 40 viranhaltijapäätöstä, joista 16 oli meluilmotuspäätöksiä, ja 19 oli poikkeamisia ympäristönsuojelumääräyksistä, jotka koskivat käytöstä poistettujen öljysäiliöiden jättämistä maahan. Lisäksi viranhaltijat antoivat kaupungin sisäisiä lausuntoja 42 kpl.

Valvontasuunnitelman mukaisista tarkastuksista saatiin toteutettua 59 prosenttia. Maa-ainestenoton lupavalmistelu ja valvonta, joka on lain mukaan tehtävä joka vuosi, vie huomattavan osan yksikön valvontaresursseista mutta se myös tuottaa suurimman osan ympäristönsuojelun tuloista.

Haja-asutuksen jätevesivalvontaa tehtiin vain asukasilmoitusten perusteella. Kaupunginvaltuusto hyväksyi uudet ympäristönsuojelumääräykset 5.2.2024 ja ne astuivat voimaan 1.6.2024.

Edistämistehtävät:

Merkittävimmät hankkeet, joissa ympäristönsuojelun asiantuntijatyötä käytettiin, olivat:

- Varsinais-Suomen Helmikunnat 2 -hanke 2023-2024 päättyi loppuvuodesta. Hankkeessa toteutettiin laidunnus uhanalaisten perinnebiotooppien hoitamiseksi Nakolinnaan ja Perniön Somerikkoon, kunnostettiin Nairassuolla korpialue ja inventoitiin pienen vesiä. Hankkeeseen annettiin työpanosta ympäristönsuojelusta ja viheralueuutiimistä.
- Valonian ja Tapion koordinoima Kuntien METSO rantajatkumot (Ranta-METSO) 2023-2025 -hanke jatkui. Ympäristönsuojelusta ja maankäyttöpalveluilta tuli hankkeeseen työpanosta.
- Aneriojoen Holstenkosken padon purkuhanke päättyi. Ympäristönsuojelu edusti kaupunkia luvanhaltijana mm. hankkeen ohjausryhmässä.
- Matildan patohanke jatkui. Salon kaupungin Infrapalvelut on hankkeen päätoteuttaja.
- Halikonlahti 2024-2025 selvityshanke alkoi. Hankkeen tavoitteena on parantaa Halikonlahden tilaa sekä edistää vesiensuojelun toteutumista alueella aktivoimalla alueellisia toimijoita.
- Varsinais-Suomen Helmikunnat 3 alkoi kesäkuussa. Hankkeessa inventoidaan ja kunnostetaan puroja ja jatketaan jo aloitettua Nairassuon ennallistamista.

Ympäristönsuojelu koordinoi jälleen Mahanpurua muovista hankkeeseen osallistumisen. Infrapalvelut asensi ja poisti tarrat elokuussa. Erilaisia talkoita, joissa kerättiin roskia tai torjuttiin vieraslajeja, järjestettiin neljä kertaa.

Riskit ja epävarmuustekijät

Maa-ainesten ottoon liittyvien lupahakemusten määrä kääntyi laskuun ja lupatuloja ei tullut ennakoitua mukaisesti. Tarmokkaasta ennakkoneuvottelumenettelystä huolimatta hakemuksia jätetään puutteellisina, mikä on johtanut käsittelyaikojen pitenemiseen. Vuonna 2024 yhtään lupaa ei saatu käsiteltyä alle 10 kuukaudessa. Henkilöstöressurssin yllättävä muutos oli jälleen toteutunut riski. Vakituisten henkilökunnan tilalle saatavat sijaiset eivät pysty yhtä tehokkaaseen toimintaan, kuin vakihenkilöstö. Yksi ympäristönsuojelutarkastaja irtisanoutui vuoden lopussa.

Tuloslaskelma, ulkoinen

7100 Ympäristönsuojelu	TA2024	MRM2024	MTA2024	TP2024	Jäljellä 2024	Tot%	TP2023
Toimintatuotot	120 000	2 935	122 935	112 893	10 043	91,8	123 065
Maksutuotot	120 000	0	120 000	99 720	20 280	83,1	107 977
Tuet ja avustukset	0	2 935	2 935	13 172	-10 237	448,7	15 089
Toimintakulut	-754 604	-5 269	-759 873	-711 187	-48 687	93,6	-634 465
Henkilöstökulut	-602 304	0	-602 304	-584 267	-18 037	97,0	-537 637
Palkat ja palkkiot	-492 552	0	-492 552	-473 756	-18 796	96,2	-437 440
Henkilösivukulut	-109 752	0	-109 752	-110 511	759	100,7	-100 197
Eläkekulut	-95 763	0	-95 763	-95 364	-399	99,6	-84 209
Muut henkilösivukulut	-13 989	0	-13 989	-15 147	1 158	108,3	-15 987
Palvelujen ostot	-117 300	-5 269	-122 569	-97 800	-24 770	79,8	-73 153
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 600	0	-4 600	-3 966	-634	86,2	-4 210
Avustukset	-15 000	0	-15 000	-15 000	0	100,0	-10 000
Muut toimintakulut	-15 400	0	-15 400	-10 153	-5 247	65,9	-9 466
Toimintakate	-634 604	-2 334	-636 938	-598 294	-38 644	93,9	-511 400
Vuosikate	-634 604	-2 334	-636 938	-598 294	-38 644	93,9	-511 400
Tilikauden tulos	-634 604	-2 334	-636 938	-598 294	-38 644	93,9	-511 400
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-634 604	-2 334	-636 938	-598 294	-38 644	93,9	-511 400

Toiminta- ja tilastotiedot

	TA 2024	MRM 2024	MTA 2024	TP 2024	TP 2023
Toiminta					
Ympäristönsuojelu					
Tarkastukset, luvat, lausunnot ja ilmoitukset	400		400	467	355
Kulut €	779 794	5 269	785 063	737 010	659 858
€/suorite	1 949		1 963	1 578	1 859
Vakinaista henkilöstöä	9,0		9,0	8,5	7,5
€/asukas	15,11	0,10	15,21	14,49	12,79
Tuotot €	120 000	2 935	122 935	112 998	123 470
Tilastotiedot					
Lausunnot	Lukumäärä			89	48
Myönnetyt maa-ainesluvut	Lukumäärä			2	0
Myönnetyt ympäristö- ja yhteiskäsittelyluvat	Lukumäärä			7	3
Muut päätökset	Lukumäärä			54	51
Ilmoitukset	Lukumäärä			28	16
Valvontatoimenpiteet	Lukumäärä			287	237

2.9.4. Ympäristöterveydenhuolto**Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat**

Salon ja Someron kaupunkien ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alue aloitti toimintansa 1.1.2023. Vuoden 2024 aikana työjärjestelyt saatiin jo hyvin toimiviksi ja toimintatavat yhdenmukaistettua.

Vuoden 2024 valvontasuunnitelmassa asetetut tarkastustavoitteet toteutuivat hyvin tupakkalain ja nikotiinikorvausvalmisteiden valvonnan osalta. Sen sijaan elintarvikevalvonnassa suunnitelmallisten tarkastusten toteuma (82 %) laski edellisvuodesta kaksitoista prosenttiyksikköä, mikä selittyy pääosin henkilöstöresurssin menetyksestä (osa-aikaisuus ja pitkä sairausloma) sekä kesäkuisesta laajasta ruokamyrkytysepidemiasta, joka vaati äkillisesti runsaasti elintarvikevalvonnan resursseja useiksi viikoiksi.

Terveydensuojelussa suunnitelmallisten tarkastusten määrästä (165 kpl) jäi tarkastamatta 32 prosenttia. Valvonnan toteumaksi v. 2024 tuli kuitenkin täysi 100 prosenttia. Tämä johtui lähinnä siitä, että 1) valvontasuunnitelmasta oli jäänyt virheellisesti pois 21 kpl vedenotamotarkastusta, jotka tehtiin vesilaitoksen valvontasuunnitelmalliseen tarkastukseen liittyen, ja että 2) osaan vuoden aikana ilmoitettuihin uusiin kohteisiin tehtiin heti tarkastus, joka tilastoitiin valvontasuunnitelman mukaisena tarkastuksena.

Terveydensuojelulain mukaisessa valvonnassa merkittävä osa tarkastuskäynneistä muodostuu valvontasuunnitelman ulkopuolisista käynneistä. Vuonna 2024 valvontasuunnitelman ulkopuolisten kohteiden osuus oli 32 prosenttia, mikä vaikeutti suunnitelmallisen valvonnan toteuttamista. Lisäksi terveydensuojeluvalvontaa työllistivät lausunnot ja muut selvitykset. Esim. sisäilmaan, talousvesiasioihin ja haittaeläimiin liittyvään neuvontaan ja ohjaukseen kului paljon tilastoissa näkymätöntä työaika. Yksikön oma majoitushuoneistoilmoituksia koskeva projekti tuotti viranomaisrekisteriin runsaasti uusia pienimuotoista majoitustoimintaa harjoittavia toimijoita, joihin osaan tehtiin heti tarkastus.

Eläinlääkäreiden virka-aikana hoitamista potilaista 85 prosenttia muodostui pieneläinkäynneistä vastaanotolla ja 15 prosenttia tilakäynneistä. Virka-aikaan tapahtuneista tilakäynneistä 44 prosenttia oli kunnaneläinlääkäreiden tekemiä terveydenhuoltokäyntejä. Eläinlääkärien vastaanottotoimintaa jouduttiin supistamaan erityisesti loma-aikana ajoittaisista sijaisten saatavuushaasteista johtuen. Kaikki kaupungineläinlääkäreiden tuotantoeläinten terveydenhuoltosopimuskäynnit kuitenkin pystyiin hoitamaan sekä tarjoamaan kiireellinen eläinlääkäriapu. Perniön eläinlääkärin toimipiste on ollut suljettuna kesästä 2024 asti, sillä virkaa ei ole täytetty edellisen osa-aikaisen sijaisuuden päätyttyä. Jotta päivystysrasite ei kasvanut kaupungin muilla eläinlääkäreillä, Perniön eläinlääkärin päivystysvuoroihin pyrittiin palkkaamaan ulkopuolinen sijainen. Eläinlääkäripulasta huolimatta virkaan kuuluiin päivystysvuoroihin löydettiin melko hyvin sijaisia syksyn 2024 aikana.

Lounais-Suomen alueen pieneläinpäivystyspalveluiden hankintasopimuksen kilpailutus oli avoinna 4.7.–21.8.2024, sillä voimassa oleva sopimus Eläinlääkäripalvelut Evidensia Oy:n kanssa oli päättymässä 31.12.2024. Kilpailutuksen voitti uusi toimija, Papuvet Oy. Uusi sopimus on väliaikainen, sillä hankintapäätöksestä on tehty valitus markkinaoikeudelle.

Epäilyyn perustuvia eläinsuojelutarkastuksia tehtiin 96 kpl edellisvuotta enemmän huolimatta siitä, että molemmat valvontaeläinlääkärien virat olivat täyttämättä koko kesän. Valvontaeläinlääkäriresurssin puute on kuitenkin heijastunut ilmoituksenvarasien toiminnan valvontaan, jota ei käytännössä pystytty tekemään vuonna 2024.

Riskit ja epävarmuustekijät

Eläinlääkäripula hankaloittaa sekä sijaisten saamista ja vakinaisten virkojen täyttämistä ja vie resursseja esihenkilötyöltä. Erityisesti valvontaeläinlääkärien hyvä työllistyminen tarjoaa mahdollisuuden vaihtaa työnantajaa helposti ja syyt voivat olla moninaisia. Mikäli työntekijä ei koe esim. työnantajan tarjoamaa tukea työn kuormittavuuden purkamiselle riittävänä, työpariaan tai työpaikan ilmapiiriä sopivana, eläinlääkäri vaihtaa matalalla kynnyksellä uudelle työnantajalle. Praktikkoeläinlääkärien sijaisten vaatimukset ovat myös kasvaneet ja se heijastuu mm. heikentyneeseen halukkuuteen tehdä päivystyksiä juhlapyhinä sekä päivystyskorvausten suuruuteen.

Terveysvalvonnassa muuttuvat lainsäädännön vaatimukset lisäävät toimijoiden neuvonnan ja ohjauksen tarvetta sekä henkilöstön kouluttautumisen tarvetta. Resurssipula ja siitä johdettu työkuorman kasvaminen rasittavat olemassa olevaa henkilöstöä.

Tuloslaskelma, ulkoinen

7200 Ympäristö- terv.huolto	TA2024	MRM2024	MTA2024	TP2024	Jäljellä 2024	Tot%	TP2023
Toimintatuotot	711 700	5 621	717 321	619 025	98 296	86,3	596 185
Myyntituotot	426 700	0	426 700	406 485	20 215	95,3	390 066
Maksutuotot	285 000	0	285 000	205 608	79 392	72,1	206 118
Tuet ja avustukset	0	5 621	5 621	6 932	-1 311	123,3	0
Toimintakulut	-1 353 462	-10 074	-1 363 536	-1 246 168	-117 369	91,4	-1 167 427
Henkilöstökulut	-1 151 182	0	-1 151 182	-1 051 459	-99 723	91,3	-1 015 790
Palkat ja palkkiot	-909 748	0	-909 748	-814 751	-94 997	89,6	-791 517
Henkilösivukulut	-241 434	0	-241 434	-236 708	-4 726	98,0	-224 273
Eläkekulut	-215 597	0	-215 597	-206 701	-8 896	95,9	-190 853
Muut henkilösivukulut	-25 837	0	-25 837	-30 007	4 170	116,1	-33 420
Palvelujen ostot	-147 620	-10 074	-157 694	-145 430	-12 264	92,2	-102 788
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-14 900	0	-14 900	-10 762	-4 138	72,2	-15 405
Avustukset	-5 000	0	-5 000	-6 060	1 060	121,2	-4 987
Muut toimintakulut	-34 760	0	-34 760	-32 457	-2 303	93,4	-28 457
Toimintakate	-641 762	-4 454	-646 216	-627 143	-19 073	97,0	-571 242
Vuosikate	-641 762	-4 454	-646 216	-627 143	-19 073	97,0	-571 242
Tilikauden tulos	-641 762	-4 454	-646 216	-627 143	-19 073	97,0	-571 242
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-641 762	-4 454	-646 216	-627 143	-19 073	97,0	-571 242

Toiminta- ja tilastotiedot

	TA 2024	MRM 2024	MTA 2024	TP 2024	TP 2023
Toiminta					
Ympäristöterveydenhuolto					
Terveysvalvonnan tarkastukset ja luvat					
Kulut €	750		750	709	713
€/tarkastus ja lupa	609 844	4 742	614 586	581 432	531 989
Vakinaista henkilöstöä	813		819	820	746
Tuotot €	7,5		7,5	7,5	7,5
	351 700	2 642	354 342	340 805	329 439
Eläinlääkinnän tarkastukset ja käynnit					
Kulut €	5 200		5 200	5 224	5 260
€/tarkastus ja käynti	779 825	5 273	785 098	707 156	674 084
Vakinaista henkilöstöä	149,97		150,98	135,37	128,15
Tuotot €	7,5		7,5	6,5	6,5
	360 000	2 979	362 979	314 363	306 687
Löytöeläimet, lkm					
Kulut €	50		50	25	46
€/löytöeläin	15 569	59	15 628	10 324	14 078
	311		313	413	306

	TA 2024	MRM 2024	MTA 2024	TP 2024	TP 2023
Tilastotiedot					
Terveysvalvonta					
Elintarvikelain mukaiset tarkastukset	Lukumäärä			245	285
EL:n mukaiset uudet huoneistot	Lukumäärä			73	75
Terv.suoj.lain muk.tarkastukset	Lukumäärä			165	221
TsL:n mukaiset uudet huoneistot	Lukumäärä			63	70
Tupakkalain muk.tarkastukset	Lukumäärä			32	36
Tupakanmyyntiluvat	Lukumäärä			6	5
LL:n mukaiset tarkastukset	Lukumäärä			18	21
Viranomaisnäytteet elintarvikkeista	Lukumäärä			23	46
Viranomaisnäytteet talousvedestä	Lukumäärä			160	164
Viranomaisnäytteet uimavedestä	Lukumäärä			93	168
Eläinlääkintähuolto					
Eläinsuojelutarkastukset	Lukumäärä			226	201
Eläintautikäynnit	Lukumäärä			38	34
Muut virkamatkat	Lukumäärä			0	3
Praktiikkakäynnit tiloille	Lukumäärä			767	873
Vastaanottokäyntejä	Lukumäärä			4 192	4 149

2.9.5. Maaseutupalvelut

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Maaseutupalveluiden keskeisin tehtävä on maataloustukien hallinnointi maksajavirastosopimuksen mukaisesti ja asiakkaiden palvelu aktiivisesti ja asiakaslähtöisesti.

Vuonna 2024 maataloustukijärjestelmä, sen yksityiskohtien muutokset ja käyttöön otettu Vipumobiili edellyttivät runsaasti asiakasneuvontaa, tiedotteita ja viljelijäkoulutuksia. Viljelijäkoulutuksia järjestettiin ajankohtaisista tuki- ja ilmoitusasioista pitkin vuotta. Viljelijät osallistuivat koulutuksiin kiitettävästi.

Alkuvuodesta työllistivät eläintukihaku, poikkeuksellisesti toimeenpantu ympäristökorvauksen täydennyshaku, kiertotaloudesta ja kasvipeitteisyydestä tehdyt syysilmoitukset sekä ennen kaikkea uusi satelliittivalvonta. Maaseutupalvelut sai ratkottavakseen noin 1.000 satelliittikuvatulunkintaa erityyppisistä kasvipeitteisyyslajeista, säilytysajoista, viljelykasveista ja tuotantovaatimuksen täyttymisestä. Maatalouden tukihakemuksia käsiteltiin 4.393 kappaletta. Tukia maksettiin yhteensä 32,3 miljoonaa euroa.

Saloon kohdistunut maataloustukihaun laadunvalvonta työllisti kesän ja loppuvuoden aikana sekä viljelijöitä että hallintoa. Laadunvalvonta aiheutti runsaasti Vipumobiilin kuvauspyyntöjä, lisäselvityksiä ja hallinnon tarkastuksia. Yhteensä Salon maaseutupalvelut saivat selvitettyväkseen noin 1.000 hallinnan tarkastusta.

Hukkakaura-, hirvieläin- ja petoeläintarkastukset sekä Salon kaupungin peltojen vuokraustoiminta sujuivat hyvin.

Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Ruokaviraston haasteet tukisovelluksen kehitystyössä hidastivat asioiden käsittelyä kunnan maataloushallinnossa. Tukisovelluksen tekniset toiminnot valmistuivat viiveellä ja aiheuttivat kuntien maaseutupalveluille entistäkin tiukemmat määräajat töiden tekemiseen. Epävarmuustekijöistä huolimatta maaseutupalvelut onnistuivat velvoitteissaan ja tuet maksettiin ennakkotietojen mukaisesti määräpäivinä.

Riskejä aiheuttivat myös henkilöstövaihdokset tukivuoden aikana pienen henkilökuntamäärän sisällä. Vaihdokset tapahtuivat kuitenkin onnistuneesti.

Tuloslaskelma, ulkoinen

7300 Maaseutu- palvelut	TA2024	MRM2024	MTA2024	TP2024	Jäljellä 2024	Tot%	TP2023
Toimintatuotot	323 000	1 359	324 359	349 596	-25 237	107,8	350 442
Tuet ja avustukset	0	1 359	1 359	1 674	-315	123,2	0
Muut toimintatuotot	323 000	0	323 000	347 922	-24 922	107,7	350 442
Toimintakulut	-305 453	-2 441	-307 894	-285 514	-22 379	92,7	-274 484
Henkilöstökulut	-253 533	0	-253 533	-260 635	7 102	102,8	-246 047
Palkat ja palkkiot	-207 312	0	-207 312	-209 987	2 675	101,3	-199 855
Henkilösivukulut	-46 221	0	-46 221	-50 647	4 426	109,6	-46 192
Eläkekulut	-40 333	0	-40 333	-43 744	3 411	108,5	-38 864
Muut henkilösivu- kulut	-5 888	0	-5 888	-6 904	1 016	117,2	-7 328
Palvelujen ostot	-19 080	-2 441	-21 521	-12 890	-8 630	59,9	-8 314
Aineet, tarvik- keet ja tavarat	-2 390	0	-2 390	-681	-1 709	28,5	-765
Avustukset	-3 000	0	-3 000	0	-3 000	0,0	0
Muut toimintakulut	-27 450	0	-27 450	-11 308	-16 142	41,2	-19 359
Toimintakate	17 547	-1 082	16 465	64 082	-47 616	389,2	75 957
Vuosikate	17 547	-1 082	16 465	64 082	-47 616	389,2	75 957
Tilikauden tulos	17 547	-1 082	16 465	64 082	-47 616	389,2	75 957
Tilikauden yli- jäämä (alij.)	17 547	-1 082	16 465	64 082	-47 616	389,2	75 957

Toiminta- ja tilastotiedot

	TA 2024	MRM 2024	MTA 2024	TP 2024	TP 2023
Toiminta					
Maaseutuyksikkö					
Neuvonta ja tukien hallinnointi					
Asiakkaat (maatilat)	770		770	780	780
Kulut €	302 710	2 408	305 118	285 911	272 549
€/asiakas	393		396	367	349
Vakinaista henkilöstöä	3,9		3,9	3,9	3,9
Tuotot €	0	1 342	1 342	2 065	1 137
Maanvuokraus					
Kulut €	7 209	33	7 242	5 523	5 878
Vakinaista henkilöstöä	0,1			0,1	0,1
Tuotot €	323 000	17	323 017	347 530	349 304
Tilastotiedot					
Luopumis- ja sukupolvenvaihdo seläke- hak./koko tilan hallinnan siirrot	Lukumäärä			15	16
Maataloustukea hakeneita tiloja	Lukumäärä			757	780
Aktiivitulojen lukumäärä	Lukumäärä			757	780
Keskimääräinen peltoala	Hehtaari			72,65	70,51
Tukihakemukset ja ilmoitukset	Lukumäärä			4 393	4 340

2.9.6. Rakennus- ja ympäristöla utakunnan tuloslaskelma, ulkoinen

	TA2024	MRM2024	MTA2024	TP2024	Jäljellä 2024	Tot%	TP2023
Toimintatuotot	1 505 700	31 768	1 537 468	1 419 234	118 234	92,3	1 323 688
Myyntituotot	432 700	0	432 700	414 020	18 680	95,7	400 626
Maksutuotot	750 000	0	750 000	613 001	136 999	81,7	557 532
Tuet ja avustukset	0	31 768	31 768	44 291	-12 522	139,4	15 089
Muut toimintatuotot	323 000	0	323 000	347 922	-24 922	107,7	350 442
Toimintakulut	-3 226 282	-58 377	-3 284 659	-3 089 403	-195 256	94,1	-2 759 095
Henkilöstökulut	-2 636 352	-35 531	-2 671 883	-2 593 858	-78 025	97,1	-2 328 864
Palkat ja palkkiot	-2 128 027	-29 542	-2 157 569	-2 068 193	-89 376	95,9	-1 862 643
Henkilösivukulut	-508 325	-5 989	-514 314	-525 665	11 351	102,2	-466 221
Eläkekulut	-448 481	-5 989	-454 470	-456 526	2 056	100,5	-395 197
Muut henkilösivu- kulut	-59 844	0	-59 844	-69 139	9 295	115,5	-71 024
Palvelujen ostot	-445 160	-22 846	-468 006	-386 091	-81 916	82,5	-321 305

	TA2024	MRM2024	MTA2024	TP2024	Jäljellä 2024	Tot%	TP2023
Aineet, tarvik- keet ja tavarat	-28 440	0	-28 440	-24 598	-3 842	86,5	-24 427
Avustukset	-23 000	0	-23 000	-21 060	-1 940	91,6	-14 987
Muut toimintakulut	-93 330	0	-93 330	-63 797	-29 533	68,4	-69 511
Toimintakate	-1 720 582	-26 609	-1 747 191	-1 670 169	-77 021	95,6	-1 435 407
Vuosikate	-1 720 582	-26 609	-1 747 191	-1 670 169	-77 021	95,6	-1 435 407
Tilikauden tulos	-1 720 582	-26 609	-1 747 191	-1 670 169	-77 021	95,6	-1 435 407
Tilikauden yli- jäämä (alij.)	-1 720 582	-26 609	-1 747 191	-1 670 169	-77 021	95,6	-1 435 407

2.9.7. Rakennus- ja ympäristölautakunnan tuloslaskelma, ulkoinen ja sisäinen

	TA2024	MRM2024	MTA2024	TP2024	Jäljellä 2024	Tot%	TP2023
Toimintatuotot	1 505 700	31 768	1 537 468	1 468 589	68 880	95,5	1 383 193
Myyntituotot	432 700	0	432 700	414 670	18 030	95,8	400 951
Maksutuotot	750 000	0	750 000	661 706	88 294	88,2	616 712
Tuet ja avustukset	0	31 768	31 768	44 291	-12 522	139,4	15 089
Muut toimintatuotot	323 000	0	323 000	347 922	-24 922	107,7	350 442
Toimintakulut	-3 344 230	-58 377	-3 402 607	-3 212 631	-189 977	94,4	-2 877 886
Henkilöstökulut	-2 636 352	-35 531	-2 671 883	-2 593 858	-78 025	97,1	-2 328 864
Palkat ja palkkiot	-2 128 027	-29 542	-2 157 569	-2 068 193	-89 376	95,9	-1 862 643
Henkilösivukulut	-508 325	-5 989	-514 314	-525 665	11 351	102,2	-466 221
Eläkekulut	-448 481	-5 989	-454 470	-456 526	2 056	100,5	-395 197
Muut henkilösivu- kulut	-59 844	0	-59 844	-69 139	9 295	115,5	-71 024
Palvelujen ostot	-516 148	-22 846	-538 994	-459 496	-79 498	85,3	-391 648
Aineet, tarvik- keet ja tavarat	-28 440	0	-28 440	-26 280	-2 160	92,4	-25 830
Avustukset	-23 000	0	-23 000	-21 060	-1 940	91,6	-14 987
Muut toimintakulut	-140 290	0	-140 290	-111 937	-28 353	79,8	-116 558
Toimintakate	-1 838 530	-26 609	-1 865 139	-1 744 042	-121 097	93,5	-1 494 693
Vuosikate	-1 838 530	-26 609	-1 865 139	-1 744 042	-121 097	93,5	-1 494 693
Tilikauden tulos	-1 838 530	-26 609	-1 865 139	-1 744 042	-121 097	93,5	-1 494 693
Tilikauden yli- jäämä (alij.)	-1 838 530	-26 609	-1 865 139	-1 744 042	-121 097	93,5	-1 494 693

2.10. Tekniset palvelut

2.10.1. Tekniset palvelut hallinto

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Tekniset palvelut aloitti omana toimialanaan vuoden 2024 alusta, jolloin kaupunkikehityspalvelut jakaantui elinvoimapaalveluihin ja teknisiin palveluihin. Operatiivisesti teknisiin palveluihin kuuluu infrapalveluiden, tilapalveluiden ja ravitsemis- ja puhtaanapitopalveluiden lisäksi myös liikelaitos Salon Vesi, joka toimii oman johtokuntansa alaisuudessa. Vuoden aikana tekniset palvelut on kehittänyt omat johtamis-, raportointi- ja päätöksentekokäytännöt ja samalla on pyritty selkiyttämään vastuunjakoja sekä toimialan sisällä että suhteessa muihin kaupungin toimialoihin ja palveluihin. Tekniset palvelut huolehtii kaupungin kiinteän omaisuuden kunnosta, tarkoituksenmukaisuudesta ja uudistamisesta. Tämän omaisuuden suunnitelmallisessa hoitamisessa olennaista on pitkän aikavälin strateginen ajattelu ja tätä ollaan edistetty vuoden aikana mm. laatimalla kaupungin kiinteistöstrategiaa huomioiden käynnissä olevat ja tulevat muutostarpeet.

Toimialan alkuvuotta värittivät normaalia ankarammat sääolosuhteet, joista aiheutui kohonneita kustannuksia kiinteistöjen lämmityksessä sekä liikenneväylien ja yleisten alueiden kunnossapidossa. Vuoden aikana toteutettiin lukuisia vuosikorjauksia ja korjausinvestointeja, joissa keskeisinä tavoitteina ovat olleet nopeasti kasvavan korjausvelan hillitseminen, energiansäästö sekä tilojen sisäilmaolosuhteiden parantaminen. Kaupungin ja hyvinvointialueen väliset tilojen käyttöä koskevat vuokrasopimukset saatiin solmittua alkuvuonna,

mutta tilojen käytön laajuudesta ja etenkin hyvinvointialueen tilojen käytön tulevaisuudesta käytiin neuvotteluja säännöllisesti pitkin vuotta. Tekniset palvelut toteutti vuoden aikana merkittäviä investointihankkeita sekä suunnitteluprojekteja, jotka tähtäävät investointien toteutukseen vuodelle 2025. Haasteena investointien onnistuneessa läpiviennissä oli kustannustason nousu suhteessa talousarvioon.

Toimialan henkilöstötilanne oli kohtuullinen, vaikka tiettyihin avaintehtäviin työvoiman saatavuus oli heikkoa ja rekrytointiprosessit venyivät pitkiksi.

Riskit ja epävarmuustekijät

Toimialan talous on herkkä sääolosuhteille, mikä aiheuttaa riskin ja epävarmuuden suhteessa pitkän aikavälin keskiarvoon perustuvaan talousarvioon. Osin yleisestä taloustilanteesta johtuen myös urakoitsijoiden ongelmat asettivat haasteita erityisesti infrapalveluiden hankkeissa. Henkilöstöön liittyivät jaksamiseen, työmäärään, pitkiin poissaoloihin ja näistä aiheutuviin sijaisjärjestelyihin kohdistuneet haasteet.

Tuloslaskelma, ulkoinen

5600 Tekniset palvelut hallinto	TA2024	MRM2024	MTA2024	TP2024	Jäljellä 2024	Tot%	TP2023
Toimintatuotot	0	422	422	522	-100	123,7	0
Tuet ja avustukset	0	422	422	522	-100	123,7	0
Toimintakulut	-208 645	-758	-209 403	-158 839	-50 564	75,9	0
Henkilöstökulut	-138 945	0	-138 945	-143 605	4 660	103,4	0
Palkat ja palkkiot	-116 913	0	-116 913	-119 814	2 901	102,5	0
Henkilösivukulut	-22 032	0	-22 032	-23 791	1 759	108,0	0
Eläkekulut	-19 164	0	-19 164	-20 576	1 412	107,4	0
Muut henkilösivukulut	-2 868	0	-2 868	-3 215	347	112,1	0
Palvelujen ostot	-63 150	-758	-63 908	-13 369	-50 539	20,9	0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 000	0	-1 000	-1 464	464	146,4	0
Muut toimintakulut	-5 550	0	-5 550	-400	-5 150	7,2	0
Toimintakate	-208 645	-336	-208 981	-158 317	-50 664	75,8	0
Vuosikate	-208 645	-336	-208 981	-158 317	-50 664	75,8	0
Tilikauden tulos	-208 645	-336	-208 981	-158 317	-50 664	75,8	0
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-208 645	-336	-208 981	-158 317	-50 664	75,8	0

Toiminta- ja tilastotiedot

	TA 2024	MRM 2024	MTA 2024	TP 2024	TP 2023
Toiminta	Toimiala aloittanut 1.1.2024				
Tekninen lautakunta					
Kokoukset ja seminaarit	10		10	11	
Käsitellyt asiat	180		180	121	
Kulut €	23 399		23 399	24 657	
€/asiat	130		130	204	
€/kokous	2 340		2 340	2 242	
Toimialahallinto					
Kulut €	188 250	758	189 008	134 229	
Tuotot €	0	422	422	522	
Vakinaista henkilöstöä	1		1	1	
Kevan tasausmaksu, vuodesta 2023 alkaen					
Kulut €	1 580		1 580	2 559	

2.10.2. Infrapalvelut

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

2024 alkuvuosi on ollut sääolosuhteiltaan normaalia kovempi. Maailman tilanteesta johtuva yleinen kustannustason nousu on aiheuttanut indeksikorotuksen työkonopalvelujen hankintaa. 2021 kilpailutettuihin hintoihin nähden indeksikorotus on 33,6 prosenttia. Palvelujen ostoihin myönnettiin lisämäärärahaa 650.000 euroa, jotta myös vuoden lopun

kunnossapitotyöt saadaan tehtyä. Lisärahan tarvearvio osui oikeaan, koska lopullinen ulkoisten menojen ja tulojen toimintakate on 100 prosenttia.

Investointihankkeet ovat edenneet suurimaksi osaksi suunnitellusti. Tehdaskadun kiertoliittymän urakoitsija ajautui talousvaikeuksiin urakan aikana. Hanke jouduttiin ottamaan vastaan puutteineen, jotka urakoitsija hyväksyi. Osa urakan määrärahoista jäi käyttämättä vuoden aikana 2024, koska niiden toteutus siirtyi vuoden 2025 puolelle. Samasta urakoitsijasta johtuen Perniön kevyenliikenteen sillan urakoitsijan valinta siirtyi vuoden 2025 puolelle ja hanketta ei pystytty aloittamaan vuoden 2024 puolella. Tästä syystä molemmista hankkeista jäi käyttämättä investointi rahoja 2024 ja näille on haettu lisämäärärahaa vuodelle 2025.

Riskit ja epävarmuustekijät

Suurimpana riskinä on normaalia kovemmat sää olosuhteet, jotka kasvattavat kunnossapidon kustannuksia sekä maailman tilanteesta johtuvasta epävarmuudesta, materiaalien ja energian poikkeuksellisen korkea hintataso. Talousarvio on laadittu normaalien sääolosuhteiden mukaisesti sekä hintojen nousu on huomioitu maltillisesti. Alkuvuoden sääolosuhteet olivat normaalia kovemmat ja taloudellinen riski toteutui, jolle myönnettiin lisämäärärahaa. Vuoden lopussa toimintakate oli ulkoisten menojen ja tulojen osalta tasan 100 prosenttia.

Urakoitsijoiden taloudelliset haasteet ovat lisääntyneet viime aikoina kuten vrt. Tehdaskadun kiertoliittymä urakka. Tähän riskiin palvelua-alue varautuu jatkossa vaatimalla A tason luottoluokituksen urakkatarjouksen pyyntivaiheessa.

Tuloslaskelma, ulkoinen

5200 Infrapalvelut	TA2024	MRM2024	MTA2024	TP2024	Jäljellä 2024	Tot%	TP2023
Toimintatuotot	167 460	23 522	190 982	388 412	-197 431	203,4	229 571
Myyntituotot	42 470	0	42 470	141 401	-98 931	332,9	61 387
Maksutuotot	95 000	0	95 000	65 916	29 084	69,4	143 316
Tuet ja avustukset	3 000	23 522	26 522	151 969	-125 447	573,0	11 479
Muut toimintatuotot	26 990	0	26 990	29 126	-2 136	107,9	13 389
Toimintakulut	-5 277 320	-705 009	-5 982 329	-6 187 257	204 928	103,4	-5 475 153
Henkilöstökulut	-1 654 580	-34 800	-1 689 380	-1 734 513	45 133	102,7	-1 636 116
Palkat ja palkkiot	-1 309 157	-28 930	-1 338 087	-1 348 589	10 502	100,8	-1 285 090
Henkilösivukulut	-345 423	-5 870	-351 293	-385 925	34 632	109,9	-351 026
Eläkekulut	-308 243	-5 870	-314 113	-342 361	28 248	109,0	-305 075
Muut henkilösivukulut	-37 180	0	-37 180	-43 563	6 383	117,2	-45 951
Palvelujen ostot	-2 440 680	-670 209	-3 110 889	-3 331 020	220 131	107,1	-2 829 751
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 130 350	0	-1 130 350	-1 033 122	-97 228	91,4	-965 165
Muut toimintakulut	-51 710	0	-51 710	-88 601	36 891	171,3	-44 122
Toimintakate	-5 109 860	-681 487	-5 791 347	-5 798 845	7 498	100,1	-5 245 582
Vuosikate	-5 109 860	-681 487	-5 791 347	-5 798 845	7 498	100,1	-5 245 582
Poistot ja arvonalentumiset	-3 126 470	0	-3 126 470	-3 084 116	-42 354	98,6	-3 311 156
Suunnitelman muk. poistot	-3 126 470	0	-3 126 470	-3 084 116	-42 354	98,6	-3 311 156
Tilikauden tulos	-8 236 330	-681 487	-8 917 817	-8 882 960	-34 857	99,6	-8 556 738
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-8 236 330	-681 487	-8 917 817	-8 882 960	-34 857	99,6	-8 556 738

Toiminta- ja tilastotiedot

	TA 2024	MRM 2024	MTA 2024	TP 2024	TP 2023
Toiminta					
Kevan tasausmaksu, vuodesta 2023 alkaen					
Kulut €	80 320		80 320	107 355	87 412
Kunnallistekniikan suunnittelu					
Kulut €	294 198	2 679	296 877	273 905	181 963
Vakinaista henkilöstöä	3		3	3	3
€/asukas	5,77		5,82	5,38	3,56
Tuotot €	95 000	1 492	96 492	67 759	143 316

	TA 2024	MRM 2024	MTA 2024	TP 2024	TP 2023
Liikenneväylien kunnossapito					
Kunnossapidetyt tiet, m ²	2 146 625		2 146 625	2 157 312	2 148 102
Kulut €	2 381 392	658 338	3 039 730	3 284 049	2 773 536
Vakinaista henkilöstöä	11		11	11	11
€/kunnossapito m2 (brutto)	1,11		1,42	1,52	1,29
Tuotot €	15 830	4 644	20 474	68 093	14 580
Ajoneuvojen siirtäminen ja hävittäminen					
Siirretyt ajoneuvot	90		90	45	47
Kulut €	3 150	0	3 150	1 007	1 263
€/ajoneuvo	35,00		35,00	22,38	26,87
Tuotot €	1 370	0	1 370	100	1 174
Katuvalaistuksen ylläpito					
Valaisinyksiköt	11 600		11 600	11 600	11 600
Kulut €	769 800	0	769 800	774 495	765 841
€/valaisinyksikkö	66,36		66,36	66,77	66,02
Tuotot €	20 000	0	20 000	27 436	6 949
Vanhojen kaatopaikkojen ja maankaatopaikkojen hoito ja tarkkailuohjelman toteutus					
Vanhat kaatopaikat ja maankaatopaikat	5		5	5	5
Kulut €	45 000	0	45 000	48 623	47 919
€/kaatopaikka	9 000		9 000	9 725	9 584
Tuotot €	2 070	0	2 070	1 690	1 690
Venepaikat					
kpl	136		136	136	145
Kulut €	42 400	9	42 409	26 624	28 970
€/venepaikka	312		312	196	200
Tuotot €	16 600	5	16 605	16 122	20 682
Puistot					
Ylläpito, ha	838		838	838	838
Kulut €	1 712 170	43 967	1 756 137	1 720 329	1 667 481
€/ ha	2 043		2 096	2 053	1 990
Puistometsät ha	662		662	662	662
Puistot ha	166		166	166	166
Maisemapellot ha	7		7	2	7
Leikkipaikat kpl	81		81	79	79
Vakinaista henkilöstöä	14		14	14	14
Tuotot €	25 590	17 373	42 963	209 745	44 670
Torialueet	Siirtynyt 1.1.2024 Elinvoimajaostoon				
m ²					9 477
Kulut €					146 610
€/m ²					15,47
Vakinaista henkilöstöä					1
Tuotot					106 129
Matonpesupaikat					
Matonpesupaikat, kpl	13		13	13	13
Kulut €	31 690	16	31 706	27 762	16 897
€/matonpesupaikka	2 438		2 439	2 136	1 300
Tuotot €	0	8	8	1 224	0
Muut yleiset alueet					
Ha	90		90	90	90
Kulut €	23 740	0	23 740	31 394	15 195
€/ha	264		264	349	169
Tilastotiedot					
Liikenneväylät					
Rakennettu kertomusvuonna					
Kadut ja kaavatiet	Km			1,15	0,4
Kevyen liikenteen väylät	Km			1,07	0,2
Päällystystyöt kertomusvuonna					
Kadut ja kaavatiet; päällystäminen tehty uutta	m ²			12 100	21 139
uusittu/korjattu	m ²			53 200	45 625
Kevyen liikenteen väylät yhteensä	m ²			6 150	6 200
Muut alueet yhteensä	m ²			18 300	3 300
Kadut ja kaavatiet 31.12.					
Kunnan toimesta kunnossapidetyt	Km			311	310
Kevyenliikenteen väylät 31.12.					
Kunnan toimesta kunnossapidetyt	Km			146	145
Yksityistiet 31.12.					
Kunnan toimesta kunnossapidetyt	Km			0	0
Muut yksityistiet	Km			1 090	1 090

	TA 2024	MRM 2024	MTA 2024	TP 2024	TP 2023
Puistot ja muut yleiset alueet					
Rakennettu, hankittu kertomusvuonna					
Puistometsät	Hehtaari			0	0
Yhteensä 31.12.	Hehtaari			662	662
Puistot	Hehtaari			0,1	0,1
Yhteensä 31.12.	Hehtaari			166	166
Maisemapellot	Hehtaari			0	0
Yhteensä 31.12.	Hehtaari			2	2
Leikkipaikat	Kpl			0	-1
Yhteensä 31.12.	Kpl			79	79
Jätehuolto					
Vanhat sorakuopat					
Pinta-ala	Hehtaari			12,00	12,00
Maankaatopaikka					
Vastaanotettu ylijäämää	Tonni			15850,00	13727,00
Venepaikat					
Venepaikat	Kpl			136,00	145,00
Jäiden lähtö	Pvm			27.maalis	23.maalis
Linjavalot sytytetty	Pvm			toukokuu	paloivat
Linjavalot sammutettu	Pvm			ei sammutettu	11.marras
Syysmarkkinoille saapuneet veneet	Pvm			0	1
Konekeskus					
Työkoneet					
Autot 31.12.	Lukumäärä			3	3
Käyttötunnit kertomusvuonna	Tunti			1 600	4 321
Traktorit 31.12.	Lukumäärä			5	5
Käyttötunnit kertomusvuonna	Tunti			3 300	3 310
Maansiirtokoneet 31.12.	Lukumäärä			4	3
Käyttötunnit kertomusvuonna	Tunti			2 600	4 300
Työpajat					
Henkilötyöpäivät kertomusvuonna	Lukumäärä			70	90

2.10.3. Tilapalvelut

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Tilapalveluissa vuosi 2024 oli hyvin kiireinen mutta työt ovat edenneet suunnitellusti. Talous oli miinusmerkkinen johtuen purku-urakoista, jotka aloitettiin vuoden 2024 lopulla. Urakoille ei ollut erikseen varattuna määrärahoja. Varhan vuokrasopimusneuvottelut saatiin päätökseen ja vuokrasopimukset allekirjoitettua. Jäähallin toteutussuunnittelu saatiin valmiiksi vuoden 2024 aikana ja urakka voidaan kilpailuttaa vuoden 2025 alussa. Armfeltin koulun entisen lukio-osan korjausurakka saatiin valmiiksi ja pysyttiin aikataulussa sekä budjetissa.

Kokkilan saunarakennuksen suunnittelu käynnistettiin ja suunnittelua jatketaan vuodelle 2025.

Pajulan koulun liikuntasalin julkisivun korjausurakka, joka siirrettiin vuodelle 2024 tuli valmiiksi. Uimahallin vesikaton korjaus pysyi aikataulussa ja budjetissa. Moisio koulun yhteisiin tiloihin tehtiin valaistuksen saneeraus. Tiloihin vaihdettiin nykyaikaiset led-valaisimet.

Uusi kiinteistötyönjohtaja aloitti toukokuussa. Kiinteistötyönjohtajan vastuulla on koko kiinteistöhoito, suunnittelu, valvonta ja ohjaus.

Suurimmat sisäilmatutkimukset tehtiin Perniön yhtenäiskoulussa sekä Urheilutalolla. Paukkulakodissa tehtiin tiivistyskorjauksia ja Hermannin koulun alapohjan tuuletusta parannettiin.

Energianseurantajärjestelmä otettiin käyttöön vuoden 2024 aikana. Suomusjärven koulun, Vaskion koulun sekä Muurlan entisen virastotalon maalämpöurakat saatiin valmiiksi.

Henkilöstölle pidettiin kehityskeskusteluja vuoden aikana.

Riskit ja epävarmuustekijät

Suurimmat riskitekijät liittyivät henkilöstön riittävyyteen sekä nykyisen henkilöstön jaksamiseen. Vajaat resurssit esihenkilöiden tasolla kuormitti esihenkilöitä huomattavasti. Pitkät poissaolot sekä eläköitymiset kiinteistöhuollon puolella kuormitti toisia kiinteistönhoitajia huomattavasti, ulkoisesta avusta huolimatta. Henkilöstöresurssien riittävyyteen on

panostettava tulevaisuudessa tai tämä aiheuttaa jatkossa suuria vaikeuksia kiinteistöjen korjaamiseen sekä kunnossapitoon.

Epävakaa maailmantilanne ei aiheuttanut merkittävää rakennusmateriaalien hintojen nousua.

Tuloslaskelma, ulkoinen

5300 Tilapalvelut	TA2024	MRM2024	MTA2024	TP2024	Jäljellä 2024	Tot%	TP2023
Toimintatuotot	10 023 395	-181 745	9 841 650	9 471 832	369 819	96,2	9 724 239
Myyntituotot	11 000	0	11 000	7 067	3 933	64,2	8 647
Tuet ja avustukset	0	18 255	18 255	22 430	-4 175	122,9	15 002
Muut toimintatuotot	10 012 395	-200 000	9 812 395	9 442 335	370 060	96,2	9 700 589
Toimintakulut	-12 959 293	-333 279	-13 292 572	-13 412 430	119 859	100,9	-12 910 676
Henkilöstökulut	-2 901 723	-1 349	-2 903 072	-2 740 315	-162 757	94,4	-2 608 461
Palkat ja palkkiot	-2 256 959	-1 122	-2 258 081	-2 064 057	-194 024	91,4	-2 016 869
Henkilösivukulut	-644 764	-227	-644 991	-676 258	31 267	104,8	-591 592
Eläkekulut	-580 667	-227	-580 894	-609 896	29 001	105,0	-518 037
Muut henkilösivukulut	-64 097	0	-64 097	-66 362	2 265	103,5	-73 555
Palvelujen ostot	-4 129 460	-31 930	-4 161 390	-4 469 204	307 814	107,4	-4 316 564
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 568 280	-300 000	-5 868 280	-5 734 358	-133 922	97,7	-5 598 275
Muut toimintakulut	-359 830	0	-359 830	-468 554	108 724	130,2	-387 377
Toimintakate	-2 935 898	-515 023	-3 450 921	-3 940 599	489 677	114,2	-3 186 437
Vuosikate	-2 935 898	-515 023	-3 450 921	-3 940 599	489 677	114,2	-3 186 437
Poistot ja arvonalentumiset	-9 084 570	0	-9 084 570	-8 964 171	-120 399	98,7	-10 884 202
Suunnitelman muk. poistot	-9 084 570	0	-9 084 570	-8 953 509	-131 061	98,6	-9 260 825
Arvonalentumiset	0	0	0	-10 662	10 662	*****	-1 623 377
Tilikauden tulos	-12 020 468	-515 023	-12 535 491	-12 904 770	369 279	102,9	-14 070 640
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-12 020 468	-515 023	-12 535 491	-12 904 770	369 279	102,9	-14 070 640

Toiminta- ja tilastotiedot

	TA 2024	MRM 2024	MTA 2024	TP 2024	TP 2023
Toiminta					
Osaston hallinto					
Vakinaista henkilöstöä	1		1	1	1
Kulut €	95 042	1 124	96 166	91 693	97 794
Tuotot €	0	626	626	773	0
Kevan tasausmaksu, vuodesta 2023 alkaen					
Kulut €	187 730		187 730	249 303	171 841
Talonsuunnittelu					
Asukasluku, 31.12.	51 030		51 030	50 867	51 097
Kulut €	342 551	3 950	346 501	324 066	335 965
€ /asukas	6,71		6,79	6,37	6,58
Vakinaista henkilöstöä	5		5	5	5
Tuotot €	0	2 200	2 200	2 717	0
Isännöinti :					
Isännöinti ja kiinteistöjen valvonta					
Isännöidyt kiinteistöt m ²	262 397		262 397	258 330	262 535
Kulut €	789 483	4 252	793 735	548 637	444 326
Etävalvotut kiinteistöt (LVI) kpl	76		76	76	76
Vakinaista henkilöstöä	9		9	6	6
Tuotot €	3 000	2 368	5 368	2 925	0
Talonmiespalvelut					
Palvelua saavat kiinteistöt m ²	262 397		262 397	258 330	262 535
Kulut €	1 580 227	18 710	1 598 937	1 646 937	1 576 682
Vakinaista henkilöstöä	28		28	28	28
Tuotot €	11 000	10 140	21 140	16 468	15 002

	TA 2024	MRM 2024	MTA 2024	TP 2024	TP 2023
Käytössä olevien kiinteistöjen käyttömenot, m²	234 900		234 900	229 387	230 633
Kulut €	6 500 387	300 000	6 800 387	6 721 078	7 170 377
€/m ² /kk	2,31		2,41	2,44	2,59
Tuotot €	25 704 145	-200 000	25 504 145	25 384 518	25 675 887
Tyhjät ja vajaakäytössä olevat kiinteistöt, m² (sis.poistot)	27 497		27 497	28 943	31 902
Kulut €	2 064 120	0	2 064 120	2 272 260	2 004 687
€/m ² /kk	6,26		6,26	6,54	5,24
Tuotot €	2 064 120	0	2 064 120	2 272 260	2 004 687
Kiinteistöjen vuosikorjaukset					
Kulut €	1 549 283	5 243	1 554 526	1 716 361	1 436 276
Vakinaista henkilöstöä	7		7	8	8
Tuotot €	0	2 921	2 921	23 587	10 121
Pinta-ala yhteensä, m ²	262 397		262 397	258 330	262 535
Kaikki kiinteistöt, €/m ² /kk (ilman poistoja)	4,16		4,27	4,38	4,15
Kaikki kiinteistöt, poistot, €/m ² /kk	2,93		2,93	2,89	3,45
Kaikki kiinteistöt, menot yht. €/m²/kk	7,10		7,20	7,27	7,60
Tilastotiedot					
Rakennukset ja huoneistot					
Kunnan omist. rakennukset 31.12.					
Yleiset rakennukset	Lukumäärä			189	192
niiden: kerrosala	m ²			227 810	228 301
tilavuus	m ³			990 818	992 291
Asuinrakennukset	Lukumäärä			55	55
niiden: kerrosala	m ²			21 569	21 569
tilavuus	m ³			84 280	84 280
Teollisuusrakennukset	Lukumäärä			1	1
niiden: kerrosala	m ²			169	169
tilavuus	m ³			1 825	1 825
Muut rakennukset	Lukumäärä			138	138
niiden: kerrosala	m ²			24 139	24 139
tilavuus	m ³			103 629	103 629
Kunnan suoraan omist. huoneistot 31.12.					
Asuinhuoneistot	Lukumäärä			198	198
niiden: huoneistoala	m ²			8 797	8 797
Asunto-osakehuoneistot	Lukumäärä			10	10
Kunnan määräysvallassa olevien asunto- ja kiint.yhtiöiden omist. asunnot 31.12.	Lukumäärä			1 686	1 686
Vuokralle annetut rakennukset ja huoneistot 31.12.					
Rakennukset yhteensä	Lukumäärä			291	291
asuinrakennukset	Lukumäärä			83	83
teollisuusrakennukset	Lukumäärä			1	1
liikerakennukset	Lukumäärä			2	2
muut rakennukset	Lukumäärä			205	205
Huoneistot yhteensä	Lukumäärä			607	607
asuinhuoneistot	Lukumäärä			550	550
teollisuushuoneistot	Lukumäärä			11	11
liikehuoneistot	Lukumäärä			18	18
muut huoneistot	Lukumäärä			28	28

2.10.4. Ravitsemis- ja puhtaanapitopalvelut

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Toimintavuoden alussa oltiin heti muutoksen edessä, sillä Ollikkalan koulu-päiväkotikiinteistö siirtyi puhtaanapidon ostopalvelupilotin kautta Arkea Oy:lle. Muutosta, hankintoineen ja kilpailutuksineen työstettiin useampi vuosi ja kesällä 2023, kaupungin valtuusto teki päätöksen ja palveluntuottajaksi valittiin Arkea Oy. Vuoden 2023 viimeisellä viikolla irrotettiin ja siirrettiin kaupungin puhtaanapidon Ollikkalan koulu- päiväkotikiinteistön laitteita Ravun muihin tarpeisiin. Alkukesästä ostopalvelupilotti päättyi ja heinäkuussa Ollikkalan koulupäiväkotikiinteistön puhtaanapito siirtyi takaisin Ravun työksi.

Kevättalvella toteutettiin nopeasti työnantajan toive järjestää IOT-Campuksen opiskelija-ruokailu alustavasti maaliskuun alusta toukokuun loppuun. Campuksen opiskelija-asiakkaat ja yhdyshenkilöt olivat tyytyväisiä kaupungin ruokapalveluun. Palvelu rahoitettiin opiskelija-ateriamaksulla 2.95 euroa ja Kelan tuella 2,55 euroa/ateria, jälkimmäinen todennettiin Kellalle, sen perusteiden ja vaateiden mukaisesti.

Hiihtolomaviikon jälkeen, kevättalvella aloitettiin kesä- ja syyslomien suunnittelu, sillä Rapu/ palvelut tuottavat palvelua myös kesäisin. Työstettiin puhtaanapito- ja siivousaineiden hankintasopimuksen ja siivouskoneiden ja -laitteiden hankintasopimuksen jatkoa yhdessä hankintapalveluiden kanssa ja tulevan kesän- ja syksyn ruokalistoja, asiakas-, henkilöstö-, -talous- ja ravitsemusnäkökulmat huomioiden.

Henkilöstön kanssa käytiin kehityskeskustelut, järjestettiin perinteiset kehittämispäivät kolmena päivänä kesäkuun ensimmäisellä viikolla. Tehtiin yhteistyötä Länsirannan työterveys-huollon, kaupungin henkilöstöpalveluiden- ja yhdistysten kanssa, etsien mm. näin keinoja henkilöstön työssäjaksamisen, terveyden- ja viihtymisen parantamiseksi.

Ravitsemis- ja puhtaanapitopalvelujen osalta ulkoiset toimintatuotot olivat 16.000 euroa talousarviota paremmalla tasolla, mutta ulkoiset toimintakulut olivat 330.000 euroa talousarviota suuremmat. Keskeisimmät syyt sitovuustason ylitykseen olivat muutokset Ollikkalan koulu-päiväkotikiinteistön puhtaanapidossa, sillä ottaessa se takaisin kaupungin omaksi työksi palkattiin neljä laitoshoitajaa elokuusta alkaen ja tästä aiheutui henkilöstökuluihin noin 80.000 euron lisäkustannukset.

Ollikkalan puhtaanapidon uudelleenkäynnistämisestä aiheutui myös muita kustannuksia, kuten siivouslaitteiden ja -välineiden hankinta- ja asennuskustannuksia noin 20.000 euroa. Elintarvikemäärärahat ylittyivät noin 195 000 eurolla, johtuen yleisestä elintarvikkeiden hintojen noususta ja koulu- ja päiväkotiruoan laadukkaan tason ylläpidosta ja osin myös valtakunnallisen Vastuulliset ruokapalvelut -hankkeen kasvisten, juuresten ja vihannesten tarjoilu- ja esille laitto -uudistuksen elintarvike- materiaalihankinnoista ja IOT-Campuksen opiskelijaruokailutuotannosta, josta aiheutui noin 15.000 euroa ylimääräisiä kustannuksia talousarvioon verrattuna.

Riskit ja epävarmuustekijät

Suurin riski liittyy Salon keskuskeittiön rakenteelliseen ikääntymiseen ja osin myös koko kaupungin muun valmistus- ja palvelukeittiökannan ikääntymiseen.

Tuloslaskelma, ulkoinen

5400 Rapupalvelut(rav+puht)	TA2024	MRM2024	MTA2024	TP2024	Jäljellä 2024	Tot%	TP2023
Toimintatuotot	755 350	111 054	866 404	881 995	-15 591	101,8	793 281
Myyntituotot	733 990	0	733 990	732 457	1 533	99,8	735 468
Maksutuotot	60	0	60	0	60	0,0	0
Tuet ja avustukset	21 300	111 054	132 354	148 911	-16 557	112,5	56 768
Muut toimintatuotot	0	0	0	627	-627	*****	1 046
Toimintakulut	-12 552 187	-233 081	-12 785 268	-13 115 285	330 017	102,6	-12 848 618
Henkilöstökulut	-8 701 037	-120 223	-8 821 260	-8 896 520	75 260	100,9	-8 895 159
Palkat ja palkkiot	-7 058 633	-99 958	-7 158 591	-7 140 347	-18 244	99,7	-7 168 800
Henkilösivukulut	-1 642 404	-20 265	-1 662 669	-1 756 173	93 504	105,6	-1 726 358
Eläkekulut	-1 441 937	-20 265	-1 462 202	-1 524 277	62 075	104,2	-1 459 794
Muut henkilösivukulut	-200 467	0	-200 467	-231 896	31 429	115,7	-266 564
Palvelujen ostot	-463 190	-112 858	-576 048	-594 705	18 658	103,2	-440 575
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 361 720	0	-3 361 720	-3 553 093	191 373	105,7	-3 446 453
Muut toimintakulut	-26 240	0	-26 240	-70 966	44 726	270,5	-66 431
Toimintakate	-11 796 837	-122 027	-11 918 864	-12 233 290	314 426	102,6	-12 055 337
Vuosikate	-11 796 837	-122 027	-11 918 864	-12 233 290	314 426	102,6	-12 055 337
Poistot ja arvonalentumiset	-60 000	0	-60 000	-57 958	-2 042	96,6	-9
Suunnitelman muk. poistot	-60 000	0	-60 000	-57 958	-2 042	96,6	-9
Tilikauden tulos	-11 856 837	-122 027	-11 978 864	-12 291 248	312 384	102,6	-12 055 345
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-11 856 837	-122 027	-11 978 864	-12 291 248	312 384	102,6	-12 055 345

Toiminta- ja tilastotiedot

	TA 2024	MRM 2024	MTA 2024	TP 2024	TP 2023
Toiminta					
Osaston hallinto					
Ravitsemis- ja puhtaanapitopalvelut					
Kulut €	307 648	2 107	309 755	226 183	232 863
Vakinaista henkilöstöä	3		3	3	3
Tuotot €	21 390	1 174	22 564	27 626	33 821
Kevan tasausmaksu, vuodesta 2023 alkaen					
Kulut €	213 030	0	213 030	250 264	200 685
Ravitsemispalvelut:					
Monitoimikeittiö Kimara ja muut kokopäivähoitolaitosten keittiöt palvelukeittiöineen ja Halikon koulukeskus					
Suoritteet*	400 000		400 000	400 000	400 000
Kulut €	1 217 104	4 835	1 221 939	675 741	652 256
€/suorite	3,04		3,04	1,69	1,63
Vakinaista henkilöstöä	10		10	10	20
Tuotot €	1 001 300	2 693	1 003 993	787 524	753 873
Salon keskuskeittiö palvelukeittiöineen					
Suoritteet*	1 420 000		1 420 000	1 288 170	1 300 000
Kulut €	4 684 259	98 734	4 782 993	5 522 626	5 144 517
€/suorite	3,30		3,30	4,29	3,96
Vakinaista henkilöstöä	68		68	68	66
Tuotot €	6 007 160	41 700	6 048 860	5 993 919	6 084 186
Valmistavat koulujen ja päiväkotien keittiöt palvelukeittiöineen					
Suoritteet*	600 000		600 000	500 000	500 000
Kulut €	2 353 852	24 704	2 378 556	2 510 354	2 632 614
€/suorite	3,92		3,92	5,02	5,27
Vakinaista henkilöstöä	36		36	35	35
Tuotot €	2 086 800	12 225	2 099 025	2 531 122	2 097 899
Ravitsemispalvelut yhteensä					
Tuotot €	9 116 650	57 792	9 174 442	9 340 191	8 969 779
Kulut €	8 775 893	130 380	8 906 273	8 934 904	8 662 250
Netto €	340 757	-72 588	268 169	405 287	307 529
Puhtaanapitopalvelut:					
Koulujen puhtaanapito, siivousala m²					
Kulut €	89 000		89 000	80 000	96 000
€/m2/kk	2 066 883	54 197	2 121 080	2 300 409	2 332 235
Vakinaista henkilöstöä	1,94		1,94	2,40	2,02
Tuotot €	54		54	55	55
	2 449 530	24 540	2 474 070	2 470 939	2 642 542
Päiväkotien puhtaanapito, siivousala m²					
Kulut €	22 000		22 000	22 000	24 000
€/m2/kk	1 116 910	26 958	1 143 868	960 794	1 001 830
Vakinaista henkilöstöä	4,23		4,23	3,64	3,48
Tuotot €	16		16	16	17
	1 143 620	16 720	1 160 340	1 257 851	1 284 466
Liikuntatoimen puhtaanapito, siivousala m²					
Kulut €	24 500		24 500	25 500	25 000
€/m2/kk	498 504	6 300	504 804	606 082	539 526
Vakinaista henkilöstöä	1,70		1,70	1,98	1,80
Tuotot €	14		14	15	14
	760 710	3 510	764 220	705 142	710 937
Nuorisotoimen puhtaanapito, siivousala m²					
Kulut €	5 500		5 500	5 500	5 500
€/m2/kk	34 499	471	34 970	33 165	41 239
Vakinaista henkilöstöä	0,52		0,52	0,50	0,62
Tuotot €	1		1	1	1
	74 770	262	75 032	75 347	77 773
Kirjastojen puhtaanapito, siivousala m²					
Kulut €	8 000		8 000	8 000	8 000
€/m2/kk	73 754	1 565	75 319	156 430	128 914
Vakinaista henkilöstöä	0,77		0,77	1,63	1,34
Tuotot €	5		5	5	4
	145 270	872	146 142	180 455	184 443

	TA 2024	MRM 2024	MTA 2024	TP 2024	TP 2023
Virastojen ja toimistojen puht.pito, siivousala m²					
Kulut €	23 000		23 000	23 000	23 000
€ /m2/kk	257 677	3 749	261 426	369 232	331 562
Vakinaista henkilöstöä	0,93		0,93	1,34	1,20
Tuotot €	5		5	5	5
	265 650	2 088	267 738	220 150	232 297
Liikelaistosten puhtaanapito, siivousala m²					
Kulut €	545		545	545	545
€ /m2/kk	900	91	991	26 170	7 832
Vakinaista henkilöstöä	0,14		0,14	4,00	1,20
Tuotot €	1		1	1	1
	53 960	50	54 010	37 146	34 064
Yhteiset palvelut					
Kulut €	861 359	9 371	870 730	841 189	814 204
Vakinaista henkilöstöä	19		19	18	18
Tuotot €	140 000	5 220	145 220	275 901	278 361
Puhtaanapitopalvelut yhteensä					
Tuotot €	5 033 510	53 262	5 086 772	5 222 931	5 444 883
Kulut €	4 910 486	102 702	5 013 188	5 293 471	5 197 342
Netto €	123 024	-49 440	73 584	-70 540	247 541
Poistot ja arvон alentumiset					
Ravitsemuspalvelut	60 000	0	60 000	57 958	9
Puhtaanapitopalvelut					
Yhteensä	60 000	0	60 000	57 958	9
Tilastotiedot					
Ravitsemispalvelut					
Suoritteet	kpl			2 188 170	2 200 000
Puhtaanapitopalvelut					
Siivottavat neliöt	m ²			170 000	180 000

*Suoritteen mittana on yksi ateriasuorite, joka sisältää osuudet valmistuksesta, jakelusta, tarjoilusta ja jälkitöistä. Tavonomainen lounas saa arvons yksi (1) ateriasuorite, aamupala, välipala ja iltapala 0,5. Erikoisruokavalion lounas saa arvons 1,5, aamupala, välipala ja iltapala 0,75.

2.10.5. Teknisen lautakunnan tuloslaskelma, ulkoinen

	TA2024	MRM2024	MTA2024	TP2024	Jäljellä 2024	Tot%	TP2023
Toimintatuotot	10 946 205	-46 747	10 899 458	10 742 761	156 697	98,6	10 747 092
Myyntituotot	787 460	0	787 460	880 925	-93 465	111,9	805 502
Maksutuotot	95 060	0	95 060	65 916	29 144	69,3	143 316
Tuet ja avustukset	24 300	153 253	177 553	323 832	-146 280	182,4	83 249
Muut toimintatuotot	10 039 385	-200 000	9 839 385	9 472 087	367 298	96,3	9 715 024
Toimintakulut	-30 997 445	-1 272 126	-32 269 571	-32 873 811	604 240	101,9	-31 234 448
Henkilöstökulut	-13 396 285	-156 372	-13 552 657	-13 514 953	-37 704	99,7	-13 139 735
Palkat ja palkkiot	-10 741 662	-130 010	-10 871 672	-10 672 806	-198 866	98,2	-10 470 759
Henkilösivukulut	-2 654 623	-26 363	-2 680 986	-2 842 147	161 161	106,0	-2 668 976
Eläkekulut	-2 350 011	-26 363	-2 376 374	-2 497 111	120 737	105,1	-2 282 906
Muut henkilösivukulut	-304 612	0	-304 612	-345 037	40 425	113,3	-386 070
Palvelujen ostot	-7 096 480	-815 754	-7 912 234	-8 408 298	496 064	106,3	-7 586 889
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-10 061 350	-300 000	-10 361 350	-10 322 038	-39 312	99,6	-10 009 893
Muut toimintakulut	-443 330	0	-443 330	-628 522	185 192	141,8	-497 931
Toimintakate	-20 051 240	-1 318 874	-21 370 114	-22 131 050	760 937	103,6	-20 487 356
Vuosikate	-20 051 240	-1 318 874	-21 370 114	-22 131 050	760 937	103,6	-20 487 356
Poistot ja arvonalentumiset	-12 271 040	0	-12 271 040	-12 106 245	-164 795	98,7	-14 195 368
Suunnitelman muk. poistot	-12 271 040	0	-12 271 040	-12 095 583	-175 457	98,6	-12 571 990
Arvonalentumiset	0	0	0	-10 662	10 662	*****	-1 623 377
Tilikauden tulos	-32 322 280	-1 318 874	-33 641 154	-34 237 295	596 142	101,8	-34 682 723
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-32 322 280	-1 318 874	-33 641 154	-34 237 295	596 142	101,8	-34 682 723

2.10.6. Teknisen lautakunnan tuloslaskelma, ulkoinen ja sisäinen

	TA2024	MRM2024	MTA2024	TP2024	Jäljellä 2024	Tot%	TP2023
Toimintatuotot	42 108 885	-46 747	42 062 138	42 659 060	-596 923	101,4	42 353 418
Myyntituotot	14 191 270	0	14 191 270	14 565 773	-374 503	102,6	14 430 663
Maksutuotot	95 060	0	95 060	65 916	29 144	69,3	143 024
Tuet ja avustukset	24 300	153 253	177 553	323 832	-146 280	182,4	83 249
Muut toimintatuotot	27 798 255	-200 000	27 598 255	27 703 539	-105 284	100,4	27 696 483
Toimintakulut	-32 392 291	-1 272 126	-33 664 417	-34 255 698	591 281	101,8	-32 512 177
Henkilöstökulut	-13 396 285	-156 372	-13 552 657	-13 514 953	-37 704	99,7	-13 139 735
Palkat ja palkkiot	-10 741 662	-130 010	-10 871 672	-10 672 806	-198 866	98,2	-10 470 759
Henkilösivukulut	-2 654 623	-26 363	-2 680 986	-2 842 147	161 161	106,0	-2 668 976
Eläkekulut	-2 350 011	-26 363	-2 376 374	-2 497 111	120 737	105,1	-2 282 906
Muut henkilösivukulut	-304 612	0	-304 612	-345 037	40 425	113,3	-386 070
Palvelujen ostot	-7 803 271	-815 754	-8 619 025	-9 051 275	432 250	105,0	-8 171 868
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-10 061 350	-300 000	-10 361 350	-10 326 379	-34 971	99,7	-10 013 223
Muut toimintakulut	-1 131 385	0	-1 131 385	-1 363 091	231 706	120,5	-1 187 351
Toimintakate	9 716 594	-1 318 874	8 397 720	8 403 362	-5 642	100,1	9 841 241
Vuosikate	9 716 594	-1 318 874	8 397 720	8 403 362	-5 642	100,1	9 841 241
Poistot ja arvonalentumiset	-12 271 040	0	-12 271 040	-12 106 245	-164 795	98,7	-14 195 368
Suunnitelman muk. poistot	-12 271 040	0	-12 271 040	-12 095 583	-175 457	98,6	-12 571 990
Arvonalentumiset	0	0	0	-10 662	10 662	*****	-1 623 377
Tilikauden tulos	-2 554 446	-1 318 874	-3 873 320	-3 702 883	-170 437	95,6	-4 354 126
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-2 554 446	-1 318 874	-3 873 320	-3 702 883	-170 437	95,6	-4 354 126

II Talousarvion toteutuminen

3. Toimintatuottojen ja menojen toteutuminen

Toimielinkohtainen toteutumisvertailu 2024, toimintatuotot (ulkoiset ja sisäiset)

Vastuualue	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 31.12.2024	Poikkeama	Tot-%
Tarkastuslautakunta	0	0	0	0	0	
Keskusvaalilautakunta	270 000	0	270 000	289 927	-19 927	107,4 %
Kaupunginvaltuusto	0	0	0	0	0	
Kaupunginhallitus	144 820 327	-428 754	144 391 573	146 638 499	-2 246 926	101,6 %
Opetuslautakunta	4 700 840	362 213	5 063 053	5 603 849	-540 795	110,7 %
Vapaa-ajan lautakunta	1 589 900	124 971	1 714 871	1 994 552	-279 681	116,3 %
Elinvoimajaosto	13 192 892	-249 619	12 943 273	14 034 026	-1 090 753	108,4 %
Tekninen lautakunta	42 108 885	-46 747	42 062 138	42 659 060	-596 923	101,4 %
Rakennus- ja ympäristölautakunta	1 505 700	31 768	1 537 468	1 468 589	68 880	95,5 %
Vesilaitoksen johtokunta	9 072 850	6 167	9 079 018	9 286 560	-207 542	102,3 %

Toimintatuotot yhteensä	217 261 394	-200 000	217 061 394	221 975 061	-4 913 667	102,3 %
--------------------------------	-------------	----------	-------------	-------------	------------	---------

Toimielinkohtainen toteutumisvertailu 2024, toimintakulut (ulkoiset ja sisäiset)

Vastuualue	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 31.12.2024	Poikkeama	Tot-%
Tarkastuslautakunta	131 150	0	131 150	83 558	47 592	63,7 %
Keskusvaalilautakunta	463 404	0	463 404	485 164	-21 760	104,7 %
Kaupunginvaltuusto	414 748	0	414 748	288 055	126 693	69,5 %
Kaupunginhallitus	12 115 687	-307 192	11 808 495	11 515 869	292 626	97,5 %
Opetuslautakunta	108 270 470	928 238	109 198 708	109 293 427	-94 719	100,1 %
Vapaa-ajan lautakunta	13 705 828	293 951	13 999 779	13 891 906	107 873	99,2 %
Elinvoimajaosto	23 061 318	-643 937	22 417 381	20 669 694	1 747 687	92,2 %
Tekninen lautakunta	45 987 851	1 272 126	47 259 977	47 409 913	-149 936	100,3 %
Rakennus- ja ympäristölautakunta	3 443 460	58 377	3 501 837	3 308 403	193 434	94,5 %
Vesilaitoksen johtokunta	9 543 036	510 437	10 053 473	10 983 447	-929 974	109,3 %

Toimintamenot yhteensä	217 136 952	2 112 000	219 248 952	217 929 436	1 319 516	99,4 %
-------------------------------	-------------	-----------	-------------	-------------	-----------	--------

4. Tuloslaskelmaosan toteutuminen

1 000 €	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muut.jälkeen	Toteutuma 31.12.2024	Poikkeama
Toimintatulot	76 033	-200	75 833	78 477	2 644
Myyntitulot	36 008		36 008	37 156	1 148
Maksutulot	2 630		2 630	2 978	348
Tuet ja avustukset	3 957		3 957	4 451	494
Muut toimintatulot	33 438	-200	33 238	33 892	654
Valmistus omaan käyttöön	0	0			0
Toimintamenot	-197 609	-2 112	-199 721	-198 666	1 055
Henkilöstömenot	-97 406		-97 406	-97 141	265
Palvelujen ostot	-56 811	-880	-57 691	-57 142	549
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-15 602	-420	-16 022	-15 720	302
Avustukset muille	-6 198	0	-6 198	-5 702	496
Muut toimintamenot	-21 592	-812	-22 404	-22 961	-557
Toimintakate	-121 576	-2 312	-123 888	-120 189	3 701
Verotulot	111 851	0	111 851	113 494	1 643
Valtionosuudet	25 470	0	25 470	26 212	742
Rahoitustulot ja -menot:					
Korkotulot muilta	546	0	546	836	290
Muut rahoitustulot muilta	2 827	0	2 827	2 421	-406
Korkomenot	-1 900	0	-1 900	-1 516	384
Muut rahoitusmenot	-1 565	0	-1 565	-1 582	-17
Vuosikate	15 652	-2 312	13 340	19 677	6 336
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-16 062	0	-16 062	-16 123	-61
Arvonalentumiset	0	0	0	-43	-43
Satunnaiset erät					
Satunnaiset tuotot			0		0
Tilikauden tulos	-410	-2 312	-2 722	3 511	6 233
Poistoeron lisäys(-) tai vähennys(+)	535	0	535	535	0
Varausten lisäys(-) tai vähennys(+)					
Rahastojen lisäys(-) tai vähennys(+)					
Tilikauden ylijäämä / alijäämä	124	-2 312	-2 188	4 046	6 233

Verotulot 1000 €	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muut.jälkeen	Toteutuma 31.12.2024	Poikkeama
Kunnan tulovero	83 696	0	83 696	89 099	5 403
Osuus yhteisöveron tuotosta	11 422	0	11 422	10 166	-1 256
Kiinteistövero	16 733	0	16 733	14 229	-2 504
	111 851	0	111 851	113 494	1 643

Tulovero	Tulovero-prosentti	Verotettava-tulo M€	Muutos
2018	20,75	783,3	1,5 %
2019	20,75	800,8	2,2 %
2020	20,75	819,6	2,4 %
2021	20,75	847,3	3,4 %
2022	20,75	880,7	3,9 %
2023	8,11	995,5	13,0 %
2024	8,1	1 013,2	1,8 %

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Tulovero-%	20,75	20,75	20,75	20,75	8,11	8,1
Kiinteistövero-%						
yleinen	0,93	0,93	0,93	0,93	0,93	0,93
vakituinen asuinrakennus	0,55	0,55	0,55	0,55	0,55	0,55
muut asuinrakennukset	1,30	1,30	1,30	1,30	1,30	1,30
voimalaitokset	2,00	2,50	2,50	2,50	2,50	2,50
yleinen maapohja						1,30
rakentamaton rakennuspaikka	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00
yleishyödyllinen	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Valtionosuudet 1000 €	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muut.jälkeen	Toteutuma 31.12.2024	Poikkeama
Kunnan peruspalvelujen valt.osuus	3 790	0	3 790	3 518	-272
Valt.osuuden tasaus	14 841	0	14 841	14 859	18
Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet	-2 426	0	-2 426	-1 298	1 128
Verotulomenetysten kompensatio	9 265		9 265	9 133	-132
	25 470	0	25 470	26 212	742

5. Investointiosan toteutuminen

Proj. nro	Selitys	Kustannusarvio yhteensä TA2024-2028 €	TA 2024 €	Talousarvio- muutokset €	MTA 2024 €	Toteuma 2024 €	Poikkeama 2024 €	Toteuma -% 2024
	Investointimenot (ilman liikelaitosta)							
10	Korvausinvestoinnit							
	111 KI/Rakennukset							
	Sivistyspalvelujen hankkeet							
	Varhaiskasvatuspalvelut							
9176	Tupurin päiväkodin peruskorjaus	-850 000	-50 000		-50 000	0	50 000	0 %
9239	Kaivolän tilaratkaisut	-3 880 000	-180 000		-180 000	0	180 000	0 %
	Perusopetus ja nuorisopalvelut							
9171	Armfeltin koulun entisen lukio-osan korjaus	-3 000 000	-3 000 000		-3 000 000	-2 961 485	38 515	99 %
	Sivistyspalvelujen hankkeet yhteensä	-7 730 000	-3 230 000	0	-3 230 000	-2 961 485	268 515	92 %
	Vapaa-aikapalvelujen hankkeet							
9111	Kokkilän saunarakennusten peruskorjaus	-50 000	-50 000		-50 000	-782	49 218	2 %
	Vapaa-ajan palvelujen hankkeet yhteensä	-50 000	-50 000	0	-50 000	-782	49 218	2 %
	Teknisen lautakunnan hankkeet							
	Tiläpalvelut							
9167	Ylhäistentie 2 (ent amk tilat)	-150 000	-150 000	100 000	-50 000	-37 442	12 558	75 %
9203	Vuohensaaren tanssilavan kunnostus	-150 000	-150 000		-150 000	-35 896	114 104	24 %
9204	Energiasäästökorjaukset	-3 000 000	-600 000		-600 000	-266 076	333 924	44 %
9205	Kiinteistöjen hälytysjärjestelmät	-550 000	-150 000		-150 000	-213 618	-63 618	142 %
9208	Sisäilmakorjaukset	-1 600 000	-400 000		-400 000	-436 729	-36 729	109 %
9214	Suojeltujen ja SAMU-rakennusten korjaukset	-140 000	-100 000		-100 000	-85 186	14 814	85 %
9224	Lämmitystapamuutokset	-2 600 000	-600 000		-600 000	-602 279	-2 279	100 %
9244	Satamakatu 9 korjaukset	-100 000	-100 000		-100 000	-154 539	-54 539	155 %
9245	Halikon liikuntahallin korjaukset	-120 000	-120 000		-120 000	-120 404	-404	100 %
9249	Moision koulun valaistuksen ja talotekniikan saneeraus	-200 000	-200 000		-200 000	-84 933	115 067	42 %
9253	Uimahallin vesikaton korjaus	-400 000	-400 000		-400 000	-409 099	-9 099	102 %
9254	Pajulan koulun liikuntasalin julkisivun korjaus	-220 000	-220 000		-220 000	-200 330	19 670	91 %
9257	Salohallin korjaukset	-230 000	-230 000		-230 000	-53 520	176 480	23 %
9260	Kiikalan vanhustentalojen vesikattojen saneeraus	-170 000	-170 000		-170 000	-198 982	-28 982	117 %
9261	Keskuskeittiön jätehuoneen rakentaminen	-100 000	-100 000	33 000	-67 000	-62 171	4 829	93 %
9262	Moision vanhustentalon julkisivun korjaus	-140 000	-140 000	-33 000	-173 000	-4 479	168 521	3 %
9263	Pääpaloaseman tilamuutokset	-100 000	0	-100 000	-100 000	0	100 000	0 %
	Teknisen lautakunnan hankkeet yhteensä	-9 970 000	-3 830 000	0	-3 830 000	-2 965 683	864 317	77 %
	111 KI/Rakennukset yhteensä	-17 750 000	-7 110 000	0	-7 110 000	-5 927 951	1 182 049	83 %

Proj. nro	Selitys	Kustannusarvio yhteensä TA2024-2028 €	TA 2024 €	Talousarvio- muutokset €	MTA 2024 €	Toteuma 2024 €	Poikkeama 2024 €	Toteuma -% 2024
	113 KI/Kiinteät rakenteet ja laitteet							
	Vapaa-aikapalvelujen hankkeet							
9549	Muurlan liikunta-alueen perusparannus	-60 000	-60 000		-60 000	-57 833	2 167	96 %
9580	Urheilupuiston kehittäminen	-60 000	-60 000		-60 000	0	60 000	0 %
9679	Uimarantojen kunnostukset	-250 000	-150 000		-150 000	-92 844	57 156	62 %
9680	Perniön museon asevitriinien uudistaminen	-32 000	-32 000		-32 000	0	32 000	0 %
9681	Ilo-teoksen konservointi ja korjaus	-24 000	-24 000		-24 000	-28 994	-4 994	121 %
9695	Urheilupuiston tekonurmikenttä	-450 000	-450 000		-450 000	-432 700	17 300	96 %
	Vapaa-ajan palvelujen hankkeet yhteensä	-876 000	-776 000	0	-776 000	-612 371	163 629	79 %
	Elinvoimajaoston hankkeet							
	Tori							
9562	Torin sähköistysten uusiminen	-220 000	-220 000		-220 000	-219 814	186	100 %
	Elinvoimajaoston hankkeet yhteensä	-220 000	-220 000	0	-220 000	-219 814	186	100 %
	Teknisen lautakunnan hankkeet							
	Liikenneväylät							
9351	Uudelleen päällystettävät kadut	-3 500 000	-700 000		-700 000	-698 142	1 858	100 %
	Katuinfran saneeraus							
9402	Huonokuntoiset jalkakäytävät ja kevyenliik.väylät	-500 000	-100 000		-100 000	-96 732	3 268	97 %
9415	Olemassa olevien kaava-alueiden saneeraus	-750 000	-150 000		-150 000	-146 218	3 782	97 %
9416	Muu katurakentaminen	-250 000	-50 000		-50 000	-45 254	4 746	91 %
9421	Liikennevalojen saneeraus	-50 000	-50 000		-50 000	0	50 000	0 %
9426	Inkerinkatu-Kirkkokatu -välisten katualueiden saneeraus	-805 000	-805 000		-805 000	-701 271	103 729	87 %
9431	Uuden tieliikennelain mukaiset liikennemerkkit	-250 000	-50 000		-50 000	-12 351	37 649	25 %
9432	Perniön kevyen liikenteen siltayhteyden saneeraus	-140 000	-140 000		-140 000	-57 762	82 238	41 %
9434	Tehdaskadun/Tehdaskujan/Meriniitynkadun kiertoliittymä	-600 000	-600 000	-700 000	-1 300 000	-1 035 479	264 521	80 %
9436	Pyörätieverkoston kehittäminen	-375 000	-75 000		-75 000	-61 412	13 588	82 %
9437	Riihelänpuiston kvl yhteydet ja niihin liittyvät maisemoinnit	-150 000	-150 000		-150 000	-99 253	50 748	66 %
9438	Liikenneturvallisuuden ja esteettömyyden parantamishankkeet	-375 000	-75 000		-75 000	-73 440	1 560	98 %
9439	Urheilupuiston Vähäjoen ylittävän sillan saneeraus	-140 000	-50 000		-50 000	-56 571	-6 571	113 %
9440	Horninkadun saneeraminen	-460 000	-60 000		-60 000	-61 018	-1 018	102 %
	Katuvalaistus							
9502	Katuvalaistuksen saneeraus yhdessä Lounea/Caruna	-150 000	-50 000		-50 000	-39 365	10 635	79 %
9503	Katuvalaistuksen saneeraus (SpNa)	-350 000	-100 000		-100 000	-82 519	17 481	83 %
9574	Salonjoen varren valaistuksen uusiminen	-80 000	-30 000		-30 000	0	30 000	0 %
	Yhteistyöhankkeet ELY:n kanssa							
9512	Muut yhteishankkeet ELY:n kanssa	-250 000	-50 000		-50 000	-596	49 404	1 %

Proj. nro	Selitys	Kustannusarvio yhteensä TA2024-2028 €	TA 2024 €	Talousarvio- muutokset €	MTA 2024 €	Toteuma 2024 €	Poikkeama 2024 €	Toteuma -% 2024
	Puistot							
9521	Heikkokuntoiset puistot	-420 000	-100 000		-100 000	-136 162	-36 162	136 %
9529	Salonjoen rantapuistojen viherrakentaminen	-1 130 000	-30 000		-30 000	-39 965	-9 965	133 %
9559	Ruukinlammen padon peruskorjaus ja muutostyöt	-685 000	-35 000		-35 000	-24 381	10 620	70 %
9568	Pesälammen- ja padon kunnostus	-175 000	-15 000		-15 000	-5 388	9 613	36 %
9569	Äijänsillanpuiston leikkipaikan saneeraus	-80 000	-80 000		-80 000	-91 986	-11 986	115 %
9570	Ympyräpuiston leikkipaikan saneeraus	-60 000	-60 000		-60 000	-78 394	-18 394	131 %
9571	Kasvitarhanpuiston leikkipaikan saneeraus	-60 000	-60 000		-60 000	-55 071	4 929	92 %
9572	Tiikarinpuiston rinteiden ja portaiden saneeraus	-75 000	-75 000		-75 000	-23 080	51 920	31 %
9573	Perniön keskustan puistojen yleissuunnitelman laadinta	-30 000	-30 000		-30 000	0	30 000	0 %
	Venepaikat							
9441	Salon veneväylän ruoppaus	-1 030 000	-30 000		-30 000	0	30 000	0 %
9530	Venelaitureiden peruskunnostus, Vartsala	-140 000	-60 000		-60 000	-32 671	27 329	54 %
	Tilapalvelut							
9567	Koulujen ja päiväkotien pihojen kunnostaminen	-1 000 000	-200 000		-200 000	-271 939	-71 939	136 %
	Teknisen lautakunnan hankkeet yhteensä	-14 060 000	-4 060 000	-700 000	-4 760 000	-4 026 420	733 583	85 %
	113 KI/Kiinteät rakenteet ja laitteet yhteensä	-15 156 000	-5 056 000	-700 000	-5 756 000	-4 858 605	897 398	84 %
	116 KI/Koneet ja kalusto							
	Kaupunginhallituksen hankkeet							
9586	kaupungintalon av-laitteet	-80 000	-80 000		-80 000	0	80 000	0 %
	Kaupunginhallituksen hankkeet yhteensä	-80 000	-80 000	0	-80 000	0	80 000	0 %
	Sivistyspalvelujen hankkeet							
	Lukiokoulutus ja musiikkiopisto							
9686	Salon lukion opetustilojen esitystekniikan päivitys	-67 000	-67 000		-67 000	-61 626	5 374	92 %
9687	Salon lukion auditorion ja oheistilojen esitystekniikan päivitys	-180 000	-15 000		-15 000	-8 884	6 116	59 %
9688	Halikon lukion dataprojektorien uusiminen	-27 000	-27 000		-27 000	-18 375	8 625	68 %
	Sivistyspalvelujen hankkeet yhteensä	-274 000	-109 000	0	-109 000	-88 885	20 115	82 %
	Vapaa-aikapalvelujen hankkeet							
9581	Salohallin kilpakorit	-25 000	-25 000		-25 000	-30 063	-5 063	120 %
9614	Kansalaisopiston luokkien esitystekniikan päivitys	-50 000	-50 000		-50 000	-48 773	1 227	98 %
9616	Jäänhoitokoneiston kylmäkontti	-300 000	-300 000		-300 000	0	300 000	0 %
9669	Kuntosalien kilpailuvälineiden ja -laitteiden uusiminen	-160 000	-10 000		-10 000	-10 955	-955	110 %
9689	Latujen kunnossapitovälineistö	-200 000	-200 000		-200 000	-132 934	67 066	66 %
	Vapaa-aikapalvelujen hankkeet yhteensä	-735 000	-585 000	0	-585 000	-222 725	362 275	38 %

Proj. nro	Selitys	Kustannusarvio yhteensä TA2024-2028 €	TA 2024 €	Talousarvio- muutokset €	MTA 2024 €	Toteuma 2024 €	Poikkeama 2024 €	Toteuma -% 2024
	Teknisen lautakunnan hankkeet							
9442	Kunnossapitotyökone katujen kunnossapitoon	-140 000	-140 000		-140 000	-139 700	300	100 %
9443	Katujen kunnossapidon työlaitteet	-60 000	-60 000		-60 000	-58 830	1 170	98 %
9651	Ravitsemispalvelut	-410 000	-170 000		-170 000	-174 076	-4 076	102 %
9653	Tilapalvelukeskus	-500 000	-100 000		-100 000	-37 792	62 208	38 %
	Teknisen lautakunnan hankkeet yhteensä	-1 110 000	-470 000	0	-470 000	-410 398	59 602	87 %
	116 KI/Koneet ja kalusto yhteensä	-2 199 000	-1 244 000	0	-1 244 000	-722 008	521 992	58 %
	Korvausinvestoinnit yhteensä	-35 105 000	-13 410 000	-700 000	-14 110 000	-11 508 564	2 601 439	82 %
20	Laajennusinvestoinnit							
	213 LI/Kiinteät rakenteet ja laitteet							
	Teknisen lautakunnan hankkeet							
	Katuinfran saneeraus							
9558	Joukkoliikenteen infra ja pysäkit	-250 000	-50 000		-50 000	-19 157	30 843	38 %
	Teknisen lautakunnan hankkeet yhteensä	-250 000	-50 000	0	-50 000	-19 157	30 843	38 %
	213 LI/Kiinteät rakenteet ja laitteet yhteensä	-250 000	-50 000	0	-50 000	-19 157	30 843	38 %
	216 LI/Koneet ja kalusto							
	Sivistyspalvelujen hankkeet							
	Perusopetus ja nuorisopalvelut							
9584	Armfeltin ent. lukio-osan av-laitteet	-154 000	-154 000		-154 000	-139 350	14 650	90 %
9585	Armfeltin ent. lukio-osan irtaimisto	-300 000	-300 000		-300 000	-206 690	93 310	69 %
9620	Perusopetuspalvelujen oppimisympäristöt	-150 000	-150 000		-150 000	-75 467	74 533	50 %
	Sivistyspalvelujen hankkeet yhteensä	-604 000	-604 000	0	-604 000	-421 507	182 493	70 %
	216 LI/Koneet ja kalusto yhteensä	-604 000	-604 000	0	-604 000	-421 507	182 493	70 %
	Laajennusinvestoinnit yhteensä	-854 000	-654 000	0	-654 000	-440 664	213 336	67 %
30	Uusinvestoinnit							
	310 UI/Maa- ja vesialueet							
9050	Maa- ja vesialueet, tontit	-5 500 000	-1 500 000		-1 500 000	-1 635 261	-135 261	109 %
	Maa- ja vesialueet yhteensä	-5 500 000	-1 500 000	0	-1 500 000	-1 635 261	-135 261	109 %
	310 UI/Maa- ja vesialueet yhteensä	-5 500 000	-1 500 000	0	-1 500 000	-1 635 261	-135 261	109 %

Proj. nro	Selitys	Kustannusarvio yhteensä TA2024-2028 €	TA 2024 €	Talousarvio- muutokset €	MTA 2024 €	Toteuma 2024 €	Poikkeama 2024 €	Toteuma -% 2024
	311 UI/Rakennukset							
	Sivistyspalvelujen hankkeet							
	Varhaiskasvatuspalvelut							
9110	Uskelan varhaiskasvatus- ja kouluyksikkö	-300 000	-300 000		-300 000	-105 119	194 881	35 %
	Sivistyspalvelujen hankkeet yhteensä	-300 000	-300 000	0	-300 000	-105 119	194 881	35 %
	Vapaa-aikapalvelujen hankkeet							
9181	Museokokoelmien yhteisvarasto	-100 000	-100 000		-100 000	-24 709	75 291	25 %
9187	Esittävän taiteen tila	-50 000	-50 000		-50 000	0	50 000	0 %
9251	Jäähallin uudisrakentaminen	-8 000 000	-200 000		-200 000	-133 782	66 218	67 %
	Vapaa-aikapalvelujen hankkeet yhteensä	-8 150 000	-350 000	0	-350 000	-158 491	191 509	45 %
	311 UI/Rakennukset yhteensä	-8 450 000	-650 000	0	-650 000	-263 610	386 390	41 %
	313 UI/Kiinteät rakenteet ja laitteet							
	Teknisen lautakunnan hankkeet							
9563	Sähköautojen latauspisteiden asennus	-400 000	-80 000		-80 000	-30 304	49 696	38 %
	Kaava-alueet							
9311	Uudet kaava-alueet	-2 050 000	-50 000		-50 000	-1 156	48 844	2 %
9316	Halikonrinne	-100 000	-100 000		-100 000	-69 598	30 402	70 %
9323	Marklundinkuja, Teijo	-60 000	-60 000		-60 000	-17 444	42 556	29 %
9324	Koulumäenrinne	-60 000	-60 000		-60 000	-16 644	43 356	28 %
9326	Vuorelan alue, Hajala	-60 000	-60 000		-60 000	0	60 000	0 %
9435	Pikkupellonkuja	-79 000	-79 000		-79 000	-60 114	18 886	76 %
	Liikenneväylät							
9350	Uusien alueiden asfaltointi	-1 000 000	-200 000		-200 000	-197 564	2 436	99 %
	Katuinfran saneeraus							
9325	Urheilupuiston P-alueiden laajennus	-110 000	-110 000		-110 000	-125 143	-15 143	114 %
9423	Lumenkaatopaikat	-1 100 000	-1 100 000		-1 100 000	-758 062	341 938	69 %
9428	Ratapihan alikulku	-2 450 000	-150 000		-150 000	0	150 000	0 %
	Katuvalaistus							
9500	Uuden katuvalaistuksen rakentaminen	-350 000	-70 000		-70 000	-48 512	21 488	69 %
	Teknisen lautakunnan hankkeet yhteensä	-7 819 000	-2 119 000	0	-2 119 000	-1 324 541	794 459	63 %
	313 UI/Kiinteät rakenteet ja laitteet yhteensä	-7 819 000	-2 119 000	0	-2 119 000	-1 324 541	794 459	63 %

Proj. nro	Selitys	Kustannusarvio yhteensä TA2024-2028 €	TA 2024 €	Talousarvio- muutokset €	MTA 2024 €	Toteuma 2024 €	Poikkeama 2024 €	Toteuma -% 2024
	320 UI/Osakkeet ja osuudet							
	Arvopaperit							
9000	Osakkeet (Turun Tunnin Juna Oy)	-1 104 094	-1 104 094		-1 104 094	-1 104 094	0	100 %
9000	Osakkeet (muut)	-50 000	-50 000		-50 000	0	50 000	0 %
	Arvopaperit yhteensä	-1 154 094	-1 154 094	0	-1 154 094	-1 104 094	50 000	96 %
	320 UI/Osakkeet ja osuudet yhteensä	-1 154 094	-1 154 094	0	-1 154 094	-1 104 094	50 000	96 %
	Uusinvestoinnit yhteensä	-22 923 094	-5 423 094	0	-5 423 094	-4 327 506	1 095 588	80 %
	Investointimenot yhteensä (ilman liikelaitosta)	-58 882 094	-19 487 094	-700 000	-20 187 094	-16 276 734	3 910 363	81 %
	Investointitulot (ilman liikelaitosta)							
10	Korvausinvestoinnit							
	113 KI/Kiinteät rakenteet ja laitteet							
	Teknisen lautakunnan hankkeet							
9559	ELY Ruukinlammen padon peruskorjaus ja muutostyöt	20 000	20 000		20 000	20 000	0	100 %
	Teknisen lautakunnan hankkeet yhteensä	20 000	20 000	0	20 000	20 000	0	100 %
	113 KI/Kiinteät rakenteet ja laitteet	20 000	20 000	0	20 000	20 000	0	100 %
	Korvausinvestoinnit yhteensä	20 000	20 000	0	20 000	20 000	0	100 %
30	Uusinvestoinnit							
	310 UI/Maa- ja vesialueet							
9050	Maa- ja vesialueet, tontit	0	0	0	0	890 895	890 895	****
	310 UI/Maa- ja vesialueet yhteensä	0	0	0	0	890 895	890 895	****
	311 UI/Rakennukset							
9054	KOM myynti, muut rakennukset			0	0	2 015	2 015	****
	311 UI/Rakennukset yhteensä	0	0	0	0	2 015	2 015	0

Proj. nro	Selitys	Kustannusarvio yhteensä TA2024-2028 €	TA 2024 €	Talousarvio- muutokset €	MTA 2024 €	Toteuma 2024 €	Poikkeama 2024 €	Toteuma -% 2024
	320 UI/Osakkeet ja osuudet							
	Arvopaperit							
9000	Osakkeet	0	0		0	22 663	22 663	****
	Arvopaperit yhteensä	0	0	0	0	22 663	22 663	****
	320 UI/Osakkeet ja osuudet yhteensä	0	0	0	0	22 663	22 663	****
	Uusinvestoinnit yhteensä	0	0	0	0	915 573	915 573	****
	Investointitulot yhteensä (ilman liikelaitosta)	20 000	20 000	0	20 000	935 573	915 573	4678 %
	Investoinnit, netto (ilman liikelaitosta)	-58 862 094	-19 467 094	-700 000	-20 167 094	-15 341 161	4 825 936	76 %

Liikelaitos Salon Veden Investointisuunnitelma 2024-2028

Proj. nro	Selitys	Kustannusarvio yhteensä TA2024-2028 €	TA 2024 €	Talousarvio- muutokset €	MTA 2024 €	Toteuma 2024 €	Poikkeama 2024 €	Toteuma -% 2024
	Investointimenot (Liikelaitos Salon Vesi)							
10	Korvausinvestoinnit							
	113 KI/Kiinteät rakenteet ja laitteet							
	Vesihuollon saneeraus							
9750	Vesijohtoverkoston saneeraus	-2 100 000	-100 000		-100 000	-42 858	57 142	43 %
9751	Viemäriverkoston saneeraus	-2 700 000	-100 000		-100 000	-465 832	-365 832	466 %
9753	Vesihuollon automaatiojärjestelmät	-420 000	-100 000		-100 000	-149 691	-49 691	150 %
9754	Vedenottamoiden saneeraus ja perusparannus	-750 000	-250 000		-250 000	-323 176	-73 176	129 %
9756	Pumppaamoiden saneeraus	-1 600 000	-400 000		-400 000	-154 387	245 613	39 %
9760	Keskusjätevedenpuhdistamon saneeraus	-2 400 000	-700 000		-700 000	-697 279	2 721	100 %
9768	Pienpuhdistamoiden saneeraus	-400 000	-150 000		-150 000	-194 808	-44 808	130 %
9851	Vesitornien saneeraus	-750 000	-250 000		-250 000	-30 241	219 759	12 %

Proj. nro	Selitys	Kustannusarvio yhteensä TA2024-2028 €	TA 2024 €	Talousarvio- muutokset €	MTA 2024 €	Toteuma 2024 €	Poikkeama 2024 €	Toteuma -% 2024
9852	Tehdaskadun/Meriniitynkadun kiertoliittymä, johtosiirrot ja saneeraus	-50 000	-50 000		-50 000	-126 748	-76 748	253 %
9853	Inkerinkatu-Kirkkokatu -välin vesihuollon saneeraus	-50 000	-50 000		-50 000	-86 901	-36 901	174 %
	113 KI/Kiinteät rakenteet ja laitteet yhteensä	-11 220 000	-2 150 000	0	-2 150 000	-2 271 921	-121 921	106 %
	116 KI/Koneet ja kalusto							
9850	Vesihuoltolaitoksen irtain	-500 000	-100 000		-100 000	-45 862	54 138	46 %
	116 KI/Koneet ja kalusto yhteensä	-500 000	-100 000	0	-100 000	-45 862	54 138	46 %
	Korvausinvestoinnit yhteensä	-11 720 000	-2 250 000	0	-2 250 000	-2 317 783	-67 783	103 %
20	Laajennusinvestoinnit							
	213 LI/Kiinteät rakenteet ja laitteet							
9755	Viemäriverkoston kapasiteettikyvyn muuttaminen	-550 000	-150 000		-150 000	0	150 000	0 %
9804	Viemäriverkoston laajennus toiminta-alueella	-500 000	-100 000		-100 000	-16 431	83 569	16 %
9855	Vesijohtoverkoston kapasiteetin muuttaminen	-450 000	-50 000		-50 000	0	50 000	0 %
	213 LI/Kiinteät rakenteet ja laitteet yhteensä	-1 500 000	-300 000	0	-300 000	-16 431	283 569	5 %
	Laajennusinvestoinnit yhteensä	-1 500 000	-300 000	0	-300 000	-16 431	283 569	5 %
30	Uusinvestoinnit							
	313 UI/Kiinteät rakenteet ja laitteet							
	Uusien alueiden vesihuolto							
9711	Uusien kaava-alueiden vesihuolto	-450 000	-50 000		-50 000	0	50 000	0 %
9776	Osuuskuntien jätevesiverkostot	-619 641	0		0	-619 641	-619 641	
9856	Vuorelan alue Hajala	-100 000	-50 000		-50 000	0	50 000	0 %
	Vedenottamot							
9802	Kukinhuoneenharjun pohjavesilaitos	-970 000	-70 000		-70 000		70 000	0 %
	313 UI/Kiinteät rakenteet ja laitteet yhteensä	-2 139 641	-170 000	0	-170 000	-619 641	-449 641	364 %
	Uusinvestoinnit yhteensä	-2 139 641	-170 000	0	-170 000	-619 641	-449 641	364 %
	Investointimenot yhteensä (Liikelaitos Salon Vesi)	-15 359 641	-2 720 000	0	-2 720 000	-2 953 855	-233 855	109 %

Proj. nro	Selitys	Kustannusarvio yhteensä TA2024-2028 €	TA 2024 €	Talousarvio- muutokset €	MTA 2024 €	Toteuma 2024 €	Poikkeama 2024 €	Toteuma -% 2024
	Investointitulot (Liikelaitos Salon Vesi)							
	Investointitulot yhteensä (Liikelaitos Salon Vesi)	0	0	0	0	0	0	
	Investoinnit, netto (Liikelaitos Salon Vesi)	-15 359 641	-2 720 000	0	-2 720 000	-2 953 855	-233 855	109 %

Investoinnit yhteensä

Proj. nro	Selitys	Kustannusarvio yhteensä TA2024-2028 €	TA 2024 €	Talousarvio- muutokset €	MTA 2024 €	Toteuma 2024 €	Poikkeama 2024 €	Toteuma -% 2024
	Investointimenot							
10	Korvausinvestoinnit	-46 825 000	-15 660 000	-700 000	-16 360 000	-13 826 347	2 533 656	85 %
20	Laajennusinvestoinnit	-2 354 000	-954 000	0	-954 000	-457 095	496 905	48 %
30	Uusinvestoinnit	-25 062 735	-5 593 094	0	-5 593 094	-4 947 147	645 947	88 %
	Investointimenot, yhteensä	-74 241 735	-22 207 094	-700 000	-22 907 094	-19 230 589	3 676 508	84 %
	Investointitulot							
10	Korvausinvestoinnit	20 000	20 000	0	20 000	20 000	0	100 %
20	Laajennusinvestoinnit	0	0	0	0	0	0	****
30	Uusinvestoinnit	0	0	0	0	915 573	915 573	****
	Investointitulot, yhteensä	20 000	20 000	0	20 000	935 573	915 573	4678 %
	Investoinnit, netto	-74 221 735	-22 187 094	-700 000	-22 887 094	-18 295 016	4 592 081	80 %

6. Rahoitusosan toteutuminen

1 000 €	Alkuper. talousarvio 2024	Talousarvio muutokset 2024	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma 2024	Poikkeama	Poikkeama %
Toiminta ja investoinnit						
Toiminnan rahavirta	15 167	-2 312	12 855	19 078	-6 223	-48,4 %
Vuosikate	15 652	-2 312	13 340	19 677	-6 337	-47,5 %
Satunnaiset erät	0	0	0	0	0	0,0 %
Tulorahoituksen korjauserät	-485	0	-485	-599	114	-23,5 %
Investointien rahavirta	-21 702	-700	-22 402	-17 924	-4 478	20,0 %
Investointimenot	-22 207	-700	-22 907	-19 231	-3 676	16,0 %
Rahoitusosuudet investointimenoihin	20	0	20	20	0	0,0 %
Pys. vast. hyödykkeiden luovutustulot	485	0	485	1 287	802	165,4 %
Toiminta ja investoinnit, netto	-6 535	-3 012	-9 547	1 154	-10 701	112,1 %
Rahoitustoiminta						
Antolainauksen muutokset	350	-900	-550	-508	-42	7,6 %
Antolainasaamisten lisäykset muille	0	-900	-900	-1 136	236	-26,2 %
Antolainasaamisten vähennykset muilta	350	0	350	628	278	79,4 %
Lainakannan muutokset	6 185	3 912	10 097	-1 418	11 515	114,0 %
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	13 385	3 912	17 297	0	17 297	100,0 %
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-7 200	0	-7 200	-6 790	-410	5,7 %
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0	0	5 372	5 372	
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	0	0	1 404	-1 404	
Toimeksiantojen varojen muutokset	0	0	0	1 067	-1 067	
Vaihto-omaisuuden muutos	0	0	0	18	-18	
Saamisten muutos	0	0	0	-62	62	
Korottomien velkojen muutos	0	0	0	381	-381	
Rahoituksen rahavirta	6 535	3 012	9 547	-522	-10 069	-105,5 %
Vaikutus maksuvalmiuteen	0	0	0	632	-632	

7. Yhteenveto valtuuston hyväksymistä määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

	Sito- vuus N / B	Määrärahat					Tuloarviot				
		Alkup. TA 2024	TA muutokset	TA muut. jäl- keen	Toteutuma 2024	Poikkeama	Alkup. TA 2024	TA muutokset	TA muut. jäl- keen	Toteutuma 2024	Poikkeama
Käyttötalousosa											
Tarkastuslautakunta	N	125 296	0	125 296	76 466	48 830					
Keskusvaalilautakunta	N	153 314	0	153 314	119 962	33 352					
Kaupunginvaltuusto	N	309 762	0	309 762	174 674	135 088					
Kaupunginhallitus	N	11 009 435	121 562	11 130 997	10 029 856	1 101 141					
Kaupunginhallitus		1 323 964	454 731	1 778 695	1 727 862	-50 833					
Sisäinen valvonta		152 356	1 425	153 781	148 403	-5 378					
Keskitetyt laki- ja asiantuntijapalv.		756 888	1 679	758 567	680 608	-77 959					
Hallinto ja toimistopalvelut		1 027 228	2 474	1 029 702	1 008 382	-21 320					
Yhteisöpalvelut		1 590 945	16 227	1 607 172	1 524 364	-82 808					
Edunvalvonta		14 428	2 660	17 088	-53 431	-70 519					
Tietohallintopalvelut		2 334 785	15 039	2 349 824	1 893 168	-456 656					
Talous- ja rahoituspalvelut		1 896 826	-971	1 895 855	1 671 430	-224 425					
Henkilöstö-, työnant-, työhyvin- vointi		1 912 015	-371 701	1 540 314	1 429 070	-111 244					
Opetuslautakunta	N	71 352 610	566 024	71 918 634	71 842 871	75 763					
Vapaa-ajan lautakunta	N	6 459 248	168 980	6 628 228	6 172 577	455 651					
Elinvoimajaosto	N	14 182 028	-394 319	13 787 709	10 571 746	3 215 963					
Tekninen lautakunta	N	19 662 390	1 318 874	20 981 264	21 738 470	-757 206					
Rakenn. ja ympäristölautakunta	N	1 720 582	26 609	1 747 191	1 673 407	73 784					
Vesilaitoksen johtokunta	N						3 398 464	-504 270	2 894 194	2 211 417	682 777
Käyttötalousosa yhteensä		124 974 665	1 807 730	126 782 395	122 400 029	4 382 366	3 398 464	-504 270	2 894 194	2 211 417	682 777
Tuloslaskelmaosa											
Verotulot	B						111 851 000	0	111 851 000	113 493 942	-1 642 942
Valtionosuudet	B						25 469 563	0	25 469 563	26 212 047	-742 484
Korkotulot	B						545 830	0	545 830	835 520	-289 690
Muut rahoitustulot	B						1 264 180	0	1 264 180	858 486	405 694
Korkomenot	B	1 900 000	0	1 900 000	1 515 927	384 073					
Muut rahoitusmenot	B	2 190	0	2 190	18 813	-16 623					
Satunnaiset erät	B						0	0	0	0	0
Tuloslaskelmaosa yhteensä		1 902 190	0	1 902 190	1 534 740	367 450	139 130 573	0	139 130 573	141 399 995	-2 269 422

	Sito- vuus N / B	Määrärahat					Tuloarviot				
		Alkup. TA 2024	TA muutokset	TA muut. jäl- keen	Toteutuma 2024	Poikkeama	Alkup. TA 2024	TA muutokset	TA muut. jäl- keen	Toteutuma 2024	Poikkeama
Investointiosa											
Korvausinvestoinnit:		13 410 000	700 000	14 110 000	11 508 559	2 601 441	20 000	0	20 000	22 015	-2 015
Rakennukset	N	7 110 000	0	7 110 000	5 927 951	1 182 049	0	0	0	2 015	-2 015
KOM Myynti, muut rakennukset	N			0		0				2 015	-2 015
Kiinteät rakenteet ja laitteet	N	5 056 000	700 000	5 756 000	4 858 601	897 399	20 000	0	20 000	20 000	0
Koneet ja kalusto	N	1 244 000	0	1 244 000	722 007	521 993	0	0	0	0	0
Laajennusinvestoinnit:		654 000	0	654 000	440 664	213 336	0	0	0	0	0
Kiinteät rakenteet ja laitteet	N	50 000	0	50 000	19 157	30 843					0
Koneet ja kalusto	N	604 000	0	604 000	421 507	182 493					0
Uusinvestoinnit:		5 423 094	0	5 423 094	4 327 507	1 095 587	0	0	0	913 558	-913 558
Maa- ja vesialueet	N	1 500 000	0	1 500 000	1 635 261	-135 261	0	0	0	890 895	-890 895
Rakennukset		650 000	0	650 000	263 610	386 390					0
Kiinteät rakenteet ja laitteet	N	2 119 000	0	2 119 000	1 324 542	794 458					0
Koneet ja kalusto	N	0	0	0	0	0					0
Osakkeet ja osuudet	N	1 154 094	0	1 154 094	1 104 094	50 000	0	0	0	22 663	-22 663
Vesihuoltolaitos	N	2 720 000		2 720 000	2 953 856	-233 856					0
Investointiosa yhteensä		22 207 094	700 000	22 907 094	19 230 586	3 676 508	20 000	0	20 000	935 573	-915 573
Rahoitusosa											
Pakolliset varaukset	B	0	0	0	0	0	0	0	0	-227 700	227 700
Antolainauksen muutokset											
Antolainasaamisten lisäykset	B	0	900 000	900 000	1 136 393	-236 393	0	0	0	0	0
Antolainasaamisten vähenn.	B	0	0	0	0	0	350 000	0	350 000	627 566	-277 566
Lainakannan muutokset											
Pitkäaik. lainojen lisäys	B	0	0	0	0	0	13 384 913	3 912 000	17 296 913	0	17 296 913
Pitkäaik. lainojen vähennys	B	7 200 000		7 200 000	6 789 686	410 314	0	0	0	0	0
Lyhytaik. lainojen muutos	B		0	0		0	0	0	0	5 371 818	-5 371 818
Oman pääoman muutokset	B	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	B			0		0	0	0	0	1 404 150	-1 404 150
Vaikutus maksuvalmiuteen	B			0		0			0	-631 383	631 383
Rahoitusosa yhteensä		7 200 000	900 000	8 100 000	7 926 079	173 921	13 734 913	3 912 000	17 646 913	6 544 451	11 102 462
Yhteensä		156 283 949	3 407 730	159 691 679	151 091 434	8 600 245	156 283 950	3 407 730	159 691 680	151 091 436	8 600 244

III Tilinpäätöslaskelmat

8. Tuloslaskelma

	2024		2023	
Toimintatuotot				
Myyntituotot	15 836 264,44		14 411 474,36	
Maksutuotot	2 924 617,18		2 701 368,01	
Tuet ja avustukset	4 450 963,49		5 628 961,84	
Muut toimintatuotot	15 433 748,75	38 645 593,86	15 258 182,58	37 999 986,79
Toimintakulut				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-78 082 904,43		-76 241 444,85	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-16 562 056,05		-15 892 278,98	
Muut henkilösivukulut	-2 496 171,09		-2 885 590,81	
Palvelujen ostot	-36 013 491,82		-33 606 544,26	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-15 460 832,29		-14 975 015,47	
Avustukset	-5 702 343,11		-5 967 303,31	
Muut toimintakulut	-4 516 408,05	-158 834 206,84	-3 521 409,06	-153 089 586,74
Toimintakate		-120 188 612,98		-115 089 599,95
Verotulot	113 493 942,26		117 699 998,78	
Valtionosuudet	26 212 047,00		28 261 679,00	
Rahoitustuotot ja kulut				
Korkotuotot	835 519,63		554 953,93	
Muut rahoitustuotot	858 486,27		2 566 014,66	
Korkokulut	-1 515 927,21		-1 319 017,47	
Muut rahoituskulut	-18 813,58	159 265,11	-1 772,23	1 800 178,89
Vuosikate		19 676 641,39		32 672 256,72
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-16 122 552,72		-16 056 164,33	
Arvonalentumiset	-42 987,51	-16 165 540,23	-1 623 377,10	-17 679 541,43
Satunnaiset erät				
Satunnaiset tuotot	0,00		566 066,82	
Satunnaiset kulut	0,00	0,00	0,00	566 066,82
Tilikauden tulos		3 511 101,16		15 558 782,11
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)		534 524,46		534 524,46
Tilikauden ylijäämä / alijäämä		4 045 625,62		16 093 306,57

9. Rahoituslaskelma

	2024		2023	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	19 676 641,39		32 672 256,72	
Satunnaiset erät	0,00		566 066,82	
Tulorahoituksen korjauserät	-598 701,55	19 077 939,84	70 250,36	33 308 573,90
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-19 230 586,59		-11 125 400,92	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	20 000,00		299 363,27	
Pysyvien vastaav.hyödykkeiden luovutustulot	1 286 574,82	-17 924 011,77	227 497,87	-10 598 539,78
Toiminnan ja investointien rahavirta		1 153 928,07		22 710 034,12
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäys	-1 136 393,31		0,00	
Antolainasaamisten vähennys	627 566,31	-508 827,00	343 943,11	343 943,11
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00		0,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-6 789 686,43		-14 693 186,43	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	5 371 817,85	-1 417 868,58	-15 215 965,47	-29 909 151,90
Oman pääoman muutokset		0,00		0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääom.muutokset	1 066 951,35		12 150,49	
Vaihto-omaisuuden muutos	18 066,18		23 336,74	
Saamisten muutos	-61 685,99		3 698 281,24	
Korottomien velkojen muutos	380 818,78	1 404 150,32	-14 103 667,78	-10 369 899,31
Rahoituksen rahavirta		-522 545,26		-39 935 108,10
Rahavarojen muutos		631 382,81		-17 225 073,98
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	9 804 962,21		9 173 579,40	
Rahavarat 1.1.	9 173 579,40	631 382,81	26 398 653,38	-17 225 073,98

10. Tase

Vastaavaa	2024	2023
Pysyvät vastaavat	339 115 485,50	336 477 185,41
Aineettomat hyödykkeet	0,00	0,00
Muut pitkävaikutteiset menot	0,00	0,00
Aineelliset hyödykkeet	289 725 237,04	288 652 448,85
Maa- ja vesialueet	111 815 805,00	111 071 438,76
Rakennukset	104 332 441,11	106 805 564,10
Kiinteät rakenteet ja laitteet	64 984 100,66	65 074 540,38
Koneet ja kalusto	2 529 692,81	2 488 386,47
Muut aineelliset hyödykkeet	735 682,57	743 262,28
Ennakkomaksut ja keskener.hankinnat	5 327 514,89	2 469 256,86
Sijoitukset	49 390 248,46	47 824 736,56
Osakkeet ja osuudet	25 259 568,46	24 183 245,01
Osakkuusyhteisöosuudet	5 606 675,23	5 626 313,78
Muut lainasaamiset	18 524 004,77	18 015 177,77
Toimeksiantojen varat	1 402 682,91	1 274 885,79
Valtion toimeksiannot	702 328,51	822 949,99
Lahjoitusrahastojen varat	700 354,40	451 935,80
Vaihtuvat vastaavat	18 434 647,96	17 759 645,34
Vaihto-omaisuus	0,00	18 066,18
Aineet ja tarvikkeet	0,00	18 066,18
Saamiset	8 629 685,75	8 567 999,76
Lyhytaikaiset saamiset	8 629 685,75	8 567 999,76
Myyntisaamiset	5 876 797,65	5 836 201,65
Muut saamiset	356 003,35	470 320,88
Siirtosaamiset	2 396 884,75	2 261 477,23
Rahoitusarvopaperit	12 917,92	12 917,92
Osakkeet ja osuudet	12 917,92	12 917,92
Rahat ja pankkisaamiset	9 792 044,29	9 160 661,48
Vastaavaa	358 952 816,37	355 511 716,54
Vastattavaa	2024	2023
Oma pääoma	261 488 453,94	257 442 828,32
Peruspääoma	211 373 769,16	211 373 769,16
Muut omat rahastot	1 543 549,13	1 543 549,13
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	44 525 510,03	28 432 203,46
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	4 045 625,62	16 093 306,57
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	7 717 313,24	8 251 837,70
Poistoero	7 717 313,24	8 251 837,70
Pakolliset varaukset	462 300,00	690 000,00
Muut pakolliset varaukset	462 300,00	690 000,00
Toimeksiantojen pääomat	2 597 664,35	1 402 915,88
Valtion toimeksiannot	702 328,51	822 949,03
Lahjoitusrahastojen pääomat	1 887 691,87	579 966,85
Muut toimeksiantojen pääomat	7 643,97	0,00
Vieras pääoma	86 687 084,84	87 724 134,64
Pitkäaikainen	19 566 136,75	25 652 978,46
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	16 753 783,12	23 173 089,39
Saadut ennakot	1 596,00	1 596,00
Ostovelat	263 245,07	550 421,51
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	2 547 512,56	1 927 871,56

Vastattavaa	2024	2023
Lyhytaikainen	67 120 948,09	62 071 156,18
Joukkovelkakirjalainat	35 000 000,00	30 000 000,00
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	6 419 306,27	6 789 686,43
Lainat muilta luotonantajilta	883 138,94	511 321,09
Saadut ennakot	956 542,78	1 463 091,09
Ostovelat	8 902 634,04	8 813 608,82
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	1 581 108,15	1 626 961,76
Siirtovelat	13 378 217,91	12 866 486,99
Vastattavaa	<u>358 952 816,37</u>	<u>355 511 716,54</u>

11. Konsernituloslaskelma

	2024		2023	
Toimintatuotot		64 568 571,41		63 948 761,95
Toimintakulut		-197 023 841,19		-189 038 550,30
Osuus osakkuusyht. voitosta (tappiosta)		-254 254,35		224 220,67
Toimintakate		-132 709 524,13		-124 865 567,68
Verotulot		113 107 858,40		117 323 013,79
Valtionosuudet		46 365 882,79		46 915 288,02
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot	211 818,23		81 974,91	
Muut rahoitustuotot	751 535,28		613 053,64	
Korkokulut	-2 076 748,48		-1 815 312,87	
Muut rahoituskulut	-38 305,35	-1 151 700,32	-22 266,29	-1 142 550,61
Vuosikate		25 612 516,75		38 230 183,53
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset pois-				
tot	-20 177 339,68		-20 330 801,37	
Omistuksen eliminointierot	0,00		0,00	
Arvonalentumiset	-226 317,51	-20 403 657,19	-1 623 377,10	-21 954 178,47
Satunnaiset erät	0,00	0,00	566 066,82	566 066,82
Tilikauden tulos		5 208 859,56		16 842 071,88
Tilinpäätössiirot		0,00		0,00
Tilikauden verot		-223 444,44		-459 002,58
Laskennalliset verot		120 275,20		-211 656,23
Vähemmistöosuudet		8 649,76		-5 386,17
Tilikauden ylijäämä (ali- jäämä)		5 114 340,07		16 166 026,90

12. Konsernirahoituslaskelma

	2024		2023	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	25 612 516,73		38 230 183,53	
Satunnaiset erät	0,00		566 066,82	
Tilikauden verot	-223 444,44		-459 002,58	
Tulorahoituksen korjauserät	-418 739,69	24 970 332,60	-242 255,77	38 094 992,00
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-24 575 953,59		-19 774 786,44	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	20 000,00		299 363,27	
Pysyvien vast. hyödykk. luovutustulot	4 266 553,36	-20 289 400,23	327 296,77	-19 148 126,40
Toiminnan ja investointien rahavirta		4 680 932,37		18 946 865,60
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset	-6 943,31		0,00	
Antolainasaamisten vähennykset	102 066,31	95 123,00	4 493,11	4 493,11
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 500 000,00		0,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-9 412 355,36		-17 567 618,60	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	5 000 000,00	-1 912 355,36	-10 272 431,38	-27 840 049,98
Oman pääoman muutokset		0,00		0,00
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääom. muutokset	1 066 951,35		12 150,49	
Vaihto-omaisuuden muutos	-76 436,40		-136 572,68	
Saamisten muutos	-610 364,36		4 023 300,35	
Korottomien velkojen muutos	-202 448,58	177 702,01	-14 096 742,08	-10 197 863,92
Rahoituksen rahavirta		-1 639 530,35		-38 033 420,79
Rahavarojen muutos		3 041 402,02		-19 086 555,19
Rahavarat 31.12.	23 636 067,25		20 594 665,24	
Rahavarat 1.1.	20 594 665,24	3 041 402,01	39 681 220,43	-19 086 555,19

13. Konsernitase

	2024	2023
Vastaavaa		
Pysyvät vastaavat	380 335 245,30	380 353 585,56
Aineettomat hyödykkeet	76 356,53	215 834,02
Aineettomat oikeudet	11 076,66	22 153,33
Muut pitkävaikutteiset menot	65 279,87	68 316,77
Enn.maksut ja keskeneräiset hyödykkeet	0,00	125 363,92
Aineelliset hyödykkeet	350 098 338,92	350 558 167,61
Maa- ja vesialueet	114 310 642,36	113 574 430,54
Rakennukset	150 403 185,97	154 779 247,92
Kiinteät rakenteet ja laitteet	64 988 886,45	65 234 220,32
Koneet ja kalusto	4 349 983,60	4 628 526,97
Muut aineelliset hyödykkeet	9 689 977,17	9 693 131,56
Enn.maksut ja keskeneräiset hankinnat	6 355 663,37	2 648 610,31
Sijoitukset	30 160 549,85	29 579 583,93
Osakkuusyhteisöosuudet	16 537 332,16	14 511 225,06
Muut osakkeet ja osuudet	8 126 499,04	9 476 517,22
Muut lainasaamiset	4 652 275,05	4 703 998,05
Muut saamiset	844 443,60	887 843,60
Toimeksiantojen varat	3 022 520,35	3 412 774,22
Vaihtuvat vastaavat	35 729 095,92	32 000 893,15
Vaihto-omaisuus	254 412,00	177 975,60
Saamiset	11 838 616,67	11 228 252,31
Pitkäaikaiset saamiset	0,00	0,00
Lyhytaikaiset saamiset	11 838 616,67	11 228 252,31
Rahoitusarvopaperit	6 801 962,20	4 658 272,19
Rahat ja pankkisaamiset	16 834 105,05	15 936 393,05
Vastaavaa yhteensä	419 086 861,56	415 767 252,92
	2023	2023
Vastattavaa		
Oma pääoma	293 469 341,07	288 355 001,00
Peruspääoma	211 373 769,16	211 373 769,16
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma	41 700,52	41 700,52
Muut omat rahastot	1 846 804,44	1 846 804,44
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	75 092 726,88	58 926 699,98
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	5 114 340,07	16 166 026,90
Vähemmistöosuudet	178 258,10	186 907,86
Pakolliset varaukset	462 300,00	690 000,00
Eläkevaraukset	0,00	0,00
Muut pakolliset varaukset	462 300,00	690 000,00
Toimeksiantojen pääomat	4 217 501,79	3 540 804,31
Vieras pääoma	120 759 460,61	122 994 539,75
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	37 879 021,17	44 516 697,23
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	5 839 136,29	5 534 518,89
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	44 135 645,42	39 410 324,72
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	32 905 657,73	33 532 998,91
Vastattavaa yhteensä	419 086 861,56	415 767 252,92

IV Tilinpäätöksen liitetiedot

14. Tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot 1-5

1. Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Tilikaudella jaksotettiin menojäämäpalkkoja 294.553,28 € (vuonna 2023 233.097,03 €). Lomapalkkavelan muutosta kirjattiin lisäyksenä 594.718,52 € (vuonna 2023 vähennyksenä 9.720.540,26 €). Lomapalkkavelan määräksi muodostui 9.237.530,22 € (vuonna 2022 18.911.880,99 €).

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintameno vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Salon kaupunki on vahvistanut suunnitelmapoistojen perusteet 1.1.2009 alkaen (Kvalt 7.12.2009§ 194). Laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Pysyvien vastaavien hyödykkeet jotka on hankittu ennen 1.1.2009 noudattavat vanhojen lakkautettujen kuntien vahvistettuja poistosuunnitelmia.

Salon kaupungin talousarvion 2024 laadintaohjeissa on vahvistettu pienhankintarajat. Investointeja ovat talonrakennushankkeet, joiden verottomat kulut ylittävät 50.000 € ja muut hankkeet ja hankinnat, joiden veroton hinta on yli 20.000 €.

Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeessa kunnan suunnitelman mukaisista poistoista tilivuodesta 2013 alkaen, kuntajaosto suosittelee poistoaikojen alarajojen käyttämistä. Salon kaupungin vahvistamissa suunnitelmapoistojen perusteissa on noudatettu pääsääntöisesti suosituksen alarajojen mukaisia poistoaikoja lukuun ottamatta hallinto- ja laitosrakennusten 30 vuoden (suositus 20 v) sekä asuinrakennusten 40 vuoden (suositus 30 v) poistoaikaa.

Rakennusten poistot sisältävät arvonalentumisia 10.661,88 € (vuonna 2023 1.623.377,10 €) tarpeettomina puretuista rakennuksista.

Muista osakkeista ja osuuksista kirjattiin arvonalentumista 5.107,37 € (vuonna 2023 0 €)

Osakkuusyhteisöosakkeista kirjattiin arvonalentumista 19.638,55 € (vuonna 2023 0 €)

Luonnonvaroista kirjattiin arvonalentumista 7.579,71 € (vuonna 2023 0 €)

Sijoitukset

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintamenon määräisinä.

Vaihto-omaisuus

Metsäjaanun teollisuusalueen rakentamisesta syntyneestä murskeesta on muodostettu murskevarasto vuonna 2018 jolloin murskevaraston arvo on siirretty pysyvien vastaavien tililtä varastotilille. Varastotililtä on käytetty v. 2024 eri kohteille 18.066,18 € (vuonna 2023 5.916,10 €). Varaston arvo 31.12.2024 on 0 €.

Rahoitusomaisuus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoonsa.

Salon kaupungilla on käytössä konsernipankkitili, jonka alatilejä käyttää osa tytäryhtiöistä. Konsenitilin käyttö on kirjattu taseen saamisiin ja velkoihin ja vaikutus on eliminoitu konsernissa.

Johdannaissopimusten käsittely

Salon kaupunki on suojautunut lainojen korkovaihteluilta solmimalla koronvaihtosopimuksia nimellisarvoltaan 30,0 miljoonaa. Liitetietojen vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevissa tiedossa on esitetty selvitys arvostus- ja laskentaperusteista.

Ympäristöasioita koskevia liitetietoja on esitetty kunnan ja konsernin liitetietojen yhteydessä.

2. Tuloslaskelman ja taseen esittämistapa

Tuloslaskelma ja tase on laadittu kirjanpitolain säännösten sekä kuntajaoston yleisohjeiden mukaisesti, tuloslaskelmayleisohje v. 2023 ja taseyleisohje v. 2024. Tilinpäätöksen liitetiedoissa on noudatettu kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjetta v.2020 tilinpäätöksen liitetiedoista sekä ohjeen liitetietonumerointia 1-46.

Liikelaitoksen tilinpäätöksen yhdisteleminen kaupungin tilinpäätökseen

Liikelaitos Salon Vesi on yhdistetty kaupungin tilinpäätökseen ja liitetietoihin. Liikelaitoksen oma erillinen tilinpäätös kokonaisuudessaan on esitetty kaupungin tilinpäätöksen kohdassa eriytetyt tilinpäätökset.

3. Tilinpäätöksen liitetiedoissa on tehty oikaisuja edelliseltä tilikaudelta esitettäviin tietoihin liitetietojen 24 konsernin osalta.

5. Tilinpäätöksessä ei ole aikaisempiin tilikausiin kohdistuvia tuottoja tai kuluja eikä virheiden korjauksia

15. **Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot**

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätöksessä kunnan tilinpäätökseen on yhdistelty kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä sekä kunnan tytäryhteisöt ja osakkuusyhteisöt.

Osakkuusyhtiöistä As Oy Merisärki ja Salon Seudun Työkeskus Oy on yhdistelty tp 2023 tiedoin ja Varsinais-Suomen Kiinteistöky:n liitetiedot vuoden 2023 tiedoin, koska vuoden 2024 tietoja ei ole toimitettu pyydettyssä aikataulussa.

Yhdisteltävien yhteisöjen tietojen yhdenmukaiseksi saattaminen

Konsernitase on esitetty lyhennetyllä tasekaavalla.

Kunnan konsernitilinpäätökseen yhdisteltävien yhteisöjen tilinpäätökset on muutettu yhdistelyvaiheessa kunnassa noudatettujen tilinpäätösperiaatteiden mukaisiksi.

Salon seudun koulutuskuntayhtymän saama valtion yksikköhintarahoitus on siirretty konsernituloslaskelmassa myyntituotoista ja esitetty valtionosuuksien rivillä. Yksikkörahoituksesta 22.683.972,00 € (vuonna 2023 20.995.405,00 €) on eliminoitu konsernin omistuksen mukainen osuus.

Vertailutietoon tehdyt oikaisut

Salon Vuokratalot Oy:n osalta taseeseen on korjattu muutos, jossa rahoitusarvopapereista on siirretty 1.510.000 € sijoitusten ryhmään vuodelle 2023. Siirto ei ollut tiedossa vuoden 2023 konsernitilinpäätöstä laadittaessa. Yhtiö on siirtänyt tämän saman erän vuonna 2024 takaisin rahoitusarvopapereihin.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot, kulut ja rahoitustapahtumat sekä saamiset ja velat on eliminoitu. Konsernitytäryhtiöiden maksamat kiinteistöverot on eliminoitu konsernitilinpäätöksessä sisäisinä erinä kunnan verotuloja vastaan 386.083,86 € (vuonna 2023 376.984,99 €). Salon kaupungille maksetut liittymismaksut ja eliminoinnit on esitetty konserniyhtiön taseen sijaiten kohdassa; muut saamiset. Eliminointi on suoritettu joko edellisten tilikausien yli/alijäämään tai vieraan pääoman muita velkoja vastaan yhteensä 49.510,41 €. Kaupungin lainoja tytäryhteisöille on eliminoitu 13.871.729,72 € (vuonna 2023 13.311.179,72 €).

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa, vähemmistöosuuksien erottamisessa sekä osakkuusyhteisöjen yhdistelemissä. Laskennallinen verovelka on esitetty kokonaisuudessaan pitkäaikaisena vieraana pääomana.

Lyhytaikaiseen korottomaan vieraaseen pääomaan sisältyvät laskennalliset verovelat olivat 2.265.352,48 € (vuonna 2023 2.385.627,68 €). Laskennallista verovelkaa on tilikaudella kirjattu -120.275,20 € (vuonna 2023 211.656,23 €).

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu. Omistuksen eliminoinnissa syntynyt ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintakaudelle.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa. Jos yhtiön oma pääoma on muodostunut negatiiviseksi, ei vähemmistöosuutta ole erotettu.
Suunnitelmapoistojen oikaisu

Konsernitytäryhteisöjen aineellisten hyödykkeiden ryhmään kuuluvien rakennusten poistot on oikaistu Salon kaupungin 1.1.2009 voimassa olevan poistosuunnitelman mukaisiksi. Asuinrakennukset 40 v tasapoisto, Hallinto- ja laitosrakennukset 30 v tasapoisto ja Tehdas- tai tuotanto rakennukset 20 v tasapoisto. Jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Salon Vuokratalot Oy:n konsernipoistojen laskentaa on tarkistettu ja siitä on kirjattu vuodelle 2024 korjausta 309.639,24 €. Tarkistuksen yhteydessä on korjattu myös vuodelta 2015 tuleva summa 166.519,05 €. Korjauksien yhteisvaikutus on 476.158,29 €.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

Salon kaupunki	Kotikunta	Omistus%
Konsernirakenne		
Kuntayhtymät		
Salon seudun koulutuskuntayhtymä	Salo	88,84615
Varsinais-Suomen Kiinteistö kuntayhtymä	Salo	35,11171
Varsinais-Suomen liitto	Turku	10,74424
Tytäryhteisöt		
Koy Halikonrinne	Salo	100,00
Koy Olleföre	Salo	51,33
Koy Tiilitehtaanpiha	Salo	100,00
Koy Tiipilä	Salo	71,83
Tiipilän Lämpö Oy (Koy Tiipilän tytär)	Salo	0,00
	(Yhdistely 55,81)	
Salon Vuokratalot Oy	Salo	100,00
Salon Jääliikuntahalli Oy	Salo	74,18
Yrityssalo Oy	Salo	100,00
Salon Kaukolämpö Oy	Salo	100,00
Koy Hirviluhta	Salo	100,00
Salon Palvelutalosaatiö sr	Salo	92,00
Salon Kuntakiinteistöt Oy	Salo	100,00
Osakkuusyhteisöt		
As Oy Merisärki	Salo	24,15
Koy Inkerenkurvi	Salo	45,07
Salon seudun työkeskus Oy	Salo	49,60
As Oy Makasiinintie	Salo	33,33
Salon IoT Park Oy	Salo	36,00
Lounavoima Oy	Salo	0,00
	(Yhdistely 50,00)	

16. Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot 6-16

6.	Toimintatuotot tehtäväalueittain, ulkoiset	Konserni		Kunta	
		2024	2023	2024	2023
	Konsernihallinto				
	*) V-S liitto, Yrityssalo Oy	2 549 031,65	3 891 940,48	1 128 853,19	2 433 513,99
	Sosiaali- ja terveystoimen palvelukokonaisuus				
	*) Salon Palvelutalosaäitiö	694 895,01	669 944,00	0,00	0,00
	Kasvatuksen ja opetustoimen palvelukokonaisuus				
	*) Salon seudun koulutusky	8 326 106,07	8 216 870,89	5 538 869,38	5 810 378,22
	Vapaa-ajan palvelukokonaisuus	1 701 665,44	1 955 661,80	1 817 906,96	2 063 135,44
	Kaupunkikehitys 31.12.2023 asti				
	*) tytäryhtiöt, V-S Kiinteistöky	0,00	39 960 539,35	0,00	17 878 277,59
	Elinvoiman palvelukokonaisuus 1.1.2024 alken	9 150 861,20	0,00	9 384 993,95	0,00
	Teknisten palvelujen palvelukokonaisuus 1.1.2024 alkaen				
	*) tytäryhtiöt, V-S Kiinteistöky	32 601 298,15	0,00	10 644 978,29	0,00
	Rakennus- ja ympäristöpalvelujen palvelukokonaisuus	1 411 394,49	1 317 568,74	1 415 996,49	1 323 408,34
	Liikelaitos Salon Vesi	8 133 319,41	7 936 236,69	8 713 995,60	8 491 273,21
	Toimintatuotot yhteensä	64 568 571,42	63 948 761,95	38 645 593,86	37 999 986,79

Ympäristöasioiden harkinnanvarainen esittäminen

Ympäristötuotot ja -kulut (Kustannuspaikat 7111 ja 7112)	Kunta	
	2024	2023
Ympäristötuotot	112 933,81	123 150,36
Siitä: ympäristönsuojeluun saadut avustukset	13 213,40	13 940,97
Ympäristökulut	721 510,05	648 543,39
Siitä: ympäristönsuojeluun annetut avustukset	15 000,00	10 000,00
Ympäristökulut netto	-608 576,24	-525 393,03

7. Verotulojen erittely	Kunta	
	2024	2023
Kunnan tulovero	89 098 992,68	89 138 097,57
Osuus yhteisöveron tuotosta	10 166 415,76	13 113 366,30
Kiinteistövero	14 228 533,82	15 448 534,91
Verotulot yhteensä	113 493 942,26	117 699 998,78

8. Valtionosuuksien ja verotulomenetysten korvausten erittely	Kunta	
	2024	2023
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	18 376 672,00	21 540 136,00
Siitä: Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus	14 859 084,00	16 342 235,00
Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaiset valtionosuudet	-1 297 818,00	-2 552 283,00
Verotulomenetysten korvaus	9 133 193,00	9 273 826,00
Valtionosuudet yhteensä	26 212 047,00	28 261 679,00

9. Palvelujen ostojen erittely	Kunta	
	2024	2023
Asiakaspalvelujen ostot	5 919 770,63	6 308 362,24
Muiden palvelujen ostot	30 093 721,19	27 298 182,02
Kaupungin palvelujen ostot yhteensä	36 013 491,82	33 606 544,26

10. Valtuustoryhmien toimintaedellytysten tukemiseksi annetut tuet valtuustoryhmittäin eriteltyinä (Kuntal 19.2 §)	Kunta	
	2024	2023
Kaupungin valtuustoryhmittäin antamat tuet yhteensä	0,00	0,00

11. Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista
 Kaupunginvaltuusto on vahvistanut poistosuunnitelman 1.1.2009 alkaen 7.12.2009 § 194.
 Ennen kuntaliitosta hankitun omaisuuden poistoajoissa noudatetaan kunnissa aikaisemmin hyväksytyjä poistosuunnitelmia.

Salon kaupungin talousarvion laadintaohjeissa on vahvistettu pienhankintarajat.

Investointeja ovat talonrakennushankkeet, joiden verottomat kulut ylittävät 50.000 € ja muut hankkeet ja hankinnat, joiden veroton hinta on yli 20.000 €.

Poistosuunnitelman poistomenetelmät ja poistoajat omaisuusryhmittäin

Aineettomat hyödykkeet

Kehittämismenot	2-5 vuotta
Aineettomat oikeudet	5-20 vuotta
Liikearvo	2 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	
Atk-ohjelmistot	2 vuotta
Muut	2 vuotta

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet	Ei poistoaikaa
Rakennukset ja rakennelmat	
Hallinto- ja laitosrakennukset	30 vuotta
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20 vuotta
Talousrakennukset	10 vuotta
Vapaa-ajan rakennukset	20 vuotta
Asuinrakennukset	40 vuotta
Rakennusten peruskorjaukset	10 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet	
Kadut, tiet, torit ja puistot	15 vuotta
Sillat, laiturit ja uimalat	10 vuotta
Muut maa- ja vesirakenteet	15 vuotta
Vedenjakeluverkosto	30 vuotta
Viemäriverkko	30 vuotta
Kaukolämpöverkko	20 vuotta
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistuslaitteet	15 vuotta
Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset	10 vuotta
Maakaasuverkko	20 vuotta
Muut putki- ja kaapeliverkot	15 vuotta
Sähkö-, vesi- yms.laitosten laitoskoneet ja laitteet	10 vuotta
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	15 vuotta
Liikenteen ohjauslaitteet	10 vuotta
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	10 vuotta
Koneet ja kalusto	
Rautaiset alukset	15 vuotta
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	8 vuotta
Muut kuljetusvälineet	4 vuotta
Muut liikkuvat työkoneet	5 vuotta
Muut raskaat koneet	10 vuotta
Muut kevyet koneet	5 vuotta
Sairaala-, terveydenhuolto- yms.laitteet	5 vuotta
Atk-laitteet	3 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	3 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet	

osakkeille ja osuuksille ei poistoaikaa määritellä.

12. Pakollisten varausten muutokset	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Muut pakolliset varaukset 1.1.	690 000,00	470 000,00	690 000,00	470 000,00
Lisäykset tilikaudella	242 300,00	220 000,00	242 300,00	220 000,00
Vähennykset tilikaudella	-470 000,00	0,00	-470 000,00	0,00
Muut pakolliset varaukset 31.12.	462 300,00	690 000,00	462 300,00	690 000,00
Eläkevastuu	0,00	15 507,29		
HVA-muutos	0,00	-15 507,29		
Eläkevastuu 1.1.	0,00	0,00	0,00	0,00
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Eläkevastuu 31.12.	0,00	0,00	0,00	0,00
Potilasvahinkovakuutusmaksu	0,00	4 811 972,99		
HVA-muutos	0,00	-4 811 972,99		
Potilasvahinkovakuutusmaksu 1.1.	0,00	0,00	0,00	0,00
Lisäykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset tilikaudella	0,00	0,00	0,00	0,00
Potilasvahinkovakuutusmaksu 31.12.	0,00	0,00	0,00	0,00
Pakolliset varaukset 31.12	462 300,00	690 000,00	462 300,00	690 000,00

13.	Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja luovutustappiot	Konserni		Kunta	
		2024	2023	2024	2023
	Muut toimintatuotot				
	Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	429 035,89	137 863,91	429 035,89	137 863,91
	Rakennusten luovutusvoitot	0,00	13 502,91	0,00	156,13
	Osakkeiden luovutusvoitot	8 365,76	0,00	8 365,76	0,00
	Muut luovutusvoitot	98 196,87	100 422,55	23 904,38	25 483,87
	Luovutusvoitot yhteensä	535 598,52	251 789,37	461 306,03	163 503,91
	Muut toimintakulut				
	Maa- ja vesialueiden luovutustappiot	77 653,15	13 754,27	77 653,15	13 754,27
	Rakennusten luovutustappiot	1 914,85	0,00	1 914,85	0,00
	Osakkeiden luovutustappiot	10 736,48	0,00	10 736,48	0,00
	Muut luovutustappiot	0,00	0,00	0,00	0,00
	Luovutustappiot yhteensä	90 304,48	13 754,27	90 304,48	13 754,27
14.	Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely	Konserni		Kunta	
		2024	2023	2024	2023
	Satunnaiset tuotot				
	12/2022 oli varauduttu VSSHP:n ennusteen mukaisesti alijäämän kattamiseen, joka Salon kaupungille tarcoitti 778.050 € kirjausta kuluksi ja velaksi. Lopullinen alijäämä oli paljon pienempi, 211.983,18 €. Loppuvaraus tuloutettu taseeseen vuonna 2023.	0,00	566 066,82	0,00	566 066,82
	Satunnaiset tuotot yhteensä	0,00	566 066,82	0,00	566 066,82
15.	Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely	Kunta			
		2024	2023	2024	2023
	Osinkotuotot saman konsernin yhteisöistä	200 000,00	2 000 000,00		
	Osinkotuotot muista yhteisöistä	579 313,25	502 998,89		
	Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	9 104,69	12 598,31		
	Yhteensä	788 417,94	2 515 597,20		
16.	Erittely poistoeron muutoksista	Kunta			
		2024	2023	2024	2023
	Investointivaraukseen liittyvä poistoero 1.1.	8 251 837,70	8 786 362,16		
	Investointivaraukseen liittyvä poistoeron purku tuloslaskelmaan	534 524,46	534 524,46		
	Poistoeroa jäljellä 31.12.	7 717 313,24	8 251 837,70		

17. Taseen vastaavia koskevat liitetiedot 17-24

17. Kunnalla ei ole joukkovelkakirjalainoja
 18. Tilikaudella ei ole tehty arvonorotuksia

19. Pysyvät vastaavat, aineettomat ja aineelliset hyödykkeet sekä sijoitukset tase-eräkohtaisesti									
	Poistamaton hankintameno	1.1.2024	Siirrot	Ostot +	Rah.osuudet-	Myynnit -	Poistot	Arvonlennuk- set	31.12.2024
Aineettomat hyödykkeet									
Aineettomat oikeudet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Aineelliset hyödykkeet									
Maa- ja vesialueet	111 071 438,76	111 071 438,76	0,00	1 635 261,20	0,00	-890 894,96	0,00	0,00	111 815 805,00
Rakennukset	106 805 564,10	106 805 564,10	402 393,34	5 833 273,84	0,00	-2 014,85	8 696 113,44	10 661,88	104 332 441,11
Kiinteät rakenteet ja laitteet	65 074 540,38	65 074 540,38	440 007,99	5 710 009,61	0,00	0,00	6 240 457,32	0,00	64 984 100,66
Koneet ja kalusto	2 488 386,47	2 488 386,47	629 158,68	598 129,62	0,00	0,00	1 185 981,96	0,00	2 529 692,81
Muut aineelliset hyödykkeet	743 262,28	743 262,28	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7 579,71	735 682,57
Keskeneräiset	2 469 256,86	2 469 256,86	-1 471 560,01	4 349 818,04	-20 000,00	0,00	0,00	0,00	5 327 514,89
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	288 652 448,85	288 652 448,85	0,00	18 126 492,31	-20 000,00	-892 909,81	16 122 552,72	18 241,59	289 725 237,04
Sijoitukset									
Konsernitytäryhtiöt	8 367 816,60	8 367 816,60	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8 367 816,60
Konsernikuntayhtymät	8 778 164,51	8 778 164,51	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	8 778 164,51
Konserniosakkuusyhteisöt	5 626 313,78	5 626 313,78	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	19 638,55	5 606 675,23
Muut osakkeet ja osuudet	7 037 263,90	7 037 263,90	0,00	1 104 094,28	0,00	-22 663,46	0,00	5 107,37	8 113 587,35
Sijoitukset yhteensä	29 809 558,79	29 809 558,79	0,00	1 104 094,28	0,00	-22 663,46	0,00	24 745,92	30 866 243,69
Yhteensä	318 462 007,64	318 462 007,64	0,00	19 230 586,59	-20 000,00	-915 573,27	16 122 552,72	42 987,51	320 591 480,73
Sijoitusten saamiset									
Lainasaamiset tytäryhteisöiltä	13 311 179,72	13 311 179,72	0,00	1 129 450,00	0,00	-568 900,00	0,00	0,00	13 871 729,72
Lainasaamiset osakkuusyhteisöiltä	4 500 000,00	4 500 000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	4 500 000,00
Muut lainasaamiset muilta *)	203 998,05	203 998,05	0,00	6 943,31	0,00	-58 666,31	0,00	0,00	152 275,05
Sijoitusten saamiset yhteensä	18 015 177,77	18 015 177,77	0,00	1 136 393,31	0,00	-627 566,31	0,00	0,00	18 524 004,77
Pysyvät vastaavat yhteensä	336 477 185,41	336 477 185,41	0,00	20 366 979,90	-20 000,00	-1 543 139,58	16 122 552,72	42 987,51	339 115 485,50

*) Muut lainasaamiset muilta sisältää sosiaalisen luototuksen lainoja 73.636.11 €.

Pysyviin vastaaviin sisältyviä aktivoituja pitkävaikutteisia ympäristömenoja Käyttöomaisuuslaji 2241 kp 8134	Kunta	
	2024	2023
Puhdistamojen saneeraushankkeet, jäljellä oleva hankintameno 31.12.	940 162,19	1 006 803,20

20.- 22.) Omistukset muissa yhteisöissä

	Y-tunnus	kunnan om.osuus %	konsernin om.osuus %	kuntakonsernin osuus (1000€)		
				OPO:sta	VPO:sta	tilikauden voitosta/ tappiosta
20. Tytäryhteisöt						
Koy Halikonrinne	0132449-6	100,00	100,00	176	14	0
Koy Olleföre	3019839-6	51,33	51,33	29	13	0
Koy Tiilitehtaanpiha	0225153-2	100,00	100,00	159	1 511	0
Koy Tiipilä	0136412-1	71,83	71,83	108	1 396	0
Tiipilän Lämpö Oy (Tiipilän tytär)	0136401-7	0,00	55,81	29	10	-1
Salon Vuokratalot oy	0783611-8	100,00	100,00	3 165	19 358	0
Salon Jääliikuntahalli Oy	1710897-4	74,18	74,18	312	52	-57
Yrityssalo Oy	2237179-3	100,00	100,00	667	263	0
Koy Hirviluhta	0224643-4	100,00	100,00	27	38	0
Salon Kaukolämpö Oy	2659366-8	100,00	100,00	10 450	17 954	824
Salon Palvelutalosaatiö sr	0568344-5	92,00	92,00	883	114	2
Salon Kuntakiinteistöt Oy	3406939-9	100,00	100,00	-6	907	-6
Tytäryhteisöt yhteensä				15 997	41 631	762
21. Kuntayhtymät						
Salon seudun koulutus ky	0139545-4	88,84615	88,84615	29 565	5 072	1 201
V-Suomen kiinteistöky	0783597-5	35,11171	35,11171	399	256	1
V-Suomen liitto	0922305-9	10,74424	10,74424	274	193	20
Kuntayhtymät yhteensä				30 238	5 521	1 222
22. Osakkuusyhteisöt						
As Oy Merisärki	0223155-8	24,15	24,15	25	7	1
Koy Inkerenkurvi	0850649-5	45,07	45,07	694	14	3
Salon seudun työkeskus Oy	0490431-4	49,60	49,60	20	110	-3
As Oy Makasiinintie	0704928-8	33,33	33,33	103	1	0
Salon IoT Park Oy	2821657-5	36,00	36,00	5 204	3 987	836
Lounavoima Oy	2875090-3	0,00	50,00	10 438	42 175	0
Osakkuusyhteisöt yhteensä				16 484	46 294	838
23.						
Saamisten erittely tytäryhteisöiltä, kuntayhtymiltä joissa kunta on jäsenenä sekä osakkuus- ja omistusyhteisyyksiltä	2024		2023			
	Pitkäaik.	Lyhytaik.	Pitkäaik.	Lyhytaik.		
Saamiset tytäryhteisöiltä						
Myyntisaamiset	0,00	280 206,36	0,00	884 789,61		
Siirtosaamiset		51 126,57		48 605,83		
Yhteensä	0,00	331 332,93	0,00	933 395,44		
Saamiset kuntayhtymiltä joissa kunta on jäsenenä						
Myyntisaamiset	0,00	38 644,04	0,00	11 011,58		
Siirtosaamiset	0,00	9 104,69	0,00	12 598,31		
Yhteensä	0,00	47 748,73	0,00	23 609,89		
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisöiltä						
Myyntisaamiset	0,00	27 724,13	0,00	49 730,17		
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	49 730,17		
Saamiset yhteensä	0,00	406 805,79	0,00	1 006 735,50		

24. Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Siirtyvät korot muilta	737 330,11	956 417,19	737 330,11	956 417,19
Siirtosaamiset kuntayhtymiltä	5 907,87	4 423,48	9 104,69	12 598,31
Siirtosaamiset tytäryhteisöiltä	13 200,88	36 055,80	51 126,57	48 605,83
Kela korvaus työterveydenhuoltoon	514 376,90	518 644,23	470 842,29	472 000,00
Vammaispalvelulain mukainen Varhalle tuotettava koululaisten ap/ip -toiminta	0,00	200 000,00	0,00	200 000,00
Joukkoliikenteen valtionavustus	200 000,00	0,00	200 000,00	290 000,00
Kotikuntalaskutus, sijoitetut	236 810,71	0,00	236 810,71	0,00
S2-kielen opetuksen tuki, Opetushallitus	140 932,00	0,00	140 932,00	114 809,00
Muut tulojäämät yhteensä	1 262 362,66	1 116 458,59	550 738,38	167 046,90
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	3 110 921,13	2 831 999,29	2 396 884,75	2 261 477,23

18. Taseen vastattavia koskevat liitetiedot 25-33

25. Oman pääoman erittely	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Peruspääoma	211 373 769,16	223 782 949,58	211 373 769,16	223 782 949,58
HVA-muutos**	0,00	-12 409 180,42	0,00	-12 409 180,42
Peruspääoma 1.1.	211 373 769,16	211 373 769,16	211 373 769,16	211 373 769,16
Peruspääoma 31.12.	211 373 769,16	211 373 769,16	211 373 769,16	211 373 769,16
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma	41 700,52	47 283,01	0,00	0,00
HVA-muutos	0,00	-5 582,49	0,00	0,00
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma 1.1.	41 700,52	41 700,52	0,00	0,00
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma 31.12.	41 700,52	41 700,52	0,00	0,00
Muut omat rahastot	1 846 804,44	1 917 672,21	1 543 549,13	1 543 549,13
HVA-muutos	0,00	-70 867,77	0,00	0,00
Muut omat rahastot 1.1.	1 846 804,44	1 846 804,44	1 543 549,13	1 543 549,13
Lisäykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Vähennykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut omat rahastot 31.12	1 846 804,44	1 846 804,44	1 543 549,13	1 543 549,13
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	75 092 726,88	60 492 155,57	44 525 510,03	28 432 203,46
HVA-muutos	0,00	-1 565 455,58	0,00	0,00
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	75 092 726,87	58 926 699,98	44 525 510,03	28 432 203,46
Siirrot erien välillä	0,00	0,00	0,00	0,00
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	75 092 726,87	58 926 699,98	44 525 510,03	28 432 203,46
josta:				
- olennaiset omaisuuden luovutusvoitot				
- v.2015 Liikelaitos Salon Kaukolämpö- laitoksen yhtiöittäminen Salon Kauko- lämpö Oy:ksi			6 049 863,09	6 049 863,09
- v.2018 neljän eri tytäryhteisön purka- minen kaupungin taseeseen*			2 102 169,00	2 102 169,00
- Investointivaraukset 31.12.			-9 320 886,62	-9 320 886,62
- Liikelaitos Salon Veden peruspääoman muodostamisessa huomioitu edellisten tili- kausien yli-/alijäämään liitoskuntien vesi- laitosten 31.3.2004 puretut rahastopää- omat			2 210 066,68	2 210 066,68
Tilikauden yli-/alijäämä	5 114 340,07	16 166 026,90	4 045 625,62	16 093 306,57
josta:				
- poistoeron muutos			534 524,46	534 524,46
Oma pääoma yhteensä	293 469 341,07	288 355 001,00	261 488 453,94	257 442 828,32

* Puretut yhtiöt Koy Kiskon sosiaali- ja terveystalo, Koy Kuusjoen sosiaali- ja terveystalo, Koy Suomensjärven sosiaali- ja terveystalo ja Koy Kiskon kotilinnat.

** Alkusaldomuutokset 2023:

VSSHP ja V-S Erityishuoltopiirin peruspääoman alaskirjaus

-22 855 230,17

HVA:lle siirtynyt lomapalkkavelka

10 340 130,22

V-S Kiinteistö Ky peruspääoman muutos

105 919,53

-12 409 180,42

Edellisten tilikausien yli-/alijäämä ja tuloksenkäsittelyerät	Kunta	
	2024	2023
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	44 525 510,03	28 432 203,46
Tilikauden yli-/alijäämä	4 045 625,62	16 093 306,57
Kertynyt poistoero 31.12.	7 717 313,24	8 251 837,70
Vapaaehtoiset varaukset 31.12.	0,00	0,00
Kertynyt yli-/alijäämä ja tuloksenkäsittelyerät yhteensä	56 288 448,89	52 777 347,73

26.

Erittely poistoeroista	Kunta	
Investointivaraukseen liittyvät poistoerot	2024	2023
Kiikalan vesiprojekti, Liikelaitos Salon vesi	521 764,08	594 616,54
Alhaisten koulu	211 916,62	228 735,42
Liikuntahalli	128 944,03	162 581,62
Salon vanhainkoti	346 887,57	372 115,76
Uusi kaupungintalo	6 507 800,94	6 893 788,36
Poistoero yhteensä	7 717 313,24	8 251 837,70

27.

Tase-erien mukaan eritelty tieto sellaisista pitkäaikaiseen vieraaseen pääomaan kuuluvista veloista, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua.

Pitkäaikaiset lainat jotka erääntyvät 1.1.2030 tai sen jälkeen	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Pitkäaikaiset lainat	19 283 401,59	23 259 632,05	2 138 841,92	5 376 289,07

28.

Lyhytaikaiseen rahoitukseen käytetyt kuntatodistuslainat	Kunta	
	2024	2023
Alle vuoden kuluessa erääntyvät kuntatodistuslainat €		
Nordea	15 000 000,00	0,00
OP	0,00	15 000 000,00
Kuntarahoitus	20 000 000,00	15 000 000,00
Kuntatodistuslainat yhteensä	35 000 000,00	30 000 000,00

29.

Pakolliset varaukset	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Muut pakolliset varaukset	462 300,00	690 000,00	462 300,00	690 000,00
Eläkevastuuvaraus	0,00	0,00	0,00	0,00
Potilasvahinkovakuutusmaksu	0,00	0,00	0,00	0,00
Pakolliset varaukset yhteensä	462 300,00	690 000,00	462 300,00	690 000,00

30.

Vieras pääoma	2024		2023	
	Pitkäaik.	Lyhytaik.	Pitkäaik.	Lyhytaik.
Konsernin keskinäisten velkojen erittely				
Velat tytäryhteisöille				
Konsernitiilivelka	0,00	883 138,94	0,00	511 321,09
Ostovelat	0,00	172 559,32	0,00	314 816,71
Yhteensä	0,00	1 055 698,26	0,00	826 137,80
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Ostovelat	0,00	3 000,00	0,00	1 908,45
Siirtovelat	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	3 000,00	0,00	1 908,45
Velat osakkuus- tai omistusyhteisyyksille				
Ostovelat	0,00	2 687,53	0,00	20 000,00
Yhteensä	0,00	2 687,53	0,00	20 000,00
Konsernin keskinäiset velat yhteensä	0,00	1 061 385,79	0,00	848 046,25

31.

Kunnassa sekkilimiittiä ei ole kirjattu taseeseen

32.

Muiden velkojen erittely liittymismaksuihin ja muihin velkoihin	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Pitkäaikaiset muut velat				
Liittymismaksut	5 568 399,63	4 981 701,38	2 547 512,56	1 927 871,56
Muut velat	800,00	800,00	0,00	0,00
Muut velat yhteensä	5 569 199,63	4 982 501,38	2 547 512,56	1 927 871,56

33. Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Korkojaksotukset lainoista	172 772,74	79 958,15	93 163,52	142 384,24
Lomapalkkavelkajaksotus	11 345 247,61	10 604 165,28	9 832 248,74	9 237 530,22
Menojäämäpalkat	527 555,51	467 782,55	294 553,28	233 097,03
Ostolaskujen jaksotukset	126 430,68	351 768,10	126 430,68	351 768,10
Valtionosuusennakot	300 393,00	121 179,00	300 393,00	121 179,00
Vakuutusmaksujen jaksotukset	191 621,00	0,00	191 621,00	0,00
Hoitajien kertapalkkio 2022	0,00	120 505,79	0,00	120 505,79
Muut menojäämät yhteensä	3 266 808,05	3 739 596,17	2 539 807,69	2 660 022,61
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	15 930 828,59	15 484 955,04	13 378 217,91	12 866 486,99

19. Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot 34-41

34.

Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
	Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 873 858,55	2 062 777,30	0,00
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	75 009 327,63	75 009 327,63	0,00	0,00

35.

Vakuudet	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Omasta puolesta annetut vakuudet				
Kiinteistökiinnitykset	2 416 037,00	2 416 037,00	0,00	0,00
Yrityskiinnitykset	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	2 416 037,00	2 416 037,00	0,00	0,00

36.

Kunnalla ei ole konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta annettuja vakuuksia.

37.

Vakuudet	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Muiden puolesta annetut vakuudet				
Takaukset	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00

38.

Taseeseen sisältyvät vastuusitoumukset ja vastuut

Vuokravastuut	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Kiinteistöjen vuokravastuut yhteensä	1 800 338,69	805 748,04	1 583 798,58	547 750,56
seuraavalla tilikaudella maksettava osuus (ilman kons.yhtiöiden tietoa)	738 571,26	618 089,26	667 287,58	547 750,56
Maa-alueiden vuokravastuut yhteensä	100 940,10	104 392,53	1 003,46	925,85
seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	1 003,46	925,85	1 003,46	925,85
Laitteistojen leasingvastuut yhteensä	5 501 873,22	4 528 213,44	2 822 379,95	1 730 025,22
seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	2 481 257,44	2 295 452,33	1 576 450,65	1 358 819,75
Muut (mm. autot) leasingvastuut yhteensä	710 027,16	467 281,71	661 035,15	382 261,98
seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	264 772,29	168 636,00	238 084,66	140 972,15
Yhteensä	8 113 179,17	5 905 635,72	5 068 217,14	2 660 963,61

39.

Vastuusitoumukset	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Takaukset yhteensä samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma	0,00	0,00	19 581 219,33	19 581 219,33
Jäljellä oleva pääoma	0,00	0,00	9 523 421,02	10 331 612,90
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	23 558 107,17	23 558 107,17	23 558 107,17	23 558 107,17
Jäljellä oleva pääoma	10 683 110,06	13 310 151,54	10 683 110,06	13 310 151,54

40.

Muut kunnan antamat vastuusitoumukset, erityis- ja täytetakaukset yhteensä		Kunta	
	Lainan al- kup.myön- netty summa	2024	2023
Muut vastuusitoumukset yhteensä			

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista	Kunta	
	2024	2023
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	441 632 597,00	422 531 472,00
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12	0,00	0,00
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskesk.rahastoista 31.12	473 914,00	336 345,00

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

41 Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt	Konserni	
	2024	2023
Arvonlisäveron palautusvastuu	482 167,23	458 387,76
Muut sopimusvastuut	0,00	0,00
Yhteensä	482 167,23	458 387,76

Järjestelyn luonne ja liiketoiminnallinen peruste Johdannaissopimukset	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Koronvaihtosopimus 1 Kuntarahoitus 67443 (vanha:KSWAP013/15), (salkun suojaus) korkoswap 20 v. Sopimuksella kaupunki maksaa kiinteää 1,329 % korkoa ja Kuntarahoitus maksaa vaihtuvaa 6 kk euribor korkoa. Maksut puolivuositain. Sopimus tehty 30.6.2015. Sopimuksen alkamispäivä 2.7.2018 ja erääntyy 2.7.2038. Kuntarahoitus Oyj:llä on yksipuolinen oikeus eräännyttää koronvaihtosopimus 2.7.2028. Mikäli Kuntarahoitus käyttää oikeuttaan eräännyttää sopimus, tulee ilmoitus viimeistään 10 Target-pankkipäivää ennen eräännyttämistä. Kyseessä on 20-vuotinen purkuoikeudellinen koronvaihtosopimus.				
Bullet-lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	30 000 000,00	30 000 000,00	30 000 000,00	30 000 000,00
Käypä arvo (luottolaitoksen ilmoituksen mukaan)	445 043,64	751 407,25	445 043,64	751 407,25

Johdannaissopimusten käsittely

Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston lausunnolla 116/2017 on annettu ohjeita kuntien suojaustarkoituksessa tehtyjen koronvaihtosopimusten käsittelystä kirjanpidossa ja tilinpäätöksessä. Lausunnon mukaan johdannaissopimusten luonne ratkaisee kirjanpitokäsittelyn. Jos kirjanpitovelvollisen johto katsoo johdannaissopimusten olevan suojaavia, koronvaihtosopimuksen käypää arvoa ja arvon muu-
tosta ei merkitä taseeseen, vaan ne esitetään liitetietoina.

Salon kaupunki on tehnyt koronvaihtosopimuksen eli korkojohdannaiseen sidotun sopimuksen 30.6.2015, jonka tarkoituksena on ollut suojautua markkinakorkojen mahdolliselta nousulta ja kiinnittää vaihtuvakorkoisen lainan viitekorko määrääjäksi, jolloin rahoituskustannusten ennustettavuus paranee. Salon kaupungin tavoitteena on ollut parantaa kaupungin lainojen kokonaisuuden pitkän aikavälin rahoituskustannusten ennustettavuutta mahdollisimman matalalla korkotasolla. Koronvaihtosopimuksella Salon kaupunki on suojautunut lainojen koronvaihteluilta 30 miljoonan euron lainapääoman osalta. Koronvaihtomekanismin toteuttavien sopimusvelvoitteiden perusteella Salon kaupunki maksaa 30 miljoonan euron lainasta kiinteää 1,329 %:n korkoa ja Kuntarahoitus hyvittää vastaavasti vaihtuvaa 6 kk:n euriborkorkoa. Maksut tapahtuvat puolivuositain. Koronvaihtosopimuksen ehdot ovat siten selkeitä, eivätkä ne sisällä Salon kaupungille yllätyksellisiä piirteitä.

Vuonna 2024 Kuntarahoitus maksoi kaupungille heinäkuussa 3,877 prosentin korkoa ja joulukuussa 3,682 prosentin korkoa. Tilinpäätöksen laatimisen hetkellä arvioidun korkokehityksen mukaan vuonna 2025 arvioidaan, että Salon kaupungille maksetaan heinäkuussa 2,562 prosentin korkoa ja joulukuussa 2,2681 prosentin korkoa. Vuonna 2026 kaupungille maksettavan koron arvioidaan olevan heinäkuussa 2,1663 prosenttia ja joulukuussa 2,2475 prosenttia. Vuonna 2027 kaupungille maksettavan koron arvioidaan olevan heinäkuussa 2,3558 prosenttia ja joulukuussa 2,4539 prosenttia. Vuonna 2028 kaupungille maksettavan koron arvioidaan olevan 2,5222 prosenttia.

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt, Konserni	Konserni	
	2024	2023
Velat, joiden vakuudeksi on annettu kiinnityksiä		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta, vakuutena kiinteistökiinnityksiä	1 873 858,55	2 062 777,30
Lainojen vakuudeksi annetut kiinteistökiinnitykset		
Rahoitus- ja vakuutuslainten vakuudeksi annetut kiinteistökiinnitykset	75 009 327,04	75 009 327,63
Muut omasta puolesta annetut vakuudet		
Kiinteistökiinnitykset	2 416 037,00	2 416 037,00

Päästöoikeudet 2024, Konserni		
Salon Kaukolämpö Oy	tCO 2	euro
Käytettävissä olevien päästöoikeuksien määrä 1.1.	778	
Toteutuneiden päästöjen määrä -	855,0	
Käytettävissä olevien päästöoikeuksien määrä 31.12.	367	
Päästöoikeudet 2023, Konserni		
Salon Kaukolämpö Oy	tCO 2	euro
Käytettävissä olevien päästöoikeuksien määrä 1.1.	792	
Toteutuneiden päästöjen määrä -	412,0	
Käytettävissä olevien päästöoikeuksien määrä 31.12.	778	

20. Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkiota ja intressita-hotapahtumia koskevat liitetiedot 42-46

42. Henkilöstön lukumäärä 31.12. tehtäväalueittain	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Konsernihallinto) V-S liitto, Yrityssalo Oy	94	97	73	77
Sosiaali- ja terveystoimen palvelukokonaisuus)Salon Palvelutalosaatiö	5	7	0	0
Kasvatuksen ja opetuksen palvelukokonaisuus) Salon seudun koulutusky	1 432	1 489	1 216	1 250
Vapaa-ajan palvelukokonaisuus	111	116	111	116
Kaupunkikehitys 31.12.2023 asti) tytäryhtiöt, V-S Kiinteistöky	0	413	0	401
Elinvoiman palvelukokonaisuus 1.1. 2024 alkaen	92	0	92	0
Teknisten palvelujen palvelukokonaisuus 1.1.2024 alkaen) tytäryhtiöt, V-S Kiinteistöky	344	0	326	0
Rakennus- ja ympäristöpalvelujen palvelukoko- naisuus	44	40	44	40
Liikelaitos Salon Vesi	29	24	29	24
Henkilöstön lukumäärä yhteensä	2 151	2 186	1 891	1 908

43. Tilikauden palkat, palkkiot, eläkekulut ja muut henkilösivukulut, jos henkilöstömenoja on aktivoitu taseeseen

Henkilöstökulut	Kunta	
	2024	2023
Palkat ja palkkiot	78 082 904,43	76 241 444,85
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	16 562 056,05	15 892 278,98
Muut henkilösivukulut	2 496 171,09	2 885 590,81
Henkilöstökulut yhteensä tuloslaskelman mukaan	97 141 131,57	95 019 314,64
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	58 135,32	54 424,77
Henkilöstökulut yhteensä 31.12.	97 199 266,89	95 073 739,41

44. Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut	Kunta	
	2024	2023
Keskusta	10 010,35	6 559,51
Kokoomus	17 383,30	11 147,00
Kristilliset	414,75	365,25
Perussuomalaiset	9 182,08	6 759,38
SDP	15 746,80	11 007,50
Vasemmistoliitto	4 497,83	2 572,51
Vihreät	4 668,38	2 824,50
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	61 903,49	41 235,65

45. Lakisääteistä tilintarkastusta suorittavalle tilintarkastusyhteisölle maksettavat palkkiot

Tilintarkastajan palkkiot	Kunta	
	2024	2023
BDO Auditor Oy		
Tilintarkastus lakisääteinen	0,00	23 466,09
Tilintarkastus hankkeet	0,00	0,00
Tilintarkastus tarkastusltk	0,00	0,00
Tilintarkastus konsultointi ja lausunnot	0,00	7 400,00
Yhteensä	0,00	30 866,09
TALVEA Julkishallinnon Palvelut Oy		
Tilintarkastus lakisääteinen	34 023,05	6 902,70
Tilintarkastus hankkeet	2 840,00	0,00
Tilintarkastus tarkastusltk	0,00	544,95
Tilintarkastus konsultointi ja lausunnot	0,00	0,00
Yhteensä	36 863,05	7 447,65
Palkkiot yhteensä	36 863,05	38 313,74

46. Tiedot kunnan ja sen intressitahoihin kuuluvien välisistä liiketoimista
Kunnanjohtajan kanssa on 29.8.2022 solmittu kuntalain mukainen johtajasopimus, jossa on sovittu 6 kuukauden palkkaa vastaavasta erokorvauksesta, kun palvelussuhde on kestänyt alle 2 vuotta. Kun kunnanjohtajan palvelus-
suhde on kestänyt yli 2 vuotta, erokorvauksen suuruus on 9 kuukauden palkkaa vastaava korvaus.

21. Liikelaitos Salon Veden tilinpäätös vuodelta 2024

5621/02.06.01.03/2024

Tilinpäätös 2024
Liikelaitos Salon Vesi

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen	3
Tuloslaskelma	6
Toiminta- ja tilastotiedot	6
Vuoden 2024 investointisuunnitelman toteuma.....	9
Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut	11
Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut	13
Tase ja sen tunnusluvut	16
Tilinpäätöksen liitetiedot 2024	18
Tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot	18
Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	19
Henkilöstöä koskevat liitetiedot	22
Luettelot ja selvitykset	22
Liikelaitos Salon Vesi - Laskennallisesti eriytetty hulevesi	23
Tilinpäätöksen allekirjoitus.....	24

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Kehityskatsaus ja olennaiset tapahtumat

Vuosi 2024 oli Liikelaitos Salon Veden 16. toimintavuosi. Vesiliikelaitos on 1.1.2024 alkaen osa kaupungin Teknisten palveluiden toimialaa, mutta toimii edelleen itsenäisenä liikelaitoksena, jota johtaa johtokunta. Johtokunta (seitsemän jäsentä) kokoontui vuoden aikana 10 kertaa.

Heikentynyt turvallisuustilanne ei vaikuttanut vesihuoltopalveluihin, mutta ennakointia ja yleistä valppautta lisättiin. Vuoden aikana vakiinnutettiin uutta organisaatiomuotoa ja prosesseja.

Organisaatiomuutosta jatkettiin niin, että nykyinen rakenne astui voimaan 1.7.2024. 2023 voimaan tullutta rakennetta muutettiin niin, että vedentuotannon ja jätevedenpuhdistuksen yksiköt yhdistettiin Tuotantoyksiköksi. Liikelaitoksen yksiköt 1.7.2024 alkaen ovat:

- Tuotantoyksikkö
- Verkostoyksikkö
- Hallinto ja yhteiset palvelut

Yksiköiden päälliköissä tapahtui vaihdoksia. Verkostopäällikön jo 2023 perustettu tehtävä saatiin täytettyä elokuussa ja tuotantopäällikön lokakuussa. Molempia tehtäviä hoidettiin useampi kuukausi sijaisjärjestelyillä ja osin ostopalveluna. Syyskuussa investointien toteutuksen jouduttamista varten täytettiin määräaikainen rakennuttajainsinöörin tehtävä. Eläköitymistien ja sairauspoissaolojen vuoksi oli useita henkilövaihdoksia. Kesällä lomakauden tehtävissä avusti korkeakouluharjoittelijoita ja kesätyöntekijöitä

Kahden jätevesiosuuskunnan (Kotalato ja Lupaja) toiminta siirtyi Salon Vedelle 31.12.2024. Siirtoihin on sitouduttu aiemmin solmituilla yhteistyösopimuksilla. Siirron myötä jäteveeteen liittyneiden asiakkaiden määrä kasvoi 104 liittymällä. Viemäriverkostoa siirtyi 30 km ja 16 jätevedenpumppaamoita 16 kpl. Vastaanotot heikentävät liikelaitoksen taloutta, mutta takaavat jätevesipalveluiden jatkuvuuden alueilla. Lisäksi valmisteltiin Tiskarlan jätevesiosuuskunnan vastaanottoa, joka toteutetaan vuonna 2025.

Toiminnan painopisteiden toteuma

Vuoden 2024 toiminnan painopisteiden toteuma oli seuraava:

1. Siirretään laitosten ja verkostojen käytön ja ylläpidon tehtävien painopistettä yllättävistä korjauksista ennakoiwaan kunnossapitoon.
 - Ennakoivia tarkastuksia ja huoltoja on tehty aiempaa enemmän sekä tuotannossa että verkostoissa, ja tämä näkyy kunnossapidon kasvaneina kustannuksina. Ennakoivia tarkastuksia lisättiin etenkin jätevesiverkoston kaivotarkastuksilla ja vuotavuustutkimuksilla. Niukat henkilöresurssit riittävät edelleen heikosti muuhun kuin vikakorjauksiin.
2. Edistetään hulevesien kestäväää hallintaa ja vähennetään puhdistamoille tulevan huleveden määrää vuotopaikkoja korjaamalla ja sekaviemärintiä eriyttämällä. Jätevesiverkostoon sisään vuotavien hule- ym. vesien määrä on suuri ja edellyttää toimenpiteitä.
 - Viemäriverkostoon pääsevän vuotoveden määrä ei ole vähentynyt, vaikka vuoden aikana tehtiin merkittävästi edellisiä vuosia enemmän korjauksia ja saneerauksia (yli-vuotorakenteiden ja viemärikaivojen korjauksia Salossa, Perniössä ja Kiskossa sekä runkoviemäreiden saneerauksilla Salon Tehdaskadulla ja Perniön jokivarressa.) Kaupunkivesien riskien hallintaan keskittyvä KaVeRi-hanke oli käynnissä koko vuoden. Hankkeessa selvitetään mm. sekaviemäroinnin eriyttämisen mahdollisuuksia. Hanke on ELY:n rahoittama ja jatkuu 2025 kevääseen saakka.
3. Parannetaan tiedon hallintaa ja analysointia kehittämällä sähköisiä järjestelmiä. Hiljainen tieto tallennetaan organisaation yhteiseen käyttöön. Vuonna 2024 kehitetään investointien tarveharkintaa ja priorisointia, ja valmistaudutaan saneerausinvestointien määrän lisäämiseen laatimalla pitkän aikavälin saneerausohjelma.
 - Välttämättömien tietojärjestelmien tarpeita oli kertynyt paljon, ja vuoden aikana otettiin käyttöön useita tietojärjestelmiä, mikä nosti ICT-kuluja. Saneeraustarpeiden priorisoinnille on nyt käytössä sähköiset työkalut, mutta tietojen täydentämisessä on yhä paljon tehtävää. Keskuspuhdistamon automaatiojärjestelmän uudistaminen etenee. Jätevedenpumppaamoiden ja viemäroinnin analyysityökalun tarkkuutta

parannettiin ja tiedolla johtamisen työpöytä valmistui keskuspuhdistamon osalta. Pitkän aikavälin saneeraustarpeiden täsmäntäminen jatkuu vielä tulevina vuosina. Tarpeita on täsmennetty kuntotutkimuksilla ja kehitetty investointien hallinnan prosesseja, mikä mahdollistaa vuosille 2025-29 varatun korkeamman investointitason.

4. Parannetaan vesihuollon toimintavarmuutta ja häiriönsietokykyä sekä varmennetaan etenkin vedentuotannon järjestelmiä ja varmistetaan jätevedenpuhdistamoiden ympäristölupien mukainen puhdistustulos.
 - Talousveden viranomaisvalvonnassa talousvesiasetuksen mukaiset laatuvaatimukset täyttyivät 100-prosenttisesti, pois lukien kaksi asiakaskiinteistöjen omista vesijohdoista johtunutta laatuvaatimusten vähäistä ylitystä. Viranomaisvalvonnassa laatusuosituksen osalta todettiin yksi poikkeama. Vuoden aikana yhdessä tapauksessa laaturiskiä epäiltäessä talousveteen jouduttiin lisäämään klooria veden laadun varotoimenpiteenä. Vesihuoltotoimintojen suojaamista on parannettu turvallisuustilanteen mukaisesti. Jäteveden puhdistusvaatimusten saavuttaminen oli haasteellista, ja vaatimukset ovat osin jääneet täyttymättä keskuspuhdistamon, Perniön ja Kiskon ja puhdistamoiden osalta. Puhdistamoiden vuosiraportit valmistuvat myöhemmin. Ympäristöluvan mukaiset määräaikaistarkastukset tehtiin keskuspuhdistamolle, Kiskon ja Särkisaloon puhdistamoille. Valvontaviranomainen kirjasi keskuspuhdistamolle vakavan rikkomuksen ja velvoitti toimiin luparajojen saavuttamiseksi. Kiskon puhdistamolle kirjattiin lievä rikkomus.
5. Laaditaan pitkän aikavälin taloussuunnitelma sekä tarkistetaan maksurakenteen kustannusvastaavuus.
 - 10 vuoden taloussuunnitelma on laadittu osana vuoden 2025 talousarvion valmistelua. Maksurakennetarkastelun perusteella jäteveden perusmaksun käyttöönotto hyväksyttiin 1.1.2025 alkaen (KV 21.10.2024 § 78).
6. Laaditaan esitys talousveden toiminta-alueesta ja jäteveden toiminta-alueen tarkistamisesta.
 - Salon Veden vesihuollon toiminta-aluepäätökset ovat saaneet lainvoiman (KV 10.6.2024 § 51).
7. Kehittää asiakaspalvelua ja -viestintää nykypäivän odotuksia vastaavasti.
 - Vesihuollon asiakassopimuksissa on siirrytty sähköiseen allekirjoitukseen, puhelinpalvelun sujuvuutta on parannettu ottamalla käyttöön yhteinen palvelunumero ja tekstiviesteillä ja häiriökartalla toteutettava häiriötiedotuspalvelu on otettu käyttöön.
8. Ylläpidetään ja kehitetään henkilöstön osaamista ja työssä jaksamista.
 - Henkilöstön työhyvinvointi on parantunut työelämän laadun QWL-mittausten perusteella (QWL-tulos 2/2024: 66 %, 2/2023: 59 %, 2/2022: 43 %). Henkilöstön osaamisen kehittämistä on tuettu koulutuksia mahdollistamalla. Työssä jaksamista on pystytty parhaiten tukemaan vastuita ja toimintatapoja selkeyttämällä ja dokumentointia lisäämällä. Toiminnan, palvelun ja laitoksen laajuuteen nähden riittämättömän henkilömäärän, korjausvelan sekä edellisten vuosien niukan kehitystyön vuoksi henkilöstö on kuormittunut ja nykyisillä resursseilla toiminnan ja tuloksellisuuden parantaminen on hyvin haastavaa.

Talous

Kaupunginvaltuuston hyväksymän vuoden 2024 talousarvion mukaan talousarvio on nettositova liikelaitostasolla eli liikelaitoksen toimintakate oli valtuuston nähden sitova. Talousarvion sitovuus valtuustoon nähden vuonna 2024 koskee vain ulkoisia menoja ja tuloja. Vuodelle 2024 tehtiin kaksi talousarviomuutosta toimintakulujen osalta. Ensimmäinen määrärahamuutos hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 21.10.2024 § 79. Toinen käsitellään kaupunginvaltuustossa 3.3.2025.

Liikelaitos Salon Veden toimintakatteen toteuma vuodelta 2024 on 2,43 miljoonaa euroa, kun alkuperäinen talousarvio oli 3,62 miljoonaa euroa. Vuoden 2024 toimintakate alittaa siten talousarvion alkuperäisen toimintakatteen 1,19 miljoonalla eurolla. Poistojen ja rahoituskulujen jälkeen tilikauden alijäämää kertyy 1.696.887 euroa kun talousarvion alijäämä on 470.186 euroa.

Toimintamenot ylittivät alkuperäisen talousarvion 1,41 miljoonan euron verran. Ylitys aiheutui seuraavista syistä:

1) Edellisinä vuosina alle tarpeen tehtyjä kunnossapitotöitä, huoltoja, varaosatäydennyksiä ja turvallisuuden edellyttämiä parannuksia tehtiin noin 620.000 euron edestä enemmän kuin mihin talousarviossa oli varauduttu. Kulut kohdistuvat sekä palveluiden ostoihin että materiaaleihin. 2) Korvauksia ja vahinkokuluja maksettiin ennakoitua enemmän. Vuoden aikana tapahtui neljä poikkeuksellisen suurta viemäri vahinkoa, joista aiheutui vahingonkorvauksia sekä vahinkojen hoitoon liittyviä kustannuksia yhteensä noin 340.000 euroa edestä. Lisäksi muista ulkopuoliselle omaisuudelle aiheutuneista vahingoista sekä haittakorvauksista aiheutui korvauksia ja kustannuksia noin 160.000 euroa enemmän kuin mihin talousarviossa oli varauduttu. Summaan sisältyy vuosien 2009-2018 Kalattomannotkon ja Kaskistonnummen vedenoton haittakorvaukset noin 48 000 €. 3) Keskusjätevedenpuhdistamon vuoden 2023 sähkölaskuista kohdentui kulutus pisteiden muutoksesta johtuen noin 100.000 euron lasku vuodelle 2024. 4) ICT-kulut ylittivät talousarvion varauksen noin 106 000 €. Vuoden 2024 aikana otettiin käyttöön viisi merkittävää verkostonhallinnan, kunnossapidon, tiedolla johtamisen ja häiriötiedotuksen tietojärjestelmää, joiden käyttöönottoprojektien kertaluonteisiin kuluihin ei oltu riittävästi varauduttu talousarviossa. Asiantuntijapalveluita käytettiin noin 67.000 euroa arvioitua enemmän etenkin jäteveden puhdistusprosessien tehostamisen apuna.

Tulot ylittivät talousarvion noin 214.000 euroa. Veden myynti oli hieman suurempaa kuin talousarviossa ennakoitua ja 2023 toteuma. Lisäksi talousarvion tuottoarvion ylitykseen sisältyy hankeavustusta yhteensä noin 46.000 euroa. Laskutetun veden määrä kasvoi viime vuodesta 3 prosenttia ja laskutetun jäteveden määrä noin 1 prosenttia. Vuoden lopussa talousveteen liittyneitä kulutus pisteitä oli 14.816 kappaletta (+26) ja jätevesiviemäriin liittyneitä 10.967 (+119) kappaletta. Laskutamattoman talousveden määrä oli 20,4 prosenttia (22,6 % v. 2023). Vuotovesien määrä käsittelystä jätevedestä oli 57 prosenttia (60 % v. 2023). Määrät ovat suuria verrattuna kansallisiin keskiarvoihin.

Investoinnit toteutuivat pääosin suunnitellusti. Talousarvion sitovuus investoinneissa on liikelaitostasoa. Talousarvion investointikulut olivat 2.720.000 euroa ja toteuma on 2.953.856 euroa. Tästä 619.641 euroa on jätevesiosuuskunnilta siirtyneiden verkostojen arvoa, josta ei ole maksettu kauppahintaa. Varsinaisten investointihankkeiden kokonaiskulut olivat 2.334.215 euroa. Osa talousarvion hankkeista viivästyi tai niitä ei ollut tarve toteuttaa lainkaan. Näiden sijaan voitiin toteuttaa suunniteltua enemmän viemäriverkoston, vedenottamoiden ja aluepuhdistamoiden saneerauksia.

Jätevesiosuuskuntien vastaanotto lisää taseen pysyvien vastaavien arvoa 619.641 eurolla ja vie- raan pääomaan pitkäaikaisia velkoja siirtyvien sopimusten liittymismaksujen vuoksi vastaavalla summalla. Tämä heikentää omavaraisuusastetta ja nostaa tulevana vuosina poistoja.

Kaupungille tuloutetaan 4 prosenttia korvausta peruspääomasta tuloksesta riippumatta 1.562.805 euroa vuosittain. Liikealijäämä ja omistajatuloutus katetaan aiempina vuosina kertyneellä ylijäämällä (saamiset kunnalta).

Riskit ja epävarmuustekijät

Talousarvion riskienhallintasuunnitelmassa oli tunnistettu merkittävimmät toimintaa uhkaavat riskit. Suurimmat riskit liittyivät omaisuuden kunnon heikkenemiseen ja korjausvelan kasvuun, nuorimiehen henkilöstön jaksamiseen ja tiedonhallintaan. Kaikki nämä riskit toteutuivat. Suuri osa laitosomaisuudesta on alkuperäiskunnossa ja peruskorjauksiin saavuttanut. Myös verkostojen saneeraustarve on suuri. Kuntotutkimusten, tehostetun kunnossapidon ja saneerausten määriä on tarve nostaa viimeistään nyt, ja se edellyttää ostopalveluiden lisäksi lisää henkilöstöä. Omaisuuden kunnon heikkeneminen näkyi etenkin ulkopuolisille aiheutuneiden vahinkojen määrän ja vahinkojen suuruuden kasvussa. Jätevedenpuhdistuksen haasteet arvioitiin talousarvion laatimishetkellä toteutunutta pienemmiksi. Puhdistustulokset eivät täysin täytäneet lupaehtoja ja puhdistamoiden hyvän toiminnan takaaviin rakenteisiin, teknisiin ratkaisuihin ja puhdistustuloksen varmistamisen tehtäviin on resursoitava entistä enemmän. Vuoden aikana parannettiin puhdistamoiden kunnonhallintaa, häiriöihin reagointia sekä kartoitettiin ja korjattiin puhdistustulosta häiritsevien vuotovesien lähteitä. Vuoden 2024 tasoinen resursointi ei kuitenkaan riitä.

Tuloslaskelma

80 Vesihuoltolaitoksen johtokunta	TA2024	MRM2024	MTA2024	TP2024	Jäljellä 2024	Tot%	TP2023
Toimintatuotot	9 000 000	6 167	9 006 167	9 213 707	-207 540	102,3	8 965 272
Myyntituotot	9 000 000	0	9 000 000	9 148 815	-148 815	101,7	8 947 641
Tuet ja avustukset	0	6 167	6 167	53 747	-47 580	871,5	6 721
Muut toimintatuotot	0	0	0	11 145	-11 145	*****	10 910
Toimintakulut	-5 376 436	-510 437	-5 886 873	-6 782 566	895 693	115,2	-5 367 338
Henkilöstökulut	-1 679 344	0	-1 679 344	-1 692 590	13 246	100,8	-1 384 529
Palkat ja palkkiot	-1 334 338	0	-1 334 338	-1 314 587	-19 751	98,5	-1 092 023
Henkilösivukulut	-345 006	0	-345 006	-378 003	32 997	109,6	-292 505
Eläkekulut	-307 296	0	-307 296	-336 092	28 796	109,4	-254 248
Muut henkilösivukulut	-37 710	0	-37 710	-41 911	4 201	111,1	-38 257
Palvelujen ostot	-1 900 944	-210 437	-2 111 381	-2 629 975	518 595	124,6	-2 102 035
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 652 148	-100 000	-1 752 148	-2 065 638	313 490	117,9	-1 730 742
Muut toimintakulut	-144 000	-200 000	-344 000	-394 362	50 362	114,6	-150 033
Toimintakate	3 623 564	-504 270	3 119 294	2 431 141	688 153	77,9	3 597 934
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 562 810	0	-1 562 810	-1 562 998	188	100,0	-1 563 092
Muut rahoituskulut	-1 562 810	0	-1 562 810	-1 562 998	188	100,0	-1 563 092
Vuosikate	2 060 754	-504 270	1 556 484	868 143	688 341	55,8	2 034 841
Poistot ja arvonalentumiset	-2 603 790	0	-2 603 790	-2 637 883	34 093	101,3	-2 588 032
Suunnitelman muk. poistot	-2 603 790	0	-2 603 790	-2 637 883	34 093	101,3	-2 588 032
Tilikauden tulos	-543 036	-504 270	-1 047 306	-1 769 739	722 434	169,0	-553 190
Poistoeron muutos	72 850	0	72 850	72 852	-2	100,0	72 852
Tilikauden ylijäämä (alij.)	-470 186	-504 270	-974 456	-1 696 887	722 431	174,1	-480 338

Toiminta- ja tilastotiedot

	TA 2024	MRM 2024	MTA 2024	TP 2024	TP 2023
Toiminta					
Vesilaitoksen johtokunta					
Kokoukset	8			10	9
Käsitellyt asiat	80			78	74
Kulut €	9 548		9 548	9 966	6 468
€/asia	119			128	87
€/kokous	1 194			997	719
Henkilöstö					
Vakinaista henkilöstöä	24			24	23
Infotietona Kevan tasausmaksu					
Kulut yhteensä €	76 140		76 140	103 351	67 282
Veden tuotanto ja jakelu					
Veden myynti, m ³	2 300 000			2 392 283	2 320 647
Verkostoon pumpattu vesi, m ³	2 960 000			3 017 774	2 999 330
Kulut sis. johtokunta ja hallinto €	2 084 196	55 202	2 139 398	2 308 203	1 948 377
€/m ³	0,91			0,96	0,84
Talousveden käyttömaksu, €/m ³ , alv 0%	1,39			1,39	1,39
Kulutusmaksu ja perusmaksu €	3 840 000		3 840 000	3 929 752	3 822 819
Liittymismaksu, €	60 000		60 000	42 841	37 183
Muut toimintatuotot €	30 000	2 900	32 900	88 145	85 567
Tuotot yhteensä €	3 930 000	2 900	3 932 900	4 060 738	3 945 569

	TA 2024	MRM 2024	MTA 2024	TP 2024	TP 2023
Jäteveden puhdistus ja viemäröinti					
Jäteveden käsittely , laskutettavat m ³	1 940 000			1 977 245	1 953 904
Jäteveden käsittely (sis. sade- ja vuotovedet), m ³	4 300 000			4 611 807	4 873 295
Kulut € sis. Johtokunta, hallinto ja hulevedet €	3 292 240	455 235	3 747 475	4 474 363	3 418 961
€/m ³	1,70			2,26	1,75
Jätevesitaksa, €/m ³ , alv 0 %	2,42			2,42	2,42
Kulutsmaksu, €	4 739 000		4 739 000	4 803 413	4 715 479
Liittymismaksu, €	55 000		55 000	32 041	25 981
Muut toimintatuotot €	276 000		276 000	267 381	271 522
Tuet ja avustukset €	0	3268	3 268	50 134	6 721
Tuotot yhteensä €	5 070 000	3268	5 073 268	5 152 969	5 019 703
Vesihuolto yhteensä					
Tuotot €	9 000 000	6 167	9 006 167	9 213 707	8 965 272
Kulut €	5 376 436	510 437	5 886 873	6 782 566	5 367 338
Netto €	3 623 564	-504 270	3 119 294	2 431 141	3 597 934
Poistot, €	2 603 790		2 603 790	2 637 883	2 588 032
Korvaus peruspääomasta, €	1 562 805		1 562 805	1 562 805	1 562 805
ja %	4,0 %		4,0 %	4,0 %	4,0 %
Tilastotiedot					
Talousvesi					
Liittyjät					
Verkostoon kertomusvuonna liittyneet uudet kiinteistöt yhteensä	Lukumäärä			26	31
Verkostoon liitetty kiinteistöt yht 31.12. kiinteistöissä asukkaita	Lukumäärä			14 816	14 790
asukkaiden osuus kunnan koko väest.	Henkilö			47 440	47 360
Veden käyttö kertomusvuonna	%			93	93
Omilta vedenottamoilta verkostoon pumpattu vesimäärä	m ³			3 017 774	2 999 330
siitä pohjaveden osuus	%			100	100
pintaveden osuus	%			0	0
Edellisestä muille vesilaitoksille myyty vesimäärä	m ³			9 504	1 800
Muilta vesilaitoksilta ostettu vesimäärä verkostoon pumpattu vesimäärä yhteensä	m ³			0	0
keskimäärin vuorokaudessa	m ³ /vrk			8 268	8 217
kokonaiskulutus	litraa/as/vrk			174	174
Laskutettu vesimäärä (oman jakelualan kiinteistöiltä)	m ³			2 392 283	2 320 647
Laskuttamaton vesi	%			20,4	22,6
Vedenkulutuksen jakauma kertomusvuonna					
Talousveden osuus	%			76	75
Teollisuusveden osuus	%			8	10
Palvelutoimintojen osuus	%			14	13
Yleisen vedenkulutuksen osuus	%			3	2
Vedenottopaikat kertomusvuonna					
Pohjavedenottamot	Lukumäärä			23	23
Toisessa kunnassa olevan laitoksen verkostot	Lukumäärä			0	0
Vesijohtoverkosto					
Kertomusvuonna vesijohtoa vanhaa johtoa uusittu yhteensä	Km			0,35	1,2
uutta johtoa rakennettu yhteensä	Km			0	0,1
Vesijohtoverkoston kokonaispituus 31.12.	Km			1 488	1 488
Jätevesi					
Liittyjät					
Verkostoon kertomusvuonna liittyneet uudet kiinteistöt	Lukumäärä			119	49
Verkostoon liittyneet kiinteistöt yht. kiinteistöissä asukkaita	Lukumäärä			10 967	10 848
asukk. osuus kunnan koko väestöstä	Henkilö			40 200	39 780
Laskutettu jätevesimäärä	%			79	78
	m ³			1 977 245	1 953 904

	TA 2024	MRM 2024	MTA 2024	TP 2024	TP 2023
Viemäriverkosto					
Rakentaminen kertomusvuonna					
Jätevesiviemärit					
vanhaa johtoa uusittu yhteensä	Km			1,11	0,36
uutta johtoa rakennettu yhteensä	Km			0	5,6
Sekaviemärit					
vanhaa johtoa uusittu yhteensä	Km			0	0
uutta johtoa rakennettu yhteensä	Km			0	0
Sadevesiviemärit					
vanhaa johtoa uusittu yhteensä	Km			1,24	0
uutta johtoa rakennettu yhteensä	Km			0	0,9
Verkostoon pituus 31.12.					
jätevesiviemäriä yhteensä	Km			596	560
sekaviemäriä yhteensä	Km			2,9	2,9
sadevesiviemäriä yhteensä	Km			195	195
Pumppaamot 31.12.	Lukumäärä			182	167
Jätevedenpuhdistamot					
Jätevedenpuhdistamot 31.12.	Lukumäärä			4	4
Puhdistamoilla mitattu tulevan jäteveden määrä	m ³			4 611 807	4 873 295
Sadevesimäärä	mm			633	680
Vuotovesi-%	%			57	60
Keskusjätevedenpuhdistamo:					
Keskuspuhdistamo, käsitelty jätevesimäärä	m ³			4 215 429	4 502 938
Kuivatun lietteen määrä	m ³				0
Puhd.teho BHK7 (biolog. hapenkul.)	%				97
Puhd.teho P (fosfori)	%				96
Nitrifikaatioaste	%				99
Puhd.teho N (typpi)	%				85
Keskuspuhd laskutettu jätevesimäärä	m ³			1 842 263	
Osuus koko jätevesimäärästä	%			91,4	92,4
Keskuspuhd vuotovesi-%	%			56	
Aluejätevedenpuhdistamot:					
Kisko, käsitelty jätevesimäärä	m ³			80 626	67 262
Osuus koko jätevesimäärästä	%			1,7	1,4
Kisko, laskutettu jätevesimäärä	m ³			19 202	
Kisko Vuotovesi-%	%			76	
Perniö, käsitelty jätevesimäärä	m ³			281 081	267 294
Perniö Osuus koko jätevesimäärästä	%			6,1	5,5
Perniö, laskutettu jätevesimäärä	m ³			105 651	
Perniö Vuotovesi-%	%			62	
Särkisalo, käsitelty jätevesimäärä	m ³			34 671	35 801
Osuus koko jätevesimäärästä	%			0,8	0,7
Särkisalo, laskutettu jätevesimäärä	m ³			10 129	
Särkisalo Vuotovesi-%	%			71	

Vuoden 2024 investointisuunnitelman toteuma

Proj. nro	Selitys	Kustannusarvio yhteensä TA2024-2028	TA 2024	Talousarvio-muutokset	MTA 2024	Toteuma 2024	Poikkeama 2024	Toteuma -% 2024
	Investointimenot							
10	Korvausinvestoinnit							
	113 KI/Kiinteät rakenteet ja laitteet							
	Vesihuollon saneeraus							
9750	Vesijohtoverkoston saneeraus	-2 100 000	-100 000		-100 000	-42 858	57 142	43 %
9751	Viemäriverkoston saneeraus	-2 700 000	-100 000		-100 000	-465 832	-365 832	466 %
9753	Vesihuollon automaatiojärjestelmät	-420 000	-100 000		-100 000	-149 691	-49 691	150 %
9754	Vedenottamoiden saneeraus ja perusparannus	-750 000	-250 000		-250 000	-323 176	-73 176	129 %
9756	Pumppaamoiden saneeraus	-1 600 000	-400 000		-400 000	-154 387	245 613	39 %
9760	Keskusjätevedenpuhdistamon saneeraus	-2 400 000	-700 000		-700 000	-697 279	2 721	100 %
9768	Pienpuhdistamoiden saneeraus	-400 000	-150 000		-150 000	-194 808	-44 808	130 %
9851	Vesitornien saneeraus	-750 000	-250 000		-250 000	-30 241	219 759	12 %
9852	Tehdaskadun/Meriniitynkadun kiertoliittymä, joh-tosiirrot ja saneeraus	-50 000	-50 000		-50 000	-126 748	-76 748	253 %
9853	Inkerinkatu-Kirkkokatu -välin vesihuollon sanee-raus	-50 000	-50 000		-50 000	-86 901	-36 901	174 %
	113 KI/Kiinteät rakenteet ja laitteet yh-teensä	-11 220 000	-2 150 000	0	-2 150 000	-2 271 921	-121 921	106 %
	116 KI/Koneet ja kalusto							
9850	Vesihuoltolaitoksen irtain	-500 000	-100 000		-100 000	-45 862	54 138	46 %
	116 KI/Koneet ja kalusto yhteensä	-500 000	-100 000	0	-100 000	-45 862	54 138	46 %
	Korvausinvestoinnit yhteensä	-11 720 000	-2 250 000	0	-2 250 000	-2 317 783	-67 783	103 %
20	Laajennusinvestoinnit							
	213 LI/Kiinteät rakenteet ja laitteet							
9755	Viemäriverkoston kapasiteettikyvyn muuttami-nen	-550 000	-150 000		-150 000	0	150 000	0 %
9855	Vesijohtoverkoston kapasiteetin muuttaminen	-450 000	-50 000		-50 000	0	50 000	0 %
9804	Viemäriverkoston laajennus toiminta-alueella	-500 000	-100 000		-100 000	-16 431	83 569	16 %
	213 LI/Kiinteät rakenteet ja laitteet yh-teensä	-1 500 000	-300 000	0	-300 000	-16 431	283 569	5 %

Proj. nro	Selitys	Kustannusarvio yhteensä TA2024-2028	TA 2024	Talousarvio-muutokset	MTA 2024	Toteuma 2024	Poikkeama 2024	Toteuma -% 2024
	Laajennusinvestoinnit yhteensä	-1 500 000	-300 000	0	-300 000	-16 431	283 569	5 %
30	Uusinvestoinnit							
	313 UI/Kiinteät rakenteet ja laitteet							
	Uusien alueiden vesihuolto							
9711	Uusien kaava-alueiden vesihuolto	-450 000	-50 000		-50 000	0	50 000	0 %
9776	Osuuskuntien jätevesiverkostot	-619 641	0		0	-619 641	-619 641	
9856	Vuorelan alue Hajala	-100 000	-50 000		-50 000	0	50 000	0 %
	Vedenottamot							
9802	Kukinhuoneenharjun pohjavesilaitos	-970 000	-70 000		-70 000	0	70 000	0 %
	313 UI/Kiinteät rakenteet ja laitteet yhteensä	-2 139 641	-170 000	0	-170 000	-619 641	-449 641	364 %
	Uusinvestoinnit yhteensä	-2 139 641	-170 000	0	-170 000	-619 641	-449 641	364 %
	Investointimenot yhteensä	-15 359 641	-2 720 000	0	-2 720 000	-2 953 855	-233 855	109 %
	Investointitulot							
	Investointitulot yhteensä	0	0	0	0	0	0	
	Investoinnit, netto	-15 359 641	-2 720 000	0	-2 720 000	-2 953 855	-233 855	109 %

Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

Liikelaitos Salon Vesi

Salon kaupunki

	2024		2023	
Liikevaihto	9 152 676,97		8 947 640,76	
Liiketoiminnan muut tuotot	61 030,12		17 631,33	
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	-2 065 637,84		-1 730 742,43	
Palvelujen ostot	-2 629 975,49	-4 695 613,33	-2 102 034,60	-3 832 777,03
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-1 314 587,26		-1 092 023,46	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-336 091,73		-254 247,65	
Muut henkilösivukulut	-41 911,19	-1 692 590,18	-38 257,46	-1 384 528,57
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 637 882,79		-2 588 031,58	
Arvonalentumiset	0,00	-2 637 882,79	0,00	-2 588 031,58
Liiketoiminnan muut kulut		-394 362,12		-150 032,57
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-206 741,33		1 009 902,34	
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korvaus peruspääomasta	-1 562 805,08		-1 562 805,08	
Muut rahoituskulut	-193,02	-1 562 998,10	-287,36	-1 563 092,44
Ylijäämä (alijäämä) ennen satun- naisia eriä	-1 769 739,43		-553 190,10	
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauk- sia	-1 769 739,43		-553 190,10	
Poistoeron lisäys(-) tai vähennys(+)		72 852,46		72 852,46
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 696 886,97		-480 337,64	
Liikelaitoksen tuloslaskelman tun- nusluvut				
Sijoitetun pääoman tuotto, %	-0,42		2,03	
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	-0,42		2,03	
Voitto, %	-19,34		-6,18	

Liikelaitoksen kaupungille maksama peruspääoman korko on 4% sijoitetusta peruspääomasta 39.070.127,02 € eli yhteensä 1.562.805,08 €.

Sijoitetun pääoman tuotto, %

= 100 x (Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä + Kunnalle maksetut korkokulut + Muille maksetut korkokulut + Korvaus peruspääomasta) / (Oma pääoma + Sijoitettu korollinen vieras pääoma + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset)

Tunnusluku kertoo liikelaitokseen sijoitetun pääoman tuoton eli mittaa liikelaitoksen suhteellista kannattavuutta

Tunnusluvun tase-erät lasketaan tilikauden alun ja lopun keskiarvona

Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä	-1 769 739,43		-553 190,10
Muille maksetut korkokulut	0,00		0,00
Korvaus peruspääomasta	<u>1 562 805,08</u>		<u>1 562 805,08</u>
	-206 934,35		1 009 614,98
Oma pääoma 1.1.	49 304 890,66	49 304 890,66	
Poistoero 1.1.	667 469,00	667 469,00	
Oma pääoma 31.12.	48 824 553,02	48 824 553,02	
Poistoero 31.12.	594 616,54	594 616,54	
Oma pääoma keskiarvo	49 695 764,61		49 695 764,61
Korollinen vpo 1.1	0,00	0,00	
Korollinen vpo 31.12.	0,00	0,00	
Korollinen vpo keskiarvo	0,00		0,00
	<u>49 695 764,61</u>		<u>49 695 764,61</u>
	-0,42		2,03

Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %

= 100 x (Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä + Kunnalle maksetut korkokulut + Korvaus peruspääomasta) / (Oma pääoma + Lainat kunnalta + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset)
Tunnusluku kertoo kunnan liikelaitokseen sijoittaman pääoman tuoton

Tunnusluvun tase-erät lasketaan tilikauden alun ja lopun keskiarvona

Yli-/alijäämä ennen satunnaisia eriä	-1 769 739,43		-553 190,10
Korvaus peruspääomasta	<u>1 562 805,08</u>		<u>1 562 805,08</u>
	-206 934,35		1 009 614,98
Oma pääoma 1.1.	49 304 890,66	49 304 890,66	
Poistoero 1.1.	667 469,00	667 469,00	
Oma pääoma 31.12.	48 824 553,02	48 824 553,02	
Poistoero 31.12.	594 616,54	594 616,54	
Oma pääoma keskiarvo	49 695 764,61		49 695 764,61
	-0,42		2,03

Voitto, %

= 100 x (Yli-/alijäämä ennen varauksia / Liikevaihto)

Tunnusluku kertoo, kuinka suuren prosentuaalisen osuuden liikelaitoksen yli/alijäämä ennen varauksia ja veroja muodostavat liikevaihdosta. Jos prosenttiluku on negatiivinen, liikelaitoksen toiminta on tappiollista

Yli- /alijäämä ennen varauksia	-1 769 739,43	-553 190,10
Liikevaihto	9 152 676,97	8 947 640,76
	-19,34	-6,18

Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

Liikelaitos Salon Vesi

Salon kaupunki

Rahoituslaskelma

	2024	2023
Toiminnan rahavirta		
Liikeliikäämä (-alijäämä)	-206 741,33	1 009 902,34
Poistot ja arvonalentumiset	2 637 882,79	2 588 031,58
Rahoitustuotot ja -kulut	-1 562 998,10	-1 563 092,44
	868 143,36	2 034 841,48
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-2 953 855,58	-2 109 835,39
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0,00	0,00
Pysyvien vastaavien hyöd.luovutustulot	0,00	0,00
Toiminnan ja investointien rahavirta	-2 085 712,22	-74 993,91
Rahoituksen rahavirta		
Lainakannan muutokset	0,00	0,00
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos kunnalta/kuntayhtymältä	1 767 856,59	390 225,50
Saamisten muutos muilta	-713 945,80	-673 559,42
Korottomien velkojen muutos muilta	1 031 801,43	358 327,83
Rahoituksen rahavirta	2 085 712,22	74 993,91
Rahavarojen muutos		
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	0,00	0,00
Rahavarat 1.1.	0,00	0,00

Liikelaitoksen rahoituslaskelman tunnusluvut

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta €	3 975 111,66	7 880 320,67
Investointien tulorahoitus, %	29,39	96,45
Laskennallinen lainanhoitokate	0,00	0,00
Lainanhoitokate	0,00	0,00
Kassan riittävyys, pv	0,00	0,00
Quick ratio	6,99	9,45
Current ratio	6,99	9,45

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvuoden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

vuosi 2019		1 819 496,79
vuosi 2020	2 326 815,23	2 326 815,23
vuosi 2021	2 134 841,33	2 134 841,33
vuosi 2022	1 674 161,23	1 674 161,23
vuosi 2023	-74 993,91	-74 993,91
vuosi 2024	-2 085 712,22	
yhteensä	3 975 111,66	7 880 320,67

Investointien tulorahoitus, %

= 100 x (Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä + Poistot ja arvonalentumiset - Tuloverot) / Tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenoista on rahoitettu tulorahoituksella

Investointien omahankintameno

Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä

Poistot ja arvonalentumiset

Investointien omahankintameno

-1 769 739,43

-2 637 882,79

868 143,36

2 953 855,58

29,39

-553 190,10

-2 588 031,58

2 034 841,48

2 109 835,39

96,45**Laskennallinen lainanhoitokate**

= (Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä + Poistot ja arvonalentumiset + Korkokulut - Tuloverot) / (Korkokulut + Laskennalliset lainanlyhennykset)

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulorahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita.

Liikelaitoksella ei lainoja tällä hetkellä**Lainanhoitokate**

= (Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä + Poistot ja arvonalentumiset + Korkokulut - Tulo- verot) / (Korkokulut + Lainanlyhennykset)

Tunnusluku kertoo tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun

Liikelaitoksella ei lainoja tällä hetkellä**Kassan riittävyys, pv**

= 365 pv x Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella

Tunnusluku ilmaisee monenko päivän kassastamaksut voidaan kattaa tilinpäätöspäivän kassavaroilla

Rahavarat 31.12.

0,00

0,00

Kassasta maksut

Tulos; materiaalit ja palvelut

-4 695 613,33

-3 832 777,03

Tulos; henkilöstökulut

-1 692 590,18

-1 384 528,57

Tulos; liiketoiminnan muut kulut

-394 362,12

-150 032,57

Tulos; korkokulut kunnalle

0,00

0,00

Tulos; korkokulut muille

0,00

0,00

Tulos; korvaus peruspääomasta

-1 562 805,08

-1 562 805,08

Tulos; muut rahoituskulut

-193,02

-287,36

Rahoitus; Investointimenot

-2 953 855,58

-2 109 835,39

Rahoitus; pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalle

0,00

0,00

Rahoitus; pitkäaikaisten lainojen vähennys muille

0,00

0,00

-11 299 419,31

-9 040 266,00

0,00**0,00****Quick ratio**

= (rahat ja pankkisaamiset + Rahoitusarvopaperit + Lyhytaikaiset saamiset) / (Lyhytaikainen vieras pääoma - Saadut ennakot)

Tunnusluku kuvaa rahoitusomaisuuden riittävyyttä lyhytaikaisten velvoitteiden hoitamiseen. Tunnusluku on hyvä, kun se on yli 2, tyydyttävä kun se on 1-2 ja heikko kun se on alle 1

Rahat ja pankkisaamiset

0,00

0,00

Lyhytaikaiset saamiset

14 020 667,33

15 074 578,12

14 020 667,33

15 074 578,12

Lyhytaikainen vieras pääoma

2 006 757,74

1 594 597,31

6,99**9,45****Current ratio**

= (Vaihto-omaisuus + Lyhytaikaiset saamiset + Rahoitusarvopaperit + Rahat ja pankkisaamiset) / (Lyhytaikainen vieras pääoma - Saadut ennakot)

Tunnusluku on hyvä, kun se on yli 1, tyydyttävä kun se on 0,5-1 ja heikko kun se on alle 0,5

Lyhytaikaiset saamiset

14 020 667,33

15 074 578,12

Rahat ja pankkisaamiset

0,00

0,00

Lyhytaikainen vieras pääoma	14 020 667,33	15 074 578,12
	2 006 757,74	1 594 597,31
	6,99	9,45

Tase ja sen tunnusluvut

Liikelaitos Salon Vesi

Salon kaupunki

Tase

	2024	2023
Vastaavaa		
Pysyvät vastaavat	38 183 033,10	37 867 060,31
Aineettomat hyödykkeet	0,00	0,00
Aineelliset hyödykkeet	38 183 033,10	37 867 060,31
Maa- ja vesialueet	232 193,58	232 193,58
Rakennukset	1 257 560,99	1 376 941,84
Kiinteät rakenteet ja laitteet	36 048 975,72	36 002 434,47
Koneet ja kalusto	171 912,66	209 611,17
Muut aineelliset hyödykkeet	45 879,25	45 879,25
Ennakkomaksut ja keskener.hankinnat	426 510,90	0,00
Vaihtuvat vastaavat	14 020 667,33	15 074 578,12
Saamiset	14 020 667,33	15 074 578,12
Lyhytaikaiset saamiset	14 020 667,33	15 074 578,12
Myyntisaamiset	3 480 499,80	2 798 874,00
Saamiset kunnalta/kuntayhtymältä	10 507 847,53	12 275 704,12
Siirtosaamiset	32 320,00	0,00
Vastaavaa yhteensä	52 203 700,43	52 941 638,43
Vastattavaa		
Oma pääoma	47 127 666,05	48 824 553,02
Peruspääoma	39 070 127,02	39 070 127,02
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	9 754 426,00	10 234 763,64
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 696 886,97	-480 337,64
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset		
Poistoero	521 764,08	594 616,54
Vieras pääoma	4 554 270,30	3 522 468,87
Pitkäaikainen	2 547 512,56	1 927 871,56
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	2 547 512,56	1 927 871,56
Lyhytaikainen	2 006 757,74	1 594 597,31
Ostovelat	1 168 146,20	974 694,88
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	535 910,75	426 462,72
Siirtovelat	302 700,79	193 439,71
Vastattavaa yhteensä	52 203 700,43	52 941 638,43
Liikelaitoksen taseen tunnusluvut		
Omavaraisuusaste, %	91,28	93,35
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	49,76	39,29
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	8 058	9 754
Lainakanta 31.12., 1000 €	0,0	0,0
Lainat ja vuokravastuut 31.12.	1 003	926
Lainat ja vuokravastuut 31.12., €/asukas	0,0	0,0
Lainasaamiset 31.12., 1000 €	0,0	0,0
Asukasmäärä	50 867	51 097

Omavaraisuusaste, %

= $100 \times (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$
 Omavaraisuusaste mittaa vakaavaraisuutta ja alijäämän sietokykyä

Oma pääoma	47 127 666,05	48 824 553,02
Poistoero	521 764,08	594 616,54
	47 649 430,13	49 419 169,56
Koko pääoma	52 203 700,43	52 941 638,43
	91,28	93,35

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 \times (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun

Vieras pääoma	4 554 270,30	3 522 468,87
Saadut ennakot	0,00	0,00
	4 554 270,30	3 522 468,87
Käyttötulot	9 152 676,97	8 965 272,09
	49,76	39,29

Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €

Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	9 754 426,00	10 234 763,64
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 696 886,97	-480 337,64
	8 057 539,03	9 754 426,00

Lainakanta 31.12., 1000 €

Liikelaitoksen lainakanta = korollinen vieras pääoma

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Liikelaitoksella ei lainoja tällä hetkellä

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut

Vieras pääoma	4 554 270,30	3 522 468,87
Saadut ennakot	0,00	0,00
Ostovelat	1 168 146,20	974 694,88
Siirtovelat	302 700,79	193 439,71
Muut velat	3 083 423,31	2 354 334,28
Vuokravastuut	1 003,46	925,85
	1 003,46	925,85

Lainat ja vuokravastuut, €/asukas **0,0** **0,0**

Lainasaamiset 31.12., 1000 €

= Sijoituksiin merkityt jvk -lainasaamiset ja muut lainasaamiset

Pysyviin vastaaviin merkityt antolainat **0,00** **0,00**

Liikelaitoksen kaupungille maksama peruspääoman korko on 4 % sijoitetusta peruspääomasta
 39.070.127,02 € eli yhteensä 1.562.805,08 €.

Tilinpäätöksen liitetiedot 2024

Tilinpäätöksen laatimista ja esittämistapaa koskevat liitetiedot

1. Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja menetelmät

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti.

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenojen vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusomaisuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Salon kaupunki on vahvistanut suunnitelmapoistojen perusteet 1.1.2009 alkaen (Kvalt 7.12.2009§ 194). Pysyvien vastaavien hyödykkeet jotka on hankittu ennen 1.1.2009 noudattavat vanhojen lakautettujen kuntien vahvistettuja poistosuunnitelmia. Laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Salon kaupungin talousarvion laadintaohjeissa on vahvistettu pienhankintarajat. Investointeja ovat talonrakennushankkeet, joiden verottomat kulut ylittävät 50.000 € ja muut hankkeet ja hankinnat, joiden veroton hinta on yli 20.000 €.

Liikelaitos Salon Vedellä ei ole pysyvien vastaavien sijoituksia eikä vaihto-omaisuutta.

Rahoitusomaisuuden saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon.

Tuloslaskelman ja taseen esittämistapa

Tilinpäätöksen laadinnassa on noudatettu kirjanpitolausakunnan kuntajaoston v.2024 yleisohjetta kunnan ja kuntayhtymän eriytetyn liiketoiminnan kirjanpidosta ja tilinpäätöksestä ja v. 2024 yleisohjetta kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta.

Selvitys edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuudesta päättyneen tilikauden tietojen kanssa sekä liitetietojen esittämistapa

Liikelaitos Salon Vedelle on siirtynyt 31.12.2024 Kotiladon ja Lupajan vesiosuuskunnat. Siirron vaikutus taseessa 619.641,00 pysyviin vastaaviin ja vieraaseen pääomaan (liittymismaksut).

Menojäämälakat on jaksotettu tilikaudelle 2024, 22.106,77 € (vuonna 2023 10.842,18 €). Lomapalkkavelan muutosta kirjattiin 31.12.2024 lisäystä 26.201,32 € (vuonna 2023 lisäystä 17.915,92 €). Lomapalkkavelan määrä 31.12.2024 on 198.862,73 € (vuonna 2023 172.661,41 €). Arvonlisäverovelka 31.12.2024 499.385,56 € (vuonna 2023 397.844,66 €).

Tilinpäätöksen liitetiedot on esitetty kirjanpitolausakunnan kuntajaoston v.2020 ohjeiden mukaan vastaavasti kuin Salon kaupungin tilinpäätöksessä noudattaen liitetietonumerointia 1-46.

Vuonna 2016 hulevedet on eriytetty laskennallisesti vesilaitoksen toiminnasta vesihuoltopäällikön arviointiin perustuneeseen 10 %:n pysyvien vastaavien hankinta-arvoon. Vuodesta 2017 alkaen huleveden investointihankinnat on kirjattu suoraan kirjanpitoon omina hankkeinaan. Hulevesiomaisuuden arvo on vuoden 2024 tilinpäätöksessä 804.317,86 €.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

6.	Tuloslaskelman toimintatuotot	2024	2023
	Ulkoinen liikevaihto	8 652 965,48	8 473 641,88
	Sisäinen liikevaihto	499 711,49	473 998,88
	Liiketoiminnan muut ulkoiset tuotot	61 030,12	17 631,33
	Liikelaitos Salon vesi toimintatuotot yhteensä	9 213 707,09	8 965 272,09
9.	Palvelujen ostot	2023	2022
	Muiden palvelujen ostot	2 102 034,60	1 754 619,08
	Palvelujen ostot yhteensä	2 102 034,60	1 754 619,08

11. Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista
Kaupunginvaltuusto on vahvistanut poistosuunnitelman 1.1.2009 alkaen 7.12.2009 § 194.
Ennen kuntaliitosta hankitun omaisuuden poistoaajoissa noudatetaan kunnissa aikaisemmin hyväksytyjä poistosuunnitelmia.

Poistosuunnitelman poistomenetelmät ja poistoajat omaisuusryhmittäin

Aineettomat hyödykkeet

Kehittämismenot	2-5 vuotta
Aineettomat oikeudet	5-20 vuotta
Liikearvo	2 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	
Atk-ohjelmistot	2 vuotta
Muut	2 vuotta

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet	Ei poistoaikaa
Rakennukset ja rakennelmat	
Hallinto- ja laitosrakennukset	30 vuotta
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20 vuotta
Talousrakennukset	10 vuotta
Vapaa-ajan rakennukset	20 vuotta
Asuinrakennukset	40 vuotta
Rakennusten peruskorjaukset	10 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet	
Kadut, tiet, torit ja puistot	15 vuotta
Sillat, laiturit ja uimalat	10 vuotta
Muut maa- ja vesirakenteet	15 vuotta
Vedenjakeluverkosto	30 vuotta
Viemäriverkko	30 vuotta
Kaukolämpöverkko	20 vuotta
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistuslaitteet	15 vuotta
Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset	10 vuotta
Maakaasuverkko	20 vuotta
Muut putki- ja kaapeliverkot	15 vuotta
Sähkö-, vesi- yms.laitosten laitoskoneet ja laitteet	10 vuotta
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	15 vuotta
Liikenteen ohjauslaitteet	10 vuotta
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	10 vuotta
Koneet ja kalusto	
Rautaiset alukset	15 vuotta
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	8 vuotta
Muut kuljetusvälineet	4 vuotta
Muut liikkuvat työkoneet	5 vuotta
Muut raskaat koneet	10 vuotta
Muut kevyet koneet	5 vuotta
Sairaala-, terveydenhuolto- yms.laitteet	5 vuotta
Atk-laitteet	3 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	3 vuotta

Muut aineelliset hyödykkeet

Luonnonvaroista tehdään käytön mukainen poisto. Arvo ja taide-esineille ei määritellä poistoaikaa.
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat eivät ole poistojen alaisia. Pysyvien vastaavien sijoituksille kuten

osakkeille ja osuuksille ei poistoaikaa määritellä.

15. Selvitys peruspääoman korosta, korvaus peruspääomasta kunnalle
Kaupungin pääomasijoitus liikelaitokselle on laskettu 1.1.2009 avaavan taseen tase-erien välisenä erotuksena ja on määrältään 39.070.127,02 €.
Kaupunginvaltuusto on vahvistanut vuoden 2024 talousarvion laadintaohjeissa peruspääoman korkoprosentiksi 4,0 %.

Peruspääoman korko v.2024 on 4,0%:n mukaan 1.562.805,08 €

16. Erittely poistoeron muutoksista	2024	2023
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron purku tuloslaskelmaan	72 852,46	72 852,46
Kiikalan vesiprojekti 2007		

19. Pysyvät vastaavat, Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet sekä sijoitukset tase-eräkohtaisesti							
	1.1.2024	siirrot	ostot +	rah.osuudet -	myynnit -	poistot	31.12.2024
Aineelliset hyöd.							
Maa- ja vesialueet	232 193,58	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	232 193,58
Rakennukset	1 376 941,84	0,00	0,00	0,00	0,00	119 380,85	1 257 560,99
Kiint.rakent. ja lait.	36 002 434,47	0,00	2 481 483,13	0,00	0,00	2 434 941,88	36 048 975,72
Koneet ja kalusto	209 611,17	0,00	45 861,55	0,00	0,00	83 560,06	171 912,66
Muut aineell.hyöd.	45 879,25	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	45 879,25
Keskeneräiset	0,00	0,00	426 510,90	0,00	0,00	0,00	426 510,90
Yhteensä	37 867 060,31	0,00	2 953 855,58	0,00	0,00	2 637 882,79	38 183 033,10

23. Saamisten erittely		2024	2023
	Pitkäaik.	Lyhytaik.	Pitkäaik. Lyhytaik.
Saamiset tytäryhteisöiltä			
Myyntisaamiset	0,00	229 226,58	0,00 199 414,03
Saamiset kuntayhtymiltä joissa kunta on jäsenenä			
Myyntisaamiset	0,00	14 407,76	0,00 9 634,97
Saamiset osakkuus- sekä muilta om.yhteisöiltä			
Myyntisaamiset	0,00	26 311,90	0,00 19 171,90
Saamiset muilta			
Myyntisaamiset	0,00	3 210 553,56	0,00 2 570 653,10
Saamiset kunnalta/kuntayhtymältä	0,00	10 507 847,53	0,00 12 275 704,12
Saamiset yhteensä	0,00	13 988 347,33	0,00 15 074 578,12

25. Oman pääoman erittely	2024	2023
Peruspääoma 1.1.	39 070 127,02	39 070 127,02
Peruspääoma 31.12.	39 070 127,02	39 070 127,02
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	9 754 426,00	10 234 763,64
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	9 754 426,00	10 234 763,64
josta:		
- Kuntaliitoksessa 1.1.2009 perustetun Liikelaitos Salon Veden peruspääoman muodostamisessa huomioitu edellisten tilikausien yli-/alijäämään liitoskuntien vesilaitosten 31.3.2004 puretut rahastopääomat	2 210 066,68	2 210 066,68
- olennaiset omaisuuden luovutusvoitot	0,00	0,00
- olennaiset omaisuuden luovutustappiot	0,00	0,00
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-1 696 886,97	-480 337,64
josta:		
- investointivaraukset	0,00	0,00
- poistoeron muutos	72 852,46	72 852,46
- muut omat rahastot kuin arvonkorotusrahastot	0,00	0,00
Oma pääoma yhteensä	47 127 666,05	48 824 553,02

26.

Erittely poistoerosta	2024	2023
Investointivaraukseen liittyvä poistoero, Kiikala vesiprojekti 2007	521 764,08	594 616,54

30.

Vieras pääoma	2024		2023	
	Pitkäaik.	Lyhytaik.	Pitkäaik.	Lyhytaik.
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat	0,00	1 809,00	0,00	8 295,49
Velat kuntayhtymille joissa kunta on jäsenenä				
Ostovelat	0,00	0,00	0,00	0,00
Velat osakkuus- sekä muille om.yhteisöille				
Ostovelat	0,00	0,00	0,00	0,00
Velat muille				
Ostovelat	0,00	1 166 337,20	0,00	966 399,39
Muut velat kunnalta				
Muut velat, liittymismaksuvelat ja muut	2 547 512,56	535 910,75	1 927 871,56	426 462,72
Siirtovelat	0,00	302 700,79	0,00	193 439,71
Koroton vieras pääoma yhteensä	2 547 512,56	2 006 757,74	1 927 871,56	1 594 597,31

32.

Muiden velkojen erittely liittymismaksuihin	2024	2023
Muut velat, liittymismaksut	2 547 512,56	1 927 871,56

33.

Siirtovelat	2024	2023
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Ostolaskujen jaksotus	81 731,29	9 936,12
Lomapalkkavelkajaksotus	198 862,73	172 661,41
Menojäämäpalkkojen jaksotus	22 106,77	10 842,18
Muut siirtovelat	0,00	0,00
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	302 700,79	193 439,71

38.

Vuokravastuut	2024	2023
Maa-alueiden vuokravastuut yhteensä	1 003,46	925,85
seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	1 003,46	925,85

Leasingvastuut	2024
Leasingvastuut yhteensä (ARVAL)	168 916,62
- seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	49 632,34
Seur.tilikausi	Vastuut yht.
MOR-107 7 579,48	23 652,86
NMU-600 12 588,87	26 460,25
OZZ-598 8 891,12	35 850,51
SPR-895 10 277,83	41 662,43
SPR-896 10 295,04	41 290,57
Yhteensä	168 916,62

Leasingvastuut	2023
Leasingvastuut yhteensä (ARVAL)	74 056,16
- seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	23 997,12
Seur.tilikausi	Vastuut yht.
MOR-107 7 579,48	31 212,02
NMU-600 12 588,87	39 015,37
CKA-621 1 172,37	1 172,37
JJR-944 382,84	382,84
MOZ-570 1 301,02	1 301,02
MPZ-554 972,54	972,54
Yhteensä	74 056,16

41.	Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt	2024	2023
	Muut sopimusvastuut	409 570,00	1 029 211,00
	Yhteensä	409 570,00	1 029 211,00

Henkilöstöä koskevat liitetiedot

42.	Henkilöstön lukumäärä 31.12.	2024	2023
	Liikelaitos Salon Vesi	29	24

43. Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan; tilikauden palkat, palkkiot, eläkekulut ja muut henkilösivukulut sekä taseeseen aktivoidut henkilöstömenot

Henkilöstökulut	2024	2023
Palkat ja palkkiot	1 314 587,26	1 092 023,46
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	336 091,73	254 247,65
Muut henkilösivukulut	41 911,19	38 257,46
Henkilöstökulut yhteensä tuloslaskelman mukaan	1 692 590,18	1 384 528,57
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	34 163,23	37 106,86
Henkilöstökulut yhteensä 31.12.	1 726 753,41	1 421 635,43

Luettelot ja selvitykset

Tilinpäätösasiakirjat sekä luettelot kirjanpitokirjoista esitetään yhdessä Salon kaupungin tilinpäätöksen kanssa. Liikelaitokselle on laadittu erilliset varmentavat asiakirjat.

Liikelaitos Salon Vesi - Laskennallisesti eriytetty hulevesi**8120 Hulevedet****8136 Sadevesipumppaamot****Tuloslaskelma €**

Tammikuu-Joulukuu

Kustannuspaikka: 8120, 8136

	2024	2023
Toimintakulut	-45 481,10	-17 725,93
Henkilöstökulut	-328,32	-109,01
4110 Muut työeläkemaksut	-328,32	-109,01
Palvelujen ostot	-41 610,31	-15 793,03
4340 Asiantuntijapalvelut	-19 607,49	0,00
4341 Muiden palvelujen ostot	-835,47	-894,93
4342 ICT palvelut	-9 574,81	0,00
4390 Rakenn.ja alueiden rakent.kunn	-9 242,28	-14 896,51
4400 Koneiden kaluston laittei	-315,00	0,00
4410 Majoitus- ja ravitsemuspalv	-269,04	0,00
4420 Matkustus- ja kuljetupalvelut	-486,22	0,00
4430 Sosiaali- ja terveystalvelut	0,00	-1,59
4440 Koulutus- ja kulttuuripalv	-1 280,00	0,00
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 542,47	-1 823,89
4500 Toimisto- ja koulutarv	-50,85	0,00
4520 Elintarvikkeet	-28,74	0,00
4569 Sähkö ja kaasut	-554,03	-401,74
4590 Rakennusmateriaali	-2 788,70	-1 422,15
4600 Muu materiaali	-120,15	0,00
Toimintakate	-45 481,10	-17 725,93
Vuosikate	-45 481,10	-17 725,93
Poistot ja arvontalentumiset	-160 630,91	-155 437,42
7140 Poistot kiint.raken.ja laittei	-160 630,91	-155 437,42
Tilikauden tulos	-206 112,01	-173 163,35
Tilikauden voitto/tappio	-206 112,01	-173 163,35

Tase €

	2024	2023
Vastaavaa		
Pysyvät vastaavat	804 317,86	964 948,77
Aineelliset hyödykkeet	804 317,86	964 948,77
Maa- ja vesialueet	0,00	0,00
Rakennukset	0,00	0,00
Kiinteät rakenteet ja laitteet	804 317,86	964 948,77
Koneet ja kalusto	0,00	0,00
Muut aineelliset hyödykkeet	0,00	0,00
Ennakkomaksut ja keskener.hankinnat	0,00	0,00
Vastattavaa		
Oma pääoma	804 317,86	964 948,77
Jäännöspääoma	2 241 526,97	2 196 045,87
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	-1 231 097,10	-1 057 933,75
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-206 112,01	-173 163,35
Käyttöomaisuus 1.1.	964 948,77	952 463,67
Vuoden hankinnat	0,00	167 922,52
Vuoden poistot	-160 630,91	-155 437,42
Käyttöomaisuus 31.12.	804 317,86	964 948,77

Tilinpäätöksen allekirjoitus

Salossa 4.3.2025

Liikelaitos Salon Veden Johtokunta

Allekirjoitus alkuperäisessä asiakirjassa
(tietosuoja-asetuksen 9. artiklan 1. alakohdan
mukainen erityinen henkilötieto)
Jerina Wallius

Allekirjoitus alkuperäisessä asiakirjassa
(tietosuoja-asetuksen 9. artiklan 1. alakohdan
mukainen erityinen henkilötieto)
Ralf Hellsberg

Allekirjoitus alkuperäisessä asiakirjassa
(tietosuoja-asetuksen 9. artiklan 1. alakohdan
mukainen erityinen henkilötieto)
Jouni Eskola

Marika Ilola

Allekirjoitus alkuperäisessä asiakirjassa
(tietosuoja-asetuksen 9. artiklan 1. alakohdan
mukainen erityinen henkilötieto)
Teemu Aaltonen

Allekirjoitus alkuperäisessä asiakirjassa
(tietosuoja-asetuksen 9. artiklan 1. alakohdan
mukainen erityinen henkilötieto)
Sanna Lindholm

Allekirjoitus alkuperäisessä asiakirjassa
(tietosuoja-asetuksen 9. artiklan 1. alakohdan
mukainen erityinen henkilötieto)
Timo Tammi

Allekirjoitus alkuperäisessä asiakirjassa
(tietosuoja-asetuksen 9. artiklan 1. alakohdan
mukainen erityinen henkilötieto)
Anna-Arosilta-Gurvits

22. Liikelaitoksen vaikutus kunnan tilikauden tuloksen muodostumiseen

Tuloslaskelma-yhdistely 2024

	Sitovuustarkastelu		Eliminoinnit		Kokonaistarkastelu
	Kunnan tuloslaskelmaosa toteutumisvertailussa	Liikelaitoksen tuloslaskelmaosa	Kunta	Liikelaitos	Kunnan tuloslaskelma tilinpäätöksessä
Toimintatulot					
Myyntitulot, ulk.	7 910 326	8 649 103			16 559 430
Myyntitulot, sis.	20 096 991	499 711	-279 987	-499 711	19 817 004
Maksutuotot, ulk.	2 978 244	0			2 978 244
Tuet ja avustukset, ulk.	4 450 963	0			4 450 963
Muut toimintatuotot, ulk.	15 421 912	64 892			15 486 804
Muut toimintatuotot, sis.	18 405 593				18 405 593
Toimintamenot					
Henkilöstömenot	-95 448 541	-1 692 590			-97 141 132
Palvelujen ostot, ulk.	-34 120 022	-2 404 427			-36 524 449
Palvelujen ostot, sis.	-20 391 738	-225 548	285 409	225 548	-20 106 329
Aineet, tarvikkeet ja tavarat, ulk.	-13 612 263	-2 064 255			-15 676 518
Aineet, tarvikkeet ja tavarat, sis.	-42 141	-1 383	214 303	1 383	172 162
Avustukset, ulk.	-5 702 343				-5 702 343
Muut toimintakulut, ulk.	-4 228 157	-341 307			-4 569 463
Muut toimintakulut, sis.	-18 338 580	-53 055		53 055	-18 338 580
Toimintakate	-122 619 754	2 431 141	219 725	-219 725	-120 188 613
Verotulot					
Valtionosuudet	113 493 942				113 493 942
Rahoitustulot ja -menot	26 212 047				26 212 047
Korkotuotot	835 520				835 520
Muut rahoitustulot, ulk.	858 486				858 486
Muut rahoitustulot, sis.	1 562 805		-1 562 805		0
Korkokulut, ulkoiset	-1 515 927				-1 515 927
Muut rahoituskulut, ulk.	-18 621	-193			-18 814
Muut rahoituskulut, sis.	0	-1 562 805		1 562 805	0
Vuosikate	18 808 498	868 143	1 343 080	-1 343 080	19 676 641
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-13 484 670	-2 637 883			-16 122 553
Arvonalentumiset	-42 988				-42 988
Satunnaiset erät	0				0
Tilikauden tulos	5 280 841	-1 769 739	1 343 080	-1 343 080	3 511 101

23. Liikelaitoksen vaikutus kunnan toiminnan rahoitukseen

Rahoituslaskelma- yhdistely 2024

	Sitovuustarkastelu		Eliminoinnit		Kokonaistar- kastelu
	Kunnan osa- rahoituslas- kelma	Liikelaitoksen rahoituslas- kelma	Kunta	Liikelaitos	Kunnan rahoi- tuslaskelma ti- linpäätyksessä
Tulorahoitus					
Vuosikate	18 808 498	868 143	1 334 733	-1 334 733	19 676 641
Satunnaiset erät	0				0
Tulorahoituksen korjauserät	-598 702				-598 702
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-16 276 731	-2 953 856			-19 230 587
Rahoitusosuudet investointimenoihin	20 000				20 000
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	1 286 575				1 286 575
Toiminnan ja investointien rahavirta	3 239 640	-2 085 712	1 334 733	-1 334 733	1 153 928
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäys, ulk.	-1 136 393				-1 136 393
Antolainasaamisten lisäys, sis.					
Antolainasaamisten vähennys, ulk.	627 566				627 566
Antolainasaamisten vähennys, sis.					
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys, ulk.					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys, sis.					
Pitkäaikaisten lainojen vähennys, ulk.	-6 789 686				-6 789 686
Pitkäaikaisten lainojen vähennys, sis.					
Lyhytaikaisten lainojen muutos	5 371 818				5 371 818
Oman pääoman muutokset					
Toimeksiant. varojen ja pääoman muutos	1 066 951				1 066 951
Vaihto-omaisuuden muutos	18 066				18 066
Saamisten muutos	652 260	-713 946			-61 686
Saamisten muutos kunnalta		1 767 857		-1 767 857	0
Korottomien velkojen muutos, ulk.	-650 983	1 031 801			380 819
Korottomien velkojen muutos, sis.					
Rahavarojen muutos	2 399 239	0		-1 767 857	631 383

Rahavarojen muutos

Rahavarat 31.12.

Rahavarat 1.1.

9 804 962,21

9 173 579,40

631 382,81

9 804 962,21

9 173 579,40

631 382,81

24. Muut eriytetyt laskelmat

Kilpailulain 30 d §:ssä edellytetään eriyttämään kunnan taloudellinen toiminta, joka tapahtuu kilpailutilanteessa markkinoilla. Tällaiseksi toiminnaksi on tunnistettu kaupungin toteuttama asunnonvuokraus, ravitsemispalveluiden ulkopuolisille myytävät ateriat sekä hyvinvointialueelle myytävä puhtaanapidon palvelu ja ICT-palvelu.

Ravitsemuspalveluiden osalta eriytetyssä tuloslaskelmassa on otettu huomioon kaikki ne valmistus- ja palvelukeittiöt, joissa ulkoista myyntiä tapahtuu. Näiden yksiköiden osalta laskelmaan on otettu mukaan kaikki ulkoiset ja sisäiset menot ja tulot. Tuloslaskelmaan ei ole otettu mukaan niitä valmistus- ja palvelukeittiöitä, joihin ei kohdistu ulkoista myyntiä ja joiden kokonaismenot ja -tulot kohdistuvat selkeästi vain niihin yksiköihin. Tuloslaskelmaan on otettu mukaan kaikki ko. ravitsemuspalveluiden yksiköihin tehty suoritteet, joista on erotettu ulkoisen ja sisäisen myynnin suoritteiden osuus. Laskelman menot on laskettu näiden suhteessa. Ulkoisessa myynnissä mukana ovat myös kaupungin työntekijöiden lounaat.

Hyvinvointialueelle myytävän puhtaanapidon palvelun eriytetyssä laskelmassa on ulkoiset menot ja tulot kohdistettu käyttäen jakoperusteena sitä osuutta puhtaanapidon kokonaistunneista joita on suoritettu nimenomaisesti hyvinvointialueelle vuokrattujen kohteiden puhtaanapitoon. ICT-palvelujen osalta kustannuksissa ovat hyvinvointialueen tarpeisiin ostetut ict-palvelut kaupungin verkossa.

Eriytetyissä tuloslaskelmissa on otettu huomioon myös ko.palveluihin kohdistuvia kustannuslaskennallisia vyörytyksiä. Tuloslaskelmissa on käytetty vahvistetun kirjanpidon lukuja.

	Toteutunut 2024 Ulkoisen myynnin osuus	Sisäisen myynnin osuus €	Tuloslaskelma yhteensä €
Ravitsemispalvelut			
Suoritemäärä	126 170	2 062 000	2 188 170
Toimintatuotot	503 914,61	8 836 277	9 340 191
Myyntituotot	498 821,98	8 753 048	9 251 870
Tuet ja avustukset	5 054,42	82 605	87 659
Muut toimintatuotot	38,20	624	663
Toimintakulut	- 515 187,01	- 8 419 716	- 8 934 903
Henkilöstökulut	- 238 527,15	- 3 898 256	- 4 136 783
Palkat ja palkkiot	- 189 338,95	- 3 094 372	- 3 283 711
Henkilösivukulut	- 49 188,20	- 803 884	- 853 072
Eläkekulut	- 42 980,04	- 702 424	- 745 404
Muut henkilösivukulut	- 6 208,16	- 101 460	- 107 668
Palvelujen ostot	- 47 272,09	- 772 569	- 819 841
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 189 901,58	- 3 103 567	- 3 293 469
Muut toimintakulut	- 39 486,19	- 645 324	- 684 810
Toimintakate	- 11 272,40	416 560	405 288
Vuosikate	- 11 272,40	416 560	405 288
Poistot ja arvonalentumiset	- 3 341,87	- 54 616	- 57 958
Suunnitelman muk. poistot	- 3 341,87	- 54 616	- 57 958
Hallinnon vyöryt	- 14 359,44	- 234 677	- 249 036
Tilikauden tulos	- 28 973,72	127 267	98 293
Tilikauden ylijäämä (alij.)	- 28 973,72	127 267	98 293

Toteutunut 2024
Ulkoisen myynnin
osuus

Puhtaanapito

Toimintatuotot	178 628,00
Myyntituotot	178 628,00
Tuet ja avustukset	
Muut toimintatuotot	
Toimintakulut	- 115 924,08
Henkilöstökulut	- 101 936,53
Palkat ja palkkiot	- 82 473,83
Henkilösivukulut	- 19 462,70
Eläkekulut	- 17 078,80
Muut henkilösivukulut	- 2 383,90
Palvelujen ostot	- 6 388,29
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 6 064,35
Muut toimintakulut	- 1 534,91
Toimintakate	62 703,92
Vuosikate	62 703,92
Poistot ja arvonalentumiset	
Suunnitelman muk. poistot	-
Hallinnon vyöryt	- 3 780,75
Tilikauden tulos	58 923,17
Tilikauden ylijäämä (alij.)	58 923,17

Toteutunut 2024
Ulkoisen myynnin
osuus

ICT-palvelut

Toimintatuotot	166 447,74
Myyntituotot	166 447,74
Tuet ja avustukset	
Muut toimintatuotot	
Toimintakulut	- 128 960,32
Henkilöstökulut	
Palkat ja palkkiot	
Henkilösivukulut	
Eläkekulut	
Muut henkilösivukulut	
Palvelujen ostot	- 128 960,32
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	
Muut toimintakulut	
Toimintakate	37 487,42
Vuosikate	37 487,42
Poistot ja arvonalentumiset	
Suunnitelman muk. poistot	-
Hallinnon vyöryt	- 1 417,46
Tilikauden tulos	36 069,96
Tilikauden ylijäämä (alij.)	36 069,96

Toteutunut 2024

Yhteensä	Ulkoisen myynnin osuus
Toimintatuotot	1 455 593,16
Myyntituotot	843 897,72
Tuet ja avustukset	5 428,17
Muut toimintatuotot	606 267,26
Toimintakulut	- 1 306 790,47
Henkilöstökulut	- 380 187,52
Palkat ja palkkiot	- 295 957,64
Henkilösivukulut	- 84 229,88
Eläkekulut	- 74 826,61
Muut henkilösivukulut	- 9 403,27
Palvelujen ostot	- 348 933,55
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 450 240,39
Muut toimintakulut	- 127 429,01
Toimintakate	148 802,69
Vuosikate	148 802,69
Poistot ja arvonalentumiset	- 114 875,49
Suunnitelman muk. poistot	- 114 875,49
Hallinnon vyöryt	- 36 847,91
Tilikauden tulos	- 2 920,72
Tilikauden ylijäämä (alij.)	- 2 920,72

25. Luettelot ja selvitykset

25.1. Tilinpäätökseen sisältyvien tunnuslukujen laskentakaavat

Tuloslaskelman tunnusluvut

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

= 100 x Toimintatuotot/Toimintakulut

Tunnusluvulla kuvataan maksurahoituksen osuutta toimintamenoista Toimintakate on toimintatuottojen ja -kuluja erotus, joka osoittaa verorahoituksen osuuden toiminnan kuluista

	2024	2023
Toimintatuotot	38 645 593,86	37 999 986,79
Toimintakulut	158 834 206,84	153 089 586,74
	24,3	24,8

Vuosikate prosenttia poistoista

= 100 x Vuosikate/(Suunnitelman mukaiset poistot + arvonalentumiset)

Mikäli vuosikate on vähintään vähennettävien poistojen suuruinen, kunnan tulorahoitus on riittävä. Oletusta voidaan pitää pätevänä vain, jos poistot ja arvonalentumiset vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa. Tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot ja alijäämäinen kun vuosikate alittaa poistot. Jos vuosikate on negatiivinen on kunnan tulorahoitus heikko

	2024	2023
Vuosikate	19 676 641,39	32 672 256,72
Poistot ja arvonalentumiset	16 165 540,23	17 679 541,43
	121,7	184,8

Vuosikate, €/asukas

	2024	2023
Vuosikate	19 676 641,39	32 672 256,72
Asukasmäärä	50 867	51 097
	387	639

Rahoituslaskelman tunnusluvut

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoonna on positiivinen Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

vuosi 2019		-13 748 165,70
vuosi 2020	16 156 279,87	16 156 279,87
vuosi 2021	5 007 013,91	5 007 013,91
vuosi 2022	11 301 712,00	11 301 712,00
vuosi 2023	22 710 034,12	22 710 034,12
vuosi 2024	1 153 928,07	
Yhteensä	56 328 967,97	41 426 874,20

Investointien tulorahoitus, %

= 100 x Vuosikate/Investointien omahankintameno

Tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella.

Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä

	2024	2023	
Vuosikate		19 676 641,39	32 672 256,72
Investointimenot	19 230 586,59	11 125 400,92	
./. Rahoitusosuudet	<u>20 000,00</u>	<u>299 363,27</u>	10 826 037,65
		102,4	301,8

Laskennallinen lainanhoitokate

= (Vuosikate + Korkokulut)/(Korkokulut + Laskennalliset lainanlyhennykset)

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulo-rahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita.

	2024		2023	
Vuosikate	19 676 641,39		32 672 256,72	
Korkokulut	1 515 927,21	21 192 568,60	1 319 017,47	33 991 274,19
Korkokulut	1 515 927,21		1 319 017,47	
Laskennalliset lainanlyhennykset	7 382 028,54	8 897 955,75	7 559 262,11	8 878 279,58
		2,4		3,8

Lainanhoitokate

= (Vuosikate + Korkokulut)/(Korkokulut + Lainanlyhennykset)

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulo-rahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulo-rahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

	2024		2023	
Vuosikate	19 676 641,39		32 672 256,72	
korkokulut	1 515 927,21	21 192 568,60	1 319 017,47	33 991 274,19
Korkokulut	1 515 927,21		1 319 017,47	
Lainanlyhennykset	6 789 686,43	8 305 613,64	14 693 186,43	16 012 203,90
		2,6		2,1

Kassan riittävyys, pv

= 365 pv x Rahavarat 31.12./Kassasta maksut tilikaudella

Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla.

	2024		2023	
Rahavarat 31.12	9 804 962,21		9 173 579,40	
*) Kassastamaksut tilikaudella	184 493 759,54	19	177 590 928,85	19
*) Kassastamaksut				
Tuloslaskelmasta				
Toimintakulut - Valmistus omaan käyttöön	158 834 206,84		153 089 586,74	
Korkokulut	-1 515 927,21		-1 319 017,47	
Muut rahoituskulut	18 813,58		1 772,23	
Rahoituslaskelmasta				
Investointimenot	19 230 586,59		11 125 400,92	
Antolainojen lisäys	1 136 393,31		0,00	
Pitkäaik.lainojen vähennys (lyhennykset)	6 789 686,43	184 493 759,54	14 693 186,43	177 590 928,85

Taseen tunnusluvut**Omavaraisuusaste,%**

= 100 x (oma pääoma+poistoero ja vapaaehtoiset varaukset)/(koko pääoma - saadut ennakot)

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääräistä 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee merkittävän suurta velkarasitetta.

	2024		2023	
oma pääoma	261 488 453,94		257 442 828,32	
poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	7 717 313,24	269 205 767,18	8 251 837,70	265 694 666,02
koko pääoma	358 952 816,37		355 511 716,54	
saadut ennakot, pitkäaikaiset	1 596,00		1 596,00	
saadut ennakot, lyhytaikaiset	956 542,78	357 994 677,59	1 463 091,09	354 047 029,45
		75,2		75,0

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 \times (\text{vieras pääoma} - \text{saadut ennakot}) / \text{käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun.

Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella

	2024		2023	
vieras pääoma	86 687 084,84		87 724 134,64	
saadut ennakot, pitkäaikaiset	1 596,00		1 596,00	
saadut ennakot, lyhytaikaiset	956 542,78	85 728 946,06	1 463 091,09	86 259 447,55
käyttötulot;				
* tilikauden toimintatuotot	38 645 593,86		37 999 986,79	
* verotulot	113 493 942,26		117 699 998,78	
* valtionosuudet	26 212 047,00	178 351 583,12	28 261 679,00	183 961 664,57
		48,1		46,9

Kertynyt yli/-alijäämä, 1000€

Luku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina

	2024		2023	
Edellisten tilikausien yli/-alijäämä	44 525 510,03		28 432 203,46	
Tilikauden yli/-alijäämä	4 045 625,62	48 571 135,65	16 093 306,57	44 525 510,03
		48 571		44 526

Kertynyt yli/-alijäämä, €/asukas	48 571 135,65	955	44 525 510,03	871
---	---------------	------------	---------------	------------

Lainakanta 31.12., 1000€

= Vieras pääoma -(saadut ennakot + ostovelat + siirtovelat + muut velat)

	2024		2023	
vieras pääoma	86 687 084,84		87 724 134,64	*)
saadut ennakot, pitkäaikaiset	1 596,00		1 596,00	
saadut ennakot, lyhytaikaiset	956 542,78		1 463 091,09	
ostovelat lyhytaikaiset	8 902 634,04		8 813 608,82	
ostovelat pitkäaikaiset	263 245,07		550 421,51	
siirtovelat lyhytaikaiset	13 378 217,91		12 866 486,99	
muut velat pitkäaikaiset	2 547 512,56		1 927 871,56	
muut velat lyhytaikaiset	1 581 108,15	59 056 228,33	1 626 961,76	60 474 096,91

Lainakanta = korollinen vieras pääoma ; tarkistus				
joukkovelkakirjalainat	35 000 000,00		30 000 000,00	
lainat rah.ja vakuutuslaitoksilta (pit+lyh)	23 173 089,39		29 962 775,82	
lainat julkisyhteisöiltä (pitkä-aik+lyhytaik)	0,00		0,00	
lainat muilta luotonantajilta	883 138,94	59 056 228,33	511 321,09	60 474 096,91
		59 056		60 474

Lainakanta 31.12., €/asukas	59 056 228,33	1 161	60 474 096,91	1 184
------------------------------------	---------------	--------------	---------------	--------------

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut

	2024		2023	
Vieras pääoma	86 687 084,84		87 724 134,64	
Saadut ennakot	958 138,78		1 464 687,09	
Ostovelat	9 165 879,11		9 364 030,33	
Siirtovelat	13 378 217,91		12 866 486,99	
Muut velat	4 128 620,71		3 554 833,32	
Vuokravastuut liitetiedoista	5 068 217,14		2 660 963,61	
	64 124 445		63 135 061	

Lainat ja vuokravastuut, €/asukas

Asukaskohtainen tunnusluku lasketaan jakamalla edellä mainittu lainojen ja vastuiden määrä tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

2024

2023

1 261

1 236

Lainasaamiset, 1.000 €

=Sijoituksiin merkityt jvk -lainasaamiset ja muut lainasaamiset

	2024		2023	
Sijoitukset, muut lainasaamiset	18 524 004,77	18 524	18 015 177,77	18 015

Konsernituloslaskelman tunnusluvut**Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista**

= 100 x Toimintatuotot/Toimintakulut

Vuosikate osoittaa konsernin tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Mikäli vuosikate on siitä vähennettävien poistojen suuruinen on konsernin tulorahoitus riittävä.

	2024		2023	
Toimintatuotot	64 568 571,41		63 948 761,95	
Toimintakulut	197 023 841,19		189 038 550,30	
	32,8		33,8	

Vuosikate prosenttia poistoista

= 100 x Vuosikate/(Suunnitelman mukaiset poistot + arvonalentumiset)

	2024		2023	
Vuosikate	25 612 516,75		38 230 183,53	
Poistot	20 403 657,19		21 954 178,47	
	125,5		174,1	

Vuosikate €/asukas

Vuosikate	25 612 516,75		38 230 183,53	
Asukasmäärä	50 867		51 097	
	503,5		748,2	

Konsernin rahoituslaskelman tunnusluvut**Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä viideltä vuodelta**

Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoonna on positiivinen Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi.

vuosi 2019		-5 810 613,49
vuosi 2020	22 835 155,83	22 835 155,83
vuosi 2021	12 766 992,83	12 766 992,83
vuosi 2022	-17 101 073,67	-17 101 073,67
vuosi 2023	18 946 865,60	18 946 865,60
vuosi 2024	4 680 932,37	0,00
yhteensä	42 128 872,96	31 637 327,10

Investointien tulorahoitus, %

= 100 x Vuosikate/Investointien omahankintameno

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella eli pysyvien vastaavien hyödykkeiden myynnillä, lainalla tai rahavarojen määrää vähentämällä.

	2024		2023	
Vuosikate		25 612 516,73		38 230 183,53
Investointimenot	24 575 953,59		19 774 786,44	
./. Rahoitusosuudet	20 000,00	24 555 953,59	299 363,27	19 475 423,17
		104,3		196,3

Laskennallinen lainanhoitokate

= (Vuosikate + Korkokulut)/(Korkokulut + Laskennalliset lainanlyhennykset)

Tunnusluku kuvaa lainanhoitoon käytettävissä olevan tulo-rahoituksen ja laskennallisten lainanlyhennysten sekä korkojen suhdetta eli kykyä hoitaa lainoista aiheutuvia velvoitteita.

	2024		2023	
Vuosikate	25 612 516,73		38 230 183,53	
Korkokulut (konsernituloslaskelmasta)	2 076 748,48	27 689 265,21	1 815 312,87	40 045 496,40
Korkokulut (konsernituloslaskelmasta)	2 076 748,48		1 815 312,87	
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	37 879 021,17		44 516 697,23	
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	44 135 645,42		39 410 324,72	
Laskennalliset lainanlyhennykset	10 251 833,32	12 328 581,80	10 490 877,74	12 306 190,61
		2,2		3,3

Lainanhoitokate

= (Vuosikate + Korkokulut)/(Korkokulut + Lainalyhennykset)

Lainanhoitokate kertoo konsernin tulo-rahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulo-rahoitus riittää lainojen hoitoon jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan konserniyhtiöiden omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

	2024		2023	
Vuosikate	25 612 516,73		38 230 183,53	
Korkokulut (konsernituloslaskelmasta)	2 076 748,48	27 689 265,21	1 815 312,87	40 045 496,40
Korkokulut (konsernituloslaskelmasta)	2 076 748,48		1 815 312,87	
Lainalyhennykset	9 412 355,36	11 489 103,84	17 567 618,60	19 382 931,47
		2,4		2,1

Kassan riittävyys, pv

= 365 pv x Rahavarat 31.12./Kassasta maksut tilikaudella

Tunnusluku ilmaisee monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa konsernin rahavaroilla.

	2024		2023	
Rahavarat 31.12.	23 636 067,25		20 594 665,24	
*) Kassastamaksut tilikaudella	233 134 147,28	37	228 218 534,50	33
*) Kassastamaksut				
Konsernituloslaskelmasta				
Toimintakulut	197 023 841,19		189 038 550,30	
Korkokulut	2 076 748,48		1 815 312,87	
Muut rahoituskulut	38 305,35		22 266,29	
Konsernirahoituslaskelmasta				
Investointimenot	24 575 953,59		19 774 786,44	
Antolainasaamisten lisäykset	6 943,31		0,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	9 412 355,36	233 134 147,28	17 567 618,60	228 218 534,50

Konsernitaseen tunnusluvut**Omavaraisuusaste, %**

= 100 x (oma pääoma + vähemmistöosuus + konsernireservi + Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset)/(koko pääoma - saadut ennakot). Lyhennyksessä konsernikaavassa laskennasta voi jättää pois saadut ennakot

Omavaraisuusaste mittaa konsernin vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Tavoitetasona pidetään yli 50 %:n ylittävää omavaraisuutta.

	2024		2023	
oma pääoma	293 469 341,07		288 355 001,00	
Vähemmistöosuus	178 258,10		186 907,86	
Konsernireservi	0,00		0,00	
poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	0,00	293 647 599,17	0,00	288 541 908,86
koko pääoma		419 086 861,56		415 767 252,92
saadut ennakot		1 632 137,30		1 632 137,30
		70,3		69,7

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= 100 * (vieras pääoma - saadut ennakot)/käyttötulot

Tunnusluku kertoo kuinka paljon konsernin käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun.

	2024		2023	
vieras pääoma	120 759 460,61		122 994 539,75	
saadut ennakot, pitkäaikaiset	1 596,00		1 596,00	
saadut ennakot, lyhytaikaiset	1 160 451,34	119 597 413,27	1 630 541,30	121 362 402,45
käyttötulot;				
* tilikauden toimintatuotot	64 568 571,41		63 948 761,95	
* verotulot	113 107 858,40		117 323 013,79	
* valtionosuudet	46 365 882,79	224 042 312,60	46 915 288,02	228 187 063,76
		53,4		53,2

Kertynyt yli/-alijäämä, 1.000 €

	2024		2023	
Edellisten tilikausien yli/-alijäämä	75 092 726,88		58 926 699,98	
Tilikauden yli/-alijäämä	5 114 340,07	80 207 066,95	16 166 026,90	75 092 726,88
		80 207		75 093
Kertynyt yli/-alijäämä, €/asukas	80 207 066,95	1 577	75 092 726,88	1 470

Konsernin lainakanta 31.12., 1000€

= Vieras pääoma - pitkäaikainen ja lyhytaikainen koroton vieraspääoma

	2024		2023	
vieras pääoma	120 759 460,61		122 994 539,75	
pitkäaikainen koroton vieraspo	5 839 136,29		5 534 518,89	
lyhytaikainen koroton vieraspo	32 905 657,73	82 014 666,59	33 532 998,91	83 927 021,95
lainakanta = korollinen vieras pää-				
oma; tarkistus				
pitkäaikainen korollinen vieraspo	37 879 021,17		44 516 697,23	
lyhytaikainen korollinen vieraspo	44 135 645,42	82 014 666,59	39 410 324,72	83 927 021,95
		82 015		83 927
Lainakanta 31.12., €/asukas	82 014 666,59	1 612	83 927 021,95	1 643

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= Vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat) + Vuokravastuut

	2024		2023	
vieras pääoma	120 759 460,61	120 759 460,61	122 994 539,75	122 994 539,75
saadut ennakot	1 167 142,93		1 632 137,30	
ostovelat	10 997 198,45		11 843 366,49	
siirtovelat	15 930 828,59		15 484 955,04	
muut velat	10 649 624,05	38 744 794,02	10 107 058,97	39 067 517,80
vuokravastuut	8 113 179,17	8 113 179,17	5 905 635,72	5 905 635,72
		90 127 846		89 832 658

Konsernin lainat ja vuokravastuut, €/asukas	90 127 845,76	1 772	89 832 657,67	1 758
--	---------------	--------------	---------------	--------------

Konsernin lainasaamiset 31.12., 1000€

= Sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset

	2024		2023	
Sijoitukset, muut lainasaamiset	4 652 275,05	4 652	4 703 998,05	4 704

25.2. Sisäiset tulot ja menot

Automaattinen talousraportointi Valtiokonttorille vuoden 2021 alusta lukien muutti sisäisten kustannusten kohdistamista niin, että kaikkien tukipalvelujen kustannukset tulee kohdistaa täysimääräisesti varsinaisille palveluille. Tämä tarkoittaa sitä, että budjetoiduista euroista huolimatta, todelliset syntyneet kustannukset on kohdistettava edelleen varsinaisille palveluille mahdollisimman tarkasti. Laskentaa ohjaa Aura-käsikirja.

Vuoden 2024 tilinpäätöksessä sisäisiä tukipalvelujen ostoja (toimintatuotot) ja myyntejä (toimintakulut) on kirjattu yhteensä 39.052.445 euroa, joka on 496.899 euroa talousarviossa varattua enemmän (tot% 101,2). Liikelaitoksen peruspääoman korvauksia on kirjattu yhteensä 1.562.805 euroa. Sisäisen laskutuksen laskutusperusteena on käytetty laskutuksesta riippuen työsuoritetta, tilasuoritetta, konemäärää tms. Siltä osin, kun sisäinen laskutus ei ole vastannut syntyneitä menoja, on erotuksesta tehty tasaaslaskutus Aura-käsikirjan ohjeiden mukaisesti. Tasaaslaskutus on tehty sisäisten ostojen suhteessa, joko laskutettuja euroja vähentävänä tai lisäävänä eränä.

Edellisten lisäksi tukipalvelujen palveluina on vyörytetty 4.927.672 euroa. Vyörytystä käytetään silloin, kun sisäinen hinnoittelu ei ole mahdollista tai muutoin perusteltua. Muun muassa hallinto-, talous-, hankinta-, laki- ja henkilöstöpalvelujen sekä viestinnän ja toimialalautakuntien kustannukset jaetaan varsinaisille palveluille vyöryttämällä. Liikelaitos Salon veden osalta vyörytetyt erät ovat ulkoista toimistopalvelujen ostoa.

Yleishallinnon palveluja on vyörytetty 2.340.855 euroa, talous- ja henkilöstöpalvelujen menoja 2.120.245 euroa sekä muiden palvelualueiden lautakuntien ja hallinnon kuluja 466.572 euroa. Henkilöstökulujen vyörytysperusteena on käytetty prosenttiosuuksia henkilöstökuluista kirjaustunniste tasolla. Hankintojen osalta jakoperusteena on käytetty palvelujen ostot, aineet, tarvikkeet ja tavarat prosenttiosuuksia kirjaustunniste tasolla. Muiden kulujen jakoperusteena ovat käyttökustannukset (ulkoiset toimintakulut + poistot). Vyörytyspohjissa eivät ole mukana kunnallisverotuksen, lomarahen jakotuksen ja työterveyshuollon kustannuspaikat, toiminto Kotikunnan maksusuudet sekä tili Työmarkkinatuen kuntaosuus.

Sisäiset tulot

Tilapalvelut on laskuttanut sisäisiä vuokria yhteensä 18.231.416 euroa, joka on 472.546 euroa talousarviossa arvioitua enemmän (tot% 102,7). Sisäiset vuokrat, joka on sisäisen laskutuksen suurin erä (46,7 %), pitivät sisällään kiinteistöjen hoito- ja kunnossapitokulut mukaan lukien poistot. Aura-käsikirjan mukaisesti pääomakorot ja tuottotavoitteen mukainen kate saavat olla mukana sisäisessä vuokrassa eikä niitä tarvitse oikaista. Nämä erät on kuitenkin eriytettävä omalle laskentatunnisteelle. Ravitsemus- ja puhtaanapitopalvelujen sisäinen myynti oli yhteensä 13.681.127 euroa (tot% 102,1). Liikennepalvelujen oppilas- ja ateriakuljetuksia on laskutettu 4.630.836 euroa (tot% 92,0). Vapaa-aikapalveluista lähinnä liikuntapalvelut on laskuttanut 176.645 euroa (tot% 129,2) tilojen ja uimahallin käytöstä sekä kerhojen järjestämisestä. Hallintopalvelut on laskuttanut sisäisesti 169.746 euroa (tot% 119,1) lähinnä monistus, postitus, vahtimestaripalveluja. ja Talouspalvelut on laskuttanut tietohallinnon palveluja yhteensä 2.017.670 euroa (tot% 96,9). Henkilöstöpalvelut on laskuttanut 8.717 euroa, joka on suurimmalta osin ensiapukoulutuksen tuloa.

Sisäiset menot

Sivistyspalvelujen sisäiset ostot ovat yhteensä 29.040.543 euroa (tot% 99,8). Määrä on 55.327 euroa talousarviota pienempi. Eri palveluihin varatuissa määrärahoissa tapahtui sekä ylityksiä että alituksia, mutta suurin yksittäinen ylitys oli ravitsemispalvelujen ositoissa 115.594 euroa ja suurin alitus oppilaskuljetusten ostoissa 318.018 euroa.

Vapaa-aikapalvelujen sisäiset menot olivat 5.099.039 euroa, joka oli 130.829 euroa talousarviota enemmän (tot% 102,6). Ostot ylittyivät sekä puhtaanapitopalveluista 72.542 euroa että tilapalveluista 55.250 euroa.

Elinvoimajaoston sisäiset menot olivat 245.563 euroa, joka oli 18.405 euroa talousarviota enemmän (tot% 108,1). Suurimmat menoerät olivat puhtaanpito 45.847 euroa ja tilavuokrat 111.799 euroa.

Teknisen lautakunnan sisäiset menot olivat 1.381.887 euroa (tot% 99,1). Ravitsemispalvelujen osuus tästä oli 1.072.157 euroa. Aterioiden kuljetuksiin käytettiin 340.803 euroa ja tilavuokriin 732.601 euroa.

Rakennus- ja ympäristölautakunnan sisäiset menot olivat 123.227 euroa (tot% 104,5). Suurin menoerä oli tilojen käyttö 85.294 euroa.

Tarkastustoimen, vaalien, kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen, sekä hallinto-, talous- ja henkilöstöpalvelujen sisäiset ostot olivat yhteensä 3.162.186 euroa (tot% 113,7). Suurin erä on tyhjänä olevat kiinteistöt 2.233.186 euroa.

Liikelaitos Salon vedelle kaupungin sisäiset erät ovat ulkoista tuloa ja menoa. Liikelaitos Salon Veden myynti kaupungille oli 499.711 euroa, talousarvio 482.800 euroa (tot% 103,5), pääasiassa vesi- ja jätevesilaskutusta. Liikelaitos käytti kaupungin palveluja 279.987 eurolla, talousarvio 257.700 euroa (tot% 108,6). Suurimpina erinä olivat toimituspalvelujen ostot 168.688 euroa, ostot tilapalvelulta 53.055 euroa ja puhtaanapitopalvelulta 40.851 euroa. Liikelaitos Salon Vesi maksoi peruspääoman korvausta 4 prosenttia, yhteensä 1.562.805 euroa. Korvaus on ollut yhtä suuri vuodesta 2015 alkaen.

26. Luettelo kirjanpitokirjoista

Tilinpäätösasiakirjat

Luettelo kirjanpitokirjoista

Tasekirja, tilinpäätös ja toimintakertomus	sidottu
Päiväkirja	sähköinen arkistointi
Pääkirja	sähköinen arkistointi
Talousarvion toteutumavertailut	sähköinen arkistointi
Palkkakirjanpito	sähköinen arkistointi
Ostoreskontra	sähköinen arkistointi
Myyntireskontra	sähköinen arkistointi
Tase-erittelyt ja saldospelvitykset	sähköinen arkistointi
Liitetietojen erittelyt	sähköinen arkistointi

Luettelo tositelajeista

Alkusaldot	ALKUSA
Talousarvio	BUD
Lisätalousarvio	BUDL
Kirjanpitoaineisto CPU	CPU
Muistiotositteet ulkoiset	MUIST1
Muistiotositteet sisäiset	MUISIS
Muistiotositteet Rondo ulkoiset	MUIRO2
Muistiotositteet Rondo sisäiset	MUIRS2
Vyörytysmuistiot	VYÖR
Tuotekoodin täydennys	TUOTET
Käyttöomaisuustositteet	KOMTOS
Käyttöomaisuusmuistiot	KOMMUI
Pankkien tiliotteet	PANKKI
Matkalaskut	MATKAT
Palkkatositteet	PALKAT
Myyntireskontra MR Laskulaji 10-99	MRP10-MRP96
Myyntireskontra MR hyvityslasku	MRPHYV
Myyntireskontra MR Manuaalisuoritukset	MRPMAN
Myyntireskontra MR Viitesuoritukset	MRPVII
Tileistä poisto MR	MRPK
Ostoreskontra maksut	ORPMAK
Ostolaskut	ORPRO
Sisäiset laskut Rondo	SISROP
Uimahalli, Pusatec	UIMA

27. Tilinpäätöksen allekirjoitus

Salossa 24.3.2025

Allekirjoitus alkuperäisessä asiakirjassa
(tietosuoja-asetuksen 9. artiklan 1. alakohdan
mukainen erityinen henkilötieto)
Simo Paassilta
Kaupunginhallituksen puheenjohtaja

Allekirjoitus alkuperäisessä asiakirjassa
(tietosuoja-asetuksen 9. artiklan 1. alakohdan
mukainen erityinen henkilötieto)
Johanna Riski
Kaupunginhallituksen 2. varapuheenjohtaja

Allekirjoitus alkuperäisessä asiakirjassa
(tietosuoja-asetuksen 9. artiklan 1. alakohdan
mukainen erityinen henkilötieto)
Anu Aaltonen
Kaupunginhallituksen jäsen

Allekirjoitus alkuperäisessä asiakirjassa
(tietosuoja-asetuksen 9. artiklan 1. alakohdan
mukainen erityinen henkilötieto)
Jarkko Anttila
Kaupunginhallituksen jäsen

Allekirjoitus alkuperäisessä asiakirjassa
(tietosuoja-asetuksen 9. artiklan 1. alakohdan
mukainen erityinen henkilötieto)
Anna Härri
Kaupunginhallituksen jäsen

Allekirjoitus alkuperäisessä asiakirjassa
(tietosuoja-asetuksen 9. artiklan 1. alakohdan
mukainen erityinen henkilötieto)
Antti Olkinuora
Kaupunginhallituksen jäsen

Allekirjoitus alkuperäisessä asiakirjassa
(tietosuoja-asetuksen 9. artiklan 1. alakohdan
mukainen erityinen henkilötieto)
Anna-Leena Yli-Jama
Kaupunginhallituksen jäsen

Allekirjoitus alkuperäisessä asiakirjassa
(tietosuoja-asetuksen 9. artiklan 1. alakohdan
mukainen erityinen henkilötieto)
Juhani Nummentalo
Kaupunginhallituksen 1. varapuheenjohtaja

Allekirjoitus alkuperäisessä asiakirjassa
(tietosuoja-asetuksen 9. artiklan 1. alakohdan
mukainen erityinen henkilötieto)
Osmo Friberg
Kaupunginhallituksen 3. varapuheenjohtaja

Allekirjoitus alkuperäisessä asiakirjassa
(tietosuoja-asetuksen 9. artiklan 1. alakohdan
mukainen erityinen henkilötieto)
Johannes Alaranta
Kaupunginhallituksen jäsen

Allekirjoitus alkuperäisessä asiakirjassa
(tietosuoja-asetuksen 9. artiklan 1. alakohdan
mukainen erityinen henkilötieto)
Ulla Huittinen
Kaupunginhallituksen jäsen

Allekirjoitus alkuperäisessä asiakirjassa
(tietosuoja-asetuksen 9. artiklan 1. alakohdan
mukainen erityinen henkilötieto)
Mikko Lundén
Kaupunginhallituksen jäsen

Allekirjoitus alkuperäisessä asiakirjassa
(tietosuoja-asetuksen 9. artiklan 1. alakohdan
mukainen erityinen henkilötieto)
Kaisa Palohonka
Kaupunginhallituksen jäsen

Allekirjoitus alkuperäisessä asiakirjassa
(tietosuoja-asetuksen 9. artiklan 1. alakohdan
mukainen erityinen henkilötieto)
Anna-Kristiina Korhonen
Kaupunginjohtaja

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Salossa 7.5.2025

BDO Audiator Oy

Allekirjoitus alkuperäisessä asiakirjassa
(tietosuoja-asetuksen 9. artiklan 1. alakohdan
mukainen erityinen henkilötieto)
Sari Isaksson
JHT, KHT